DOUGLAS REEMAN

ÎNTÎLNIRE ÎN ATLANTICUL DE SUD

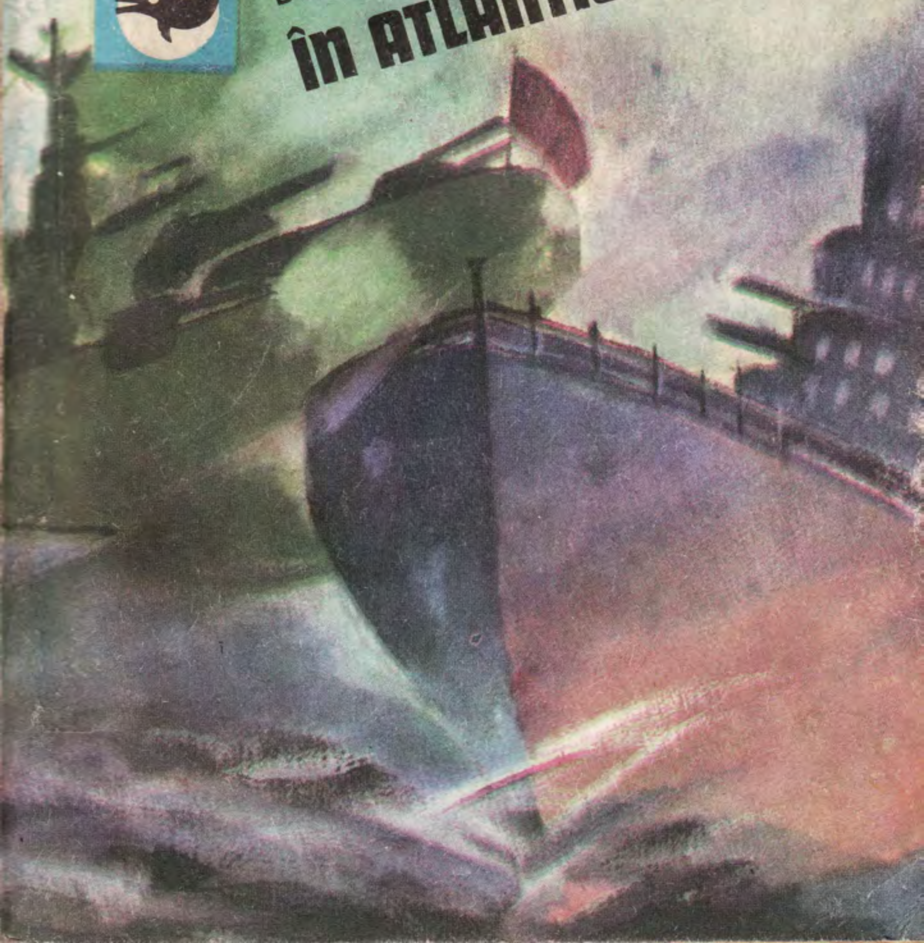

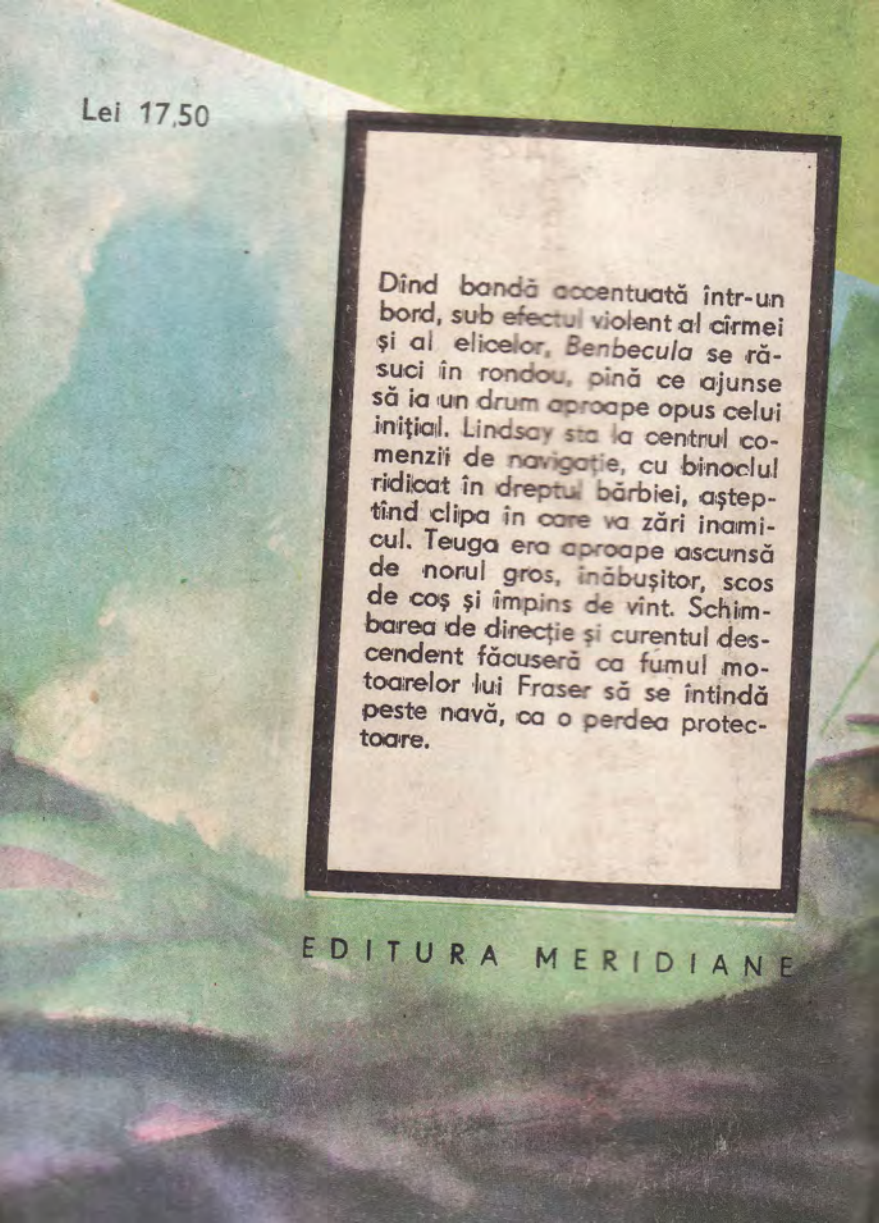

Lei 17,50

Dînd bandă accentuată într-un bord, sub efectul violent al cîrmei şi al elicelor, *Benbecula* se răsuci în rondou, pină ce ajunse să ia un drum aproape opus celui iniţial. Lindsay sta la centrul comenzii de navigaţie, cu binoclul ridicat în dreptul bărbiei, aşteptînd clipa în care va zări inamicul. Teuga era aproape ascunsă de norul gros, înăbuşitor, scos de coş şi împins de vînt. Schimbarea de direcţie şi curentul descendent făcuseră ca fumul motoarelor lui Fraser să se întindă peste navă, ca o perdea protectoare.

EDITURA MERIDIANE

DOUGLAS REEMAN

ÎNTÎLNIRE ÎN ATLANTICUL DE SUD

În româneşte de
DAN GHIBERNEA

Mic glosar marinăresc de
VALERIU IONESCU

EDITURA MERIDIANE
BUCUREŞTI, 1983

Coperta de
Damo István

Consultant de specialitate pentru versiunea română :
căpitan de rangul 2 (r) VALERIU IONESCU

Douglas Reeman
Rendezvous — South Atlantic
Hutchinson & Co. (Publishers) Ltd.
London
(c) Douglas Reeman, 1972

Crucişătoarelor auxiliare Rawalpindi, Jervis Bay, Laurentic, Dunvegan Castle *şi celorlalte nave care au brăzdat mările în timp de pace şi au pierit în război atunci cînd patria le-a cerut-o.*

Sînt mormîntul unui vas ce-a eşuat ; dar tu continuă să pluteşti : căci noi, de n-om mai fi, voi, cei ce rămîneţi, marea veţi cutreiera.

(Din „The Greek Anthology“)

SCAPA

Humberul cu caroseria vopsită în culori de camuflaj se opri la destinaţie, cu bara din faţă la numai cîţiva paşi de marginea cheiului, vibrînd zgomotos, dorind parcă s-o pornească din nou la drum.

Micuţa şoferiţă, înrolată în „Women's Royal Navy Service",[*] înfofolită pînă peste urechi împotriva frigului puternic de afară, opri ştergătoarele de parbriz şi spuse :

— Am ajuns, domnule comandor.[**] Trebuie să sosească o şalupă dintr-o clipă-n alta.

Se întoarse puţin şi singurul pasager al maşinii îi răspunse :

— Nu opri ştergătoarele. Nu încă.

Ignorîndu-i mirarea, căpitanul-comandor Andrew Lindsay se aplecă în faţă, încercînd să străpungă cu privirea-i, aparent lipsită de expresie, parbrizul brăzdat de picăturile de ploaie.

Cenuşiu. Totul era cenuşiu. Conturul nedefinit al insulelor, cerul, formele variate ale navelor smucind în cabluri sub vînt şi ploaie. Apele uriaşei rade naturale de la

---

[*] Serviciu auxiliar al Marinei militare engleze, compus din femei, prescurtat Wren (N.T.).

[**] Pentru a uşura cititorilor înţelegerea ierarhiei şi a le asigura cursivitatea lecturii, atunci cînd denumirile difereau, gradele din Marina militară au fost echivalate, în traducere, cu cele din Marina militară română existente la data la care se petrece acţiunea. Vezi „Mic glosar marinăresc", de la finele cărţii. (În paranteză sînt trecute gradele corespunzătoare din armata terestră.)

Scapa Flow erau plumburii, singura licărire de viață constituind-o vîrtejurile curentului de apă produs de maree și zbuciumul curenților submarini.

Scapa. Acest cuvînt era suficient. Volume întregi s-au scris despre miile de marinari ai celor două războaie mondiale. Umezeală și frig. Furtunile violente și marea înverșunată făceau ca numai cei mai iscusiți să poată trece cu bine printre stîncile și insulițele înconjurătoare.

Cercetînd cu privirea vasele ancorate, se întrebă cum arată oare cel sortit să-l comande ? Nu puteai ști niciodată pînă nu primeai ordinul, cu toată studierea atentă a cărților și rapoartelor informative. Nici chiar cei de la Cartierul General al Marinei, din Kirkwall, nu i-au putut fi de folos.

H.M.S. * *Benbecula,* un crucișător auxiliar, fusese la echipare mai bine de șase luni, iar acum își aștepta noul comandant. În timpul agitatei traversări a estuarului Pentland, venind de pe coasta scoțiană, văzuse cam o duzină de marinari tineri cu privirea ațintită asupra lui, în ochii lor naivi putîndu-se citi : curiozitate, speranță, sau, poate, chiar sentimentul pe care îl încerca el însuși — resemnare. Un lucru sigur : erau toți la fel de nevinovați ca iarba care crește după ploaie. De fapt, multora, după numai cîteva minute de la urcarea pe vas, li se făcea rău de mare.

Și era doar septembrie. Al doilea septembrie de război. Șoferița îi studia profilul, gînditoare. Pasagerul ei trebuia să aibă în jur de 33—34 de ani. Cînd îl luase din fața clădirii Cartierului General, îl surprinsese privind strada cu o bună dispoziție rar întîlnită la Scapa, fapt ce îi stîrnise interesul. Fetelor din Wren, fiind mult mai puțin numeroase decît angajații bărbați, cu greu un nou venit le mai stîrnea interesul. „E, totuși, ceva deosebit în acesta, gîndi ea. Are părul blond, mai lung decît scrie la regulament, ochi albaștri, foarte gravi."

Părea, parcă, tot timpul preocupat de o problemă importantă, încercînd să ia o decizie. Avea o aparentă indiferență față de el însuși, atrăgătoare pentru tînăra de la volan. Treptat, însă, își pierdu acest aer.

— Poți să oprești acum ștergătoarele, spuse încet comandorul. Mulțumesc.

Lindsay se afundă în bancheta mașinii, trăgîndu-și gulerul hainei peste urechi. Totul era cenușiu și rece. Era nerăbdător, lacom să se testeze din nou.

Știa că fata îl privește și se întreba cum arăta ea fără sumedenia de haine și fulare cu care era îmbrăcată.

Probabil că avea în jur de douăzeci de ani, ca mai toate fetele din Wren văzute de el în camerele călduroase din clădirea Cartierului General. Zîmbi agasat. Douăzeci de ani...

Intrase în marină la doisprezece ani, ca elev, în 1920. Acum douăzeci și unu de ani. Și în tot acest timp, nici o pauză. Muncă și studiu.

Călătorea și învăța meserie. Zîmbetul îi pierise. Ca să ajungă pînă la urmă aici. La comanda unui vas comercial, nenorocit, care, datorită cîtorva tunuri și echipajului militar, fusese numit navă de luptă.

„Crucișător auxiliar". Pînă și acest titlu era o nebunie.

— Cred că văd o șalupă care se apropie, domnule comandor.

Dintr-o dată simți din nou sentimentul de îngrijorare și nesiguranță. Măcar de s-ar întoarce pe mare la un distrugător. Oricare ar fi bun, chiar și unul ca bătrînul *Vengeur*. N-ar mai trebui să gîndească așa ! *Vengeur* nu mai exista. Zăcea, undeva, pe fundul oceanului, în mijlocul Atlanticului.

---

* Inițialele cuvintelor : Her Majesty's Ship — Navă a Maiestății Sale (N. T.)

Zări, în depărtare, silueta şalupei, cu contururi neclare, şerpuind peste mustăţile albe ale valurilor din prova. Mai avea puţin şi ajungea.

Fără să vrea, îşi lăsă gîndul să zboare la ultimul vas pe care l-a comandat, ca un om care îşi atinge o rană de-abia vindecată.

Primise comanda doar cu două zile înainte de izbucnirea războiului. Era un distrugător vechi, din clasa V&W, construit în primul război mondial, şi ajunsese să-i îndrăgească toate ciudăţeniile şi capriciile.

Cînd loviturile, încasate atît de la duşmani, cît şi de la prieteni, au căpătat amploare, Lindsay, ca majoritatea contemporanilor săi, a trebuit s-o ia de la cap, să înveţe totul din nou.

Teoriile legate de tactici deveniseră peste noapte un adevărat mit. Credinţa nezdruncinată că nimic nu poate diminua controlul Marinei militare engleze asupra mărilor fusese împinsă pînă dincolo de opiniile celor mai optimişti. În jurul lor, însă, lumea trăia o nebunie — Dunkerque, căderea Norvegiei şi a Ţărilor de Jos, capitularea Franţei, cu consecinţa imediată a pierderii sprijinului flotei de război, au însemnat poveri ce s-au adunat una peste alta.

Ideea apropierii dezastrului era, însă, mult mai clară pentru cei din Marina militară. Pînă şi din această maşină se putea vedea cu ochiul liber locul unde fusese scufundată nava de linie *Royal Oak*, de către un U-bot. Sistemele de apărare trebuiau să fie perfectate.

Cu şase luni în urmă, pe cînd se afla în spital, fusese distrus crucişătorul de bătălie *Hood*, de către puternica navă germană *Bismark*. Întreaga Marină rămăsese uluită. Nu pentru că o navă importantă a fost scufundată. În

război trebuie să accepţi şi pierderile. Dar *Hood* era ceva deosebit : nu numai o navă de luptă, ci un simbol. Măreaţă, frumoasă şi arogantă, străbătuse lumea întreagă între războaie, îşi ridicase pavilionul în zeci de porturi străine, participase la ancoră la reviste navale, strălucitoare în zecile de lumini colorate şi împodobită cu pavoaz, spre deliciul vîrstnicilor şi tinerilor, deopotrivă. Pentru toţi, era întruchiparea marinei însăşi. De neatins, un adevărat scut. Şi, ca o străfulgerare, un singur punct vulnerabil i-a fost de ajuns să fie aruncată uitării. Din sutele de marinari de pe *Hood*, doar trei au mai putut fi salvaţi.

Poate că *Vengeur* fusese cea mai aproape de realitate, gîndi el confuz. Bătrînă, dar încercată şi solid construită. Şi-a servit echipajul cu devotament, pînă în ultima clipă. Îşi amintea acel moment cu exactitate. Parcă ar fi fost ieri. Sau acum.

Nava al cărei comandant era dirija escorta unui convoi ce se îndrepta spre Statele Unite. Douăzeci de vase, imperios necesare pentru a aduce proviziile pe care o naţiune întreagă aflată în război le aştepta cu disperare.

Două vase comerciale fuseseră torpilate şi scufundate în primele trei zile, dar apoi Atlanticul trecu de partea lor. Se stîrni o furtună cumplită şi întreg convoiul, serios zdruncinat, îşi urmă drumul spre vest, cu *Vengeur* în continuă căutare a vaselor rătăcite...

Restul escortei era format din două traulere convertite şi un vas de patrulare, cam de prin 1915.

Era tot ce-şi putea permite cea mai faimoasă flotă din lume şi nu s-ar putea spune că nu s-a străduit să-şi merite renumele.

Probabil că invizibilele U-boturi au plonjat să scape de furtună şi au pierdut convoiul, ori, poate, s-au îndreptat către vreo ţintă mai lesne de atins. Oricum, le-ar fi fost foarte uşor.

Un singur U-bot, cu un comandant mai tenace, reuşi să ţină pasul cu restul convoiului. Încerca să lovească cea mai bună navă, un petrolier mare şi modern, care, cu puţin noroc, ar aduce înapoi destul carburant, astfel încît să le ajungă bombardierelor pînă în Germania. Să le dea o lecţie nemţilor.

Vîntul se mai potolise, iar cerul era senin, cum nu fusese de mult. Se apropia ora întîlnirii cu patruloarele americane, înţelegere ce nesocotea neutralitatea acestora, dar care era mai mult decît binevenită pentru navele convoiului şi escorta lor.

Submarinul lansă trei torpile, care, cu toată strădania nemţilor, ratară de puţin petrolierul. Una însă o nimeri pe bătrîna *Vengeur*, chiar în prova babord, sub teugă, şi o reteză pe loc, ca o secure uriaşă. Din fericire, tot echipajul se afla la posturile de luptă, căci altfel marinarii din bordul liber ar fi stat în cazarma prova şi ar fi murit acolo, sau s-ar fi înecat odată cu partea retezată de explozie. În cincisprezece minute, nava coborî în adîncuri, cu demnitate, ca o „doamnă însîngerată“, cum îi zise, mai tîrziu, timonierul.

Cinci oameni au pierit, restul echipajului a fost pescuit din bărci şi de pe plute de către un vas de transport suedez care fusese, din întîmplare, spectator al scufundării.

Lindsay îşi afundă mîinile în buzunarele mantalei, încleştînd pumnii. Încă un vas scufundat.

Se întîmpla din ce în ce mai des, iar acum toţi păreau mulţumiţi că nu fusese torpilat petrolierul.

Era tîrziu. Tîrziu. Scrîşni din dinţi, sperînd că se va putea abţine să vorbească tare.

— Vă simţiţi bine, domnule comandor ? îl întrebă fata.

— Ce dracu vrei să spui cu asta ?

— Iertaţi-mă, şi-şi îndreptă privirea în altă parte.

— Nu,nu... Îşi scoase chipiul şi-şi petrecu degetele prin păr. Simţea transpiraţia cum îi umezea cămaşa. Teamă ? ! Eu ar trebui să-ţi cer scuze.

Fata îl privi din nou, întrebătoare :

— Domnule comandor ?

El ridică din umeri. Apoi, brusc :

— Destul ! Eşti cumva logodită, sau, mă rog, ceva asemănător ?

Îl privi cu fermitate.

— Nu domnule, am fost. S-a curăţat anul trecut deasupra Hamburgului.

— Înţeleg. „S-a curăţat“. Cît de rece sună ! Ce înseamnă tăria omului în război. Cred că ar trebui să plec, acum. Altfel, barca se va întoarce fără mine.

— Poftiţi, domnule comandor. O să vă ajut la bagaje.

Se făcu că nu bagă în seamă protestele lui, coborî pe bolovanii udaţi de ploaie ai cheiului şi îi dădu o mînă de ajutor.

Vîntul trînti uşa maşinii, iar Lindsay îşi simţi faţa biciuită de stropii reci şi grei. În barca agitată de valuri îl aşteptau, înfofoliţi în haine de ploaie, cîrmaciul şi marinarul care îl însoţea.

— Poate ne-om mai vedea, spuse el. Încercă să zîmbească, dar faţa îi rămase neschimbată, ca o mască.

Îl privi cu coada ochiului, fruntea şi chipiul semeţ strălucindu-i din pricina ploii, în lumina cenuşie care îi înconjura.

— Poate.

— Cum ai zis că te cheamă ?

Își trase baticul umezit de ploaie din dreptul gurii și zîmbi :

— Collins, domnule. Strîmbă puțin din nas. Eve Collins. Caraghios, nu-i așa ?

Avea o gură frumoasă. Lindsay tocmai observă că marinarul care îi lua bagajele ținea privirea pironită către picioarele fetei.

— Ai grijă de tine, îi mai spuse și se îndreptă spre trepte, coborînd în grabă la barca ce-l aștepta.

Fata se întoarse la mașină și se cufundă în scaun, lăsînd pe el urmele scurtei din molton îmbibată cu apă. În timp ce întorcea mașina, zări barca depărtîndu-se în larg.

„Ce tip bine“, gîndi ea... Se încruntă, debreind cu violență, speriată parcă de un gînd ascuns. „De ce i-oi fi dat numele ? Oricum, n-o să se întoarcă.“ Își privi chipul în oglindă. „Bietul de el... Ca noi toți, de altfel, în locul ăsta nenorocit.“

În vreme ce barca se năpustea prin valurile umflate de vînt, Lindsay rămase în picioare, ținîndu-se cu ambele mîini de acoperiș, cu privirea spre vasele ancorate în larg. Nave de linie, crucișătoare grele, distrugătoare, vase de aprovizionare, toate piturate în aceeași culoare monotonă, plictisitoare. Singura notă aparte era dată de prezența pavilionului național la pupa sau a petelor de camuflaj de pe cîte o navă din escorta Atlanticului. Ochiul său experimentat îl ajută să-și facă o imagine despre fiecare... numele, clasa, unde le-a mai întîlnit... Fețele și vocile din marină erau parcă ale aceleiași familii. Toate aceste nave, poate cele mai bune din întreaga flotă, stăteau acum blocate aici, în Scapa, împinse de vînt și curenți în jurul ancorei și balizelor, așteptînd ca unitățile grele germane să străpungă blocada, să încerce să distrugă convoaiele,

să-și netezească cît mai mult diferența de forțe față de Anglia.

Bismarck fusese atacat și scufundat după ce-l distrusese pe *Hood*. A fost o urmărire al naibii de grea, la care a participat mai toată flota engleză. *Graf Spee* fusese scufundat de propriul echipaj, la Montevideo, trebuind să accepte înfrîngerea de către o forță navală inferioară, dar abilă. Oricum, se descurcase bine pînă atunci, scufundase destule nave engleze valoroase. Chiar și acum se zice că puternicul *Tirpitz* și alte nave germane moderne și periculoase stau ascunse în fiordurile norvegiene ori în porturile franceze capturate, de-a lungul golfului Biscaya, pîndind un moment propice.

Și, pînă cînd acesta va sosi, toate navele de la Scapa vor trebui să zacă, irosindu-se.

Își aținti privirea asupra cîrmaciului șalupei. Se întreba, probabil, ce fel de comandant le vine pe cap. Va fi oare în stare să se descurce ? Să păstreze vasul întreg ?

— Am ajuns, domnule comandor, spuse marinarul.

Lindsay își ținu respirația. Pentru un moment, în fața lui, nava apărea ca o umbră, nedeslușită, ca toate celelalte, prin perdeaua deasă a ploii care nu mai contenea. I se înfățișa ca o stîncă abruptă, de pe care apa se scurgea șiroaie.

Lindsay îi studiase trecutul, înfățișarea și planul, în repetate rînduri, dar, chiar față de distrugătorul mic pe care-l avusese în subordine, această navă îi părea greoaie și vulnerabilă. Camuflajul, pavilionul Marinei militare și cîteva tunuri puteau cu greu să-i schimbe aspectul.

Cele cinci sute de picioare lungime și 12 500 de tone navigaseră pe distanțe de mii de mile de cînd nava fusese lansată la apă, în Clyde, în 1919. Născută în perioada speranțelor deșarte și a șomajului puternic, a depresiunii mondiale și apatiei postbelice, nava a reprezentat mai mult o sursă de locuri de muncă pentru muncitorii portului decît o speranță în plus.

Cunoscută ca un vas mijlociu de linie, făcuse în mod constant ruta Londra, Brisbane, Port Said, Aden, Colombo, Fremanth, Adelaida, Melbourne și Sydney. Erau porturi invidiate de mai toate vasele comerciale din lume.

Cărînd marfă, corespondență sau pasageri, și-a croit drum de-a lungul anilor, aducînd bani, oferind plăceri, asigurînd locuri de muncă.

După Dunkerque, unde Anglia și-a dat seama că nu poate cîștiga războiul cu una cu două, dacă îl va cîștiga, navei urma să i se atribuie un alt rol. Vasele de pasageri transoceanice deveniseră adevărate spitale plutitoare sau transportoare de trupe, iar toate celelalte cargouri, petroliere sau bătrîne cabotiere cu aburi fuseseră aruncate în luptă, pe rutele convoaielor, să le susțină. *Benbecula* a transportat și trupe, dar dimensiunile sale nu păreau potrivite pentru o astfel de misiune.

Nefolosibilă în transporturile mari, prea mică pentru a adăposti un număr important de marinari, a fost mutată tot timpul de pe o scenă a războiului pe alta, ca un pion stîngaci. Și, în sfîrșit, Comandamentul Marinei se hotărî să transforme nava într-un crucișător auxiliar.

Putea să înfrunte cea mai neprielnică vreme și să rămînă departe de bază mai mult decît oricare altă navă de război medie. Era în stare să patruleze vastele întinderi de apă ale Atlanticului și Islandei și să revină pînă lîngă coastele Danemarcei, observînd navele spărgătoare de blocadă, raportînd orice mişcare suspectă a inamicului, evitînd pericolele reale. O navă de război mai serioasă ar fi putut, însă, cu ușurință, să-i facă bucățele carena, și așa neblindată.

Rawalpindi aflase cum e să fii făcută bucățele. Și numai cu nouă luni în urmă, *Jervis Bay* fusese scufundată, în timp ce încerca să apere un convoi important, la o mie de mile depărtare de coastele Americii. Convoiul scăpă nevătămat, în timp ce sărmana *Jervis Bay*, mitraliată, în flăcări, încasă obuz după obuz de la o navă de linie germană. Distrugerea ei, sacrificiul ei au adus atît mîndrie, cît și umilință celor ce au fost în stare să părăsească țara cu o navă cu totul nepregătită pentru pericolele ce-o așteptau.

Din goana bărcii cu motor, Lindsay zări, în depărtare, gura de 152 mm a unui tun care parcă-l aștepta.

— Îmi pare ușor înclinată în tribord, spuse Lindsay.

Cîrmaciul șalupei răspunse, rînjind :

— Aveți dreptate, domnule comandor. Din cîte știu eu, așa a fost dintotdeauna. Un marinar bătrîn spune că ar fi luat o bușitură în timpul unui taifun, înainte de război, și-așa a rămas.

Lindsay se încruntă. Nu-și dăduse seama că a gîndit cu voce tare. „Ușor înclinată în tribord". Și nici nu ajunsese încă la bord !

Îl trecu din nou un fior de neliniște. Încercă să fugă de gîndurile ce începuseră să-l chinuie. Tunuri de 152 mm, două sute cincizeci de ofițeri, subofițeri și ostași, dintre care mai toți erau veniți direct din școli.

Numele secundului navei : Goss — John Goss.

Coca navei se afla acum chiar deasupra sa, iar ochii îi erau ațintiți asupra scării de bord ce se prelungea pînă spre balustrada unde fețe nedumerite, întrebătoare, îl așteptau. Cîți pasageri or fi urcat și coborît această scară ? Cîte amintiri, cîte ilustrate or fi fost trimise de la bordul navei ?

„Stop ! Trebuie să mă opresc aici !"

Stătea în picioare în barca ce sălta pe apă, în timp ce omul din prova agăţa cangea cu o nonşalanţă studiată.

Pe cînd Lindsay sărea din barcă, mecanicul întrebă, mai mult şuierînd printre dinţi :

— Bob, cum e tipul ?

Cîrmaciul, aruncînd o privire spre figura slabă, osoasă, a lui Lindsay, răspunse, cu un şuierat asemănător :

— Dintr-o bucată, zău. Unul de meserie.

— Nu e ca celălalt.

Mecanicul oftă.

— Ăsta ori a făcut-o de oaie şi nu le dă mîna să-i încredinţeze ceva mai bun, ori ne paşte o misiune specială, una a dracului ! Oricum, cam tot aia e, nu ?

Cîrmaciul ascultă atent şuieratul sifleiei, care dădea onorul la capătul scării de metal, şi spuse pe un ton indiferent :

— Cam aşa s-arată... Puneţi-vă la treabă flăcăi şi mişcaţi-vă iute, că v-aşteaptă lucruri mari !

Celălalt îngînă :

— Ce-ar fi să mă laşi, naibii, în pace ! Eşti un cîrmaci şi nimic mai mult !

Cîrmaciul încercă să-şi amintească dacă se proiecta vreun film, în acea seară, la cantina trupei de uscat. Oricum, sala va fi plină pînă cînd va ajunge el la mal. Privi apoi cerul monoton şi ploaia. „S-o ia dracu' de Scapa !“

Lindsay se uită la marinarii aliniaţi, greu de individualizat în mantalele lor strălucitoare.

Părea un loc mai ferit. Intrarea din babord era plasată undeva între puntea de promenadă şi cea a bărcilor şi, cum vîntul sufla din bordul opus, se afla într-un loc destul de liniştit.

— Bine aţi venit la bord, domnule comandant ! Un ofiţer solid făcu un pas înainte şi salută. Eu sînt Goss.

Lindsay ştia că Goss are 45 de ani, dar arăta cu cincisprezece mai mult. Avea un maxilar puternic, o faţă sobră şi, îmbrăcat în mantaua de ploaie, era o apariţie, dominîndu-i cu un cap pe toţi ceilalţi.

Lindsay îi strînse mîna.

— Mulţumesc, domnule comandant secund.

Goss nu clipi şi nu coborî ochii.

— Am bordul liber şi jumătate din oamenii de serviciu sînt pe ţărm să aducă provizii. Muniţii am primit la Leith, înainte de a ajunge aici.

Îşi mută privirea pentru prima oară şi spuse aproape cu înfocare :

— N-aveţi de ce să vă îngrijiţi de mersul serviciului pe această navă, domnule comandant.

Tonul lui, uşor provocator şi agresiv, îl făcu pe Lindsay să replice :

— Asta urmează să vedem, nu-i aşa ?

Goss se întoarse, strîngînd din dinţi, încercînd să nu mai facă vreun comentariu.

— Acesta este locotenentul Barker, domnule comandant. Se ocupă de aprovizionare şi stocarea proviziilor. Are toate registrele gata de inspecţie.

Lindsay distinse o faţă zîmbitoare, lăsînd să se vadă toţi dinţii, şi doi ochi palizi, în spatele unor ochelari.

— Bine.

Goss nu-i aprecie foarte mult grimasa. Deveni nervos, agasat, ostil chiar. N-a fost un început prea bun. Care naiba o fi motivul ?

La rîndul său, Lindsay îşi atribuia o parte din vină. Erau probabil cu toţii mult mai îngrijoraţi de sosirea noului comandant pe cît şi-a dat el seama.

Încercă din nou.

— Ordinul de plecare va sosi la bord ceva mai tîrziu, după-amiază, aşa că, pînă atunci, nu va fi nimeni învoit.

De fapt, asta va dura pînă voi vedea cum stau lucrurile cu plecarea.

Surprinzător, Goss zîmbi. Era mai curînd o forțare. Spuse apoi :

— Am înțeles. Cei mai mulți sînt preocupați să arate a marinari, decît să facă vreo treabă. Ne-au potopit civilii ăștia și la ce te poți aștepta de la ei ?

Lindsay își privi ceasul și constată că se oprise. Își aminti, atunci, cu enervare, că și-l potrivise după orologiul catedralei St. Magnus din Kirkwall în momentul în care ghidul său, fata din Wren, sosise cu mașina.

Goss sesiză încruntarea de pe fața comandantului.

— Mi-e teamă că masa de prînz a fost strînsă ! După o clipă, adăugă : Aș putea să-i spun bucătarului să o...

Lindsay privea în altă parte.

— Nu-i nevoie. Un sandviș îmi este suficient.

Nici nu-și mai amintea cînd a mîncat bine, cu adevărat, ultima oară. Simțea, în acel moment, că dorește să rămînă singur. Să găsească un loc ascuns să poată să-și adune gîndurile.

— Dacă vreți să mă urmați, domnule comandant ! spuse Goss, arătînd cu mîna spre o scară. Cabina comandantului este sub puntea de comandă. Nu s-a făcut nici o modificare, încă.

Lindsay îl urmă în liniște. Modificare ? Ce voia oare să spună ? Pe punte, mai mulți marinari munceau, dar încercă să le evite privirea. Trecuse prea puțin timp ca să poată trage concluzii. Spre deosebire de Goss, care-i disprețuia pe oameni pentru că erau „civili", Marina ar fi fost într-o situație al naibii de grea fără ei. La ce se putea aștepta de la o navă amărîtă și bătrînă ca asta ?

— Și cu înclinarea de la tribord, ce este ? întrebă Lindsay, pe un ton apăsat.

— A fost întotdeauna... domnule comandant. Atît răspunse Goss.

Cabina comandantului era spațioasă, întinsă pe toată lățimea punții de comandă. O scară ducea direct la camera hărților, la postul de radio-telegrafie, ca și la comanda de navigație și la platforma unde era instalat compasul etalon. Din cabină se putea vedea aproape întreaga punte a bărcilor, ca și pînă la prova.

Goss deschise ușa, cu ochii ațintiți asupra lui Lindsay. Acesta păși tăcut înăuntru.

În comparație cu *Vengeur*, era parcă o altă lume : covor frumos, verde, pereți îmbrăcați în lemn, mobilă bună, perdele noi, din creton.

Deasupra unui dulap bine lustruit, din stejar masiv, era atîrnată fotografia color a *Benbeculei*, așa cum arăta ea odată... Carena de un verde strălucitor, coșurile cenușii. Numele companiei „Aberdeen and Pacific Steam Navigation Company" era deasemenea prezent, sub forma unei embleme.

— Compania are, de fapt avea, cinci nave, spuse Goss, liniștit. Își scoase mantaua de ploaie și o împături, cu grijă, pe braț.

Pe mîneca hainei sale din pînză groasă, cu două rînduri de nasturi, erau cusute tresele aurii împletite, însemnul locotenentului-comandor din Royal Naval Reserve *

— Nave pe cinste ! Am servit pe toate, cu excepția uneia.

Lindsay îl privi grav.

— Ai lucrat pentru o singură companie, de la început ?

— Întocmai. De cînd aveam paisprezece ani. Dacă n-ar fi fost păcătosul ăsta de război, ajungeam sigur comandant.

---

* Rezerva Marinei regale militare britanice, prescurtat R.N.R. (N. T.)

— Înţeleg, Goss.

Lindsay se îndreptă spre cel mai apropiat hublou şi privi marea agitată, pînă-n depărtare.

Comentariul lui Goss nu era decît motivaţia atitudinii sale, gîndi Lindsay. „Ajungeam sigur comandant... Poate chiar al acestui vas, de ce nu ?“

Se întoarse şi dădu cu ochii de registrele aliniate pe biroul lustruit, aşteptîndu-i parcă privirea şi semnătura. Ordonate şi curate, precum mantaua de ploaie de pe braţul lui Goss.

— Asta a fost ultima dumitale navă, secundule ?

Goss încuviinţă.

— Am fost secund. Dar cînd am încetat să transportăm trupe şi Amiralitatea a preluat compania, eu am rămas. Fiind rezervist, n-a avut nimeni nici o obiecţie.

— De ce-ar fi avut obiecţii ?

Goss roşi.

— Dumneavoastră nu ştiţi că ăştia nu sînt sănătoşi pînă nu schimbă totul ?

— S-ar putea să ai dreptate... Ţi-aş fi recunoscător dacă mi s-ar aduce un sandviş, pînă mă uit prin registrele astea, Goss.

Goss ezită un moment.

— Am auzit că aţi fost în spital, domnule comandant. Ochii parcă îi licăreau. V-aţi pierdut nava, nu-i aşa ?

— Da, aşa e.

Goss părea satisfăcut.

— Vă las. Dacă doriţi ceva, trebuie doar să apăsaţi pe butoanele astea.

Uşa se închise uşor şi Lindsay se aşeză la birou. Nu era grozavă situaţia, dar primul contact ar fi putut fi şi mai rău. Mult mai rău. Începu să frunzărească registrele. În afară de Goss şi el, mai erau la bord şaptesprezece ofiţeri, inclusiv un doctor şi, din motive destul de dubioase, un locotenent din infanteria marină. Din cîte aflase, între ofiţeri nu era o atmosferă tocmai destinsă... Zîmbi, cu toate că nervii săi erau destul de încordaţi. „Civili“ — cum i-ar fi numit Goss.

Cîţiva, ca Goss, ofiţerii mecanici, locotenentul Barker, pe care îl cunoscuse în trecere, şi maistrul Tobey, şeful de echipaj, făceau parte din Royal Naval Reserve. Marinari profesionişti, antrenaţi şi obişnuiţi cu nave asemănătoare *Benbeculei*. Era totuşi un cîştig.

Singurii militari de carieră erau cel cu artileria, locotenentul Maxwell, şi doi subofiţeri pensionari, rechemaţi, Baldock, artilerist de meserie şi Emerson, mecanic. Lindsay se opri în josul paginii. Unicul aspirant de marină se numea Kemp. Ce început pentru bietul băiat, gîndi el.

Se privi în oglinda de perete şi îşi aduse aminte că un astfel de început ar fi putut avea şi el.

Vîntul izbea în puntea de comandă a vasului cu putere, în timp ce Lindsay îşi aminti că, de fapt, stau pe loc. Un distrugător ar fi săltat pe apă mult mai mult, chiar şi aici, în Scapa. Va trebui să-şi cunoască ofiţerii, să cunoască nava de la un cap la altul. Să ajungă să o simtă.

Îşi cuprinse faţa în mîini. Va trebui să ia măsuri cît mai curînd. N-avea nici un rost să-şi piardă timpul cu aducerile aminte. Se lupta să treacă peste momentul *Vengeur*. Ezita, gîndindu-se la cuvintele doctorului, la ieşirea din spital : „S-ar putea să te ţină mult gîndul ăsta. Încearcă să-l eviţi“.

Lindsay se ridică brusc. „Să-l evit... Cine naiba ar putea evita aşa ceva ? Numai un idiot poate recomanda un lucru ca ăsta !“ Rămase cu privirea fixată pe individul înalt, solid, îmbrăcat cu o jachetă albă, care tocmai păşi în cabină, ţinînd în mînă o tavă de argint, pe care se afla un şerveţel şifonat. Omul se prezentă :

— Numele meu este Jupp, dom'le comandant. Sînt steward șef.

Lindsay înghiți în sec. Probabil că stewardul îl crede nebun sau, mă rog, ceva asemănător.

— Pune tava aici și... mulțumesc Jupp.

Stewardul puse tava pe masă și spuse, pe un ton foarte solemn :

— Chiar eu le-am pregătit, dom'le comandant. Niște somon în conservă... ce-am mai putut dosi p-aici. V-am mai adus și niște șuncă presată, cu măsline. Știți, le-am luat de la un cargou grecesc, în Freetown.

Îl privi pe Lindsay și adăugă : Sînt bucuros să vă avem la bord, dom'le comandant.

Lindsay îl studia atent.

— Înțeleg că și dumneata lucrai pentru companie, nu-i așa ?

Jupp zîmbi vădit încîntat.

— De douăzeci și trei de ani, dom'le comandant. Aveam de-a face cu oameni tare drăguți. Și zîmbetul îi deveni deodată dureros. O să vă acomodați repede, dom'le comandant, nu vă faceți griji...

Lindsay simți că i se urcă sîngele în cap de furie.

— Să știți că sînt foarte bucuros că sînteți cu noi, dom'le comandant. Jupp făcu cîțiva pași spre ieșire.

— Da, mulțumesc.

După plecarea lui Jupp, Lindsay privi ușa închisă, calmat și parcă golit pe dinăuntru. Pesemne că, în mintea lui, Jupp mai mult îl alătura companiei decît îl considera că preluase funcția de comandant al navei.

Cu toți nervii pe care și-i făcuse și disperarea care-l apucase, se hotărî să mănînce un sandviș. Era subțire și pîinea foarte frumos tăiată.

Sub farfurie se afla o carte de vizită, pe care erau scrise următoarele : „Aberdeen and Pacific Steam Navigation Company vă urează bun venit la bordul vasului *S.S. Benbecula.*“ Jupp tăiase cu creionul primele două majuscule * ale numelui vasului și le înlocuise cu H.M.S.

Lindsay se cufundă din nou în fotoliul biroului, ascultînd, parcă, liniștea cabinei. Dacă stătea bine să se gîndească, Jupp voia măcar să-l ajute. Mai înșfăcă un sandviș și își dădu seama cît de foame îi era.

Nu-și dorea, în relațiile cu oamenii, decît să nu-și piardă nici o clipă judecata sănătoasă și bunul simț.

Jupp dădea tîrcoale cabinei comandantului, aranjînd, ici-colo, cîte o draperie, curățînd cîte-o scrumieră, într-un cuvînt, avînd grijă ca fiecare lucru să fie la locul lui.

Se înseră, dar sifleia care anunță trecerea la camuflarea navei se auzise de mult, ca și cum, în Scapa, întunericul s-ar fi lăsat deodată.

Gîndea așa, nu fiindcă prima sa zi la bord ar fi fost prea luminoasă...

Rămase la masa de lucru, pînă cînd citi și ultimul teanc de foi.

Se simțea obosit, sfîrșit chiar, și constată, cu surprindere, că trecuse o oră întreagă de cînd nu se ridicase de la birou, o oră întreagă de la prima sa inspecție a navei.

Cei de la șantierul naval se dovediseră nemiloși cînd făcuseră reparația, gîndi el. Aproape nimic nu mai rămăsese din ceea ce era inițial sub puntea principală. Existase o punte a bocaporților la prova și una la pupa, dar acum fostele magazii fuseseră întărite cu bare masive de oțel, pentru a fi în stare să susțină armamentul principal. Patru tunuri de 152 mm erau instalate pe puntea prova, cîte două în fiecare bord, iar alte două au fost montate la pupa, cîte unul în fiecare bord.

---

* Inițialele cuvintelor : Steam Shipp = Vas cu abur (N. T.)

Nu exista o altă alternativă pentru amplasarea armamentului pe o navă gîndită a fi folosită pe timp de pace. Și era evident pentru toată lumea că *Benbecula* n-ar fi putut folosi niciodată toate cele patru tunuri în același timp, spre o singură țintă. La pupa mai era instalat un tun vechi, de 76 mm, rămășiță din vremea cînd nava transporta trupe, iar pe puntea bărcilor, Lindsay descoperi, cu plăcere, patru tunuri automate Oerlikon *, de 20 mm.

Cam aici se opreau mijloacele de apărare și atac ale *Benbeculei*.

Majoritatea bărcilor de salvare originale dispăruseră, locul lor fiind luat de cîteva baleniere, două bărci cu motor, mai multe bărci pneumatice și plute de lemn. Acestea din urmă erau, dacă ne gîndim bine, singurele cu adevărat utile în cazul unei scufundări rapide.

Nava era utilată cu o instalație frigorifică modernă. Îl întîlnise acolo pe Barker, ofițerul cu aprovizionarea, care, ajutat de asistenții lui, inventaria ultimele provizii sosite. Barker fusese, înainte de război, casier de vapor, mare parte din timp chiar pe *Benbecula*, și vorbea cu o nostalgie evidentă de „zilele bune" pe care le trăise pe vas.

Multe dintre cabinele pasagerilor au fost transformate în dormitoare pentru echipaj, eleganță rară pentru condițiile unui vas, cu toate că oamenii șantierului își dăduseră osteneala să iasă cît mai înghesuite cu putință.

Însoțit de Goss, Lindsay încerca să nu piardă nimic, să nu dea frîu liber gîndurilor și părerilor pînă la sfîrșitul inspecției.

---

* Tun antiaerian automat, de calibru mic, construit de fabrica de armament din cartierul Oerlikon, al orașului Zürich, Elveția (N.T.)

Magaziile pentru muniția tunurilor de 152 mm, ca și elevatoarele pentru proiectile au fost amenajate deasupra santinei, sub linia de plutire a vasului. Tunurile erau tare vechi. „Recoltă" a primului război mondial. Le manevrau cu mîna și trăgeau aproape independent, fără legătură directă cu aparatul director de tir.

Îl întîlni pe locotenentul Maxwell, artileristul, și avu vaga impresie că acesta aștepta mai de mult momentul.

Pîndise parcă clipa potrivită să apară, așa, ca din întîmplare.

Maxwell era ofițer de carieră, cam de aceeași vîrstă cu Lindsay.

Slăbuț, osos, cu un aspect destul de rigid, părea că nu se relaxează nici o clipă.

Luase imediat poziția de drepți, cu mîinile lipite de corp, parcă era la o paradă la Whale Island.

Goss fu chemat de ofițerul de serviciu, timp în care Maxwell spuse :

— Mă tem că situația nu e prea roză. Dar cu un comandant ca dumneavoastră ne-om descurca noi.

Lindsay descoperise că, spre deosebire de Goss, artileristul se referise la ofițerii și la diverșii gradați ai echipajului proveniți din R.N.R. Mai observă de asemenea că Maxwell și Goss arareori își vorbeau.

Mai tîrziu, în drumul spre sala mașinilor, Goss remarcă, acru :

— Știați, domnule comandant, că Maxwell, înainte de război a fost ținut cinci ani la index, debarcat ? O fi făcut vreo trăsnaie mai mare, cu siguranță... Cam neplăcut să ni-l dea la bord tocmai nouă...

Lindsay se lăsă pe speteaza scaunului, împreunîndu-și degetele la ceafă. Probabil că, acum, Goss trăgea niște concluzii și despre noul său comandant.

Jupp se opri în dreptul biroului, ochii lucindu-i în lumina lămpii.

— N-ați dori ceva de băut, dom'le comandant ?

— Mulțumesc, n-aș refuza un whisky, dacă-l ai.

Jupp îl privi grav :

— Întotdeauna reușesc să pun deoparte așa ceva pentru comandanții mei, dom'le comandant. Păru surprins că Lindsay punea la îndoială iscusința sa de a face rost de ceva atît de rar în acele vremuri.

Lindsay îl urmări cu privirea pe Jupp, care începuse să-și facă de lucru prin dulap. „Iată un om pe care munca lui îl face fericit" — gîndi destul de plictisit.

Și-l aminti apoi pe Fraser, șeful mecanic. Locotenentul-comandor Donald Fraser îi fusese ghid prin sala mașinilor și cea a căldărilor. Era mic de statură, cu o înfățișare delicată, cu păr grizonat, zîmbet sardonic și un foarte ascuțit simț al umorului. Lindsay îl plăcuse imediat.

Goss trebuie să fie un foarte bun marinar, iar Maxwell părea bine documentat în materie de artilerie. Și Barker se arăta destul de iscusit și activ în domeniul său.

Dar Lindsay, chiar cu puțină osteneală, nu găsea nimic să-l atragă în mod deosebit, la nici unul dintre ei. Fiecare dintre ofițerii navei erau entități diferite, pe care nu reușea să-i încadreze în vreun tipar al său. Fiecare își apăra cu dinții propria-i lume, contra oricărui nou venit, fie el și comandant. Fraser aproape că l-a insultat insistînd asupra navelor pe care a lucrat.

Era pe mare de la 17 ani. Avea acum 50. Fusese numit șef mecanic pe *Benbecula* de vreo opt luni, dar înainte lucrase pe nava soră, ***Eriskay***.

— Sînt asemănătoare ca două boabe de fasole, spuse el, fără entuziasm. De multe ori, cînd îmi fac rondul, uit c-am schimbat nenorocitele astea de nave.

Cînd Lindsay îl întrebă despre serviciul pe care-l avusese înainte de *Benbecula*, Fraser răspunse :

— Am lucrat zece ani pentru Compania Cunard, domnule comandant, companie grozavă...

— Și atunci de ce-ai părăsit-o ?

Înainte de a răspunde, Fraser aruncă o privire rece și nepăsătoare peste grămada de cadrane indicatoare și generatoare care huruiau fără oprire.

— Mă săturasem de nevastă. Voiajele lungi erau singurele momente de liniște pe care le aveam !

Pe cînd Lindsay se pregătea să părăsească aerul umed din sala mașinilor, Fraser îi spuse, simplu :

— Noi doi n-o să ne războim, domnule comandant. Pot să vă dau o viteză de 15, chiar 16 noduri. Dacă o să vreți mai mult am să-mi dau silința. Rînji apoi, arătîndu-și dinții ca de vulpe. Să știu c-o fac bucățele pe hodorogita asta bătrînă și tot încerc.

Paharul de whisky era gol și, în timp ce Lindsay își lingea buzele de plăcere, Jupp îi făcea plinul, fără nici cel mai mic zgomot. De-abia simțea licoarea coborînd în stomac și ăsta era un semn rău. Doctorul îi spusese... dar în acel moment Lindsay închise portița memoriei cu o trapă de oțel. Pur și simplu nu mai voia să-și amintească nimic.

În schimb, deschise plicul înmuiat de ploaie, pe care-l aruncase la bord un ofițer din barca pazei de coastă, în timpul primei părți a cartului de după amiază.

Dispoziții. Nimic nou. Nici măcar ceva informativ. Nava rămîne acolo, gata pentru orice misiune.

Chiar și prin geamul gros al hubloului răzbătu pînă la el sunetul jalnic al unei goarne. Probabil de la vreo navă de linie. Se simţi, deodată, obosit, fără nici o putere. Şi foarte singur.

Pe un vas mic, toţi se cunosc, se lovesc unii de alţii. Aici însă.. Sorbi şi a doua înghiţitură de whisky, cu urechea la vîntul surd de afară şi la paşii unui semnalizator de pe puntea de comandă.

Jupp îl întrebă, puţin jenat :

— Serviţi masa la bord, dom'le comandant ?

Şi-o aminti, deodată, pe micuţa Wren, cu faţa înroşită de picăturile de ploaie. Ar putea coborî pe ţărm să-i dea măcar un telefon. Ar fi putut să iasă cu ea undeva, să bea ceva. De ce nu ? Dar unde ? Oricum, ar fi rîs de el.

Apoi răspunse sec :

— Da.

Bănuia că lui Jupp îi făcuse plăcere răspunsul.

— Am să vă pregătesc ceva deosebit, dom'le comandant !

Jupp aruncă o privire pendulei din perete, apoi plecă grăbit şi foarte preocupat.

Lindsay deschise radioul de pe bufet, ascultînd şi nu prea vocea caldă, dar cam obosită, a spicherului. „Raiduri aeriene. Altă retragere în deşertul de vest. Noaptea trecută forţele noastre de coastă au angajat lupte cu vedetele torpiloare inamice în Marea Mînecii. Le-au fost pricinuite pierderi. Secretarul Amiralităţii anunţă, cu regret, pierderea traulerului *Milford Queen*. Rudele celor din echipaj au fost informate."

Închise radioul, furios, nici el nu ştia de ce.

Vorbe, vorbe ! Habar n-au ce mulţi sînt cei care, retraşi în pivniţe şi adăposturi, ascultă îngroziţi huruitul bombardierelor, aşteptînd ca tonele de beton de deasupra să se prăvălească peste ei !

Cineva bătu la uşă. Era Fraser.

— Ce este ? Îşi ţinu mîinile la spate, ştiind că-i tremurau puternic.

Ofiţerul mecanic scoase o sticlă de gin.

— M-am gîndit că vreţi să trageţi o duşcă cu mine, domnule comandant. Privirea i se opri, însă, asupra sticlei de whisky de pe masă. Dacă doriţi să oferiţi, însă, ceva mai bun... eu nu mă opun.

Lindsay zîmbi şi-l invită pe Fraser să ia loc, mulţumindu-i în sinea sa că apăruse. Era fericit că nu-şi petrecea prima seară la bord singur. Acum înţelegea de ce îşi dădea atîta osteneală Jupp. Goss era cel mai important ofiţer de pe vas. Ar fi putut să-şi invite noul comandant la popotă şi să-i prezinte, cum se cuvine, ceilalţi ofiţeri. Să spargă gheaţa. Jupp aştepta un astfel de gest. Lindsay îl privi pe mecanic şi constată că acesta îl studia atent.

—În sănătatea dumitale, Fraser !

Cu paharul în mînă, ofiţerul răspunse calm :

— Sîntem amîndoi scoţieni. Ce noroc are nava asta...

Afară, vîntul scăzuse în intensitate, dar ploaia se înteţea. Picăturile se vedeau în apa neagră ca nişte gloanţe.

Pe litoral, Eve Collins stătea amorţită în camera unde fusese găzduită, storcîndu-şi ciorapii uzi.

Asculta cum ploaia biciuia geamul şi, deodată, exclamă enervată :

— Scapa nenorocită !

COŞMARUL

Andrew Lindsay se trezi din coşmar cu cearceaful mototolit sub el. Plapuma o aruncase pe jos, făcînd eforturi să respire. După uscăciunea din gît îşi dădu seama că ţipase în timpul somnului. Urlase să oprească furtuna, s-o ţină cît mai departe.

Împleticindu-se şi gîfîind în întuneric, bîjbîi prin cabină, printre mobile încă străine, pînă ce ajunse, în sfîrşit, la hublou. Se surprinse înjurînd şi se chinui să răsucească clapele acestuia. Cînd reuşi, respiraţia adîncă îi fu imediat curmată de o rafală zeloasă, care-l udă pînă la brîu. Scoase capul prin hubloul deschis, lăsînd ploaia să-i biciuiască faţa. Simţea rama rece de alamă în dreptul umerilor. Hubloul era destul de larg. Îndeajuns, pentru a te putea strecura prin el, cu puţină străduinţă.

Respira încă anevoios, răcorindu-se sub stropii de ploaie. Cerul se mai luminase şi i se păru că zăreşte silueta altei nave ancorate în apropiere. Îi era cu neputinţă să-şi dea seama cît arăta ceasul, să aprecieze cît a durat visul, sau măcar cînd începuse.

Niciodată nu putea stabili aşa ceva. Ştia doar că întotdeauna era la fel.

Închise hubloul, cu un aer obosit, şi aprinse lampa de la capul patului.

Cearceaful era ud. Transpirase îngrozitor, luptîndu-se să scape din strînsoarea visului.

Simţea respiraţia revenindu-i la normal. Nu ezită să îmbrace halatul din cui, cînd constată că îi este groaznic de frig şi că tremură.

În jurul său, nava părea un mormînt, care parcă-l apăsa. Nici un pas, nici un scîrţîit nu tulburau liniştea.

„Încearcă să gîndeşti logic, să depăşeşti situaţia", îşi dădea el osteneala să se convingă, strîngînd în mînă pipa, singurul suport în acel moment.

În definitiv, doctorii puteau să se înşele. Spitalele Marinei militare erau în permanenţă ticsite, zilnic soseau zeci de marinari arşi, înecaţi, de pe vasele eşuate, aşa încît cui îi mai ardea de răniţii mai vechi ?

Îşi aprinse cu grijă pipa, după ce sorbi picăturile de whisky rămase în pahar. Simţea că nu mai avea mult şi va vomita.

Îşi privi chipul, în oglindă, în lumina chibritului pe care uită să-l mai stingă, şi-l trecură fiori. Părul răvăşit şi cam lung, ochii bulbucaţi şi nedumeriţi, o figură pierdută, atunci parcă picată pe pămînt. Se plimbă de-a lungul şi de-a latul cabinei, trăgînd din pipă, gînditor.

Ar fi suportat altfel coşmarurile astea păcătoase dacă nu s-ar fi întîmplat tragedia scufundării lui *Vengeur*. Sau, poate, pur şi simplu, văzuse şi trecuse prin prea multe. Îşi tocise rezistenţa.

Realiza, cu surprindere, că viaţa lui, de cînd era în Marină, fusese presărată numai cu succese. Sau poate că, pur şi simplu, aşa le socotea el, succese...

Pe tatăl său abia şi-l mai amintea. Fusese rănit în celălalt război, la Jutland, şi nu s-a mai înzdrăvenit cu adevărat pînă cînd a murit. Mama, consumată de îngrijirea permanentă a soţului, ura cu toată fiinţa ei armata. La puţin timp după moartea acestuia, s-a remăritat cu un canadian mult mai în vîrstă, cu o situație înfloritoare în Alberta, unde a și plecat.

Nu s-a mai întors niciodată. A avut însă grijă să respecte dorința soțului exprimată pe patul de moarte, ca Andrew să urmeze R.N.College *. Ea însă a făcut tot ce i-a stat în putere să fie cît mai departe de mare, de acea mare care îi răpise soțul și o separase de singurul fiu.

Refuzînd o viață de familie normală, Lindsay se dăruise marinei. Se întreba, adesea, dacă, nu cumva, tocmai acea forță interioară și acea încredere înnăscută nu fuseseră principalele cauze ale prăbușirii sale.

Pentru că războiul nu era doar o chestiune de arme și strategie. Era, mai întîi de toate, suferință, rezistență.

Pentru a supraviețui, trebuia, în primul rînd, să poți suporta, indiferent de ce vedeai sau simțeai. Atlanticul a dovedit-o cu prisosință. Îndurare și răbdare înverșunată în fața unui adevărat abator.

Stătea și contempla tutunul încins al pipei. Supraviețuitorii de pe *Vengeur* fuseseră transportați la New York, de un vas suedez. Dacă ar fi ajuns într-un port englez, situația lor ar fi fost alta. Niște oameni înfometați s-au trezit, deodată, în mijlocul reclamelor luminoase, înconjurați de amabilitate și de dorința sinceră de a le ușura suferința. Era o altă lume, ireală pentru ei. Era ca o manta aruncată în cap, pentru a diminua și întîrzia puțin șocul războiului.

După o săptămînă, Lindsay, împreună cu oamenii săi și un mare număr de pasageri au fost îmbarcați pe un vas olandez, cu destinația Anglia. Pe drum a domnit o atmosferă de vacanță. Marinarii britanici, încărcați de cadouri și pachete cu mîncare, echipajul olandez deosebit de prietenos, totul era splendid.

Lindsay resimți și mai mult pierderea navei sale atunci cînd vasul olandez întîlni un convoi englez ce se îndrepta spre est. Se simți stingher, poate pentru că era prima oară cînd nu avea nimic de făcut. Era un simplu pasager.

Se îndepărtă de oamenii săi, chiar și de ofițerii mai apropiați, amestecîndu-se din ce în ce mai mult printre pasagerii civili de pe vas. Își dădea seama că era atît spre binele lui, cît și al camarazilor săi. Trebuia să facă ceva, să aibă o preocupare, să nu dea frîu liber gîndurilor pînă ce va vedea din nou pămîntul.

Făcuse cunoștință cu o familie deosebită. Niște evrei olandezi pe care războiul îi prinsese în Italia și, nemaiputînd ajunge acasă, s-au hotărît să fugă cît mai departe. Nu le era greu să-și închipuie ce li s-ar fi întîmplat dacă nemții puneau mîna pe ei... El era un tip greu de descris. Plinuț, cu chelie, cu niște ochelari cu lentile duble. Soția, cam toantă, rîdea tot timpul. Un rîs nervos, agasant. Mai aveau și doi copii după ei, care nu realizau, nici o clipă, sacrificiul și curajul ieșit din comun al părinților pentru binele lor.

Cei patru se îmbarcaseră pe o navă de transport grecească, spre Alexandria. Apoi, pe o alta, spre Durban via Suez, pe care micuțul olandez și-a folosit ultimele rezerve, iar soția sa bijuteriile, pentru a mitui pe cei ce erau prea ocupați ori indiferenți să le mai acorde vreo atenție.

Ajunseră, în sfîrșit, în America, unde, după mai multe amînări și controale ale documentelor, cu buzunarele aproape goale, s-au îmbarcat pe vasul olandez.

---

* Royal Navy College = Școala regală de marină (militară ; N. T.)

Lindsay îi întrebă de ce n-au rămas în America. Ar fi fost în siguranță. Aveau, înainte de toate, protecție. Era un lucru fără logică ce făceau.

Micuțul dădu din cap a dezaprobare. „Sînt evreu, dar, mai întîi de toate, sînt olandez", îi replică lui Lindsay. În Anglia va găsi repede o slujbă. Era depanator radio, cu înaltă calificare. Un adevărat profesionist. O să-și caute de lucru acolo, ca să fie de folos celor ce luptă contra nazismului. Și va rămîne în Anglia pînă vor învinge.

Și aproape roșind, continuă : „N-am să uit că Olanda este atît de aproape... Nici soția și nici copiii nu vor uita asta."

Pipa se stinse și Lindsay se trezi uitîndu-se fix la hubloul pe care tocmai îl închisese.

Își amintea... Era o dimineață senină și mai caldă ca de obicei. Din cabină vedea linia orizontului, urcînd, rămînînd sus cîteva clipe, apoi retrăgîndu-se, deodată, după cum nava se mișca în voia valurilor. Cu o seară înainte schimbase cîteva cuvinte cu șeful echipajului olandez, de la care aflase că șase U-boturi trecuseră în goană pe lîngă ei, după un convoi ce se deplasa spre sud. Cu viteza pe care o avea, în cel mult două zile vasul lor ar fi putut ajunge la Liverpool.

Nerăbdarea familiei de olandezi creștea cu trecerea fiecărei zile. Lindsay se opri cîteva clipe la cabina acesteia să transmită ultimele noutăți. Îi putea analiza pe fiecare în parte. Copiii, așezați pe pat, rînjeau printre dinți, iar părinții, în mijlocul cabinei, își făceau de lucru printre valizele ponosite, gata pregătite. I-au mulțumit pentru vizită și i-au urat, toți patru, pe un ton îndatoritor, noapte bună.

A doua zi, dimineața, se întreba cum își va petrece ziua. Știa că familia de olandezi era trează în cabina ei, care, întîmplarea făcea, se găsea exact sub a lui.

Avu, deodată, impresia că a trăznit undeva, departe, sau că o navă a fost torpilată, la cîteva mile.

Cînd se apropie de hublou să vadă ce se întîmplă afară, simți o explozie puternică, care-l trînti pe spate.

Se ridică în picioare și constată, cu surprindere, că marea, atît cît se vedea prin hublou, era acoperită de un nor gros de fum, iar pe punte se auzeau țipete, zgomote de pași, sunetul înfiorător al sirenei.

Încă o explozie și încă una zguduiră vasul, de parcă ar fi intrat în plin într-un iceberg. Revenind la poziția normală, își dădu seama că de-abia își putea menține echilibrul, atît de înclinată era puntea.

Reuși, în sfîrșit, să deschidă hubloul și constată că vasul se scufunda. Imaginea de afară era aidoma celei din coșmarurile sale cele mai îngrozitoare.

Apa ajunsese la nivelul primului rînd de hublouri, din care se zăreau brațe și capete zvîrcolindu-se în chinuri groaznice.

De-abia atunci realiză că hubloul său era prea îngust să poată ieși prin el.

Se auzeau izbituri din ce în ce mai violente, sala mașinilor vuia ca un vulcan gata să erupă.

Se pierdea abur, cazanele fuseseră pulverizate, geamătul sirenei era de nesuportat. Lindsay se zbătu din răsputeri să ajungă pe punte.

Culoarul era plin de figuri amețite, centuri de salvare abandonate, tăvi cu cești de ceai împrăștiate, pe care stewardul le pregătise de dimineață pentru fiecare cabină.

Lindsay era din nou în picioare, clătinîndu-se la fiecare pas. Își croia drum cu greu printre pasagerii îngroziți, cu priviri sălbatice, țipînd cu disperare după ajutor. Vasul era mai mult în apă decît deasupra ei.

Ușa cabinei familiei de olandezi era deschisă cîțiva centimetri. O putea auzi pe femeie plîngînd în hohote, copiii scheunau ca niște animale bolnave. Cu o voce tremurîndă, micuțul olandez încerca să-i explice că, datorită șocului produs de explozie, ușa se înțepenise. Erau prinși ca într-o capcană, iar apa se afla, acum, la numai cîteva palme de hubloul cabinei lor.

Lindsay se surprinse spunîndu-le :

— Va trebui să scoateți copiii prin hublou.

Parcă auzise pe altcineva vorbind. Părea calm și sigur, cu toate că fiecare fibră îi vibra, întinsă la maximum.

— Vei avea grijă de ei, nu-i așa ? se auzi vocea stinsă, din spatele ușii.

Atît își mai amintea Lindsay. Următoarea scenă avu loc pe puntea răvășită a vasului. Era parcă o imagine dintr-un film de groază.

Centuri de salvare abandonate, șuvoaie de apă care se revărsau pe puntea inundată, doi marinari morți lîngă un ventilator, un ofițer căzînd ca o păpușă în mare.

Pe apă, săltau aiurea plute de lemn, bucăți rupte din vas, oameni morți sau în agonie, copii fără ajutor, pierduți în voia valurilor.

Centurile de salvare nu-și mai aveau rostul.

Lindsay zări în apă capetele micuților olandezi zbătîndu-se între viață și moarte și îi reveniră în minte cuvintele tatălui : „Vei avea grijă de ei, nu-i așa ?“ Nu ezită nici o clipă.

Se aruncă în apă, cu gîndul doar la salvarea copiilor.

Cînd își întoarse privirea către navă, constată că și ultima linie de hublouri fusese înghițită de apă. Se mai vedeau, ici-colo, mîini care implorau ajutor, dar curînd fură înghițite de presiunea extraordinară creată de scufundarea vasului.

Lindsay înotă, ducînd copiii cu el, pînă la cea mai apropiată barcă, surd la țipetele lor îngrozite, încă nerealizînd exact ce se întîmplase.

Micul convoi se împrăștie, iar cînd Lindsay se ridică în barcă, să vadă ce se petrece în jur, zări, nu departe, un cargou în flăcări, care, în cîteva clipe, explodă. Nu mai rămase nimic din el. De-abia atunci văzu inamicul. Plutea la orizont, ca o insuliță cenușie, luminată, din cînd în cînd, de săgețile roșii ale obuzelor pe care le trimitea. Se apropiase cam la șapte mile și continua să arunce, metodic, obuze nemiloase peste navele avariate, peste bărcile cu supraviețuitori nevinovați și fără ajutor. Pentru oamenii din spatele tunurilor, țintele apăreau foarte clare. Îndeajuns de aproape pentru a distinge victimele în agonie, sub acel cer senin și curat.

Apoi, cu satisfacția misiunii îndeplinite, distrugătorul german se pierdu în linia groasă a orizontului.

S-a spus, după aceea că, de fapt, nu fusese decît un cuirasat de buzunar, sau, poate, un crucișător greu. Nimeni nu știa cu siguranță.

Lindsay trebui să stea cinci zile în barcă, împreună cu alți șapte supraviețuitori. Cinci bărbați și cei doi copii olandezi.

Copiii n-au rezistat. Cînd, în sfîrșit, o vedetă ajunse în preajma lor, Lindsay realiză că micuții olandezi, ca și alți cîțiva naufragiați, își dăduseră duhul. Îi ținea pe amîndoi strînși la piept, sub haina sa, să nu le fie frig și să nu vadă ce se petrece în jur. Muriseră de epuizare și de groază.

„Războiul nu era pentru copii“, după cum avea să scrie mai tîrziu un jurnalist isteţ.

Lindsay se sprijinea de colţul unei banchete, cu ochii fixaţi asupra mochetei din cabina sa de comandant. Îşi permisese să se mai gîndească o dată la ce-a fost. Încă o dată şi gata. Ce simţise oare ? Disperare sau teama că se va mai putea întîmpla... ?

Îşi frecă ochii cu mînecile hainei, în timp ce o goarnă îi îndemna, parcă, pe toţi să arunce ancora şi să se odihnească.

Dacă simţea ceva în acel moment, apoi aceea se putea numi ură.

Uşa se deschise cîţiva centimetri şi lumina de pe coridor se prelinse pe covorul încăperii.

— Ce-aţi zice de un ceai, dom'le ? întrebă Jupp.

Lindsay dădu din cap afirmativ.

— Mulţumesc, nu-i o idee rea.

Jupp se îndreptă spre masa din cameră, comentînd :

— M-am gîndit eu că nu i-ar prinde rău comandantului nostru un ceai tare şi fierbinte, aşa cum numai Jupp ştie să-l facă. Apoi continuă pe un alt ton : Cred că aţi avut un coşmar. Nu păreţi prea liniştit... Nu vă faceţi griji, dom'le... bătrîna *Becky* e tare de treabă, n-o să ne dea bătăi de cap. O să vedeţi că am dreptate. Mă duc să pun de-o cafea. Şi-o omletă ar fi nimerită. Ce ziceţi, dom'le ?

— Aşa cred şi eu, Jupp. Şi-ţi mulţumesc.

Jupp se întoarse din uşă, părînd că n-a auzit.

— Mai doriţi ceva ?

— Nu Jupp, am spus doar îţi mulţumesc.

Pe punte, cineva rîdea şi, deodată, întreaga navă începu să vibreze, de parcă unul dintre motoare s-ar fi pus în mişcare.

Lindsay se îndreptă spre hublou, cu cana de ceai în mînă. Începea o nouă zi, pentru el şi pentru navă, pentru bătrîna *Becky*. S-ar putea să fie bună pentru amîndoi.

Locotenentul-comandor John Goss păşi în cabina lui Lindsay, scoţîndu-şi chipiul.

— Aveţi nevoie de mine, domnule comandant ? Faţa sa osoasă era fără expresie.

— Ia loc, te rog.

Aşezat lîngă hublou, Lindsay privea ploaia cum se prelingea pe puntea de la prova, unde, cîţiva marinari, acoperiţi cu mantale de ploaie, munceau, fără prea mare tragere de inimă, între lanţurile ancorei. Deşi înainte de amiază, cerul era atît de închis încît părea că se întunecă. Cu toată noaptea de coşmar, Lindsay se simţea ceva mai bine. O baie bună, urmată de micul dejun pregătit de Jupp făcură ca starea sa să se amelioreze considerabil.

— Am transmis ordinele de zi şi ţi-aş rămîne îndatorat dacă ai controla ca toţi ofiţerii să le fi citit. Făcu o pauză, ştiind ce urmează.

Goss spuse brusc :

— Eu le-am citit, domnule comandant ! Asta nu-i o problemă.

— Atunci ? În geamul hublouluí, Lindsay îl urmărea pe Goss cum trecea nervos de pe un picior pe altul. Ce te nelinişteşte ?

— Cartul. Şi posturile de luptă... şi restul. Aţi schimbat rolurile stabilite de mine.

Şi, pe un ton mai aspru, întrebă :

— Pot să ştiu de ce ?

Lindsay se întoarse şi-l studie cu atenţie.

— Că ne place sau nu, sîntem pe o navă de război, care va trebui să funcţioneze ca atare şi, dacă va fi nevoie, chiar să lupte. Se cere să fim o formaţie unită.

Goss replică cu încăpăţînare :

— Şi tot nu văd motivul pentru care...

Lindsay îl întrerupse.

— Ţi-am studiat amplasările. Ai pus toţi rezerviştii într-un singur cart. În celălalt cart n-ai lăsat decît recruţi tineri, dintre care mulţi nici n-au mai fost pe mare, Aceeaşi problemă cu ofiţerii. Adăugă apoi, pe un ton scăzut : Spune-mi, te rog, şi mie, ce crezi că s-ar întîmpla cu nava dacă ar fi atacată în timp ce doi ofiţeri rezervişti ar moţăi liniştiţi pe punte, sau dacă acelaşi lucru s-ar întîmpla cînd doi tineri neavizaţi ar fi de cart ? Te-ai întrebat vreodată ?

Goss coborî ochii :

— Vor trebui să înveţe, domnule comandant ! Aşa cum am învăţat şi eu.

— Ai dreptate. Dar vor trebui să fie învăţaţi, aşa cum am fost şi noi. În stabilirea rolurilor, am ţinut seama de asta. Vor învăţa cîte puţin, în fiecare cart.

— Am înţeles. Goss îl privea furios.

Lindsay rămase cu ochii la fotografia navei de pe perete — *Benbecula* —, aşa cum arăta cu odată. Îl înţelegea pe Goss, ce simţea el, dar dată fiind situaţia în care se aflau, orice altercaţie trebuia evitată.

Unitatea de vederi era un lucru tare important în acele momente.

— Vreau ca oamenii să treacă la treabă imediat. Să dispară toate inscripţiile şi denumirile astea vechi, să fie revopsite. Înţeles ? Privirea lui Goss se întunecă. Lindsay adăugă : Întregul echipaj, înţelegi, întregul echipaj trebuie să înţeleagă că *Benbecula* face parte acum din Royal Navy. În loc de restaurant, cum scrie pe vas, este acum popotă. E o diferenţă, nu crezi ? Sala de recepţie s-a transformat în careul ofiţerilor. Schimbările astea pot afecta un om, îi pot determina atitudinea, mai ales dacă este un amărît de recrut.

— N-am nevoie de lecţii în ale războiului, domnule comandant.

Lindsay îşi auzi replica nervoasă :

— Nici eu, secundule, aşa că fă dracului ce-am ordonat şi nu mai comenta !

Goss rămase neclintit, chipiul i se îndoi în strînsoarea mîinii. Lindsay adăugă :

— Orice misiune ni s-ar încredinţa, oriunde am fi trimişi, lucrurile nu vor fi uşoare. Dacă vom pleca în misiune, vreau ca totul să meargă strună, cu o echipă bine sudată, ca un tot unitar. Mă-nţelegi ? Nu ca o adunătură de indivizi neinstruiţi, foşti marinari pe vase comerciale şi cîţiva aduşi din pensie.

Era răguşit şi simţea cum îi bătea inima de parcă voia să-i sară din piept. Stăpînirea de sine pe care o avusese pînă în acel moment începu să-l părăsească. Trebuia, totuşi, să-l facă pe Goss să înţeleagă.

— Forţa unei nave de război este dată de forţa oamenilor de la bord. Înţelegi, a oamenilor !

— Dacă spuneţi dumneavoastră, domnule comandant.

— Bine. Ajunge.

Lindsay se îndreptă spre un fotoliu şi se aruncă în el.

— Ai fost destul timp pe mare, ca să ştii ce se poate întîmpla, Atlanticul ăsta păcătos este o groapă a morţii. Idealiştii nechibzuiţi n-au ce căuta aici. Ştii asta la fel de bine ca mine. Am înţeles ce gîndeşti despre nava asta. Mă rog, sper c-am înţeles. Crezi că, menţinînd nişte aparenţe, poţi s-o faci să supravieţuiască. Ei, bine, te înşeli. Se va întîmpla exact contrariul. Mulţi dintre cei pe care-i vezi aici vin direct din centre de pregătire a recruţilor. Centre care, pînă nu demult, erau tabere de vară pentru muncitorii din fabricile de prin nordul Angliei. După un timp au început să se obişnuiască cu noul lor statut pe navă şi, încet, încet, fac şi progrese. Ca acest progres să continue, este absolut necesar ca ordinele mele să fie executate întocmai.

— Am înţeles, domnule comandant. Vocea lui Goss suna din nou răguşită.

— Vreau să mă întîlnesc cu ofiţerii, chiar azi.

Goss păru puţin jenat.

— Am citit tot ce se putea citi despre ei, pînă acum. Cam atît. Şi continuă pe un ton ferm : Mă voi ocupa personal de această întîlnire, domnule comandant.

Vocea lui Goss era din nou controlată şi sigură.

— E-n regulă Goss. Mulţumesc. Lindsay continuă mult mai calm. Dacă situaţia de pe front se înrăutăţeşte, nu ne va fi uşor ! Ridică din umeri a nedumerire. Atunci noi va trebui să ţinem culoarele de trecere pe mare libere, să eliminăm orice pericol. E simplu, nu ? Apoi continuă mai mult pentru el : Odată, credeam şi eu altfel... Acum, însă, ştiu mai bine care-i adevărul. Războiul nu e o joacă şi a venit timpul să stricăm nişte reguli. Ce zici ?

Goss îl privi fără să clipească.

— Aveţi dreptate.

Telefonul sună în spatele fotoliului în care era afundat Lindsay şi acesta luă receptorul fără să-şi schimbe poziţia comodă, cu greu cucerită.

— Domnule comandant ! Vocea din receptor continuă : Semne de pe mal, domnule comandant. O şalupă a pazei de coastă se îndreaptă spre noi, cu un plic sigilat. Trebuie să fie noi ordine.

Lindsay privi faţa osoasă a lui Goss şi-şi aminti de vocea de la telefon. Cum arăta oare omul cu care vorbise ? Care i-o fi numele ? Erau atîtea de descoperit şi atît de puţin timp...

— Mulţumesc. Informează-l, te rog, şi pe ofiţerul de cart. Închise apoi imediat telefonul. I se adresă lui Goss : Poate vom şti acum, în sfîrşit, ce ne aşteaptă. Secundul începu să-şi plimbe privirea în jur, cu o expresie a feţei aproape de disperare. Sper că n-or să ne trimită să luptăm contra unor nave de suprafaţă. În nici un caz după ce s-a întîmplat.

Goss replică :

— Una dintre navele noastre surori, *Barra*, tocmai a primit un bilet pentru Singapore. Este tot crucişător auxiliar, ca şi noi, dar, acolo, la mama naibii, va fi ferită de păcătoasele astea de U-boturi.

Lindsay răspunse aproape prieteneşte :

— S-ar putea să ai dreptate. Dar e mai bine să punem răul în faţă şi să ne luăm măsuri în consecinţă, nu crezi ?

Se întoarse să nu i se zărească ochii, căci imaginea clipelor îngrozitoare trăite îi revenise în minte. Toate acele braţe trase sub apă de o putere nevăzută, toate acele trupuri nevinovate care dispăreau într-o clipă, pentru totdeauna. O putere monstruoasă le refuza dreptul la viaţă.

Goss deschise uşa, să plece.

— Voi... ă... voi executa ordinul, domnule comandant.

Ieşi fără să mai adaoge ceva.

Jupp îşi făcu apariţia pe cealaltă uşă a cabinei. Spuse :

— Şalupa pazei de coastă e aproape, dom'le comandant. Cred c-ar trebui să m-apuc să strîng paharele. Ce ziceţi ? Sînt tare greu de înlocuit în vremurile astea şi zău n-aş vrea să trebuiască să ne milogim la ăia de la depozitul Marinei.

Lindsay se relaxă cînd îl auzi şi zîmbi cînd îi văzu faţa plîngătoare.

— Ia zi, bătrîne, la ce te-aştepţi ?

Jupp se bosumflă :

— Ordine de marş, sînt sigur dom'le comandant ! Simt eu c-o luăm din loc curînd...

Lindsay se ridică în picioare. Cunoştea bine soneria telefonului de pe puntea de comandă. Cu toate astea, i se părea că-i zbîrnîie ceva în ureche. Îl întrebă pe Jupp :

— Nu cumva ai auzit ceva ? Ceva care semăna cu o sonerie. Zîmbi, apoi continuă : Mă, Jupp, nu cumva ai vreo rudă pe la Cartierul General, de le ştii pe toate ?

Jupp îşi schimbase poziţia, trecuse la alt hublou, concentrat asupra priveliştii de afară. Exclamă :

— Priviţi, dom'le comandant !

Cu toată ploaia torenţială, Lindsay zări o şalupă minusculă, care se zbătea în voia valurilor, în stăruinţa sa de a ajunge la navă.

Jupp întrebă :

— Aşteptaţi vreo scrisoare, dom'le comandant ? Lăsaţi, nu fiţi trist, trebuie să vină.

Lindsay dădu din cap negativ.

— Nu, nu aştept nici o scrisoare.

Se întoarse şi nu apucă să vadă dezamăgirea din ochii lui Jupp.

Popota ofiţerilor fusese, odinioară, principalul restaurant al vasului, mîndria lui. Se întindea pe toată lăţimea carenei, iar pereţii erau îmbrăcaţi în panel de stejar de culoare închisă. Totul era de o eleganţă deosebită. Mobila rămăsese aproape în întregime cea veche, scaunele din jurul mesei bine lustruite mai aveau încă încrustat numele companiei. Pînă şi fotoliile masive, de piele, din jurul meselor de joc mai păstrau însemnele fostului patron. Puţinele schimbări de decor ce fuseseră operate : un cuier pentru mantalele ofiţerilor, o fotografie a regelui şi un dulap plin cu pistoale, folosibile în caz de forţă majoră, nu reuşeau să altereze aspectul general de confort şi bunăstare.

La douăsprezece fix, Goss îşi făcu apariţia, pentru a-l conduce pe Lindsay să inspecteze popota. Trecură pe lîngă doi marinari, care îşi dădeau silinţa să înlăture placa cu „Restaurant — Doar pentru clasa I“, fără să lase vreo urmă deranjantă. Lindsay se îndoia de utilitatea specificaţiei, căci, din cîte fusese informat, *Benbecula* nu transportase decît pasageri de clasa întîi. Excepţie făceau doar emigranţii spre Australia, care cu greu ar fi nesocotit regulile.

Cînd au intrat, toţi ofiţerii s-au sculat în picioare, iar pe faţa lor se putea citi, laolaltă, curiozitate, înţelegere şi speranţă.

Erau aşezaţi într-o anumită ordine, iar în spate, doi stewarzi, în haine de un alb imaculat, aşteptau disciplinaţi încheierea ceremoniei, pentru a putea servi băutura. Era clar că Goss îşi vîrîse coada.

Lindsay ştia că nu se putea aştepta la o analiză serioasă a lucrurilor, într-o asemenea întîlnire scurtă.

Anumite figuri îi rămaseră întipărite. Una dintre ele era a locotenentului Stannard, ofiţerul cu navigaţia, un tip slab, cu pielea aproape de culoarea fotoliilor. Era rezervist, angajat al companiei înainte de război. Cînd Lindsay îi strînse mîna, acesta simţi nevoia să-i spună :

— Sper, din tot sufletul, s-o luăm spre Orientul Îndepărtat. Bătrînica asta poate ajunge singură acolo. Ştie drumul pe dinafară. Făcu o pauză şi adăugă : Altfel, să fiu sincer, nu sînt prea optimist !

Maxwell era, desigur, prezent, la fel de rigid ca întotdeauna, detaşat de ceilalţi, fie marinari de carieră sau amatori, asemenea unui arbitru care priveşte cu silă şi dezaprobare un meci mediocru.

Cînd îi veni rîndul să-l salute pe Lindsay, medicul navei, locotenentul David Boase, spuse :

— Este prima mea navă, domnule comandant.

Judecînd după figura sa, în ciuda treselor uniformei, era limpede că venise direct de pe băncile facultății. Era, oricum, mai bine decît să nu fi avut medic pe vas, așa cum se întîmplă, adesea, de la începerea războiului.

Erau patru sublocotenenți la bord, toți foarte tineri, dintre care doar unul mai fusese pe mare. Primul lor contact cu o navă avusese loc în timpul practicii dinaintea înscrierii la Școala de ofițeri de marină „King Alfred". Făcuseră pe marinarii. Excepția se numea Dancy, un tînăr cu o figură foarte serioasă, care folosi prilejul pentru a se face cunoscut :

— De fapt, domnule comandant, înainte de a veni pe această navă am făcut veghe aproape trei luni.

Lindsay îl privi cu interes.

— Pe ce navă ?

— Pe *Valiant*, domnule comandant.

Lindsay fu surprins.

— Înțeleg că schimbarea nu-i tocmai plăcută... de pe o navă mare de luptă pe...

Dancy roși.

— Oh, nu, domnule comandant. Nu e vorba de *Valiant* acela mare. Era doar un yaht echipat de luptă, din Bristol.

Rîsul general fu de bun augur. Se spărsese gheața. Goss întrebă, pe un ton politicos :

— Pot să ordon stewarzilor să servească băutura, domnule comandant ?

Lindsay încuviință, în timp ce privirea-i trecea în revistă figurile noilor săi colaboratori, cu care, în curînd, va trebui să stabilească relații foarte apropiate. Va trebui să fie capul unei familii unite, închegate.

După ce Goss dispăru, Lindsay îl zări pe Tobey, masivul cîrmaci, discutînd cu doi subofițeri, Emerson și Baldock, și se întrebă ce simțeau ei, cu adevărat, despre numirea pe această navă, după ce, nu cu mult în urmă, fuseseră scoși la pensie și sărbătoriți cum se cuvine.

Locotenentul Mark deChair, din infanteria marină, figură prelungă, dar distinsă, cu o mustață îngrijit întreținută, spuse deodată :

— Cred că vă întrebați ce caut eu la bord, domnule comandant. Nu-i așa că am dreptate ?

Lindsay zîmbi.

— Povestește-mi, te rog. Mă interesează.

— Am fost adus, împreună cu un sergent și treizeci de infanteriști, să instalăm armamentul la bord. Asta se întîmpla pe cînd nava transporta trupe. Făcu o pauză, apoi continuă. Trupele au plecat, dar distinșii domni de la Amiralitate, în înțelepciunea lor, au considerat că e mai bine să ne facă uitați pe navă. Așa că, iată-ne.

— M-am gîndit că n-ar fi rău să te ocupi, în continuare, de întreținerea armamentului navei.

Lindsay luă un pahar de pe tava unui steward și așteptă pînă ce se făcu liniște din nou. O popotă cam pestriță, gîndi el. De fapt, ca pe majoritatea navelor de luptă în asemenea vremuri. Și, cu toate astea...

Lindsay se adresă celor prezenți, pe un ton calm :

— Domnilor, îmi pare rău că sînt nevoit să fiu scurt. Va trebui să ne cunoaștem mai bine. Și asta se va întîmpla, cu siguranță, cînd vom fi pe mare. Simți deodată o agitație în jurul său, ca o briză ce tulbură frunzele copacilor, în serile liniștite de vară. Apoi, continuă : Ne-au sosit ordinele de plecare. Își aminti de spusele lui Jupp. Cîtă dreptate avusese... Plecăm de la geamandură, mîine, în zori, la 8 fix, și vom executa o patrulare independentă. Vedea cum vorbele sale afectează, într-un fel sau altul, pe cei ce-l ascultau. Fraser, într-o relaxare indiferentă, locotenentul Dyke, al doilea mecanic al navei, încruntîndu-se ușor, ca și cum ar fi parcurs rolurile pentru carturile fochiștilor și mecanicilor.

Barker își mușcă buzele, clipind nervos sub lentilele groase ale ochelarilor. Stannard, ofițerul cu navigația, trecea de pe un picior pe altul, gîndindu-se probabil la hărțile lui, sau poate la căminul de la atîtea mile depărtare.

Maxwell rămase rigid, ca un sfinx.

Ceilalți ofițeri erau atît de tineri, atît de nesiguri și neîncercați, de ți-era și milă de ei.

Lindsay continuă, pe același ton :

— Vom patrula la sud-vest de Islanda, astfel încît, dacă va fi nevoie, să ajungem în scurt timp în Strîmtoarea Danemarcei. Făcea eforturi să păstreze același ton, aceeași voce calmă. Nu-i era greu să-și imagineze acea întindere agasantă de berbeci jucăuși, valuri de hulă neagră, urletele stridente ale furtunilor, imensele blocuri plutitoare de gheață. Cam asta însemna Strîmtoarea Danemarcei.

Stannard fu primul care curmă liniștea apăsătoare ce se instalase :

— Pentru Dumnezeu, domnule comandant, ăștia ne vor sfîrșitul !

Goss îngînă și el ceva :

— Nu e timp. N-avem timp nici să ne strîngem lucrurile. Apoi, vocea i se stinse.

Lindsay mai aruncă o privire către figurile celor de la masă. Știa că se va întîmpla așa. Nu era greu de presupus ce vor simți acești oameni cînd le va comunica veștile primite. Presupunerile sale se adeveriseră.

— La treabă, domnilor ! Și nu uitați că toți marinarii navei vor fi cu ochii pe voi de-acum înainte. Ca și mine, de altfel. Încercați să nu-i descurajați. E spre binele tuturor.

Privirea i se opri la Fraser.

— Și mai e ceva. Aș propune să tragem o petrecere în seara asta. Ce ziceți ?

Nici nu termină de spus, că o figură nouă își făcu apariția în ușa popotei. Era Kemp, aspirant de marină, singurul ofițer pe care nu-l cunoscuse încă. Kemp fusese ofițer de cart în timpul întîlnirii, obrazul îi era roșu de frig. Raportă :

— Radiogramă de la Cartierul General, domnule comandant. Scoase din buzunar o foaie de hîrtie mototolită. Să vă prezentați acolo la ora 16,00, domnule comandant.

Lindsay studie hîrtia cu atenție, conștient că ochii ce-l priveau îi așteptau schimbarea expresiei.

— Afirmativ. În timp ce aspirantul se întoarse să plece, Lindsay adăugă : Pe lîngă toate însărcinările care ți s-au dat, ai să te ocupi și de corespondența navei.

Kemp privi în jur și răspunse :

— Am înțeles, domnule comandant !

— Vom porni mîine la 8. Vom patrula spre Islanda, dacă vă interesează, spuse Lindsay.

După plecarea lui Kemp, Lindsay observă și dispariția unuia dintre stewarzi. Probabil că, după nici cinci minute, tot echipajul va afla noutatea. Și, poate că era mai bine așa, se vor pregăti în voie de plecare.

Puse paharul pe masă. Era timpul să se retragă, să-i lase să-și vadă de treburi.

— Nu se vor mai acorda permisii pînă la plecare. Informați, vă rog, fiecare sectorul de care răspundeți. Corespondența să fie expediată diseară, nu mai tîrziu. Încercă apoi să zîmbească. Ce să-i faci, am intrat, de-acum, în pîine. Vă mulțumesc.

În ciuda ploii mărunte și sîcîitoare și a vîntului rece, Lindsay făcu o plimbare pe puntea bărcilor, cu mîinile în buzunar și capul protejat de manta, contra vremii neprielnice. Puntea mai era încă brăzdată de dungile albe ale fostului teren de handbal, intens folosit de pasagerii *Benbeculei*, sub soarele arzător al Pacificului. Trecu şi pe lîngă tunurile Oerlikon, acoperite cu huse de protecţie şi se îndreptă, încet, spre puntea de comandă. Aceasta era destul de spaţioasă, telegraful şi suportul busolei din alamă bine lustruite, cîrma, părăsită, aştepta să revină la viaţă, să fie de folos. Odată misiunea începută, nu va mai fi linişte.

În ambele părţi ale timoneriei, aripile punţii de comandă se întindeau larg. Lindsay îşi continuă drumul, cu grijă, printre băltoacele lăsate de ploaie, cercetînd cu oarecare melancolie, ţărmul mohorît.

Un tînăr era aplecat peste balustradă, lăsînd stropii de ploaie să se joace în voie pe mantaua şi chipiul său, cu privirea dusă undeva, departe, spre marea cenuşie.

Tresări cînd Lindsay se apropie, şi luă poziţia de drepţi.

— Sînt Ritchie, dom'le comandant. Maistru cu semnalizarea.

Avea o faţă rotundă, obişnuită, fără nimic special. Lindsay ştia, din experienţă, că maistrul semnalizator este un pion important pe orice fel de navă.

— Ai auzit ultimele noutăţi, amice ?

— Am auzit, dom'le comandant. Ritchie părea că uitase de ploaie. Am auzit şi, să fiu sincer, pă mine nu mă deranjează.

Era ceva curios în expresia sa. Ceva lăsase urme.

Lindsay îl întrebă, pe un ton liniştit :

— Ai avut vreo permisie în ultima vreme ?

Ritchie privea în gol.

— Luna trecută, dom'le comandant. Cînd îşi îndreptă din nou faţa spre Lindsay, stropii de ploaie se contopiseră cu lacrimile. Strada mea nu mai era. Se dusese la dracu.

Nu mi-a mai rămas nimic. Înţelegeţi, nimic. Cuvintele veneau din adîncul sufletului.

Lindsay îl privea atent. Ce mai putea schimba el, acum ?

— Aveai...

— Nevastă şi doi copii. Îşi şterse ochii cu mîneca. Totul s-a dus. Mi-a luat Dumnezeu ce-aveam mai scump. Încercă să-şi revină şi spuse : Vă rog să mă iertaţi, dom'le comandant !

— Da, bine, e-n regulă.

Îşi aminti, în acea clipă, de cei doi copii înţepeniţi în barca de salvare, în ultima noapte înainte de a fi găsiţi de corvetă. Visau poate. Ca şi copiii lui Ritchie cînd bombele s-au năpustit asupra lor.

Ritchie îşi reveni, deodată, şi spuse :

— Cred că n-ar fi rău să vă-mbrăcaţi mai bine, dom'le comandant. O să fie nevoie de dumneavoastră pe punte, nu în infirmerie, zău aşa !

Lindsay îl bătu pe umeri, prieteneşte.

— Da, cred că ai dreptate. Adăugă apoi : Apropo, dacă ai nevoie de-o permisie, spune-mi. Am să văd ce pot face.

Ritchie privea în depărtare, spre o barcă cu motor care se lupta cu valurile. Faţa îi era ca o mască.

— Mulţumesc dom'le comandant, dar n-am nevoie. Oricum, veţi avea nevoie de o semnalizare bună. Ezită o clipă, apoi adăugă : Şi-apoi, să ştiţi că nu mă las pînă nu le-o plătesc nenorociţilor ălora care...

Cînd Lindsay coborî pe ţărm la întîlnirea cu şeful de stat major, pentru a primi datele culese de serviciile de informaţii, îşi aminti cuvintele lui Ritchie. Se întrebă dacă nu cumva şi acesta acţiona şi trăia sub spectrul celor întîmplate.

Şeful de stat major, un comandor ager la minte, a fost scurt şi la obiect.

— Lucrurile stau prost de tot, Lindsay. Foarte prost. Se aude, din ce în ce mai mult, că nemții vor înteți raidurile. Punctele de plecare vor fi, cu siguranță, porturile franceze. Totuși — privi spre imensa hartă de pe perete, plină de stegulețe și panglicuțe colorate — nu este imposibil ca friții să aleagă drumul cel mai lung.

— Adică Strîmtoarea Danemarcei.

— Corect.

Comandorul îl privi cu răceală.

— Mai e ceva. Uitasem să-ți amintesc că nu am nevoie de eroi. Cu atît mai puțin morți... Orice raport pe care ni-l puteți furniza poate fi folosit și exploatat la maximum, aici, în Scapa.

Privi din nou harta, în timp de Lindsay înregistră îngrămădeala de cruci, fiecare reprezentînd cîte o navă scufundată de inamic. Trebuie să fie sute, gîndi el.

Comandorul continuă :

— Îți cunosc experiența și regret sincer că nu ți s-a oferit o navă mai aproape de pregătirea și capacitatea dumitale. Și, totuși — folosea acest cuvînt a doua oară — în război trebuie să acceptăm ordinele fără șovăire.

O strîngere de mînă, scurtă, un plic voluminos primit de la un locotenent obosit și cam atît.

Mașina Cartierului General îl aștepta afară, dar la volan nu mai era aceeași Wren, ci una palidă și slabă, care-și sufla continuu nasul într-o batistă. Cînd o întrebă dacă nu cumva cunoaște o Wren, Collins, îi răspunse că n-a auzit în viața ei de numele ăsta.

Între două strănuturi, încercă să se scuze :

— Știți, de-abia am venit aici, de cîteva zile, domnule. Toate colegele mele s-au îmbarcat cu direcția Ceylon.

Lindsay se gîndi, din nou, la Ritchie și la toți cei ce erau în situația lui.

— Da, înțeleg, răspunse el, rece. Păcat.

În șalupa care îl purta spre navă, Lindsay se gîndi la ziua următoare, la celelalte zile ce-l așteptau și se întreba dacă el și ai lui vor fi în stare să se descurce.

Trecură pe lîngă o barcă de pescari, care se îndrepta, probabil, spre Lyness.

Cei din barcă cîntau atît de frumos, erau atît de liniștiți, încît, pentru o clipă, uită de război. Îi privea printre picăturile de ploaie și își aminti cuvintele comandorului : „Nu am nevoie de eroi. Cu atît mai puțin, morți“.

Dacă oamenii ăia din barcă mai erau în stare să cînte, înseamnă că o licărire de speranță mai există, pentru ei și pentru fiecare.

Lindsay rămase în cabină, picior peste picior, cu privirea pierdută. Trecuse o jumătate de oră de cînd stătea aşa. Comandase încă o cafea, pe care o savura tacticos, în dorinţa de a-şi limpezi gîndurile. Atmosfera din jur nu mai era liniştită ca înainte. Pînă în momentul în care difuzoarele au anunţat, răguşit „Echipele de serviciu la posturi“, peste tot domnea un sentiment de aşteptare nervoasă. Ca întotdeauna înainte de părăsirea portului. Nu putea fi altfel.

În cabină era destul de întuneric, capacele hublourilor erau închise cu grijă, aşa cum vor rămîne probabil încă multă vreme.

Aruncă o privire către cizmele sale butucănoase, din piele, către mantaua atîrnată în cuier şi binoclul ce se odihnea pe un scaun. De cîte ori va mai avea prilejul să stea atît de liniştit ? se întrebă în acel moment. I se părea curios să scoată, pentru prima oară, *Benbecula* din Scapa.

Timp de doi ani fusese ofiţer cu navigaţia pe un submarin ce servea drept depozit, în Malta, cu toate că ar fi preferat să fie repartizat pe un distrugător.

De fapt, gîndul îl ducea mult mai înainte, la Atlantic. Fiecare zi petrecută acolo era pentru el un moment de referinţă.

Puntea zvîcni deodată puternic. Îi veni în minte figura lui Fraser, în mijlocul acelei lumi îngrozitoare de zgomot

şi uleiuri, boscorodind la oamenii săi, într-o limbă numai de ei cunoscută, cu ochii fixaţi pe indicatoare.

Ce noroc avea că *Benbecula* fusese proiectată cu două elice. Multe din navele construite între cele două războaie nu aveau decît una. Ceea ce era suficient doar pe timp de pace.

Zîmbi satisfăcut, în pofida nervilor săi destul de întinşi în acel moment. Ce uşor şi repede s-ar termina totul, dacă n-ar fi în stare să scoată nava din port.. !

Zgomotele se înteţeau. Parîmele de sîrmă, pe care Maxwell urma să le moleze la geamandură, erau tîrîte de-a lungul teugii, ultimele bărci fuseseră ridicate la gruie, iar marinarii care se munciseră să descurce legătura de la inelul geamandurii veniseră la bord să se refacă după emoţia dată de valurile care erau cît pe aci să-i arunce în apă.

Se auzea un clinchet de clopoţei, Goss verifica telegraful, atent la fiecare amănunt care ar fi putut să-i dea de furcă comandantului.

Lindsay puse cana la loc şi îşi controlă buzunarele, să vadă dacă are la el tot ce-i trebuie ; pipa şi punga cu tutun, micuţa busolă de argint, pe care o întoarse şi mai citi o dată inscripţia : „Comandant Michael Lindsay, H. M. S. *Minden* — 1914.“ Era singura amintire de la tatăl său. O băgă cu grijă în buzunar şi abia în acea clipă îşi dădu seama că hainele pe care le purta erau noi nouţe. Uniforma cea veche rămăsese pe *Vengeur*.

Goss bătu la uşă şi intră în cabină.

— Sîntem gata de manevră, domnule comandant !

— Bine, vin şi eu acum.

Îşi îmbrăcă în grabă mantaua şi aruncă o ultimă privire cabinei, încă liniştite. Sosise momentul.

Goss îl urmă spre scara comenzii. Trecură prin faţa radiotelegrafistului, prin faţa sălii hărţilor, inundată de lumina puternică din tavan. Ajunseră pe puntea de comandă, unde Lindsay verifică imediat curățitoarele rotative ale geamurilor.

Pe punte era agitație, toți alergau în stînga și in dreapta, un semnalizator stătea nemișcat în extrema prova, gata să coboare pavilionul de îndată ce legătura cu geamandura era desfăcută. Lîngă el, pe puntea de comandă, era prezent și maistrul șef, timonierul Jolliffe, pe care-l cunoscuse în timpul inspecției. Stătea lipit de timonă, cu un ochi ațintit asupra repetitorului giro. Arăta ca un butoi susținut de două picioare, mult prea subțiri și scurte pentru greutatea ce trebuiau să o suporte. Avea încredere în Jolliffe. Fusese timonierul unui crucișător de bătălie, așa că era obișnuit cu capriciile unei nave mari.

La fiecare telegraf stătea cîte un timonier, gata în orice clipă să acționeze mînerele. Pe aripile punții de comandă, semnalizatorii își luaseră posturile în primire ; felinarele, stegulețele și telescopul lui Ritchie, îndreptat spre țărm, erau și ele pregătite să intre în acțiune.

Locotenentul Stannard salută și raportă :

— Vîntul este normal, domnule comandant. Cam rece pentru gustul meu, însă...

În lumina cenușie, fața îi era și mai pămîntie ca de obicei, iar ochii îi luceau sub chipiu, ca două diamante.

Doi dintre sublocotenenții tineri, Escott și Smythe, stăteau liniștiți într-un colțișor mai retras, încercînd să nu intre în raza vizuală a lui Lindsay.

Goss se agita, controla fiecare cotlon, de parcă ar fi dorit să descopere ceva în neregulă. Dădu cu ochii de cei doi sublocotenenți și începu să urle la ei :

— Treceți imediat pe aripa comenzii, pentru numele lui Dumnezeu ! Unde vreți să învățați și voi ceva ?

În clipa următoare, Lindsay văzu cum un timonier trage cu ochiul spre colegul său și își dădu seama că Goss nu procedase bine, răstindu-se la cei doi ofițeri în fața subalternilor. Oricum, nu mai era timp de discuții, așa că o lăsă baltă.

Ritchie raportă :

— Semnal, dom'le comandant !

Prin perdeaua picăturilor de ploaie, o lumină clipea nerăbdătoare. Ca un ochi albastru, strălucitor.

— Începeți manevra cînd sînteți gata !

Lindsay încerca să rămînă neclintit. Ordonă :

— Atenție la mașini !

Clopotele începură să sune nebunește, Lindsay se îndreptă spre ușa timoneriei, căutînd să vadă ce se petrece pe puntea tribord. Maxwell se agita, cu chipiul tras peste ochi, în așteptarea ordinelor.

— E-n regulă timonier, dă-i drumul !

După cîteva secunde, un semnal luminos mai înveseli atmosfera creată de norii cenușii.

— Semnal de la remorcherul cu manevra estacadei, domnule comandant, raportă sublocotenentul Dancy.

Avea o voioșie în glas, pe care Lindsay nu și-o putea explica. Îl auzise, cu cîteva zile în urmă, mormăind un cîntec australian, ale cărui cuvinte erau un șir continuu de obscenități. Acum, însă, redevenise Dancy. sublocotenentul cu experiență, care veghea ca totul să se desfășoare normal pe puntea bărcilor.

Deasupra timoneriei se auzeau zgomote de pași, maistrul Archer cu echipa sa se pregătea să dea onorul cu sifleia, în cazul în care ar fi trecut pe lîngă vreo navă. Legile marinei rămîneau aceleași, în orice condiții. La cîteva sute de metri se apropia cu greu o navă de război. Era cuirasatul *Prince of Wales*, cel care-l însoțise pe *Hood* în ultima sa misiune, înainte ca acesta să fie trimis în adîncuri, pentru totdeauna.

— Amîndouă mașinile încet înainte !

Lindsay urmărea timonierii cum manevrează mînerele de alamă ale telegrafelor și se întoarse spre prova să facă un semn cu mîna spre Maxwell, ca și cum ar fi tăiat ceva. Un maistru își cumpănea ciocanul. După pocnetul oțelului, atunci cînd se desfăcu ciocul de papagal, se auziră pașii mărunți ai marinarilor care trăgeau parîma de sîrmă ce legase vasul de geamandură. Aceasta apăru imediat, ca și cum ea ar fi pornit în larg, nu nava.

Jolliffe raportă :

— Amîndouă mașinile încet înainte, domnule comandant. Cîrma este zero.

—Cîrma stînga, zece !

Lindsay vedea cum petecul de pămînt rămînea undeva în pupa. Înclinarea din tribord dădea o senzație ciudată, de nesiguranță. Îl auzi pe Goss spunînd în șoaptă :

— Face girația prea încet. Goss părea că gîndește cu voce tare. Dar Lindsay știa că are dreptate.

— Pune cîrma stînga cincisprezece ! Mașina tribord jumătate înainte !

Era mai bine acum. O creastă albă de spumă se înălță în urma etravei, iar puntea comenzii se opinti din nou, ca urmare a efortului suplimentar al elicelor și al cîrmei.

Două traulere intrau în port, cu coșurile lor prelungi aruncînd fum, cu mașinile gîfîind obosite după o nouă patrulare antisubmarină.

— Cîrma zero ! Tribordul încet înainte !

Lindsay privea traulerul cel mai apropiat, cum se rostogolea în contra-curent, gata să se descompună. Dumnezeu știe cum arată ăsta în marea largă, gîndi el.

Se auzi, deodată, sunetul ascuțit al unei siflee. Cineva voia să-și arate respectul pentru *Benbecula,* în timp ce

aceasta domina cu înălțimea ei trecerea spre ieșirea din port. Deasupra timoneriei, Archer strigă :

— Sună onorul ! Ce dracu' mai aștepți ?

Din prova, Baldock, cel mai în vîrstă artilerist, urla și el cît îl țineau plămînii :

— Atenție, puntea principală ! Front la babord !

La tribord, cîțiva marinari se mai luptau cu parîma nesfîrșită de sîrmă, desfăcută de pe tambur, ce se zvîrcolea ca un șarpe în ghiarele morții. Se mai zărea încă silueta întunecată a remorcherului cu manevra estacadei, în spatele căruia un trauler submarin explora cu grijă zona, ca nu cumva vreun păcătos de U-bot să se strecoare atunci cînd porțile erau deschise.

— Manevrează dumneata la ieșire, timonier !

Nu erau necesare alte indicații, Jolliffe știa ce are de făcut.

— Cineva ne dă semnale, domnule ! spuse în grabă un semnalizator.

Ritchie apăru într-o clipă pe puntea de comandă.

— Unde vezi, mă, omule ?

— Uite, acolo, o mașină nenorocită ne face cu ochiu'.

Lindsay se îndreptă spre ușa deschisă, cînd timonierul exclamă :

— Ai dreptate, bătrîne ! Pe noi ne cheamă ! Dom'le comandant, dacă-l văd ăia de la paza de coastă a dat-o dracu', pe cinstea mea !

— Ne urează noroc, dom'le comandant.

Lindsay și-o imagina pe tînăra Wren, însoțitoarea lui, la volan, înfofolită pînă peste urechi, cu ochii ațintiți asupra vasului.

— Am văzut și eu... răspunse Lindsay. Știa bine că toți ochii erau ațintiți asupra lui... Transmite că-i mulțumim.

Lampa de semnalizare începu să păcăne, iar mai apoi maşina dispăru.

Un sublocotenent sprijinea paravîntul, în timp ce puntea se ridica pe primul val.

În prova, remorcherul estacadei scotea fum negru şi dens.

Un marinar se refugie în timonerie, dorind probabil să scape de biciuirea stropilor de ploaie rece.

Lindsay se opri în faţa repetitorului giro şi ordonă :

— Cîrma dreapta zece ! Repetitorul ticăia sub ochii lui. Cîrma zero, drept aşa !

— Cîrma zero ! repetă un timonier.

— Vom schimba de drum în cincisprezece minute, domnule comandant ! spuse Stannard, liniştit.

— Doi — cinci — zero !

— Foarte bine !

Lindsay ieşise pe aripa comenzii şi se sprijinea cu mîinile de paravînt. Pămîntul se îndepărta, berbecii formau o înşiruire nesfîrşită de spumă albă. Se simţea foarte bine. Curios, dar ăsta era adevărul.

Se gîndi, deodată, la fata de la volan. Probabil că a dat zor să poată ajunge să-i vadă plecînd... Se simţea ridicol, dar era ceva mai presus de el.

Telefonul sună şi Stannard răspunse :

— De la gabie, domnule comandant ! Navă care se apropie în prova babord.

Lindsay aruncă o privire în sus, spre locaşul gabiei. Îi era greu să se obişnuiască cu amplasamentele de aici, după ce fusese atîta timp pe nava de război.

— Putem da liber de la posturile de manevră, domnule comandant ? întrebă Goss.

Dar Lindsay nu-l auzea. Era concentrat asupra navei ce se apropia. Un crucişător, lăsat la apă atît de mult încît puntea pupa era aproape la nivelul mării. Pitură nu mai avea, iar turela fusese transformată în fiare vechi. Deşi torpilat lîngă pupa, se lupta cu fiecare val să poată ajunge acasă. Să-şi aducă echipajul acasă.

Înspre larg, un distrugător îi făcea siguranţa, iar două remorchere urmau îndeaproape nava înclinată într-un bord.

Pe Lindsay îl cuprinse mînia.

— Vreau cel mai grozav onor pe care l-aţi dat vreodată, secundule ! Transmite asta oamenilor !

Vedea figura lui Goss, cuprinsă de confuzie şi îndoială. Probabil că are impresia că sînt nebun, gîndea el.

Toţi marinarii şi infanteriştii de marină alergau spre punţile *Benbeculei*. Lindsay ajunse în capătul aripii comenzii, duse mîna la chipiu şi rămase aşa pînă ce nava îi depăşi cu greu.

Sifleiele sunau ascuţit şi prelung pentru salut. Pe puntea vasului avariat, Lindsay zări un marinar cu capul bandajat, care se îndrepta spre platforma de semnalizare, cu o goarnă în mînă.

Suna stingerea peste întreaga întindere de apă cenuşie, peste trupurile care se zvîrcoleau între viaţă şi moarte, aliniate pe puntea principală a navei.

Pe puntea *Benbeculei*, figuri înmărmurite, de marinari neîncercaţi, priveau spectacolul deprimant, cu gîndul la zilele ce-i aşteptau.

— Ce scenă, domnule comandant ! spuse Stannard, încet.

Lindsay rămase cu ochii spre locul de unde, cu cîteva minute în urmă, două faruri de maşină le uraseră noroc...

Îşi muşca degetele înmănuşate cînd nava intră din nou în raza sa vizuală.

— O să le prindă bine ce văd acum, Stannard. Ascultă-mă pe mine ! Înregistrează cu ochii lor de ce e în stare Atlanticul. Nu e de ajuns să auzi doar despre lucrurile astea... Şi ei nu le-au mai văzut...

— E timpul să schimbăm de drum, domnule comandant ! spuse Stannard, vrînd să curme discuţia.

Lindsay îl privi drept în ochi, dîndu-şi seama că era afectat.

— Foarte bine. Preia dumneata navigaţia, atunci. Şi către Goss : Dă liber la posturile de manevră, te rog. Vom face, peste zece minute, exerciţii de trecere la posturile de luptă.

Etrava verticală a *Benbeculei* se ridică şi apoi plonjă într-un şir de valuri înspumate.

Geamurile comenzii erau împroşcate cu spumă albă, cablurile ancorei apăreau ca nişte bucăţi de sticlă neagră.

Într-un tîrziu, *Benbecula* se întoarse cu pupa spre uscat, se îndreptă spre nord-vest şi, pe la amiază, pe cînd cei din bordul liber se pregăteau de prînz, iar cealaltă jumătate a echipajului se afla la posturile de veghe, puteau considera că înfruntă marea cu forţe proprii.

Lindsay rămase pe aripa comenzii, cu pipa între dinţi, neaprinsă, cu privirea la peisajul sălbatic din jur, spre valurile înspumate care-i înconjurau. Se afla în Atlanticul de Nord. Era din nou acolo...

Lindsay se răsuci în scaun şi luă o ceaşcă de pe tava stewardului care se afla în preajmă.

Cînd duse ceaşca fierbinte la gură, cîmpul vizual i se micşoră într-atît, încît nu mai zărea decît forma efilată a provei, profilată pe valurile năbădăioase.

În cele opt zile de cînd părăsiseră geamandura, peisajul nu se schimbase aproape de loc. Vremea se răcise, dar era normal, căci, cu fiecare oră care trecea, nava pătrundea şi mai adînc spre nord-vest.

În afară de două traulere şi o corvetă, n-au întîlnit nimic în tot drumul. Doar marea nesfîrşită, cu crestele albe.

Stannard îşi făcu apariţia pe comandă, corpul său uscăţiv legănîndu-se după mişcarea navei.

— Prima parte a cartului 12-16 se află la posturile de veghe, domnule comandant ! Marinarul McNiven la timonă. Privi afară prin geamul comenzii. Continuă : Cred că am ajuns, domnule comandant.

Lindsay încuviinţă :

— Da. Cred că ai dreptate.

Un punct invizibil în ocean. Ramura de intrare în zona de patrulare. Un paralelogram ale cărui laturi măsurau cinci sute şi trei sute de mile. Spre nord se întindea pînă spre cercul arctic, între Islanda şi Groelanda.

Le-ar fi fost imposibil să determine cu precizie punctul navei. Poziţia o obţineau după metoda obişnuită, ştiută de marinari drept „navigaţie pe ghicite şi cu ajutorul lui Dumnezeu". Singura diferenţă era că acum nu-şi puteau permite să lucreze „după ureche", căci riscul era prea mare. Puteau ajunge printre cine ştie ce nave nemţeşti şi, zău, n-ar fi fost o plăcere...

— Foarte bine, navigator ! Întoarce nava la drum trei-cinci-zero. Rotaţii pentru zece noduri.

Îl auzea pe Stannard cum transmite ordinele şi răspunsul prompt de la sala maşinilor demonstra că oamenii lui Fraser sînt numai ochi şi urechi.

Cînd nava a întors uşor spre babord, vibraţia deveni bruscă şi violentă, valurile năpustindu-se spre puntea tribord, izbind cu furie balustrada, pentru ca apoi să se prelingă pe fiecare punte liberă. Era aproape întuneric dincolo de prova, doar coamele valurilor marcau diferența dintre mare și cer.

Lindsay își plimba degetele pe mînerele scaunului și își aducea aminte de figura lui Goss, atunci cînd îl informase despre intențiile sale. Ceea ce Goss părea că nu înțelege, era faptul că nu avea nici un rost să încerce să se comporte normal, conform unei rutine zilnice.

Se schimba cartul, oamenii scăpați din post se îndreptau mulțumiți spre cabine, dornici să mai respire puțin, să-și mai tragă sufletul. Lindsay rămăsese pe puntea de comandă de la plecarea navei din Scapa Flow.

„Secundule, vreau să am aici un scaun mare și sănătos !", îi spusese Lindsay lui Goss, în prima lor zi pe mare. Marangozii bordului i l-au făcut imediat, în timpul unei veghi, dintr-un lemn de stejar ce stătea aruncat într-un cotlon al magaziei principale. Înalt, puțin înclinat, îi oferea lui Lindsay o vizibilitate perfectă, iar faptul că nu trebuia să se ridice pentru a ajunge la telefoanele comenzii îi conferea o utilitate în plus. Goss însă era singurul care nu-l privea cu ochi buni.

„Dar, domnule comandant, lemnul ăsta trebuia păstrat... unde mai găsim așa ceva !" îi spuse Goss, într-o zi, cînd nu se mai putu abține.

Nu-l deranjă afirmația secundului. Tot ce știa era că avea nevoie de scaunul acela și că se simțea de minune în el.

Era curios faptul că Goss evita orice discuție despre navă sau misiunea sa. Părea că nu-l interesează. Ori poate aștepta ca, într-o bună zi, nervii comandantului să cedeze și să poată lua comanda nestingherit.

Lindsay rememora exercițiile de luptă ale întregului echipaj efectuate pînă să ajungă în zona de patrulare.

Cu toată vremea cîinoasă, nu iertase pe nimeni. Nici măcar un marinar nu scăpase. Exerciții de artilerie, de luptă pentru vitalitatea navei, de apărare antiaeriană, prelungite și repetate, pînă ce pe fața oamenilor se putea citi disperarea și, nu de puține ori, ura.

Poate că Goss avea motive întemeiate să spere că-i vor ceda nervii. Îl surprinsese de două, trei ori urlînd în telefon, sau pe puntea de comandă, la cîte un marinar, care, spre ghinionul lui, se afla în preajmă tocmai atunci.

Exercițiile de tragere i se păruseră cele mai grele. Le-ar putea numi chiar „partea patetică", căci văzuse fața rigidă a lui Maxwell chinuită de o expresie vecină cu rușinea. În vreme ce de la aparatul director de tir, de pe așa-zisa comandă de artilerie, se indicau obiective imaginare, oamenii celor șase tunuri făceau tot ce le stătea în putință să le prindă în vizoare și să fie gata imediat de tragere.

Dar fiecare tun era manevrat manual, astfel că se pierdea mult timp, iar Maxwell și ajutorul său, locotenentul Hunter, dezamăgiți și disperați că nu obțin rezultate satisfăcătoare, au zbierat atîta la oameni încît au răgușit de tot.

Pe majoritatea navelor de război, era posibilă dirijarea simultană a tuturor tunurilor de mare calibru direct de pe puntea de comandă a artileriei sau de pe telemetrul de deasupra. Aceeași minte și același ochi puteau acționa deodată, asemenea unui comandant de submarin care folosește periscopul. Dar, din păcate, sistemul de conducere a focului de pe *Benbecula* nu le dădea prea mari speranțe. Tunurile de 6 inci nu aveau protecție, așa încît bietul artilerist se ghemuia în spatele apărătoarei, tremurînd și înghețînd în așteptarea ordinului de tragere.

Pînă și obuzele erau aduse manual. Dacă nava îți juca o festă și se răsucea în vreun fel, tocmai în momentul încărcării, putea să-ți fie fatal dacă nu erai un marinar încercat... Se întîmpla, uneori, în ciuda precauțiilor normale, ca închizătorul de oțel masiv al unui asemenea tun să se smucească și să închidă culata, zdrobind brațul unui om, ca o copită de cal care trece peste un morcov. Îți venea tare greu să-i încurajezi pe artileriști să-și asume niște riscuri în plus, așa că atît încărcatul cît și tragerea se făceau într-un ritm cu mult sub necesități.

Un marinar de pe comandă raportă :

— Barca pneumatică numărul trei e pe punctul de a se desface din legături, domnule comandant !

Stannard deschise gura să spună ceva, dar și-o închise imediat. Se apropie de scaunul lui Lindsay :

— Nu pot trimite oamenii la așa treabă, pe o vreme ca asta. Să-i spun șefului de echipaj... s-o țină cumva pînă dimineața.

Lindsay îi răspunse calm :

— Trebuie făcută acum, Stannard. Puntea bărcilor este foarte sus față de linia de plutire, așa că îți imaginezi ce se poate întîmpla... Dă ordin imediat să se instaleze parîme „ține-te bine“ !

Stannard rămase lîngă comandant, gînditor. Lindsay se învîrti în scaun și, într-o secundă, zări figurile mohorîte ale celor din jur. Sublocotenentul Dancy, ajutorul lui Stannard la veghe, semnalizatorul, oamenii de la telefoane. Toți erau prelungiri ale propriilor sale gînduri și interpretări.

— Fă așa cum ți-am spus, Stannard ! De cîte ori să-ți repet ? Lindsay nu se mai putea controla. Din tot ce-am văzut pe această navă, de cînd o comand, trebuie să-ți spun că plutele de salvare sînt cele mai folositoare lucruri cu care sîntem dotați ! Pentru Dumnezeu, nu crezi că trebuie să avem grijă de ele, oricare ar fi vremea ?

Stannard se încruntă și spuse, încercînd să-și păstreze calmul :

— N-am vrut decît să... mă rog... vă rog să mă iertați dacă... Se poticni, fără să reușească să-și termine fraza.

— Ascultă-mă bine, Stannard. Lindsay căuta să vorbească pe un ton normal. Vremea va fi din ce în ce mai rea. În curînd, oamenii de pe ambele punți vor trebui să folosească furtunele cu apă caldă pentru a înlătura gheața. Va trebui deci să facem tot ce putem acum, pînă nu e prea tîrziu. Și, zău că nu văd nici un motiv să ne văicărim pentru niște stropi de ploaie.

Stannard se întoarse către Dancy.

— Du-te, te rog, sublocotenent și spune-i șefului de echipaj să-și ia toate măsurile de siguranță. Stătea cu spatele la Lindsay. Continuă : N-are rost să ne omorîm oamenii cu bună știință...

Lindsay rămase în scaunul său, cu privirea pierdută în depărtare, pe gînduri. Cu toată vremea rea, ar fi dorit să iasă pe aripa comenzii, să-și urmărească oamenii cum înlocuiesc legăturile rupte ale plutei de salvare. În același timp, știa că trebuia să rămînă acolo unde era. Să-i lase să-și facă treaba. Să-i lase să-l urască, să-i urască capriciile, să muncească mai bine ca să-i demonstreze de ce sînt în stare...

Își privi ceasul. În exact cincisprezece ore vor trebui să întîlnească un alt crucișător auxiliar, aflat tot în misiune de patrulare.

Probabil că nici nu vor apuca să-l vadă. Și poate că e mai bine așa. Multora dintre marinari nu le-ar face bine să vadă cum arată o navă soră de aproape. Să-și dea seama cum vor arăta după cîteva săptămîni de mizerie.

Telefonul sună din nou.

— Barca pneumatică a fost amarată, domnule comandant.

— Foarte bine, băieți, foarte bine !

Lindsay își frecă fața cu mănușa și constată că barba îi crescuse destul de mult. Nu se va rade pînă dimineață, hotărî el. Se simțea destul de liniștit și ăsta era un lucru bun.

Dancy apăru pe comandă, cu obrajii și nasul roșii de frigul de afară, radiind mulțumire. Părea satisfăcut de tot ceea ce făcuse.

— N-a fost rău de loc, domnule comandant ! Dar, pe cinstea mea, te congelezi afară pe o vreme ca asta !

— Mă duc la sala hărților, sub* — spuse Stannard scurt. Ține-mi locul, te rog.

Dancy rămase nemișcat lîngă scaunul lui Lindsay, care-l privea într-un mod curios. Știa puține lucruri despre el. Un tînăr ce părea serios, disciplinat pînă atunci, care nu le dăduse bătăi de cap. O figură ce putea fi descrisă cu greu.

— Ce făceai înainte de a te înrola în armată, sub ? îl întrebă Lindsay.

— Scriam... scriam tot felul de lucruri. Dădu din cap. Da... cred că eram scriitor, domnule comandant.

Lindsay îi privea profilul. Știa că înainte fusese funcționar de bancă. Dar dacă lui îi convenea să-și spună scriitor, de ce să nu-i facă o plăcere ? În acel moment, nimic din ce se întîmplase înainte ca Germania să invadeze Polonia nu mai conta. Era totuna.

— Povestește-mi !

---

* Prescurtare de la sublocotenent (N. T.)

Dancy se încruntă.

— Păi, ce să vă spun... mă atrăgea marea teribil de tare... părinții mei însă, după ce am terminat liceul, nu m-au lăsat să mă înscriu la școala de marină. Am început atunci să scriu.

— Romane ?

Dancy se simți incomodat de întrebarea lui Lindsay.

— Nu, nu romane, domnule comandant.

— Atunci ce ?

— Diverse, domnule comandant. Dancy îl privea cu disperare. Tot felul de lucruri despre mare.

Stannard dădu buzna și spuse :

— Domnule comandant, tocmai a sunat doctorul și vă roagă... ezită un moment — întreabă dacă nu s-ar putea să schimbați de drum vreo douăzeci de minute. Un marinar a căzut pe o scară și a făcut fractură deschisă la un picior. Doctorul spune că nu poate să-l îngrijească la viteza asta.

Lindsay îl privi atent. Putea să jure că omul din fața sa aștepta un răspuns negativ. Să-l poată include în categoria ticăloșilor fără suflet.

— Foarte bine, Stannard... dar calculează cîte rotații în plus ne trebuie să punem, mai apoi, pentru a recupera întîrzierea. Să-l informezi și pe șeful de echipaj.

După plecarea lui Stannard, Dancy își continuă povestea.

— Desigur, domnule comandant, a trebuit să mai fac cîte ceva, să pot supraviețui. Ce să vă mai spun ?

Lindsay se ridică din scaun, simțindu-și picioarele amorțite.

— Ei, bine, acum vei avea o treabă serioasă. Am să te rog să preiei comanda. Mă duc să mă rad, că prea mi-a crescut barba ! Fața lui Dancy deveni deodată și mai palidă ca de obicei. Cheamă-l pe Stannard dacă se întîmplă ceva deosebit. Se sprijini de telefonul de alamă. Sau dacă preferi... pe mine. Privea cu nedumerire figura panicată a lui Dancy. O să-ți prindă bine mai tîrziu... vreau să zic că va fi o experiență bună pentru scrisul tău, ce spui ?

Aruncă o privire repetitorului giro și se îndreptă spre scara care ducea la cabina lui, fără să se mai întoarcă spre Dancy.

Acesta rămase înțepenit, i se părea că picioarele i-au prins rădăcini în punte, era incapabil să facă vreo mișcare. Pînă și respirația îi devenise mai grea. Aruncă o privire în spate. Ochii timonierului șef străluceau ca două pietre în lumina reflectată de busolă, ceilalți membri ai echipei de pe puntea de comandă se legănau odată cu nava, ca niște bețivi tăcuți.

De fapt, nu se schimbase nimic. Nu-i venea însă a crede că el singur se afla la comanda navei și vreo două sute cincizeci de oameni trebuiau să-l asculte în acele momente.

Timonierul șef, de exemplu. Cum îl privea oare ? Avea el curajul să-și încredințeze viața unui ofițer ca oricare altul ?

— Cum se comportă nava, timonier ? întrebă el, brusc.

Marinarul McNiven se schimonosi cînd auzi întrebarea. Fusese tot timpul atent la repetitorul giro, străduindu-se să mențină nava cît mai precis pe drumul rodionat, așa că „ce dracu' mai voia și ăsta ?“ gîndea el.

Răspunse, totuși :

— Foarte bine !

Dancy aștepta cuvîntul „domnule“, dar acesta nu veni.

— Dacă-i așa, dă-i înainte ! Încercă să zîmbească. Trebuia doar să fie apropiat de oameni... în situația în care se afla el.

— Ce idiot individ, gîndi McNiven... „Dă-i înainte !“... Asta-i tot ce știu să zică. Habar n-au de nimic...

Nefiind în stare să definească nedumerirea de pe fața timonierului, renunță să se mai întrebe, și-și îndreptă privirea înainte. Parțial era adevărat ce-i spusese comandantului. A iubit întotdeauna marea și navele, dar situația financiară a părinților și opoziția lor fermă i-au anulat orice șansă de a ajunge la școala de marină de la Dartmouth. Cînd lucrase la bancă, întîlnise adesea un ofițer de marină care-și scotea bani la fiecare permisie. Se nimerise ca la ghișeu să se afle tocmai el aproape de fiecare dată. Era numai ochi și urechi cînd ofițerul începea să povestească întîmplări de pe nava sa, din locurile exotice prin care trecuse, cum ar fi Singapore, Bombay sau Gibraltar. Tot ce-i rămînea de făcut, după aceste povestiri, era să dea frîu liber imaginației.

Se gîndea, de multe ori, că dacă n-ar fi fost războiul, ar fi înnebunit la bancă. I-ar fi luat Dumnezeu mințile, ar fi ajuns și la crimă, la jaf, l-ar fi pus pe Durnsford, directorul, să-i ceară îndurare în genunchi.

Era convins, totuși, că, dacă n-ar fi venit războiul, ar fi continuat să fie funcționar la bancă. Nici vorbă de nebunie sau crimă. Și-ar fi continuat existența monotonă de zi cu zi, colorată doar de imaginația sa bogată.

Pe cînd era în practică pe *King Alfred*, Dancy se împrietenise cu un tînăr de vîrsta lui, un estonian, căzut parcă de pe altă planetă, pe care reușise să-l transforme într-atît, încît ajunsese să se mîndrească cu asta. Ce-i drept, tînărul estonian fusese foarte receptiv.

Cînd Dancy primi tresa de ofițer și fu repartizat pe acel iaht armat la Bristol, prima întrebare din partea secundului a fost în legătură cu profesia lui de bază. Profesia lui ? Își amintea perfect acel moment. I se păruse foarte normal să răspundă : „Sînt scriitor, domnule". Nu-i era greu să mintă. Secundul fusese la fel de impresionat ca și Lindsay acum. Scriitorii erau considerați ca ceva deosebit. Mai ales în armată, unde nivelul intelectual nu era pe cele mai înalte culmi. Oricum, aveau un piedestal al lor, de neatins.

Stannard trînti ușa în urma lui, îl privi furios pe Dancy și-l întrebă, pe un ton nu tocmai prietenesc :

— Unde e comandantul, omule ? Spune-mi odată, pentru numele lui Dumnezeu !

— M-a delegat pe mine să conduc nava. Dancy nu reușea să-l privească în ochi pe australian.

Stannard mormăi printre dinți :

— Și-o fi pierdut mințile, comandantul ăsta, de a putut face așa ceva !

Se întoarse către McNiven.

— Voi schimba de drum. Să luăm cap compas zero-doi-zero. Imediat ! Voi informa și infirmeria. Îi aruncă o privire lui Dancy. „Delegat"... auzi... Dumnezeule, pe cine lasă delegat !

Lindsay termină bărbieritul și-și studie fața în oglindă, cu un pronunțat simț autocritic. I se accentuaseră cearcănele și parcă se mai îngrășase puțin. Se gîndea la bietul om cu fractura deschisă. O fi reușit doctorul să-i calmeze măcar durerile ? Simțea nevoia unui somn lung și liniștit. Nu mai avusese parte de așa ceva de multă vreme.

Telefonul se porni să zbîrnîie. Avea un sunet metalic, greu de suportat în acel moment. Era Stannard, care-i spuse :

— Doctorul a raportat că a terminat operația, domnule comandant ! Sînt gata să schimb de drum, dacă n-aveți nimic împotrivă !

— Bine, dă-i drumu' navigatorule !

Simți cum puntea tremură și ia o înclinare bruscă, cînd cîrma își făcu datoria, iar perdeluțele hublourilor se depărtară de acestea, ca trase de niște fire invizibile. Marea se izbi zgomotos de bordaj, pentru ca apoi să se retragă, pregătindu-și un nou atac.

Telefonul sună din nou.

— Aici comandantul. Ascult.

Vocea lui Stannard părea sugrumată.

— Radiotelegrafistul a interceptat un S.O.S., domnule comandant. Foarte clar. Spune așa : „Sînt atacat de un corsar german. Se pare că e o navă sub pavilion suedez". Dar cred că asta o fi vreo greșeală de citire a omului nostru, domnule comandant.

— Rămîneți pe recepție. Sosesc acum, răspunse Lindsay, grăbindu-se să se îmbrace.

Lindsay se repezi pe scara ce duce spre biroul radiotelegrafistului. Stannard îl aștepta în fața ușii. Doi operatori erau aplecați asupra aparatelor, iar maistrul telegrafist Hussey, șeful lor, apăru și el, cu pijamaua ieșită din haina îmbrăcată în grabă. Îl văzu pe Lindsay și spuse mai mult să se scuze :

— Tocmai trăgeam un pui de somn, domnule comandant. Visam urît, așa că nu se putea să nu se întîmple ceva. Mîinile lui îmbătrînite impuneau respect. De cîte ori se întîmplase să nu-și ducă somnul pînă la capăt...

— Ce mai e nou ? întrebă Lindsay.

— A comunicat poziția în care se află, domnule comandant. Am notat-o pe hartă. Cam la nouăzeci de mile nord de noi.

— Trebuie să fie *Loch Glendhu*, celălalt crucișător auxiliar, cu care urma să ne întîlnim.

— Mort, domnule comandant. Nu se mai aude nici un semnal, spuse Hussey, dînd semne vădite de îngrijorare.

— Asta poate însemna orice, replică Stannard.

— Să văd şi eu ce calcule aţi făcut. Lindsay trecu în camera hărţilor. Cu toate conductele de abur, aerul era foarte umed, iar pe pereţi apărură urme de condens.

— După informaţiile noastre, *Loch Glendhu* trebuie să fie în zona asta, domnule comandant, spuse Stannard, care-şi recăpătă vocea sigură şi detaşată, de profesionist adevărat.

Lindsay privea cu atenţie însemnările de pe hartă. *Loch Glendhu* era mai mare decît *Benbecula*, cu armament mai modern la bord. Oricum, nu putea ţine piept unei nave de război adevărate. Probabil că acum încearcă să cîştige timp şi cere instrucţiuni de la bază.

— Rămîneţi pe recepţie. Spune-i lui Hussey să urmărească pe toate canalele.

— Ce dracu' să caute acolo o navă sub pavilion suedez ?

— Trasează un drum de întîlnire, navigator !

Îşi aminti cuvintele lui Fraser : „Pot să vă dau şaisprezece noduri, domnule comandant". Asta ar însemna mai mult de cinci ore pentru a ajunge la poziţia acelei nave neutre. Şi mult mai mult, dacă ar fi cerut instrucţiuni de la ofiţerul de serviciu al Amiralităţii... Cinci ore, în care oamenii aceia mureau, fără să li se ofere vreo speranţă.

Simţea cum transpiraţia i se prelingea pe spate, de parcă cineva i-ar fi turnat apă de la gheaţă.

Fără nici un efort îşi putea imagina cum obuzele lovesc în plin nava, cum o transformă într-o masă de fiare vechi, cum oamenii aleargă disperaţi după cîte un colţişor mai ferit să se refugieze... „Of, Doamne !"... Încerca din răsputeri să-şi oprească gîndurile, să uite, să nu-şi mai poată aduce aminte de tot ce i se întîmplase.

— Ai reuşit să determini drumul de întîlnire, navigatorule ?

Stannard puse compasul jos şi raportă :

— Noul drum va fi zero-unu-zero, domnule comandant.

Lindsay aprobă din cap.

— Nu va fi, navigatorule. Este. Fă-mi, te rog, legătura cu şeful de echipaj.

Îşi dădu seama că Goss se afla pe comandă, cu faţa sa osoasă încruntată, ce trăda îngrijorare.

— Crucişătorul auxiliar despre care e vorba ajută probabil o altă navă, secundule.

— Da, ştiu, am fost informat. Neutră, nu-i aşa ?

Suna mai mult a acuzare.

— Nimeni nu mai poate fi neutru, acum, secundule, răspunse Lindsay, îngîndurat.

— Aveţi la telefon pe şeful de echipaj, domnule comandant.

Lindsay luă imediat receptorul :

— *Loch Glendhu* e în primejdie, Fraser !

— Vă dau tot ce pot, domnule comandant ! Să-mi spuneţi cînd ! Fraser se auzea de parcă vorbea de la cîteva mile distanţă.

Lindsay îi privi pe cei din jur.

— Să vedem de ce-om fi în stare, domnilor ! Toată viteza înainte, Stannard !

Telegrafele au dat clinchetul obişnuit, iar jos, în compartimentul maşinilor, înconjurat de o aureolă de abur, stînd pe platforma metalică cu grătar, Fraser privea limbile indicatoare rotindu-se într-o parte și alta pe cele două cadrane și oprindu-se la indicația „Toată viteza înainte“.

Alături, asistentul său, locotenentul Dyke îi urla în ureche:

— O să se ducă dracu' amărîta asta. În mii de bucăți !

— O să facem o treabă bună amice, ai să vezi !

Zgomotul creștea cu fiecare rotire a axului, mașinile și fitingurile trepidau la unison, adăugînd larma lor, iar Fraser uită de Dyke și de orice altceva, cu excepția treburilor de moment.

O NAVĂ ÎN FLĂCĂRI

Nici o veste încă de la postul de transmisii, domnule comandant. Vocea lui Stannard suna îngrijorată.

Lindsay făcu semn din cap, dar își menținu privirea ațintită spre prova învolburată. *Benbecula* încetase să mai călărească fiecare creastă de val și se năpustea cu etrava, ca un imens rît de oțel, în masa de apă furioasă. În jurul teugei se formase o perdea aproape neîntreruptă de spumă pulverizată, pe care vîntul o împroșca pe ferestrele comenzii ca pe o ploaie cu piatră, iar ruliul devenise de-a dreptul sălbatic. Întreg scheletul suprastructurii protesta, gemînd din încheieturi, iar cînd un val cît un munte se abătu asupra punții bocaporților, acoperind-o complet cu apă, catargul prova îi apăru lui Lindsay izolat în spuma albicioasă. Se întrebă o clipă cam ce simte marinarul de veghe din gabie cînd catargul tremură sub izbiturile valurilor și se balansează în ruliul dezordonat.

O scurtă privire la ceas îi arătă că în curînd trebuie să apară ceva în zare, dacă, într-adevăr, exista ceva de văzut. Cele cîteva ore trecute de la primirea semnalului morse prin radio păruseră lungi cît zilele și, în tot acest timp, nava se zbuciumase și se luptase cu valurile, se afundase în tangaj adînc și se balansase în ruliu sălbatic, croindu-și drum împotriva valurilor și vîntului.

Deasupra comenzii se auzi un ciocnet metalic. Și-l închipui pe Maxwell, postat la aparatul director de tir, verificînd telemetrul și înjurînd spuma învolburată care-i acoperea lentilele. Dispuneau de un telemetru foarte bun, dar, în acest război, în care sofisticarea armamentului depășise chiar și imaginația celor care planificau supraviețuirea de zi cu zi, devenise demodat. Bătrînei *Vengeur* i se permisese luxul unui echipament de detecție sub apă, iar navele noi erau înzestrate cu cele mai recente și mai secrete dispozitive. Numai că *Benbecula* se afla chiar pe ultimul rînd al listei în ceea ce privește dotarea. Pe hîrtie apărea logic și echitabil să se dea prioritate siguranței convoaielor, activității antisubmarine și lovirii instalațiilor de coastă ale inamicului.

În timp ce-și încorda privirea prin micul cerc al curățitorului de geam, Lindsay se întreba cam ce-ar zice planificatorii, dacă s-ar afla pe această punte de comandă, în locul confortabilelor birouri, cu program de lucru de la nouă la cinci. Era de-a dreptul enervant să ți-i imaginezi pe operatorii radio stînd în clipa asta la Scapa, sau în beciurile adăpostite ale Amiralității. Informare și apeluri de ajutor sau de indicații. Un convoi masacrat, un submarin detectat, ba chiar radiograme care te scot din sărite cu conținutul lor privitor la distribuirea îmbrăcămintii, sau la programul de distracții al unui om politic venit în vizită. Transmisioniștii deveniseră de pe acum impasibili la oricare știre. Probabil că și în clipa de față stau acolo și-și sorb tacticos ceaiurile, discutînd între ei despre femei și învoiri în oraș.

Aruncă o scurtă privire în jurul comenzii. Adăpostea o mică lume încordată, dar cu speranța în suflet, înconjurată de vaietele mării și de simfonia scrîșnetelor de metal.

Probabil că, de pe acum, fiecare om de la bord era în cunoștință de cauză și el se hotărî să ordone ca sistemul interfon să fie extins la toate punțile și compartimentele, astfel ca, la nevoie, să poată vorbi direct fiecăruia.

Încercă să-și amintească dispunerea exactă a întregului echipaj, să o revadă în minte ca pe un proiect sau o planșă desfășurată. Erau cu toții acolo jos, ascultînd și-așteptînd. Auzind geamătul mării și simțind opintelile navei, de parcă ar fi fost gata să se dezmembreze. Înfofoliți în echipamentul de iarnă și în vestele pneumatice de salvare, cu luminițele acelea roșii, care trebuiau să indice locul unde un om plutește în derivă pe mare.

Stannard îi zise :

— E timpul, domnule comandant. Părea mai puțin obosit de data asta. Mai degrabă atent, sau, poate, chiar speriat, ca cea mai mare parte dintre ei.

Lindsay simți o uscăciune bruscă în gît. „Ca și mine“.

— Foarte bine, navigatorule.

Întinse mîna și puse degetul mare pe butonul roșu. A mai ezitat o fracțiune de secundă. Erau pentru prima dată împreună. Un echipaj de navă. Se înjură singur în gînd pentru neliniștea sîcîitoare din el și apăsă cu putere pe buton.

Clopotele de alarmă sunară înăbușit, dar putu auzi distinct șuieratul în toate colțurile navei, ca și tropăitul brusc de pe scările comenzii și bufniturile surde ale porților etanșe închise în grabă.

Timonierii și oamenii șefului de echipaj și-au ocupat în grabă posturle la portavoci și telefoane, căci imediat începură să se audă raportările unităților de luptă.

— Tunul șase este armat !

— Tunul patru este armat !

— Echipa de combatere a avariilor este la post !

Vocile pe diferite tonuri și confirmările scurte sunau nereal, metalic. Prin perdeaua străvezie de spumă zări siluetele aplecate ale oamenilor care se grăbeau spre tunurile din prova și aproape că simțea răceala metalului înghețat al elevatoarelor de muniții și al închizătoarelor.

Stannard îi raportă :

— Întreg echipajul se află la posturile de luptă, domnule comandant !

— Bine. Numai trei minute. Nu e rău deloc. Lindsay îl privi în ochi.

Se întoarse în scaun și cercetă pe toţi cei veniţi pe puntea de comandă. Echipa lui proprie, cu care va trebui să facă faţă la tot ce urma să se întîmple.

Jolliffe la timonă, ştergînd cu mîneca condensul de pe faţa repetitorului giro. Timonieri şi semnalizatori, cu Ritchie care se sprijinea de un rastel de pavilioane, ca să-şi regleze binoclul de noapte. Stannard şi tînărul Dancy, ca şi locotenentul Aikman, şeful echipei de abordaj, gata să lupte, să înnebunească, să moară, să facă orice.

Se întoarse să privească din nou prin curăţitorul de geam, care-i bîzîia în fereastră. Goss se afla la postul echipei pentru combaterea avariilor. Avînd lîngă el toţi fochiştii şi mecanicii din bordul liber, gata să sprijine pereţii etanşi, să stingă incendiile, să lupte pentru vitalitatea navei, chiar şi cu mîinile goale dac-o fi nevoie. Secundul era destul de departe de puntea de comandă, pentru a se crea siguranţa că va supravieţui şi-l va înlocui la comandă pe comandant, dacă acesta va fi omorît sau rănit. Era o chestiune de practică elementară să nu-ţi pui toate ouăle în acelaşi coş. Practic, dar deloc încurajator.

Se gîndi şi la locotenentul de infanterie marină, de Chiar, avînd sub comandă cele două tunuri de 152 mm, ca şi pe cel demodat de 76 mm. Dacă, în sinea lui, se simţea nemulţumit de rolul de şef al unei baterii învechite, de la pupa unui crucişător auxiliar, nimic nu trăda acest lucru. Elegant, cu o comportare înşelător de firească, ar fi fost, fără îndoială, de mult mai mare folos la conducerea oamenilor lui în luptă terestră.

Stannard repuse în furcă receptorul.

— Nimic deosebit de la veghea din gabie, domnule comandant.

— Mulţumesc. Privi încă o dată la ceas. Redu viteza la jumătate.

„N-are nici un sens să zdruncin acum şandramaua pînă se face bucăţi.“ Simţi cum scaunul freamătă sub el a uşurare, cînd telegraful din compartimentul maşinilor dădu clinchetul de confirmare. Poate că vasul suedez fusese scufundat sau că, în învălmăşeală, dăduse o poziţie greşită. S-ar fi putut ca inamicul să-şi fi dat seama de greşeala pe care a făcut-o, să fi încetat focul şi să se fi retras în grabă, navigînd spre baza proprie, cu conştiinţa unui ucigaş vinovat.

Nici de la *Loch Glendhu* nu se primise nici un semnal. Dar, bineînţeles, aici, în Strîmtoarea Danemarcei, nu te poţi bizui aproape pe nimic, ci, aşa cum îi spusese cineva, odată, „doar“ pe ochi, pe urechi şi pe amărîtul tău de instinct !“.

Curăţitorul rotativ scîrţîia din ce în ce mai tare şi-şi dădu seama că sticla este presărată cu pete mai mari, mai albicioase decît picăturile de spumă. Stannard mormăi :

— Ninsoarea dracului ! Numai asta ne mai lipsea !

Era mai mult lapoviţă decît ninsoare, dar se putea înrăutăţi şi, dacă dădea îngheţul, armamentele tunurilor ar fi fost puse la grea încercare.

Coamele valurilor îşi mai potoliseră violenţa, iar văile dintre ele deveneau din ce în ce mai largi, ceea ce însemna că, în curînd, va începe să ningă. Se cutremură în sinea sa şi se întrebă dacă invazia nemţilor în Uniunea Sovietică întîmpinase sau nu o astfel de vreme. În ciuda tuturor greutăţilor, se simţi mulţumit că se află aci, la adăpostul comenzii navei şi nu undeva pe uscat, să frămînte fără spor noroiul, ori să se afunde pînă la brîu în nămeţi de zăpadă. Nava era în același timp armă și cămin. Deseori un soldat ajunge să se lupte pe uscat fără să știe unde se află, iar dacă rămîne singur, este imediat considerat de mai marii războiului drept element dispensabil, neglijabil.

Telefonul îl făcu să tresară în scaun. Stannard răspuse scurt :

— Foarte bine. Continuă observarea. Apoi către Lindsay : Veghea din gabie raportează o strălucire roșie drept în prova, puțin la babord.

Înainte de a apuca să răspundă ceva, sună difuzorul :

— Comanda de artilerie către comandă. Era vocea lui Maxwell, lipsită de grabă și intonație. Roșu doi-zero. Distanță unu-zero-zero. O navă în flăcări.

Lindsay își îndreptă binoclul spre curățitorul rotativ. Nimic. Oamenii lui Maxwell se dovediseră a fi buni observatori dacă reușiseră s-o zărească pe o vizibilitate atît de slabă. Se lăsă să alunece din scaun și-și coborî ochii pe cadranul luminos al repetitorului giro.

— Cîrma stînga zece !

— Cîrma stînga zece, domnule comandant. Cîrma continuă să fie stînga zece ! Vocea lui Jolliffe suna greoaie, ca și omul.

— Cîrma zero ! Drept așa ! Ține cap compas trei-patru-zero ! Adăugă pentru Stannard : Sper că oamenii dumitale își cunosc meseria. Am nevoie de o echipă excelentă la lucrul pe hartă, ca să ne putem lămuri de cele ce se întîmplă.

Puse mîna pe un alt telefon și vocea lui Maxwell îi răsună în ureche.

— Artileristule, aici comandantul. Nu vreau să risc nimic. O să iau un drum oblic de apropiere, ca să ai cîmp de tragere cu toată bateria din tribord, înțelegi ?

— Și proiectile luminoase la tunul 1, domnule comandant ? Maxwell înțelesese perfect.

— Desigur.

Auzi vocile îndepărtate ale servanților de la aparatul director, strigînd de pe acum, către cei de la armamentele tunurilor, distanțele și gismentele.

— Ascultă, te-ai descurcat foarte bine ca să descoperi obiectivul. Trebuie că *Loch Glendhu* a interpretat greșit semnalul, sau a pornit în grabă mare să-l urmărească pe neamț.

Puse receptorul în furcă. Dancy raportă :

— Tunul 1 este încărcat cu proiectile luminoase și gata de tras, domnule comandant !

Difuzorul artileriei răsună din nou :

— Către toate tunurile, cu proiectile semi-perforante, încărcați !

Lindsay duse pipa la gură și, fără să-și dea seama, o strînse în dinți atît de tare, încît durerea îl făcu să-și recapete stăpînirea de sine.

— Acum, navigatorule. Adu-o la cap trei-doi-cinci !

Pe cînd timona se rotea încă, difuzorul artileriei răsună metalic :

— Distanța este acum zero-opt-zero !

Patru mile. În lapovița asta viscolită de vînt puteau fi și o sută. Lindsay își concentră atenția asupra vocilor care mormăiau și se pițigăiau la telefoane și portavoci. Își aminti de sublocotenenții proaspăt avansați care comandau armamentul din prova. Ochitorii de la piese erau antrenați și știau mai bine ca oricine ce au de făcut, așa că tinerii ofițeri erau acolo mai degrabă niște învățăcei, decît instructori.

Dar Lindsay cunoștea, dintr-o amară experiență, că timpul nu este întotdeauna binevoitor. Pe *Véngeur* fusese martor cum unul dintre tunurile de 101 mm a trebuit armat de doi fochiști și un bucătar, comandați de un aspirant, atunci cînd armamentul său inițial a fost transformat în rămășițe însîngerate în urma unui atac aerian. Nu te poți bizui niciodată pe timp !

— Uite-o ! Stannard se apleacă înainte. În prova tribord, domnule comandant !

Lindsay își ridică binoclul și zări, pentru prima oară, pîlpîiala roșie. Se reflecta mai mult pe norii care formau un plafon coborît, decît pe suprafața mării, iar lapovița deasă abia o lăsa să se vadă. Stannard adăugă amărît :

— Proiectilele luminoase o să-i scoată de tot din minți pe băieții ăia prăpădiți.

— Mai bine decît să ne apropiem orbește de ei. Dacă lapovița se transformă în zăpadă, s-ar putea chiar s-o pierdem din vedere.

În difuzoare se auzi vocea înăbușită a lui Maxwell :

— Tunul 1 ! Înălțător zero-șapte-cinci ! Probabil că unul dintre sublocotenenți replicase ceva, căci se răsti deodată, sălbatic : Ascultă aici, pentru numele lui Dumnezeu ! Gismentul a rămas tot verde zero-cinci. Și acum, dă-i drumul !

Tunetul a izbucnit aproape înainte de amuțirea difuzorului, bubuiala loviturii fiind purtată de vînt și adusă pe navă ca o a doua explozie. Proiectilul a izbucnit, declanșînd ceea ce părea pe moment o stranie furtună electrică. Lindsay se dumiri că ochitorul tunului a tras cu un înălțător prea mare, astfel că proiectilul luminos s-a aprins în nori, deasupra lor. Poalele lor rotunjite luceau ca argintul prin lapoviță, după care, atunci cînd torța coborî la vedere, marea fu scăldată într-o lumină puternică, ca de ghiață.

Vasul incendiat era adînc afundat în apă și coca lui, puternic înclinată, strălucea în lumina crudă, în timp ce fumul ieșit din compartimentele în flăcări era purtat de vînt

ca o trîmbă solidă, neagră și de nepătruns. Flăcările se potoliseră în mare parte, deși, din cînd în cînd, izbucneau, ici-colo, focare proaspete, care-și înălțau spre cer limbi înalte de flăcări, cu scîntei și tăciuni aprinși, zburînd peste apă ca niște trasoare.

Torța aproape se terminase.

— Încă una ! Lindsay nu-și mai putea desprinde ochii de la vasul muribund. Era convins că are dreptate. Deși dorea să nu aibă. Și asuda de încordare.

O ușă se deschise zgomotos și Tobey, șeful de echipaj, își făcu apariția în timonerie, urmat de o pală de aer înghețat. Îl căută din ochi pe Lindsay.

— Vă rog să mă iertați, dom'le comandant, dar tocmai mă întrebam, dacă toți amărîții ăia care au rămas în viață nu înțeleg vorba noastră, cum facem să ne priceapă ce vrem ? Nici nu băgă de seamă că fața lui Lindsay luă o expresie rigidă, ca de gheață. Mi-am pus oamenii să pregătească plutele și colacii...

Stannard interveni liniștit :

— Din cîte știu, aspirantul din echipa mea vorbește suedeza, domnule comandant.

Lindsay lăsă să-i cadă binoclul pe piept. Se forță să respire adînc de cîteva ori pînă să-și poată recăpăta vocea.

— Te vor înțelege foarte bine, Tobey. Merse la ușa deschisă. Nava asta este *Loch Glendhu.* Se sprijini de tocul ușii, pentru a se liniști. Am mai întîlnit-o și înainte. O cunosc bine.

— Vai de mine, Dumnezeule ! șopti înfiorat Stannard.

Tobey căuta cu privirea dincolo de Lindsay, spre flăcările acelea jucăușe.

— Marea s-a mai liniștit un pic, dom'le comandant. Am putea lăsa balenierele la apă.

Lindsay nu se întoarse.

— Cîrma dreapta zece ! Așteptă puțin, cu nervii vibrînd de tăcuta încordare. Cîrma zero ! Drept așa ! Amîndouă încet înainte ! Apoi se uită la fața înmărmurită a lui Tobey. Așa cum ai spus. Balenierele și plutele.

Se întoarse pe călcîie cînd o explozie tăioasă aruncă o săgeată de foc în înaltul cerului. Probabil o magazie de muniții. Nu mai avea mult de trăit.

Pe cînd Tobey alerga la îndatoriri, Ritchie se feri din calea lui și zise :

— Să-i semnalizez ceva, dom'le comandant ?

— Transmite-i doar atît : Venim să vă salvăm. Auzi trăncănitul lămpii de semnalizare a lui Ritchie, dar, așa cum se așteptase, nu primiră nici un răspuns. Zise : Continuă încercarea de a intra în legătură cu ei. Trebuie să mai fi rămas cineva în viață. Și au nevoie și de cea mai mică speranță pe care le-o putem da.

În întuneric, o față se apropie. Era Boase, doctorul. Îl întrebă pe Stannard :

— Cam cîți crezi c-au rămas în viață ?

Era prea mult pentru încordarea lui Lindsay.

— Unde dracu' îți închipui că te afli ? Vocea i se transformase în țipăt, dar nu mai putea să și-o controleze. „Boase e și el ca ceilalți doctori. Nu-l lua în seamă. Uită-l. Nu te preocupa. Ticăloși stupizi, cu inima împietrită“ — gîndi Lindsay.

Boase făcu un pas înapoi.

— Iertați-mă, domnule comandant, n-am vrut să...

Lindsay îi strigă :

— N-ai vrut, pe dracu' ! Ce crezi că-i aici, un spital amenajat ca să ai dumneata ce face ? Sau o serată de sîmbătă seara, cu cîțiva invitați dintre foștii pacienți, în fața cărora să te simți ca un zeu atotputernic ? Se răsuci și arătă spre mare. Prin ușa deschisă, cu lapovița sclipind

în roșu din pricina flăcărilor, se părea că din ceruri cade o ploaie de sînge. Uită-te bine afară ! Acolo sînt oameni care mor în clipa asta ! Blestemați să fie tîmpiții aceia orbi și proști care i-au lăsat să plece la război într-o navă prăpădită ca a lor. Și ca a noastră !.

Un marinar zise, răgușit :

— Bărcile sînt gata de lăsat la apă, domnule comandant.

— Foarte bine, interveni repede Stannard. Spune-le să se ferească de păcura aprinsă...

— Stop mașinile ! ordonă Lindsay.

Își șterse fruntea cu mîna. Pielea îi era fierbinte, încinsă, în ciuda aerului rece ce pătrundea pe ușă. Nu, nu era vina doctorului. Dar nu era drept ca cineva să-l aducă în stare să se trădeze singur în fața celorlalți. Nedrept și crud, să-l facă să dea în vileag că și-a pierdut puterea și stăpînirea de sine.

Puntea se clătină ușor cînd nava stopă mașinile, pentru prima dată de la plecarea din bază, și continuă să înainteze încet, datorită inerției.

Alte sunete surde răzbăteau prin întuneric, sunete de navă care se dezmembrează. Ca niște strigăte de protest, împotriva nebunilor care au îngăduit să se întîmple așa ceva. Incendiile de la bordul ei se stinseră, în afara unei singure limbi de flăcări care părea că pătrunde prin plăcile bordajului, în vreme ce nava pornea să se rostogolească, învăluită într-o sihlă de abur și spumă. În golurile dintre valuri se zăreau clipind luminițe roșii, iar una dintre baleniere înainta viguros spre nava ce se scufunda. Lindsay scrîșni din dinți, cînd tunul prova bubui pentru a zvîrli în înalt un alt proiectil luminos, deasupra acestei scene de nenorocire și durere.

Șeful de echipaj aruncase în jurul *Benbeculei* cîteva plute, în ideea că supraviețuitorii vor găsi un sprijin, unde să-și tragă răsuflarea, înainte de a fi luați pe sus și ridicați peste bordajul înalt al navei. În întunericul rece și umed, zări cîteva halate albe și speră că, printre ele, se află și Boase cu echipa de brancardieri.

Cînd își întoarse privirea spre coșul acoperit de un nor jos de fum negru, observă că o latură a lui lucea în noapte ca gheața. Se pornise ninsoarea. Nu mai rămînea timp. În baleniere, marinarii voluntari probabil că se uitau îngrijorați la ninsoare, cu gîndul mai mult la propria lor supraviețuire, decît la cei pe care porniseră să-i salveze.

Gîndul îi zbură, fără voie, la dimineața aceea și la înfățișarea punții micuței corvete. La șirul lung de corpuri așteptînd să fie înmormîntate, la fel ca cele de pe crucișătorul avariat de la Scapa. Mai ales la cele două mici mogîldețe, învelite în pavilionul național, în timp ce erau lăsate să alunece peste balustradă. De acum au trecut într-o lume în care nu este durere. Nici persecuții. Stannard strigă :

— Se duce la fund !

S-a văzut o bulboană înspumată, care a stins și ultimele flăcări, ca o aripă a morții. Apoi nimic.

I se păru că a trecut un secol pînă ce Stannard să raporteze :

— Se întorc bărcile, domnule comandant.

Se duse repede în aripa tribord a comenzii și se forță să vadă prin rafalele de viscol. Bărcile erau încărcate pînă la refuz cu corpuri. Pe bordaje lucea păcura prinsă de ele. O priveliște destul de familiară, acum, în Oceanul Atlantic. Alți oameni atîrnau în afara lor, ținîndu-se de copastia bărcii, călcînd apa, cu gîfîieli ce se auzeau pînă pe comandă. Ici-colo, cîte o luminiță roșie strălucea pe

mare, altele pluteau îndepărtîndu-se în derivă, niște minuscule gămălii roșiatice care marcau, fiecare, cîte un cadavru.

Încercă să-și smulgă privirea de la umbrele care se zbăteau pentru viață acolo jos. Erau prea multe de făcut. Trebuia, mai întîi, să codifice un semnal radio, pentru a informa toate forurile interesate de cele întîmplate. Adică să pornească mișcarea inevitabilelor angrenaje.

Lindsay se trase de lîngă balustrada de oțel și, în întoarcere, dădu cu ochii de locotenentul Aikman, care-l privea lung.

— Du-te și aranjează ca totul să fie în ordine. Dacă mai ai nevoie de oameni, ia-i pe cei de la pupa. Vreau ca bărcile să fie urcate și fixate la gruie, fără nici cea mai mică întîrziere. Îl urmări pe ofițer cu privirea, pe cînd cobora în grabă scările. Altă victimă a disperării și mîniei mele, gîndi el.

Dancy spuse, răgușit :

— Dacă va fi să mor, domnule comandant, sper să pot muri ca ei.

Lindsay îl privi, preț de cîteva secunde, simțind cum mînia din el face loc unui soi de nebunie, al cărei hohot de rîs sălbatic, de nestăpînit, aproape că se făcu auzit. Apoi întinse mîna și-l bătu pe Dancy, părintește pe braț.

— Om vedea noi ce putem face pentru asta cînd va veni momentul. Pînă te hotărăști definitiv, însă, du-te și fă o vizită să-i vezi de aproape pe supraviețuitori, la postul sanitar. Și, pe urmă, să-mi spui cum rămîne.

— Sîntem gata de plecare, domnule comandant, spuse Stannard.

Lindsay își privi imaginea reflectată de geamul comenzii, ca și cum ar fi fost cu adevărat un al doilea eu care-i cîntărește forțele.

— Foarte bine. Amîndouă maşinile încet înainte ! Ad-o din nou la drum.

Îl văzu pe Ritchie că răsfoieşte un catalog şi se opreşte cu lumina lanternei deasupra unei pagini. Îl întrebă :

— Cîţi au fost ?

— Avea un echipaj de trei sute de oameni, dom'le comandant, răspunse liniştit Ritchie.

Pe uşă se arătă Goss.

— Am cules din apă treizeci, domnule comandant.

Lindsay se lăsă să cadă în scaun. Curios lucru cît de ciudat îşi simţea membrele. Ca într-un vis.

Goss îşi închipui că nu fusese auzit şi repetă :

— Numai treizeci, domnule comandant !

— Îţi mulţumesc, secundule. Oamenii să rămînă la posturile de luptă încă cel puţin o oră. Dă ordin să se întărească veghea cît mai avem vizibilitate. „Deşi n-au nevoie să li se spună“, adăugă el în gînd.

Îl auzi pe Goss cum pleacă de pe comandă, trîntind uşa. „Probabil că mă şi trimite undeva. Comandantul cu inimă de fier, pe care nimic, nici durere, nici sentimente nu-l pot zdruncina. Dac-ar şti el, Dumnezeule !"

O oră mai tîrziu se aşternu ninsoarea şi, pe nesimţite, nava ajunse să-şi croiască drum prin perdeaua albă a viscolului, care o înconjura din toate părţile şi o izola complet de restul lumii.

Oamenii, lăsaţi acum liberi de la posturile de luptă, au alergat, care cum a putut, sub punte, la căldură, cu iluzia de siguranţă, iar lui Lindsay, rîsul unui marinar îi sună ciudat de trist în viscolul nopţii.

Ororile la care fuseseră martori făcuseră acum loc sentimentului de uşurare că au scăpat cu bine de data asta. S-ar putea ca, mai tîrziu, lucrurile să se prezinte altfel, dar cît de bine îţi face cînd cineva mai are puterea să rîdă.

Goss intră în timonerie tropăind, pentru a-şi scutura zăpada de pe cizmele de vreme rea şi haina de ploaie. Firele de barbă nerasă luaseră o nuanţă cenuşie, aproape albă, astfel încît, în lumina palidă, omul părea mai bătrîn decît în realitate.

— Gata, domnule comandant.

Îl privi pe Lindsay cum alunecă din scaun şi apoi se îndreaptă spre uşa din tribord.

Mişcările navei erau acum mai potolite şi marea îşi pierduse, peste noapte, o parte din mînie, ca şi cum fusese ogoită de puterea crescîndă a zăpezii. Mai exista, totuşi, vînt care învolbura zăpada în rafale ciudate, mînînd-o paralel cu puntea — asemenea unei furtuni în deşert — izbind-o de suprastructuri.

Lindsay rămase cu mîna pe clanţă. În afară de cîteva minute în care aţipise în scaunul de pe comandă, nu dormise deloc şi, de unde se oprise acum, lîngă uşă, simţea răceala ce-i pătrunsese în oase şi neputinţa de a mai gîndi cu claritate. Ochii lui Goss, înroşiţi de apă sărată şi de oboseală, îl urmăreau cum iese pe aripa comenzii, aşteptînd să descopere ceva.

Zăpada scîrţîia sub tălpile cizmelor, dar puntea nu îngheţase încă. Merse încet pînă la balustrada aripii, lăsînd zăpada să-i cadă pe faţă şi să se scurgă apoi pe haina de ploaie. Vizibilitatea era aproape nulă şi singurul semn că nava îşi continuă marşul era valul însoţitor de-a lungul bordajului.

Îşi ridică fruntea şi privi fix în largul mării, zăpada topindu-i-se pe gene şi curgînd pe obraji, aşa cum curseseră lacrimile lui Ritchie în ziua aceea, la Scapa. Dar acum, maistrul semnalizator avea trăsăturile feţei ca dăltuite în piatră.

Cu toată zăpada şi viscolul, pe punte se vedeau mulţi marinari din bordul liber. Apăreau ca nişte ciorchini de umbre întunecate, proiectate pe albul ninsorii.

Se surprinse spunînd :

— Plec numai pentru vreo zece minute, secundule.

Asta fusese tot ? N-a mai aşteptat răspunsul lui Goss şi a coborît pe scară, alunecînd cu cizmele greoaie pe zloata de pe trepte, simţind cum mîinile îi îngheaţă pe fierul rece, căci uitase să-şi ia mănuşile. Mai coborî o scară, pînă la puntea promenadă. În vreme ce se îndrepta spre pupa, observă mici pete de rugină care ieşiseră de pe acum la iveală prin crăpăturile piturei cenuşii. Se opri şi se uită înspre larg. Undeva, acolo, la vreo sută şi cincizeci de mile depărtare, se găsea extrema cea mai de vest a Islandei. Cel mai apropiat petec de pămînt. Singurul petec de uscat din părţile acelea.

Îşi grăbi pasul şi, cînd ajunse la capătul punţii, fu nevoit să se cumpănească din nou, înainte de a coborî ultima scară, spre puntea bocaporţilor pupa, unde Maxwell şi Stannard îl aşteptau pentru solemnitatea înmormîntării.

Nu erau decît opt. Cinci dintre ei fuseseră culeşi din apă încă în viaţă. Ceilalţi trei au fost luaţi de balenieră din greşeală. Numai opt şi, totuşi, linia de trupuri înţepenite părea nesfîrşită, căci Lindsay îi vedea în minte pe toţi ceilalţi pe care *Benbecula* îi lăsase în urmă, în siajul ei. Căci pe *Loch Glendhu* fusese ambarcat un echipaj de trei sute de oameni, după cum citise Ritchie.

Se apropie de balustradă şi răspunse la salutul lui Maxwell. În spatele ofiţerului cu artileria distinse cîteva figuri mohorîte, printre care locotenentul deChair cu infanteriştii săi.

Dumnezeule, cum să facă s-o ducă pînă la capăt ? Lui Goss îi spusese „vreo zece minute“ şi iată-l că şi cedează. Simţea că ultima rezervă de energie se scurge din el ca şi cum ar fi fost dezbrăcat de un înveliş protector, rămînînd despuiat în faţa oamenilor. Îşi drese glasul.

— Hai să-i dăm drumul.

Îşi scoase cărticica din buzunar şi, cînd ridică privirea, fu luat prin surprindere de deChair, care zise, liniştit :

— Foarte bine, sergent. Scoateţi mantalele.

Privi oarecum nedumerit cum soldaţii îşi scot, ascultători, hainele de ploaie şi se aliniază dincolo de trupurile acoperite cu pînză. Observă acum că purtau cu toţii uniforma lor albastră de paradă şi că erau proaspăt bărbieriţi, în ciuda tuturor greutăţilor pe care le întîmpinau. „O, Doamne, ce vor să facă din mine ? !“

Răsfoi, fără să vadă, în cărţulia deschisă, rîndurile tipărite dansîndu-i în faţa ochilor şi zăpada căzîndu-i, molcom, pe faţă.

— Acum.

Îşi scoase chipiul şi-şi îndreptă privirea direct spre cernerea fulgilor albi. Era atît de deasă încît n-a putut vedea nici dacă pavilionul era sau nu coborît în bernă. Dar ce importanţă mai putea avea pentru oamenii ăştia morţi ?

Maxwell strigă ceva spre puntea de comandă şi Lindsay auzi clinchetul îndepărtat al telegrafului, urmat de o nouă tăcere a maşinilor.

Privi absent pagina deschisă a cărţii şi, deodată, cu o hotărîre bruscă, băgă broşura înapoi în buzunar. Nu mai avea nevoie de ea. Prea adesea repetase aceleaşi cuvinte. Le auzise de prea multe ori pentru a le putea uita, chiar de ar fi vrut-o.

— Mîinilor Tale milostive, bunule Părinte, încredinţăm sufletele adormiţilor, robilor Tăi şi trupurile lor le dăm adîncurilor...

Își trecu limba peste buze cînd soldații cu fețe îngîndurate, ca aceea a lui Ritchie, pășiră înainte și ridicară trupurile acoperite de două uriașe pavilioane naționale.

Totdeauna momentul acesta a fost deosebit de dureros. Mai ales că nu puteai cunoaște pe nici unul dintre cei care formau mușuroaiele nemișcate. Necunoscuți... ba chiar mai mult. Numai uniformele le erau aceleași.

Unul dintre ei era comandantul lui *Loch Glendhu* și a murit la treizeci de minute după ce fusese ridicat la bord. Ar fi avut dreptul să moară acolo, sus, pe puntea de comandă a navei sale. Fusese izbit de mai multe schije de proiectil și suferise cîteva arsuri groaznice înainte de a fi aruncat în mare de explozie. Chiar și atunci omul a refuzat să moară. Probabil că văzuse semnalul făcut de Ritchie cu lampa sau zărise balenierele care se apropiau să-i culeagă oamenii. Sau, poate, simțea nevoia să rămînă în viață destulă vreme ca să apuce să spună tot ceea ce știa. Ca să transmită altora întreaga sa furie și ură.

Lindsay își părăsise, pentru moment, postul său de pe comandă, ca să-l vadă. La infirmerie, pîndise gura celuilalt comandant cum se căznește să-și spună, printre bandajele feței, povestea lui scurtă și amară.

Nu existase nici un vas suedez. Nici un neutru atacat. Numai corsarul acela german, așteptîndu-i acolo, la pîndă, ca un rechin înfometat. Este adevărat că, la început, datorită steagului suedez piturat pe bordaj, avea înfățișarea unui vas neutru, dar cînd *Loch Glendhu* s-a apropiat să-i dea ajutor, tunurile inamicului au deschis focul, dintr-o duzină de poziții camuflate, străpungîndu-i compartimentele și sfîșiind în bucăți sîngerînde oamenii care, cu cîteva secunde mai înainte, se pregăteau să lase bărcile la apă și să le sară în ajutor.

În timp ce *Loch Glendhu* se transforma într-un iad de flăcări și se scufunda, corsarul și-a văzut de drum, nezăbovind decît să mai tragă cîteva proiectile și să măture, cu foc de mitraliere, punțile navei și așa distruse.

Comandantul, muribund, spusese :

— Numai eu sînt de vină. Trebuia să mă apropii pregătit. Să mă aștept la așa ceva. Dar prea era un lucru neobișnuit. După aceste cuvinte, omul muri.

Lindsay rostise textul ritual în mod automat, în timp ce, în minte, retrăia acele ultime clipe. Cînd reveni la realitate, pavilioanele erau împăturite și trupurile dispăruseră.

Făcu un semn din cap lui Maxwell și, după cîteva secunde, elicele uriașe au pornit să vînture apa într-un vîrtej de spumă. Își repuse chipiul, răceala curelei de meșină din interior formîndu-i un cerc de gheață pe frunte.

Infanteriștii de marină se munceau să-și îmbrace mantalele de ploaie. Stannard privea departe, peste balustradă, cu sprîncenele albite de zăpadă.

Făcuse și asta. Terminase.

Răspunse din nou salutului lui Maxwell și-i zise :

— Îți mulțumesc, artileristule. Privi către ceilalți. Și vouă, tuturor.

Stannard îl urmă de aproape, în cadență, în drumul său pe puntea promenadă. Lindsay se auzi zicînd ;

— Am să compun acum radiograma, navigatorule. Nu prea am multe să le spun... Înălță din umeri, știind că Stannard îl privește. Amănunte de care nu-i mai păsa sau care erau situate dincolo de preocupările lui. Ori pentru care căuta explicații și justificări inexistente.

Urcînd pe ultima scară spre comandă, Lindsay auzi zgomot de voci. Voci groase, bărbătești, asprite de tonul de mînie. Urcă pînă la aripa comenzii și-l văzu pe Goss proțăpit într-un colț, dominînd cu figura lui masivă pe bietul Fraser, care îi răspundea cu o privire înfuriată, salopeta sa albă distingîndu-se cu greu de zăpada viscolită. Lindsay se răsti :

— Ce naiba se petrece aici ? Observă că în spatele celor doi, ușa spre timonerie rămăsese închisă, astfel ca discuția lor furioasă să nu fie auzită de alții. Goss se întoarse pe cîlcîie.

— Nu e nimic, domnule comandant.

Fraser explodă :

— Nimic, rahat ! Se grăbi spre Lindsay. Am venit aici, pe comandă, doar așa... să privesc și eu, în liniște, cînd... Trase cu coada ochiului în spatele său. Erau prea mulți oameni de față și eu doream să fiu singur, să mă liniștesc. Goss încercă să-l întrerupă și el îl opri cu un gest al mîinii. M-am dus în prova, la tunul 2, tocmai cînd s-au stopat mașinile.

Pentru o clipă Lindsay își închipui că Fraser detectase vreo neregulă în mersul ca de ceas al mașinilor. Micul ofițer mecanic adăugă, liniștit :

— Am auzit ceva, domnule comandant.

— Dar nu e ceva sigur, pentru numele lui Dumnezeu, interveni, aspru, Goss.

Fraser se uită la Lindsay și tonul său deveni dintr-o dată rugător.

— Sînt de prea multă vreme în meserie ca să nu pot recunoaște zgomotul unui vinci, atunci cînd îl aud ! Se întoarse pe călcîie și arătă cu degetul înspre vifornița din prova. Era un sunet mai îngroșat ca de obicei și am zărit și teuga, abia de se ghicea. Viscolul din prova navei era ca un zid alb. A fost o navă, acolo, domnule comandant ! Sînt sigur de asta !

Lindsay rămase ca împietrit, gîndurile fiindu-i acum pline de cuvinte, fețe de oameni, sunete. Serviciul funebru. Infanteriștii de marină în uniformele albastre de paradă. Zăpada... Cei doi copii morți.

Goss zise, cu greutate :

— Și dacă ți s-a părut numai, șefule ? Pentru că nimeni nu-i răspunse, continuă, cu voce mai tare : Ar fi putut fi orice pe lume !

Stannard era încă pe scară și nu putea trece de Lindsay. Spuse :

— În nici un caz ticălosul de corsar nu mai poate fi pe aici.

Lindsay se îndreptă spre balustrada aripii.

— De ce nu ? Vocea îi suna atît de liniștită, că ceilalți se apropiară de el. Pînă acum i-a mers foarte bine. A scufundat un crucișător auxiliar, fără mare zarvă. Cum de putea oare să arate așa de calm ? Iar acum, șade acolo, în viscol, și se pregătește să facă de petrecanie celor care vin în ajutorul lui *Loch Glendhu*. Nouă, în cazul de față.

Goss se uită la el neîncrezător.

— Bine, dar nu știm nimic sigur, domnule comandant.

— S-ar putea, totuși, să fie așa, interveni din nou Stannard. Stă și ascultă să detecteze semnale radio. Să se încredințeze că nu mai există nici o navă în preajmă, care să dea alarma...

Făcu un pas îndărăt, îmbrîncit de Lindsay, care-și croia drum spre ușa timoneriei.

În vreme ce-și scoase grăbit haina de ploaie și o aruncă neglijent într-un colț, se răsti :

— Du-te înapoi la mașini, șefule. Vreau să le faci să nu se audă, înțelegi ? Se uită la Stannard. Dă de știre repede, din om în om : vreau ca toată lumea să treacă la posturile de luptă în pas alergător. Dar să nu aud nici un clopot, nici o sifleie, nici un sunet, oricît de mic, de la nimeni. Dac-o fi nevoie, să umble desculți, mă'nțelegi ? Părea că s-a sălbăticit.

Aspirantul Kemp a ieșit din camera hărților și Lindsay îl apucă strîns de braț.

— Du-te personal și adu-mi-l aici pe ofițerul cu artileria, băiete, dar să te miști ca fulgerul !

Tînărul ezită, pălind de tot.

— Dar unde-l găsesc, domnule comandant ?

— Jos la pupa. Tocmai mi-a dat o mînă de ajutor să înmormîntăm prietenii aceia, ai noștri. Privi rece spre Goss, care stătea lîngă ușă : Aș dori, din tot sufletul, să înmormîntez și cîțiva dintre ticăloșii care i-au omorît, dac-oi putea !

Nu dădu nici o atenție privirilor nedumerite ale oamenilor și se apropie de fereastra comenzii.

Vibrația punții aproape că nu se mai simțea acum. Trebuie că Fraser alergase ca nebunul de-a ajuns atît de repede la mașini.

Cinci minute mai tîrziu Stannard raportă :

— Echipajul se află la posturile de luptă, domnule comandant.

Lindsay se întoarse și aruncă o privire asupra celorlalți. Și Jolliffe fusese foarte rapid în acțiune. Mai purta încă papucii de pîslă învechită și pe burta rotunjoară rămăseseră cîteva firimituri.

— Am nevoie de trei oameni destoinici în prova. Era ca și cum își mărturisea gîndurile cu voce tare. Ca și cum descria o scenă care nu fusese încă jucată. Chiar la extrema prova. Semnalizator, trimite dintre oamenii dumitale, că au ochi mai antrenați și urechi mai ascuțite.

Dacă — se corectă singur — atunci cînd îl ajungem din urmă și-l dibuim pe ticălosul ăsta, vreau ca eu să fiu cel care-și vede primul adversarul. Așa, ca să știe și el cum te simți într-o astfel de situație !

Ritchie își încheie mantaua de ploaie pînă la guler.

— Mă-c eu însumi, dom'comandant ! Făcu semn spre doi din semnalizatorii săi. E o plăcere pentru noi !

Benbécula aluneca înainte, în viscol, ca o stafie masivă, pe ale cărei suprastructuri zăpada se și așternuse în strat gros de mai mulți centimetri.

În afară de bătaia molcomă a mașinilor, de scîrțîitul ocazional al oțelului sau de mișcarea nervoasă a picioarelor celor de pe comandă, nimic nu trăda prezența ei.

Lindsay își scoase pipa și-o încleștă între dinți, cu ochii țintă pe silueta neagră a lui Ritchie, înaintînd cu pași grăbiți printre lanțurile de ancoră. Probabil că Fraser se înșelase. S-ar putea să nu fie nimic, acolo, în viscol.

Își aduse aminte deodată de comandantul muribund : „Un lucru neobișnuit" spusese el, aproape rușinat că nu putuse înțelege noile reguli.

Se încleștă de spătarul scaunului și așteptă. „Avem consolarea că măcar noi am încercat", gîndi el.

ÎNVĂŢĂMINTE

Maistrul Ritchie îşi scoase mănuşa, trăgînd-o cu dinţii şi zdruncină cu mîna încuietoarea uşiţei de metal a locaşului în care se afla telefonul. Ajunsese la extrema prova, chiar lîngă etravă, înconjurat de o tăcere înăbuşită, ca şi cum nava întreagă fusese abandonată, pradă ninsorii. Smuci uşiţa de metal s-o deschidă şi duse receptorul la ureche. O scurtă privire către pupa îi arătă puntea de comandă ascunsă aproape cu totul de ninsoarea deasă, lăsînd să se observe, distinct, numai două ferestre ale timoneriei, asemenea unei perechi de ochi pătraţi şi întunecaţi.

— Aici comanda. Era vocea comandantului şi Ritchie şi-l imagină cum stă, alături de scaun, cu privirea aţintită pe fereastră, spre prova, aşa cum îl lăsase la plecarea lui pe teugă.

— Aici e maistrul semnalizator, dom'le comandant. M-am instalat la postul ordonat ! Îşi întoarse spatele spre comandă şi aruncă o privire deasupra parapetului.

— Bine. Am să ţin telefonul ăsta deschis tot timpul.

Ritchie atinse cu mîna zăpada adunată ca o căptuşeală de bumbac pe parapet. Era mai aspră la pipăit, dădea o senzaţie de gheaţă, îşi zise în gînd şi-şi mută privirea, încet, dintr-un bord în celălalt. Din cînd în cînd, vîntul sufla în rafale şi sucea zăpada în forme curioase, lăsînd să se vadă marea venind ameninţătoare către navă, întunecată ca plumbul. Se cutremură ca şi cum i-ar fi fost frig, deşi avea pe el mai multe straturi de îmbrăcăminte.

Îl auzise pe ofiţeri povestind, iar restul şi-l imagina singur. Cineva, care a făcut serviciul pe vreo duzină de punţi de comandă, în tot atîţia ani, n-are cum să nu capete învăţăminte.

Îşi ţinu respiraţia o clipă, cînd o umbră se ridică prin viscol, dar se relaxă imediat. Vîntul croise o spărtură în ninsoare, destul de lungă ca să descopere o fîşie de mare. Un petec lung şi neclar, care, pentru cîteva clipe, apăruse ca o navă. Dacă exista, într-adevăr, un vapor, acolo, era lucru sigur că acum sta să asculte şi să-i aştepte. Transformat din nou în vînător. Probabil că ticăloşii ăia de nemţi îşi ajustează de pe acum vizoarele, îşi încleştează mîinile pe proiectile şi trăgace, aşteptînd ca silueta *Benbeculei* să apară drept în firele lor reticulare. Chiar dacă ieşea treaba aşa cum zicea comandantul şi reuşeau să tragă primii salvele de tun, tot se putea ca ambele nave să-şi arunce una alteia o ploaie de proiectile, să se lovească reciproc şi să se scufunde, aici, la o sută cincizeci de mile de cel mai apropiat pămînt.

Auzi pe unul din semnalizatorii săi, Cummings, trăgîndu-şi nasul din pricina frigului şi pentru o clipă se întrebă ce părere o fi avînd băiatul ăla de tot ce se întîmplă ? Acum şase luni mai era încă vînzător ambulant, la un brutar din Birmingham, şi acum... se scutură mînios. Care dracu' o fi diferenţa ? Curios lucru cum te face zăpada să moţăi, indiferent de cît de încordat ai fi la un moment dat.

Doamne, cum mai stă puntea asta la orizontală. Aproape că nici o vibraţie a maşinilor nu ajungea pînă la el, ba chiar i se păru că, în receptorul telefonic, aude răsuflarea lui Lindsay. De ispravă tip, omul ăsta, gîndi el. Nu-i scorţos ca unii ticăloşi aroganţi pe care i-a întîlnit el pînă acum. Are suflet bun, poate chiar prea bun. Ca unul care-și oblojește o durere ascunsă și veche. Ceva care îi sfîșie inima, atunci cînd aude de durerile altora le simte și el, ca și cum ar fi ale lui. De exemplu, serviciul funebru de azi. Tresări. Numai cîteva momente să fi trecut de atunci ?

Își reaminti fața comandantului în clipa în care rostea rugăciunea pentru morți. Aceeași expresie pe care o văzuse la mulțimea de la Londra, la înmormîntarea aceea, în masă. Auzi aproape întreaga stradă. Aproape întreagă strada aia nenorocită, fir-ar a dracului ! Au zis că bombardierele ținteau spre docurile Londrei, dar au lovit drept în strada lui. Cartierul East End n-a fost, niciodată, un loc atrăgător al capitalei. Case cu terase, fiecare din ele la fel cu cea a vecinului și fiecare cu cîte o curticică în spate, de mărimea unui covor. Străzi în uniformă. Asta era imaginea. Madge insista tot timpul s-o numească grădină. Simți că, fără să vrea, buzele-i schițează un zîmbet slab. O grădină. Vremea făcu ca înmormîntarea să fie cea mai dureroasă parte. O zi luminoasă și însorită, ca și cum tot restul lumii dorea să ignoreze drama lor. Autobuze roșii treceau fără întrerupere pe la capătul străzii, îndreptîndu-se spre stația de metrou Bethnal Green. Un baraj de baloane captive, fiecare din ele durduliu și lucitor ca o balenă sătulă. Un lucrător fluierînd printre ruinele unei biserici ce fusese bombardată în raidul de săptămîna trecută.

Numai fețele erau aceleași. Înmărmurite. Ca a lui Lindsay. Se întrebă chiar dacă mai observase cineva lucrul ăsta. În orice caz nu Maxwell, era sigur că nu. Ăsta nu era decît un tîmpit amărît. Ar fi trebuit să fie, de fapt, tot un ticălos de nazist și el.

Se încordă brusc. Iar s-a auzit ! Își suci capul într-o parte, ca să audă clinchetul foarte șters, dar distinct, al metalului.

— Relevment verde patru-cinci, dom'le comandant. Departe de tot. Am auzit metal.

— Continuă să asculți atent, îi zise Lindsay, calm, detașat, de parcă ar fi comentat un meci de crichet.

— Ce-i aici, dom'le maistru ? îi șopti Cummings.

Ritchie ridică din umeri :

— Nu-ș ce-i.

Simți pe ceafă că gulerul flanelei îl încălzește mai mult decît trebuie. Chiar Madge i l-a împletit, dintr-un pulover vechi, pe care l-a desfăcut ca să recupereze lîna. Încercă să-și stăpînească valul de emoție ce-l amenința. Trebuie să se obișnuiască, odată, cu durerea asta. S-o accepte. Dar cît o să mai fie pînă la obișnuință ? Nu mai departe decît ieri, cînd l-a auzit pe Hussey, maistrul telegrafist, descriind pățaniile din timpul cînd era cu o canonieră în China, înainte de război, s-a surprins, zicîndu-și : „Astea o să le povestesc și copiilor acasă, la prima permisie", de parcă nu-i pierduse. Tocmai momentele astea neînsemnate și la care nu lua aminte îl îndurerau și-l lăsau fără rost pe lume.

Obrazul îi fu biciuit cu zăpadă udă de o rafală de vînt care a izbucnit cu forță peste parapet. O șterse necăjit de pe ochi și, cînd privi din nou, văzu nava cealaltă.

Era de necrezut că se află atît de aproape, că fusese așa de aproape toată vremea. Se prezenta în diagonală față de drumul urmat de *Benbecula,* cu pupa spre ea, suprastructura ei înaltă și duneta sclipind ca o glazură pe un tort uriaș. Se răsti, răgușit, în microfon.

— O navă, dom'le comandant ! Drept în prova, nițel la tribord. Distanță cam vreo două cabluri.

Își ținu ochii ficși pe cealaltă navă, în vreme ce secundele se scurgeau, una după alta, nesfîrșite, de parcă abia se tîrau. Era mare a dracului, probabil un fost pasager transoceanic. Avea două coșuri și un steag suedez, imens, piturat pe bordaj. Pe cînd o privea, remarcă cum o parte din puntea de comandă a inamicului se mișcă puțin și-și dădu seama că era ridicată cu totul de una din bigile din prova. Șeful mecanic auzise, într-adevăr, un vinci. Nemții își schimbau aspectul, se pregăteau pentru victima următoare. Brusc, observă bolboroseala de spumă de sub etambou, acolo unde, pînă acum, nu fusese decît clipoceala dată de hula lungă a mării. Șopti hîrîit :

— Culcat, fraților ! Ne-a văzut. Apucă pe Cummings de mînecă și-l tîrî, gîfîind, să se culce pe punte. Țineți-vă gămălia jos și stați cu ea așa pînă vă zic eu s-o ridicați !

Cummings era întins lîngă el, la numai cîțiva centimetri depărtare, cu ochii cît cepele. Icni :

— Hait, mi se face rău !

Ritchie deschise gura să-i zică ceva, dar auzi sunetul unui clopot la tunul cel mai apropiat și se răzgîndi.

Ca și maistrul semnalizator, Lindsay văzuse conturul nedeslușit al navei inamice și aproape că nu-i venea să-și creadă ochilor. Probabil că ninsoarea viscolită era pe cale să înceteze, căci dădea impresia că lasă în jurul celor două nave o zonă cu vizibilitate bună, în vreme ce, dincolo de ele, cernerea de fulgi mari continua să fie la fel de deasă ca și mai înainte.

— Cîrma stînga cincisprezece ! Amîndouă mașinile cu toată viteza înainte !

Asprimea tonului de comandă păru că sfarmă tăcerea apăsătoare din timonerie, iar oamenii, înmărmuriți, de-o parte și de alta, au pornit să se miște și să acționeze de parcă ar fi fost împinși de pîrghii invizibile.

— Cîrma zero ! Drept așa !

— Cîrma este zero, domnule comandant ! murmură Jolliffe. Cap compas trei-cinci-cinci.

Portavocile și telefoanele din fiecare parte a comenzii reveniră brusc la viață și-l auzi pe Maxwell ordonînd :

— Începeți tragerea !

Ordinul fu urmat imediat de replica clopotelor de la tunuri.

Făcînd o scurtă întoarcere spre babord, Lindsay adusese nava pe un drum aproape paralel cu cel al inamicului, aflat acum la vreo patru sute de metri distanță. Observă îndată bulboana înspumată produsă de cele două elice ale acestuia, văzu cum duneta se înclină ușor din pricina pornirii bruște a elicelor și fu convns că, în ciuda împrejurărilor favorabile, minusculul avantaj căpătat pînă acum poate fi foarte curînd pierdut.

Apoi, la intervale de numai cîteva secunde, cele trei tunuri din bordul tribord deschiseră focul. Tunul 3, care se afla la pupa, a tras primul și Lindsay înțelese că infanteriștii de marină fuseseră mai ageri la traducerea în fapte a instrucțiunilor transmise de la comanda de tir. Proiectilul de 152 mm vîjîi pe lîngă comanda de navigație, unda sa de șoc izbindu-se fierbinte de suprastucturi, asemenea unui expres care trece printr-o gară mică. Celelalte două tunuri îl urmară aproape simultan, aruncîndu-și trîmba de foc și fum peste punte, detunăturile lor sălbatice zguduind grătarele sub picioarele lui Lindsay și smulgînd mici tresăriri de spaimă celor de pe comandă.

— Abate din drum ca să fugă ! Locotenentul Aikman fu cît pe-aci să cadă. Tunul 3 se smuci cu furie în arcurile recuperatoare și azvîrli un nou proiectil deasupra apei cenușii. Fără inflexiuni în voce, servantul de la aparatul director de tir rosti :

— Lungă. Scurtează doi !

Puntea se zbuciuma violent din pricina mașinilor care-și măreau necontenit numărul de rotații și valul din prova, brăzdat adînc de etravă, țîșnea în ambele borduri, ca două săgeți solide de sticlă albă.

— Cîrma dreapta zece ! Lindsay își lăsă privirea pe repetitorul giro. Cîrma zero ! Picături de sudoare îi căzură de pe frunte pe sticla compasului. Drept așa !

Cînd își ridică din nou privirea, inamicul era mai aproape, dar într-un relevment mai înspre prova. Unul din oamenii șefului de echipaj strigă :

— Tunul 3 a încetat tragerea, dom'le comandant. Nu mai are cîmp de tragere !

Lindsay îl privi pe Stannard. N-avea de ales. Dacă abătea din nou spre babord, ca să dea infanteriștilor de marină cîmp de vedere și de tragere asupra inamicului, nava acestuia scăpa fugind la adăpostul invizibilității dată de viscol. Era un vas cu adevărat mare. De vreo șaptesprezece mii de tone. Mare, modern și cu mașini suficient de puternice ca să aibă viteză bună de marș.

Cele două tunuri din prova, al căror cîmp de tragere nu era acoperit de suprastructuri, traseră din nou. Limbile uriașe de flăcări portocalii țîșniră din gurile de foc, odată cu proiectilele ce s-au năpustit spre inamic.

Prin vîrtejul de zăpadă, Lindsay deosebi o lucire scurtă, ca un ochi roșu și auzi pe Maxwell că urlă :

— Un impact ! L-am lovit pe ticălos !

Acesta fugea pe fiece clipă, coșurile nu i se mai distingeau din ninsoare.

Lindsay își trecu mîna pe frunte și așteptă, numărînd secundele, pînă ce tunurile bubuiră iară. De data asta intervalele erau mai lungi. Gîndul îi zbură spre elevatoarele de muniții care se opinteau în șinele de ghidare, spre cărătorii de muniții care se căzneau, înjurînd, să alimenteze

tunurile cu proiectilele acelea mari, grele și incomod de manipulat, în timp ce, în jurul lor, toată nava se zguduia. La compartimentele mașinilor și căldărilor, oamenii lui Fraser stăteau cu urechile ciulite la zarva și exploziile de deasupra, auzindu-le peste larma de mașini și pîndind din ochi bordajul înalt din interior, în timp ce se rugau, în tăcere, ca nici un proiectil să nu vină la ei. La năvala apei prin eventuala spărtură, la aburul care opărește totul, la trecerea în nimicnicie.

Zăpada se ridică în vîrtej deasupra navei inamice și Lindsay văzu clar flăcările portocalii atotgrăitoare. Comandantul inamic a reușit, în sfîrșit, să dea cîmp liber de tragere tunurilor sale din pupa.

Proiectilul a lovit bordajul *Benbeculei*, ca un trăznet, șocul exploziei aruncînd oamenii și echipamentul peste tot pe punte, în vreme ce, din spărtura făcută în tribord, fumul ieșea deasupra, ca un vîrtej solid, de culoare cafenie.

Lindsay se agăță de portavoce și auzi cum schijele sfîșie metalul bordajului sau ricoșează, iar în gură simți gustul neplăcut de lidită, adus de aerul rece.

Dar tunurile continuau să tragă și, pe deasupra larmei generale, îi auzi pe ochitori cum urlă, nebuni de bucurie, la loviturile lor directe, hîrșiitul aspru al oțelului lovit, clinchetul închizătoarelor împinse în culată înainte de strigătul servantului „Gata !“. Aikman țipă :

— Echipa de luptă contra avariilor raportează un incendiu pe puntea A, domnule comandant. Doi oameni morți.

— Bine.

Lindsay își duse binoclul la ochi și studie inamicul. Dispăruse acum aproape complet, conturul navei nu se mai vedea decît ca o umbră murdară în ninsoare. N-avea de ales, trebuia să riște.

— Cîrma stînga zece ! — Apoi spuse, răstit, către Aikman : Comunică-i directorului de tir să aducă tunul 3 în gisment de tragere.

Urmări în continuare ticăitul repetitorului giro.

— Cîrma zero ! Nu mai așteptă confirmarea lui Jolliffe și se duse în aripa tribord, unde fu izbit de vîntul înghețat.

Tunul lui deChair redeschise focul imediat ce inamicul i-a apărut în vizor, în relevment prova tribord, iar proiectilul său lovi direct spatele comenzii navei inamice. De data aceasta, explozia a avut urmări mai dramatice și Lindsay ghici că proiectilul aprinsese vreo mică magazie de muniții sau un depozit de rachete de semnalizare.

Zăpada luase nuanțe de roșu și auriu, din pricina flăcărilor care izbucniseră lacome în jurul coșurilor înalte și porneau noi explozii în apropierea lor, marea fiind ciuruită de fragmente și schije căzute.

Inamicul trase din nou și, la fel ca și pînă acum, pregătirea artileriștilor lui se dovedi perfectă. Proiectilul izbi *Benbecula* în bordaj, înspre pupa, și explodă adînc în interior cosind cu schijele sale incandescente totul împrejur. Unele au izbucnit în sus, prin puntea bărcilor și au fierăstruit în două o balenieră, lăsînd prova și pupa acesteia să atîrne fiecare la un palanc al gruiei, ca niște curioase fructe coapte.

Stannard spuse, răgușit :

— Ninsoarea se întețește din nou.

Se ghemui, fără să vrea, cînd un proiectil căzu alături de navă, flacăra exploziei fiind instantaneu mascată de tromba de apă înspumată. Puntea de comandă și aripa ei fură inundate de apa căzută ca o cascadă, iar Lindsay îl

auzi pe Jolliffe înjurîndu-l pe unul din timonieri, care se prăvălise peste timonă.

Lindsay își șterse lentilele binoclului și-l îndreptă apoi spre nava inamică, exact la timp pentru a o zări cum dispare de tot, într-un nou vîrtej de viscol.

Doar strălucirea focului se mai zărea, se auzeau cîteva explozii mai mici, în timp ce obuzele lui deChair continuau să se năpustească asupra punții inamicului.

Aikman raportă :

— Incendiul de pe puntea A este sub control, domnule comandant ! A doua lovitură a primit-o tot puntea A. N-a provocat incendiu, dar au fost răniți patru oameni.

Telefonul zbîrnîi din nou. Stannard transmise :

— E șeful mecanic, domnule comandant. Întreabă dacă poate reduce turația. Axul elicei tribord se-ncinge al dracului de tare. Nimic grav, totuși...

Lindsay își dădu seama că australianul îl fixează și abia după cîteva clipe realiză că trebuie să și răspundă.

— Da... mulțumesc, spune-i să reducă viteza cît crede de cuviință. N-are rost să omorîm motoarele. Nu cred că nemții vor mai încerca să ne atace încă o dată. În orice caz, nu acum. Ar risca prea mult. Ăștia nu sînt de loc tîmpiți, și zău că sînt momente în care aș prefera să fie... Apoi adăugă încet : Pregătește, te rog, o radiogramă. Către Amiralitate. Repede. Comunică poziția noastră, direcția și viteza aproximativă a inamicului.

Își frecă ochii, încercînd să se concentreze. Mai spune-le că l-am lovit de două ori. Nu știm exact ce avarii are.

— Asta-i tot, domnule comandant ? întrebă Stannard, dînd să plece.

— Menționează că *Loch Glendhu* a fost scufundat și ia de la infirmerie lista supraviețuitorilor.

Lindsay se îndreptă spre uşă şi o deschise, în semn de mulţumire, cînd văzu că doi marinari încercau să înlocuiască geamurile sparte ale timoneriei. Stannard ieşi, în timp ce Lindsay, de pe aripa comenzii, urmărea cum echipele de luptă contra avariilor se străduiau să repare ce se putea. Tremura, îi era imposibil să se stăpînească. Probabil că totul pornea din subconştient.

Pe punte, forfota continua, ofiţeri şi marinari îşi uniseră forţele pentru a umple cît mai repede golurile făcute de obuzele inamicului.

Goss apăru, deodată, în uşa timoneriei şi se grăbi să raporteze :

— Nici o victimă, domnule comandant. Un singur om şi-a pierdut un picior, dar doctorul zice că va trăi. Se întoarse cînd Ritchie dădu buzna pe uşa timoneriei şi replică cu asprime :

— A fost o victimă, dom'le comandant ! Făcu o pauză, încercînd să-şi amintească cum s-a petrecut tragedia. Semnalizatorul Cummings. Un proiectil l-a lovit direct în spate. Dacă n-ar fi fost el, m-ar fi atins pe mine, dom'le comandant. N-am mai putut face nimic. Am încercat, dar era prea tîrziu.

Lindsay îl asculta cu atenţie.

— N-aveai ce face, te înţeleg.

Goss tuşi zgomotos.

— În legătură cu avariile...

— Ce-i cu ele ?

— Să ştiţi că e treabă de docheri.

Lindsay simţea cum i se urcă sîngele în cap de nervi. Ar fi fost în stare să-l scuture pe Goss, să-l pocnească chiar, numai să-l facă să înţeleagă.

Reuşi să se controleze şi spuse, plat :

— Nu, te înşeli, secundule ! Este treaba ta, pînă la noi dispoziţii.

Goss răspunse printre dinţi.

— Dacă ninsoarea nu s-ar fi potolit la timp, intram în plin în neamţul ăla.

Lindsay se întoarse spre el.

— Bine că măcar l-am jerpelit pe nemernic. Pentru numele lui Dumnezeu, apucă-te de reparaţiile alea, odată !

Afară, cîţiva marinari cărau spre prova un corp înţepenit. Cummings.

Din uşă, Dancy raportă :

— Şeful mecanic spune că totul este în regulă, domnule comandant !

Lindsay îl privi şi nu ştia de unde să-l ia. Uitase complet de Dancy. Constatase, însă, că se comportase bine, pentru prima sa misiune.

— Mulţumeşte-i din partea mea, te rog. Dă liber la posturi ! Se întoarse, dar Dancy rămase pironit, cu ochii spre el.

Acesta roşi :

— Vă rog să mă iertaţi, dar încă nu-mi dau seama cum a fost posibil aşa ceva. Părea că ignorează atît figura gravă a lui Lindsay, cît şi disperarea lui Ritchie. Cum de-aţi reuşit, cu o astfel de navă ca a noastră, să-l eliminaţi pe neamţul ăla îngrozitor ?

Lindsay făcu eforturi să se abţină.

— Ascultă, măi sub. Fă ce vrei, apucă-te şi scrie-ţi memoriile, spune-i şi maicăţi, dacă vrei, cum s-a întîmplat, numai scuteşte-mă odată ! Te rog !

Dancy se retrase, iar în clipa următoare se auzi în megafon : „Toată lumea liber de la posturile de luptă ! Bordul tribord să treacă la posturile de veghe".

Lindsay îl privea pe Ritchie și căuta să înțeleagă ce simțea bietul de el în acele clipe.

Un om, tovarăș de-al lui, îi salvase viața. Cu ce preț... !

— Gata, ajunge. Să ne liniștim puțin, încercă Lindsay să schimbe atmosfera.

— Bună idee, domnule comandant. Zău că merităm — spuse Stannard, îndreptîndu-se spre timonerie.

Sublocotenentul Michael Dancy trase cortina grea a careului ofițerilor și păși înăuntru. Cu toate că doar jumătate din lumini mai funcționau, atmosfera era plăcută, panelul de stejar strălucea, încă, urîndu-ți bun venit. Mai era vreo oră pînă la miezul nopții. Dancy, fiind de cart, renunțase la ideea de a încerca să mai ațipească.

Lîngă voluminoasa sobă cu cărbuni, Barker discuta cu Boase, doctorul, cu toate că figura acestuia din urmă era atît de lipsită de expresie, încît se putea, cu ușurință, trage concluzia că doar asculta ce i se spune.

— Aveam niște pasageri foarte bogați, mai întotdeauna. Nu din ăia amărîți, care strîng bani o viață întreagă să meargă și ei cu vaporul două, trei zile, zise Barker.

Boase îi răspunse plictisit :

— Da, înțeleg.

Fostul ofițer casier coborî vocea :

— Iar despre nava asta, ce să mai zic. Nu spun că nu poți găsi oameni buni și printre ăștia temporari, dar unii, zău, i-am suprins odată vorbind... Să-i fi auzit cum o făceau „scroafă“ pe biata asta de navă... Îți pierea tot cheful.

Boase mormăi :

— Nici un altul nu e mai temporar pe nava asta ca mine. Barker îi aruncă un zîmbet ironic.

— Dar dumneata ești un profesionist adevărat, e altceva ...nu ?

Dancy le întoarse spatele. Nu-i era foarte antipatic Barker, dar nu putea suporta să-i vadă cum toarnă pe gît băutură.

Dancy nu era băutor. Înainte de război, nu-și putea permite să dea bani pe băutură decît la Crăciun. Chiar și atunci întîmpina opoziția mamei sale ; aceasta nu pierdea nici o ocazie să-i aducă aminte de nu știu ce unchi, care o luase razna din pricina alcoolului. După ce s-a înrolat și a ajuns pe iaht înarmat, s-a amestecat în mai multe incidente nocturne, terminate toate, datorită gradului avansat de îmbibație bahică, cu cîteva zile bune petrecute în pat. Acum, însă, se ținea bine.

Rămase într-un fotoliu, cu spatele la ceilalți, cu ochii ațintiți asupra draperiilor ce despărțeau spațiul de masă de restul încăperii, ascultînd vîntul care izbea valurile de coca navei. Nu putea, încă, realiza că acea dimineață reprezenta prima lor luptă pe mare.

S-a tras în ei și au ripostat. Au îngropat un tînăr semnalizator, prima lor pierdere adevărată. Iar el, Dancy, trăia. Supraviețuise. Își simțea plămînii parcă prea mari pentru corp, simțea nevoia să urle, să rîdă în hohote, să se descarce. Ce știa Barker ăla, cu mutra lui de femeiușcă, despre toată povestea asta ? Îl preocupa, oricum, mai mult carnea de vacă și îmbrăcămintea, decît povestea asta cu războiul. În timp ce Barker stătuse jos, la adăpost de orice pericol, el, Michael Dancy, rămăsese la datorie, sus lîngă comandant, urmărind și trăind fiecare clipă. Mai presus de orice, nu capotase, așa cum credea, odată, că i se va întîmpla.

Auzi clopoțelul și-și dădu seama că ceilalți sună după niște băutură în plus. El trebuia să facă de veghe în curînd, iar secundul îi informase pe toți ce li se poate întîmpla dacă vin în post băuți.

Încerca să-și facă ordine în gîndire, să nu treacă cu vederea peste nici un amănunt. Așa cum orice autor procedează înainte de a începe să scrie ceva. Era, însă, atît de greu. Totul se petrecuse repede, parcă ar fi fost o mîncare la care nu știai ce să prețuiești mai întîi, gustul sau mirosul. Se trezise, deodată, pe nava asta, enormă față de iahtul pe care mai mult se amuzase, înainte.

Se întoarse și dădu cu ochii de Fraser, care tocmai intrase și se aruncase într-un scaun, nu înainte de a așeza clopoțelul în poziția inițială.

Barker spuse :

— Sigur, doctore, de-asta compania a fost prosperă. Nu avea decît cinci nave, dar echipajele erau atît de devotate, aveau sentimentul datoriei și al loialității în sînge, nu ca acum.

Fraser închise ochii.

— Rahat ! făcu el scurt.

Barker îl privi, intrigat.

— Cum poți să zici așa ceva ?

Inginerul își deschise ochii, în timp ce stewardul apăru în lumina lămpii. Spuse :

— Vreau un gin. Să fie mare. Apoi adăugă lui Barker, pe o voce joasă. Motivul pentru care această companie a fost, într-adevăr, un succes și asta nu neg, este că proprietarii au știut să fie îndeajuns de zgîrciți, au știut, întotdeauna, ce-au vrut. Nu s-au încurcat, niciodată, în lucruri mici !

Boase îi urmărea pe fiecare în parte.

Fraser continuă, calm :

— Ce zici de pereții ăștia, doctore ? Dar de cabine ? Ce vezi aici ține pînă la puntea B. Atît. Cabinele echipajului, ca să nu mai vorbesc de sala destinată emigranților, sînt chiar mai îngrozitoare decît pe navele indiene. Zări figura jignită a lui Barker. Ești un neghiob dacă crezi că loialitatea a jucat vreun rol. Oamenii aveau nevoie de locuri de muncă și, ca să le obțină, făceau pe dracu-n patru. Dar acum, bineînțeles că toată lumea a uitat de asta.

Stewardul tocmai așeză paharul plin ochi, cînd telefonul țîrîi nerăbdător. Ridică receptorul.

— E pentru dumneavoastră.

Fraser preluă receptorul.

— Da, da. Oh, doamne, iar pompa de apă dulce. Asta o să mă omoare într-o bună zi ! Închise telefonul și sorbi în grabă ginul rămas în pahar. Cînd ajunse lîngă ușă se opri o clipă și spuse : Dacă n-o să am destul aer cald pentru cazane, știu unde să vin să mai iau ! Ușa se trînti în urma lui.

Barker se ridică brusc, vizibil afectat.

— Mă duc să preiau cartul ! Se uită împrejur. Dar, mai întîi, va trebui să verific niște registre.

În timp ce se grăbea să plece, Boase spuse, mai mult în șoaptă :

— Desigur, desigur, trebuie neapărat să verifici... Apoi zîmbi către Dancy. Văd că ești pus pe fapte mari...

Dancy răspunse cu răceală :

— Va trebui să intru de cart. Sînt cartul de mijloc.

— Oh ! atunci... Boase aruncă o privire la ceas. Cred că am să mă culc.

Dancy deschise gura să spună ceva, dar renunță. „Am să mă culc“. Boase nici măcar nu învățase încă limbajul lor. Ce figură, individul ăsta... ! Rece, distant și, totuși, în stare de fapte mari. Se spune că a salvat un om. I-a amputat piciorul la care avea o cangrenă îngrozitoare și l-a scăpat de moarte.

— Mai doriți ceva, domnule ? întrebă stewardul, politicos.

— Nu, mulțumesc, poți să te retragi.

Ochii stewardului alunecară spre singura tresă de pe mîneca hainei lui Dancy.

— Veți face rondul, domnule ?

Dancy privea în altă parte ; răspunse :

— Nu, nu tocmai.

Stewardul plecă spre oficiu, bombănind :

— Atunci am să aștept pe cineva care-o face...

Ușa se deschise din nou. Intră Kemp, aspirantul de marină. În afara celor cîțiva sublocotenenți, Kemp era cel mai tînăr ofițer de pe navă. În consecință, era singurul asupra căruia Dancy își putea exercita autoritatea și așa redusă. Tînărul i se adresă, timid :

— Voiam... voiam doar să văd dacă nu cumva... și vocea i se stinse.

Dancy se încruntă.

— Dacă vrei, ia loc aici. Își privi din nou ceasul. Și așa eu am cartul de mijloc și, pînă la miezul nopții, mai e...

Kemp încuviință. Tînăr, suficient de înalt, părea, totuși, pricăjit, hainele curgeau de pe el, iar fața-i avea o paloare bolnăvicioasă. În schimb, era înzestrat cu ceva de care nici nu-și dădea seama, o însușire pe care Dancy n-ar fi putut-o avea niciodată. Era ofițer de carieră și, în plus, studiase la Dartmouth. Dancy aflase că tatăl tînărului aspirant este un ofițer superior și că se trage dintr-o familie cu veche tradiție în ale marinei.

Kemp întruchipa toate visele lui Dancy dinainte de război. Întrebă, așa, ca din întîmplare :

— Bătrînu' e destul de mărișor, am auzit, nu ? „Bătrînul“, suna perfect, gîndi el.

Dancy se obișnuise cu eticheta. Odată, pe cînd era pe acel iaht amărît, au făcut o petrecere la care au invitat mai multe fete. Cînd a întrebat-o, pe una din ele, cu ce se ocupă tatăl ei, aceasta i-a răspuns, pe un ton foarte normal :

— Oh, tata e marinar !

Fusese de-a dreptul șocat.

— Cum, nu e ofițer ?

Fata l-a privit de parcă ar fi spus cine știe ce obscenitate.

— Dar, bineînțeles, istețule ! Ce-ai vrea să fie ?

Dancy trăsese învățămintele cuvenite.

Kemp răspunse :

— Tatăl meu este comodor. Lucrează la Rosyth. A fost nevoit să rămînă pe țărm între cele două războaie, cîțiva ani buni.

Dancy înclină din cap, grav.

— Sînt convins că de-abia așteaptă să revină pe mare, nu-i așa ?

Kemp îl privi cu niște ochi curios de triști.

— De-abia așteaptă ? Pe dracu !

Dancy simțea că se enervează și nu știa exact de ce. Discuta cu Kemp și parcă avea în față un perete de piatră. Continuă :

— Vorbești de parcă te nemulțumește ceva. Nu-ți place nava asta ? Te deranjează ceva ?

— Sînt nemulțumit. Dar nava asta, biata de ea, n-are nici un amestec. Marina, în general... Știți, o urăsc. O urăsc din toată inima. Acum, dacă tot începuse să-și descarce sufletul, simți nevoia să-și spună oful pînă la capăt. N-am vrut, niciodată, să intru în Marină. Nici cînd eram mic. Dar s-a ţinut de capul meu. Îmi amintea mereu de obligaţiile mele, de datoria mea...

Dancy îl întrerupse :

— Cred că nu ţi-a dorit decît binele...

Doamne, parcă-l auzea vorbind pe taică-su... !

Dancy mai încercă o dată :

— De vreme ce tatăl dumitale cunoştea atît de bine Marina, eu cred că nu aveai de ce să te îndoieşti de bunele sale intenţii, n-am dreptate ?

Kemp se ridică brusc, o şuviţă de păr îi intră în ochi. Răbufni deodată :

— Tatăl meu nu e în stare să înţeleagă nimic cînd e vorba de mine. De fapt, îl doare-n cot de ce zic eu, sau de ce simt eu. Este un bigot, stupid şi idiot, aşa că vreţi să mă scutiţi odată cu el ? Vă rog mult ! M-am săturat. Asta-i tot.

Dancy rămase, pur şi simplu, cu gura căscată. Fără replică. Şi, totuşi, spuse :

— N-ai dreptul să vorbeşti aşa ! Doamne, dacă aş fi avut eu şansa pe care ai avut-o dumneata... Îşi controlă tonul şi continuă : Vreau să spun că dacă nu mi-aş fi ales altă meserie, aş fi dorit cu siguranţă să intru în Marină.

Mîinile lui Kemp începură să tremure.

— Văd că pînă la urmă v-aţi realizat visul, domnule, nu-i aşa ?

Cum se îndrepta precipitat spre uşă, se lovi de Stannard, care tocmai venea, cu chipiul, mantaua şi cizmele în mînă.

Îl privi pe aspirant cum trece în fugă pe lîngă el şi spuse sec :

— Să mă ia dracu' dacă p-ăsta nu l-a apucat burta...

Dancy replică răutăcios :

— Habar n-are ce e bine şi ce e rău, pe lumea asta. Ce merită şi ce nu... Am să stau cu ochii pe el, de-acum înainte.

Australianul rînji, întinzîndu-se leneş.

— Chiar te rog să stai cu ochii pe el, amirale ! Da' pînă una alta, mişcă-ţi oasele spre comandă. Uită-te niţel la ceas. Ne-a venit rîndul la cart, ce dracu' mai aştepţi ?

Lui Dancy îi pieri încruntarea.

Stannard se sprijinea de uşă şi-l privea întrebător.

— Spune drept, băi, sub, ai trecut şi tu pe la vreo femeie ? Spune drept !

Dancy îl privi cu ochi mari, nedumeriţi.

— Păi, eu... asta e că...

Stannard îşi udă buzele :

— Eu zic că e momentul să iei măsuri că... vezi, trece timpul.

Afară, noaptea era neagră. Nici stele, nici zăpadă. Doar vîntul şuiera. Dancy îşi încheie mantaua şi-l urmă pe locotenent spre scară. Aşa cum se petrecuseră lucrurile, era mai mult decît sperase el. Fusese acceptat.

Jupp se opri lîngă biroul plin de hîrtii şi cărţi împrăştiate şi aşeză cu grijă castronul din serviciul chinezesc pe o tăviţă, înainte de a-i scoate capacul.

Îl privi pe Lindsay şi spuse :

— O supă caldă nu strică, dom'le comandant. Face somnu' bun...

Lindsay se întinse în scaun şi răspunse pe un ton prietenesc :

— Miroase bine, amice.

Deasupra, se auzeau paşi şi voci înfundate, care se îndreptau spre comandă. Se schimba cartul de la miezul nopţii.

Supa era fierbinte şi Lindsay îşi dădea seama că-i este tare foame. Nu băgase nimic în gură de la incidentul cu inamicul. Fusese o zi lungă. Parcă nu se mai termina. Înregistrarea avariilor, urmărirea reparaţiilor, înmormîntarea lui Cummings, urmată de altă scurtă solemnitate... Bietul Cummings, nici n-apucase să se obişnuiască cu viaţa.

Nu puteau să afle nimic despre corsarul german avariat. Amiralitatea abia a înregistrat nişte semnale, dar i-a fost imposibil să-l poată localiza. În plus, vîntul sufla atît de puternic, încît nici un avion de recunoaştere n-ar fi putut decola. Şi-apoi, chiar dacă ar fi reuşit s-o facă, unde să-l caute ? Marea era al dracului de întinsă. Probabil că, acum, nava pirat alerga, de-i ieşeau ochii, spre bază, care nu putea fi decît într-unul din fiordurile ascunse ale Norvegiei, loc sigur, unde putea să-şi vindece rănile. Măcar n-a scăpat nevătămată, gîndea Lindsay. Căpitanul ei îşi va aminti destulă vreme ziua în care a fost nevoit să arunce peste bord proprii oameni, însoţiţi de o rugăciune sau de cine ştie ce cîntec nazist. Îşi dădea seama că Jupp îl mai priveşte încă, ochii lui trădînd îngrijorarea.

— S-au descurcat bine băieţii azi, dom'le comandant ! spuse stewardul şef.

Lindsay încuviinţă.

— Da, bine.

Îi veniră în minte suprafeţele negre de pe puntea principală, acolo unde explodaseră obuzele.

Avariile erau destul de însemnate, dar dacă *Benbecula* ar fi fost un distrugător, proiectilele acelea mari de 180 mm ar fi rupt-o în două, ca pe un morcov.

Vizitase infirmeria, împărţise în stînga şi în dreapta cuvinte de îmbărbătare, urmărise figurile recunoscătoare ale răniţilor care, nefiind atît de drogaţi, puteau să-l înţeleagă.

Şocul suportat trezise în ei un fel de mîndrie. Se gîndeau, probabil, de pe acum, la prima lor permisie, la privirile pline de admiraţie şi compasiune ale celor din jur. Cu excepţia ostaşului rămas fără un picior. Înainte de război, fusese un jucător de tenis cu perspective.

Telefonul zbîrnîi din nou. Era Stannard.

— Oamenii din cartul 0—4 la posturile de veghe. E timpul să schimbăm de drum.

Marea era grea, ostilă, făcea ca înaintarea cu şapte noduri să fie anevoioasă.

— Vin şi eu, acum, navigatorule. Ezită o clipă. Nu, mai bine preia dumneata comanda. Dacă ai nevoie de ceva, să mă chemi ! Puse receptorul în furcă.

„Stannard e un tip competent şi, în definitiv, ce rost are să le stau pe cap tot timpul — gîndi Lindsay — lasă-i să înveţe... Pînă nu se încurcă lucrurile de tot".

Cineva bătu la uşă. Era Maxwell, care nu aşteptă să i se răspundă şi păşi înăuntru.

— M-aţi chemat, domnule comandant ?

Obrajii ofiţerului cu artileria se înroşiseră din cauza vîntului. Uniforma îi era impecabilă. Purta ca întotdeauna în jurul gîtului un lanţ de sifleie strălucitor, al cărui capăt dispărea în buzunarul de la piept. Lindsay îşi aminti de regulile impuse la şcoala de artilerie.

— Da, artileristule. Iartă-mă că nu te las să te odihneşti după cart, dar îţi promit să terminăm repede. Cîteva chestiuni. Atît.

Maxwell îşi scoase chipiul. Avea un cap ţuguiat, lucios, parcă era un glonte lustruit. Spuse :

— Ar fi trebuit să vin mai devreme, domnule comandant. Urăsc să nu fiu punctual. Dar am fost schimbat cu întîrziere.

— Cu întîrziere ? Cum adică ?

Maxwell nici nu clipi.

— Da, un minut și jumătate mai tîrziu, domnule comandant !

Jupp nu putu să-și ascundă zîmbetul și, ca să nu dea naștere unei situații neplăcute, se strecură afară.

Lindsay îl privi pe locotenent, gînditor. Curios tip ! Nu se poate să nu fi călcat el strîmb, înainte de război. I s-a permis să părăsească Marina fără vîlvă. Cînd a început războiul și armata a avut nevoie de oameni, l-au adus înapoi, tot fără valuri.

Î se adresă :

— Cînd vom ajunge la bază, oricînd s-ar întîmpla asta, aș dori să te ocupi de obloanele de oțel pentru puntea de comandă. Coborîrea geamurilor în timpul luptei ne ferește de rănile provocate de cioburi. Dar asta nu-i de ajuns. Oamenii din cart și echipa de artileriști trebuie să aibă o protecție ca lumea.

Ca din senin, în mîna lui Maxwell apăru un carnețel. Răspunse :

— Aveți dreptate, domnule comandant !

— Și radiotelegrafistul are nevoie de așa ceva, dar asta voi discuta cu secundul. Este de neconceput cum de s-au putut neglija asemenea aspecte. Și, mai e ceva. Mitralierele de pe comandă. Sînt niște prăpădite de Lewis, din primul război mondial. Uită-te puțin la ele. Te-apucă mila. Vezi dacă poți să subtilizezi niște Browninguri mai ca lumea de la Serviciul chimic. Ăștia trebuie să aibă... stau și se uită la ele.

Maxwell avea o privire obosită.

— Să le „subtilizez“, domnule comandant ?

— Ai auzit bine, Maxwell. Și am să-ți dau și o recomandare bună, dacă te încălzește în vreun fel treaba asta. Maxwell își arătă dinții.

— Eu pun totul pe hîrtie, să știți, domnule comandant ! Fac tot ce scrie acolo și nimeni nu mă poate trage de mînecă, mai tîrziu.

— Înțeleg că ți s-a întîmplat ceva, vreodată, nu ?

Maxwell înghiți în sec.

— N-a fost mare lucru. O nimica toată, mai mult o neînțelegere, prin '37. Dar m-am învățat minte. Și, de-atunci, pun totul pe hîrtie. Și procedez în consecință.

Lindsay zîmbi.

— Și zici că așa nu te pot trage de mînecă ?

— Da, domnule comandant. Maxwell nu schiță zîmbetul așteptat de superiorul său.

„Un om căruia îi lipsește cu desăvîrșire simțul umorului“, îl caracteriză Lindsay.

— Artileria a fost tare lentă azi dimineață. S-au tras doar cîte două obuze pentru unul primit de la inamic. E, totuși, prea puțin.

Maxwell spuse scurt :

— Ajutorul meu, locotenentul Hunter, provine din R.N.R. Foarte iute, dar fără experiență. Mă voi ocupa de el mîine dimineață.

Puntea începu să trepideze. Perdeluțele hublourilor se trăgeau singure. Schimbau de drum.

— Să te ocupi de chestia asta, artileristule. E treaba ta. Ești liber.

— Am înțeles, domnule comandant !

După ce se închise ușa, Lindsay se îndreptă cu pași mici spre cabina alăturată. Lampa de citit, de la capul patului arunca o lumină plăcută, iar alături, Jupp pusese, cu grijă, un termos, încadrat de două cizme, ca, în caz de balans al navei, să nu-l lase să cadă.

În ciuda oboselii pe care o resimțea ca o povară, Lindsay zîmbi, înregistrînd gestul plin de atenție al lui Jupp.

Ce valet bun și credincios ar fi...

Se întinse pe pat îmbrăcat și, după cîteva clipe de ezitare, își scoase cizmele și le aruncă într-un colț.

Nu putea avea o clipă liniștită. Ordine și indicații, reparații ce trebuiau urmărite, verificarea și semnarea rapoartelor și cîte altele... Pleoapele îi căzură, în timp ce încerca să recapituleze evenimentele zilei. Mai auzea mișcările regulate ale mării, își imagina spuma valurilor ce pătrundea pînă la hublouri. Cîteva clipe și căzu într-un somn adînc.

Nu-și putea da seama cît de mult dormise. Tot ce înțelegea era că se luptase cu pătura, o aruncase pe jos, în încercarea de a scăpa din teroarea coșmarului, care fusese mai îngrozitor ca niciodată.

Se întoarse pe o parte, orbit de lumina lămpii, îndreptată exact spre ochii lui, iar, în timp ce strînsoarea se micșora, o voce îndepărtată, dar insistentă, care părea că se înalță din străfundul mării, continua să-l chinuie.

— Ofițerul de veghe, domnule comandant !

Era Stannard. Lindsay privi telefonul, dar n-avu curaj să preia receptorul. Vocea repetă :

— Ofițerul de veghe !

Suna ca o placă stricată.

Receptorul nu mai era la locul lui, în furcă. Îl lovise, probabil, în timpul coșmarului, în lupta lui să scape de sub teroare.

Îl înșfăcă, într-un tîrziu, și răspunse :

— Aici comandantul.

Se auzi vocea lui Stannard :

— Vă rog să mă iertați, domnule comandant. Am crezut că m-ați chemat.

Lindsay făcu eforturi să-și mențină vocea pe același ton.

— E-n regulă. Cît e ora ?

— Trei și cincizeci, domnule comandant. Vizibilitatea e aceeași. Vîntul, tot din nord-est.

— Mulțumesc, Stannard.

Puse receptorul în furcă. Doamne, cît o fi stat deschis ? Ce spusese oare în somn ? Își frecă ochii, încercînd să-și ordoneze gîndurile, să-și revină. Întinse mîna spre termosul lăsat de Jupp. Deschise capacul, cu greutate, și constată că era gol. Băuse tot ceaiul. Dar cînd ?

Sus pe comandă, Dancy, aflat lîngă portavoce, îl întrebă pe Stannard, în timp ce acesta punea receptorul în furcă :

— E-n ordine ?

Stannard nici nu-l privi.

— Bineînțeles. Șeful voia să știe cît e ceasul.

Dancy își dădu seama că nu trebuia să întrebe nimic. Nu s-ar fi cuvenit să tragă cu urechea. Se simțea de parcă ar fi dat peste un secret pe care nu trebuia să-l afle.

Goss urca scara cu mult zgomot. Urma să-și preia cartul. Stannard își aminti de vocea disperată, imploratoare, de la telefon. Mulțumi Domnului că fusese el cel care o auzise și nu Goss. Și așa situația nu era de loc fericită. Aveau nevoie de Lindsay, indiferent de suferința lui. Întîlni figura osoasă a lui Goss.

— Bună dimineața, secundule !

Goss salută, aşteptînd, liniştit, pînă ce Stannard termină de întocmit raportul. Se apropie apoi de scaunul lui Lindsay şi, după o scurtă ezitare, se aşeză.

„E mai mult simbolic gestul lui Goss", gîndi Stannard.

Veghea se schimbă. Fiecare, în patul sau hamacul său, căuta odihna, rememora lupta.

Barker răsfoia cîteva pagini din „Lilliput", pe ale cărei coperţi erau lipite cîteva poze cu nuduri, foarte apetisante pentru acele momente.

În infirmerie, un asistent moţăia lîngă marinarul căruia i se amputase piciorul, într-un colţ un fochist, rănit, plîngea dar nimeni nu-l auzea, cu capul vîrît în pernă. În cabina sa, aspirantul Kemp era treaz, privea în întuneric, cu gîndul la tatăl său. Ritchie dormea liniştit, abia i se auzea răsuflarea, vegheat de poza familiei sale dispărute. Jolliffe, timonierul, visa urît, gura-i, cu dinţi rari şi negri, semăna cu a unui rechin în agonie.

La popota ofiţerilor, Stripey, pisica navei, se juca cu un coltuc de pîine. Era poate singurul suflet liniştit şi sătul, în acel moment.

Indiferentă la tot ce se întîmpla, *Benbecula* înainta, imperturbabilă, cu silueta-i neagră, ca marea căreia îi aparţinea.

OFIŢERI ŞI OAMENI

Dacă patrularea din Islanda, cunoscută sub numele de „Uncle Item Victor", era concepută pentru a testa capacitatea de rezistenţă şi îndurare a omului, apoi o altă alegere n-ar fi fost mai nimerită. Pe la mijlocul lui octombrie, la o lună de la incidentul cu nava germană, responsabilii au ajuns la concluzia că echipajul era aproape de capătul puterilor. Marinarii şi artileriştii simţeau că navighează într-un voiaj nesfîrşit, spre eternitate, în care condiţiile erau din ce în ce mai grele. Doar cei ce stăteau de veghe realizau cu exactitate desele schimbări de direcţie şi viteză ale navei în oceanul de o monotonie dezolantă.

În tot acest timp se întîlniseră cu o singură navă, o corvetă, căreia primiseră ordin să-i transfere răniţii şi supravieţuitorii de pe *Loch Glendhu*. Au aşteptat două zile să se îmbunătăţească vremea, ca transferul să poată avea loc. Apoi, sunetul sfidător al sirenei anunţă încetarea misiunii corvetei, aceasta îndreptîndu-se spre o altă vijelie de care se simţea, parcă, atrasă.

Echipajul *Benbeculei* îşi continua misiunea de patrulare. Se obişnuise. De fapt, încerca să se obişnuiască...

Vremea se răcise mult, iarna îşi arăta colţii, tunurile luceau îngheţate, saulele pavilionului de semnalizare semănau cu o cascadă împietrită. Veghea era anevoioasă... În interiorul navei lucrurile stăteau însă ceva mai bine. Parcă nimic nu mai ajungea să se usuce. Şi, cu toate conductele cu aburi, oamenii suportau hainele și așternutul umede pînă cînd erau nevoiți să iasă din nou pe punte, să înfrunte marea.

Odată, au trebuit să facă față unei furtuni de gradul 11, cea mai serioasă amenințare de pînă atunci. Vînturi puternice, de peste o sută de Km pe oră, urlau dinspre Groenlanda, transformînd valurile în obstacole din ce în ce mai greu de trecut. Spuma lor, aruncată cu mînie pe punte, izbea balustradele, pentru a se retrage apoi în mare, acolo unde-i era locul.

Chiar și cei mai ursuzi membri ai echipajului își pierdură răbdarea, privind ore în șir micuța corvetă legănîndu-se în voia apei, dispărînd între două valuri mai mari, astfel încît doar puntea mai rămînea la suprafață. Într-un tîrziu, cînd vîntul se mai potoli, transferul avu loc. Și în aceste condiții, cu toate eforturile oamenilor lui Fraser de a neutraliza efectul valurilor, viețile cîtorva dintre răniți nu putură fi salvate. Lindsay ordonă coborîrea bărcilor rămase, căci de folosirea unor colaci cu pantalon sau a centurilor nici nu putea fi vorba. Au fost necesare trei transporturi. Bărcile dispăreau și apăreau de parcă erau jucării.

Pete albe șerpuiau pe puntea vasului și apoi înghețau imediat pe tunuri și greement.

Nefericiților din cart nu le rămînea decît să curețe stratul de gheață, înainte ca acesta să devină o povară în plus pentru navă.

Spiritele se înfierbîntaseră, izbucneau certuri din te miri ce, în timp ce Lindsay citea pe chipul marinarilor măsura nemulțumirii și mizeriei lor.

Cea mai mare parte a dușmăniei era îndreptată, evident, spre el. Încercase să-i țină ocupați, să nu le dea timp să dispere.

Fraser fusese un munte de voință. Precum gunoierii, el, împreună cu cîțiva oameni de-ai săi, a explorat toate cotloanele navei, a ajuns chiar în santină, încercînd să taie, ce-i drept cu mare greutate, bucăți de metal din magaziile de alimente, nefolosite, pentru ca, apoi, cu multă dibăcie, să le dea o nouă formă și astfel să umple găurile făcute de obuzele inamicului. Își construise pînă și un mic „atelier de fierărie“, cum îi plăcea să-l numească, unde echipa sa era în stare să facă reparații, care, altfel, ar fi trebuit să aștepte bunăvoința docurilor.

Lui Fraser i se părea că această izolare fortuită acționează ca un test al resurselor și înzestrării personale, iar atunci cînd Lindsay îi mulțumi pentru tot efortul depus, replică fără șovăială :

— Pe dracu', domnule comandant. Nu fac decît să încerc să mai țin vaca asta bătrînă în patru picioare, pînă voi reuși să mă transfer.

Izbucnirile de furie nu se înregistrau doar pe puntea inferioară. Maxwell avea o dispută, pe tonalități nu tocmai prietenoase, cu Goss, în timp ce Fraser nu pierdea nici o ocazie să-l ia peste picior pe Barker, ori de cîte ori acesta începea să-și depene amintirile zilelor de glorie.

Ecourile unui incident s-au făcut auzite și mult după consumarea lui. În careu, atmosfera era destul de sumbră cînd venea vorba de ultimele reglementări privitoare la permisii. Un ordin al Amiralității prevedea acordarea lor pe data de șaisprezece a lunii. Dar, datorită unor circumstanțe neprevăzute, toate permisiile fuseseră amînate cu o săptămînă.

Șapte zile în plus, după tot ce-au îndurat, nu însemna mare lucru pentru cei ce luaseră hotărîrea. Însă, pentru majoritatea membrilor echipajului, decizia era echivalentă unei lovituri fatale în moalele capului. Mulți numărau zilele, orele, rugîndu-se ca timpul să treacă mai repede. Un fochist nu se mai putu abține și, într-o zi, exclamă :

— După ce-om pleca de-aici, n-o să-mi pese de Scapa nici dac-o văd în flăcări...

În careu, atmosfera era cam aceeași. La cină, în timp ce masa se legăna bolnăvicios, dintr-o parte în alta, iar tacîmurile și vesela zăngăneau deranjate de la locul lor, s-a declanșat un incident neplăcut.

Cordeaux, unul din sublocotenenți, un băiat tînăr și arătos, discuta liniștit cu Dancy despre artilerie. Răspundea de tunul 2, care nu trebuia folosit decît în situație extremă. Dancy se întoarse spre deChair, care stătea chiar lîngă el, holbîndu-se la cîrnații sleioși, conservați, rămași în farfurie.

— Ești mai bun la tunuri, Mark. Dancy îi dădu un ghiont lui Cordeaux și continuă : Cei din Marină sînt întotdeauna mai buni la tunuri... !

Mark deChair se trezi din gîndurile sale adînci și, cu o voce leneșă, tărăgănată, începu să puncteze elementele ce-l puseseră în vădită încurcătură pe Cordeaux.

Maxwell, care stătea în capul mesei, interveni apăsat :

— Pentru Dumnezeu, m-am săturat să tot laud cît de nemaipomeniți sînt marinarii în de-ale artileriei ! Îndreptînd furculița spre nedumeritul Cordeaux, continuă : Iar dumneata, domnule, încetează să te mai comporți la masă ca în piață. Știu că ești novice în ale bunelor maniere, dar cum totul se poate imita, n-ar fi fost rău să...

Cordeaux își plecă ochii, vădit jenat de atmosfera ce se crease.

Apoi, deChair se întoarse încet și spuse :

— Vorbea cu mine, sper că s-a înțeles. De fapt, cred că nimic legat de meseria noastră nu ne-a stricat masa.

Îl privi calm și continuă : Din păcate, mintea ta nu poate depăși limitele stricte ale unei activități sexuale. Să fiu sincer, mi-a cam pierit pofta de mîncare.

Nimeni nu mai scoase un cuvînt.

Maxwell spuse, zîmbind :

— Sîntem cam arțăgoși în seara asta, nu credeți ? Am impresia că ești nefericit din pricina comandantului care, nu știu cum naiba, a uitat să te decoreze pentru superbele tale calități de artilerist ! Puțin noroc în plus, ar face cît zece medalii de-alea.

Mark deChair se ridică foarte încet, figura lui îngrijită și demnă dominînd careul.

— S-ar putea să ai dreptate, nu zic nu. Dar eu măcar mi-am folosit calitățile de artilerist omorînd nemți.

Fața lui Maxwell își schimbă deodată culoarea.

— Ce dracu' vrei să spui cu asta ?

Mark deChair se îndreptă spre ieșire.

— Să mi te ferești din cale, tunarule, altfel dai de dracu și, crede-mă, ai să regreți ! Ecoul vorbelor lui deChair rămase multă vreme în aer după plecarea sa.

Maxwell spuse, șovăind :

— Nu știu, zău, ce-o fi în capul ăstuia !

Dar nimeni nu-l privea, sau asculta.

Barker nu participase la discuția aceea încinsă, dar în mai puțin de-o oră știa totul. Unul dintre stewarzi servise pe vapor în timp de pace și fusese pregătit cu conștiinciozitate de Barker pentru astfel de situații. De fapt, atunci cînd a lucrat ca ofițer casier pe această navă, Barker își crease o adevărată rețea de spionaj.

Coaforul vasului adunase o cantitate impresionantă de informații privitoare la pasagerele bogate, stewarzii mai versați trăgeau cu urechea pe la mese, în salonul de jocuri, suficient să prindă cîte un cuvînt, ici-colo. Mai erau și alții cu astfel de îndeletniciri și toate informațiile curgeau către Barker.

În condițiile *Benbeculei*, cu un echipaj pestriț, cu marinari mai vechi, mai noi sau pur și simplu cu rezerviști, îi venea tare greu lui Barker să mai țeasă o rețea asemănătoare.

Și, totuși, încerca. Îi ura pe ofițerii de carieră, pentru că în fața lor se simțea inferior. Era motivul pentru care vestea altercației dintre deChair și Maxwell îl bucura nespus. Despre Lindsay nu știa încă mare lucru. Îl simțea doar extrem de controlat și, din cîte auzise, era foarte competent, greu de păcălit, cu o voce aspră, dură, atunci cînd era nevoie.

Aspirantul de marină Kemp, pe care îl plasa la baza piramidei, era fiul unui ofițer superior. Barker considera că merită să stea cu ochii pe el. Orice legătură cu un ofițer superior putea fi folositoare. Aspirantul, în sine, nu prezenta nici un interes. Destul de timid, chiar efeminat, atît cît să poți avea dificultăți în a-i stabili sexul. Îl eliminase pe Emerson, inginerul de bord. Un pensionar bătrîn, gras și tare plictisitor. Vorbea mai tot timpul despre nevasta lui din tinerețe, iar cînd începea să o descrie așa cum arăta atunci, devenea de-a dreptul dezgustător.

Cu Maxwell era cu totul altceva. Goss lăsa să se înțeleagă că locotenentul avusese ceva necurat la dosar, dar Barker era convins că era vorba de cine știe ce găinărie neînsemnată.

Vreo lipsă minoră în fondurile încredințate, sau vreo încurcătură cu nevasta vreunui superior. „Mă rog, nimic de condamnat cu adevărat.“ Dar, din ceea ce auzise și văzuse stewardul, părea că Maxwell fusese implicat într-un accident serios.

L-ar fi tratat, totuși, pe deChair cu mai mult respect, chiar dacă era ofițer de carieră.

Mark deChair semăna leit cu mulți dintre pasagerii pe care îi servea Barker în zilele bune, de pace. Superficial în aparență, enervant de relaxat, dar cu siguranța și aroganța omului care se simte puternic. Pe scurt, nu era un tip cu care să glumești.

Se gîndise de mai multe ori la Jupp, de fiecare dată îi părea rău că nu-l putea folosi cum ar fi vrut. Ca steward șef, avînd și obligația de a-l servi pe comandant, acesta ar fi fost un pion cheie în partida pe care Barker voia s-o joace. Lucraseră de două ori împreună, pe vase diferite, și știa bine cum ar fi putut să-l facă pe om să-și trădeze crezul. Ar fi de-a dreptul periculos să forțezi nota.

Niciodată nu puteai bănui cîte știe un steward bătrîn despre șeful lui. Barker era proprietarul unei pensiuni în Southampton și a încă uneia în Liverpool. Binevoitorii puteau sugera că astfel de proprietăți erau greu de achiziționat de unul singur. Și n-ar fi greșit de loc.

Unicul om de pe vas căruia Barker îi făcea confidențe era Goss. Nu pentru că l-ar fi apreciat cine știe ce, mai mult pentru posibilitatea manifestării instinctului său de superioritate. Goss nu încercase, niciodată, să-și depășească limitele. Era un lucru care îi oferea lui Barker liniște. Căldura, cerul plin de stele al Pacificului, magia orchestrei de pe vas, rochiile de seară atrăgătoare, smochingurile albe îl făceau pe Barker să se simtă în elementul său. O dată, sau de două ori, se simți stînjenit la masa șefului de echipaj, în fața evidentei lipse de rafinament a lui Goss.

Conștiincios, chiar meticulos în problemele de serviciu, Goss părea neputincios cînd era vorba să facă față la o masă cu oameni cît de cît civilizați. Barker înregistrase zîmbete discrete în timp ce Goss povestea, cu patos, cum ridicase ancora pe vreme de furtună, sau cum se bătuse cu patru docheri beți într-un bar din Sydney, pe care-i trimisese cu pumnul său în lumea viselor. Era greu să-l cunoști cu adevărat. Și mai greu să te împrietenești cu el. Dar era secundul navei și, în ochii lui Barker, rămînea ofițerul cu cea mai mare experiență din echipaj.

După terminarea războiului, indiferent dacă va evolua sau nu, Goss va primi, cu siguranță, comanda unui vas. Cu vechimea sa, plus experiența de război, Goss nu putea fi ignorat de conducerea companiei. Și, atunci, Barker va fi gata să facă ultimul pas în sus pe scară, dacă, bineînțeles, toate condițiile vor fi îndeplinite.

Fără nici o ezitare, se hotărî să-l viziteze pe Goss, chiar în acea seară.

Știa că secundul era de cart după amiază și, ca de obicei, va sta în cabina rezervată în acest scop, departe de ochii celorlalți, pînă aproape de ora de terminare a cartului. Proceda astfel nu doar pentru a descuraja pe eventualii curioși, ci, pur și simplu dintr-o atitudine neprietenoasă, asemenea unui director de muzeu pe care vizitatorii îl agasau din principiu.

Dacă restul navei fusese reamenajat de cînd se găsea în custodia Marinei militare, Goss a făcut tot ce-a putut să-și mențină cabina așa cum fusese pe vremea companiei. Și a reușit. Cabina sa era ca un muzeu, un fel de inventar al vieții și carierei lui.

Pereții erau împodobiți cu tot felul de fotografii ale navelor pe care a lucrat în lunga sa carieră. Poze cu diferite grupuri, mari și mici, cu ofițeri, proprietari, pasageri și cu întîmplări din porturile pe unde a trecut. Drapelul alb-albastru al companiei era, bineînțeles, prezent pe unul din pereții cabinei, iar rafturile și mobila veche erau încărcate cu poze înrămate.

Una dintre ele îl înfățișa pe Goss, strîngînd mîna domnului Cairns. Cu cîteva săptămîni înainte de începerea războiului, bătrînul, director al companiei, a trecut în lumea

celor drepți. Ori de cîte ori Barker intra în cabină, privirea îi era furată de acea poză deosebită. Era singura dată cînd îl vedea pe Goss zîmbind.

Goss ascultă fără emoție deosebită obișnuitele scuze ale lui Barker, legate de neanunțata sa vizită. Ca o motivație a prezenței sale, se apucă să îndruge ceva în legătură cu nu știu ce mărfuri care trebuiau să sosească a doua zi, și-l întrebă pe secund dacă-l poate sprijini cu niște oameni să ducă treaba la bun sfîrșit.

Totul suna destul de nevinovat.

Barker îi studia trăsăturile dure, cu un deosebit interes metodic. Secundul era instalat într-unul din fotoliile mari, de piele, haina îi era agățată îngrijit pe un cuier, în spatele ușii, chipiul și binoclul la îndemînă, pe masă. Dar, așa cum arăta în cămașa aceea mototolită, fără guler, cravată și cu perechea de botoșei vechi de cînd lumea, se încadra perfect printre relicvele care-l înconjurau. Dacă Barker ar fi fost înzestrat de natură cu un dram de sensibilitate, înfățișarea lui Goss i-ar fi stîrnit, cu siguranță, înduioșarea sau chiar milă. Încercă însă un sentiment de curiozitate. Goss, marinarul de neînfrînt, arăta îmbătrînit, obosit, îngrozitor de singur.

Goss spuse într-un tîrziu :

— Asta e tot ?

— Desigur. Barker se învîrtea în jurul scaunului sprijinindu-se cu mîinile de masă, ori de cîte ori nava se balansa ca o copaie.

— Apropo, am auzit ceva despre Maxwell. A fost implicat într-un accident sau așa ceva. Barker făcu o pauză tactică și apoi continuă : deChair a pomenit ceva, la masă, despre chestia asta. Păcat că n-ai fost să-l asculți...

— Accident ? Ce fel de accident ?

Barker încercă să lase impresia că tratează chestiunea dezinteresat.

— O fi împușcat pe vreun amărît, din greșeală.

— Probabil, îngînă Goss.

Barker fu surprins de indiferența afișată de Goss. Acesta, așezat pe scaun, privea în gol, plictisit, bătînd cu piciorul un ritm de el știut, semn evident că ar fi dorit să fie lăsat singur. Nu mai suporta prezența lui Barker.

— Am crezut că poate te interesează problema — încercă Barker să se justifice.

Goss spuse încet :

— Știi, Henry, tocmai mă gîndeam — dădu din cap și privi spre poza cu pricina — mă gîndeam la domnul Cairns. Era un proprietar bun. Destul de dur, susțineau unii, și îndrăznesc să spun că era la curent cu tot ce se întîmpla în companie. Se pricepea și la afaceri, cunoștea pe fiecare subordonat în parte. Pe fiecare, pînă și pe aspiranții de marină temporari. Acum însă s-a dus și parcă fără el nici compania nu mai există.

Barker îngheță.

— Dar după război se vor acorda în mod sigur compensații, nu ? Vreau să spun că guvernul nu poate doar să rechiziționeze navele, să le folosească, să le ia viața și să nu recompenseze cu nimic compania !

Goss se ridică atît de brusc încît fu gata să lovească lampa din tavan.

— Chiar dacă vom cîștiga războiul, așa cum îi văd eu p'ăștia de pe vas lucrurile nu vor fi ca înainte. Locul domnului Cairns a fost luat de nepotul lui. Un puști cu nasul pe sus, care s-a instalat, comod, într-un birou la Londra, în loc să stea acolo unde-i sînt vapoarele. L-am avut la bord în ultima cursă pe care am făcut-o în vreme de pace. Figura i se înăspri. Tot timpul numai gin și cocteiluri. Atît știa. Cunoști genul.

Barker înghiți prelung. Știa. Așa gîndea și el

Goss începu să îngîne ceva, de parcă s-ar fi aflat singur în cabină.

— Mi s-a promis că voi lua comanda unei nave. Mi s-a promis, înțelegi ? Aș fi avut-o pe bătrîna *Becky* pîn-acum, dacă n-ar fi fost blestematul ăsta de război.

Era o ură în vocea lui Goss care-l făcu pe Barker să se bîlbîie.

— Bi... bine, eu mă duc, atunci. Gîndește-te pentru mîine, poate poți să m-ajuți. Părăsi cabina, în timp ce Goss rămase cu ochii ațintiți la fotografia sa preferată.

Nici nu se închise bine ușa și Goss scoase din buzunar o cheiță pe care, după o scurtă ezitare, o introduse într-un dulăpior de deasupra biroului său. Înăuntru, strălucea de sub o manta de protecție șapca de căpitan, împodobită cu tradiționalele frunze de stejar, cusute de mînă de un ceaprazar evreu în Liverpool.

După ce închise dulăpiorul, se aruncă în scaun și-și cuprinse fața între mîini.

— Aș fi fost căpitanul acestui vas acum... Mi-au promis...

Cuvintele rămăseseră atîrnate între pereții cabinei, ca un epitaf.

După mai bine de o săptămînă, pe cînd *Benbecula* înainta la sud-est de zona de patrulare, s-a apropiat la mai puțin de o milă de celălalt crucișător auxiliar.

Chiar și fără binoclu se putea vedea pitura proaspătă, semn că fusese, mai multă vreme, pacient al docurilor. Își permisese chiar să rămînă o săptămînă în plus după reparații, timp în care *Benbecula* îndura furtunile și mările dușmănoase.

Lindsay stătea în scaunul său înalt și privea cum cealaltă navă dispărea la orizont.

Emoția care-l cuprinse, cînd dădu ordinul de a se îndepărta de nava de patrulare, se transformă în indignare, atunci cînd o lăsă, undeva, în urmă, pentru că aceasta se îndrepta către locuri considerate de cei mai mulți „ape limpezi". Vîntul era rece, dar parcă-și mai pierduse din violență, astfel încît celor din cart le era mai ușor să spargă stratul de gheață de pe punte și tunuri.

Lindsay se afundă în scaun, continuînd să privească linia groasă și cenușie a orizontului. Lipsa de tangaj făcea ca înclinația navei să fie și mai evidentă.

Orizontul se ridica deasupra hublourilor, asemenea unui deal cenușiu fără de sfîrșit.

În spatele său, Lindsay auzea vocea unui transmisionist, care se întreținea liniștit cu Ritchie, scîrțîitul monoton al cîrmei și pe Maxwell, venind tocmai din sala hărților. Cartul de după-amiază era pe sfîrșite. Cerul — la fel de cenușiu și mirosea a zăpadă.

Lindsay fusese el însuși, destulă vreme, secund al unei nave, sub mai mulți comandanți. Nu putea însă înțelege lipsa de tragere de inimă a lui Goss pentru noul său rol. Secundul unei nave de război însemna, în primul rînd, legătura între ofițeri și comandant, singurul om care putea și trebuia să unească toate sufletele de pe vas, într-o unitate strînsă, astfel încît să formeze o adevărată familie. Goss însă nu era în stare de așa ceva. Părea ca o ușă masivă, capitonată, care-l ținea pe comandant departe și ferit de viața de zi cu zi a echipajului.

Eficiența sa în ale navei și în organizarea internă nu putea fi pusă la îndoială. În cazul în care nu se va schimba, gîndea Lindsay, zilele sale pe mare, în serviciul Marinei, erau numărate.

Maxwell ajunse lîngă scaunul în care Lindsay rămăsese gînditor și, jucîndu-se cu lanțul din jurul gîtului, întrebă scurt :

— Ce ziceți domnule comandant, avem vreo șansă de permisie ?

Lindsay urmărea cu atenție expresia locotenentului.

— N-aș prea crede, măi tunarule ! Două, trei pensule cu vopsea, două, trei puncte de sudură și-o luăm din loc iar. Așa văd eu...

„Se întîmplă ceva cu Maxwell ăsta !" gîndi el. Fusese foarte liniștit în ultima vreme. Mult prea liniștit.

Maxwell continuă :

— În cazul ăsta... Se opri aici.

— Te nelinișteşte ceva, Maxwell ? Spune-mi dacă e ceva ce te preocupă ?

— Pe mine ? Doamne ferește ! Dar degetele i se agățară și mai puternic de lanțul de la gît. Continuă : Nu, mă gîndeam doar... Mă gîndeam că nu mi-ar strica un curs de artilerie. Un curs mai avansat, bineînțeles. Nu prea ai ce învăța pe nava asta.

Cuvintele-i erau destul de sacadate, dar Lindsay simțea că ele fuseseră pregătite de multă vreme. Pîndise momentul să i le spună.

— Dacă înțeleg bine, vrei ca eu să-ți dau o recomandare, nu-i așa ?

Maxwell se legăna de pe un picior pe altul.

— Într-un fel, aș dori. Asta așa e.

Lindsay își scoase pipa din gură.

Într-adevăr, nu era nimic interesant pentru Maxwell pe navă. Artilerist de modă veche, asistase, datorită timpului petrecut pe uscat, doar la instruirea unor copilandri, ce se făcea odată cu însăși construcția navelor de război. Acum, timpul presa, astea erau condițiile... „Trebuie să mai fie totuși ceva la mijloc", își zise Lindsay. „Poate adjunctul său, locotenentul Hunter ?" De puțin timp ofițer, Hunter — în vreme de pace proprietarul unui garaj la multe mile depărtare de mare — mînuia armamentul de parcă s-ar fi născut cu el în brațe. N-avea ceva mai bun de făcut sau, ca și Fraser, aptitudinile spre tehnică îl ajutau să considere armamentul mai mult ca o provocare decît ca obstacol.

— Am să mă gîndesc la ce mi-ai spus. Îți promit. Dar nu crezi că, înainte de a mă apuca să fac recomandări, ar trebui să am un înlocuitor ca lumea ?

Maxwell încuviință :

— Aveți dreptate.

Ofițerul de serviciu raportă :

— Vă rog să mă scuzați că vă-ntrerup, domnule comandant, dar tocmai am fost sunat de la tunul 6. Una din bărcile de salvare s-a desprins și a luat-o razna, la pupa. Avea un ton dezinteresat. Încă puțin și l-ar fi apucat nervii. Se gîndea la o ceașcă de ceai cu mult zahăr și la un pui de somn pînă la cină.

Maxwell răspunse în locul lui Lindsay :

— E clar, spune-i locotenentului Aikman să se ocupe de toată afacerea asta.

Dar omul rămase cu telefonul în mînă, privindu-l.

— Nu va putea. L-ați trimis chiar dumneavoastră la camera hărților.

Maxwell dădu din cap, semn că-și amintise.

— Da, ai dreptate. Și continuă către Lindsay : L-am trimis să stabilească planul.

Lindsay se întoarse și-i studie expresia. Maxwell nu-și pierdea niciodată firea.

— Dar ce-i cu tînărul Kemp ? L-am trimis să facă de veghe, îi prinde bine ca experiență și nici nu se mai plictisește de moarte citind corespondența navei.

— Am înțeles, mormăi Maxwell. Iar apoi răcni către marinar : Domnul Kemp se află sus. Transmite-i, din partea mea, să se ocupe de chestia asta. Să-și ia și niște oameni să-l ajute. Apoi adăugă nervos : Da' mișcă dracu'odată !

Lindsay fu surprins de brusca iritare care-l cuprinse pe Maxwell. Poate că prezența lui să-l fi stîrnit. De fapt, s-ar putea ca masca asta de echilibru și autocontrol permanent să nu fie atît de puternică pe cît pare.

Se auzi în difuzor vocea răgușită a marinarului care transmitea ordinul.

— Ăștia vor să mă scoată din sărite ! Își dădea seama că tonul folosit fusese exagerat de brutal, nejustificat. Dă semnalul cu sifleiea ca bordul babord să treacă la posturile de veghe. Iar de gradatul acela, care fuma în post, mă voi ocupa peste zece minute, e clar ?

Marinarul răspunse rece, ușor scîrbit.

— E clar, domnule.

Lindsay își aminti de Goss și, în acel moment, decise : „Atitudinea lui Maxwell e primejdioasă, nu putea fi tolerată ! Dar, era treaba secundului să se ocupe de neregulile de pe vas, să le rezolve cum crede de cuviință".

Cînd aspirantul de marină Kemp se îndreptă spre pupa, se întunecase de-a binelea. Cum bîjbîia de-a lungul balustradei, simți stratul de gheață prin mănușă și regretă că nu se îmbrăcase mai gros, căci pelerina pe care o avea pe el nu reprezenta decît un firav obstacol în calea frigului.

Marea era de un cenușiu închis, cu hule adînci, prin care nava lăsa dîre albe de spumă, care, după numai cîteva clipe, reveneau la culoarea lor mohorîtă.

Lîngă tunul acoperit cu grijă, Swan îl aștepta pe Kemp, cu un picior sprijinit de partea inferioară a balustradei, uitîndu-se, resemnat, către pupa.

Kemp îl întrebă :

— Dar ceilalți unde sînt ?

Swan luă poziția de drepți și-l privi în ochi. Era un bărbat masiv, ale cărui dimensiuni păreau și mai accentuate de numărul mare de pulovere de sub manta. Mai făcuse cîteva reparații pe punte pe un frig asemănător, iar acum se pregătea să o ia de la cap.

Gîtul și bărbia îl dureau, mai ales de cînd începuse să-și lase barbă, frigul și aerul umed punîndu-i la grea încercare nervii. Prezența lui Kemp nu-l făcu să mai uite suferința. Swan avea multă experiență, căpătată în cei șapte ani petrecuți pe mare și știa ce înseamnă suferința și privațiunea. Era unul dintre cei mai docili aspiranți. Întotdeauna împăciuitor, nu se lua la harță cu nimeni, căuta să facă pe mediatorul. Nici în căruță, nici în teleguță, pica, adesea, victimă răutăților superiorilor, că te-apuca și mila. Acum, însă, era tare pe poziție, îl simțea pe Kemp dezorientat, neștiind ce avea de făcut.

Răspunse, puțin jenat :

— Trebuie să sosească și ceilalți, din clipă-n clipă. Aștepta să fie întrerupt de Kemp, să nu mai termine propoziția cu „domnule“.

Kemp îl întrebă, scuturîndu-și mantaua :

— Poate-mi spui despre ce-i vorba, totuși.

Masivul Swan arătă cu mîna, protejată de o mănușă groasă de piele, spre cea mai apropiată plută. Era susținută la verticală de două piedici de lemn, în caz de urgență putînd fi lansată la apă în cîteva clipe.

— Necazul cu bărcile astea e că sînt vopsite și pe unde trebuie și pe unde nu. Vreun idiot a aruncat vopsea și peste saule, vopseaua s-a scorojit și, din cauza climatului ăsta nenorocit, saulele s-au dus dracului.

Kemp aruncă o privire neîncrezătoare către pluta masivă, ce atîrna, nevinovată, în fața lor.

— Da' cu înghețul ăsta și cu vopseaua aruncată din belșug, s-ar ține bine chiar de s-ar răsturna o cazarmă întreagă peste ea, continuă Swan.

Doi marinari urcară pe scara de la pupa. Cînd îi zări, Swan începu să răcnească :

— Pă unde dracu' umblați, mă ? Înălțam două blocuri de cînd stau aici și mă congelez așteptîndu-vă.

Primul marinar răspunse :

— Ofițerul de cart mi-a făcut morală pînă acuma, că m-a prins fumînd. Îi aruncă o privire lui Kemp. Cu asta am pierdut vremea...

Swan așteptă ca Kemp să intervină. Dar nimic. Tăcea chitic. Atunci continuă pe un ton imperativ :

— Rămîneți aici. Să nu dea dracu' să vă mișcați din loc ! Mă duc să caut niște saule noi. Voi încercați să vedeți ce mai e stricat, să înlocuim. M-ați înțeles ?

Nu făcu nici zece pași și unul din cei doi marinari comentă :

— Ce-are și Hookey ăsta ? I s-au înecat corăbiile ? Al dracu' mizerabil !

Kemp se sprijini cu ambele mîini de balustradă, vrînd parcă să se concentreze asupra plutei ce le dădea bătăi de cap. Știa bine că cei doi marinari, ca și Swan, de altfel, îl studiază, îi analizează reacțiile. Mai știa că oricare alt aspirant de marină, venit din lumea din care venea el, ar fi încercat să atace, mai mult ca o reacție de autoapărare.

Ar fi cîștigat din partea lor, dacă nu supunere, măcar un anumit respect. Avea din nou același sentiment. O neputință de a înfrunta situația, faptul că se afla acolo și că, oricît și-ar fi dorit să fie altfel, nu putea schimba mare lucru. Își amintea vocea puternică a tatălui său, care spunea : „Nu știu unde ai să ajungi ! Ești slab, n-ai tărie de caracter, n-ai nimic, nici viață în tine nu ai !“

Îl auzea pe unul din marinari trăncănind ceva, în spatele tunului de la pupa, în timp ce aprindea un chibrit.

Dacă Kemp nu voia, sau nu era în stare să facă ceva, erau chiar bucuroși să aștepte pînă se întorcea Swan.

Cei doi vorbeau între ei :

— Ai auzit-o p'aia cu fochistul din Scapa ? În loc să vadă de boilerul unui amiral, l-au găsit înfundat într-un pat cu o oaie... !

Cealaltă voce răspunse :

— Nu cred, să mă tai ! Îți bați joc de mine.

— E-adevărat, să mor eu dacă nu ! Îi plăcea să se joace cu blana ei ! Vorbea mai tare, știind că aspirantul ascultă. Cînd șefu' i-a cerut explicații, a răspuns că nu și-a dat seama că era o oaie. Cum șefu' nu era de azi, de ieri, în Scapa, nu știu cum făcu de-și dădu seama că era o Wren, învelită într-o haină de blană. Să mori de rîs, ce zici ? Ți-ar fi plăcut și ție o oaie d'asta, hă ?

Kemp se apropie de ei.

— Nu credeți că ajunge ? Nu v-ați săturat ? Cei doi îl priviră mirați. Mai bine apucați-vă de treabă.

— Nu prea se vede nimic în întunericul ăsta, zău — răspunse unul din marinari, în zeflemea.

Kemp simțea cum i se urcă sîngele în cap. Încercă același sentiment ca atunci cînd Dancy îl supusese unui întreg interogatoriu în legătură cu tatăl lui. Era la fel, întotdeauna !

Agasat de nesimțirea celor doi, îl înșfăcă de mînecă pe cel mai apropiat și-l trase pînă lîngă plută.

— Treaba asta o poți face și pe întuneric. Pune mîna pe saule și vezi care sînt putrezite și care nu. Nu trebuie să ai reflectoare să faci asta !

Îl apucă și pe celălalt de mînecă, îl trase pînă lîngă plută și-i zise :

— Și tu, pune mîna și dă gheața la o parte ! Ori vrei și tu reflectoare ? Swan n-o să poată schimba saulele dacă toată pluta e acoperită cu gheață.

În spatele său, unul din marinari făcu un gest obscen, în vreme ce el reveni lîngă balustradă.

Kemp tremura, nu se putea controla, atît din cauza frigului cît și pentru că era conștient de neputința sa de a-și juca rolul, de a-și păstra demnitatea. Singurul copil la părinți, fusese obișnuit să respecte și să adopte punctul de vedere al tatălui. De mic era așa. Tradiția, casa plină de tablouri și amintiri din Marina militară îl făcuseră să înțeleagă dorința tatălui, ambiția lui, ca el, unicul fiu, să moștenească și să ducă mai departe această tradiție.

Poate că dacă și-ar fi dat seama exact ce-și dorește, sau ar fi întîlnit pe cineva în stare să-l ajute și să-l povățuiască, alta ar fi fost poziția părintelui său. La optsprezece ani, Kemp nu se decisese încă. Tot ce știa cu adevărat era că nu dorea să-și satisfacă serviciul militar, situație în care tatăl îi deveni aproape dușman.

Cînd a fost repartizat pe navă, și-a dat seama că acesta avusese o mare contribuție. Voia să-l modeleze. Să-i rotunjească colțurile prea ascuțite. Începuse însă să creadă în posibilitățile lui. Ofițerii erau atît de amestecați, atît de diferiți de ceea ce cunoscuse el pînă atunci. Nu era într-atît de lipsit de experiență să nu-și dea seama cine îi putea deveni dușman și cine nu, dar cînd voia să-i analizeze, toți i se păreau la fel. Cînd se afla în mijlocul lor și îi auzea vorbind, le vedea chipurile, își dădea seama cît de goi și fără expresie erau, îndobitociți de o disciplină absurdă, impusă, pe care o respectau, indiferent de convingeri.

Deodată, tresări, cînd îl văzu pe Swan că-i apare în față, cu un colac întreg de saule. Acesta și începu să răcnească :

— Ce dracu' faceți acolo bă, nătărăilor ? Dă-te jos și ia imediat o centură de salvare, mă ploșniță idioată ! Ce, ești defect la minte, Biggs ?

Nici nu termină de rostit numele, că, în clipa următoare, celălalt marinar, urcat și el pe plută, tăie o parîmă cu cuțitul pe care-l avea în mînă. Probabil degetele îi erau înghețate, ori stratul de gheață de sub cizme îl făcu să-și piardă echilibrul — nu puteai să-ți dai seama exact ce se întîmplase — dar efectul fu fulgerător. Capătul parîmei, terminat cu un inel metalic, se răsuci brusc și izbi cu puterea unui bici înghețat fața lui Biggs, care tocmai se chinuia să coboare pe punte.

Kemp privi înmărmurit cum acesta se balansează asemenea unui bețiv neajutorat și plonjează în întuneric. Următoarea imagine fu aceea a mantalei care plutea în voia valurilor. Swan se repezi spre plută, dar era prea tîrziu. Bietul Biggs nu avusese timp nici măcar să țipe.

Fu înghițit de valuri aproape instantaneu.

Swan îl împinse pe Kemp de-o parte, bîjbîind, spre o centură de salvare mai la îndemînă, lîngă tunul din pupa. Dar velatura era înghețată toată. Se repezi suspinînd spre scară, urlînd spre cel mai apropiat infanterist de marină care-i ieși în cale.

Mîinile lui Kemp se încleștaseră pe balustradă, iar ochii rămăseseră fixați asupra locului în care marinarul fusese înghițit de apă. De fapt, nici nu știa exact unde să se uite. Unde să-l caute pe Biggs ? Marea asista impasibilă la tragicul eveniment.

Privirea-i bîjbîia prin întuneric, zări o baliză și tresări la gîndul că s-ar putea să fie corpul lui Biggs. Iluzie, însă.

Swan reveni la pupa și spuse, răgușit :

— Lasă-l. Trebuie să fie departe acum. Jos, jos de tot, săracul.

Celălalt marinar, care mai privea încă transfigurat, cu cuțitul în mînă, urlă, deodată :

— Facem rondou ! Cîrma este banda !

Kemp privea și nu-i venea să creadă. Nava se trezise parcă dintr-un somn adînc, înscriind lent o curbă largă. Așa, deodată. Kemp mai spera că visează. Era un vis îngrozitor. Trebuia să fie vis !

Swan îi țipă în ureche :

— Vor trebui să pornească motoarele. Altfel ne blocăm în gheața asta nenorocită.

În clipa următoare, un caporal se năpusti spre pupa, răcnind înfundat :

— Complimentele comandantului, domnule Kemp. Vă așteaptă pe comandă. Îl privi pe Swan și adăugă : Și pe dumneata ! Imediat !

Marinarul cu cuțitul în mînă îngînă, cu voce stinsă :

— N-a fost vina mea Hookey ! Crede-mă, n-a fost !

Swan îl privi pe Kemp cu un dispreț sălbatic. Răspunse :

— Știu. Te-ai supus doar ordinelor.

Kemp făcu eforturi să vorbească, să spună ceva, simțea nevoia să se dezvinovățească.

— Îmi... Îmi pare rău, am încercat doar să...

Swan făcu un gest cu mîna.

— Să-i spui asta și comandantului, dom'le ! O să fie al naibii de bucuros să te audă spunînd că-ți pare rău. Al naibii de bucuros va fi !

În tot drumul spre puntea de comandă, Kemp nu putu scoate un cuvînt. Figuri împietrite îl fixară pe tot drumul. Nu conta ce se întîmplase cu adevărat. În ochii lor, el era condamnat. Liniștea aceea grea era ca un verdict irevocabil.

Ajunseră pe comandă și auziră vocea lui Lindsay, foarte plată și ștearsă, ca și cum venea de departe :

— Încă cinci minute, timonier, şi-o aduci din nou la drum.

Se auzi apoi vocea lui Stannard :

— Dacă ar fi avut centură de salvare sau măcar o lampă în mînă...

Lindsay se întoarse mormăind ;

— Dar n-a avut ! Apoi accentuă : Asta contează !

Stannard zări silueta lui Kemp în uşa deschisă a timoneriei şi dădu din umeri în semn de dispreţ. Se părea că nu mai rămăsese nimic de spus.

Cînd Lindsay apăru în pragul uşii, şeful de stat major îşi ridică ochii de pe hîrtiile ce le avea în faţă.

— Odihneşte-ţi picioarele, comandante. Am de gînd să te ţin mai mult de-un minut.

Lindsay se aşeză. După aerul rece din şalupă, atmosfera din biroul în care intrase era aproape tropicală. Se înserase de-a binelea, ferestrele erau camuflate, soba se înroşise de căldură, iar pe Lindsay îl apucă somnul.

Comandorul vorbea la telefon, pe un ton grav :

— Foarte bine, Flags. Aşa să fie, dacă spui tu. Ne soseşte un nou contingent la noapte. Ştiai, nu ? Dă o raită prin magazie şi vezi cum stăm cu uniformele. Va trebui, totuşi, să-i îmbrăcăm, ce zici ? Bine, e-n regulă, să trăieşti. Puse receptorul în furcă şi-i aruncă un zîmbet lui Lindsay. Nu poţi avea o clipă de linişte.

Cotrobăi prin dulap şi scoase două pahare şi o sticlă de whisky.

Lindsay se relaxa, un whisky era binevenit. Asculta cum vîntul biciuia geamurile, iar alături, dactilografa se chinuia cu cine ştie ce raport.

De dimineaţă, pe cînd stătea pe aripa comenzii, căscînd gura la nişte marinari care se hîrjoneau pe teugă, a avut revelaţia unei priveliştii grandioase : Scapa Flow i se înfăşiţa cu măreţie şi demnitate înaintea ochilor. Zăpada se topise, nici nu mai ploua, în lumina puternică a dimineţii totul apărea ca o frumuseţe primitivă. Aerul rece, marea plumburie, insulițele maronii. Parcă-și cereau drepturile. Drepturile primului venit.

Whiskyul era sec și foarte bun.

Comandorul i se adresă :

— Nu te-am chemat pînă acum pentru că știam că ai destule pe cap. Oricum, am avut timp suficient să-ți studiez raportul. Zîmbi și, pentru o clipă, asprimea figurii sale dispăru. Ai procedat bine că ai atacat corsarul acela blestemat. Cu toate că a fost împotriva ordinelor primite. Să fiu sincer, și eu aș fi procedat la fel.

Lindsay îl întrerupse :

— Aș fi preferat să termin cu el.

— Pot să-ți spun că am avut norocul unor zile senine și avioanele noastre de recunoaștere n-au stat degeaba. Corsarul vostru se află acum în Norvegia. Cred că te interesează. E vorba de *Nassau*, șaptesprezece mii de tone, de construcție recentă. Era obișnuit să atace porturile de pe coasta de est a Africii. Le-a zăpăcit, zău așa. Turnă din nou în pahare. Rapoartele serviciilor de informații zic c-ar fi fost transformat în corsar de curînd. Adăugă, cu o grimasă de nemulțumire : Și, bineînțeles, domnii de la informații n-au binevoit să ne spună și nouă decît acum cîteva zile.

Lindsay dădu din cap, semn că înțelege situația. Se așteptase ca Lovelace să-l critice, să-l condamne pentru dreptul pe care și-l luase de a acționa de capul lui. Dar acum își dădea seama că nu s-ar fi putut întîmpla așa ceva.

După ce *Benbecula* a depășit estacadele, au așteptat disciplinați ordinele de legare la o geamandură liberă.

Nu-și făceau probleme, căci rada era aproape părăsită.

Ofițerul din barca pazei de coastă urcă la bord după corespondență și raportul oficial al *Benbeculei*. I se adresă lui Lindsay :

— Multe din cuirasatele ce vegetau aici de destulă vreme au pornit, în sfîrșit, spre Orientul Îndepărtat. Altele au luat-o spre Mediterana. Vitrina, după cum vedeți domnule comandant, e cam goală.

Deci, gîndea Lindsay, chiar dacă *Benbecula* ar fi respectat ordinele și ar fi așteptat ajutor, în loc să atace singură, tot n-avea de unde să-l primească. „Nu vreau acte de eroism“, spusese Lovelace, la ultima lor întîlnire. Nu avuseseră încotro, au trebuit să le facă.

Ca și cum i-ar fi ghicit gîndurile, acesta zise :

— Sîntem destul de înghesuiți, Lindsay. Treburile nu merg bine de loc în Mediterana și, în plus, am avut și destule pierderi în partea de vest. Îți voi arăta pe hartă situația exactă, să ai o imagine clară. Devenise foarte grav. N-am făcut încă publică pierderea lui *Loch Glendhu*. Cu cît inamicul știe mai puțin despre noi, cu atît e mai bine. Cred că îți imaginezi că posturile de radio germane au și bătut toba că au scufundat un crucișător greu. Poate sînt chiar convinși de asta, dar eu cred că mai degrabă au vrut să ne testeze. Să ne vadă reacția.

Lindsay se simți deodată extenuat. Încordarea fără sfîrșit, efortul continuu de a face din mîna de oameni pe care-i comanda o unitate de luptă adevărată, lăsaseră urme.

— N-aș zice că sînteți foarte optimist, domnule comandor, spuse el.

Lovelace făcu o pauză, cu sticla de whisky în mînă, deasupra paharului lui Lindsay, gata să toarne.

— Știam că voi, scoțienii, beți, nu vă jucați. Bea domnule ce ai în pahar, ce Dumnezeu ! Adăugă, cu ochii ațintiți asupra sticlei : Mare ghinion cu tipul ăla care a căzut în apă... Și, totuși, ai avut noroc că s-a întîmplat doar atît. Cu oamenii pe care îi ai la dispoziție, cu lipsa lor de pregătire, mă aşteptam ca pierderile să fie de zece ori mai mari.

— Asta cam aşa e... Bău whiskyul încet, lăsîndu-l să-i ardă limba. Îi veni în minte chipul lui Kemp, cu faţa palidă, mîinile tremurînde, atunci cînd îi relatase cele întîmplate cu Biggs. Îşi mai aminti de furia lui Swan, revolta care-l apucase cînd îi spusese : „Domnul Kemp habar n-are de nimic, domnule comandant. Nici nu ştie pe ce lume trăieşte..."

Ca să ai habar de ceva, pe o navă, e nevoie de timp. Lindsay ştia asta prea bine. Şi tînărul Kemp avusese la dispoziţie foarte puţin timp. Îi mai lipsea însă, ceva, îi lipsea interesul.

Lovelace îl întrebă :

— Ce-ai făcut cu aspirantul acela ?

— Nimic, domnule comandor. A fost un accident datorat mai mult ignoranţei marinarului decît lipsei de atenţie.

— Sînt sigur că nu va uita niciodată cele întîmplate ! Lovelace era, aparent, satisfăcut de ce auzise. E-n regulă. Va trebui să i se dea de lucru serios. Să-i sfîrîie călcîiele. Dacă l-aş transfera în altă parte, i-aş face mai mult rău. Îi aruncă o privire lui Lindsay, să-i vadă reacţia. Bineînţeles, va rămîne pe navă numai dacă dumneata nu vei dori să fie mutat.

— Nu, cred că e bine să rămînă. Am să mă descurc eu cu el.

— Bine. Mai ales că mă văd nevoit să-ţi iau nişte oameni. Pe Tobey, şeful de echipaj, şi alţi cîţiva. Va trebui să întregesc efectivele unor nave pe care friţii le-au cam rărit. Iţi vei completa oamenii din cei ce sosesc la noapte. Au încă mintea limpede, căci vin direct din centrele de instrucţie.

Telefonul sună şi Lovelace ridică receptorul. Răspunse :

— Da, îl voi primi pe comandantul lui *Merlin* în trei minute. Spune-i să-şi încălzească niţel spatele la soba ta, pînă atunci.

Lindsay se ridică :

— Nici un ordin pentru mine, domnule comandor ?

— În curînd. Deocamdată, nimic.

Lovelace deveni din nou distant şi foarte oficial, plin de importanţă, în mijlocul problemelor.

— Am ordonat ofiţerului cu întreţinerea să facă tot ce poate, să vă dea tot sprijinul. Nava atelier va fi gata să vă ajute. Dacă vor fi probleme ce nu le veţi putea rezolva împreună, mă tem că va trebui să mai aşteptaţi. Şi, încă ceva. Mai mult de o săptămînă nu vă pot acorda. Din cîte am înţeles, aţi şi făcut plinul. În cazul ăsta vă puteţi permite să daţi cîteva permisii.

Lindsay îşi luă chipiul în mînă. Stomacul îi ardea ca focul după whiskyul băut.

Era o chestiune de prioritate, iar *Benbecula* se afla în coada listei. O săptămînă de pauză, de respiraţie. Şi, apoi, din nou în misiune de patrulare. Printre gheţuri. Oamenii vor fi iar supuşi frigului şi privaţiunilor, care nu vor face decît să le slăbească vigilenţa. Poate că echipajul de pe *Loch Glendhu* păţise ceva asemănător. Extenuaţi, învinşi de greutăţile întîmpinate în timpul patrulării, au neglijat cu desăvîrşire existenţa inamicului. Şi le-a fost fatal.

— Mulţumesc pentru băutură, domnule comandor.

Lovelace rînji, mulţumit.

— Plăcerea a fost de partea mea. Între atîtea necazuri, atîtea nereuşite raportate în fiecare zi, atunci cînd mai aud o veste bună, este un adevărat privilegiu.

Lindsay părăsi biroul, trecu prin camera secretarei, unde aştepta liniştit cel ce urma să intre la şeful de stat major. Era comandantul lui Merlin, distrugătorul modern și puternic ancorat în vecinătatea *Benbeculei*. Inferior în grad lui Lindsay și, totuși, avea comanda unei nave mult mai serioase. Îl privi pe Lindsay cu o curiozitate pe care acesta n-o înțelese.

După ce trecu pe lîngă el, nu i-a fost greu să-și imagineze scena ce va urma.

Tînărul locotenent-comandor o va întreba, politicos, pe secretară, cine părăsise tocmai biroul comandorului ? Aceasta îi va răspunde, bineînțeles. În mintea tînărului, lucrurile se vor limpezi. A fi comandantul unui crucișător auxiliar, ca *Benbecula*, și a arăta cum arăta Lindsay, ceva era în neregulă. Ceva se întîmplase. Avea ceva la dosar !

Rămase nemișcat pe culoarul ce ducea spre ieșire. Îl apucase disperarea. „Să-i ia dracu' ! Să-i ia dracu' pe toți !“

— Ce faceți, domnule comandant ? Nu vă simțiți bine ?

Lindsay se întoarse și dădu cu ochii de-o tînără Wren, care-l privea nevinovată. Era înfofolită pînă peste urechi, iar picioarele îi erau ascunse de o pereche de cizme, nu tocmai elegante.

O fixă cîteva clipe.

— Ba da, mulțumesc. Încercă să-i zîmbească, ca răspuns la îndoiala și preocuparea din ochii ei. Sînt doar cam obosit. Atîta tot.

Fata își scoase chipiul și lăsă părul să-i alunece pe spate.

— V-am văzut venind, azi dimineață. Continua să-l studieze. Am auzit cu toții ce s-a întîmplat.

O ușă se deschise și se închise la loc, cu zgomot. O altă Wren își făcuse apariția. Era la fel de înfofolită. Se apropie și-i înmînă colegei un mănunchi de chei de contact. Eve Collins, noua venită, spuse :

— Îți mulțumesc că m-ai schimbat așa de devreme, Sue. Fii atentă la șosea. E numai gheață, toată.

Fata nu-i răspunse imediat, îl privea cu atenție pe Lindsay.

— Vă urez numai bine ! Ai să faci și tu în locul meu Eve, nu-i așa ? Apoi plecă, lăsînd în urmă aerul rece pătruns pe ușa deschisă.

Eve Collins spuse :

— Sînt bucuroasă că v-ați întors sănătos, domnule comandant.

Lindsay își aminti lumina farurilor care-i ura drum bun, maistrul semnalizator care înregistrase scena fără vreun comentariu.

— Unul din oamenii mei a descifrat mesajul, știai ? A fost drăguț din partea dumitale să-mi urezi drum bun. Făcu o pauză. Mă întreb, ce-ai zice să am o sticlă cu ceva tare la mine ? Îi înregistră surpriza și adăugă : Poate mîncăm undeva, sau, mă rog...

Eve își puse chipiul și răspunse, puțin jenată :

— Îmi pare rău... tare rău, dar...

— Ai vreo întîlnire, nu-i așa ? De vreme ce colega dumitale te-a schimbat mai repede, trebuie că e planificată de mult.

— Cam așa ceva. Aș putea totuși să o amîn.

— Nu, lasă, nu e cazul... Făcea eforturi să nu pară afectat. Să lase impresia că nu-i pasă. Nici nu-și dădea seama de ce devenise totul atît de urgent, atît de important.

Ușa se deschise și, în lumina coridorului, apăru un locotenent tînăr de aviație. Își scoase mănușile în grabă și spuse :

— Cred că-ți trebuie o noapte întreagă să te schimbi, draga mea. Sînt cu o mașină afară. Te conduc eu, dar hai odată !

De-abia atunci dădu cu ochii de Lindsay și continuă, jenat :

— Oh, vă rog să mă iertați. Am dat așa buzna...

Eve făcu prezentările :

— Jack, fă cunoștință cu domnul comandor Lindsay. Se întoarse spre el și zise, cu o voce nu prea entuziastă : Colegii lui Jack fac o petrecere în seara asta. O să se și danseze. N-ați dori să veniți cu noi ? Ar fi, oricum, o schimbare față de... Apoi, spre noul venit : Ce zici, Jack, nu e o idee bună ?

— Sigur. De ce nu ? Nu părea, însă, că e, într-adevăr, de acord.

Lindsay sesiză îndoiala din glasul tînărului locotenent și replică :

— Trebuie să mă întorc pe navă. Mă așteaptă cu toții să le dau ultimele vești. Vă mulțumesc, oricum. Distracție plăcută !

În clipa următoare se trezi în stradă, în întuneric și vîntul rece făcu să-i dea lacrimile.

Pe coridor, spre ieșire, locotenentul nu putut să se abțină.

— Asta ce-a mai fost ?

Eve își strînse fularul și se încruntă.

— Asta n-a fost nimic. Este un tip pe cinste, atîta tot.

Tînărul făcea eforturi să zîmbească.

— Și mai e și comandor pe deasupra. Dumnezeule, văd că știi să acorzi priorități...

În stradă, Lindsay auzi rîsul fetei și zgomotul mașinii care demară imediat. „M-am purtat ca un idiot !". Îi părea rău. Simțea o durere în coșul pieptului. Izbucni cu voce tare : „Ești un idiot, un neghiob tîmpit, asta ești, Lindsay !". Apoi mări pasul și aruncă o privire spre locul unde *Benbecula* era legată la geamandură.

Lindsay lucra la birou, cînd Goss, urmat de Fraser, apărură în ușă.

— Luați loc, domnilor. E aproape douăsprezece. Putem bea ceva, nu ?

Urmărea figura osoasă a lui Goss, în timp ce acesta își alegea un scaun și constată că ridurile din jurul gurii și ochilor se accentuaseră. Toți trăiseră clipe grele, în ultimul timp, dar se pare că Goss le resimțea mai puternic.

Comandorul Lovelace avusese dreptate cu planificarea reparațiilor. „Mai mult de o săptămînă nu vă pot acorda".

Îi privi pe cei doi și spuse, calm :

— Am primit noi ordine. Trebuie să fim pregătiți de plecare în patruzeci și opt de ore.

Fraser comentă :

— O săptămînă și o zi. Asta e tot ce ne-au dat. Ai dracu' de generoși !

Lindsay se întoarse spre Goss.

— Dumneata ce-mi poți spune ? Mai e mult de lucru ?

Bietul Goss. Muncise pe brînci. Lindsay îl surprinsese de cîteva ori certîndu-se și luptînd cu inginerii și mecanicii de pe nava atelier, pe care îi urmărea pas cu pas, prin toate cotloanele *Benbeculei*, ca o cloșcă ce-și protejează puii împotriva unor vulpi înfometate.

Dacă n-ar fi fost Fraser cu echipa lui, care au reparat tot ce se putea repara pînă să ajungă în radă, cine știe cît ar fi durat acum ? Găurile produse de obuze în cocă au fost cu grijă astupate, iar noul strat de pitură deasupra făcea ca numai un avizat să fie în stare să-și dea seama de cele întîmplate.

La bord, remedierile au fost minore, într-atît de bine lucrase Fraser.

Cînd Jupp intră în cabină să servească băuturile, Goss spunea :

— Am făcut tot ce-am putut, domnule comandant. Reparațiile sînt aproape gata. Măcelarii ăia de pe nava atelier mai mult au deranjat decît au reparat. Ar fi trebuit să mergem la Greenock sau Rosyth. Privi afară, prin hubloul cel mai apropiat, și exclamă : Vremea se înrăutățește ! Ne-așteaptă niște zile...

Fraser nu se putu abține :

— Ești optimist ca o rază de soare, secundule !

Lindsay interveni :

— Am impresia că vom fi pe mare de Crăciun.

Observă cum cele spuse de el îi afecta diferit pe cei doi. De cînd se știe, numai pe mare l-a prins Crăciunul. Dar asta nu conta acum. Cei mai mulți din echipaj nu erau obișnuiți cu astfel de sacrificii. Și, după mizeria îndurată în timpul ultimei misiuni de patrulare, să-ți mai petreci și Crăciunul prin întinderile arctice, suna ca un dezastru final. Observă mirarea de pe fața lui Goss, în timp ce privea afară. Cerul era plin de nori albi. În cabină aerul se menținea umed, din pricina încălzirii cu aburi. Frigul tăios te îmbia să rămîi înăuntru.

— Este absolut sigur, domnule comandant ? întrebă Fraser, sperînd într-un răspuns negativ.

Lindsay glumi :

— Stewardul șef îmi spune că așa e.

Jupp, aplecîndu-se peste birou, cu tava în mînă, i se adresă lui Lindsay, timid :

— Am văzut cu ochii mei curcanii ce ne-au fost aduși. Dom' Barker de-abia așteaptă să s-apuce de ei... Dădu din cap. Asta-i un semn clar că...

— Foarte clar ! întări Fraser.

Goss părea că nu aude discuția.

— Ne-așteaptă din nou vreo misiune de patrulare ?

— Nu. Lindsay ridică paharul. Mai la sud-vest decît „Uncle Item Victor". Dar asta rămîne între noi. Vă rog.

Goss se cutremură :

— Doamne, asta trebuie să fie pe lîngă Groenlanda. Pe-acolo totul e înghețat.

Nici unul din cei trei nu mai scoase o vorbă și zgomotele de pe punte pătrundeau în cabină, asemenea unor martori indiscreți la discuția lor.

Lindsay îl studie pe Jupp, în vreme ce stewardul șef îi umplea din nou paharul, și se întrebă dacă acesta observase că, în ultimul timp, începuse să bea mai mult ca de obicei. Ar fi trebuit să coboare de mai multe ori de pe navă. Să mai schimbe peisajul. Dar, în afară de două vizite oficiale la cartierul general din Kirkwall, a rămas acolo, pe punte, să urmărească pregătirile de plecare. Știa că fusese prea multă vreme singur și că asta nu ajuta la nimic. Mai știa că trebuie să facă ceva, să rupă monotonia ce-se instalase în viața sa de zi cu zi. Și cînd se gîndea că și Crăciunul îl va petrece pe navă...

Acordase destule permisii oamenilor săi, dar, din păcate, toți ajunseseră la concluzia că în Scapa, pur și simplu, nu aveai ce face. În lipsă de distracții organizate oficial, marinarii își ofereau singuri divertismente : beții, bătăi, patrule ale poliției atacate și altele de acest fel. Mulți dintre cei aduși în fața lui, spre pedepsire, încercau să se dezvinovățească. Le acorda circumstanțe atenuante, căci știa că modul lor de comportare era consecința permanentei frustrări, a vieții pe care o duceau. Amenințarea că vor avea aceeași soartă ca a celor de pe *Loch Glendhu* se nărui odată cu pătrunderea în port. Urmele nu puteau fi şterse deodată. Erau martorii descărcării nervoase a unor oameni.

— Credeam că vom trage şi noi o petrecere înainte de plecare. Aşa, să ne ţină pînă la Crăciun. Spuse, deodată, Lindsay.

Fraser îl privi curios.

— Timpul trece, oricum...

Dar Lindsay se uita la Goss.

— Totul depinde de dumneata, secundule. Dacă crezi că ai şi aşa prea multe pe cap, o lăsăm baltă, naibii.

Goss se agită în scaun.

— Am destule pe cap, domnule comandant. Accentua pe cuvintele lui Lindsay. Oricum, cine credeţi că o să vină ?

Lindsay încercă să nu-şi schimbe tonul, mai ales că Fraser era cu ochii pe el.

— Cum cine ? Ca de obicei. Cei de la bază, unii dintre oamenii care ne-au ajutat, cam aşa ceva...

— Şi eu cred că ar fi destul de greu. Oamenii secundului n-au terminat curăţenia, mai au destule lucruri de pus la punct. Şi, zău, cine o să vină pe nava asta ? Mai ales că, de curînd, a ancorat în apropiere un port-avion al dracului de mare şi zău...

Goss îl întrerupse şi se răsti la el, nervos :

— Atîta ştii să spui. Cîte nave ca a noastră ai văzut la viaţa ta ? Zi-mi, cîte ? Cîteva picături din băutură îi săriră pe haină, dar nu observă. Portavion ? O altă navă de război, ce mare scofală ? Şi mai află, dragul meu, că cei mai mulţi sînt sătui, pînă peste cap, de astfel de nave.

Lindsay întrebă, liniştit :

— Aş vrea să ştiu dacă eşti pentru, secundule. Îl văzu pe Fraser coborînd ochii, jenat.

Goss reveni repede la demnitatea sa obişnuită.

— Ce să zic... dacă dumneavoastră credeţi că.. Îi aruncă o privire lui Fraser. Da, sînt de acord, domnule comandant.

— S-a aranjat, deci. Las totul în grija dumitale. Două zile nu înseamnă prea mult, dar sînt sigur că te vei descurca.

Goss întinse paharul gol către Jupp.

— Să mă descurc ? Se încruntă. Păi, domnule comandant, eu, cu mîinile şi capul meu, am organizat o recepţie în salonul cel mare, de s-a dus vestea. În vremurile bune, desigur. Un prinţ, cu toată suita, plus unii dintre cei mai bogaţi pasageri ai noştri au mîncat şi au băut pînă au crăpat ! O să le-arătăm noi de ce sîntem în stare. Se ridică în picioare, cuprins de un entuziasm molipsitor. Vă rog să mă scuzaţi acum, domnilor, cred c-am să mă duc să-l găsesc pe Barker. Vreau să discut cu el nişte chestii. Uită cu totul de misiunea lor viitoare. Auzi, „port-avion". Ce drac de portavion ? Trebuie să fii nebun să vezi o dihanie d'asta. Nebun de legat ! Părăsi cabina într-o viteză puţin obişnuită pentru el.

Fraser mai ceru un pahar, apoi spuse :

— Nu l-am văzut aşa, de ani de zile, domnule comandant ! Nici nu vă daţi seama ce-aţi declanşat.

Lindsay zîmbi.

— Sper să ai dreptate, Fraser. Nava noastră avea nevoie de puţină viaţă. Ceva s-o mai trezească. Şi-o să începem cu petrecerea asta. E bine ?

— E foarte bine, domnule comandant !

Lindsay n-a avut prea mult timp să se gîndească la petrecerea proiectată. Pînă aproape de începerea ei, a fost prins cu tot felul de rapoarte şi urgenţe. S-a ocupat şi de pregătirea adaptărilor ce urmau a fi făcute, pentru mărirea vitezei navei, de alimentele proaspete și munițiile sosite la bord. Primise și o nouă balenieră, ca să o înlocuiască pe cea veche, distrusă de un obuz. Curcanii promiși sosiră și ei și luară imediat drumul camerei frigorifice, prin grija oamenilor lui Barker. În sfîrșit, mai erau și marinari nou veniți la bord, care-i înlocuiau pe cei ce au fost nevoiți să părăsească nava, prin bunăvoința lui Lovelace.

Întreg echipajul urmărea cu atenție pe fiecare membru nou. Oameni pentru care *Benbecula* reprezentase prima navă, cei mai mulți veniți direct din centrele de instrucție, îi priveau, acum, ca niște marinari încercați, pe noii veniți, cu un sentiment curios de superioritate și mulțumire. Lindsay îi vedea și el de pe puntea de comandă. Mantalele și măștile de gaz nou-nouțe, părul tuns regulamentar, aerul de confuzie totală îi făceau ușor de recunoscut.

Îl auzi pe Archer, ajutorul șefului de echipaj, răstindu-se la ei :

— Haideți, așa, săriți odată ! Ce-așteptați mă, ziua de mîine ? Aliniați-vă pînă vă repartizez. Mai repede !

Archer parcă mai crescuse în lățime, de cînd Tobey, fostul șef de echipaj, plecase pe o altă navă. Iar în ce privește puterile ce i le dădea postul, le folosea din plin.

Un recrut deschise gura și spuse, timid :

— Credeam că venim pe o navă de război, dom'le maistru, nu o...

N-apucă să termine și Archer răcni la el :

— Asta e un crucișător auxiliar, bă, deșteptule ! Orice nenorocit se poate descurca pe o navă de luptă. Pe asta însă e nevoie de marinari adevărați. M-ați înțeles ?

Se întoarse să plece și-și mai aminti ceva :

— Și eu nu sînt dom' maistru ! Eu sînt șeful de echipaj. Să nu dea dracu' să uitați asta !

Micuțul recrut încercă să se ascundă în spatele celorlalți, dar glasul puternic a lui Archer îl urmări, ca un cal de mare :

— Și să te mai tunzi, m-auzi, mă ?

Se întunecase, cînd Goss veni în cabina lui Lindsay.

— Totul este gata și lumea vă așteaptă în careu, domnule comandant.

Goss purta o uniformă nouă și, după cum mirosea, trebuie că făcuse o baie înainte și se și bărbierise.

Mai era ceva. Un fel de sfidare în ochii lui.

Cînd ajunseră, Lindsay rămase încremenit. Îi era greu să creadă că se află pe aceeași navă.

Totul strălucea, lumini colorate, în colțuri, aduceau aminte de un pom de iarnă, cele două mese lungi erau pline cu sandvișuri, tartine de tot soiul, una mai ornată ca alta, încît îți era greu să te hotărăști cu ce să începi. Lindsay se gîndi la buzunarul ofițerilor cînd va veni momentul socotelilor. Stewarzii care serviseră pe navă înainte de război își puseseră jachetele de gală. În timp ce-l însoțea pe Goss spre locul ce-i era rezervat, zări și trei stewarzi cu viori în mînă și unul așezat la un pian, care, cu siguranță, nu făcuse parte din peisajul navei pînă atunci.

Goss se întoarse și-l întrebă mîndru :

— Ei, ce ziceți, domnule comandant ?

Lindsay nu schiță un gest.

— Asta nu seamănă a marină, secundule ! Îl apucă apoi pe Goss de braț. Pe cinstea mea că e minunat ! Știam că te vei descurca, dar chiar așa...

Goss îl privi puțin nedumerit :

— Deci, vă place, domnule comandant ?

Barker apăru și el și spuse :

— Ca în vremurile bune, domnilor !

Goss nici nu-l privi măcar.

— Chiar vă place, domnule comandant ?

— Îmi place. Foarte mult ! Lindsay îl văzu pe Jupp venind spre ei cu o tavă plină cu pahare. Este exact de ce aveam nevoie acum. De ce avem cu toţii nevoie, de cînd cu războiul ăsta nenorocit ! Şi ştia că spune asta din tot sufletul.

— Am auzit motorul unei bărci. Sosesc primii oaspeţi, strigă Goss, cît îl ţineau plămînii. Apoi aruncă o privire pe mese, să fie sigur că nimeni nu se atinsese de bunătăţi, pînă la venirea invitaţilor.

Fraser îl privi pe Goss cum pleacă să întîmpine oaspeţii şi-i spuse lui Lindsay :

— L-aţi făcut fericit, domnule comandant. Beau în sănătatea dumneavoastră. Ridică paharul. Aţi făcut un lucru nemaipomenit. Să trăiţi.

În cîteva minute careul se umplu cu musafiri. După zarva de acolo, după hohotele de rîs, după muzica celor trei care făceau totul să se autodepăşească, Lindsay îşi dădea seama că organizarea lui Goss fusese perfectă şi produsese o puternică impresie.

Ceea ce începuse mai mult în glumă se transformase într-un eveniment. Se simţea mîndru că reuşise să reînvie tradiţia navei, s-o prelungească pînă în prezent.

Figuri noi apăreau în fiecare clipă. Strîngeri de mînă, bătăi amicale pe spate marcau prezenţa noului venit. Surorile medicale şi soţiile cîtorva ofiţeri superiori contribuiau la colorarea atmosferei. Iar marea cantitate de băutură nu făcea decît să o accentueze.

Veniseră şi cîteva fete din Wren, dar, printre ele, nu se număra aceea pe care Lindsay ar fi dorit s-o vadă. Ştia că era în zadar să mai încerce acum să o aducă, cu toate că nu voia să plece din Scapa înainte de a o mai întîlni odată.

Ofiţerii lui păreau că se distrează de minune. Mark deChair, impecabil ca întotdeauna, cu uniforma sa albastră, se întreţinea cu două doamne.

Stannard şi sublocotenentul Cordeaux se întreceau în băutură, în timp ce Dancy discuta, grav, cu o soră blondă, despre ultimele cărţi pe care le citise, despre faptul că unui scriitor i s-ar oferi destule surse de inspiraţie dacă ar trăi pe o navă, ca ei.

— Trebuie să fie extraordinar să fii scriitor adevărat, spuse ea, pe un ton răguşit.

Dancy o privi fix în ochi şi adăugă, plin de importanţă :

— Este în acelaşi timp şi o mare responsabilitate, nu crezi ?

Pînă şi Emerson, bătrînul subofiţer mecanic ieşise din scorbură. În spatele lui, Lindsay o auzi pe sora cu care se întreţinea Dancy, întrebîndu-l pe acesta :

— Este subofiţer ?

— Este. Şi încă unul din cei mai buni.

Goss patrula de colo-colo, cu ochii la respectarea celor mai mici amănunte, mulţumea pentru complimentele ce i se făceau, răspundea cu amabilitate tuturor întrebărilor.

Lindsay mai luă un pahar, încercînd să-şi dea seama al cîtelea era. Îl urmărea pe Goss, care se simţea minunat. Era pentru el cea mai bună ocazie să demonstreze calităţile lui şi ale bătrînei sale nave.

Jupp îi şopti lui Lindsay :

— Am fost anunţaţi, prin telefon, că va sosi în curînd şi comandorul Lovelace, dom'le comandant.

Dar Lindsay privea peste el, spre uşă. Boase, doctorul, ura bun venit unui grup de întîrziaţi, pe care îi conduse apoi la mese. Printre aceştia, Lindsay o recunoscu pe tînăra Wren, Eve Collins.

N-a fost sigur, la început. Fără fularul acela gros și mantaua de ploaie, arăta cu totul altfel. Mult mai mică de statură decît și-o amintea. Părul foarte scurt îi dădea o delicatețe aparte. O porni cu sufletul la gură spre locul unde se oprise Eve și, cînd ajunse, Boase se simți obligat să facă prezentările :

— Oh, iată-l și pe comandantul nostru, domnișoară. Ea îi întinse mîna. Era gingașă și caldă.

— Da, știu. Ne cunoaștem.

— Sînt bucuros că ai reușit să ajungi, pînă la urmă, spuse Lindsay.

Avea ochi căprui, mari. Îl studia, cu aceeași gravitate cu care o făcuse atunci cînd îl adusese cu mașina comandorului.

— Nava asta nu seamănă cu nici una din cele pe care le-am văzut. E minunată !

Lindsay își dădu seama că îi mai strînge încă mîna și spuse timid :

— Uite, vine stewardul. Ia un pahar de pe tavă și povestește-mi ce-ai mai făcut.

Ea îi zîmbi.

— N-am prea făcut cine știe ce. Ridică paharul. Noroc !

Boase se retrăsese discret, în mulțime, fără ca Lindsay să bage de seamă.

— Îmi pare rău că m-am purtat ca un copil tîmpit, atunci, seara ! Cine știe ce-ai gîndit despre mine... spuse Lindsay.

Îl întrerupse brusc :

— Arătai foarte obosit. Sfîrșit chiar. Și mie mi-a părut rău... că n-am putut dansa împreună, însă.

Lindsay privi în jur.

— L-ai adus și pe el ? Încercă un zîmbet. Părea un tip simpatic...

— Îl urai și asta se vedea. Rîse cu poftă. Dar nu e cu mine, sîc ! Se opri din rîs. Era prietenul lui Bill. Un bun prieten de-al meu, care a murit nu de mult.

Ridică paharul spre o altă Wren, care era captivată de discuția cu locotenentul Hunter.

— Ai grijă, Judy ! Știi cît de periculoși sînt tinerii locotenenți. Își schimbă din nou starea de spirit

Lindsay o conducea spre holul mai retras, de lîngă intrare.

— Mîine ridicăm ancora, cred că știai. Mă gîndeam la... prînzul pe care ți-l propusesem...

Îl privi, preocupată.

— Am uitat să-ți spun că am fost înrolată.

— Înrolată ? Cuvîntul îl lovi pe Lindsay ca un trăznet.

— Îmi doream de mult să ajung la un curs de specializare în transmisii. Aș fi putut s-o fac de la început, dar, cum aveam carnet de conducere, înțelegi...

Lindsay nu înțelegea. Îi era clar, în acel moment, că avea s-o piardă, înainte chiar de a o descoperi.

— Carnet de... ce carnet ? Lindsay se bîlbîia.

— Da... avînd carnet de conducere, au preferat să mă folosească șofer. Asta-i tot. Îl prinse de braț. Încep să mă clatin... Și, cum spuneam, mi-a venit ordin de înrolare în cadrele active ale Marinei. Făcu o pauză. Voi pleca în Canada.

— Mă bucur pentru tine, spuse Lindsay, privind în altă parte.

— Nu, nu te bucuri. Nici eu nu mă mai bucur. Acum. Rămase cu mîna pe mîneca hainei lui.

Canada... Nici măcar nu va putea s-o viziteze. Îi părea rău că nu se stăpînise şi lăsase să i se vadă dezamăgirea. Nu era vina ei. Nu era vina nimănui.

— Doar n-ai venit aici să te întristezi, nu ? Hai să-ţi prezint oamenii mei.

— Nu prea pot să rămîn mult. Mă voi îmbarca la noapte. Va trebui să ajungem un convoi tocmai la Liverpool. Nu schiţă nici un zîmbet. Groaznic, nu-i aşa ?

— Da. Simţea nevoia s-o ia în braţe, să fugă cu ea, departe, să nu-i mai găsească nimeni. Ai să-mi lipseşti. Tare mult...

Îl fixă cîteva clipe.

— Chiar simţi asta ?

Capul lucios a lui Maxwell se desprinse din mulţime şi se apropie de comandant.

— Vă rog să mă iertaţi că vă deranjez, domnule comandant, dar a sosit comandorul Lovelace. Îi aruncă o privire fetei. Apoi continuă. Şi nu e singur. E însoţit de o persoană foarte importantă.

— Transmite-i că vin îndată. În timp ce Maxwell se grăbea spre noii veniţi, Lindsay spuse :

— N-ai să părăseşti nava fără să ne luăm rămas bun. Îmi promiţi ?

Eve dădu din cap.

— Sigur că-ţi promit. Pînă atunci, mă voi întreţine cu simpaticul vostru doctor.

Lindsay îşi croi cu greu drum prin mulţime spre locul unde stăteau Lovelace şi Maxwell. Cînd dădu cu ochii de el, comandorul zîmbi.

— Ah, Lindsay, aş dori să-ţi prezint pe domnul comodor Kemp.

Comodorul, un tip îndesat, spuse în loc de bună seara :

— Petrecere în toată legea. Parcă n-am fi în război, domnilor.

Lovelace îl privea pe Lindsay rece.

— Ai făcut o treabă frumoasă, Lindsay !

Acesta, însă, nu-şi putea lua ochii de la Kemp. Era ceva agresiv în atitudinea comodorului. Ceva de netolerat. Ca şi cuvintele lui, de altfel.

— Aţi fost numit la baza noastră, domnule comodor ?

Acesta luă un pahar de pe tava unui steward şi îl privi pe Lindsay critic.

— Sînt aici pentru a coordona noua strategie, domnule. Nu prea e momentul acum să discutăm chestiuni profesionale, dar mă rog... Nici măcar nu zîmbi.

Pe Lindsay îl cuprinse deodată furia. „Cine dracu' se crede idiotul ăsta gras ?" Gîndul îi zbură la Eve, la ultimele clipe care le-ar fi putut petrece împreună...

Comodorul i se adresă :

— Pe unde naiba umblă fiul ăla al meu ?

Era vorba de aspirantul Kemp. Trebuia să-şi imagineze.

— Nu prea am idee pe unde e acum. Ar însemna să ştiu, în fiecare moment, unde-mi sînt ofiţerii. Lucrul ăsta e cam greu.

— Veniţi domnule comodor, să vă prezint ceilalţi oaspeţi. Domnul comandant Lindsay n-o să se deranjeze pentru un aspirant, nu-i aşa ? spuse Lovelace, pe un ton tensionat.

Kemp îl privea cu aceiaşi ochi inexpresivi.

— Vreau să-l văd. Nu înţelegi ?

— Am să trimit după el, îndată.

De fapt asta trebuia să facă de la început. Doar bătrînul Kemp bătuse atîta drum ca să-şi vadă fiul...

Îl auzea pe comodor spunînd :

— Idiotul ! Cînd am auzit de ultima tîmpenie pe care a făcut-o, simţeam că explodez !

Lindsay se întoarse brusc din drum şi spuse :

— Sînteţi aici în misiune oficială sau ca oaspete, domnule comodor ?

Kemp îl privi surprins.

— În calitate de oaspete, bineînţeles.

— În cazul ăsta, mi-aş permite să vă sugerez că ar fi bine să vă comportaţi în consecinţă. Se întoarse şi plecă, nelăsîndu-i lui Kemp timp de replică.

— Impertinent acest comandant ! Se întoarse spre Lovelace. Pot să te asigur că vor fi nişte schimbări pe-aici, cînd am să vin în control !

Lindsay se lovi de Jupp în graba sa spre uşă.

— Vă rog să mă iertaţi, dom'le comandant... dar să ştiţi că domnişoara a plecat... A fost chemată urgent la comandament. Am impresia că va pleca mai devreme... sau mă rog... nu ştiu... ceva în legătură cu plecarea, oricum. M-a rugat să vă dau asta. Îi înmînă o foaie de hîrtie împăturită.

Lindsay o deschise nervos. Era scrisă cu creionul.

Am fost chemată urgent. Ai grijă de tine. Ne vedem la Eden.

Eve.

Alergă pe puntea promenadă, unde aerul rece îi tăia respiraţia.

Timonierul îl zări şi i se adresă :

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule comandant ?

— Ultima şalupă care a plecat... O mai vezi ? Dar noaptea era atît de neagră, încît nici vorbă de aşa ceva.

— Nu, domnule comandant. A plecat de vreo zece minute... acum e departe.

— Mulţumesc, să trăieşti !

Lindsay se întoarse în careu şi îl văzu pe comodorul Kemp discutînd cu fiul său, într-un colţ.

Mai mulţi dintre invitaţi dădeau semne de plecare. Se apropie de Goss şi îi şopti la ureche :

— Mă găseşti în cabina mea, secundule. Preia comanda, te rog.

Goss îl privi cu uimire. Spuse, totuşi :

— Grozavă petrecere, domnule comandant !

O MICĂ GREŞEALĂ

Telefonul de la capătul cuşetei lui Lindsay se porni să sune şi acesta duse receptorul la ureche, fără a mai aprinde lampa de deasupra capului.

— Domnul comandant ? Stannard părea surprins. Îşi imaginase probabil că Lindsay doarme mai adînc. E timpul să schimbăm de drum.

Lindsay îşi aduse ceasul în dreptul ochilor şi privi semnele fosforescente, lucind în întuneric. Ora patru dimineaţa. O nouă zi.

— Foarte bine. Ce mai e pe sus ?

N-avea cum să se schimbe ceva doar în cele trei ore scurse de cînd părăsise puntea de comandă. După cum nu se prea schimbase nici în zilele şi săptămînile trecute de la momentul desprinderii lor de geamandura din Scapa Flow. Zece zile pentru a ajunge în zona de patrulare şi alte douăzeci pentru a parcurge liniile invizibile ale extremităţii acesteia, în timp ce marea făcea tot ce-i sta în putinţă să le transforme viaţa într-un calvar. Chiar şi acum, cînd asculta gîfîitul lui Stannard în telefon şi bufniturile surde ale valurilor în bordaj, revedea, parcă, trîmbele de apă ce se azvîrleau peste puntea bocaporţilor prova, pentru a îngheţa apoi, transformîndu-se în adevăraţi bolovani, în vreme ce spuma învîrtejită de vînt schimba suprastructura şi greementul în mase de sticlă brută. Pe punte, oamenii îngheţau pînă în măduva oaselor, alunecau şi înjurau în întuneric, în vreme ce manipulau clocanele şi furtunele cu apă caldă, ştiind că tot chinul lor va trebui luat de la capăt, în cel mult o oră.

Stannard răspunse :

— Vîntul continuă să sufle de la nord-vest. Destul de tare. Poate că o să ne fie mai uşor atunci cînd ne vom întoarce şi vom pune capul în vînt.

— Bine. Ţine-mă la curent. Puse receptorul la loc şi lăsă capul pe pernă.

Curios modul acesta de a duce războiul. Milă după milă, care mai de care mai nenorocită. Distanţe pustii, pe mare violentă şi friguroasă. Auzi pe puntea de deasupra paşii marinarilor, zăngănitul înăbuşit al instalaţiei de guvernare, cînd Stannard a întors nava şi a înscris-o pe ramura cea mai de sud a patrulării. În momentul întoarcerii, poziţia *Benbeculei* — indicată de o mică cruce făcută de creionul lui Stannard pe hartă — era la aproape cinci sute de mile sud-vest de Islanda, iar la circa şapte sute şi cincizeci de mile în prelungirea drumului brăzdat de prova navei se găsea temutul Cap Farewell al Groenlandei. După părerea lui Lindsay, asta nu mai era o zonă de patrulare. Era, de-a dreptul, o sălbăticie, un deşert îngheţat.

Mai aveau o zi pînă să intre în decembrie, după care trebuiau să mai rabde încă o lună întreagă ca să înceapă drumul spre casă, adică spre Scapa şi geamandurile ei înveşmîntate în iarbă de mare.

Se suci în aşternut şi auzi sub pernă pilulele izbindu-se de sticluţa lor minusculă. Sunetul îi părea o dojană aspră şi încercă să nu-şi mai amintească de tonul rezervat cu care îl sfătuise Boase, atunci cînd i le înmînase : „Fiecare este suficientă să vă facă să dormiţi cel puţin patru ore. Somn adînc, gol de orice gînd“, somn pe care îl dorea cu disperare și de care avea atîta nevoie. Somnul milostiv. Și, totuși, îi fusese teamă să ia fie chiar și numai una din pilule. În caz că... Se suci pe cealaltă parte și se gîndi ce-ar fi să deschidă o altă sticlă de whisky ? Tot degeaba ! Nu mai putea continua în felul ăsta. Se distrugea lent și își dădea seama că devine, pe zi ce trece, o amenințare pentru toți cei care depindeau de el zi și noapte.

Ori de cîte ori se trîntea pe cușetă, chiar și numai pentru cîteva momente, coșmarul revenea cu o regularitate necruțătoare. Iar și iar... Se trezea nădușit și înfricoșat. Tremurînd din toate mădularele și conștient că este înfrînt.

Poate că dacă ar fi însoțit convoaiele, totul ar fi fost altfel. S-ar fi preocupat de verificarea zilnică a vaselor aflate sub escortă, de manevrele executate cu grijă de către acele masive cargoboturi, care trebuiau să-și mențină orbește viteza prin ceață sau noapte neagră, de frică să nu piardă contactul cu formația ; de căutarea navelor rămase în urmă... Și, apoi, poate... satisfacția aproape triumfală de a vedea, în sfîrșit, cum fiecare dintre ele intră nevătămată în port, la adăpost.

Pe cînd aici, nu exista nimic din toate astea, lucru care afecta la fel de mult pe aproape fiecare om de la bord. Încordarea se transforma ușor în mînie. Cel care întîrzie un minut la schimbarea cartului devine obiectul blestemelor celui care așteaptă, exprimate cu vehemență și cu ură caracteristică unui inamic. Lindsay încerca să sfărîme monotonia de moarte și lipsa de confort vorbind zilnic echipajului prin intermediul noului sistem interfon. Din cînd în cînd, pleca de pe comandă ca să facă un rond, să treacă în revistă cît mai multe părți ale navei, fără a-și neglija celelalte îndatoriri, dar știa bine că numai

atît nu era de ajuns. Chiar și podoabele din hîrtie colorată, aranjate cam de timpuriu în careuri și cabine, în așteptarea sărbătorilor de iarnă, păreau a lua în derîdere eforturile lor de a rămîne sănătoși la minte.

Clopoțelul telefonului îi răsună printre gînduri, ca o bubuitură de tun. Era din nou Stannard.

— Îmi pare rău că vă deranjez iar, domnule comandant. Accentul său de australian era mai pronunțat decît de obicei. La sud-est de noi se află un convoi, în marș în direcție vest, care schimbă de drum acum. Postul nostru de transmisii face veghe radio continuă, așa cum ați ordonat.

— La ce distanță e de noi ?

— Cam la vreo cinci sute de mile. Stannard nu părea sigur de el.

— Altceva ?

— Amiralitatea avertizează că un grup de șapte U-boturi, posibil chiar mai multe, a fost dirijat să ocupe poziții pe drumul inițial al convoiului.

— Bine. Continuați veghea radio. În receptor se auzi clichetul de închidere a circuitului.

Își repuse capul pe pernă, gîndindu-se de cîte ori auzise și el astfel de avertismente, pe vremea cînd comanda pe *Vengeur*. Cu diferența că acum erau implicate mai multe submarine, mai mari și mai bine organizate decît înainte. Își putea imagina cu ce strîngere de inimă comandantul convoiului necunoscut și cel al escortei examinează și discută ultima informație. Să schimbe de drum. Să ia drum spre nord pentru a evita U-boturile care-i așteptau. În orice caz, se pierde o groază de timp, dar, dacă au noroc, vasele ar putea fi salvate de la distrugere. Rareori submarinele își prelungesc eforturile prin căutări mult depărtate de rutele principale, obișnuite, ale convoaielor. De ce ar face-o, la urma urmei? Cifra mereu crescîndă a procentului de scufundări evidenția că eficacitatea lor era maximă.

Numai că, în Atlantic, nu poți fi niciodată sigur, de nimic. Timpul și distanța, viteza și vizibilitatea erau atît de diferite aci, față de calculul eficienței, efectuat în confortabilele birouri de operații ale buncărelor Amiralității...

Aceasta nu constituia, însă, nici pe departe, o preocupare pentru *Benbecula*. Convoiul întîlnit, ca și toți cei care se aflau pe mare, la un moment dat, trebuia să se bazeze numai pe forțele proprii.

Închise ochii și încercă să-și alunge convoiul din minte. Dar oricît de tare s-ar fi căznit, tot nu putea înlătura un brusc sentiment de neliniște. Bănuială sau instinct? Era imposibil de definit.

Aprinse lumina și-și repezi picioarele în afara cușetei, bîjbîind cu gesturi automate după cizmele de vreme rea.

Nu l-a surprins ciocănitul lui Jupp la ușă, mutra amărîtă a acestuia, care-l căuta din ochi. Probabil că nici el nu putea dormi.

— Nu doriți să gustați ceva, în chip de dejun timpuriu, dom'le comandant? Am pus să fac o țîră de cafea. Ochii lui cîntăriră rapid dezordinea din cușetă.

Lindsay negă, din cap, în timp ce încerca să se țină pe picioare, în contra balansului neregulat al navei.

— Cred că pentru moment mi-e deajuns o cafea.

Jupp dispăru, tot atît de fără zgomot precum intrase, și reveni, după cîteva minute, cu o cană cu cafea proaspătă.

— Pe-acolo, pe sus, suflă cam ai naibii vîntul. Se uită cu vădită dezaprobare la puloverul mototolit și pătat al

lui Lindsay. Am să vă mai aduc niște schimburi de la mine, din magazie.

Lindsay zîmbi.

— Lasă, altă dată.

Se răsuci pe călcîie cînd sună telefonul din nou.

— Domnul comandant? Vorbea Stannard. Postul de transmisii a primit, chiar acum, o radiogramă pentru noi. Strict secretă. L-am pus pe Aikman s-o descifreze fără întîrziere.

Locotenentului Aikman, avînd la bord funcția de ofițer de priză, i s-a încredințat și îndatorirea suplimentară de a decodifica radiograme mai secrete și, bineînțeles, numai plăcere nu i-a făcut cînd Stannard l-a scos din așternutul cald al cușetei.

Lindsay sorbi o gură de cafea și apoi întrebă:

— Mai ai vreo știre despre convoi?

— Alte șase U-boturi au fost semnalate la sud de el. Le-am pus pozițiile pe hartă, așa că puteți avea o idee generală de situația convoiului.

— Bine ai făcut. În Stannard era mai multă stofă de marinar decît își imaginase la început.

Repuse receptorul la loc, iar Jupp îi zise:

— E de minune, dom'le comandant, cum de știe Amiralitatea toate marafeturile astea.

Lindsay ridică din umeri.

— Tot nemților trebuie să le mulțumească! Amiralitatea interceptează radiogramele transmise de U-boturile aflate în larg către comandamentul lor naval din Germania și apoi comunică aceste informații convoaielor. Înțelegi?

— Nu prea. Jupp arăta nedumerit.

Lindsay se întinse după un șervet din apropiere și îl înfășură în jurul gîtului.

— Dacă un U-bot vede un convoi, comandantul lui trimite vestea, prin radio, în Germania. Nemții de la Secția de operații a lor dau și ei o radiogramă către toate U-boturile din preajmă să se adune pe drumul convoiului, ca o haită de lupi.

Pe cînd își încheia vestonul, continuă să se gîndească la submarinele astea. Cel puțin șapte se aflau dispuse în drumul inițial al convoiului. Acum, alte șase sînt la sud de el. La un loc reprezentau o forță formidabilă, dar, din fericire, mai era încă timp să fie evitate. Mulțumită operatorilor radio de la Amiralitate. Jupp îi înmînă chipiul și binoclul.

— Toate astea sînt prea mult pentru mine. Mă fac să mă simt îmbătrînit.

— Tu n-ai să fii niciodată bătrîn. Ești ca nava noastră : reumatică, dar te poți bizui pe ea.

Lindsay trecu pe lîngă el și ieși. Mergînd cu pași grăbiți spre comandă, tresări. Își dădu seama că era pentru prima dată cînd spusese o glumă de la... Își alungă imaginea aceea din minte.

Lîngă camera hărților făcu o pauză și aruncă o privire înăuntru. Stannard se aplecase cu totul pe masa lui mare și lucra cu îndemînare, manipulînd distanțierul și paralelele. Făcu cîteva notații și apoi se îndreptă din șale. Dînd cu ochii de Lindsay în pragul ușii îi zise :

— Bună dimineața, domnule comandant. Deși afară e tot așa de întuneric ca în fundul unei cizme.

Lindsay se aplecă pe hartă și studie puțin liniile subțiri și relevmentele trasate. Stannard îi zise :

— Din cîte îmi dau eu seama, convoiul a făcut o schimbare de drum cu adevărat drastică. Lovi harta cu distanțierul. Acum navighează aproape spre nord-vest curat, și-i dă bătaie.

— Ce știm din toată povestea ?

Lindsay înțelegea foarte bine ce dorea să facă comandantul convoiului. Se afla de mult dincolo de limita pînă la care putea beneficia de acoperire aeriană eficientă de la bazele din Anglia și acum se abătuse mai spre nord, în speranța de a ajunge în zona în care i-ar putea fi de ajutor avioanele de bombardament care patrulau din Islanda. Existau prea multe părți de ocean în care avioanele nu puteau ajunge din pricina razei limitate de acțiune și, deci, unde nu puteau executa patrulare și atacuri antisubmarine. Cum ar fi, de exemplu, acea zonă vastă pe care își făcea *Benbecula* nesfîrșita ei patrulare. Stannard zise :

— Am citit în registrul cu buletine informative, domnule comandant. Se pare că e un convoi rapid, către vest. Format numai din zece nave, dacă dăm crezare ultimei informații.

Ușa se deschise zgomotos și Aikman, numai cu haina vătuită pe deasupra pijamalei, păși peste prag.

— Fir-ar a dracului de treabă, navigatorule ! Nu lași omul nici să închidă ochii ! Îl zări pe Lindsay. Oh, iertați-mă, domnule comandant.

Lindsay zîmbi.

— Te înțeleg foarte bine. Ce zice în radiogramă ? Gîndul lui era tot la convoi.

Aikman își trecu degetele prin părul zburlit.

Trei nave grele nemțești au plecat din Tromso, domnule comandant. Ultima oară au fost văzute navigînd spre sud, pe lîngă coasta norvegiană. Alte informații nu se cunosc încă. Îl privi pe Lindsay care își întoarse fața spre el. Dau și o listă cu desfășurarea forțelor noastre în zonă.

Lindsay luă în mînă formularul cu radiograma descifrată și transcrisă pe scurt și o citi pe îndelete. S-ar putea să nu fie nimic. Dacă inamicul nu face altceva decît să-și mute trei nave grele de luptă spre sud, la Kiel sau în Baltica, unde să le folosească împotriva forțelor sovietice ? Ele au fost văzute, într-adevăr, în marș spre sud, dar asta putea fi foarte ușor o stratagemă, cu intenția de a înșela agenții norvegieni care au transmis probabil știrea la Amiralitate, la Londra. Sau, poate, vor să facă o nouă încercare de a forța străpungerea, cu nave mai importante, în Atlantic.

Analiză informația privind desfășurarea forțelor. Un divizion de crucișătoare era pe drum, plecat din Islanda, iar alte unități grele ieșiseră din Scapa Flow. Constată că citește din ce în ce mai repezit, pe măsură ce imaginea teatrului de luptă i se forma în minte. Aproape toate navele grele disponibile fuseseră dislocate pentru a preîntîmpina orice acțiune posibilă a celor trei nave germane. Își închipui cum arată geamandurile părăsite din Scapa. Mai mult ca sigur că, acum, rada părea de-a dreptul pustie.

Se uită la Stannard.

— Prelucrează dumneata radiograma asta pe hartă. Ia-ți și oameni de ajutor, iar eu o să stau pe puntea de comandă un timp, pînă ce auzim vești noi.

Stannard arătă din cap că a înțeles și ridică un telefon.

— Șeful de echipaj ? Trimite-l la mine, pas alergător, pe maistrul cu navigația. Și spune și aspirantului Kemp că am repede nevoie de el. Lăsă grăbit telefonul în furcă și căută, înfrigurat, prin teancul de hărți, pînă ce găsi ceea ce-i trebuia și trase afară, cu un mormăit de satisfacție, o hartă, pe care o desfășură pe masa mică de lîngă perete. Uite așa, o să pot pune situația și din apele

Norvegiei. Zîmbi larg și adăugă : Sigur că nu ne privește îndeaproape, dar ne mai trece timpul cu asta.

Lindsay îl cîntări lung din priviri.

— Te-ai gîndit foarte bine. Numai nu te bizui prea mult pe partea asta, spusă la urmă.

Intrînd în timonerie, Lindsay cugetă la informațiile atît de grijuliu detaliate în ultima radiogramă. Ceea ce nu băgase însă de seamă Stannard era că, în afară de *Benbecula* și alte două vase de patrulare din Strîmtoarea Danemarcei, nu mai exista aproape nici o altă navă la mai puțin de cinci sute de mile de convoi și escorta lui.

Îl găsi pe Dancy stînd în mijlocul comenzii, cu ochii fixați spre prova, privind prin geamul cu curățitor rotativ. Nu se vedea prea bine prin sticla aceea groasă, dar conturul întunecat al teugei se profila pe șirurile de valuri cu creste albe, care veneau în întîmpinarea navei. Dincolo de acestea, nu era decît beznă, nu se arăta nici măcar vreo stea prin perdeaua groasă de nori.

Dancy luă poziție de drepți, cînd îl zări pe Lindsay așezîndu-se în scaun, și acesta i se adresă :

— Cum e gheața pe punte, sublocotenent ?

— Cartul zero-patru a curățat-o înainte de a lua noi în primire, domnule comandant, răspunse Dancy. Dar se formează din nou, mai ales la postamentul tunului 2. Am să pun oamenii s-o curețe, peste vreo jumătate de oră. Ezită o clipă și adăugă : Dacă permiteți dumneavoastră.

Lindsay îl privi. Dancy devenise mult mai sigur pe sine. Probabil pentru că lucra cu Stannard.

— Bine.

Cîteva minute mai tîrziu, Stannard își făcu apariția în timonerie, dar acum părea mai tulburat.

— Am pus toate datele pe hartă, domnule comandant. Își trecu mîna în răspăr pe barba nerasă. Dacă cei trei jupîni ar dori să dea o raită prin Atlantic, pe unde credeți c-ar încerca ?

Lindsay ridică din umeri.

— Sînt și ei convinși c-au fost văzuți, așa că n-or să mai piardă timpul căutînd scăparea prin Strîmtoarea Danemarcei. În afară de problemele pe care le pun aisbergurile în derivă, se gîndesc că vor avea de înfruntat și o sumedenie de nave de patrulare ale noastre, care-i așteaptă.

— Dacă ar cunoaște realitatea ! zise Stannard, liniștit.

— Părerea mea e că ar încerca prin Grădina de Trandafiri.

— N-am înțeles, domnule comandant. Dancy părea uluit. Stannard înțelesese :

— Așa-i poreclită zona dintre Islanda și insulele Feroe, copilaș neștiutor ce ești.

Dancy răspunse, reținut.

— Totuși, o să le fie greu să se strecoare pe lîngă navele noastre.

— Pe mai mult de patru sute mile lățime, sublocotenent ? Lindsay își întoarse privirea. Să știi că e o distanță suficient de mare.

Se aranjă din nou în scaun și așteptă ca ceilalți să plece la treburile lor. Nu avea chef de discuții. Voia să fie lăsat să gîndească și să-și explice, singur, de ce se simțea atît de neliniștit. Atît de implicat.

La prima vedere, optimismul lui Dancy era deplin justificat. De cînd cu pătrunderea executată de *Bismarck*, marina britanică se pregătise pentru o astfel de eventualitate. Numai că, în momentul de față, condițiile erau

nefavorabile : vizibilitatea — de-a dreptul descurajantă, acoperirea aeriană — foarte restrînsă, din aceleași motive. Nu era imposibil ca nemților să le reușească încercarea. Dacă s-ar întîmpla așa, către ce s-ar îndrepta ? Spre sud ca să prăduiască convoaiele ce vin din zona Capului Bunei Speranțe, sau în continuare, spre vest, în căutarea unor rezultate mai rapide ?

Aikman intră în timonerie ; ochii îi luceau ușor în lumina compasului.

— Încă o radiogramă, domnule comandant. Alte două U-boturi au fost semnalate la sud de convoi.

— Dă-mi-o mie ! se răsti Stannard. O pun eu pe hartă.

Vocea lui Lindsay îl făcu să se oprească la ușă.

— Tot ești acolo, navigatorule, pregătește-mi, cu ocazia asta, un drum și o viteză, ca să interceptăm convoiul. Ezită o clipă, presimțind obiecția nerostită a lui Stannard. Vreau să interceptăm convoiul numai dacă ajunge spre nord pînă la limita zonei noastre de patrulare.

— Imediat, domnule comandant, a răspuns Stannard.

— Doar n-o să vină ei tocmai pînă aici, domnule comandant, interveni Aikman.

— Dumneata n-ai veni dacă ai avea pe urme vreo cincisprezece U-boturi ? îi replică Lindsay, privindu-l în față.

— Ba cred că da, admise Aikman, dînd din cap, amărît.

Undeva, sub puntea de comandă, un difuzor porni să spună, cu ton ascuțit : „Bucătarii să treacă la bucătărie. Cei din cartul de dimineață să ia dejunul."

Lindsay își privi ceasul. Trecuseră aproape trei ore de cînd îl chemase Stannard la telefon să-i raporteze schimbarea de drum. Și lui i se păruseră numai cîteva minute.

Stannard se înapoie.

— Drumul de întîlnire ar fi la o sută de grade, domnule comandant. Cu viteză de cincisprezece noduri. Făcu o pauză și continuă pe un ton care nu trăda nimic altceva decît interes profesional. Dacă își menține drumul actual și viteza, putem lua contact cu convoiul către ora douăzeci. Făcu un pas înapoi și rămase așa, cu fața în umbră, așteptînd reacția lui Lindsay. Apoi adăugă încet : Evident, am putea ieși din zona noastră de patrulare pe la amiază, dacă doriți să dăm goană de pe acum, domnule comandant.

— Da. Se gîndi la cele două linii subțiri trasate de Stannard pe hartă. Două linii convergente. Una pentru *Benbecula*, cealaltă pentru mîna aceea de vase disperate, dar prețioase. Drumul lor inițial fusese interceptat de submarine inamice. Și spre sud poarta le fusese închisă în același fel. Dar dacă își va continua marșul spre nord, iar navele grele ale nemților forțează trecerea prin liniile de patrulare, convoiul va avea nevoie de orice ajutor, oricît de mic. Zise : Foarte bine. Întoarce la drum unu-zero-zero. Cînd vei dori să iei viteză maximă, previne-l mai întîi pe șeful mecanic, dar avertizează de pe acum compartimentul mașinilor, ca să știe la ce să se aștepte.

Sesiză brusca neliniște printre cei din jurul său. Pînă acum, stătuseră cu toții moțăind, legănați de mișcările regulate ale navei, aproape adormiți și amorțiți de plictiseală. Într-o clipă, toată această atmosferă fusese schimbată de vorbele sale.

— Cîrma stînga cincisprezece ! Stannard se rezemă de repetitorul giro cu o mînă, urmărind cum timonierul execută comanda de întoarcere.

Sub punți, oamenii care intrau în cartul dinainte de amiază stăteau în șir, așteptînd să-și primească gustarea de dimineață, cîrnați și omletă de ouă praf, ceai îndulcit

și marmeladă. Ei vor simți, desigur, schimbarea bruscă de drum și se vor agăța de mese să nu cadă, pînă ce se termină întoarcerea. Ceilalți se vor mulțumi să-i înjure pe ofițerii de pe comandă care, în mod voit, după părerea lor, încercau să le strice micul dejun.

— Cîrma zero ! Stannard își ațintise ochii pe cadranul repetitorului giro. Drept așa !

— Drept așa ! Cap compas zero-nouă-cinci.

Timonierul părea că-și pierde respirația cînd nava se înclină în tangaj greoi după un val înalt.

— Ține cap compas unu-zero-zero.

Stannard își ridică privirea auzind deasupra comenzii clinchetele ușoare, ca de zurgălăi. Spuma răvășită și purtată de vînt peste etrava înaltă formase țurțuri de gheață pe greement și pe comanda de artilerie.

Un telefon țîrîi și Stannard răspunse.

— Da, domnule șef mecanic. Se uită la Lindsay : E pentru dumneavoastră.

Tonul lui Fraser părea a fi al unui om iritat.

— Ce-i toată chestia asta pe care o aud despre maximum de rotații, domnule comandant ?

Lindsay se întoarse cu spatele către ceilalți de pe puntea de comandă și vorbi liniștit în telefon :

— S-ar putea ca un convoi să intre în zona noastră de patrulare. Am fost informați că trei bandiți au ieșit în larg, din Norvegia, și o întreagă haită de U-boturi vine dinspre sud. Mă gîndesc că prezența noastră are să-l înveselească un pic. Ofițerul cu navigația îți va povesti amănuntele. Am vrut ca mai întîi să știi dumneata care-l situația.

— Am înțeles, domnule comandant, veni răspunsul după o pauză lungă. Sunați la telegraf cînd sînteți gata de pornire. Vă dau tot ce pot.

Lindsay îi înmînă telefonul lui Stannard și-i zise :

— Mă duc sub punte. Am impresia că o să fie o zi lungă pentru noi.

Două ore mai tîrziu, Jupp stătea lîngă masa lui Lindsay și-l privea cu un aer grav, de aprobare. Comandantul se bărbierise, făcuse un duș rapid și-i permisese lui Jupp să-l înzestreze cu un pulover proaspăt spălat. Dar, ceea ce părea că-i face stewardului o evidentă plăcere, era faptul că Lindsay mîncase primul dejun complet, de la luarea comenzii navei. Chiar și el se simțea mai bine și nu putea spune din ce motiv.

De pe punte se auzeau bocăniturile ciocanelor, care spărgeau gheața și clinchetele făcute de armamentele tunurilor cărora li se verificau piesele, ca nu cumva mecanismele să fi înghețat peste noapte. Pe punte era încă întuneric și avea să rămînă așa mare parte a zilei. Pupa se ridica încet pe valurile care o urmăreau, în vreme ce prova se izbea în val și vibra ca un tunet surd, aruncînd în sus spuma, sub formă de fîșii zdrențuite, înalte cît bigile de prova.

După o bătaie în ușă, maistrul Ritchie trecu pragul, ținîndu-și chipiul sub braț. Și el arăta mai odihnit și mai luminos la față decît și-l amintea Lindsay. Probabil că, asemenea lui, era înfometat de nevoia de a acționa într-un fel, chiar dacă nu i-ar fi slujit decît la amăgirea durerii din adîncul sufletului.

— Bună dimineața, semnalizator. Ceva nou ?

Ritchie scoase un carnet din buzunar.

— Nu cine știe ce, dom'le comandant. Nu s-au mai semnalat alte U-boturi. Și nici nu ni s-au mai transmis informații despre cele trei nave nemțești. Răsfoi prin carnet. Vreme rea în Strîmtoarea Danemarcei, așa că toate avioanele de patrulare au rămas la aerodromuri.

— Lucru normal. Lindsay făcu semn lui Jupp să mai pună cafea.

Ritchie adăugă :

— Dar am primit noi informații despre convoi. Sînt zece vase și trei nave de escortă.

— Numai trei ?

— Se pare, dom'le comandant, că e vorba de un convoi rapid. Ritchie făcu o grimasă. Cea mai mare parte tancuri petroliere navigînd cu balast și două vase transportînd personal la bord. Din cîte am înțeles, unul din cele două are la bord fete din Wren. O echipă pentru cursul special de semnalizatori.

Lindsay rămase cu ochii pironiți la el, cuprins de o răceală în tot corpul. Era mai mult decît o coincidență ! Evident. Neliniștea aceea. Instinctul sîcîitor că ceva nu e în regulă. Ca într-un vis. Numai că, de data asta, era real.

— Dă-mi-l ! Luă carnetul și-și trecu ochii pe scrisul rotund al lui Ritchie, ca și cum ar fi vrut să descopere mai mult decît detaliile ce-i fuseseră raportate. Ritchie îl privea curios.

— Am auzit și eu, dom'le comandant, că vor trimite niște fete din Wren la cursuri în Canada. Și mie mi-ar fi prins bine, acolo, un post de instructor la fete. Lindsay se ridică.

— Du-te înapoi pe comandă și spune postului de radio-transmisii că am ordonat să facă veghe pe toate canalele. Orice — făcu o pauză, pironind cu privirea ochii lui Ritchie — orice aud ei, pe aceste canale, vreau să știu și eu. Apoi, anunță-l pe locotenentul Stannard că vreau să-l văd.

Ritchie părea că ar fi vrut să mai întrebe ceva, dar, cînd își ridică ochii, îl zări pe Jupp scuturînd negativ din cap și se hotărî să renunțe.

Jupp așteptă să se închidă ușa în urma semnalizatorului și întrebă :

— Să mai aduc cafea, dom'le comandant ? Văzînd că Lindsay a rămas neclintit, privind în gol, adăugă, cu ton blînd : Cred că fata-i în siguranță, dom'le comandant. N-o să-și riște frիții pielea pentru un vas plin cu fete.

Lindsay se întoarse încet și-l privi. Sărmanul Jupp, ce știa el despre Atlantic ? Zise liniștit :

— Am impresia că ai dreptate. Îți mulțumesc.

Jupp se aștepta ca Lindsay să-i sară în cap pentru astfel de cuvinte și se pregătise să îndure orice. Era hotărît să nu-l lase pe comandant să fie înghițit de disperarea bruscă care i se citea pe figură. Dar faptul că Lindsay vorbise atît de liniștit era, oarecum, mai rău decît orice. Jupp fu adînc mișcat de această descoperire, după cum a fost și foarte tulburat de neputința de a face ceva să-l ajute.

În biroul special, de sub puntea de navigație, locotenentul Philip Aikman încuie cu grijă codurile secrete în seif și aruncă o privire scurtă imaginii sale din oglindă. Trecuse de treizeci de ani și începuse să se îngrijoreze, din cînd în cînd, de rotunjimile ce se distingeau sub bărbie și în talie. Îi plăcea să-și îngrijească înfățișarea, ori de cîte ori avea posibilitatea, dar, aci și cu *Benbecula* bălăngănindu-se ca un bețiv după fiecare val, nu-i era deloc ușor să facă exerciții fizice în liniște și să-și transforme în sudoare excesul de greutate corporală, fără a se lăsa privit de ochi indiscreți.

Spre deosebire de ceilalți ofițeri de la bord, Aikman se bucurase, sincer, că a fost ambarcat pe *Benbecula*. Nava nu era implicată în manevre complicate, de cooperare cu acțiunile flotei. Era destul de ferită de toate atacurile, cu excepția cîtorva ocazii rare, în care trebuia să facă față unor avioane sau U-boturi, ceea ce lui îi convenea de minune.

Își îmbrăcă haina vătuită și-și aranjă cu grijă chipiul peste părul blond, frumos pieptănat, puțin cam prea pe-o sprînceană, dar nu destul de mult ca să atragă vreo observație usturătoare din partea lui Goss.

În viața civilă, Aikman fusese șeful unei mici, dar prospere, agenții de turism, pentru suburbiile Londrei. Vacanțe pentru familiile de mici-burghezi, la Brighton și Torquay. Petreceri de sfîrșit de săptămînă, pentru cei mai puțin înstăriți la Southend și Selsey Bill. Nu existau multe variante la acest tipic și numai rareori apărea cineva care să-i ceară sfatul în privința unei călătorii mai îndrăznețe : Franța sau Italia, o croazieră spre insulele grecești, sau vacanțe pe pantele de schi ale Elveției. Aikman cunoștea fiecare loc, de parcă l-ar fi vizitat el însuși.

Nu avea studii complete, dar le suplinise, cu brio, prin capacitatea sa deosebită de a reține detaliile și prin maniere alese. Asculta, în tăcere, pe cei care veneau la agenție să-și aranjeze concediul și, niciodată, nu-și făcea simțită prezența mai mult decît era necesar, cînd dorea să obțină informații de la ei, atunci cînd aceștia se întorceau să-și exprime satisfacția sau nemulțumirea față de aranjamentele făcute de el.

În adîncul sufletului încă tînjea să facă și el parte din lumea pe care alții o cumpărau la agenția lui. Acea lume ireală, de pe afișele multicolore, cu fete vesele care țin în brațe imense mingi de plajă și te îmbie să te duci la soare și odihnă. Lumea vaselor albe de pasageri, ancorate în golfuri și porturi scînteietoare, înconjurate de pitorești ambarcații băștinașe și — evident — alte fete zîmbitoare.

Cînd s-a declarat războiul, s-a prezentat voluntar la Marină, nici el nu știa de ce. A folosit toate ocaziile de a găsi pe cineva să-l ajute să-și atingă acest nou țel, ambarcarea în Marina militară, iar cînd i-a surîs norocul, s-a agățat de el cu amîndouă mîinile. În primele luni, pe timpul „războiului ciudat“ — cum i se spunea de către cei care nu-și riscau pielea pe front — multe lucruri erau confuze, căci Marina militară din timp de pace se umflase și luase proporții. Din întîmplare, a dat peste un fost client, un comandor în rezervă, rechemat în activitate și care, ca și Marina, se îngrășase grozav. Aikman îl flatase mereu, așa că bătrînul comandor s-a gîndit să-l întrebe pe el întîi dacă nu i-ar conveni o slujbă în echipa de combatere a contrabandei, iar Aikman a primit cu entuziasm.

Avea un mare avantaj asupra ofițerilor mai tineri, candidați la post și, anume, experiența vieții din afara Marinei și din afara băncilor școlii. Fără să roșească măcar de minciunile declarate, și-a completat formularele de înscriere, adăugînd o listă de limbi străine pe care pretindea că le vorbește curent, împreună cu o alta de limbi străine pe care le cunoaște suficient. În realitate, el nu vorbea decît una, cea maternă și chiar asta cu unele limite. Dar, așa cum spunea el, adeseori, clienților, „toată lumea vorbește engleza“. Încrederea asta, absolută, în forțele sale și graba cu care acceptase noua însărcinare au reușit, cumva, să-l scoată la liman. În prima parte a războiului, cînd națiunile maritime neutre erau mai numeroase decît cele beligerante, era mereu solicitat la bordul vaselor lor, pentru a se convinge că nu treceau la

inamic, prin contrabandă, nici un fel de material. Spre propria-i surprindere, descoperea că, într-adevăr, toată lumea vorbea englezește, sau aproape toată lumea, iar, în cazul foarte rar, cînd interlocutorul se dovedea ignorant în tainele limbii engleze, Aikman găsea vreun alt ofițer sau steward de la bord care să-i poată da informația necesară. Pînă la urmă, s-a descurcat atît de bine, încît a căpătat cea de a doua tresă, de locotenent, încă înainte ca prima să se fi învechit de-a binelea.

Totuși, cînd a fost transferat pe o navă transportoare de trupe și, după aceea, pe *Benbecula*, Aikman a răsuflat ușurat. Ofițerii de aici erau foarte diferiți, dar oameni cumsecade și numai cîțiva, cum ar fi Maxwell, artileristul, și Goss, comandantul secund, îi mai dădeau ceva bătăi de cap. Nu primise o altă însărcinare precisă la bord, în afară de ofițer de priză, pînă ce noul comandant i-a încredințat pe aceea de ofițer cu cifrul, poziție în care el devenea de neatins și de neînlocuit. Se potrivea de minune aspirațiilor sale.

Păși peste pragul cabinei și se crispă cînd vîntul îl bufni și-l împinse înapoi, pe puntea udă de oțel. În jurul navei, marea nu înceta să coboare, ca și cum și-ar lua avînt, pentru a se repezi, apoi, cu forță în bordaj, aruncînd apa înspumată peste parapet, așa că el trebui să alerge pentru a ajunge la scara punții de comandă fără a fi udat leoarcă.

Intră în camera hărților și-și scutură cu grijă chipiul, jos, aproape de podea. Stannard nu era acolo, pe cele două hărți lucrau numai aspirantul Kemp și Squire, maistrul cu navigația.

Kemp era un om de familie bună, se vedea asta după tenul lui curat și gura ce denota sensibilitate. Mai avea și un tată într-o poziție importantă, după cum aflase Aikman de la cineva, astfel că spera să găsească în el o treaptă de ridicare, dacă se va pricepe să manevreze cum trebuie. Spuse, într-o doară :

— Tocmai am descifrat ultima radiogramă strict secretă. Puse caietul pe hartă. Zice că două, repet două, din navele grele ale nemţilor au intrat în Skagerrak, aşa că aţi face bine să treceţi asta în jurnalul de bord.

Kemp îşi ridică faţa de pe hartă, cu ochii roşii de oboseală.

— Numai două din ele ?

Aikman îi zîmbi, cu greutate.

— E la mintea cocoşului că dacă două din ele s-au dus în bîrlog, cel de-al treilea trebuie să le urmeze îndeaproape. Ridică din umeri. Şi, chiar dacă n-ar fi aşa, bănuiesc că flota metropolitană o să fie în stare să-i vină de hac unui singur amărît !

Kemp îi înmînă caietul lui Squire :

— Fii bun şi trece-o dumneata în jurnal.

— Tot aşa i-am spus şi ofiţerului cu navigaţia. Aikman căscă să-şi rupă fălcile. Cînd m-a sculat din cîrpe cu noaptea-n cap. Aşa că, asta e !

Se apropie de un hublou pătat de picurii de apă sărată şi privi în jos, la crestele înspumate ale valurilor. Trecuse de amiază şi, totuşi, cerul era cenuşiu, ca o ceaţă de iarnă la Londra. Urmări cu privirea dîrele lăsate de spumă pe sticlă, pe care gerul le transformă, curînd, în mici viermi imobili.

— Urîtă vreme. Dar am văzut şi altele mai rele !

În spatele lui, Squire îşi ridică capul şi zîmbi larg. „Mincinos fudul. Să pară că e un bătrîn lup de mare". Îşi plecă din nou capul şi luă creionul în mînă. Squire fusese angajat în marina comercială, iar acum, cînd, oficial, aparţinea celei militare, era la fel de hotărît ca şi

Aikman să-şi îmbunătăţească situaţia. Dar asemănarea dintre ei se oprea aci. Era un tip brunet, de douăzeci de ani, cu o figură drăguţă şi liniştită, asociată, mai degrabă, cu aceea a unui cercetător, decît cu a unui marinar. Muncise din greu şi cîştigase invidiata slujbă de maistru cu navigaţia şi ajutor personal al lui Stannard, treaptă care — aşa cum îi explicase australianul de nenumărate ori — i-ar putea aduce şi o tresă aurie pe mînecă, dacă va şti să deosebească pe care parte e unsă pîinea cu unt.

Făcu o pauză, ţinînd creionul în aer. Se simţea mult prea obosit. Epuizat de frig şi de umezeala pe care trebuia să le înfrunte cu ocazia prea deselor sale ieşiri pe comandă. O luă din nou de la capăt.

Cînd Aikman se depărtă spre postul de radio-transmisii, Squire spuse liniştit :

— Domnule aspirant, cele două nave ale friţilor cum de pot fi acum în Skagerrak ?

Kemp, care în acest timp rumegase în minte cele petrecute între el şi tatăl său la ultima discuţie furioasă, se întoarse şi-l întrebă obosit :

— De ce nu ?

Squire îl privi îngîndurat. Îi plăcea de Kemp, dar ca ofiţer nu făcea doi bani. Îi explică cu răbdare :

— Dacă azi noapte au plecat din Tromso trei nave, cum s-ar putea, oare, ca două dintre ele să ajungă atît de departe spre sud, aproape de Danemarca, într-un timp aşa de scurt ? Puse creionul jos. Nu e posibil aşa ceva, domnule aspirant, decît dacă au prins, între timp, aripi.

Din afara camerei hărţilor se mai auzea vocea lui Aikman şi Squire îl îmboldi pe Kemp :

— Eu zic să vă duceţi să-i atrageţi atenţia. S-ar putea să fie ceva important.

— Ce să-mi spună ? Aikman se întorsese și le zîmbea cu multă siguranță de sine.

Kemp lăsă ochii în jos, pe caietul cu radiograme.

— Maistrul susține că navele astea n-aveau cum să ajungă în strîmtoarea Skagerrak așa de repede, domnule locotenent.

— Ce zici ? Aikman continua să zîmbească. Nu vorbi prostii, băiatule. Se apropie de hartă. Dacă înălțimile lor, ăia de la Amiralitate, ne informează că nemții au ajuns acolo, cine sîntem noi ca să le punem la îndoială spusele ? Rîse. Sau poate vreți ca eu să transmit o radiogramă specială primului lord al Amiralității ? În care să-i spun că domnul aspirant Kemp și cu maistrul Squire, ajutor al ofițerului cu navigația, sînt de părere că informația lui nu face doi bani ?

— Ziceam doar că... încercă Kemp, lăsînd ochii în jos, dar Squire îl întrerupse.

— Eu cred că ar trebui ca dumneavoastră să verificați textul original al radiogramei, domnule locotenent.

— Nu zău ? Aikman simți că-l năpădește un început de alarmă. „Prea sînt ăștia îndrăzneți, insistenți !" Își pierdea stăpînirea de sine. Știi ce, Squire ? N-am nevoie de sfaturi de la alții cum să-mi fac meseria.

— Am înțeles. Squire îi ocoli privirea, rănit în simțăminte și de-a dreptul mînios. „Ce dracu' se întîmplă cu Aikman ?" Trase cu coada ochiului la figura încordată a lui Kemp. „Nici ăsta nu-i mai breaz. Ar fi trebuit să se pronunțe, să-și îndeplinească sarcina pe care i-o trasase Stannard." Zise, cu încăpățînare :

— Cînd s-o întoarce ofițerul cu navigația, domnule locotenent, va trebui să-i raportez cazul.

— Da, da, s-o faci neapărat, Squire ! Aikman îi fulgeră cu o privire nimicitoare. Și eu am să-i povestesc cîteva lucruri ! Ieși din camera hărților trîntind ușa.

Kemp ridică din umeri.

— Na. Acum l-ai scos cu adevărat din sărite !

Squire nici nu întoarse capul să-l privească. Era prima oară cînd o făcuse de oaie. Auzi, să înfrunte un ofițer ! Trebuie că a înnebunit. Nici chiar Stannard nu va putea să-i anuleze notația rea din memoriul personal.

Chiar în clipa aceea, Stannard se afla lîngă scaunul lui Lindsay, cu privirea fixată pe orizont și pe panorama veșnic aceeași a valurilor înspumate. Zise :

— Știți, domnule comandant, trebuie să vă raportez că e timpul să întoarcem. Chiar dacă punem la socoteală și aproximația dată de navigația estimată și tot ne aflăm cu mult dincolo de limita zonei noastre de patrulare.

Lindsay aprobă din cap. Stannard avea, desigur, dreptate. Întreaga dimineață și-a petrecut-o stînd sau plimbîndu-se de colo pînă colo pe puntea de comandă, care troznea și scîrțîia din încheieturi, și ascultase șirul aproape neîntrerupt de radiograme primite. Convoiul a mai făcut o întoarcere spre vest, probabil pentru că se convinseseră că U-bourile renunțaseră la urmărire. Patrulele americane de recunoaștere le transmiseseră mai multe semnalări de sloiuri și aisberguri spre sud și sud-est de capul Farewell. Orice comandant trebuie să fie pregătit ca, în apele astea, să evite de aproape astfel de piedici. Răspunse :

— Ei, tot e bine, pentru că dacă s-ar fi întîmplat ceva, am fi putut să ajungem la timp și să-i ajutăm. Justificarea suna tot atît de neconvingătoare pe cît era.

Aikman se prezentă pe comandă și raportă :

— Două nave inamice au fost văzute în apele lor proprii, domnule comandant. Despre cel de al treilea nu se spune nimic.

Stannard zîmbi satisfăcut.

— Și cu asta, basta. Mă duc să stabilesc un nou drum.

Lindsay se uită la Dancy și-i zise :

— Pune telegrafele la jumătate viteză.

Se înfundă în scaun și-și lăsă gîndurile să zboare iar la convoi și la grupul de fete din Wren care, probabil, nici nu-și dădeau seama de pericolul ce se apropia.

Observă că Aikman nu plecase de lîngă el și, cînd se întoarse, văzu că are fața palidă, ca și cum i-ar fi fost rău.

— Ce s-a întîmplat ?

Aikman vorbi printre dinți :

— S-a făcut o greșeală, domnule comandant. Nu mai are importanță acum, pentru că navele inamice au intrat în apele lor, la adăpost, dar...

— Ce fel de greșeală ? întrebă Lindsay.

— Azi dimineață am fost chemat aici și mi s-a ordonat să descifrez prima radiogramă. Vorbea mecanic, ca și cum își pierduse orice stăpînire asupra vocii. Eram obosit, pentru că am avut multă treabă în ultimul timp și... am amestecat datele inițiale despre navele inamice.

Lindsay strînse în pumni marginile scaunului.

— Ce-ai făcut ?

— Domnule comandant, n-a fost decît o mică greșeală. O picătură de sudoare, apărută pe sub șapcă, i s-a prelins pe frunte. Cele trei nave nemțești au plecat din Tromso cu douăzeci și opt de ore mai înainte decît am calculat eu.

Lindsay observă că Dancy îl privește de după repetitorul giro, cu fața imobilă, ca o mască.

— Dar două dintre ele sînt acum înapoi în apele lor. Lindsay se forța să vorbească blînd, știind că Aikman este pe punctul de a face o criză. Partea asta este reală ?

— Absolut, domnule comandant.

Ușa alunecătoare din spatele timoneriei se deschise cu zgomot și Stannard păși, răstindu-se :

— Ape proprii, pe dracu ! Au ajuns acum în Skagerrak, așa se face că Squire și-a dat seama că ăsta — Stannard arătă furios cu degetul spre umerii țepeni ai lui Aikman — a bălmăjit descifrarea !

— Ia-o ușor, navigatorule ! Lindsay se ridică din scaun, cu capul vîjîind de gînduri dezlănțuite. Cearta n-ajută nimănui !

Stannard se plimba furios pe comandă. Îi zise lui Aikman :

— Mă, ticălosule ! De ce dracu ți-a trebuit atîta timp să-ți descoperi greșeala ?

Aikman rămase calm, deși buzele-i erau decolorate ca cenușa.

— Ei și, acum au ajuns înapoi la ai lor, așa că ce mai faci atîta vîlvă ?

Vocea lui Lindsay îi potoli pe amîndoi :

— În douăzeci și opt de ore se pot întîmpla multe lucruri. Se uită la Stannard. Du-te și vezi ce mai poți afla despre convoi. Apoi se întoarse spre Aikman : Sper, din tot sufletul, să mă înșel în cele ce bănui acum. Dar dacă nu, să știi că ai dat de un bucluc mare !

Aikman ieși din timonerie, cu ochii holbați, dar fără să mai vadă pe nimeni în cale, tocmai cînd Stannard se înapoia de la postul de radio-transmisii. Acesta raportă :

— Convoiul navighează acum în drum doi-șapte-cinci, domnule comandant. Cu cincisprezece noduri. Va trece la circa cincizeci de mile depărtare de limita noastră de patrulare dinspre sud, către ora douăzeci.

Lindsay aşteptă, ştiind că mai urmează ceva.

— Un cargobot suedez a raportat că a văzut un vas neidentificat în Strîmtoarea Danemarcei, alaltăieri noapte. E singura informaţie de care dispunem în această privinţă.

Lindsay trecu pe lîngă el şi se opri lîngă fereastra cu curăţitor rotativ. Rosti încet, ca pentru sine :

— Aşadar, în vreme ce toate navele disponibile au alergat să caute pe cele trei plecate din Tromso, o alta se strecoară, pe tăcute, prin Strîmtoarea Danemarcei. A stat acolo la pîndă, aşteptînd cu răbdare ca U-boturile să-i hăituiască prada. Se întoarse brusc spre Stannard şi izbi cu pumnul în palma deschisă. Au reuşit să mîne vasele convoiului ca pe nişte vite la abator !

Stannard îl privi uluit :

— Ce capcană, domnule !

Lindsay se întoarse şi-i ordonă :

— Întoarce nava la noul drum ! Punem din nou maximum de rotaţii şi dă ordin să se facă exerciţiu de trecere la posturile de luptă, peste treizeci de minute, înainte să se întunece.

Făcu semn unui timonier alergător.

— Trimite-i la mine pe comandantul secund şi pe ofiţerul cu artileria ! În timp ce omul alerga să execute ordinul, se adresă lui Dancy : Iar dumneata, sublocotenent, roagă-te să vină un viscol mare, sau ceva asemănător, dacă n-ai nimic mai bun de făcut.

Jos, în micul său birou, Aikman se aşezase pe marginea unui scaun şi strîngea în dinţi cît putea încheietura unui deget, ca să nu izbucnească în suspine zgomotoase. Greşeala de care mai întîi se temuse, iar apoi o dăduse uitării, l-a ajuns pînă la urmă. Tot nu înţelegea pe deplin ce se întîmplase în realitate, acolo, sus, pe puntea de comandă, dar ştia că e ceva mult mai teribil decît orice îşi închipuise el.

Deasupra, un difuzor al interfonului strigă :

„Echipajul va trece la exerciţii de ocupare a posturilor de luptă, peste treizeci de minute. Echipele pentru combaterea avariilor se vor aduna pe puntea A“.

Aikman privi lung difuzorul, pînă începură să-l doară ochii. Ce naiba se întîmplă acum ? Doar nu exista vreun pericol real. Două din navele inamice fuseseră descoperite şi probabil că şi cea de a treia.

Lacrimile îi curgeau pe obraji, fără întrerupere. Numai măgarul ăla de Stannard şi cu tîmpitul lui de maistru linguşitor erau de vină. Radiograma putea fi clasată şi uitată, ca şi multe altele de mai înainte. Şi, acum, orice s-ar întîmpla, mica lume pe care şi-o făurise cu trudă era sfărîmată şi pierdută, pentru totdeauna.

Lindsay se sili să rămînă neclintit în scaun, în ciuda mișcării navei, care, după ce a ezitat o clipă pe coama valului, s-a zbătut într-un ruliu adînc, de partea cealaltă. Pe puntea de comandă nu se vedea nici o lumină, în afara celei reflectate de cadranul compasului prin habitaclu. Marea se mai potolise și zgomotele obișnuite de la bord păreau acum mult mai sonore. Oțelul scrîșnea și gemea de dureri, iar deasupra punții de comandă șiragurile lungi de spumă înghețată pe sarturi și saule se ciocneau cu clinchete de geamuri sparte.

Benbecula schimbase de drum, făcînd o girație largă, astfel că acum naviga din nou cu capul pe extremitatea de sud a Groenlandei. Și-au petrecut întreaga după-amiază ascultînd piuiturile de morse ale postului de radiotelegrafie și urmărind teancul mereu crescînd de radiograme. Cea de-a treia navă germană, un crucișător, fusese văzută intrînd în strîmtoarea Skagerrak după consoartele ei, astfel că orice urmă de îndoială din mintea lui Lindsay era acum înlăturată cu totul. Toată tevatura nu fusese deloc o operație ocazională, în scop de propagandă sau pentru ridicarea moralului. Marina germană arătase limpede ceea ce poate realiza, atunci cînd e vorba de cooperare strînsă între toate armele.

De n-ar fi fost cele douăzeci și opt de ore de întîrziere, situația putea fi alta în acest moment. Lindsay s-ar fi putut repezi cu *Benbecula*, cu viteza maximă, spre limita de nord a zonei sale de patrulare, unde avea cele mai multe șanse să detecteze orice navă care ar fi încercat să pătrundă prin Strîmtoarea Danemarcei. Păcat că acel cargou neutru n-a comunicat mai devreme că a zărit a patra navă și astfel vasul necunoscut a profitat din plin de răgazul acordat și de șiretlicul, plănuit cu grijă, pentru atragerea rezervei flotei metropolitane. În momentul de față, inamicul ar putea fi departe de ei, undeva spre convoi.

Amiralitatea intrase și ea la bănuială. *Benbecula* recepționase mai multe radiograme cu detalii privitoare la drumul convoiului și la poziția lui estimată. Lindsay n-avea altceva mai bun de făcut decît să se mențină într-un drum ușor convergent, punîndu-și nava între convoi și ceea ce era presupus că va veni dinspre nord-est.

Cele zece vase și escorta lor se aflau acum în prova babord față de *Benbecula*. Distanța exactă însă era imposibil de stabilit. Puteau fi treizeci de mile, tot așa de bine cum puteau fi și o sută.

Privi îngîndurat cum spuma înălțată de etravă este aruncată de vînt spre curățitoarele rotative și remarcă o scurtă fulgerare de lumină de la lampa unui ofițer care executa o verificare la tun, în vîntul acela înghețat. Marea era acum mult mai calmă, ondulată de o hulă largă, care nu lăsa decît rareori să se vadă cîte o coamă înspumată ce îi trăda furia. Se semnalase, în cîteva rînduri, prezența de sloiuri, iar fața mai netedă a apei dădea semn sigur că unele se găsesc în apropiere. Asculta bătăile ritmice ale mașinilor cu o ureche distrată și și-l imagina pe Fraser la postul său, urmărind cadranele indicatoare reglate pentru viteza redusă din acest moment, așteptînd să deschidă larg valvulele de admisie într-o secundă de la primirea ordinului.

Gîndul i-a zburat și la fata aflată undeva, acolo, în beznă. Părea ceva de necrezut. Probabil că avea pe ea, acum, întregul echipament regulamentar, vesta pneumatică de salvare pe deasupra și că vorbea, liniștită, cu colegele sau asculta zgomotele și strigătele neobișnuite de pe vas. Bine că întregul convoi era format numai din nave rapide. Nu dădeau o siguranță absolută, dar... Se suci în scaun și întrebă răstit :

— Ora ?

— Douăzeci și unu, fix, dom'le comandant, răspunse un semnalizator.

Deasupra punții de comandă, acolo unde Maxwell și servanții aparatului director de tir așteptau înfrigurați de cîteva ore, se auzea acum tropăit de picioare.

Aruncă o privire în jurul său. Erau acolo toți, Dancy și maistrul Ritchie, Stannard, chiar lîngă ușa dinspre pupa, iar semnalizatorii și timonierii postați lîngă telefoane și porta-voci, ca tot atîtea statui. Joliffe se aplecase, ușor, asupra timonei, cu fața încruntată de concentrarea cu care urmărea ticăitul repetitorului giro. Tensiunea devenise aproape ceva fizic, o prezență aievea.

Porțile etanșe fuseseră închise și toate capacele de tambuchiuri și hublouri, cu excepția obloanelor de la ferestrele comenzii, erau zăvorîte.

Lindsay simți că i se contractă stomacul și își aminti că nu mai mîncase de la micul dejun. Zbîrnîitul unui telefon răsună strident, făcîndu-l pe marinarul de alături să tresară alarmat. Stannard smulse receptorul să asculte și raportă :

— Radiogramă de la escorta convoiului, către Amiralitate, domnule comandant. Făcu o pauză să audă vocea pe fir, de dincolo de plăcile de oțel care protejau postul de radiotransmisii și continuă : „Sînt atacat de corsar german. O navă de escortă este pe cale de a se scufunda. Angajez inamicul". Înghiți în sec fără să vrea. „Cerem ajutor imediat, repet, imediat !"

Lindsay nu-și întoarse fața.

— Amîndouă mașinile cu toată viteza înainte.

Stannard țipă să se facă auzit peste clinchetele telegrafelor :

— Radiogramă de la Amiralitate către *Benbecula*, domnule comandant : „Acționați după cum cere situația. Nici o posibilitate de ajutor în mai puțin de douăsprezece ore".

Dancy șopti :

— Dumnezeule ! Un alt telefon zbîrnîi și Lindsay îl auzi pe Dancy răspunzînd : Gabia ? Da. Bine ! apoi raportă : Flăcări de la gura țevilor, în relevment roșu doi-zero.

Comanda începuse să vibreze sălbatic pe măsură ce rotațiile elicilor se întețeau. Stannard vorbi din nou.

— Amiralitatea a ordonat convoiului să se disperseze, domnule comandant.

— Gabia raportează că vede mai multe flăcări, adăugă Dancy.

— Foarte bine.

Lindsay se îndesă cu spatele în spătarul scaunului, forțîndu-și mintea să rămînă clară. Flăcările constituiau un reper sigur, dar norii, la un plafon atît de coborît și încărcați cu gheață, făceau imposibilă aprecierea distanței.

— Vedem și noi flăcările, domnule comandant, dar nu avem încă distanța, se auzi de la difuzorul comenzii de artilerie.

Nu era de mirare, căci spuma înghețată cădea peste comandă ca o continuă ploaie deasă. Servanții telemetrului și ai aparatului director se chinuiau încercînd să șteargă lentilele de gheață.

— Au mai venit alte știri de la escortă ?

— Nu, domnule comandant. Stannard era cu receptorul la ureche.

Lindsay curăță geamul comenzii cu degetele înmănușate. „Hai bătrîno. Hai mai repede !" Își repetă în minte cuvintele Amiralității : „Acționați după cum cere situația". Ar mai fi spus acest lucru dacă ar fi știut că *Benbecula* se află atît de aproape ? Dancy întrebă liniștit :

— Credeți că e vorba tot de nava care l-a scufundat pe *Loch Glendhu* ? Vocea suna foarte răgușit.

— Sigur. Acțiunea aceea fusese mai mult o repetiție generală. Poate că și asta de acum e tot o repetiție.

Cineva a suspinat tare, cînd o trombă portocalie a luminat brusc bezna orizontului. Părea că atîrnă ca o limbă strălucitoare de flăcări și a dispărut la fel de repede cum venise.

— S-a zis cu el, săracul ! oftă Stannard.

Vocea lui Maxwell îl făcu să se întoarcă cu fața spre difuzor.

— Distanța aproximativă este de trei-zero-zero, domnule comandant. În relevment roșu unu-cinci.

Lindsay își strînse pumnii, ca să se poată stăpîni. Cincisprezece mile. La distanța asta, sau la dublul ei, nu mai avea importanță, tot tîrziu vor ajunge. Stannard se apropie din nou de el.

— Sîntem un pic mai aproape decît calculasem eu, domnule comandant. Păru că simte disperarea lui Lindsay, căci adăugă : Încă putem să le fim de ajutor.

O nouă jerbă luminoasă s-a aprins pe întunericul neclintit. De data aceasta păru că durează cîteva minute

și le-a permis să distingă poalele norilor strălucind și licărind ca și cînd ar fi avut focuri în ei.

Acolo, departe, ardeau vase și mureau oameni. Lindsay privea pierdut și neliniștit la pîlpîiala aceea de lumină. Totul fusese plănuit atît de exact, atît de metodic și de precis, încît semăna cu un asasinat.

Focul dispăru brusc, parcă fusese stins de o mînă nevăzută. Lindsay își întoarse privirile. Dacă ea se găsea în vasul acela, măcar să se fi sfîrșit repede. Să nu fi avut parte de oroarea ce se ivește sub punte cînd toată nava se dezmembrează în jur. Nici de agonia dată de opăreala în abur supraîncălzit sau de schijele care sfîrtecă măruntaiele. Să moară repede, în apa înghețată, devenită, în astfel de împrejurări, aproape o milostivire.

Stannard smulse receptorul din mîna unui marinar, încă înainte de a fi terminat de sunat.

— E pentru noi, domnule comandant. De la Amiralitate : „Convoiul s-a dispersat. Cele două vase cu personal la bord au întors spre nord, sub comanda comodorului. Tancurile petroliere și escorta rămasă au continuat spre sud. Inamicul a încetat focul !" Părea surprins.

Lindsay se ridică din scaun și merse pe grătarele zbuciumate de trepidații. Sigur că neamțul a încetat focul. Distrusese două sau chiar mai multe vase ale convoiului. Submarinele stau acum în așteptarea tancurilor petroliere, iar corsarul nu are nevoie să se grăbească în acțiune. Poate urmări fără grijă cele două vase lipsite de apărare pînă în zona aisbergurilor și acolo...

Se răsuci și zise aspru :

— Hai în camera hărților, navigatorule. Vreau să schimbăm repede de drum.

— Plecăm după ei, domnule comandant ?

— Pînă în pînzele albe. Lindsay îl privi țintă.

Ritchie îi pindi cum ieș din timonerie și, apoi, se apropie de repetitorul giro, lingă care se proţăpi cu picioarele depărtate, să prevină mișcarea legănată a navei pe hulă.

— Ce zici de asta, cîrmaciule ? Crezi că mai scăpăm ?

Faţa lui Jolliffe rămase neclintită în lumina rece a compasului, ca săpată într-o stîncă roasă de vreme.

— Află un lucru, semnalizator. Dacă ne lăsăm înţepeniţi în gheaţa blestemată, vom fi la fel de ușor de prins ca niște pești într-un borcan.

Dancy îl auzi și se îndepărtă cu pași repezi spre fereastra comenzii. Privi lung spuma stropită de geamuri și rumegă în gînd cele spuse de Jolliffe și de Ritchie. Oameni de profesie și se arătau, totuși, îngrijoraţi. Strînse în mîini balustrada și se cutremură fără să se poată stăpîni. Simţea că îi este frică.

Jos, la postul echipei de combatere a avariilor, Goss se așezase într-un scaun de fier și sta cu mîinile pe genunchi, cu capul întins înainte și privirea fixată pe schema de compartimentare a navei, de pe peretele opus. Încăperea în care se afla nu se schimbase aproape cu nimic de pe vremea curselor făcute de vas, cum nu se schimbaseră, de fapt, nici schemele cu diferite secţiuni prin navă, singurele noutăţi fiind doar unele titluri suplimentare și cîteva funcţii noi. Lumini colorate clipeau pe plan, indicînd compartimente și pereţi etanși, cambuze și magazii, labirintul de coridoare și tuneluri nelipsite din organizarea oricărei nave.

Echipele de luptă pentru vitalitatea navei se aflau la posturile lor de mai multe ore. În spatele său, Goss auzi cîţiva marinari de punte și mecanici sporovăind între ei, glasurile fiind aproape înecate de larma ventilatoarelor și bătaia înfundată a mașinilor.

Într-un alt scaun, de cealaltă parte a încăperii, cu șapca pe ceafă și capul legănat de ruliul navei, sta maistrul principal Archer, așteptînd, ca și ceilalţi, să se întîmple ceva.

Goss nu-l prea înghiţea pe Archer, cu care avusese cîteva discuţii nu tocmai prietenoase. Cu Tobey, ca șef de echipaj, care fusese debarcat pentru a primi însărcinări mai importante — după cum explicaseră cei de la docuri — Goss se împăcase foarte bine. Evident, nu pe tărîm social, ci din punct de vedere profesional, adică exact ceea ce Goss cerea de la un om. Tobey fusese maistru al companiei de navigaţie, unul care o servise ani îndelungaţi, dintre care, cea mai mare parte, pe *Benbecula*. Cunoștea nava ca pe buzunarul său, fiecare nit, fiecare colţ și o îngrijise cu devotament de-a lungul a multor mii de mile parcurse împreună pe oceanele lumii. A fost tot timpul econom cu pitura și materialul pentru curăţenie, evitînd risipa și pîndindu-i cu ochi de vultur pe marinari, forţîndu-i să pună mîna și să matisească o parîmă, în loc să dea repede chitanţă pentru una nouă. Și, totuși, nava fusese perfect întreţinută, motiv de mîndrie pentru companie.

Trase cu coada ochiului la Archer. Era tipul adevărat de om al Marinei militare. Habar n-avea de cum trebuie să facă faţă nevoilor cu un minim de materiale și cu un funcţionar de birou care verifică fiecare cheltuială și fiece lucru nou cumpărat. Trăise pe banii contribuabililor prea multă vreme și nu punea nici un preţ pe economisire. Cînd Goss îl luase la rost, pentru numărul din ce în ce mai mare de pete de rugină pe suprastructură, Archer se mulţumise să ordone oamenilor să dea pe ele cu mai multă pitură. Să le ascundă, pînă ce un altul va veni să le trateze așa cum trebuie. Acest altul, în ochii lui

Archer, era docul șantierului, oricare din ele. Pe el nu-l interesa.

Sări în sus din scaun cînd puntea și instalațiile s-au smucit brusc, iar pe deasupra bufniturilor regulate ale mașinilor s-a auzit un troznet prelung și amenințător. Un marinar a strigat :

— Ce-a fost asta, dom'le maistru ?

Archer se uită la Goss cu ochi îngrijorați.

— Habar n-am.

Goss ascultă cum zgomotul se depărtează și, pînă la urmă, piere.

— Trebuie că am intrat printr-un sloi de gheață. Își trecu limba peste buze. A înnebunit comandantul, e nebun de legat dacă mînă nava în halul ăsta printre sloiuri.

— Ba deloc, or fi știind ei ce fac, acolo sus, pe comandă, zise liniștit Archer. Dar nici el nu părea prea convins.

Se deschise o ușă și un marinar păși înăuntru purtînd o tavă uriașă cu cești de cacao fierbinte. S-a pornit imediat o tropăitură de picioare și clinchete de căni ciocnite, cînd toți cei prezenți s-au repezit să-l întîmpine, uitînd de îngrijorarea lor trecătoare.

Goss fulgeră cu privirea ceasul. Era șase dimineața. Trecuseră nouă ore de cînd comanda semnalase că se văd flăcări de la tunuri și pusese telegrafele pe drum înainte. Trebuie că bătrîna *Becky* făcuse pînă acum peste o sută patruzeci de mile și era o minune că nu i-au sărit căldările în aer. Un nou troznet de gheață sfărîmată răsună de-a lungul bordajului și secundul strînse tare în mîini marginile scaunului, cu gîndul la sloiurile masive ce se reped în plăcile navei și apoi se pierd în vîltoarea siajului.

Își simțea palmele asudînd și știa, după tăcerea bruscă, că toți cei de față îl privesc cu atenție. Zise, îmbufnat :

— N-aveți grijă, bătrîna asta poate încasa și altele mai rele, așa că dați-i înainte cu cacaoa ai nenorocită !

Goss încercă să și-i alunge pe toți din minte, să-i țină departe de gîndurile lui, așa cum făcea întotdeauna cînd era îngrijorat. Își aminti de ultima lui croazieră, făcută înainte ca războiul să schimbe toate lucrurile. Chiar și numai o singură căutătură la schema compartimentării îi aducea în minte acele vremuri. Deseori pasagerii veneau aici jos, în vizită, în cursul tururilor de acomodare cu nava și ei toți se bucurau de o mare popularitate printre călători. Doamnele în rochii de mătase, cu umeri bronzați, domnii cu jachete albe de seară, răspîndind în jur mireasma de țigări de foi scumpe și ascultînd explicațiile vreunui tînăr ofițer asupra instalațiilor de securitate ale navei. Pentru aceia, totul nu fusese decît un fel de mică glumă. Ca și exercițiile cu bărcile, cu care ocazie tinerii marinari își puteau îngădui să ia în brațe cucoanele atunci cînd le „ajutau“ să-și îmbrace centurile de salvare. În schimb, Goss considera toate aceste lucruri ca pe ceva extrem de serios. Fusese ambarcat pe o navă de pasageri pe care a izbucnit, brusc, un incendiu, iar bărcile de salvare au fost lăsate la apă abia în ultimele minute. Un episod urît. Se uită la schemă cu o privire întunecată. În vremurile acelea, unul din punctele principale de care trebuia să aibă grijă era sistemul de porți etanșe. Despre el nu se spunea nimic în schemă, dar Goss știa că, dacă *Benbeculă* ar fi început să se scufunde, datoria lui — fixată de regulamentul companiei — era să asigure ca nu cumva emigranții și pasagerii săraci să pătrundă prin acele porți, pînă ce toți pasagerii de clasa întîi nu au fost urcați în bărci. Lui nu i-au plăcut niciodată tururile de acomodare ale pasagerilor pînă în compartimentul de aici, tocmai de teamă să nu existe vreun deștept care să bage de seamă acest lucru evident.

Simți că spătarul scaunului îi intră în coaste, și se uită la un creion care pornise să se rostogolească pe masă.

Se apleacă înainte și apucă marginea mesei, auzind cum alte sloiuri se izbesc de bordaj. Numai că, de data asta, nu au mai trecut așa de repede. Chiar în clipa cînd se ridică pe picioare, întreg compartimentul se opinti brusc, făcîndu-i pe unii marinari să cadă pe dușumea și să înjure vehement din mijlocul băltoacelor de cacao răsturnate peste ei. Un bec de deasupra a clipit o secundă și apoi s-a stins, în mijlocul unei veritabile ninsori de fire de praf și de pitură uscată. Puntea s-a mai opintit odată și, apoi, totul a reintrat în normal.

Dar Goss se și afla lîngă consola lui cu butoane, cu ochii fixați pe punctul din schemă care indica un compartiment din babord și la care un bec roșu se aprindea și se stingea mereu, marcînd o stare de urgență.

— Pompele ! Repede, da-ți drumul la pompe ! Smulse un receptor și urlă în el : Dă-mi comanda ! Il văzu pe Archer și pe un marinar mecanic cum manipulează butoanele de comandă ale pompelor și răcni în telefon : Da, comanda, dobitocule !

Benbecula se izbise puternic de ceva și acum lua apă. Asta era tot ce știa și tot ce-l interesa.

— Comanda ? Dă-mi-l pe comandant !

Lindsay privi siluetele deformate ale cîtorva marinari care alunecau, încercînd să meargă pe puntea bocaporților prova. Pojghița subțire de gheață scotea în evidență culoarea neagră a hainelor de ploaie și-i făcea să se asemene cu niște gîndaci care se agită, atunci cînd au pornit să spargă cu ciocanele gheața de pe scurgerile punții și greementului, înainte ca această treabă să devină imposibil de îndeplinit. Dancy rosti :

— Gabia ? Da, poți să te schimbi acum.

Lindsay își îndreptă, pentru o clipă, gîndul la veghea din gabie. Chiar și cu încălzitorul electric de care dispunea, marinarul trebuia schimbat din oră în oră de la postul său, ca să-și poată restabili circulația sîngelui. Se uită la ceas. Șase. Nu părea adevărat că au navigat așa prin beznă timp de mai multe ceasuri. Se deplasă pe aripa din babord și văzu cum alte fragmente de sloiuri înghețate apar prin apa neagră și se scurg, jucăușe, de-a lungul navei. Nu era nimic periculos, de fapt acest lucru era firesc și de neînlăturat. Părea mai amenințător decît în realitate, iar întunericul amplifica dimensiunea și viteza sloiurilor. Stannard zise :

— Nu se poate, trebuie să vedem ceva...

Aproape că nimeni nu mai pronunțase vreo vorbă în orele lungi în care nava înainta grăbită în noapte. Zgomotul și mișcările violente îl determinaseră pe fiecare să se refugieze în sine, pe propriile metereze de rezistență, astfel că oamenii care au adus cacao și sandvișurile cu șuncă au venit și s-au retras în cursul acelei așteptări de agonie, fără a stîrni mai mult de un cuvînt sau două. Stannard adăugă :

— Mă duc să mai verific odată harta.

— Foarte bine. Lindsay își înfundă mîinile în buzunare, simțind sub tălpile cizmelor cum grătarele trepidează de parcă ar fi primit lovituri de ciocan. Fă o verificare.

Poate că neamțul a plecat, într-adevăr, spre casă. Ar fi putut să-și închipuie că flota metropolitană engleză are o dispunere mai convenabilă decît se întîmpla în realitate și să se teamă de vreo ripostă rapidă și copleșitoare. Dar unde erau cele două vase ?

Un telefon bîzîi strident și un timonier raportă :

— E doctorul, dom'le comandant !

Lindsay își smulse gîndurile de la imaginea hărții și a drumului pe care el și cu Stannard îl calculaseră pentru a ajunge din urmă cele două nave.

— Și ce vrea ?

— Vrea să vorbească cu dumneavoastră, răspunse marinarul, nevăzut din întunericul punții de comandă.

Lindsay înjură în gînd și-și croi drum spre telefon. Era alunecuș, din pricina nenumăratelor picioare ce trecuseră pe acolo încălțate cu cizme murdare de zloată.

Luă smucit receptorul și se răsti în el :

— Aici comandantul. E așa de urgent ?

— Iertați-mă, domnule comandant. Boase părea iritat. E vorba de locotenentul Aikman. S-a încuiat în cabină. Unul din sanitarii mei a încercat să-l facă să deschidă ușa. Cred că și-a ieșit din minți.

— Și-a ieșit din minți ? Cuvintele răsunară ca un fel de glumă. Și ce vrei de la mine ? Lindsay se forță să-și stăpînească vocea. Crezi că e într-adevăr bolnav ?

— Da, domnule comandant.

În vreme ce Lindsay rămase cu telefonul la ureche și cu ochii pironiți pe silueta neclară a lui Ritchie, aflat la fereastră, ceasul din perete arăta ora șase și opt minute.

În acel moment s-au întîmplat cîteva mici incidente, care însumate au condus la efecte majore.

Caporalul Laker, poreclit de camarazi Scaraoțchi, din pricina dinților lui mari și ieșiți în afară, era pe punctul de a fi schimbat de la postul său de veghe din gabie de către marinarul Phelps. În timp ce amîndoi se aflau pe grătarul de fier, din afara gabiei, agățați să nu fie aruncați de ruliul navei, Laker i-a urlat în ureche celuilalt, spunîndu-i cît de tîmpiți au fost amărîții care au înzestrat nava cu un radiator electric așa de mic, destinat să

țină în viață omul de veghe din gabie. Nici unul dintre cei doi, ca urmare, nu dădea nici un fel de atenție celor ce se întîmplă dincolo de etrava *Benbeculei.*

Pe puntea bocaporților prova, un marinar a alunecat de pe babă și s-a dus tîrîș pe gheață, ca un crab mare și negru, prilej cu care a folosit cea mai cruntă înjurătură ce i-a venit în minte într-un răstimp atît de scurt. Oamenii de veghe de la tunurile 1 și 2 s-au întors cu fața spre pupa, ca să-i admire traiectoria și să se bucure, din plin, de hazul stîrnit de eforturile lui de a se repune pe picioare. Desigur, și ceilalți marinari de pe punte s-au oprit din lucru pentru a se amuza deopotrivă.

Pe puntea de comandă, Dancy se gîndea la vocea panicată a lui Aikman și la patetismul cu care acesta se apăra în fața mîniei lui Stannard și a întrebărilor necruțătoare ale comandantului. Nu auzise ce vorbise doctorul Boase la telefon, dar putea ghici. Nu-l cunoștea îndeaproape pe Aikman, dar intuia, probabil, mai bine decît toți ceilalți, că omul, ca și el dealtfel, poza față de toți și juca un rol care-l depășise, acum, cu totul. Se întoarse să se uite la conturul vag al lui Lindsay, aflat la peretele din pupa al timoneriei, întrebîndu-se ce putuse face Aikman să-l emoționeze într-atît pe Boase, încît să-l facă să deranjeze chiar și pe comandant.

Toate acestea erau incidente mărunte, dar, cînd Dancy își întoarse din nou privirea la curățitorul rotativ al geamului, văzu ceea ce lipsa de vigilență, de numai o clipă, a putut crea. Venind către ei, din întunericul depărtării, se arăta o lamă solidă de gheață. Își imagină că aisbergurile sînt înalte și maiestuoase, ca niște catedrale, astfel că, pentru cîteva clipe a fost incapabil să vorbească sau să acționeze. Apoi, urlă disperat :

— Cîrma banda dreapta ! Auzi cum timona se roteşte, însoţită de exclamaţiile de alarmă şi strigă în continuare : Gheaţă ! Drept în prova !

Lindsay aruncă telefonul din mînă şi se repezi spre fereastra comenzii, ordonînd cu voce egală, dar aspră :

— La loc comanda ! Cîrma zero ! Amîndouă maşinile cu toată viteza înapoi !

Fără a mai lua în seamă clinchetul telegrafelor şi şocul violent dat de elicele puse în marş inversat, larma vocilor din jur, apucă balustrada şi privi fix la blocul de gheaţă care-i întîmpina. Era greu să-l aprecieze mărimea : nu prea înalt, cam de zece picioare, dar lung, probabil, de optzeci. Profilat pe fundalul întunecat, pe care-l formau marea şi norii, el apărea învăluit în abur, ca un cub de gheaţă scos dintr-un frigider gigantic. Simţi cum maşinile se opintesc şi trepidează cu forţă crescîndă, pentru a opri elanul de înaintare a navei şi se pomeni numărînd singur secundele, în timp ce distanţa continua să se micşoreze. Dancy nu trebuia să pună cîrma. Dacă nava ar fi lovit gheaţa cu carena, aceasta ar fi fost sfîşiată şi deschisă ca o uriaşă cutie de conserve. Dar dacă omul n-ar fi văzut deloc blocul de gheaţă, nava ar fi izbit cu viteză maximă în el, ceea ce ar fi avut efecte dezastruoase.

Stannard sosi pe comandă alergînd şi rămase împietrit, lîngă Lindsay, cu vocea strangulată de emoţie :

— Vai de mine, intrăm în el !

Părea că va trece o eternitate pînă ce blocul de gheaţă va ajunge la ei. Maşinile au încetinit mersul navei şi se opuneau, ca nişte ancore grele, înaintării astfel că valul din prova nici nu se mai zărea în momentul în care aisbergul îşi împinse creasta neregulată peste prova babord, de parcă ar fi fost tras de un cablu.

Cînd s-a produs, izbitura nu a făcut zgomot mare, dar senzaţia s-a transmis în toată nava, prin chilă, ca şi prin carnea şi oasele oamenilor de la bord.

Mormanul de gheaţă se roti încet sub lovitura dată de vas, făcînd un fel de piruetă stîngace şi lăsînd să-i cadă bucăţi de sloiuri, desprinse din el.

— Stop maşinile !

Lindsay alergă la uşa din babord şi o deschise cu o smucitură. Pe aripa comenzii simţea cum vîntul îi biciuie faţa. Sub mîinile înmănuşate, balustrada apărea ca poleită. Privi spre aisbergul care acum se depărta, încet, în timp ce nava mai aluneca încă, înainte, deşi puntea sub paşii săi era neclintită.

În jur se vedeau sloiuri, dar numai din cele mărunte, ca şi mai înainte. Un moment de ghinion le-a scos în cale masa enormă de gheaţă, fără ca cineva să o vadă dinainte. Stannard strigă :

— Vă caută secundul, la telefon, domnule comandant.

Lindsay reveni pe comandă, unde îl învălui din nou aerul încins, asemenea unui ştergar umed şi cald. Goss a fost scurt :

— Magazia numărul doi ia apă, domnule comandant. Am pus pompele în funcţiune şi aştept să mi se raporteze situaţia din compartimentul căldărilor. Peretele etanş îl desparte de magazia inundată. Făcu o pauză şi adăugă mormăind : Eram sigur că o să se întîmple aşa ceva.

— Sînt şi răniţi ?

— Nu ştiu încă. Întrebarea păru că l-a prins pe Goss nepregătit.

— Atunci continuă treaba şi ţine-mă la curent. Repuse receptorul foarte încet în furcă.

Ştia exact ce gîndeşte Goss. Ceea ce probabil gîndesc toţi. Că noul lor comandant nu e în stare să-şi exercite comanda ca lumea. Chiar şi asta, de pe un crucişător auxiliar. Mai ales asta. Simţi că-l năpădesc disperarea şi durerea, ca o năvală de sînge în creier, şi a trebuit să se întoarcă cu spatele la ceilalţi, deşi n-aveau cum să-i distingă faţa.

Jolliffe îi aminti :

— Stăm în derivă, domnule comandant. Avem acum cap compas trei-trei-zero.

— Foarte bine, timonier, îi zise repede Stannard.

— Compartimentul maşini raportează că nu are nici o avarie, strigă un marinar de pe comandă şi înghiţi apoi în sec, adăugînd moale : Adică, vreau să zic, la peretele etanş, dom'le comandant.

Stannard remarcă, cu voce joasă :

— Am văzut şi eu, odată, un aisberg, în largul coastelor Georgiei de Sud. Era înalt cît podul de la Sydney şi acoperit peste tot cu pinguini.

— Pinguini ? rosti, fără intonaţie, Lindsay. Era surprins că vorbise cu glas tare.

— Da. Se găseau prin preajmă balene, din cele mici şi ucigaşe, ştiţi, şi pinguinii împingeau cîte unul dintre pui în apă, din cînd în cînd, ca măsură de siguranţă. Dacă micuţul rămînea neatacat, toţi pinguinii săreau şi ei în apă. Dacă era mîncat de balene, ceilalţi rămîneau pe gheaţă şi aşteptau, acolo, ca un grup de chelneri fără treabă, iar, după un timp, împingeau un alt pui în apă.

Nimeni nu rîse.

Lindsay îşi aminti, deodată, de Aikman şi era pe punctul de a-i spune lui Stannard să-l sune pe doctor, cînd Ritchie strigă :

— Ascultaţi ! Se aude o sirenă de vapor !

Din nou Lindsay se repezi pe aripa tribord a comenzii, în aerul îngheţat, urmat îndeaproape de Ritchie şi Stannard.

— S-a auzit încă o dată ! Ritchie înţepenise adulmecînd orizontul, ca un ogar la vederea unui iepure.

Stannard zise repede :

— E de la aceeaşi navă. Şi el se aplecase peste balustradă şi asculta cu încordare. Atunci cînd am văzut pinguinii de care vă spuneam, eram ofiţer trei pe un vas vînător de balene. Unii comandanţi de baleniere îşi întrebuinţau sirenele pentru a putea aprecia mai bine dacă prin preajmă sînt aisberguri. Pe baza ecoului dat de gheaţă.

Lindsay auzi şi el sirena. Un sunet tînguit şi necrezut de apropiat. Ecoul replică după cîteva secunde.

Dancy li se alătură lîngă balustradă.

— Eu... Îmi pare rău de comanda pe care am dat-o la cîrmă, domnule comandant. Ştiţi, îmi pierdusem cumpătul.

Lindsay nu-şi luă privirea de la relevmentul în care se auzea sirena.

— Erai singur de tot, în momentul acela, sublocotenent. Îl auzi pe Dancy că respiră greu şi înţelese că suferă mult. Dacă nu opream maşinile, nu mai auzeam sirena asta.

— Grupul de combatere a avariilor zice că pompele fac faţă spărturii, domnule comandant. Peretele etanş de la compartimentul căldări nu este în primejdie. Marinarul care raportă păru că aşteaptă ceva, gîfîind în aerul îngheţat. Avem un singur rănit ; un om de pe puntea A şi-a rupt un braţ.

— Bine, aprobă Lindsay, dînd din cap. Începu să cureţe gheaţa de pe faţa repetitorului giro, de pe aripa comenzii, dar aceasta se lipise ca o glazură de tort. O să încercăm să ne apropiem de sirena care se aude, navigatorule. Avertizează grupul de avarii, să n-aibă surprize. Şi să punem cîţiva oameni, în plus, de veghe pe puntea bărcilor.

Stannard îl asculta cu atenție cînd, brusc, fața îi fu luminată de o violentă văpaie roșie. Trosnetul sălbatic al unui tun făcu ecou pe întinsul apelor și bucăți răzlețite de gheață sclipiră, ca pictate cu purpuriu și galben, cînd tunurile sfîșiară, în repetate rînduri, întunericul nopții, sfărîmîndu-l în scurte și violente străluciri de camee.

Lindsay se năpusti prin ușa deschisă, binoclul lovindu-i-se de piept. Strigă :

— Amîndouă jumătate înainte ! În jurul său oamenii trînteau, la ferestre, noile obloane de oțel. Lăsați-l pe ăsta din centru liber, le zise. Îl deschise și fu izbit de aerul rece pe față și buze, simți, din nou, impulsul forțat dat de mașini, în timp ce nava se punea iar în mișcare.

Se încordă, cînd o minge de foc explodă și-și împrăștie lumina, dînd la iveală silueta unui vas. Se afla la mai puțin de două mile distanță, puntea superioară și suprastructura fiind cuprinse de flăcări furioase, în vreo zece locuri. În jurul lui era multă gheață, fragmente mai mici și mai mari, sloiuri neregulate, care păreau că-l țin prins, ca într-o capcană. Un nou ropot de bubuituri și flăcări izbucni de dincolo de vasul incendiat și Lindsay putu observa grăitoarele jerbe de apă înălțate spre cer, ca și explozia luminoasă, pornită de sub puntea de comandă a navei. Sirena se tînguia fără întrerupere, blocată, probabil, de mîna înțepenită de moarte a celui care o declanșase ultima oară, iar pentru Lindsay, plînsul ei suna ca acela al unui animal în agonie.

Benbecula prinsese viteză.

Hotărîtă și fără emoție a sunat în difuzor vocea directorului de tir către tunari :

— Cu proiectilele semiperforante, încărcați !

Alte bufnituri și clinchete se făcură auzite de pe punte. Undeva, o voce pătrunzătoare și-a strigat ordinele, pe un ton furios, ieșit de sub control :

— Ținta la tribord în gisment verde doi-zero ! Înălțător zero-cinci !

Lindsay își duse binoclul la ochi, în vreme ce Maxwell continua să-și transmită ordinele către tunuri. Cinci mii de metri. Servanții lui Maxwell de la aparatul director estimaseră deosebit de bine distanța, la început, numai pe baza flăcărilor de la tunuri.

— Cîrma stînga zece ! Urmări cum ticăie repetitorul giro. Cîrma zero ! Drept așa !

— Drept așa ! Cap compas trei-unu-zero ! veni răspunsul greoi al lui Jolliffe.

Lindsay murmură mai mult pentru sine :

— În felul ăsta vor avea și infanteriștii de la tunurile din pupa ocazia să tragă pe obiectiv.

Flăcări noi brăzdară bezna și se împletiră cu cele aprinse pe vasul incendiat. Putea vedea două coșuri, piesele mari de echipament prăbușindu-se în mijlocul flăcărilor și aruncînd pînă în nori vîrtejuri de scîntei. Nava nu mai avea mult de trăit. Se răsti la Dancy :

— Comunică-le să pregătească radiograma pentru transmisie.

— Da, dar codurile sînt la Aikman, domnule comandant, interveni Stannard.

Lindsay continua să privească prin binoclu vasul incendiat. Era oare un joc al flăcărilor reflectate în apă, sau vasul începuse să se afunde. Răspunse aspru :

— Spune postului de transmisii s-o dea în clar. Ce importanță mai poate avea acum ?

Stannard făcu semn din cap că a înțeles și înmînă carnetul cu formulare de radiograme unui timonier.

— Dă asta maistrului radiofonist. Știe el ce trebuie să facă.

— Bateria tribord, fiți gata ! Era din nou vocea lui Maxwell.

Lindsay își coborî binoclul de la ochi.

— Deschideți focul.

Maxwell așteptă pînă ce corsarul trase o nouă salvă și apoi apăsă pe buton. Nici n-au apucat clopotele de la fiecare piesă să sune, că toate cele trei tunuri din tribord au bubuit la unison, limbile lor lungi de flăcări prelungindu-se peste apă.

Lindsay își reținu respirația și numără. Se forță să nu audă comenzile strigate la tunuri, clinchetul închizătoarelor lovite de culată, corul de voci din diferitele difuzoare. Poate că vreunul de la Amiralitate o fi ascultînd toate astea, gîndi el vag. Probabil că acum pun pe hartă poziția dată de Stannard și scoală din somn ofițerii de permanență din beciurile acelea. „De la *Benbecula*, către Amiralitate. Luat contact cu corsar inamic. Deschid focul". Nu e un epitaf prea grozav, dar s-ar putea ca cineva să-și amintească de el.

— Lungește cinci ! Foc !

Din nou tunurile își vărsară focul și fumul, scuturînd violent puntea de comandă cu unda lor de șoc și făcînd oțelul să trepideze, ca izbit de un alt aisberg.

— Vasul celălalt se duce la fund, domnule comandant ! Dancy a zbierat și vocea i-a răsunat foarte ascuțit, după bubuitul tunurilor.

— Da.

Lindsay rămăsese nemișcat, cu ochii țintă la vasul care începuse să se încline către el. Trebuie că fusese lovit rău, adînc, în interior, iar flăcările, pe care le crezuse la început provenind de la suprastructuri, ieșeau, de fapt, dintre punți. Putea vedea bine, acum, golurile căscate, înroșite de focul mînios, ca și învălmășeala de bare de oțel rupt și de catarge căzute. Ar fi dorit ca, în acea clipă, la bordul vasului să nu mai fie nimeni în viață, să nu fie nimeni nevoit să moară atît de groaznic.

Alte flăcări de tunuri îndepărtate și, de data asta, simți proiectilele trecînd pe deasupra capului, traiectoria lor prea înaltă făcîndu-le să se audă ca o fîlfîire de aripi. Clopotele lui Maxwell au dat un nou clinchet și, cîteva secunde mai tîrziu, Lindsay îl auzi strigînd :

— O lovitură în plin !

O limbă de foc lumină depărtarea, dincolo de vasul ce se scufunda, timp de cîteva secunde, suficiente pentru ca tunurile lui Maxwell să poată trage încă o salvă. Apoi se stinse, și Lindsay înțelese că inamicul s-a întors, fie să se apropie de îndrăznețul care-l ataca, fie să fugă, așa cum făcuse data trecută.

Probabil că auzise și el radiograma emisă și acum se întreba cu ce fel de navă are de a face. Numele *Benbeculei* nu figura pe lista generală a flotei, din cîte știa, așa că neamțului o să-i trebuiască timp să se dumirească.

— Inamicul a încetat focul, domnule comandant. Maxwell părea că abia își mai trage sufletul.

— Foarte bine. Lindsay se uita mereu la conturul întunecat al celuilalt vas, care se afunda din ce în ce mai mult în apă. Spune secundului să pregătească plutele pentru lăsare la apă.

— O să oprim mașinile ? întrebă Dancy.

Lindsay își frecă ochii cu mîna și apoi ridică din nou binoclul.

— Nu încă.

O explozie înfundată aruncă alte resturi de echipamente peste bordul vasului avariat, iar el avu impresia că vede lumina unei lanterne licărind pe duneta acestuia. Vreun supravieţuitor singuratic, gîndi Lindsay.

— Amîndouă maşinile, încet, înainte. Auzi oamenii bocănind cu picioarele pe puntea bărcilor. Cîrma dreapta cincisprezece ! Continuă să privească vasul care acum era învăluit de o perdea de abur şi înţelese că apa pătrunsă prin spărturi stinsese focurile. Era însă prea tîrziu.

— Nu avem voie să oprim acum, sublocotenent. Dacă ticălosul acela mai e pe aproape, am fi o ţintă fixă pentru el, îl auzi pe Stannard spunînd.

— Da, înţeleg. Dar din tonul său se deducea că nu înţelesese deloc. Ca şi ceilalţi, se gîndea la oamenii care încercaseră să scape din flăcări pentru a ajunge apoi să moară îngheţaţi în cîteva minute.

Lindsay se căţără din nou pe scaunul său şi privi prin fanta de observare a oblonului de oţel. Flăcările celuilalt vas făceau ca fanta să sticlească în roşu, asemenea unei ferestruice de urmărire de la un furnal. Ca o bucăţică ruptă din iad. Privi, iar, cadranul repetitorului giro.

— Cîrma zero !

Trecuseră aproape dincolo de pupa vasului, cînd acesta se răsturnă şi plonjă în adînc, cufundînd marea în beznă.

Lindsay îşi privi ceasul. Era şapte şi un sfert.

— Pregătiţi ambele bărci cu motor pentru lăsare la apă. Fiecare din ele să ia la remorcă cîte o plută. Ştie secundul ce trebuie să facă.

— La travers tribord se văd cîteva luminiţe roşii, dom'le comandant. Ritchie îşi coborî telescopul. S-ar putea să-i culegem la timp.

— Da.

Lindsay auzi duduitul vinciului care manevra gruiele, scîrţîitul acestora, ca un protest, cînd cele două bărci cu motor au fost scoase în afara bordului. „Ar fi o adevărată minune ca motoarele bărcilor să pornească în condiţiile astea."

— Sîntem gata, domnule comandant.

— Stop maşinile !

Alte zgomote se făcură auzite, cînd bărcile au fost lăsate la apă şi au luat la remorcă plutele. Apoi le-au pornit motoarele şi Lindsay fu recunoscător providenţei că are la bord un mecanic şef ca Fraser, care nu lăsa să-i scape astfel de detalii.

— Cerul s-a mai luminat un pic, domnule comandant.

Stannard se uită la umbra lui Lindsay, ce se confunda cu fundalul format de oblon.

Inamicul fugise. Lindsay n-ar fi putut spune de unde îi venea o astfel de convingere, dar era sigur că fugise. Îi scăpase din nou. Ca şi ultima dată. Lăsînd în urmă obişnuitul şir de morţi. Sînge plutind pe faţa apei. Se ridică brusc.

— Semnalizator, aprinde proiectorul cel mare. Spune ofiţerului cu artileria să se aştepte la un atac, dar n-avem ce face, vom risca.

Se duse la uşă şi ieşi pe aripa deschisă a comenzii. Fascicolul albăstrui al proiectorului de deasupra comenzii ţîşni în noapte, ca o limbă prelungă de gheaţă, măturînd marea şi făcînd să apară cele două bărci şi remorcile lor, ca nişte jucării strălucitoare. Lumina lui crudă dezvălui ochilor dîra nesfîrşită de resturi carbonizate plutind pe apă. Scaune şi lăzi sparte, plute de salvare pustii, bucăţi de pînză. Ici-colo, cîte un trup, cu faţa adîncită în apă, sau altele, susţinute încă de veste de salvare, ochii lor sticlind ca pietrele prețioase, cînd fascicolul de lumină trecea pe deasupra.

Mirosea a păcură și a pitură arsă. Lindsay rămase pe aripa comenzii, urmărind cum bărcile se separă pentru a căuta supraviețuitori și așteptă acolo, cu trupul aproape înghețat de frig, dar incapabil să se clintească de lîngă priveliștea tristă.

Stannard veni aproape de el și zise :

— Comandantul secund raportează că Aikman a încercat să se sinucidă. Și-a tăiat venele de la mîini cu niște foarfece, dar a rămas în viață. Privi lung la una din bărci, care se oprise să culeagă pe cineva.

— Nici asta n-a fost în stare s-o facă cum trebuie ? Lindsay clătină din cap.

Și el privea bărcile cu motor care porniseră către un alt grup de trupuri. Probabil că cel de al doilea vas cu personal la bord se afla mai departe, spre nord-vest, așteptînd lumina zilei, ca să poată încerca să evite pericolul gheții și al unul nou atac. Poate că văzuse flăcările tunurilor *Benbeculei* și le interpretase ca fiind acelea ale unui al doilea corsar inamic.

O lanternă fulgeră peste întunericul apei și Ritchie remarcă :

— Una din bărci a luat la bord unsprezece supraviețuitori, dom'le comandant. Se întoarse să urmărească lumina celei de a doua bărci, clipind peste hula leneșă. Asta a luat optsprezece, deși naiba știe cum a reușit să înghesuie atîția în ea.

Lindsay ar fi vrut să-l pună să cheme bărcile, să întrebe ceea ce îi stăruia în minte și-l interesa cu deosebire. Dar îi era frică. Frică să nu declanșeze nenorocirea tocmai prin dezvăluirea temerii sale. S-ar putea ca ea să fie în celălalt vas. Înspăimîntată, dar teafără. Teafără.

Căutarea a continuat timp de o oră întreagă. De jur împrejur, în crucișul și curmezișul petei imense de păcură, cu cadavrele și fragmentele ei.

— Recheamă bărcile. Telefonează postului sanitar să fie pregătit. Lindsay își șterse stratul de chiciură de pe sprîncene.

Ușile din borduri s-au deschis cu zgomot, încadrate de cei care așteptau să ridice supraviețuitori pe punte. Goss se prezentă pe comandă și zise :

— Bărcile sînt ridicate la post, domnule comandant. A trebuit, însă, să renunț la plute. Erau transformate în sloiuri de gheață. N-aș fi reușit să le urc la bord pentru nimic în lume. Îl studie cu privirea pe Lindsay și adăugă : Printre cei culeși sînt și cinci femei. Dar nu știu dacă au să poată supraviețui după toate astea.

Lindsay se sprijini de fereastră. Deci Atlanticul tot îl înșelase pînă la urmă. Zise :

— Preia dumneata conducerea navei și pune-o pe drum. Mă duc sub punte.

Aproape că alerga cînd a ajuns la postul sanitar. S-a strecurat printre corpurile strînse în pături și sanitarii care-și vedeau de treburi. Desluși, pe un scaun, o fată, cu părul năclăit de păcură și uniforma pîrlită ca de un fier prea încins, cu fața toată numai arsuri. Boase se uită la el, pe deasupra capului fetei, și-i spuse :

— O să facem tot ce putem, domnule comandant.

Lindsay nu-i dădu atenție, ci privi în jur, cu fața asemenea unei măști de gheață, spre această scenă de durere și supraviețuire chinuită. Un trup zăcea jos, lîngă ușă, învelit într-o pătură. Un picior gol ieșea în lumina nemiloasă și, ca înnebunit, Lindsay trase învelitoarea de pe chipul fetei. Era foarte tînără, cu trăsăturile feței torturate de frig, imobilizate în clipa morții. Apa de mare formase ace de gheaţă în jurul ochilor şi al gurii, dîndu-i o înfăţişare de copil care plînge. Îi acoperi la loc capul şi, după o mică ezitare, trase pătura să astupe şi piciorul gol. Degetele l-au atins fără să vrea şi contactul a fost rece, aproape dureros.

Fără a mai scoate vreun cuvînt, s-a întors şi a plecat spre comanda de navigaţie. Maşinile îşi reluaseră bătăile regulate, lăsînd resturile naufragiului să plutească, săltate de bolboroseala siajului. Iar ea rămăsese acolo, cu ele. Acolo în urmă, în imensul Atlantic. Singură.

„Ai grijă !“ îi fuseseră cuvintele de despărţire. Acum n-o mai putea întîlni decît dincolo de viaţă.

Ajuns pe puntea de comandă, ordonă :

— Daţi liber de la posturile de luptă. Se uită la Stannard. Luăm drum nord-est, timp de o oră, şi apoi vom vedea ce se întîmplă.

Stannard întrebă liniştit :

— Ce facem cu Aikman, domnule comandant ?

Lindsay nu l-a auzit.

— Preia conducerea, secund. Plec sub punte, pentru o jumătate de oră.

Părăsi comanda, fără a mai spune ceva. Goss mormăi şi se aşeză în scaunul comandantului. Stannard oftă şi se întoarse în camera hărţilor, la lucrul său.

Numai Ritchie ştia ce-l tulbură pe comandant. Îi explicase Jupp mai înainte. Dar tot nu-l ajută cu nimic pe bietul om, gîndi Ritchie.

PERMISIA

De îndată ce păşi în infirmeria lui Boase, Lindsay îşi scoase chipiul. Trecuse o săptămînă de cînd fuseseră aduşi la bord supravieţuitorii, timp în care doctorul şi ajutoarele sale au făcut minuni. Trei dintre cei aduşi n-au rezistat, din pricina rănilor şi arsurilor puternice, dar, în acele condiţii, fusese un miracol cum supravieţuiseră incendiilor şi frigului tăios de afară.

Cînd îl zări pe Lindsay, Boase se îndreptă spre el, cu paşi repezi. Arăta foarte obosit, dar avu puterea să zîmbească şi să spună :

— Mă bucur că aţi trecut şi pe la noi, domnule comandant ! Mi-ar face plăcere să rămîneţi cîteva clipe.

Lindsay cercetă din ochi fiecare colţişor al infirmeriei. Toate ajutoarele lui Boase purtau halate albe, scrobite şi cochete, iar aerul avea acel miros specific, de mediu steril, miros de care Lindsay se săturase în perioada petrecută în spital.

Cea mai mare surpriză a avut-o cînd a dat cu ochii de cele cinci fete din Wren. Supravieţuiseră. Patru dintre ele stăteau pe scaune, îmbrăcate în haine de tot soiul, adunate de la membrii echipajului, şi îl priveau atent.

A cincea era lungită pe un pat de campanie, cu faţa arsă, acoperită de bandaje, cu mîinile de-a lungul corpului, acoperite de cearceafuri. Boase îi spuse că în timp ce colegele sale dormeau, ea a plîns îngrozită de gîndul că va rămîne cu un obraz mutilat după scoaterea bandajelor.

Fuseseră salvate treizeci de persoane. Din cîte putuse să afle Lindsay, nava avea un echipaj de o sută cincizeci de oameni și transporta vreo patruzeci de fete din Wren, spre Canada.

— După cîte știți, am primit ordin să ne îndreptăm direct spre Liverpool, unde vasul va putea să intre în reparații — spuse Lindsay, pe un ton grav.

În ochii fetelor din Wren se citea recunoștința față de cei ce le-au salvat de la pieire, cît și durerea, la gîndul că toate colegele lor, la fel de tinere și doritoare de viață ca și ele, s-au stins, în chinuri groaznice. Bărbații din paturile infirmeriei, tineri și bătrîni, majoritatea trecuți prin bombardamente și torpilări, îl priveau pe Lindsay tăcuți, reconstituind, probabil, momentele salvării lor. Trebuie să fie grozav ca, atunci cînd nu mai ai nici o speranță, să apară, din ceață, o barcă de salvare, care să te aducă printre ai tăi, într-un pat cald, fie el și de campanie, și o voce necunoscută să-ți șoptească : „Domnule, trăiești, n-ai murit !“

— Am primit, de curînd, o radiogramă de la Amiralitate, continuă Lindsay. Japonezii au invadat Malaezia și ieri dimineață au întreprins un atac de o violență fără precedent asupra lui Pearl Harbour, în Pacific. Încercă să zîmbească cînd îi văzu pe cei din fața lui cum se uitau nedumeriți unul la altul. Continuă : Asta înseamnă că americanii au intrat în război. Deci, de azi înainte, nu mai sîntem singuri. Se întoarse spre Boase. Vă las în pace, doctore. Sănătate la toată lumea !

Nici nu înțelegea de ce venise să le spună noutățile. Putea s-o facă, foarte bine, și Boase. Era un mod de a se chinui singur. Dorise să stea, măcar cîteva clipe, lîngă cei ce fuseseră aproape de Eve, atunci cînd au înghițit-o valurile. Ce însemna pentru ei, în acele momente, ocuparea Malaeziei sau atacul de la Pearl Harbour ? Vuietul mării din ghiarele căreia fuseseră salvați îi urmărea și-l uitau doar cînd îi fura somnul.

Își aminti atmosfera din infirmerie, atunci cînd *Benbecula* trecu pe lîngă al doilea transportor de trupe, la două zile după atac. Se lupta să scape din strînsoarea unui bloc de gheață. Apariția navei sale le-a descrețit, cu siguranță, frunțile celor de la bord. În infirmeria *Benbeculei*, atmosfera era însă alta. Cei abia salvați încercau un sentiment de frustrare. Simțeau, probabil, că nu e drept ca tovarășii lor să fie măcelăriți cu cruzime, în timp ce nava cealaltă scăpa cu ceva mai mult decît o cicatrice.

În situația în care se aflau, te puteai aștepta și la un astfel de raționament din partea lor.

Transportorul de trupe primise ordin să se îndrepte spre Islanda, așa că, acum, se afla, probabil, la Reykjavik, împreună cu escorta sa. Nici *Benbecula* nu mai era singură. În drumul spre sud era însoțită de două avioane de vînătoare și de un distrugător. Paza era, însă, inutilă.

Înainte de a părăsi infirmeria, Lindsay ținuse să le spună tuturor :

— Nu uitați că veți face Crăciunul acasă !

Crăciunul acasă. Doamne, cine ar fi putut crede așa ceva ?

Cînd se întoarse să iasă, o mînă se agăță de haina lui. Era fata cu capul bandajat. Se aplecă spre ea și îi luă mîna...

— Vă mulțumesc pentru tot ce-ați făcut, domnule comandant. Știți, v-am văzut cînd am fost adusă la bord... doar cîteva clipe... Sînteți un om bun, domnule.

Boase se apropie să curme discuția :

— Ai vorbit destul, ajunge. Știi că n-ai voie !

Dar Lindsay nu-l auzi. Continuă să-i ţină mîna într-a lui. O întrebă, în șoaptă :

— O cunoști pe Wren Collins ? Eve Collins ?

— Cred că da. Cred c-am văzut-o într-o barcă de salvare cînd... Fata s-a oprit, n-a mai putut continua.

Lindsay îi așeză mîna la loc și-i spuse, cu căldură :

— Încearcă să dormi puţin. Îţi face bine. Se ridică brusc. Voia să scape cît mai repede din acea atmosferă curată, de mirosuri pure, și minţi șocate.

Îi găsi pe Goss și Fraser în faţa cabinei sale.

— Îmi pare rău că v-am făcut să așteptaţi cam mult. Nu-și dădea seama de ce, dar nu-i putea privi în ochi. Voiam doar să mă consult cu voi în legătură cu staţionarea noastră în docurile de la Liverpool. Apropo, secundule, mi-ai spus, în ziua în care am luat comanda *Benbeculei*, că una din navele surori era un crucișător auxiliar, aflat undeva prin Orient, nu-i așa ?

Goss îl privea atent.

— Era vorba de bătrîna *Barra*, domnule comandant. Aveţi dreptate.

— Ei bine, mă tem că a fost scufundată de japonezi, la Kuantan.

Îl văzu pe Goss cum se încruntă, cum încearcă să realizeze cele auzite, ca imediat să revină la masca sa sobră.

— Asta-i o veste proastă, domnule comandant. Tăcu apoi.

Privindu-l pe Goss, Lindsay simţea cum sufletul îi este cuprins de agonie, de o tristeţe imensă, ar fi dat orice, în acel moment, să poată merge în cabina lui, să fie lăsat singur.

— Deci, să începem cu muniţia și carburantul.

Goss scoase un carneţel. Îl privea pe Lindsay în ochi, dar gîndul lui era departe, la crucișătorul auxiliar *Barra*.

Fusese ofiţer III pe această navă ani în şir. Poza ei îi domina şi acum cabina. Nu mai era, însă...

— Se ridică şi problema permisiilor. Trebuie să dăm drumul la oameni. La cît mai mulţi. Să-şi petreacă sărbătorile acasă — spuse Lindsay.

— Aş dori să rămîn la bord, domnule comandant, se grăbi Goss să răspundă.

— Pentru Dumnezeu ! Şi dumneata, secundule ? interveni Fraser.

Lindsay notă ceva pe o bucată de hîrtie. În oficiu, Jupp pregătea cafeaua şi se ruga Domnului ca cei doi să nu-l lase singur pe comandant. Îşi dădea seama ce simţea Lindsay de cînd aflase de moartea fetei şi ştia prea bine că nu trebuia lăsat singur în acele momente. Fusese aproape de el în timpul cîtorva coşmare şi era sigur că scenele se vor repeta cu o intensitate şi mai mare. Ziua, cînd rămînea singur în cabină, comandantul îşi făcea de lucru cu tot felul de rapoarte confidenţiale sau buletine informative, încerca din răsputeri să nu se lase pradă gîndurilor... dar noaptea...

Poate că atunci cînd vor ajunge în docuri, Lindsay îşi va găsi liniştea, spera Jupp. Gîndul îi fu curmat cînd îşi aminti că, de fapt, nici nu avea o casă a lui. Se auzi clopoţelul. Însemna că Lindsay rămăsese singur. Jupp puse ceaşca de cafea pe o tavă şi deschise uşa cabinei comandantului, hotărît să facă tot ce-i sătea în puteri pentru a-i înveseli acele clipe.

Careul se umplu cu ofiţeri care aşteptau ca unul dintre stewarzi să deschidă barul. În timp ce nava înainta, nu fără dificultate, spre siguranţa care i-o dădea portul, ofiţerii sărbătoreau apropierea de Liverpool, fiecare în felul lui.

Lindsay rămase în scaunul său, mare parte din timp. Părea cu gîndul departe, iar cînd cineva voia să intre în contact cu el, se purta de parcă ar fi fost deranjat. De parcă ar fi fost violată propria-i intimitate.

Stannard trecu pe lîngă Dancy, îl bătu pe umăr și-i spuse :

— Am scăpat teferi, ce zici, sub ? Să vedem data viitoare cum o fi !

Părea destul de relaxat și Dancy îl invidia...

Stannard avea un rol important pe navă. Trebuia să-i determine poziția, chiar și atunci cînd stelele sau soarele nu-l ajutau, să traseze pe hartă drumuri noi. Nu avea voie să greșească.

— Aștept comenzile, domnilor ! strigă un steward.

Dancy și Stannard stăteau mai retrași, dorind să evite îmbulzeala din jurul stewardului.

— Ce zici de japonezii ăștia, navigatorule ?

Stannard îl privi gînditor.

— Dumnezeu știe... Ni s-a spus, întotdeauna, că dacă, vreodată, Malaezia sau Singapore vor fi atacate, inamicul nu va putea veni decît din sud. Și, uite, acum cînd mă gîndesc că prin locurile alea minunate mișună japonezii, îmi vine să mă iau cu mîinile de cap ! Dar ce facem, nu bem nimic ?

Dancy se încruntă.

— Eu vreau coniac și gin.

— Amestecat ? se miră Stannard ?

— Da, amestecat. Ce vezi rău în asta.

— Păcătos mic, ce ești. Sper să ți se urce la cap chestia asta.

Ușa se deschise larg și Goss apăru în careu, negru de furie.

— Nu bei ceva cu noi, secundule ? Meriți și dumneata să te relaxezi nițel !

Dar Goss nu-l auzea. Izbucni, deodată :

— Avem noutăți din Orientul Îndepărtat. Japonezii continuă să avanseze spre sud. Înghiți în sec. Au scufundat și *Prince of Wales* și *Repulse !* Parcă nu-i venea să creadă ce spune. Pe amîndouă ! În mai puțin de o jumătate de oră ! Vă imaginați ce înseamnă asta ! ?

— Dumnezeule ! făcu Stannard, privind spre Dancy. Ce nave mari ! Cum dracu' au reușit să radă doi monștri într-o jumătate de oră ?

— N-aveau acoperire aeriană și, în plus, au fost și atacate de bombardiere inamice. Asta a fost... răspunse Goss, cu privirea în gol.

— Se împute treaba ! zise Stannard, dînd pe gît băutura care-i mai rămăsese în pahar. Credeam că este o acțiune comună acolo. Cum de i-au lăsat descoperiți pe amărîții ăia ? Ce, au înnebunit oamenii noștri ?

Goss continuă, pe un ton mai liniștit :

— Veți primi permisii de trei săptămîni, fiecare. Va trebui să treceți pe la locotenentul Barker, să vă luați cartelele pentru mîncare și legitimațiile de călătorie. Faceți asta cît mai repede, să nu pierdem timp, atunci, cînd vom ajunge.

Dancy își privea chipul în oglindă. Vestea lui Goss îl emoționase într-atît încît nu-și putea reveni. Credea că ori au făcut lucruri mari, ori au lăsat impresia asta. Toate actele lor de bravură păreau uitate, însă, acum, cînd Goss le anunță, în cîteva cuvinte, vestea scufundării celor două nave grele. Începea să semene a război adevărat. Modificarea rapidă a balanței în favoarea uneia dintre forțe putea să ducă pînă la căderea unui guvern, pînă la schimbarea modului de viață a milioane de oameni. Față de asemenea consecințe, o bătălie navală, din mijlocul unui ocean, îi părea, totuși, un lucru neînsemnat.

— Bea chestia aia, sub ! spuse Stannard. Zău că am chef să mă fac praf !

Dancy atinse cu limba băutura și i se păru că are gust de parafină.

— Fratele meu este într-un batalion în zona aceea. Cînd mă gîndesc că viața lui depinde de bestiile alea de japonezi, îmi vine să-mi iau cîmpii. Îl privi pe Dancy și-i zîmbi. Iartă-mă, amice, că mi-am ieșit din fire. Tu n-ai nici o vină.

— Ce-ai zice să vii la mine acasă, navigatorule ? Părinții mei ar fi încîntați să aibă oaspeți de sărbători. Se opri, ezită o secundă, dîndu-și seama ce făcuse. Întreaga imagine pe care încercase să o creeze se va duce dracului în clipa în care Stannard îi va cunoaște părinții...

— Mulțumesc, sub, dar nu pot. Își aduse aminte de fata pe care o cunoscuse în timpul ultimei permisii la Londra. Avea un mic apartament în cartierul Paddington, unde își petrecuse întreaga permisie. Au făcut o petrecere grozavă, pe care au prelungit-o pînă la plecarea lui. Stannard se simți dator să adauge : Mulțumesc, oricum. Ai fost tare drăguț. Dar poate o facem data viitoare, O.K. ?

Dancy încuviință, ușurat și întristat în același timp. Își imagina ce putea gîndi Stannard despre el. Își aminti apoi casa părintească, împodobită pentru sărbători, mama sa care, cu siguranță, se plîngea că rațiile sînt prea mici, iar tatăl dădea lecții, în stînga și în dreapta, despre cum trebuie ciștigat războiul.

— Poate ne întîlnim totuși, odată, să bem ceva. Ce zici navigatorule ?

— Sigur. De ce nu ? Am să-ți dau de veste cînd ajung la frumusețea aia a mea.

Poate că-l și uitase, dar trebuia să încerce, cu orice risc. Prea era frumoasă. Avea un păr lung, negru și o piele catifelată, cum nu mai întîlnise pînă atunci.

— Au sosit ambulanțele să ia răniții. Așteptă pînă ce Boase reuși să se smulgă din grupul ofițerilor de la bar. Și șeful de coastă va urca la bord.

— Hai navigatorule să-i vedem și noi cum pleacă, spuse Dancy, trăgîndu-l de mînecă pe Stannard.

— Tocmai mi-era milă de mine, dragă Dancy. Așa că sînt chiar bun să le ridic lor moralul.

Își potriviră chipiurile și porniră spre puntea principală. Pe drum, constatară că nu fuseseră singurii cu ideea asta. Mulți dintre membrii echipajului se îmbulzeau spre pasarelă, pentru a urmări spectacolul. Dacă putea fi vorba de așa ceva...

Primul care ieși fu Aikman. Era urmat, îndeaproape, de un maistru, gata să-i acorde ajutor, în caz de nevoie. Locotenentul era trimis la spital, pentru un control suplimentar. Stannard își mușcă buza. Era tipic pentru Lindsay. Oricare alt comandant l-ar fi trimis, pe bietul Aikman, la arest, iar apoi la curtea marțială, pentru neglijență în timpul misiunii. Sau cine știe ce Dumnezeu mai născocea. Lindsay considera, probabil, că își luase pedeapsa cu vîrf și îndesat. Din cîte fusese informat, a leșinat de două ori în timpul intervenției doctorului Boase.

— Va rămîne un timp în spital, după care va fi trimis la plimbare și uitat de cei din serviciul Marinei.

— Bietul de el ! spuse Stannard. Făcu un pas înainte și i se adresă lui Aikman : Te retragi, deci, locotenente !

Aikman se opri brusc, ca trăznit de fulger. Cînd se întoarse, întreaga asistență descoperi o față palidă, cu cearcăne negre, o figură de drogat. Răspunse scurt :

— Da. Nu sînt... nu sînt încă sigur... Nu mai putea continua.

Dancy îl privea atent pe Stannard, întrebîndu-se care-i vor fi următoarele cuvinte. Aikman arăta îngrozitor, chiar mai rău decît atunci cînd încercase să se sinucidă. Nu mai ieșise din cabină, unde un infirmier de-al lui Boase se îngrijea să nu-i lipsească nimic. Acum pleca singur, tăcut și resemnat, fără vreun cuvînt din partea colegilor săi ofițeri.

Stannard îi întinse mîna și-i spuse :

— Noroc, amice ! Îmi pare rău de ceea ce s-a întîmplat. Se întoarse, ca și cum ar fi dorit să urmărească ambulanțele. Putea să ni se întîmple și nouă așa ceva.

Aikman își smulse mîna din strînsoarea lui Stannard și îngînă :

— Da, dar nu vi s-a întîmplat. Mi s-a întîmplat mie !

Ochii i se umeziră și lacrimile începură să curgă șiroaie. Descărcare nervoasă.

— Să mergem, domnule locotenent. Nu e bine să-i facem să aștepte atît ! spuse maistrul care-l însoțea. Parcă erau vorbele unui profesor către un elev, înapoiat mintal. Îl luă de braț și-l conduse pînă la ambulanță.

— Cînd pleci în război știi că mulți trebuie să moară. Dar cînd ajungi pe cîmpul de luptă, ți se pare imposibil ca printre aceștia să te numeri și tu. Ce stupid... spuse Stannard, întorcîndu-se cu spatele la Dancy.

Cabina lui Lindsay era inundată de fumul pipei, iar în aer plutea un miros de whisky.

Oficialii portului, în costumele lor albastre, urcau, unul cîte unul, la bord. Un locotenent de la Serviciul de informații, cîțiva ofițeri de la departamentul de întreținere, urmați de un șir nesfîrșit de figuri necunoscute. Lindsay îl zări pe Fraser vorbind cu un ofițer, care tocmai urcase la bord și, după felul în care se legăna, își dădu seama că nu era foarte treaz. Chiar și el băuse destul, nici nu mai știa cîte pahare de whisky golise, dar, în loc să se încălzească, tremura de frig. Nici oboseala n-o mai simțea. Era doar înțepenit.

Lindsay trecuse prin infirmerie, înainte de plecarea răniților. Le-a strîns mîinile, i-a îmbărbătat, pentru că știa că au nevoie de așa ceva.

Simțise pe pielea lui ce înseamnă un cuvînt de încurajare, atunci cînd totul ți se pare pierdut. Cînd orice speranță ți se pare deșartă.

Fata cu capul bandajat, purtată pe un scaun rulant, de un infirmier, se oprise în dreptul lui, să-i mulțumească din nou.

Se făcuse liniște pe navă. Infirmeria se golise, iar ambulanțele erau departe acum. *Benbecula* aștepta, răbdătoare, următoarea etapă. Aceea a reparațiilor și a tuturor neplăcerilor cauzate de staționarea în docuri. Pentru ca, apoi, să ia din nou drumul mării. Tot spre Atlantic.

Lindsay știa bine că, dacă Goss nu ar fi fost atît de hotărît să rămînă la bord, el ar fi fost cel sacrificat.

Secundul nu avea unde să meargă. Între a-și petrece sărbătorile într-un hotel gălăgios, cu cine știe ce companie de ocazie, și a rămîne pe navă, cu oameni oricum cunoscuți, prefera a doua variantă.

— Voi face un raport amănunțit asupra observațiilor dumneavoastră, domnule comandant. Sînt sigur că va ieși ceva folositor din discuția noastră — spuse locotenentul de la serviciul de informații.

Lindsay îl privea atent. Era un ofițer tînăr, cu o uniformă croită perfect, cu o educație aleasă. Mai mult ca sigur că înainte de război fusese ziarist. Se simțea că îi place ceea ce face. Vorbea cu o discreție aproape conspirativă, specifică spionilor de bună calitate, din filmele dinainte de război. Lindsay se întreba la ce-i folosea, totuși, un raport atît de amănunțit ? Trebuia să-și justifice și el existența într-un fel, așa că se hotărî să coopereze.

— Cred că dacă am afla mai multe amănunte despre corsarul german și despre omul care-l comandă, ar fi un lucru bun. Ce ziceți, domnule locotenent ?

Zîmbetul politicos al tînărului locotenent îl făcu pe Lindsay să înțeleagă că se gîndea la cu totul alt gen de informații. Continuă, totuși :

— De cînd sînt cu japonezii în război, nu cred că putem conta pe o protecție eficientă din partea americanilor, în cealaltă parte a Atlanticului. Vor avea nevoie de toate navele disponibile pentru a le trimite în Pacific, unde trebuie să echilibreze situația, dacă doresc ca raportul de forțe să nu se schimbe.

— Cred că ne putem concentra mai mult asupra acestui aspect, domnule comandant.

— Sînt sigur, locotenente.

— Domnule comandant, sînt nevoit să plec acum. Sper să avem prilejul să discutăm pe-ndelete, zilele viitoare. Vă urez o ședere cît mai plăcută.

După o baie bună, pregătită cu multă tragere de inimă de Jupp, Lindsay își îmbrăcă uniforma cea nouă și se pregăti sufletește să părăsească nava. Va trebui să se reobișnuiască cu o existență aproape uitată. Se simțea de parcă ar fi îmbrăcat niște haine care nu-i aparțineau. Și, totuși, trebuia să se obișnuiască cu ele.

AMINTIRI

În dimineața zilei de doi ianuarie 1942, crucișătorul auxiliar *Benbecula* a fost remorcat din docul uscat și tras la cheiul de unde plecase.

Revenirea n-a stîrnit nici un fel de emoție celor din Comandamentul Marinei. Singurul lor gînd era de a scăpa cît mai repede de el pentru ca locul să-i fie luat de un alt bolnav al flotilei. Era o nerăbdare explicabilă, de-altfel.

Permisiile se încheiau la prînz și încă de dimineață ofițerii și marinarii din echipaj se îndreptau, ce-i drept fără cine știe ce tragere de inimă, spre acoperișul lor plutitor. Puteai citi pe fețele lor mulțumire sau plictiseală, după cum își petrecuseră neașteptatul concediu. Cum dădeau cu ochii de navă, încercau un sentiment de surpriză și înțelegere în același timp. În lipsa lor, aceasta își schimbase înfățișarea. Din prova pînă în pupa pitură nouă, culori amestecate, verde, albastru închis și negru, astfel încît la prima vedere aveai impresia că ai în față un alt vas.

Lindsay se întoarse din permisie cu cîteva zile mai devreme, pentru a putea studia în liniște listele cu provizii sosite la bord și armament, precum și ultimele rapoarte ale Serviciului de informații. Din cabina sa, înregistra comentariile, nu de puține ori malițioase, la adresa navei și a noilor veniți.

Ca de obicei, nimeni nu știa care va fi următoarea misiune încredințată *Benbeculei*. Era treaba celor de la Cartierul General al Marinei.

În timpul reparațiilor, toate dorințele lui Lindsay au fost satisfăcute. În afară de îmbunătățirile cerute de el, responsabilii departamentului de întreținere au adăugat, din proprie inițiativă, două tunuri Oerlikon pe puntea bărcilor, astfel încît apărarea antiaeriană putea fi privită acum cu alți ochi. Mai optimiști. Cîteva mitraliere au fost schimbate cu unele noi, iar tunurilor vechi li se făcuse o revizie minuțioasă. Numărul plutelor de salvare se mărise, un generator nou apăruse lîngă cel vechi, în sala mașinilor, găurile produse de obuze fuseseră astupate. Cei din docuri nu și-au permis nici un moment de relaxare. Chiar și sărbătorile le-au petrecut aproape de *Benbecula*.

Pentru Lindsay, permisia reprezentase o experiență tristă, care-l făcea să încerce, acum, un sentiment de frustrare.

În loc să caute liniștea unui hotel, cum își propusese la plecare, a ales, drept refugiu, sudul Londrei. După mai multe încercări, a reușit să obțină o întrevedere la Amiralitate cu unul dintre ofițerii superiori ai Serviciului de informații. După cum bănuia, nu auzise nimic despre raportul tînărului locotenent din Liverpool, nimic despre corsarul german, nimic din sugestiile făcute de el. Nu se putea plînge de amabilitatea ofițerului de la informații, dar utilitatea vizitei sale fusese minimă. Cînd Lindsay începu să expună motivele pentru care crede că nemții vor începe o nouă serie de atacuri asupra convoaielor aliaților, cu scopul de a le reduce capacitatea de transport, ofițerul deveni, deodată, mult mai interesat. Nu existau probe care să dovedească cele spuse de Lindsay. Dar războiul era și așa destul de complicat pentru a nu mai lăsa loc unor „dacă“ și „poate“.

Imaginea tristă a Londrei îi revenea în minte tot mai des. Case transformate în ruine, străzi spintecate de bombe, saci de nisip așezați în jurul clădirilor oficiale, polițiști cu căști de oțel care alergau înnebuniți după fiecare raid inamic ; urletul sfîșietor al sirenei nu ținea seama de zi sau noapte. Locuitorii Londrei erau extenuați, cu nervii întinși la maximum, dar mai găseau resurse să se așeze răbdători la cozile din stațiile de autobuz. Pe străzi, vedeai numai uniforme și, ca și cum uniformele celor trei arme ale armatei engleze nu erau de ajuns, te loveai la tot pasul de soldați și ofițeri ai țărilor sub ocupație. Polonezi, norvegieni, olandezi, cehi, pe care, dacă îi priveai, îți dădeai seama de dimensiunea exactă a succeselor inamicului.

Atunci cînd nu trebuia să aștepte în vreun hol al Amiralității sau să parcurgă ultimele rapoarte ale Serviciului de informații, Lindsay cutreiera Londra pe jos. Făcuse kilometri — din East End pînă la docuri, din Green Park pînă în veselul Picadilly. Pe cînd se plimba cu mîinile la spate, liniștit, a fost surprins de un raid al aviației germane, pe care îl înregistră ca pe un fapt divers, pînă ce un pompier, indignat, i-a urlat în ureche : „Cine dracu' te crezi, dom'le ? Dumnezeu ? Ai să te trezești fără cap, dacă nu intri în adăpost ! Mișcă odată !“

Se așeză pe o bancă improvizată, cu spatele lipit de peretele rece al unui subsol, care se cutremura după fiecare bombă căzută. Oamenii, prea numeroși pentru încăperea în care se aflau, se gîndeau cu înfrigurare la imaginea ce-i aștepta afară. Oare căminul lor, rezultatul trudei și sacrificiului atîtor ani, mai exista în acea clipă ? În dreptul ușii de oțel a adăpostului, același pompier care-l apostrofase, îl fixa, acum, încercînd probabil să-i înțeleagă comportarea.

De afară se auzeau clopotele pompierilor, fluierele polițiștilor, jeturile de apă ale furtunelor în acțiune.

Chiar de la începutul carierei sale în Marină, Lindsay învățase tainele vieții pe mare, atît pe timp de pace, cît, mai ales, de război. Fusese instruit să conducă o navă, să mînuiască tunurile și mitralierele de la bord, să folosească bărcile de salvare, să atace și să se apere. Era pregătit să înfrunte orice situație ce l-ar fi solicitat. Nimeni nu-i pomenise, însă, vreodată de cealaltă față a războiului: Dunkerque și Creta, Norvegia și Africa de Nord au reprezentat fiecare lecții triste, despre care nimeni nu le vorbise la școala de marină. Figurile îngrozite ale refugiaților de pe marginea șoselelor, avioanele de vînătoare nemțești, care-i decimau cu bombe și rafale de mitralieră, soldați cu pieptul gol, implorînd pe plajele devastate apariția unui vas salvator, și Doamne, cîte alte imagini de coșmar ! Nimeni nu vorbea de prețul plătit de toți acești oameni.

Pierderea propriului vas lăsase o cicatrice adîncă în viața lui Lindsay. În timpul ultimei vizite la Londra, își dădu seama cît de diferit era războiul acolo, față de ce trăia el pe mare. Toți erau implicați, direct sau indirect. Își dădea seama că dacă cei cu care împărțise adăpostul, în acele clipe, își pierdeau încrederea și speranța, sfîrșitul era mai aproape chiar decît îl prevesteau unii pesimiști. Era uimitor cum de nu le cedaseră nervii pînă atunci, gîndea el. În localurile în care intrase, cu toate lipsurile și berea care aducea mai mult a apă, oamenii își păstrau veselia și optimismul, fără să aibă motive pentru o astfel de stare.

Pe front, lucrurile mergeau prost, singurul motiv de liniște, acela al intrării americanilor în război ca aliați, nu era decît aparent. Pentru că, de fapt, fiecare știa că adevăratul război de-abia începe.

Nici nesfîrșitele coloane ale ziarelor nu puteau explica ultimele evenimente din Malaezia.

În mai puțin de o lună, japonezii reușiseră să cucerească întreaga peninsulă, după ce au semănat groază și au transformat-o într-un abator greu de descris.

În timpul permisiei, Lindsay s-a gîndit, o clipă, să încerce să descopere unde locuia Eve Collins. I-ar fi vizitat părinții. L-ar fi liniștit întîlnirea cu ei. Dar își îndepărtă gîndul imediat. Ce-ar fi putut să le spună ? Că a văzut cu ochii lui cum a fost înghițită de ape nava în care se afla fiica lor ? Că a fost martor al acestei drame și că nu a putut face nimic s-o salveze ? Nu, era mai bine să-i lase să-și înfrunte durerea cu propriile forțe. Numai timpul îi va ajuta.

Goss bătu la ușă și intră în cabina comandantului, cu pași greoi.

— Avem șapte întîrziați, domnule comandant. Dar am aflat că un tren, care trebuia să sosească acum cîteva ore, are o întîrziere destul de mare. Ar putea fi în el — spuse secundul, fără vreun alt comentariu.

— Am primit o telegramă de la spitalul Marinei militare. McNiven este reținut pentru niște controale medicale. Am dat ordin să fie înlocuit în timonerie.

Părea că nu-i pasă de soarta lui McNiven. De obicei, în astfel de momente, nimeni nu este reținut pentru simple controale medicale.

— Mulțumesc, Goss. Lindsay îl privea atent. Părea mai încordat ca de obicei. Era clar că nu-i plăcea noua imagine a navei. Probabil că vom primi în curînd ordinele de drum.

— Da, răspunse Goss laconic.

Greu se putea stabili un contact cu el. Era atît de rece și distant, încît îți venea să-l lași în pace, cu gîndurile și preocupările lui.

— Vom face plinul și vom aduce muniția la bord, chiar azi. Va trebui să ne îngrijim ca veghea de după amiază să se respecte întocmai. Dacă li se năzare nemților să treacă în zbor pe deasupra portului, să nu stăm ca niște gîște uitîndu-ne la ei. Să-i întîmpinăm cum se cuvine.

Afară, pe coridor, se auzeau rîsete și comentarii de tot soiul. Cei întorși din permisie își povesteau aventurile, cu împlinirile și nereușitele lor.

— Am coborît de cîteva ori pe țărm, domnule comandant. Mai mult ca să aflu ce ne așteaptă.

— Și ai reușit să „ciupești“ ceva ? întrebă Lindsay.

— Nu mare lucru. Ticăloșii ăștia nu spun nimic. Dar tot am mai „mirosit“ eu cîte ceva, domnule comandant. Se pare că ne vom îndrepta spre sud.

— S-ar putea să ai dreptate. Judecînd după sistemele de ventilație cu care am fost dotați, sau după pitura mai deschisă la culoare, numai spre Islanda nu ne pot trimite... Asta înseamnă că nu vom mai întîlni corsarul acela blestemat. Și zău că-mi pare rău.

— Cît ați fost în permisie, domnule comandant, l-au scufundat și pe bătrînul *Eriskay*. L-au torpilat. Ai noștri nici n-au anunțat unde s-a întîmplat povestea asta.

După tragismul expresiei lui Goss, Lindsay trase concluzia că și *Eriskay* făcuse parte, cîndva, din compania pentru care lucrase ani în șir.

— Au mai rămas trei nave din compania mea, domnule comandant. Nu e drept ce se întîmplă ! Cum pot să trimită niște vase ca astea în regiuni în care n-au cum să supraviețuiască ? Este ca și cum cei de la Amiralitate mi-ar ordona mie să traversez Atlanticul înot, iar în drum să mai distrug și vreo două, trei nave inamice, așa, ca să nu mă plictisesc. Este ceva îngrozitor ce se întîmplă ! Cine dă dreptul acestor oameni să se joace cu viața semenilor lor ? Cînd mă gîndesc că cele mai bune distrugătoare sînt ținute la geamandură și că nave ca amărîta asta de *Becky* le fac lor treaba, îmi vine să mă iau cu mîinile de cap. Doamne, ce-aș mai scutura eu pe cîțiva de acolo, din birourile alea călduțe...

Goss se înfierbîntase de-a binelea și Lindsay se hotărî să intervină :

— M-am întîlnit, la Londra, cu mai mulți ofițeri superiori, de la care nici eu n-am scos mare lucru, secundule. Așa sînt toți. Parcă nu-i cunoști... Mulți știu chiar mai puțin decît noi. Asta ți-o spun sigur.

— S-ar putea să aveți dreptate, domnule comandant.

Puntea începu să vibreze ușor, semn că Fraser ajunsese în camera mașinilor și testa un motor sau chiar noul generator cu care fusese înzestrată nava.

Ritchie apăru în ușă și rămase acolo pînă ce Lindsay îl pofti să intre :

— Ce-ai rămas pironit în ușă, omule ? Intră odată ! Cum ai petrecut ?

— Cum să petrec ? Am stat la Union Jack Club. Oricum, mai bine decît nimic. Să știți că nu-mi pare rău că s-a terminat permisia. De fapt, venisem să vă raportez că s-a primit o radiogramă, acum cîteva minute... ăă... de la Cartierul general, dom'le comandant. Ofițerul cu operațiile vine la bord la ora paișpe. Apoi, adăugă, pe un ton jos : Îl aduce și pe dom' comodor cu el.

Lindsay tresări.

— Comodorul Kemp ? Știam că urma să rămînă la Scapa...

— Așa sînt ăștia, dom'le comandant. Te pregătesc pentru tropice și ajungi în Islanda, te înzestrează ca torpilor și te trezești transportor de trupe, ce să mai vorbim, nici ei nu știu ce vor ! Și-o mai și numesc planificare !

Lindsay zîmbi. Îi era bine în compania lui Ritchie. Îl simțea aproape, de-al casei.

— O să vedem ce ne-așteaptă, dom'le comandant ! Am uitat să vă spun că am mai primit o radiogramă. În legătură cu McNiven. L-a prins o patrulă dînd lovitura la o farmacie. Voia să fure o siringă. I se spărsese cea veche și nu-și făcuse doza din ziua aia. Bietul de el... Trebuie să fie groaznic să ajungi să te droghezi. Oricum, înlocuitorul său și-a luat postul în primire.

Jupp își făcu și el apariția în cabina comandantului.

— Vă rog să mă scuzați ! Nu știam că e atîta lume.

— Bine c-ai venit, Jupp. Nu ne-ar strica ceva de băut. Ce spuneți, domnilor ? Așa, să intrăm în formă.

— Dacă ziceți dumneavoastră... eu nu refuz niciodată... mama m-a învățat că nu e politicos... spuse Ritchie, satisfăcut că a făcut și el o glumă.

— Și pentru că sîntem încă în port, în siguranță, să bem din paharele cele mai bune. Ce zici, Jupp ?

Imediat după ora prînzului, întregul echipaj al *Benbeculei* se afla în efectiv complet. Așa cum ordonase Lindsay, încărcarea muniției începu chiar în acea după-amiază. Ritmul era alert, căci vîntul rece de afară nu te lăsa să șovăi o clipă. Rezervoarele *Benbeculei* erau umplute din pîntecele unui petrolier, pe care celelalte vase din radă îl așteptau cu nerăbdare. În fiecare compartiment al navei, membrii echipajului erau la posturi, concentrați asupra bunului mers al operațiilor premergătoare părăsirii portului. Din cînd în cînd, fiecăruia îi reveneau în minte momentele plăcute sau mai puțin reușite ale permisiei. Meritată și binevenită permisie.

Fraser urmărea efectuarea plinului. Asistase de atîtea ori la această operație, încît știa pe de rost fiecare etapă. Se gîndea la familia lui, din Dundee. Avusese noroc cu

cele trei săptămîni de permisie. În ultimii patru ani era ca un străin în familie. Un om care vine și pleacă, niciodată n-a putut rămîne mai mult de o săptămînă, cel mult două. Cutreiera mările, dintr-o parte în alta a globului, acumulînd experiență după experiență, supus mizeriei și privațiunilor de orice fel.

De data asta, însă, constatase, cu surprindere, că soția lui îmbătrînise. Chipul nu-i mai era atît de proaspăt și viu. Fața nu-i mai era întinsă ca înainte. Cei doi copii se purtau de parcă se aflau în fața unui străin, îi simțea chiar deranjați de familiarismele lui. Renunțase la turul cîrciumilor din jur, evitase astfel reproșurile tăioase ale soției, atunci cînd se întorcea acasă amețit. Încerca să redescopere acum viața după care tînjea, dar, pe care, atunci cînd a avut posibilitatea să o aibă, a neglijat-o. Încerca să-și ajute nevasta să treacă peste complexul creat în ani și ani de viață în același cartier cu alte familii de marinari, cei mai mulți superiori în grad și pregătire soțului ei. Soțiile acestora nu scăpau niciodată ocazia să povestească despre avansările, primele primite sau navele mari și cunoscute pe care erau ambarcați bărbații lor. Doamna Fraser nu avea însă cu ce să se mîndrească. Au petrecut un Crăciun liniștit, iar venirea Anului Nou însemnă atît încheierea unui capitol în viața lor, cît și apropierea sfîrșitului permisiei. Reîntoarcerea pe mare.

— Dacă se va întîmpla ceva cu mine, promite-mi că-l lași pe Jamie să urmeze școala de marină. Bineînțeles, dacă va dori asta, îi spuse soției, în seara de Crăciun. Fiul său nu avea decît unsprezece ani, dar era foarte dezvoltat pentru vîrsta lui.

— Nu mai vorbi așa, Donald ! Ce ți-au făcut blestemații ăia de te-au adus în starea asta ? Tu nu vorbeai așa niciodată. Îi întinse un pahar plin cu whisky. Bea asta. O să te mai calmeze.

— Nu am vrut să te supăr, draga mea. Nu știi cum e în viață ? Azi ești, mîine... cine știe...

— Jamie îți seamănă. N-am să-l opresc, indiferent de ce va dori să facă.

Înainte de plecare, mai aruncă o privire casei, grădinii ce-o împrejmuia, ca și cînd ar fi vrut s-o țină minte multă vreme. Și-a îmbrățișat soția și copiii, și a pornit pe aleea care ducea spre stradă, fără să se mai întoarcă.

— E sătulă fetița acum. Ce ziceți, domnule Fraser ? îi întrerupse gîndul șeful fochist.

Pe puntea bărcilor, locotenentul Maxwell asista la verificarea elicelor. Ajutorul său, tînărul locotenent Hunter, îi raportă :

— Am verificat legăturile, domnule locotenent. Totul este în ordine. Se ferea să dea mai multe amănunte, știind cît de chițibușar era Maxwell.

— Foarte bine, Hunter. Foarte bine. Toate trebuie să fie la locul lor, acum, înainte de plecare. De fapt nici nu auzise prea bine ce-i spusese ajutorul său. Gîndul îi era departe, la clipele îngrozitoare pe care le trăise în timpul permisiei. I se părea că încă nu s-a trezit dintr-un vis urît. Îi era greu să accepte realitatea. Dacă ar fi avut inspirația să telefoneze acasă, din gară, totul s-ar fi desfășurat normal. Simțea cum broboane de transpirație îi curg pe frunte. Ar fi trebuit să telefoneze sau măcar să trimită o scrisoare că sosește. Dar cum se gîndea că Decia, soția lui, stă mai tot timpul acasă, ardea de nerăbdare să-i facă o surpriză.

Decia avea destui bani, tatăl său era putred de bogat, astfel încît prefera să-și invite prieteni acasă, decît să meargă ea în vizite.

În ultima etapă a călătoriei spre Hampshire, avusese ghinionul ca trenul să fie ținut în loc mai multe ore datorită unei deraieri. Călătorii compartimentului așteptau, înfrigurați, momentul în care vor porni din nou mai departe. Cînd, în sfîrșit, ajunse la destinație, în gară nici vorbă de taxi sau vreo mașină de închiriat. Întrebă un hamal bătrîn ce se întîmplă, și acesta îi replică iritat :

— Dar dumneata n-ai aflat că sîntem în război, dom'le ?

„Nenorocitul ! Uite cine-mi vorbește de război !“ își zise.

A fost nevoit să meargă pe jos cele cinci mile care-l despărțeau de casă. Cînd, în sfîrșit, ajunse, respira de parcă urcase un munte. Valiza era grea, plină cu țigări cumpărate la preț redus și cîțiva metri buni de mătase naturală, obținută cu mare greutate, de la o cunoștință din Liverpool. Pentru Decia.

Casa părea cufundată într-o liniște de mormînd. Cîteva clipe a crezut că soția plecase. Îngrijitorul nu mai locuia acolo. Odată cu deschiderea atîtor fabrici, era din ce în ce mai greu să găsești servitori. Decia se plîngea adesea. De fapt nu era singurul lucru care n-o mulțumea. Deodată o auzi rîzînd. Un rîset prelung, excitant, senzual. Nu-și mai amintea dacă a urcat scările pînă la dormitor în fugă sau nu. Nu-și mai amintea dacă se oprise, pentru cîteva clipe, în fața ușii, sau a dat buzna în dormitorul ei. Nu-și mai amintea decît scena ce i se înfățișă dinaintea ochilor, asemenea unui tablou hidos. Decia, în pat, goală, cu pielea care-i strălucea în lumina lămpii, cu părul despletit acoperindu-i umerii, într-o poziție în care el, soțul ei, n-o mai văzuse niciodată. Alături, un bărbat cu o figură transfigurată, care rămase cu gura deschisă, cu mîinile agățate încă de mijlocul ei. Cînd, în sfîrșit, își dădu seama de situația în care se afla, se repezi, împleticindu-se, spre pantalonii aruncați pe jos, îi înșfacă și se năpusti pe ușă, afară. Maxwell n-a fost în stare să-l oprească și să-și descarce nervii pe spinarea lui. Dacă ar fi încercat să-l lovească, l-ar fi omorît cu siguranță. Nici măcar nu era un bărbat arătos. Nici măcar nu era tînăr. Maxwell trînti ușa în urma lui și rămase singur cu Decia. Își simțea inima cum se zbate în piept, respirația îi era tăiată.

— De ce ? Pentru Dumnezeu, de ce ? !

În loc să încerce să-și acopere trupul, Decia rămase întinsă pe spate, cu privirea pierdută. Ochii îi deveniseră, deodată, calmi, liniștiți.

— De ce nu ? Îți imaginezi, cumva, că pot trăi la nesfîrșit singură, fără un bărbat ? Ei bine, domnule, nu pot. După cum ai constatat, nu pot !

— Bărbat ? ! Dar ăla era bărbat ? Asta numești tu bărbat, nenorocito ?

— A fost o variație de care aveam nevoie. Asta-i tot.

Nici dacă s-ar fi aflat între două tunuri Oerlikon, care trăgeau simultan, Maxwell n-ar fi fost atît de șocat. De cîte astfel de variații mai avusese ea nevoie pînă atunci ? ! Destule, probabil.

— Stricato ! Tîrfă ordinară ce ești !

— Ce voiai ? Să stau aici, să-mi pierd vremea singură, în timp ce tu faci pe eroul nu știu pe unde ? Dacă nu era războiul ăsta, ai fi rămas acasă, să-mi toci banii ca un gentleman în rezervă, cînd amîndoi știm, la fel de bine, că ai fost dat afară din armată. Mă și mir cum de te-au mai acceptat ! Uită-te cum arăți ! Nu e de mirare că pierdem războiul dacă toți sînt ca tine.

— N-am fost dat afară ! încercă el să se apere. A fost un accident nenorocit. Altcineva a fost de vină !

— Altcineva ? Întotdeauna există altcineva cînd faci o prostie. Placa asta o cunosc prea bine ! Își sprijinea umerii de pernă, sînii săi perfecți erau conturați de lumina palã a lămpii. Ești un nimic. Asta ești. Pînă și în pat tot un nimic ai fost !

Era aproape deasupra ei, cu ochii în lacrimi, cu privirea disperată, cu mîinile încleștate în jurul gîtului. Fața i se înroșise și începu să urle :

— Nu e adevărat ! Minți ! Știi că nu e adevărat ! N-am avut niciodată noroc ! N-am încercat decît să te fac fericită. Atît am vrut, să fii fericită ! Se îneca în lacrimi, nu mai putea continua.

Decia îl privea nemișcată, cu un dezinteres dezgustător, cum se umilea în fața ei.

— Îmi faci scîrbă, pleacă ! a fost tot ce i-a răspuns.

Gata, nu mai putea îndura. Își adună puterile, se ridică și o lovi cu forță peste față. Încă o palmă și încă una, pînă ce simți că se sfîrșește. Nu-și mai amintea de cîte ori o lovise. Singura imagine care-i rămase întipărită era aceea a buzelor însîngerate, a părului vîlvoi și a obrajilor ei frumoși care se învinețiseră.

Înainte ca el să-și revină, ea îl umili din nou :

— Te simți mai bine acum, nenorocitule ? Lacrimile i se amestecau cu sîngele care-i curgea din buze. Se aștepta, poate, s-o omoare și nu-i mai păsa de nimic.

Maxwell nu-și mai amintea cum plecase de acasă. Chiar și după ce a închis poarta curții, o mai auzea urlînd : „Nenorocitule !“

Un singur cuvînt, pe care-l auzea și acum ca un ecou...

Își petrecu restul permisiei într-un hotel. A încercat să-i telefoneze de acolo. A scris chiar cîteva scrisori, pe care, însă, nu a avut puterea să le expedieze. S-a apucat să bea. Bea, pînă uita de el, uita de tot ce i se întîmplase. Coșmarul deveni și mai greu de suportat atunci cînd ceilalți oaspeți ai hotelului au început să cînte colinde de Crăciun. Le cîntau din suflet, cu o bună dispoziție pe care nu mai reușea s-o înțeleagă. Odată, pe cînd se afla la masă, scoase din buzunarul hainei o poză de-a ei, o privi, înjură de cîteva ori, apoi o rupse furios. Un bărbat din spatele său, care înregistră scena, se apropie și-i șopti la ureche :

— Calmează-te, amice ! Pe cine ai rupt acolo ? Vreo tigroaică, ha ?

Maxwell rămase o clipă pironit, iar apoi cu o disperare patetică, se aruncă în genunchi, adunînd cu mîna tremurîndă fragmentele de poză. Încercă să le pună cap la cap, să reconstituie fotografia, în timp ce-i murmura numele.

Hunter îl privea pe Maxwell cu atenție. Nu-l prea avea la inimă, dar starea în care se afla îl puse pe gînduri. Încercă un sentiment de milă. Probabil aflase vreo veste proastă, gîndi el. Îl întrebă, totuși :

— E totul în ordine, acasă, domnule locotenent ?

Cînd auzi întrebarea, Maxwell se răsuci pe călcîie, ca un taur, fața i se înăspri și răspunse furios, deranjat de întrebare :

— De ce nu-ți vezi, domnule, de treburile dumitale ? Fă-ți meseria așa cum ai învățat și vezi tunurile alea să funcționeze perfect. Atît vreau de la dumneata. E clar ?

Nici nu termină bine și se îndreptă spre aripa comenzii, cu pași apăsați, ca la defilare.

Locotenentul deChair trecea pe lîngă ei și aruncă o vorbă :

— O luăm de la cap cu toții, ce ziceți domnilor ?

— Ca o familie mare și unită, locotenente.

— Să sperăm că se va menține așa, amice — ținu de Chair să adauge.

Pe țărm, opri o mașină oficială. Era de la Cartierul general și din ea coborî comodorul Kemp.

— Mă duc să-l anunț pe tînărul aspirant Kemp să fie pe recepție... a sosit o inspecție din familie ! spuse de Chair, cu ironia-i cunoscută.

Comodorul Martin Kemp se instală, lejer, în primul fotoliu care-i ieși în cale. Era la fel de libidinos ca la petrecerea din Scapa.

— Te întrebi, poate, de ce am venit anunțat. Aș fi putut pur și simplu să dau buzna, desigur.

Lindsay îl privea fără să schițeze vreun gest. Cuvîntul „desigur“ făcea parte, cu siguranță, din vocabularul său preferat, gîndi el. Nu se putu abține și spuse :

— Sînt pregătit să vă primesc oricînd, domnule comodor. Nu avem nimic de ascuns.

— Dar sînt convins, comandante ! N-am vrut să te prind cu nimic, cred că îți dai seama.

— Doriți ceva de băut, domnule comodor ? întrebă Lindsay, calm.

— N-am timp. Sînt foarte grăbit. Dar dacă simți dumneata nevoia, să nu vezi în mine un obstacol.

Lindsay trecu peste ironia comodorului și, dorind să scurteze, pe cît posibil, discuția, îl întrebă :

— De fapt, de ce ați ținut să mă vedeți ?

— După cîte știi, am coordonat, destulă vreme, deplasările convoaielor noastre. O sarcină cel puțin ingrată. A fost un spectacol neplăcut, soarta ultimului convoi pe care l-ai însoțit. Dar e de domeniul trecutului, acum.

Lui Lindsay îi veni în minte imaginea fetei cu fața bandajată. Disperarea cu care-l prinsese de mînă.

— A fost crimă curată, domnule comodor ! Nu știu cînd vor înceta oamenii noștri de la Amiralitate să considere inamicul ca pe simple jucării. Cînd vor privi războiul, în sfîrşit, ca pe un lucru serios ? Este îngrozitor să vezi cum mor oamenii şi să nu poţi să-i ajuţi în vreun fel ! Şi să ştii că totul se întîmplă din ignoranţa unora...

Kemp zîmbi, indulgent.

— Văd că n-ai scăpat încă de obsesiile dumitale... În plus, am auzit că nu prea te-ai purtat cu mănuşi la Amiralitate. Nu găseai un mod mai plăcut de a-ţi petrece permisia ? De fapt venisem să-ţi spun în ce va consta misiunea *Benbeculei*. N-am să mă complac în strategia asta de amator, pe care constat că nu vrei s-o abandonezi.

— Observ, cu tristeţe, domnule comodor, că pentru dumneavoastră contează prea puţin viaţa oamenilor şi a navelor de luptă.

— Dragă Lindsay, ştiu că ai trecut prin momente grele, în ultima vreme, aşa că îţi propun să nu mai dezvoltăm subiectul, în interesul nostru comun.

— Cum doriţi, domnule comodor.

În definitiv, gîndea Lindsay, ce-l costa să tacă ? Tot nu putea să schimbe nimic. Era ca şi cum s-ar fi luptat cu morile de vînt.

— Cred că eşti la curent cu ce se întîmplă în Malaezia şi Singapore. Situaţia este mai gravă decît mi-am închipuit. Va trebui să trimitem întăriri de urgenţă. S-a şi format un convoi rapid, care va porni în cel mult patru zile. Este un convoi vital pentru noi. Va transporta vehicule blindate, tunuri grele, muniţie, trupe şi alimente, mă rog, tot ce este necesar, în acest moment, pentru a echilibra balanţa de forţe. Nu mai putem sta cu mîinile în sîn, vom trece la ofensivă. Şi, îţi imaginezi că nu putem ajunge acolo prin Mediterană şi apoi prin Canalul de Suez. Am fi o pradă uşoară pentru bombardierele şi submarinele inamice.

— Asta îmi imaginez, domnule comodor.

— Va trebui să ne îndreptăm, fără oprire, pînă în Ceylon. De acolo, trupele şi alimentele vor fi împărţite unor nave mai mici, care vor porni, sub escorte puternice, spre zonele ce ne interesează.

— Ţin să vă atrag atenţia, domnule comodor, că pînă în Ceylon nu sînt, nici mai mult, nici mai puţin, decît treisprezece mii de mile. Mile marine ! Dacă luăm în considerare schimbările de drum minime, atît cît să evităm atacurile submarinelor, ca să nu mai vorbim de micile defecţiuni ce pot apărea, vom ajunge acolo după cel puţin şapte săptămîni.

— Serios ? Îmi pare bine că ai un asemenea simţ al distanţelor. Dar sper că nu eşti convins că Singapore se va scufunda, pentru totdeauna, în şapte săptămîni. Rînji, satisfăcut de răspunsul pe care-l considera spiritual şi ironic. Continuă, sigur pe el. Vom avea o escortă puternică şi trebuie să pornim fără nici o întîrziere.

— Vreau să vă spun un lucru, interveni Lindsay. Ideea mea cu corsarul german nu este o născocire. Sînt convins că nemţii au declanşat o acţiune puternică de distrugere a convoaielor noastre. Avem nave în două oceane, iar pe ajutorul americanilor nu putem conta, pînă ce nu-şi vor reface flota nimicită la Pearl Harbour.

— Nici o clipă n-am luat în calcul flota americană, Lindsay. E treaba lor cum se descurcă. Personal, am mai mare respect pentru japonezi, în clipa de faţă. Sînt curajoşi, agili şi bine pregătiţi.

— Deci *Benbecula* se va îndrepta spre Orientul Îndepărtat, cu alte cuvinte.

— Exact, răspunse Kemp, ridicîndu-se. Trebuie să plec. Am o întîlnire importantă, peste un sfert de oră.

— Nu doriți să vă vedeți fiul, domnule comodor ? se simți Lindsay obligat să întrebe.

— Cînd o să facă ceva demn de luat în seamă, voi dori să-l văd. Pînă atunci, însă...

Lindsay își aminti vorbele lui Goss : „Nu cred că ne vom mai întoarce de unde am venit".

Avea dreptate. Atlanticul de Sud îi aștepta.

CONVOIUL

— Cartul de dimineață a trecut la posturile de veghe, domnule comandant.

Stannard salută regulamentar și așteptă răspunsul lui Lindsay.

Acesta aruncă o privire spre repetitorul giro, după care se așeză în scaun și scrută, gînditor, orizontul cenușiu, timp de cîteva secunde.

— Foarte bine, navigator.

După ce Stannard se depărtă, își duse din nou binoclul la ochi să cerceteze marșul vaselor din formație. Convoiul se afla în drum de patru zile pline și încă nu se semnalase nici un fel de incident. În primele două, au avut mult de furcă cu marea rea, vînturi de tăria furtunii și vizibilitate scăzută de pînă la patru mile. Probabil că submarinele se refugiaseră la adîncime, ca să evite zgîlțîiala sălbatică pe care valurile unei astfel de mări ar fi administrat-o carenelor lor alungite. Sau poate că a avut convoiul un noroc deosebit și nu le-a întîlnit. Era format dintr-un număr mic de vase, dar ducea încărcături prețioase. Organizat pe trei coloane, cea din mijloc era condusă de un crucișător modern, înzestrat cu douăsprezece tunuri de 152 mm, ceea ce făcea ca această navă impunătoare să fie elementul principal al escortei. În urma lui, veneau, în coloană, două petroliere și cel mai detestat participant la convoi, un cargou mare și plin cu muniție, plasat exact în prova *Benbeculei*. Cele două coloane de pe laturi navigau conduse de cîte un vas încărcat cu trupe, urmate, la distanță regulamentară, de cargouri avînd punțile întesate de lăzi cu subansamble de avioane și de vehicule blindate de toate soiurile. După cît erau de joase la apă, Lindsay ghicea că și magaziile gemeau de încărcătură.

Escorta de distrugătoare era, de asemenea, impresionantă. Nu mai puțin de șase nave, toate noi, lucru cu totul ieșit din comun, dată fiind lipsa de vase de luptă pe toate teatrele de operații, dar care evidenția importanța deosebită acordată protecției acestui convoi.

Vremea se ameliorase în chip miraculos. Și ăsta era un lucru ieșit din comun pentru luna ianuarie. Orizontul se contura foarte net și se întuneca, ceea ce, gîndea Lindsay, foindu-se pe scaun, făcea și mai evidentă înclinarea *Benbeculei* într-un bord. Din pricina ei, linia orizontului apărea aplecată pe o latură, iar vasele dădeau impresia că sînt în pericol să alunece pe fața înclinată a oceanului.

Își reglă binoclul, ca să poată observa zigzagul făcut de unul dintre distrugătoare, la cinci mile înaintea convoiului. Se vedeau bine mustățile albe ale valului din prova, despicate furios de etrava arcuită, în vreme ce coca sa efilată abia se mai zărea din spumă în drumul ei protector de-a curmezișul direcției de marș a convoiului. La vederea navei, îi reveni în minte propriul său distrugător, ca și celelalte pe care fusese ambarcat mai înainte. Rapid, agresiv și elegant. Mai presus de toate, aceste vase rețineau în ele arta aproape dispărută a formelor elegante în construcția de nave. În comparație cu distrugătorul, crucișătorul semăna cu o fortăreață plutitoare, cenușie și greoaie. Punțile de comandă suprapuse, postamentele turelelor triple și cele ale artileriei secundare îi dădeau aerul unei masive construcții indestructibile.

La verga transportorului de trupe, din capul coloanei tribord, fîlfîiră cîteva pavilioane de semnalizare. Comandantul convoiului atrăgea, probabil cu asprime, atenția vreunui nefericit comandant de vas că nu-și ține corect postul în formație, sau că trebuie să mărească viteza. Și-l imagina pe Kemp stînd pe comandă și împăunîndu-se de atotputernicia noii sale poziții de comandant de convoi. Și spera că era la fel de conștient și de marea răspundere ce-i revine.

În jurul lor, orizontul era pustiu ; undeva, la travers babord, la cîteva mii de mile depărtare, se afla litoralul francez ocupat de inamic. În afara siluetelor întunecate ale navelor de escortă, nimic nu se zărea pe întinsul mării. Nici un avion de cercetare, nici măcar vreun pescăruș singuratic nu întrerupea monotonia cerului acoperit de nori și nimic nu trăda existența unui pericol.

În total șaptesprezece nave. Observă cum cîteva tunuri antiaeriene, de la bordul crucișătorului, își leagănă țevile subțiri către înaltul cerului, efectuînd exercițiul zilnic. Fără să vrea, își trecu degetele peste treselele aurii de pe mînecă. Nava din fața lui era cunoscutul *Madagascar*, de nouă mii de tone, capabil să țină piept oricărui tip de vas de luptă, în afara cuirasatelor. De n-ar fi fost întîmplările nenorocite din trecutul său, acum s-ar fi aflat, probabil, pe puntea de comandă a acestui mîndru crucișător, sau pe a unuia de aceeași clasă. Să fie, adică, în postul pentru care se pregătise tot timpul. Pentru care muncise toată viața.

Își roti privirea în jurul comenzii, plimbînd-o pe tăbliile uzate, pe scena monotonă și obișnuită a cartului în navigație. Timonierul la timonă, oamenii de la telegrafe legănîndu-se la unison cu ruliul molcom al navei, cu ochii pierduți în gînduri intime. Un semnalizator se așezase pe un rastel și matisea o saulă, iar Ritchie răsfoia rapoartele cartului de dimineață, fără ca ceva să trădeze pe fața lui natura gîndurilor. Un timonier aduna de pe puntea de comandă cănile cu smalțul ciobit, pentru a le duce înapoi la careu. Totul se petrecea ca de obicei.

Dancy ieșise pe aripa deschisă a comenzii, cu binoclul ațintit pe unul din vase. Stannard stătea aplecat spre fereastră, privind înspre larg, cu fața brăzdată de cutele încruntării.

Lindsay se aplecă un pic, înainte, pentru a putea urmări, din privire, pe cei cîțiva marinari care lucrau pe punte, sub supravegherea lui Archer, folosind această rară ocazie de mare calmă pentru a aplica un strat de pitură la suprastructură. Era foarte frig, dar, după cele pătimite pe vremea cînd totul era acoperit cu gheață și erau nevoiți să lucreze pe o punte lunecoasă, în timp ce valurile se spărgeau peste trupurile lor amorțite, situația de acum li se părea aproape normală.

Își duse binoclul la ochi și privi nava comodorului. Se numea *Cambrian*, un fost pasager cu două coșuri, de pe linia Anglia-America de Sud. De cînd venise la comanda *Benbeculei*, Lindsay își schimbase total vederile în privința vaselor comerciale. Înainte vreme, le considera numai niște obiective ce trebuiau apărate. Nume înscrise pe lista convoiului, cărora le transmitea ordine observatoare, sau pe care le hăituia să nu se rătăcească de convoi. După situație, dacă scoteau fum mult sau mergeau prea încet, dacă se apropiau prea tare de vasul din față, ori ieșeau în lături din coloana formației. Dar acum, avînd zi de zi în jurul său aproape numai oameni proveniți din marina comercială, ajunsese să le privească în mod diferit. Aceștia nu încetau să povestească despre aventurile din trecut, încărcăturile sau pasagerii transportați. Despre croazierele de plăcere sau despre lunile petrecute în port din lipsă de încărcătură, cu vasele acostate la danele înțesate cu marinari șomeri și înfometați. Vase năbădăioase și comandanți dați dracului. Traversade rapide sau timp și încărcături prețioase pierdute în căutarea vreunui alt vas pe care să naufragieze. Transbordarea încărcăturii pe furtună de gradul nouă sau comandanți meschini care-și mențineau echipajele în regim de foamete, numai pentru a-și realiza scopuri personale. Toate acestea sunau atît de straniu și de îndepărtate de viața ordonată și corectă a Marinei militare. I se părea că, ascultînd pe ceilalți, a început să reînțeleagă lucrurile.

Stannard lucrase pe o flotă de baleniere și în comerțul cu carne congelată înainte de a se angaja la compania *Benbeculei*. Ajutorul șefului mecanic, locotenentul Dyke, își făcuse prima ambarcare pe un cargou grec care transporta armament pentru republicani, în războiul civil spaniol. Pentru ei, vasele întîlnite în convoaie erau siluete cunoscute, ca niște prieteni vechi, cu însușiri caracteristice.

Stannard cerceta cu luare-aminte vasul aflat înaintea lor în formație.

— Puneți două rotații în minus ! Îl privi pe Lindsay și zîmbi forțat. Nu vreau să fiu prea aproape de șmecherul din față cînd o încasa ceva.

Lindsay îl aprobă din cap. Văzuse un vas cu muniție care exploda. Deși se afla la două mile distanță, zgomotul formidabil și presiunea sălbatică în urechi fuseseră aproape de neîndurat. Un glob imens de foc care se ridicase și crescuse ca un al doilea soare. Cînd fumul și aburul s-au destrămat, pe locul unde fusese vasul nu se mai vedea nici măcar o bucată de lemn. Se întrebase și atunci, ce fel de oameni erau aceștia care nu ezitau să plece din nou pe mare deși știau că vor fi vînați de inamic ?

Un tambuchi se deschise la magazia prova și locotenentul Barker se cățără pe punte, unde rămase tremurînd în bătaia vîntului. Fusese să-și verifice proviziile, fără îndoială. N-avea încredere în nimeni, cînd era vorba de proviziile lui. Barker revenise din permisie foarte zdruncinat. Lindsay auzise că omul deținea o proprietate particulară, undeva în Anglia. O casă cu pensiune sau așa ceva. Dar cînd și-a vizitat, în cadrul permisiei, această sursă de venit, a constatat cu groază că-i fusese rechiziționată de militari. Fiecare cameră era înțesată de soldați. Tapetele erau toate sfîșiate, iar parchetul servise drept lemn de foc. Haosul era de nedescris. Jupp îi menționase întîmplător lui Lindsay. Părea că povestea îl amuză foarte mult.

Un distrugător din escortă făcu o girație largă, pentru începerea unui nou zigzag, și el îl privi fascinat. Își reaminti că e vorba despre *Merlin* și de tînărul său comandant, pe care-l văzuse așteptînd în biroul de la Scapa. În ziua cînd avusese întrevederea cu Lovelace. Atunci cînd întîlnise fata aceea pe coridor. Își înfundă mîinile în buzunare și-și aținti privirea pe orizont. Parcă ar fi fost ieri.

— Semnal de la comodor, dom'le comandant ! Ritchie se trezise la viață. Zice : „Schimbați de drum, prin ocolire la doi-doi-zero".

— Confirmă !

Îl auzi pe Stannard trecînd repede la repetitorul giro. Ritchie își fixă telescopul, să nu se clatine.

— Executarea !

Ca niște animale greoaie, apocaliptice, vasele începură întoarcerea la noul drum. Un distrugător se repezi în viteză printre coloane, licărind furios dintr-o lampă de semnalizare, către un cargou ruginit, care ieșise cu totul de la postul său din formație. Cînd ajunse în dreptul *Benbeculei*, megafonul cu amplificare bubui pe deasupra zgomotului apei învîrtejită de elice :

— Ești cam aplecat pe o parte, bătrîne !

Stannard smulse un megafon și alergă cu el pe aripa deschisă.

— Iar tu ai gura cam mare, bătrîne ! Era de-a dreptul furios.

Lindsay îl privi, îngîndurat. Ca și Fraser, Stannard era totdeauna gata să ironizeze *Benbecula*. Dar cînd altcineva încerca același lucru, lua imediat apărarea vasului, ba devenea chiar agresiv. Acum revenea pe comandă, gîfîind mînios.

— Tolomacul dracului !

Lindsay îl întrebă :

— Ai ceva vești de cum îi merge fratelui dumitale ?

— Nu prea. Stannard privea încruntat vasul din apropiere. De cînd îl știu, e tot timpul optimist. Cred chiar că îi place în armată.

Lindsay simți că Stannard ar fi vrut să sporovăiască. Părea foarte încordat, cu totul diferit de cel dinaintea permisiei.

— Din cîte am aflat, familia dumitale este în Perth.

— Da. Tata are un atelier de reparații și piese de schimb pentru utilaje agricole. Cred că îi duce lipsa lui Jason. Băiatul are aproape douăzeci și cinci de ani. Alor mei le-a fost destul de greu că eu am plecat pe mare. Își întoarse brusc fața : Ține cîrma bine, timonier ! Nu vezi că ai un siaj șerpuit ca drumul unui bețiv printre mesele cîrciumii ?

— Am înțeles, dom'le locotenent ! Dar omul nu părea din cale afară de impresionat. Nu se mai impresiona nimeni cînd Stannard scăpa, din cînd în cînd, cîte o expresie mai colorată.

— Cei mai mulți din ceata lui Jason vin din Perth sau din împrejurimi. Zîmbi scurt. Împrejurimi înseamnă, în Australia, cam vreo două sute de mile într-o parte și alta.

Lindsay își îndreptă gîndurile către buletinele de știri și telegramele foarte vagi, pe care le citise în ziarele londoneze. Erau formulate ca și cînd japonezii au traversat toată peninsula malaieză și au tăiat-o în două cu o barieră de oțel. Ritchie strigă din nou :

— Semnal de la *Merlin,* dom'le comandant ! Avion în relevment zero-opt-zero !

Înainte ca cineva să apuce să facă vreo mișcare, interfonul raportă :

— Avion la roșu unu-patru-zero ! Unghi de elevație unu-zero !

— Trebuie că *Merlin* are un radar excelent ! izbucni Stannard răstit. L-a dibuit imediat, deși se află cu două mile mai departe decît noi, în pupa tribord. Scutură cu pumnul către tavan. De ce nu ne dau și nouă echipamente mai bune ? Că ce-avem nu face mai mult decît un binoclu de teatru !

Lindsay trecu pe aripa babord și-și potrivi binoclul. Nu era dificil de văzut acum. O schijă neagră, proiectată pe fundalul norilor, părînd desprinsă din însăși linia orizontului.

Îl auzi pe Dancy manevrîndu-și binoclul lîngă el.

— Nu te osteni degeaba, sublocotenent. Nu poate fi decît un avion de cercetare Focke Wulf. Treaba asta se face de departe. Nici gînd să se apropie în bătaia tunurilor, decît doar din întîmplare.

Peste vuietul mării și bufniturile înfundate ale mașinilor, Lindsay auzi, abia perceptibil, notele ascuțite ale unei goarne. Crucișătorul respecta cu strictețe litera regulamentului și proceda ca la carte. După cîteva secunde tunurile antiaeriene vor începe să urmărească prin vizoare avionul îndepărtat. Ocazia de a antrena servanții era oricînd binevenită. Se frecă cu mîna la ochi și-și potrivi din nou binoclul să urmărească avionul. Ce mic se vedea și cît de aproape de apa mării ! Dar nu erau decît aparențe, știa bine acest lucru dintr-o amară experiență. Căci avioanele Focke Wulf sînt ca niște vulturi imenși atunci cînd se apropie destul de mult și le poți vedea cum trebuie. Sînt capabile să zboare multe sute de mile peste ocean, dacă nu întîlnesc avioane de vînătoare care să le doboare, sau artilerie antiaeriană cu bătaie mare, care să le împiedice să mai dea roată convoiului și să tot transmită, prin radio, informații cheie despre acesta : poziția, viteza și drumul. Mereu aceleași lucruri. Chiar și acum, undeva, acolo, în largul Atlanticului cenușiu, cine știe ce comandant de U-bot este trezit din scurta lui odihnă de către unul dintre ofițeri, care-l scutură de umăr : „Convoi, Herr Kapitän !“ Nici radiograma comandantului său de pe uscat nu va întîrzia să sosească : „Atacă, atacă, atacă !“

— Semnal de la comodor, dom'le comandant. Ritchie se oprise în pragul ușii. „Mențineți drumul și viteza. Nu angajați inamicul !“

„Nu angajați.“ Lindsay simți că disperarea îl împunge, ca o durere. Ce naiba își închipuie nebunul ăla că ar putea face în această situație ? Dancy întrebă :

— Stăm rău, domnule comandant ?

— Rău, dar situația nu e chiar disperată. Îl privi calm. O să schimbăm de drum la căderea întunericului și, în felul ăsta, s-ar putea să ne piardă urma. Dacă menținem viteza de acum, ar fi posibil să ieșim din raza de acțiune chiar și a ticălosului care zboară colo sus. Vorbise cu neașteptată patimă, fără să-și dea seama și Dancy îl privea uimit. Uimit că un comandant cu sînge rece poate avea şi simţăminte. Că poate purta ură în suflet. Adăugă, cu glas scăzut : O să stea să ne urmărească de sus cît va putea mai mult. Dîndu-ne roată tot timpul şi observîndu-ne. S-ar putea chiar să fie înlocuit de un altul dintre ai lui. Se întîmplă şi asta.

Dancy se întoarse spre crucişătorul din capul coloanei.

— Şi ăsta al nostru are un avion. L-am văzut şi eu pe catapultă.

Lindsay rîse.

— Amărîtul ăla de Walrus. E şi el mai bun decît nimic, dar ticălosul de neamţ l-ar doborî în flăcări cît ai zice peşte.

— Cînd îl văd acolo, sus, am senzaţia că stau dezbrăcat în ochii lumii, domnule comandant.

— Nu-l slăbi din ochi, sublocotenent. Lindsay se depărtă spre timonerie. Mă duc să mai studiez situaţia pe hartă.

Dancy rămase pe aripa comenzii, urmărind avionul cu privirea. Ce încet părea că se mişcă. Dar era un lucru real. Un inamic. Ceva pe care-l puteai vedea bine. Nu ca licăririle acelea nesigure de la gura tunurilor apărute în noapte. Sau oglindirile pe luciul gheţii ale flăcărilor unui vas care arde şi moare sub ochii tăi. Aceştia de acum erau germani în carne şi oase, o realitate fizică. Stăteau, probabil, pe scăunaşele lor şi-şi sorbeau cafeaua, în timp ce studiau convoiul. „Cum s-or fi văzînd, de sus, vasele noastre ? se întrebă el. Fără îndoială, ca nişte pete mici, întunecate, trădate de siajele lungi şi înspumate, ca şi de dîrele de fum de la coşuri. Ceva impersonal. Depărtat. Simt ei cumva, vreo ură împotriva oamenilor din convoi ? Au, oare, vreun simţămînt sau ascultă, impasibili, cum telegrafistul ţăcăne necontenit în cod morse ?"

Îşi schimbă brusc gîndurile către permisia avută. Mamă-sa îl îndemnase blînd :

— Hai, Mike mamă, povesteşte-ne cum a fost.

Terminase de aranjat masa pentru cină şi scosese farfuriile şi paharele cele mai scumpe. Cu sandvişuri şi prăjituri de casă. Soră-sa şi iubitul ei erau şi ei de faţă. Ca şi tatăl său, însoţit de un prieten, cu care venise de la jocul de popice al cîrciumei „La capul de cal", din josul străzii. Hai, spune-ne cum a fost...

Încercase să le descrie nava, primul contact cu gheaţa plutitoare, serbarea de la Scapa. Pornise să le vorbească despre comandant, despre acest Lindsay care tocmai plecase de lîngă el. Mamă-sa întrebase :

— Bănui că e un scorţos, din ăia din lumea bună, nu, Mike ? Nu unul de-ai noştri.

Tată-său o privise cu reproş.

— Uite ce, mamă, Mike e pe aceeaşi treaptă cu oricare dintre ei, pentru că e şi el acum ofiţer.

Discuţia se oprise aci. Mamă-sa pornise să se plîngă de raţiile prea mici şi cît de greu reuşise să adune cîte ceva chiar pentru seara asta de bun-venit.

— Ar trebui să se arate mai multă grijă pentru aceia care au rămas la vatră şi duc greul.

Tată-său scoase atlasul de război editat de ziarul Daily Mail.

— După părerea mea, n-ar fi trebuit să ne încredem deloc în broscarii ăştia de franţuji. Tot aşa au făcut şi data trecută. N-au vînă deloc în ei, asta e.

Dancy îşi amintise de figura lui Lindsay din timpul serviciului de înmormîntare. De vocea lui cumpătată. Şi, dintr-o dată, i-a pierit tot cheful să le mai povestească ceva. Să-i mai facă părtaşi la ceva pe care ei nu-l pot înţelege, pentru că, de fapt, nu doreau să înţeleagă.

Stannard se prezentă pe aripa comenzii și-și miji ochii căutînd să vadă avionul. Era acum aproape la travers și zbura paralel cu coloana de vase din babord.

— Uite, al dracului, cît e de sigur de el ! Trase cu coada ochiului la fața încruntată a lui Dancy și adăugă : îi urez să-și termine toată benzina fără să bage de seamă !

Au tăcut din nou amîndoi, urmărind din ochi Focke Wulf-ul, pînă ce le-a fost ascuns de un cargou și de suprastructura vasului cu trupe, din capul coloanei. Dancy zise, neliniștit :

— Cu escorta de care dispunem n-avem cum să nu ne descurcăm cu bine.

— Ai dreptate. Distrugătoarele sînt destule ca să le vină de hac submarinelor. Iar crucișătorul ăsta mare poate face oricînd fărîme corsarul care-l frămîntă pe comandant.

— Crezi că așa stau lucrurile ?

— Cu corsarul ? Stannard ridică din umeri, amintindu-și cît de chinuită răsunase la telefon vocea lui Lindsay, atunci cînd îl trezise din coșmar sau ce naiba era chestia aia care-i sfîșia sufletul. Fiecare ins trebuie să aibă, în timp de război, ceva de care să-și lege gîndurile. Ceva pe care să-l urască sau la care să spere. Un țel, o ambiție personală, sau mai știu eu ce. Trase cu coada ochiului în jur, ca să fie sigur că nu-l aude omul de veghe din apropiere. Iartă-mă că nu am mai apucat să te sun, sublocotenent. M-am cam încurcat și eu. Știi cum se întîmplă, cîteodată. Bănui însă că ai avut și dumneata la îndemînă o mică sirenă, care să-ți țină de cald, nu ?

Dancy încercă să zîmbească.

— Sigur că da.

Dar, în realitate, nici nu mai voia să-și amintească de permisie. Sau de cît de tare l-a durut faptul că Stannard

nu l-a chemat la telefon. Măcar ca să bea ceva împreună. Orice ar fi fost. Privi profilul regulat al lui Stannard. Mare norocos. Avea ceva deosebit în felul de a fi. Un soi de neastîmpăr lipsit de griji, care plăcea mult femeilor, după cîte își închipuia Dancy.

În vreme ce el, singura dată cînd s-a găsit mai aproape de o femeie a fost cu prietena surorii lui. Formaseră un grup de patru inși, incluzînd bineînțeles și pe iubitul surorii. Acesta nu era în armată, ci lucra într-o funcție specială, la o fabrică de avioane. Dispunea de bani, petrecea zgomotos și sora sa părea că-l iubește la nebunie.

Pe cealaltă fată o chema Gloria. Au mers cu toții la un local, unde se dansa, și Dancy s-a simțit atît de dornic de petrecere încît a uitat de toate și a amestecat băuturile. Apoi, nesăbuit, a invitat fata la el acasă. Sora și prietenul ei dispăruseră încă de la jumătatea dansului, așa că el și-a făcut socoteala în gînd că locul cel mai indicat pentru a adînci cunoștința sa cu Gloria era camera lor de toate zilele, de acasă. Fata era tînără și chiar drăguță ; chicotise nervos cînd el i-a zis :

— Hai să bem ceva ca lumea, noi doi. Am adus eu ceva special.

Focul care-l încingea, mireasma părului și trupului ei, ginul băut, toate îi amețeau simțurile. Cînd a sărutat-o, ea nu s-a împotrivit și părea că va ceda. Dar cînd el i-a mîngîiat sînul, fata l-a îmbrîncit din toate puterile și a sărit în sus cu atîta forță încît ginul și paharele s-au risipit care încotro, căzînd pe podea, cu un zgomot ce părea că scoală și morții.

De fapt nu s-a trezit decît mama lui Dancy. Revedea exact, cu mare claritate, toate cele întîmplate, ca și cum s-ar fi petrecut acum. Umilirea și stînjeneala ce l-au cuprins cînd mamă-sa a apărut în prag, îmbrăcată în halat și cu părul pe bigudiuri și s-a răstit :

— Nu mă așteptam să văd asemenea lucruri în casa mea ! Nu știu cu ce fel de derbedei ai tu de-a face la marină, dar aici, sub acoperișul meu, nu permit astfel de murdării !

Colac peste pupăză, Gloriei i-a venit rău tocmai atunci, de prea multă băutură. Orice s-ar spune, permisia nu a fost reușită sub nici o formă !

Stannard duse binoclul la ochi și-l îndreptă spre vasul cu muniții, pe care-l observă cîteva secunde în tăcere.

— Ia verifică în ce relevment e, sublocotenent, căci mie mi se pare că nu-și ține postul în formație.

Îl auzi pe Dancy intrînd în timonerie și oftă. „Probabil că s-a întîmplat ceva cu mine“, gîndi el. Nu crezuse niciodată în coincidențe, în dragoste la prima vedere, în „Am fost sortiți unul pentru altul“ și alte asemenea declarații siropoase, care se fac zilnic, în nenumărate porturi ale lumii.

Și, totuși, i se întîmplase așa ceva. Dintr-o dată. Ceva care nu avea viitor pentru nici unul dintre ei doi. Ceva născut fără speranță. Care ar fi mai bine dat uitării. Dar tot atît de bine știa că el însuși e complet subjugat. Indiferent de cum se va sfîrși totul.

Băuse vreo două pahare la hotelul de lîngă gară, înainte de a lua un taxi să-l ducă la apartamentul cunoscut. Era exact așa cum și-l amintea. Așa cum îl visase de atîtea ori pe durata patrulărilor și a carturilor friguroase, a spectacolelor de moarte și a celor cu supraviețuitori demni de milă.

Dar i-a deschis ușa o altă fată. Cînd i-a explicat cine este și pe cine caută, aceasta i-a zis, calmă :

— Da, dar ea a plecat de aici, de acum cîteva săptămîni.

Stannard a rămas înmărmurit. Nici un mesaj. Nimic. Nici măcar o vorbă de rămas bun. Fata i-a întrerupt gîndurile :

— Dar, dacă vrei să te întorci peste o oră, sînt eu liberă.

Îi zîmbise și, în clipa aceea, Stannard își dădu seama că visul său fusese prea îndrăzneț față de cruda realitate.

— Știi, în zilele astea, sîntem toate foarte ocupate. Ridică mîna și-i atinse epoletul. Dar, pentru un locotenent atît de drăguț ca dumneata, am să contramandez toate întîlnirile, e bine ?

Plecase fără a mai spune vreun cuvînt, cu mintea întunecată ca de o ceață groasă. Cînd a dat să coboare scara, fata i-a strigat din urmă :

— Ce moașă-ta oi fi vrînd să găsești aici, pe artista Betty Grable, sau ce ? Fir-ar să fii de amărît !

Peste cîteva zile, pe cînd străbătea fără țintă străzile Londrei și se pregătea să intre într-un bar, pe care-l frecventase acum cîțiva ani, s-a sunat alarmă aeriană. În cîteva minute, sau așa i se păruse lui, a început să plouă cu bombe, iar capătul străzii s-a umplut de praf, fum și moloz. A alergat la un adăpost, împreună cu mulțimea de figuri necunoscute, uimit că era singurul care nu părea a ști unde să meargă și ce să facă.

Semnalul de încetare a alarmei s-a dat peste vreo treizeci de minute. Fusese un raid scurt, așa cum îl definise unul de la apărarea pasivă, un poștaș îmbufnat :

— Mai mult ca sigur că măgarul ăla s-a rătăcit deasupra noastră.

Dar, cînd Stannard a ieşit din adăpost, se făcuse aproape întuneric şi începuse să plouă, aşa că toţi ceilalţi s-au topit, ca prin farmec.

Atunci a zărit-o prima oară. Stătuse în uşorul unei uşi de la un magazin bombardat, strîngînd la piept o pungă de hîrtie şi privind speriată picăturile de ploaie. Fără să ezite, şi-a scos mantaua de pe el şi i-a trecut-o peste umeri, înainte ca ea să apuce să protesteze.

— Mergeţi departe ? N-are a face, vă conduc pînă acolo, dacă-mi daţi voie. În felul ăsta nu vom fi singuri, dac-o veni un nou raid.

Aşa începuse povestea lor. Ea locuia într-o căsuţă din Fulham, pe lîngă podul Putney. În pragul uşii, fata i-a privit uniforma udă de ploaie şi i-a zis :

— Ai vrea să intri, pentru cîteva minute, să te usuci ? Măcar atît să fac pentru dumneata.

Se numea Jane Hillier şi era măritată cu un căpitan, dintr-o mare unitate de blindate.

Stannard şi-a scos haina şi a agăţat-o să se usuce la focul din cămin, pe consola căruia a văzut fotografia soţului. Un tînăr cu figură drăguţă, stînd, împreună cu cîţiva camarazi, în faţa unui tanc.

— Te-aş pofti la masă, dar n-am, acum, decît nişte şuncă din conserve, şi toate magazinele sînt închise pînă mîine.

Era o fată brunetă şi zveltă, foarte drăguţă. Desfăcuse punga udă de ploaie şi scosese din ea o pălărioară viu colorată.

— Am fost cam cheltuitoare, dar am ţinut, neapărat, să fiu drăguţă.

Stannard privi, fără să vrea, către fotografie, dar ea ghici ce gîndeşte şi interveni repede :

— Nu, nu-i asta. Nu vine acasă. Cel puţin, nu acum. E pe undeva în deşertul Libiei. Nu l-am mai văzut de doi ani.

Stannard merse la valiza lui.

— Am eu ceva mai bun... Am adus pentru...

A zîmbit veselă. Pentru prima dată.

— Prin urmare, pe amîndoi ne-au lăsat baltă la întîlnire.

Niciodată de atunci, oricît de serios a încercat, Stannard nu şi-a putut aminti exact momentul, cuvîntul sau semnul care i-a adus pe unul în braţele celuilalt.

Acum, stînd rezemat de balustrada aripii comenzii şi privind din depărtare avionul inamic, care-şi făcuse apariţia din nou pe după vasele coloanei, tot ceea ce-şi putea aminti era doar trupul ei, gol, în braţele lui, pasiunea furioasă cu care i se dăruise, trăgîndu-l spre ea grăbită, ca şi cum nu mai rămăseseră decît cîteva minute pînă la sfîrşitul lumii. Afară sirenele sunaseră din nou şi, undeva, în oraş, alte case fuseseră sfărîmate. La un moment dat, pe cînd Stannard rămăsese treaz şi privea lung, în întunericul de afară, o simţi pe Jane că plînge, alături de umărul lui, uşurel ca un copilaş. Dar plîngea prin somn şi el se întreba dacă, asemenea lui, nu se gîndea şi ea la celălalt, la omul din fotografie, cel care se afla cu tancul lui undeva în deşert.

A doua zi şi-a luat toate lucrurile de la hotel şi s-a mutat în căsuţa de lîngă podul Putney, unde a rămas pînă la sfîrşitul permisiei. La plecare, ea i-a spus :

— Să nu crezi că-mi pare rău de ceea ce am făcut. Îţi dai seama de asta, nu ?

Pe cînd stăteau lîngă uşă, un camion încărcat cu soldaţi a trecut prin faţa casei, iar Stannard a ascultat cu ură fluierăturile, piţigăielile şi strigătele admirative ce veneau din camion.

— Şi nici să nu crezi că totul a fost din pricină că tu sau amîndoi ne simţeam singuri şi părăsiţi. Vreau să ştii şi asta.

Secundele s-au depănat ticăind. Unde erau vorbele, tocmai atunci cînd avea mai mare nevoie de ele ?

— Jane, nu ştiu încă ce o să facem, dar sînt sigur că vom rezolva situaţia asta. Trebuie să te văd din nou. Neapărat.

În trenul aglomerat, încercase să-şi pună ordine în gînduri, să-şi formuleze argumentele. Totul se terminase. Nu fusese decît un episod, unul inevitabil în vreme de război. O dorise. Ea fusese înfometată de dragoste tot răstimpul acela de doi ani. Asta era tot şi nimic mai mult.

Cînd Lindsay i-a vorbit despre convoiul de acum şi de drumul lung, pe la Capul Bunei Speranţe la Ceylon, Stannard s-a hotărît din nou să uite. Timpul şi distanţa vor face ca totul să se şteargă. Dar, în fundul inimii, ştia precis că va trebui neapărat s-o vadă din nou, măcar ca să fie sigur că nu are speranţe.

Pe grătar răsunară paşi şi Lindsay îi zise :

— Ne-a venit o radiogramă de la Amiralitate. Cel puţin patru U-boturi sînt în apropierea noastră. Strînge-ţi echipa şi pune situaţia pe hartă. Observă faţa îngîndurată a lui Stannard. E ceva care te necăjeşte ?

— Nu, domnule comandant. Mă simt bine, răspunse Stannard, forţîndu-se să zîmbească. Mă gîndeam numai că era mai nimerit să fi rămas lîngă tata, la vînzarea tractoarelor, decît să mă chinui aici.

Lindsay îl urmări cu privirea. Şi el e ca ceilalţi. Ca şi mine. Bolnav şi obosit de a rămîne mereu în defensivă.

Uzat de necontenita retragere şi de încercările inconsistente de a lovi un inamic invizibil.

— Semnal de la comodor, dom'le comandant. Ritchie făcu o strîmbătură. Pentru *Benbecula*. „Faceţi mai puţin fum !"

— Confirmă primirea.

Lindsay îşi aruncă privirea spre coşul înalt, piturat de curînd. Nu scotea mai mult fum decît de obicei. În nici un caz nu mai mult decît era de aşteptat de la un vas bătrîn care, de drept, ar fi trebuit să fie lăsat să-şi termine zilele zăcînd undeva la soare. Acolo unde războiul nu însemna decît o strădanie pentru încărcătură mai bună sau cheltuieli mai mici de întreţinere.

Probabil că în radiograma scurtă a Amiralităţii, comodorul desluşise, în sfîrşit, o sugestie asupra celor ce-l aşteptau de acum încolo. Nu bolduri şi steguleţe colorate pe o hartă. Nici comunicate zilnice pentru presă şi pentru civilii care, după părerea lor, o duceau din greu. Aici, pe mare, totul era real. Cîmp de luptă unde nu mai încăpeau reguli şi standarde, ci numai moarte. Un loc unde orizontul părea că nu se mai apropie nici odată, unde cea mai uşoară scăpare era cea direct în jos, la fund.

Observă cum două distrugătoare se întorc într-un vîrtej de spumă şi valuri să-şi ocupe poziţie în pupa babord şi să înceapă o nouă căutare, ascultînd să surprindă zgomotul inamicului nevăzut şi pregătindu-se să-l atace şi să-l nimicească dacă li se oferă ocazia.

Îşi privi ceasul. Aveau timp destul. Vînătorii şi vînatul îşi cunoşteau fiecare puterile, tot aşa de bine cum ştiau şi că rolurile li se pot inversa cu uşurinţă.

— Mă duc în cabină, navigatorule. Cheamă-mă dacă se iveşte ceva.

Stannard se uită la el cum coboară scara comenzii. Apoi se întoarse și-și fixă privirea pe orizontul îndepărtat. Căsuța de lîngă podul Putney îi părea acum foarte, foarte departe. Numai o amintire, dar una de care el e nevoit să se agațe cu disperare. Indiferent de ce s-o întîmpla.

Cînd torpilele și-au săgetat drumul spre vasele convoiului se făcuse seară. Toată după-amiaza au primit nenumărate informații despre U-boturi aflate în vecinătate, iar, mai tîrziu, unul dintre distrugătoare, *Merlin* chiar, detectase ceva cu aparatele.

La bordul *Benbeculei,* aflată la coada convoiului, echipajul se găsea la posturile de luptă, dar, deocamdată, nu avea de făcut altceva decît să aștepte și să privească în întuneric, ascultînd bubuiturile năprasnice ale grenadelor antisubmarine. Au privit cum se înalță coloanele de apă, izbucnind înspumate spre cer, încă de pe cînd distrugătorul a făcut întoarcerea pentru a executa o nouă pasă de grenadare deasupra submarinului nevăzut. Curînd i s-a alăturat și cel de al doilea distrugător și din nou grenadele au fost azvîrlite în adînc, bubuiturile lor zguduind carena *Benbeculei,* de parcă ar fi fost ea însăși atacată.

În compartimentul mașinilor, Fraser observă că unii dintre oamenii săi se opresc din treburi să privească pereții uleioși, ca și cum și-ar fi imaginat că o torpilă e pe drum să-i lovească.

Pe comandă, însă, lucrurile păreau depărtate și fără legătură cu atacul sau apărarea. Cele trei coloane de vase continuau să brăzdeze oceanul către orizontul întunecat, în vreme ce distrugătoarele patrulau încolo și încoace, ca niște dulăi nervoși în jurul unei turme de oi prețioase.

Merlin a raportat că a pierdut contactul. Este drept că s-a văzut, la un moment dat, o pată mare de ulei, dar

nimeni nu i-a dat prea multă atenție. S-ar fi putu ca U-botul să fie avariat, dar tot atît de bine putea fi o șiretenie, care să-i permită comandantului neamț să ia drum de evitare. Oricum, atacul năpustit al lui *Merlin* dăduse un răgaz apreciabil convoiului.

Lindsay, așezat în scaunul său înalt, privea vasele într-un bord și în celălalt. Acestea începuseră să-și piardă personalitatea din pricina întunericului care se adîncea. Mergeau mai repede și atingeau chiar patrusprezece noduri, ca urmare a insistențelor comodorului. Dancy zise :

— S-ar părea că o să reușim să-i pierdem pe drum, de data asta, domnule comandant. Glasul îi suna foarte obosit.

Lindsay ridică din umeri.

— Da, dar cu condiția ca escorta să le țină permanent la adîncime. Dacă apucă să iasă la suprafață, pot și ele lua viteza necesară. Se uită la Dancy. Fusese de cart înainte de amiază și, curînd după aceea, venise pe comandă, cînd s-a dat semnalul de ocupare a posturilor de luptă, așa că pe figură au început să se vadă semnele încordării.

Stannard smulse repede receptorul de pe telefonul al cărui șuier nemilos a sfărîmat tăcerea punții de comandă. Se întoarse spre Lindsay și raportă grăbit de urgența momentului :

— Gabia anunță niște torpile care se apropie în pupa babord !

— Amîndouă pe drum înapoi ! zise Lindsay, sărind de pe scaun.

Cînd ajunse la aripa comenzii, reuși să zărească dîrele albe și palide apărînd pe fața apei și mintea lui încercă să determine automat direcția și viteza lor, în timp ce în fața ochilor îi jucau licăririle precipitate ale lămpilor de semnalizare care, odată cu bîzîitul înfundat al transmițătoarelor radio, răspîndeau alarma de-a lungul coloanelor de vase.

— Stop mașinile !

Se aplecă adînc peste balustradă să urmărească siajul de torpilă cel mai apropiat îndreptîndu-se cu viteză spre prova *Benbeculei*. Dar nu se întîmplă nimic. Torpila trebuie că trecuse pe lîngă etrava navei la mai puțin de două picioare.

— Reluați drumul și viteza, navigator !

Mai așteptă cîteva secunde, pe jumătate convins că o a doua torpilă își va face apariția din beznă. Schimbarea bruscă a mașinilor de la marș înainte la toată viteza înapoi, fie chiar și numai pentru cîteva minute, trebuie că a dereglat toată lansarea inamicului.

Nu s-a auzit decît o singură explozie, înăbușită, ce părea că vine de la mare depărtare, ca tunetul deasupra unui șir de coame de deal. Alergă spre aripa tribord, la timp ca să apuce să vadă un stîlp înalt de foc izbucnind în roșu aprins către cer și un nor de fum gros care ascundea victima cu totul.

Lindsay se aplecă să ia repede un relevment cu repetitorul giro de pe aripa comenzii. Trebuie că torpila a făcut o cursă în diagonală prin toată lățimea convoiului și a lovit un cargou aflat chiar în pupa vasului comandant. Nu s-au mai auzit alte explozii și bănui că U-botul lansase de la distanță maximă, resfirîndu-și torpilele în jerbă, în speranța că va obține un impact norocos.

Exploziile antisubmarine bubuiră din nou, răspîndindu-și ecourile pe întinsul apelor, iar Lindsay auzi o voce impersonală anunțînd pe unde ultrascurte : „Am contact ! Trec la atac !“

Cargoul din urma celui torpilat deviase imediat de la poziția lui în coloană și bordajul îi lucea, înroșit de lumina flăcărilor vasului incendiat, focul reflectîndu-se în hublouri, ca și cum compartimentele i-ar fi fost luminate feeric.

Un distrugător a pornit în viteză de-a lungul coloanei de vase și Lindsay reuși să audă, peste bubuitul grenadelor antisubmarine și vuiala ventilatoarelor, megafonul cu amplificare țipînd spre cargou : „Ține aproape, *Pole Star* ! Nu ieși în afara coloanei !“ Stannard rosti, răgușit :

— Uitați ce grozăvie !

Cargoul lovit începuse să se răstoarne și, în lumina flăcărilor, se putea vedea încărcătura de pe punte rupîndu-se din amare și prăvălindu-se peste bordajul de oțel, sfărîmîndu-l cu ușurința cu care se rupe bățul de chibrit. Camioane militare se desprindeau în mers clătinat și se rostogoleau peste bord, iar la pupa o coloană nouă de flăcări izbucnea dintr-o magazie sigilată, întinzîndu-se pe punte și incendiind cîteva bărci de salvare.

Distrugătorul trecu ca o nălucă pe lîngă *Benbecula*, valurile stîrnite de el izbind furioase plăcile bordajului. Înainte de a dispare în întuneric, Lindsay întrevăzu țevile tunurilor și marinarii ghemuiți lîngă lansatoarele de grenade antisubmarine de la pupa. Dancy strigă :

— *Pole Star* a oprit mașinile, dom'le comandant !

Cineva exclamă răgușit :

— Încearcă să culeagă supraviețuitorii !

Lindsay strînse în mîini balustrada și privi cargoul care se scufunda încet, la travers de el. Celălalt vas, *Pole Star*, dădea toate semnele că intenționează să nu respecte ordinul transmis de nava de escortă și de pe acum se vedea o barcă legănîndu-se în plancuri, gata de lăsat la apă, conturată net de lumina flăcărilor, de parcă ar fi fost miezul zilei.

— Cîrma dreapta zece !

Timp de cîteva secunde, nimeni nu vorbi și nici nu mișcă. Apoi Joliffe raportă :

— Cîrma dreapta zece ! Cîrma continuă să fie dreapta zece, dom'le comandant.

Lindsay îşi aţinti privirea pe prova care întorcea încet spre vasul în flăcări.

— Cîrma zero !

Prova continua să întoarcă încet, pînă ce vasul stopat, *Pole Star*, apăru, dintr-o dată, în linie cu etrava *Benbeculei.*

— Drept aşa ! Lindsay alergă din nou pe aripa comenzii, privind peste umăr la semnalizator. Transmite lui *Pole Star :* Reluaţi imediat drumul şi viteza. Nu e permis să opriţi !

Auzi lampa lui Ritchie cum ţăcăne grăbită semnalul ordonat, iar el urmări atent vasul din faţa lor. Stannard exclamă :

— Îl pintenăm dacă menţinem drumul ăsta, domnule comandant !

— Exact ! Lindsay nici nu clinti.

La cîteva mile în urma convoiului, un proiectil luminos explodă aproape de nivelul norilor, urmat de bubuitul tunului.

— Trebuie că distrugătorul a prins vreun submarin la suprafaţă.

Ritchie zise :

— *Pole Star* cere permisiunea să culeagă supravieţuitorii, dom'le comandant !

— Negativ !

Stannard zări faţa înmărmurită a lui Dancy şi dădu din umeri. Dacă Lindsay nu ordonă schimbarea drumului *Benbeculei,* vor ajunge să izbească celălalt vas exact în pupa babord. La viteza ei de acum, de aproape cincisprezece noduri, *Benbecula* ar intra în dunetă ca o secure într-un arbore.

— *Pole Star* a pornit din nou maşinile, dom'le comandant ! Ritchie şi-a dres glasul înainte de a adăuga : A început să întoarcă !

— Cîrma stînga, cincisprezece !

Lindsay rămase lîngă fereastră, dar inima îi bătea la unison cu maşinile navei. Comandantul lui *Pole Star* nu a executat un ordin categoric impus de situaţie, pentru a încerca să salveze cîteva vieţi omeneşti. A trebuit să fie obligat să dea cu ochii de prova masivă şi ameninţătoare a *Benbeculei* ca să-şi schimbe părerea. Cargoul întorcea acum, greoi, pe drumul normal, lăsînd să se vadă în tribordul său vasul pe cale să se scufunde. Lindsay privea ca fascinat nava în flăcări. Cînd *Pole Star* s-a îndepărtat, lăsînd vederea liberă, a avut senzaţia că se deschide uşa unui cuptor încins. Aproape întreg cargoul era cuprins de flăcări şi se lăsase la apă spre pupa, cu duneta şi bocaporţii învăluiţi în aburul dat de valurile prelinse pe metalul înroşit de foc. Un semnalizator strigă :

— E oameni în apă, dom'le comandant ! Îi văz lîngă o plută !

Ritchie îl admonestă cu asprime :

— Ţine-ţi ochii bolditi pe nava comandant, Bunts !

Însă omul se întoarse spre el şi-i ripostă cu voce sugrumată :

— Da', dom'le maistru, e oameni acolo, se îneacă ! I-am văzut eu, cu ochii mei, făcea cu mîna la noi ! Era gata, gata să izbucnească în plîns.

Ritchie se apropie şi-l apucă strîns de braţ.

— Şi ce-ai vrea să facem noi, măi băiatule ? Să ne oprim aici şi friţii să ne bage nouă una în fund, nu ? Îl suci furios cu faţa spre el. Acolo, în capul convoiului, sînt două transportoare de trupe, cu naiba ştie cîţi ostaşi la bord, mă ! Dacă vrem să-i trecem cu bine prin năpasta asta, trebuie să ţinem strîns, unul lîngă altul !

Marinarul era un tînăr abia ieşit din adolescenţă.

— Ştiu eu asta, dom'le maistru. Îşi repezi o mînă să-şi şteargă ochii şi apucă din nou lampa de semnalizare. Da' cînd i-am văzut că...

Ritchie îl întrerupse cu blîndeţe.

— Nu mai spune nimic, ştim cu toţii că e greu, băiatule. Oftă şi-l lăsă pe om să se depărteze spre cealaltă parte a comenzii. Cît mai departe de iadul de flăcări, ajuns acum în dreptul lor. Simţea pe faţă dogoarea de cuptor pătrunzînd prin uşa deschisă a timoneriei şi avea în nări izul greţos de pitură arsă şi lemn carbonizat. Un vas care moare ! Încă unul ce va fi şters de pe listă !

Marinarul de lîngă portavoci murmură, înciudat :

— Ia uite la comandant, cum îi priveşte nepăsător şi-i lasă să se prăjească ! Ticălos, cu inima de piatră !

Ritchie se răsuci pe cîlcîie şi-şi împinse agresiv faţa la cîţiva centimetri de ochii omului.

— Dacă te mai aud o dată zicînd o măgărie ca asta, te scot la raport să te dea la Curtea Marţială ! 'nţeles ? Se întoarse puţin să tragă cu coada ochiului spre silueta lui Lindsay, profilată pe văpaia furioasă a incendiului. Mă, şeful face mai mult decît douăzeci de netrebnici ca tine şi, ţine minte, ai să ajungi să-ţi înghiţi vorbele alea, dacă reuşeşti să nu mori prea curînd de prost ce eşti !

Lindsay nu a auzit nimic din toate acestea. Privea pierdut cum prova vasului lovit începe să se înalţe, încet, deasupra rămăşiţelor plutind pe faţa mării şi asculta gîlgîitul apei ce se năpustea în compartimente, şi scrîşnetele echipamentelor prăbuşite peste pereţii etanşi, grăbind astfel sfîrşitul vasului. Un avion de vînătoare se desprinsese din lada lui şi se agăţase, suspendat deasupra uneia dintre

magazii. În văpaia roşie a focului, parcă-i un crucifix înnegrit, gîndi Lindsay.

Cu o gîlgîire finală, vasul alunecă vertical în adînc, lăsînd în urmă o vîltoare de spumă şi de bule de aer. Şi apoi nimic. Un timonier raportă strigînd :

— Dom'le comandant. De la postul de transmisii. Mai mult de şase submarine sînt semnalate în preajma convoiului !

Stannard se răsti :

— Bine. Spune-i şi maistrului meu din camera hărţilor. Se depărtă spre aripa comenzii, trăgînd în piept aerul rece ca un om căzut în apă şi ajuns din nou la suprafaţă. Zise tare : Bieţii de ei ! Credeţi că vor reuşi navele de escortă să-i salveze ?

Umerii lui Lindsay păreau că atîrnă sub o povară grea.

— Ascultă !

În urma lor, exploziile grenadelor antisubmarine creşteau în intensitate şi ritm. Stannard deschise gura, dar o închise fără a mai zice nimic, cu mintea subit cuprinsă de ameţeală. Ceea ce n-a reuşit să facă torpila, vor încheia grenadele. Avusese ocazia să vadă cu ochii lui cum mor sute şi mii de peşti, scoşi la faţa apei în urma atacului cu grenade antisubmarine. Oamenii din apă mor la fel de uşor, cu diferenţa că ei sînt conştienţi de ceea ce îi aşteaptă.

Lindsay continuă să privească în urma convoiului, încă ameţit de priveliştea neaşteptată a morţii. Ar fi trebuit ca pînă acum să se fi obişnuit. Să-şi fi împietrit inima, aşa cum şi-l imaginează echipajul ăsta instruit numai pe jumătate. Dar nimeni nu se poate obişnui cu aşa ceva. „Ţine aproape ! Dă-i viteză ! Nu privi în urmă !" Gura i se strîmbă într-un fel de zîmbet. Asta era partea cea mai importantă : să nu cumva să priveşti înapoi !

Stannard zări zîmbetul și zise liniștit :

— Iertați-mă, domnule comandant. Nu mi-am dat seama de situație.

Lindsay întoarse spatele către mare și privi silueta lui Stannard.

— Nu te mai preocupa de oamenii aceia. Observă că Stannard se îmbățoșează și adăugă, cu răceală : Mai puțin de un metru a lipsit ca să fim noi în situația lor. Gîndește-te cum ai fi reacționat într-un astfel de caz.

Mai trecu o oră fără ca ceva să întrerupă bătaia regulată a mașinilor și vuietul mării dincolo de comandă. În bezna nopții se părea că vasele se strînseseră mai aproape unele de altele, ca și cum ar fi căutat să se ajute reciproc. Altă iluzie.

Ritchie îl găsi pe Lindsay așezat pe scaunul său.

— Semnal de la escortă, dom'le comandant. Nu s-a cules nici un supraviețuitor.

Mai mult pentru sine, Lindsay zise :

— Și nici un U-bot n-a fost scufundat.

— Nu, dom'le comandant.

Lindsay se întoarse în scaun.

— Spune-i locotenentului Barker să trimită la toate posturile de luptă niște supă fierbinte. Și niște sandvișuri.

Pe cînd Ritchie instruia un timonier alergător, Lindsay îl auzi pe Stannard murmurînd :

— Ar fi trebuit să se gîndească ăla singur la așa ceva.

Lindsay se întoarse și-și îndreptă privirea spre pupa rotundă a vasului cu muniție ce părea că pivotează de-o parte și de alta a bastonului din prova *Benbeculei.*

— Vino mai aproape, navigatorule.

— Ordonați ! Stannard se apropie de scaun.

Lindsay păstră vocea pe un ton foarte coborît.

— Dumneata ai tot ce trebuie unui bun ofițer, unui ofițer de marină vreau să spun. Cît de greu îi venea să-și mențină vocea la un ton egal. Ești în același timp și un bun ofițer cu navigația, ceea ce este esențial pe o navă ca asta a noastră. Ridică privirea și studie trăsăturile feței lui Stannard, palide în umbra nopții. Dar, spre binele dumitale, nu încerca să fii mai aprig decît ți-e firea. Nu te înăspri mai mult decît trebuie, căci devii fragil. Destul de fragil ca să cedezi tocmai cînd e mai mare nevoie de dumneata !

— N-am vrut să spun decît că...

— Nu-mi pasă de ce ai vrut să spui ! Din cîte știi dumneata, Barker s-ar putea să se fi ocupat înaintea noastră de hrana oamenilor. Sau ar fi putut să cadă într-un tambuchi și să-și frîngă gîtul.

Stannard zise brusc :

— Mi-am cerut iertare !

— Atunci e în regulă. Lindsay se întoarse spre ferestrele comenzii. Să-ți mai spun un singur lucru și apoi poți să-ți vezi de treabă. Dacă se întîmplă să șuiere prin aer o bucățică de schijă Krupp și să treacă prin fereastra asta, sau să explodeze un proiectil deasupra noastră, pe Maxwell și oamenii lui, s-ar putea ca toate lucrurile să se schimbe pentru dumneata, dintr-o lovitură. Lăsă să treacă cîteva secunde, cîntărind resentimentul și nehotărîrea din sufletul lui Stannard. Într-un astfel de caz, dumneata rămîi la comanda navei. Poate chiar singur pe toată puntea de comandă. Și poate numai pentru cîteva secunde, pînă ce vine cel de al doilea proiectil. Sau pentru mai multă vreme, în care timp vei fi nevoit să conduci carcasa asta bătrînă fără nici un ajutor de la nimeni.

Stannard dădu ușor din cap...

— Cred că v-am înțeles, domnule comandant. Vă cer iertare. Surîse cu tristețe. Cînd ai toată vremea pe comandant sau pe altcineva lîngă tine să-ți dea ordine și să te scoată din încurcătură, e greu să-ți imaginezi cum va fi cînd ești singur.

Lindsay aprobă din cap și-și scoase pipa.

— Cu asta am încheiat definitiv discuția.

Dar Stannard îi răspunse :

— Tot așa am greșit și în cazul lui Aikman. N-am să uit niciodată cum arăta la chip cînd a plecat de la bord.

— Eu sînt acela care a făcut atunci greșeala. Își dădu seama că Stannard se miră. Te surprinde că pot greși ? Rîse scurt. Și eu gîndeam la fel despre primul meu comandant. A murit la Narvik. Dar, pînă la urmă, m-am convins că nu era decît un om. Ca noi toți.

Dancy transmise :

— Domnul comandant secund este la telefon. Vrea să știe dacă putem da liber de la posturile de luptă.

— Spune-i că nu. În vreme ce Dancy se înapoia spre telefon, adăugă, cu voce calmă : Știu că le este frig și sînt obosiți. Mai mult ca sigur că mă blestemă și mă înjură pentru tot ce pătimesc. Dar eu vreau să fiu sigur că, dacă vom încasa vreo torpilă, oamenii din echipaj, sau măcar cea mai mare parte a lor, vor fi pe punte, unde mai au șanse de supraviețuire în astfel de cazuri.

Jupp își făcu apariția la ușă, purtînd o tavă :

— N-ați vrea o cacao fierbinte, dom'le comandant ?

Lindsay se uită la Stannard, simțind că abia se mai poate stăpîni de încordare.

— Vezi, navigatorule ? Cineva tot și-a adus aminte de noi !

Stannard se duse spre tribord, unde Dancy urmărea prin binoclul de noapte vasul dinaintea lor.

— Ar fi fost bine să auzi și dumneata, măcar în parte, cele ce mi-a spus mie. Își păstră vocea la un ton foarte coborît. Poate că, odată, în viitor, ai fi putut să le pui pe hîrtie, în scrierile dumitale.

Dancy lăsă jos binoclul.

— Le pune și el pe toate la inimă, nu-i așa ?

Stannard aprobă încet din cap.

— Și cum ! I-am zărit fața cînd nava a trecut printre sărmanii ceia rămași în urmă, în baltă. Știi că am fost ambarcat cu fel de fel de comandanți în viața mea, dar nici unul nu era ca ăsta !

Dancy mărturisi simplu :

— Mie mi-a fost o frică, ca de moarte !

Stannard ridică o cană de cacao de pe tava lui Jupp și o ținu în mîinile înmănușate. „Și mie mi-a fost la fel, gîndi obosit. Iar, în acest timp, Lindsay se silea să privească, fără să clintească, cum mor oamenii, deși a trebuit să se forțeze aproape fizic ca să reușească. Parcă și-ar fi pus la încercare tăria și s-ar fi urît singur pentru ceea ce face."

Își aduse brusc aminte de un comandant de-al său, de pe un vas cu carne congelată, plecat din Australia. S-a abătut din drum să dea asistență unui portughez care-și pierduse cîrma, pe timpul furtunii, în larg de capul Finisterre. Și ce furtună a fost ! Pe atunci Stannard era ofițer III, proaspăt venit la bord, iar ideea de a rămîne lîngă un vas avariat, pe marea zbuciumată de valuri cît munții, l-a făcut să jure că aceea va fi ultima lui călătorie pe mare, dacă o apuca să mai ajungă în port. Bătrînul comandant a stat atunci pe punte timp de trei zile, fără să doarmă nici un minut și fără să se odihnească, pînă a reușit să ia la bord și ultimul marinar de pe vasul portughez. Iar soluția aceasta a adoptat-o abia după ce i-au eșuat toate încercările de a remorca nava avariată.

La bord se afla și un pasager, de meserie doctor, iar Stannard l-a auzit că-i spune comandantului :

— Ești obligat, acum, să te odihnești, că de nu, viața dumitale e în primejdie.

Căpitanul, un om tăcut în cea mai mare parte a timpului, l-a privit cu indiferență și i-a răspuns :

— Viața mea, doctore ? A plecat pe puntea ce se mișca dezordonat și i-a zis peste umăr : Viața mea este făcută numai din obligații. Nimic altceva nu mai contează.

Pe atunci, Stannard se lupta cu necazuri proprii și nu a dat importanța cuvenită vorbelor acelea.

Acum, îl privi pe Lindsay cum se apleacă pe repetitorul giro, ținînd în dinți pipa neaprinsă. Abia azi reușea să le înțeleagă așa cum trebuie.

ABANDONAȚI

Cea de a treisprezecea zi de la plecarea din Liverpool a găsit convoiul în marș direct spre sud, avînd insulele Capului Verde la travers babord, la circa trei sute de mile depărtare. Natura îmbrăcase cu totul alte culori, dar cei de la bordul *Benbeculei* nici nu au băgat de seamă momentul exact al acestei schimbări. În locul cenușiului de plumb, marea și-a colorat fața cu un albastru închis, iar deasupra înaltelor catarge, cerul avea o nuanță mult mai deschisă, a cărei vastă singurătate era întreruptă de cîteva fîșii de nori străvezi risipiți ici-colo.

În scaunul său, Lindsay simțea fiecare clătinare a navei, ale cărei tangaj și ruliu se îmbinau în neplăcute mișcări în spirală.

Briza constantă nu înceta să răscolească apa albastră, presărînd-o cu milioane de berbeci albi, iar vîntul de larg își adăuga efectul, mărind tangajul și ruliul, încît comandantul avea impresia că scaunul i se înfige în trup, iar oasele încearcă să-i străpungă pielea.

Treisprezece zile. Zile lungi, urmate de nopți și mai lungi, fără aproape nici un răgaz dat oamenilor care veneau și plecau la treburile lor în mod mecanic, ca niște roboți cu ochi obosiți.

Nu se schimbase numai vremea. Convoiul naviga acum doar pe două coloane, căci se micșorase. A doua zi după ce primul cargou a fost torpilat, un altul, *Pole Star*, avusese aceeași soartă. Cu diferența că atacul nemților a fost de data aceasta mai bine pus la punct şi executat mai coordonat, probabil simultan de către trei submarine. A încasat două torpile într-un bord şi a început să se scufunde în cîteva minute. Mai înainte chiar ca valul din jurul etravei sale ruginite să se stingă, o a treia torpilă a izbit drept la cuplu maestru, rupînd vasul în două, partea prova scufundîndu-se imediat, iar cea din pupa rămînînd să plutească, pînă ce un distrugător a acostat lîngă ea şi a cules supravieţuitorii. Tot în aceeaşi zi, una din navele de escortă a fost lovită, explozia forfecîndu-i corpul ca o uriaşă flacără de sudură, şi despărţindu-i teuga de rest atît de net încît interiorul carenei a fost vizibil, timp de cîteva minute, pînă ce nava s-a culcat pe o parte şi a dispărut, capătul siajului ei de spumă, drept şi alb, marcînd locul unde plonjase.

Încurajate de succesul de pînă atunci, submarinele au efectuat un atac la suprafaţă, pe timpul nopţii, dar au fost surprinse şi ţinute în şah cu proiectile luminoase, de un alt distrugător. Acesta rămăsese în urma convoiului, pentru a culege cîţiva supravieţuitori descoperiţi de hidroavionul crucişătorului. De fapt, erau oameni din alt convoi şi nici nu se puteau numi supravieţuitori. Opt într-o barcă ciuruită de schije, n-au fluturat din mîini şi nici n-au chiuit, cînd distrugătorul s-a apropiat. Erau morţi de cîteva săptămîni. Purtaţi în derivă de curenţi şi de vînturi, uitaţi de lumea cea vie, pe care o părăsiseră.

Distrugătorul a pornit în viteză, să ajungă convoiul din urmă şi, tocmai cînd se pregătea să dea semnal de recunoaştere, a detectat submarinele navigînd la suprafaţă, chiar în drumul său.

În strălucirea de basm a proiectilelor luminoase, a deschis focul cu toate tunurile care aveau cîmp de tragere. Unul din U-boturi a reuşit să plonjeze în imersiune, fără a fi lovit, dar la un altul au fost observate explozii atît de aproape de el, încît mai mult ca sigur că nu va ajunge acasă. Cel de al treilea a fost şi mai puţin norocos. În lumina înşelătoare a proiectilelor, comandantul neamţ n-a apreciat corect relevmentul şi depărtarea la care se afla distrugătorul. Sau poate că tuburile lanstorpile din pupa erau goale şi a încercat să angajeze adversarul cu tuburile prova. Indiferent de motivul care a determinat rondoul brusc al submarinului, rezultatul imediat a fost catastrofal. Năpustindu-se cu viteza de douăzeci şi cinci de noduri, distrugătorul a pintenat inamicul la mică distanţă în pupa chioşcului, sfîşiindu-i şi încălecîndu-i puntea şi corpul rezistent, cu un scrîşnet de oţel ce s-a auzit pînă şi la bordul *Benbeculei*. Ca un rechin despicat, U-botul s-a dat peste cap, rupîndu-se în două, cînd distrugătorul şi-a desăvîrşit lovitura, trecînd complet peste el.

La ivirea zorilor, marinarii de pe vasele din coada convoiului s-au aliniat la balustrăzi şi au ovaţionat distrugătorul victorios, cu strigăte sălbatice şi disperate, iar acesta s-a întors şi a luat drumul spre periculoasele ape ale Gibraltarului. Din pricina etravei rupte şi îndoite pînă aproape de peretele etanş al compartimentului de coliziune şi a teugei larg deschise spre mare, nava va fi multă vreme scoasă din luptă. A prezentat o privelişte dureroasă, dar sfidătoare, pînă ce silueta ei joasă s-a estompat în urma convoiului, în care numai puţini au fost aceia care nu s-au rugat pentru sosirea ei cu bine la destinaţie.

Nimic deosebit nu s-a mai înregistrat în următoarele două zile. Dar apoi, un tanc petrolier a fost lovit de o torpilă lansată de la mare distanţă, încărcătura lui răspîndindu-se în jurul carenei sparte, ca un sînge negru, pînă ce petrolul a luat foc şi a înconjurat vasul cu un zid de flăcări, care aproape a prins în capcană una din navele de escortă, în încercarea ei de a salva cîțiva oameni din echipaj.

Lindsay aprinse tutunul din pipă și căută să se concentreze asupra vaselor care navigau înaintea sa. Fără acest efort continuu, i se închideau ochii și se vedea silit să se scoale în picioare și să se miște, încoace și încolo, ca un animal în cușcă, pînă ce circulația sîngelui și mintea îi reveneau la normal.

Treisprezece zile. Două nave de escortă lipsă și trei vase din convoi scufundate. Cele două coloane rămase aveau în cap transportorul de trupe *Cambrian* și crucișătorul *Madagascar*. Numai cîte patru vase în fiecare coloană, *Benbecula* navigînd exact la traversul cargoului încărcat cu muniție. Teama inițială pe care o produsese prezența acestuia în convoi, în cea mai mare parte a timpului într-o poziție foarte apropiată de *Benbecula*, făcuse loc, pînă la urmă, unui soi de admirație. Zi de zi, sub atacurile de submarine și disperatele schimbări de drum și de viteză pentru evitarea lor, vasul continua să se mențină în poziție. Mare și urît, ca și numele pe care-l purta ; *Demodocus*, navigase pînă acum — după părerea lui Goss — sub aproape toate pavilioanele pămîntului, din momentul cînd fusese lansat la apă, cu patru ani înainte de izbucnirea primului război mondial. Vasul folosea cărbuni și constituia, de obicei, calul de bătaie al semnalelor ironice, privind fumul în exces scos pe coș, dar cel de la comanda lui nu dădea doi bani pe observațiile ce i se făceau, iar șeful mecanic — așa cum sugerase Fraser — era silit să apeleze la orice metodă, ca să nu-i sară căldările în aer.

Lindsay se uită la cîțiva dintre oamenii din cartul liber, întinși pe bocaporții prova. În lumina intensă, fețele și brațele lor goale apăreau foarte palide, aproape albe. Era bucuros că în ultimele douăzeci și patru de ore nu mai avusese loc nici un atac de U-boturi şi nici avertizări din partea Amiralităţii asupra activităţii submarinelor inamice. Marinarii au putut astfel să se odihnească un pic, să se bucure de mese calde, gătite ca lumea şi, mai ales, să fie scutiţi de zgomotul iritant şi îngrijorător al clopotelor de alarmă.

Îl auzea pe Stannard umblînd prin camera hărţilor. Nu era de cart, aşa că probabil încerca să-şi completeze jurnalul de bord personal.

Locotenentul Maxwell conducea cartul de dinainte de amiază şi se afla, acum, pe aripa babord a punţii de comandă, măsurînd din ochi vasul cu muniţii, pe sub cozorocul şepcii trase pe ochi ca să se apere de soare. Locotenentul Anthony Paget părea că nu ştie unde să stea. Temător să nu-şi deranjeze comandantul de cart, se ţinea în tribordul punţii, dar, în acelaşi timp, părea preocupat să nu iasă din raza de vedere a lui Maxwell, în cazul în care acesta ar avea nevoie de el.

Paget îl înlocuise pe Aikman. „Pare un tip destul de plăcut“, gîndi Lindsay. Îşi obţinuse certificatul de ofiţer de cart pe o corvetă, deşi intrase în marină doar de optsprezece luni. Înainte de război fusese membru al unei firme de avocaţi din Leeds. Instituţia era fondată de tatăl său, altfel ar fi ajuns cu mult mai greu la poziţia pe care o deţinea, gîndi Lindsay. Era sfios şi temător, iar fostul său comandant îi scrisese în caracterizarea-memoriu: „Cinstit şi demn de încredere, dar îi lipsesc calităţile de conducător“.

Însă, acum, se număra printre locotenenţii calificaţi să execute serviciul de ofiţer şef de cart, ceea ce va uşura mult sarcinile în navigaţie, căci ceilalţi ofiţeri nu aveau nici un fel de experienţă şi nu li se putea încredinţa această răspundere.

Hussey, maistrul telegrafist, se prezentă la Lindsay :

— Nimic altceva decît buletinele obișnuite, dom'le comandant. Nici o avertizare despre submarine. Răsfoi prin registrul de radiograme, pus la punct cu mare strictețe. Se pare că japonezii continuă să avanseze. Ținu registrul în lumina soarelui și-l privi de aproape, ca să descifreze scrisul. Zice că au ajuns la o localitate numită Batu Pahat. Zîmbi încurcat : Din cît mă pricep eu la geografie, ar putea fi și în Siberia, dom'le comandant.

Ușa spre pupa se închise cu zgomot.

— Care-i aia ? Stannard se oprise în lumina soarelui, cu gheara de compas într-o mînă. Lindsay îi răspunse calm :

— Batu Pahat.

Stannard se clăină, sprijinindu-se de portavoci.

— La numai șaizeci de mile de Singapore, pentru numele lui Dumnezeu ! Nu se poate ! Nici o armată nu se mișcă atît de repede !

Paget interveni sfios :

— E situat în colțul de sud-vest al Malaeziei, domnule locotenent.

— Știu, îi răspunse Stannard, privindu-l fără să-l vadă.

Paget, zelos, socoti că e momentul să-și arate cunoștințele :

— Am citit, pe undeva, că acolo se face un negoț de coastă foarte intens cu cauciuc și...

— Du-te, te rog, și anunță-l pe ajutorul șefului de echipaj să vină la mine, pe comandă.

În vreme ce tînărul locotenent plecă grăbit să dea telefon, Stannard zise :

— Vă mulțumesc, domnule comandant. Nu era nevoie să faceți asta pentru mine. Omul n-avea intenția să mă supere.

— Sînt convins. Lindsay îl privi grav. Dar, uneori, un singur cuvînt în plus e suficient să înnebunească pe cineva. Zîmbi. Cred că fratele dumitale a fost scos de acolo. Dacă insula Singapore trebuie să devină poziția principală de rezistență împotriva inamicului, retragerea oamenilor din peninsulă este o primă măsură evidentă pentru oricine.

— Bănuiesc că da, aprobă Stannard, înclinînd din cap. Dar cînd mă gîndesc la toate rapoartele astea ! Se încurajă singur, zicînd : Nu se poate ca cei răspunzători de luarea măsurilor acolo să nu-și dea seama de situația reală.

Lindsay își feri privirea într-o parte.

— Există unii care niciodată nu se obosesc să citească cuvintele de avertizare ; se mulțumesc să verifice numai dacă virgulele sînt puse corect ! Se freacă la ochi. Să nu ne mai gîndim însă la asta. Probabil că și cei de acolo fac tot ceea ce le stă în putință.

Paget se reîntoarse pe comandă.

— Maistrul principal Archer vine imediat, domnule comandant.

— Bine. Lindsay se așeză din nou în scaun. Acum trebuie să ticluiesc ceva de spus ăstuia.

— Da, domnule comandant. Paget arăta pierdut, nu înțelegea nimic.

Un semnalizator strigă :

— Semnal de la escortă, dom'le comandant ! *Merlin* a prins în aparatul de detecție sub apă un obiectiv în relevment zero-nouă-zero. Și distanța față de el descrește continuu !

Paget îl privea cu gura deschisă. Lindsay se răsti :

— Sună la posturile de luptă ! Simțea sudoarea adunîndu-se sub strînsoarea chipiului. Hai odată, mișcă, omule !

Cînd clopotele răsunară strident în toată nava, se ridică din scaun și merse la aripa tribord, unde Maxwell încă se mai uita la vasul cu muniție.

— Ce s-a întîmplat, tunarule ? N-ai auzit alarma ? Maxwell tresări și-l privi aproape cu uimire.

— Ba da, domnule comandant. Iertați-mă !

Alergă către postul său de luptă, de pe comanda de artilerie, concomitent cu Hunter și ochitorii aparatului director, care tropăiau, venind dinspre puntea bărcilor, să urce cealaltă scară.

Ritchie era de acum pe comandă, ștergîndu-și firimiturile de pe jachetă și mestecînd încă, în momentul cînd și-a pus luneta la ochi și a strigat :

— Semnal de la comodor, dom'le comandant. „Formația va schimba de cap, luînd drum adevărat doi-cinci-zero.“

— Confirmă !

Lindsay se sprijini de consolă și simți în mîini vibrația navei, odată cu revenirea la viață a portavocilor și telefoanelor din toate compartimentele.

Luneta telescopică a lui Ritchie scîrții cînd o întinse din nou să privească nava comandant.

— Semnal : „Întoarcerea se execută prin ocolire !“

Stannard se și găsea lîngă girocompas, fără ca fața să-i trădeze vreo emoție, în timp ce studia coloana care întorcea încet, la tribord. Vasul din prova lor, singurul tanc petrolier care le mai rămăsese, era de construcție recentă și evitase cu greu o torpilă în cursul atacurilor anterioare. Ritchie raportă :

— *Merlin* a ridicat la vergă flamura neagră, dom'le comandant. Înseamnă că e pe cale să lichideze submarinul !

— Să sperăm că așa va fi, mormăi un timonier alergător.

— Cîrma dreapta zece !

Gura lui Stannard se încordă cînd o salvă de grenade antisubmarine explodă undeva, în pupa babord. *Merlin* naviga cu viteză maximă și gira acum într-un rondou larg, siajul său curb fiind presărat cu erupțiile de apă înspumată ale exploziilor.

— Cîrma zero !

Stannard își întoarse fața să urmăreasca cum etrava dreaptă a lui *Demodocus* face ocolirea în noul drum, executînd astfel ordinul primit prin semnal. S-au auzit noi explozii, iar o altă navă din escortă veni în viteză de-a lungul coloanei, pentru a se năpusti asupra zonei aceleia de apă răscolită de ultimele grenade.

În timp ce escortatorul brăzda adînc apa înspumată, Lindsay observă grenadele antisubmarine zburînd în ambele borduri, concomitent cu alte două lansate de pe planul înclinat de la pupa, direct în siaj. Și le imagina cum cad în adîncuri, cu viteză de zece picioare pe secundă și... apoi... Deși se aștepta la așa ceva, nu s-a putut împiedica să tresară cînd grenadele au detunat și și-au azvîrlit spre ceruri parte din furia lor dezlănțuită. Coloanele de apă înălțate păreau că atîrnă mult timp în aer, pînă să se aștearnă, domolite, în vaste cercuri de spumă și pești morți.

— Semnal de la *Madagascar*, dom'le comandant ! Vocea omului se transformă într-un țipăt : Torpile ! Vin spre noi din tribord !

Crucișătorul își întorcea masa cenușie cu prova către torpilele invizibile, iar la mare depărtare, în capul formației, un distrugător făcea rondou pentru a veni cît mai repede să ajute la combaterea inamicului.

— Trebuie că sînt două ticăloase care ne atacă, domnule comandant. Stannard își duse binoclul la ochi și adăugă : Fii cu ochii pe vasul din prova noastră, timonier !

Ține-te după el ca un cîine ciobănesc, indiferent de ce se întîmplă !

— Am înțeles, domnule locotenent ! Joliffe manevră ușor timona din cavile și-și pironi ochii pe tancul petrolier.

— Bine că nu l-au nimerit ? Dancy se răsuci pe călcîie, cînd o dublă explozie zgudui pereții comenzii și fulgi de pitură uscată i se cernură pe chipiu.

Cargoul din pupa crucișătorului fusese lovit. Torpilele au trecut, pe cît se pare, printre cele două transportoare de trupe din coloana tribord, n-au nimerit crucișătorul, dar au lovit celălalt vas, pe cînd acesta executa întoarcerea. Începu să se încline în babord, scoțînd un fum gros prin spărtura făcută în bordaj și lăsînd să atîrne aripa punții de comandă deasupra mării, ca o încîlceală de fier răsucit și echipamente sfărîmate.

O bolboroseală puternică de apă înspumată sub etamboul vasului îl făcu pe Stannard să spună :

— A pus mașinile pe drum înapoi. Comandantul încearcă probabil să-l oprească ca să ușureze presiunea asupra peretului etanș.

Lindsay își ținea binoclul la ochi, cu toate că întreaga comandă se zguduia de tunetul grenadelor antisubmarine. Observă cum figuri mărunte aleargă pe puntea vasului lovit, în timp ce altele se căznesc să facă să alunece o plută peste bord. S-a auzit o explozie interioară, atît de puternică, încît puntea de comandă s-a ridicat și s-a sucit cu totul din poziția ei, iar coșul s-a muiat din tăblii și s-a prăbușit într-un vîrtej de fum, de parcă ar fi fost din carton.

Indiferent de cauză, gîndi Lindsay, explozia îi omorîse pe toți cei de pe comandă. Sau transmisiile comenzii au fost distruse de șoc. Orice-ar fi fost, vasul continua să toace apa în mers înapoi, cei din compartimentul mașinilor fiind în

momentul acesta prea amețiți sau prea disperați pentru a-și mai da seama de tot ceea ce se întîmplă pe punte.

Cargoul care avea poziție în formație în urma celui torpilat a înțeles, într-un tîrziu, pericolul în care se află și comandantul lui a redus viteza, lucru evidențiat de valul prova care se micșorase mult, însă distanța dintre el și cel avariat continua să descrească.

O barcă de salvare reuși să ajungă la nivelul apei, dar fu răsturnată de elanul spre înapoi al vasului, oamenii fiind azvîrliți în apă și înghițiți imediat de bulboana elicelor.

Ceilalți au izbutit pînă la urmă să dezlege pluta de salvare, dar acum nu mai puteau face altceva decît să stea înghesuiți lîngă balustradă, căci vasul continua să meargă înapoi. Acesta se apleca din ce în ce mai mult într-un bord și era, evident, pe cale de scufundare, dar mai constituia încă o amenințare reală pentru vasele din convoi, care căutau să-și mențină formația.

— Comodorul transmite ca *Rios* să ia drum de evitare, dom'le comandant !

Rios era cargoul din pupa celui torpilat și Lindsay îl observă cum întoarce încet și ia drum în afara coloanei dezmembrate.

— Torpilă în babord, domnule comandant ! Dancy strîngea în mînă receptorul telefonului de comunicație cu gabia, de i se albiseră degetele. Distanță două cabluri !

Lindsay își potrivi binoclul pentru a urmări agitația de nedescris de pe comanda cargoului cu muniții. Torpila părea că se îndreaptă direct către el. Cineva strigă în apropiere :

— Dacă sare el, sărim și noi !

— Liniște pe comandă ! Vocea lui Jolliffe răsună ca un oțel de fierăstrău, dar ochii săi rămaseră fixați pe vasul din prova.

A fost mai mult o senzaţie decît un zgomot. Lindsay văzu vasul cu muniţie cum se opinteşte în marş şi cum cargoul prova şi bigile sale se prăbuşesc învălmăşite, odată cu apariţia violentă, deasupra punţii, a binecunoscutei coloane uriaşe de apă.

În acele cîteva secunde, nimeni n-a mai mişcat şi nici n-a rostit vreun cuvînt. Părea că toţi au încetat chiar şi să respire. *Demodocus* şi-a încetinit treptat mersul înainte, din care cauză a început să piardă la relevment şi să rămînă în pupa babord faţă de *Benbecula*, trăindu-şi, aşa cum erau convinşi toţi cei care îl priveau, ultimele secunde de viaţă. Nici marea, nici cerul, nici exploziile grenadelor antisubmarine nu mai aveau importanţă în ochii lor.

Cargoul torpilat continua să fie tras înapoi de elice şi se adîncea încet în apă, pînă ce s-a rupt în două şi a plonjat în adîncuri. Dar era foarte puţin probabil ca cineva de la bordul *Benbeculei* să fi fost martor al acestor ultime momente sau să observe cum cîţiva dintre marinarii care se zbăteau să se salveze au fost supţi în adînc de bulboana sălbatică, formată în urma scufundării vasului.

Lindsay îşi coborî binoclul şi-şi frecă ochii cu o mişcare bruscă, care-l făcu pe Dancy să tresară alarmat.

Bătrînul *Demodocus* mai era încă acolo. Un fum negru şi des îi ascundea rana şi se înălţa deasupra ei, iar Lindsay îşi ţinu un pic respiraţia pentru a auzi troncănitul metalic al lanţului ancorei din babord derulîndu-se pe navă şi căzînd în apă. Probabil că explozia sfărîmase vreun cabestan sau, pur şi simplu, distrusese puţul lanţului, lovind adînc carena sub teugă.

— Ne cheamă să ne transmită ceva, dom'le comandant ! Ritchie îşi cuibări lampa de semnalizare sub braţ şi urmări cu atenţie luminiţa care clipea fără încetare pe puntea de comandă a vasului cu muniţii. „Am un incendiu în magazia prova." Oftă adînc. „Am gaură mare de apă în babord, dar pompele fac faţă situaţiei." Suspină şi păcăni cu lampa semnalul de confirmare a recepţiei, înainte de a adăuga : Şi zice că, totuşi, speranţele nu sînt pierdute !

De cîteva secunde, un telefon se pornise pe bîzîit. Sau de cîteva minute. Se părea că nimeni nu mai înţelege nimic. Apoi un timonier raportă în grabă :

— Postul de transmisii anunţă că navele de escortă au scufundat încă un submarin, domnule comandant. Spun că e o scufundare certă.

Lindsay îşi şterse faţa cu mîna. Devenise lipicioasă.

— Asta o să-i ţină un pic la respect. Se simţea nesigur pe picioare, parcă atunci îşi revenise după o febră teribilă.

— Semnal de la comodor, dom'le comandant ! Ritchie se arătă foarte calm. Cheamă vasul cu muniţii. Zîmbi amărît. Nici nu mai pot să-i zic numele. Îl întreabă ce avarii are, dom'le comandant.

Lindsay trecu pe aripa din babord a comenzii şi privi spre cealaltă coloană a formaţiei. Spre crucişător, spre *Rios*, care, cu mare greutate, reuşise să evite pintenarea cargoului torpilat şi spre carcasa aceea urîtă al cărui nume Ritchie nu-l putea pronunţa şi care rămînea din ce în ce mai departe în pupa babord.

Din cele şaptesprezece vase plecate atît de curajos din Liverpool, doar unsprezece mai existau în coloană.

Ritchie rupse brusc tăcerea :

— Vasul raportează comodorului că nu mai poate naviga decît cu cinci noduri, pînă or termina reparaţiile, dom'le comandant. Dar incendiul este ţinut sub control. Nu există nici un fel de muniţie în magazia aia, dom'le comandant. Continua să urmărească clipirile regulate ale lămpii de semnalizare. Dar magazia de alături e plină ochi cu trinitrotoluen.

Lindsay se uită la Stannard.

— A scăpat ca prin urechile acului. Şi totuşi, s-ar putea să fie obligaţi să abandoneze vasul. Spune-i secundului să pregătească armamentele bărcilor şi pe cei de la manevra plaselor şi colacilor de salvare.

Un distrugător se apropie încet, venind de dincolo de *Demodocus* şi contrastînd puternic, prin alura catargelor şi suprastructurilor, cu carcasa greoaie şi silueta demodată a vasului cu muniţii. Cînd a ieşit în plină vedere, Lindsay observă că e vorba despre *Merlin*.

Megafonul cu difuzor şuieră, înainte de a anunţa cu voce de tunet :

— Am de transmis un ordin pentru dumneavoastră, domnule comandor !

Lindsay îşi îndreptă binoclul spre distrugătorul care trecea încet pe lîngă ei. Văzu ofiţerii şi veghea de pe comanda descoperită, odihnindu-se după ultima lor luptă, ultima lor victorie.

Faţa comandantului dansă în lentilele binoclului, bătută de soare şi de vînt, aceeaşi faţă pe care o văzuse în biroul de la baza din Scapa. Acesta avea măcar ceva de care să fie mîndru. Scufundase un U-bot şi avariase cel puţin încă unul.

Lindsay luă megafonul şi ţipă în el :

— Bravo, *Merlin !*

Dar în interiorul său fu din nou cuprins de un val de resentiment şi disperare. Pentru acest tînăr ofiţer de pe distrugător, *Benbecula* nu era decît un vas oarecare, ce trebuia escortat şi protejat. Nimic altceva decît o mare şi vulnerabilă pacoste.

Megafonul continuă :

— Ordin de la comodor : „Veţi rămîne lîngă *Demodocus* şi-i veţi asigura escorta.“ Dînsul consideră că încetinirea

marşului constituie un risc prea mare pentru transportoarele de trupe. Adăugă, cu ton oarecum de scuză : În aceste condiţii, chiar şi crucişătorul este cam golaş în faţa inamicului.

În spatele lui Lindsay, Dancy şuieră furios :

— Ce zice ăsta ? Fără escortă ? Chiar ne părăsesc şi ne lasă să ne descurcăm singuri ?

Distrugătorul îşi mări viteza, iar vocea răsună din nou la megafon :

— Mîine, în zori, veţi fi luaţi în primire de alte nave de escortă. Dar sîntem siguri că acum nu mai există nici un U-bot prin preajmă. Oricum, se va ţine tot după convoi, chiar dacă a mai rămas vreunul.

Lindsay ridică o mînă şi flutură spre el.

— Noroc bun !

Urmări distrugătorul cum se depărtează în plină viteză. „Noroc bun.“ Era sigur că tînărul avea aşa ceva, din plin. Iar lui îi venea greu să-şi ascundă durerea, convingerea că s-ar fi cuvenit ca el să fie pe puntea de comandă a unei astfel de nave. Să fie cu adevărat folositor.

Se întoarse cu spatele la celelalte vase.

— Semnalizează lui *Demodocus* să-şi ia poziţia în pupa noastră. Determină-i viteza exactă şi reduceţi în mod corespunzător rotaţiile noastre.

Stannard se mai uita încă la tancul petrolier. Naviga înainte atît de repede încît părea că *Benbecula* are maşinile în marş înapoi. Lămpi de semnalizare continuau să clipească şi la verga navei comandant fluturau pavilioane de semnalizare. Navele de escortă şi-au reluat postul în formaţie, iar crucişătorul schimbă de drum, pentru a lua conducerea liniei de şir formată de vasele comerciale, ca un cavaler în armură, care-şi păzeşte avutul. În răstimp de cincisprezece minute, convoiul se depărtase destul de mult pentru ca vasele, care le erau pînă atunci atît de familiare, să-şi piardă cu totul personalitatea şi caracteristicile. După o oră, aproape că nu se mai vedea nimic. Doar o pată de fum la orizont, o lucire de soare reflectată de fereastra comenzii vreunei nave de escortă, în giraţie pentru reluarea căutării antisubmarine. Ritchie zise, cu ton liniştit :

— Ei, timonier, ai văzut ce mai ispravă faină ?

Jolliffe trase cu coada ochiului spre ofiţerii din jur şi aprobă grav din cap.

— Am văzut. Nu m-aş mira să aud cum comodorul a umflat ordinul Serviciul Credincios, comandantul escortei Crucea Serviciul Credincios şi toţi pricopsiţii ăilalţi cîte o medalie. Zîmbi silit. Şi noi ? Noi ne putem socoti al dracului de norocoşi dac-om apuca să vedem zorii zilei de mîine, darmite vreo nenorocită de navă de escortă.

— Veniţi să vedeţi avaria, domnule comandant ! strigă Stannard.

Lindsay i se alătură pe aripa babord a comenzii şi studie vasul cu muniţii. Avea o spărtură mare, de parcă ar fi fost pintenat de un alt vas în plină viteză. Tot mai ieşeau nori de fum din spărtură şi de pe puntea de deasupra ei. Dar nu mai erau în cantitate tot atît de mare şi pe teugă se desfăşura o activitate febrilă, oamenii zbătîndu-se să debaraseze sfărîmăturile bigilor căzute. „Parcă ar lucra pe o uriaşă bombă plutitoare, gîndi el. Dacă incendiul le scapă de sub control sau peretele etanş se încinge prea tare, chiar că devine o bombă uriaşă.“ Ordonă :

— Liber de la posturile de luptă !

Stannard părea surprins.

— Aşa trebuie, navigatorule. Pentru că, dacă există vreun submarin, noi tot nu-l putem auzi ; aşa că la ce bun să scoatem sufletul din oameni degeaba ? Îl apucă pe Stannard de braţ. Află că, dacă era pe aici vreunul dintre huni, cum le zice comodorul, pînă acum şi-ar fi manifestat prezenţa fără doar şi poate.

— Bănuiesc că da, fu de acord Stannard.

— Dar dublează posturile de veghe şi menţine servanţii tunurilor mici grupaţi în apropierea pieselor.

Stannard plecă grăbit să execute ordinul, tocmai cînd Goss urcă scara spre comandă şi se opri în uşă, răsuflînd din greu. Apoi îşi întoarse capul în stînga şi în dreapta, cu o mişcare lentă, ca şi cum nu-i venea să creadă că întreg convoiul se evaporase.

Ritchie strigă :

— Vasul cu muniţii a luat contact radio cu noi, dom'le comandant.

Lindsay se grăbi spre postul de transmisii, unde Hussey şi telegrafiştii săi moţăiau obosiţi în scaunele de oţel.

Hussey zise :

— Poftiţi aci, dom'le comandant. Înmînă un microfon lui Lindsay şi adăugă : Ne daţi voie să fumăm, dom'le comandant ? Băieţii mei au ajuns aproape la limita de rezistenţă.

Lindsay aprobă din cap şi întoarse întrerupătorul cu un ţăcănit.

— *Benbecula* către *Demodocus*. Vorbeşte comandantul. Cum merge treaba ?

Telegrafiştii şi-au îndreptat privirile spre difuzorul din care o voce obosită răspundea :

— Vă mulţumesc că aţi rămas cu noi. N-o ducem prea rău. Doar că peretele compartimentului de coliziune lăcrămează un pic şi toţi oamenii liberi sînt ocupaţi acum să-l proptească cum or putea mai bine. În magazia prova mai este încă incendiu, iar noi nu dispunem de măști cu oxigen. Nu se poate lucra acolo, înăuntru, mai mult de cîteva minute. În difuzor se auzi, răspicat, un oftat. Nu pot lua mai mult de patru noduri viteză. Dacă blestematul ăla de perete se prăbușește, se inundă toată magazia. Greutatea apei, adăugată la cea a încărcăturii din prova, o să-mi scoată pur și simplu fundul afară din lighean ! Rîse. Da' tot e mai bine, chiar și așa, decît cum dorise bestia de neamț, nu ?

Lindsay îi răspunse :

— Mențineți o veghe cît mai bună la pupa, domnule comandant. Am să las o barcă la apă ca să vă trimit niște măști cu oxigen și cîțiva marinari ca mînă de lucru.

— Vă rămîn îndatorat. Urmă o scurtă pauză. Trimiteți și un doctor, dacă vă puteți lipsi de el pe moment. Al meu a fost ucis de explozie și doisprezece dintre băieți abia o mai duc.

— Și un doctor. Lindsay îl zări pe Ritchie în pragul ușii : Spune asta secundului. Cît poți mai repede !

Mai ezită o clipă și apoi continuă în microfon :

— La primul semn că sînteți pe cale să dați de necazul cel mare, domnule comandant, săriți cu toții în apă. Voi face tot ce pot să vă culeg.

Difuzorul amuți și el se reîntoarse pe aripa comenzii. Goss îi raportă :

— I-am pus pe toți în mișcare, domnule comandant. În cinci minute, barca e gata de lăsat la apă. Am să-l trimit pe locotenentul Hunter ca șef al echipei. Doctorul așteaptă pe puntea bărcilor. Mă duc și eu cu ei, dacă doriți, adăugă el, după o mică pauză.

— Nu ! Lindsay se uită cum barca cu motor din babord atîrnă liberă, în afara bordului, la gruie. Am nevoie de dumneata aici.

— N-ar fi mare diferență între un loc și celălalt dacă mai apare un submarin, zise Goss, ridicînd din umeri.

O jumătate de oră le-a luat transbordarea oamenilor și echipamentului necesar și ridicarea bărcii cu motor. Grupuri de marinari din bordul liber s-au adunat pe duneta *Benbeculei* să privească activitatea de pe puntea vasului avariat : furtunurile aduse aruncau jeturi de apă în magazia incendiată, un vinci s-a trezit la viață cu zgomot și a început să fie curățite și ridicate resturile de pe teugă.

Lucrul a continuat toată după-amiaza, în vreme ce navele brăzdau apa albastră a oceanului cu o viteză ceva mai mare ca cea a melcului.

La bordul *Benbeculei*, atmosfera devenise calmă și curios de lipsită de griji. Cînd se găseau în convoiul apărat, iar din toate direcțiile se raportau submarine inamice, moartea devenise ceva foarte apropiat. Dar, de regulă, cei mai mulți dintre oamenii aflați în război speră că moartea îi va alege pe alții, niciodată pe ei. Acum însă, fără escortă sau vreun ajutor oarecare, starea de spirit se schimbase radical. Marinarii își vedeau de treburi cu o calmă indiferență. Întocmai ca și oamenii pe care Lindsay îi observase la Londra, pe timpul raidurilor aeriene. Știau bine că ei nu pot interveni cu nimic să schimbe situația, așa că „ducă-se dracului, fie ce-o fi !“, părea să spună starea lor de spirit.

Maistrul principal Archer și oamenii săi verificaseră din nou plutele de salvare și posibilitatea de lansare grabnică la apă, iar cînd soarele a început să-și moaie discul în negura orizontului, majoritatea echipajului acceptase inevitabilul cu resemnare.

Cea de a doua parte a cartului de după-amiază era aproape de sfîrșit, cînd un semnalizator strigă :

— Cineva ne dă semnale, domnule comandant !

Ritchie, care se sprijinea de un rastel de pavilioane, cu picioarele întinse înainte, ca și cum ar fi dormit, a ajuns la aripa comenzii înainte ca Lindsay să se fi mișcat din scaun.

— Nu văd nici pe dracu' !

— Acolo, dom'le maistru, deasupra punții de comandă ! i-a arătat marinarul.

Lindsay își potrivi binoclul și zări pe unul dintre ofițerii vasului cu muniții, o siluetă estompată pe platforma demodată a girocompasului, mișcînd brațele foarte încet, ca acelea ale unei păpuși.

Ritchie își potrivi și el telescopul și înjură :

— Semnale cu brațele ! Cum mă-sa mare crede el că pot eu să le citesc în lumina asta ?

Lindsay își desfăcu picioarele ca să fie mai stabil pe grătare. Nava dansa pe o hulă leneșă, căci briza dispăruse aproape de tot. La viteza lor foarte mică era greu să poți menține binoclul pe silueta aceea minusculă.

— Zice că-i ceva în pupa, dom'le comandant ! La cinci mile sau cam așa ceva. Se uită repede la Lindsay, să-i citească pe față. Ar putea fi un submarin.

Lindsay își lăsă binoclul pe piept. Vasul cu muniții devenise de acum parte integrantă din scenă. Familiar. Aproape să fie socotit de-al lor. Părea imposibil ca ceva să-i mai despartă. Zise :

— Comandantul ăsta e un om dibaci, maistre Ritchie.

Telescopul lui Ritchie se legăna, din pricina hulei, ca o țeavă de tun. Mulți alții, obosiți și îngrijorați cum trebuie că este el acum, ar fi folosit o lampă de semnalizare, sau, și mai rău, chiar transmisia radio.

Goss ieși în grabă mare din camera hărților.

— Ce face ?

— Du-te la pupa, semnalizator, zise Lindsay și ține legătura cu comanda prin telefonul de pe dunetă. Lui Goss îi adăugă : Redu viteza la cea mai mică posibilă, ca să micșorăm distanța și să ajungem în dreptul vasului. Trebuie neapărat să menținem contactul de vedere. Știu că veghea de pe vas poate să observe bine U-botul, dar dacă noi facem acum rondoul, inamicul va înțelege că l-am detectat.

Stannard întrebă :

— De ce n-o fi trăgînd, ticălosul ?

— Știe, al dracului, că noi abia ne mișcăm și că ne poate ajunge oricînd, răspunse Goss, clătinînd din cap.

Un timonier comunică :

— Postul de transmisii raportează că nu a înregistrat nici o emisie radio, dom'le comandant.

Lindsay dădu încet din cap. „Ar fi, totuși, posibil ca submarinul să fi fost avariat în cursul atacului anterior. Poate că nici nu are cum să intre în imersiune, sau că tuburile lanstorpile sînt scoase din funcție, din pricina exploziilor de grenade antisubmarine. Și, totuși, se ține după noi. Șchiopătînd ca un lup rănit, dar periculos."

Aruncă o privire spre flamura de la catarg. Flutura foarte ușor spre pupa. Deci vîntul continua să sufle dinspre sud-est.

Se întoarse să privească, fără a clipi, la soarele îndreptat spre asfințit. Era încă prea sus pe cer. Ambele nave, cu mișcările lor încete, se vor profila pe orizont, ca niște ținte perfecte, încă o jumătate de oră, poate chiar mai mult.

— Cred că U-botul va încerca să se apropie și să folosească tunul de pe punte.

Chiar în clipa cînd pronunță cu voce tare aceste gînduri, știu că se angajează într-un risc. Care-i privea pe toți. Goss arăta uimit.

— Păi, dac-o băga un proiectil în prăpăditul ăla cu muniţii... Nu s-a simţit în stare să mai continue.

Stannard interveni :

— Să le dau un semnal să abandoneze vasul, domnule comandant ? Lăsăm la apă, pentru ei, toate bărcile şi plutele de salvare şi poate că vom reuşi să revenim să-i culegem.

Lindsay continua să privească vasul din pupa. Mare, solid şi negru. E sigur că va fi recunoscut uşor de comandantul submarinului. Ba, poate că acesta cunoaşte chiar şi periculoasa lui încărcătură, pînă la ultimul glonţ. Ce straşnică plată pentru cele îndurate de nava sa pe timpul atacurilor cu grenade antisubmarine. Pentru teroarea sub care au fost ţinuţi submariniştii săi, în timp ce grenadele plouau asupra lor, lansate de vînătorii de la suprafaţă.

— Vrei să spui că trebuie să-l părăsim ? Vorbise foarte liniştit. Şi să fugim ?

— Nu este chiar aşa, interveni Goss. Trebuie să luăm în considerare şi nava noastră. Şi oamenii noştri.

Un semnalizator strigă :

— Dom' maistru zice că vasul cu muniţie vede bine submarinul, dom'le comandant. Zice că-i la suprafaţă, complet la suprafaţă.

Lindsay îşi îndreptă gîndul la comandantul lui *Demodocus*. Un om pe care ar vrea să-l întîlnească neapărat. Un om care, în ciuda hidoasei morţi ce-i pîndeşte, atît de aproape, pe el şi pe oamenii săi, putea observa detaliile, mărunte dar vitale. „Nici un submarin n-ar îndrăzni să umble după pradă cu balasturile total golite şi cu nava ieşită complet la suprafaţă. Ci s-ar menţine cu o parte din balast în tancuri, astfel ca să nu iasă la suprafaţă decît cu strictul necesar, chioşcul şi puntea. Înseamnă că-i sigur

avariat ! Aceasta este unica noastră speranţă de scăpare şi nu poate să fie altfel !"

— Spune-i maistrului semnalizator să-şi folosească lampa Aldis cînd transmite ordinul pe care i-l comunic. În poziţia de acum, lampa este mascată de corpul celuilalt vas. Vreau ca *Demodocus* să pornească un nou incendiu. Ştiu că e foarte periculos. Dar comandantul lui cunoaşte tot atît de bine ce riscă, fără să mai fie nevoie să-i spun eu. Stupă, zdrenţe murdare de păcură, orice, dar să facă un fum al dracului ! Îi dete la o parte pe ceilalţi şi ridică receptorul telefonului cu compartimentul maşinilor. Şeful mecanic ? Aici comandantul.

— Am crezut c-aţi uitat de noi, chicoti Fraser.

— Ascultă. Vreau să faci fum ; cu tot ce ştii şi ce poţi, să-mi scoţi cea mai teribilă perdea de fum de la facerea lumii încoace ? De îndată ce-ţi dau eu semnal.

— Am înţeles, domnule comandant. Lindsay îl auzi cum urlă către asistentul său, Dyke, întrecînd zgomotul puternic al ventilatoarelor. Mi-aţi putea spune şi mie motivul, domnule comandant ?

— Sigur. Sîntem pe cale să angajăm în luptă un submarin aflat la suprafaţă.

Puse receptorul la loc, cînd Stannard zise :

— Aoleu, ce mai foc au făcut ! Dacă n-aş fi auzit ordinul pe care l-aţi dat, aş fi fost sigur că vasul ăla s-a prăpădit.

Lindsay văzu şi el trîmba de fum ce se ridica cu repeziciune la pupa.

— Sună la posturile de luptă ! Îl apucă de braţ pe Goss. Peste zece minute am să pun cîrma banda dreapta. Văzu că pe faţa lui Goss se întipăreşte o expresie de îngrijorare şi se întrebă dacă este pentru viaţa sa, sau pentru cea a navei ? Faptul că U-botul n-a întrebuinţat, încă, radioul nu înseamnă că nu-l va folosi de acum încolo. S-ar putea ca stația lor de transmisie radio să fie avariată, dar dacă apucă s-o repare, s-a zis cu noi. A trebuit să țipe ca să se facă auzit, peste toată larma clopotelor. Așa că du-te la postul dumitale de combatere a avariilor și roagă-te !

Dancy îi strigă :

— Echipajul este la posturile de luptă, domnule comandant.

— Foarte bine. Dă ordin comenzii de artilerie să fie gata. Maxwell va trebui să angajeze lupta cu bateria din tribord.

Îl privi pe Stannard și-i zise :

— Spune șefului mecanic să facă fum, acuma.

Se întoarse să urmărească norul unsuros și gros care începuse să gîlgîie peste buza coșului, aproape imediat ce Stannard a pus receptorul în furcă. Se sili să aștepte cîteva minute, simțind cum nava se opintește sub el și încercînd să estimeze mărimea rondoului făcut în asemenea împrejurări disperate.

— Ești gata, timonier ?

— Gata, dom'le comandant ! Jolliffe aprobă și din cap.

— Ofițerul cu navigația ?

— Gata, ca întotdeauna, domnule comandant. Stannard își forță un zîmbet.

Lindsay își scoase pipa din buzunar și o strînse între dinți.

— Stop mașina tribord. Babordul, toată viteza înainte. Numără din nou cîteva secunde, simțind cum puntea se zbuciumă violent, sub împingerea puternică a unei singure elice. Cîrma banda dreapta ! Privi printr-un hublou înspre pupa, la fumul dens. Mașina tribord toată viteza înapoi !

Se întoarse către marea pustie din fața provei. „S-ar putea să nu reușim. Cărțile nu scriu nimic care măcar să îndreptățească o asemenea încercare. Dar, în toate cărțile alea, nu găsești prea multe lucruri despre războiul adevărat", gîndi Lindsay.

— Cîrma zero ! Amîndouă mașinile pe drum înainte !

Dînd bandă accentuată într-un bord, sub efectul violent al cîrmei şi al elicelor, *Benbecula* se răsuci în rondou, pînă ce ajunse să ia un drum aproape opus celui iniţial. Lindsay sta la centrul comenzii de navigaţie, cu binoclul ridicat în dreptul bărbiei, aşteptînd clipa în care va zări inamicul. Teuga era aproape ascunsă de norul gros, înăbuşitor, scos de coş şi împins de vînt. Schimbarea de direcţie şi curentul descendent făcuseră ca fumul motoarelor lui Fraser să se întindă peste navă, ca o perdea protectoare. Lindsay ştia bine că *Demodocus* se află undeva în tribord, dar perdeaua de fum era aşa de groasă, încît nu-şi putea da seama dacă e la o milă depărtare sau numai la cincizeci de metri. Chiar şi cu uşile închise, Lindsay simţea în gură gustul acru şi neplăcut şi auzea, peste zumzetul maşinilor, cum pe pasarela comenzii oamenii de veghe icneau şi-şi trăgeau răsuflarea. Îşi coborî privirea pînă la repetitorul giro.

— Ţine cap compas zero-unu-zero !

Auzi răspunsul imediat al lui Jolliffe, dar îşi menţinu ochii fixaţi pe pala de fum ce se subţia mereu pe direcţia de marş a navei. Nu mai era mult şi va afla dacă avusese dreptate. Dacă hotărîrea sa era justificată.

Comandantul U-botului presupunea, probabil, că cele două vase sînt răzleţite de convoi, ceea ce era adevărat şi se simţea atît de sigur de sine, încît considera că folosirea torpilelor împotriva lor ar fi fost o risipă.

Lindsay îşi şterse sudoarea de pe ochi. Dacă aşa stăteau lucrurile, iar submarinul german era nevătămat, o singură jerbă de torpile din tuburile prova ale acestuia vor fi de ajuns. Cum *Benbecula* înainta cu viteză maximă, efectul lor ar fi atît de îngrozitor, încît nici nu se mai gîndea la el.

În difuzorul comenzii se făcu auzită vocea detaşată şi lipsită de intonaţii a lui Maxwell :

— Bateria din tribord, fiţi gata !

Lindsay îşi coborî privirea spre teugă, urmărind cum cele două tunuri din tribord îşi mută, încet, gurile în vîrtejul de fum, bîjbîind ca nişte fiinţe oarbe. Mai la pupa, infanteriştii lui deChair erau obligaţi, deocamdată, la inactivitate. Tunul lor din tribord nu avea cîmp de tragere, dacă presupunerile lui Lindsay erau corecte. Dacă, dacă, dacă ! Părea că acest cuvînt îi răsună în creier ca şi cum cineva l-ar fi strigat cu voce tare.

Fîşii înspumate ţîşniră peste provă ; era convins că toate cadranele lui Fraser ajunseseră să indice limita de pericol. Bătrîna carcasă se cutremura şi gemea sub forţa elicelor, iar puntea de comandă părea că se dezmembrează din pricina efortului.

Vocea lui Maxwell răzbi pe deasupra tuturor celorlalte zgomote, ca şi cum ar fi avut microfonul lîngă buze :

— Submarin la suprafaţă, în gisment verde doi-cinci ! Distanţă zero-opt-zero !

Lindsay scrîşni din dinţi, în dorinţa de a pătrunde mai repede prin perdeaua de fum şi a vedea singur cele zărite de Maxwell şi telemetriştii săi, de la posturile de pe pasarela comenzii.

Dincolo de fum se făcu văzută o scurtă lucire şi, la cîteva secunde după ea, se auzi explozia unui proiectil. O clipă fu convins că inamicul îi anticipase manevra şi că acum trage cu tunul în *Benbecula*, pentru a o face să se abată de la drum şi să prezinte astfel o ţintă perfectă jerbei de torpile.

Prin fum apăru o nouă lucire, urmată de bubuitul exploziei.

Lindsay îl privi pe Stannard şi zise :

— Trage în vasul cu muniţii !

Cînd îşi reîntoarse privirea, zări, în fine, U-botul. Chiar la depărtare de patru mile, silueta austeră a acestuia arăta exact aşa cum şi-o închipuise. Lumina asfinţitului se reflecta puternic pe chioşc, făcîndu-l să pară confecţionat numai din aramă.

Atunci clopotele de sub comanda de navigaţie sunară şi ambele tunuri de 152 mm deschiseră focul la unison.

Părea că un secol întreg s-a scurs pînă ce proiectilele au ajuns la ţintă. Cînd Lindsay şi-a fixat binoclul la ochi, două coloane gemene de apă au ţîşnit în pupa submarinului, albul lor deosebindu-se uşor de orizontul întunecat.

— Lungi ! Scurtează doi !

Maxwell se simţea ca la un exerciţiu de tragere la poligon. Niciodată nu-l auzise Lindsay vorbind atît de calm.

Urmări cu respiraţia tăiată reacţia bruscă a celor de pe puntea submarinului. Acesta schimba de cap, pentru a lua drum de coliziune. Dar era încă prea sus la apă, valul din prova trimiţînd limbi înspumate de-a lungul curburii tancurilor de balast, în timp ce-şi executa scurta întoarcere.

Clopotele au sunat din nou şi ambele tunuri s-au smucit în arcuri, undele de şoc zăngănind în geamurile comenzii, ca un suflu de furtună.

Lindsay îşi muşcă buzele cînd cele două proiectile au răscolit marea la dreapta ţintei.

Tunul de pe puntea submarinului răspunse cu o lucire şi Lindsay simţi cum corpul navei se cutremură, cînd proiectilul inamicului explodă alături de bordaj, azvîrlind o coloană înaltă de apă şi fum, în vreme ce schijele zăngăneau pe tăblii.

Se simţea foarte liniştit. Tot ceea ce se va întîmpla în momentele următoare va decide soarta navei sale şi a vasului avariat *Demodocus*. Un lucru însă era sigur. Comandantul german nu putea intra în imersiune şi nici să-şi folosească torpilele. Dacă ar fi putut, ar fi făcut-o de mult. Lindsay îşi imagina consternarea celor de pe chioşcul submarinului faţă de proiectilele lui Maxwell, care se prăvăleau spre ei, din ce în ce mai aproape, în fiece secundă agonizantă. Şi cît de uşor le păruse totul la început : două inofensive vase răzleţite de convoi, fără nici o navă de escortă, cît vedeai cu ochii...

Dinspre prova ţîşni o trîmbă de fum şi Lindsay auzi izbitura scrîşnită a proiectilului ce exploda între punţi.

— Distanţă zero-şase-doi !

Lovi cu pumnul în balustrada din lemn de tec. Submarinul nu dădea semne că vrea să întoarcă şi tunul trăgea mai repede ca înainte. Era de ajuns o singură lovitură bună şi *Benbecula* ar fi fost oprită sau încetinită, în vreme ce nava germană ar fi manevrat într-o poziţie favorabilă, chiar în prova, acolo unde nici unul din tunuri nu ar fi avut cîmp de tragere.

Un proiectil şuieră pe deasupra comenzii şi explodă undeva, spre pupa. Făcea un zgomot îngrozitor pe traiectorie, ca de pînză sfîşiată, şi a trecut atît de aproape încît repetiroul giro, de la aripa din tribord a comenzii, a explodat ca o mică bombă, fragmente din el izbind în uşă şi în plăcile de oţel de deasupra.

Lindsay auzi un om ţipînd şi pe Maxwell răstindu-se :

— Echipa de prim ajutor, pas alergător !

Stannard strigă sălbatic :

— L-am încadrat pe ticălos !

Aproape că suspină de emoţie, atunci cînd două jerbe au încadrat submarinul, îngropîndu-i puntea pupa sub tone întregi de apă înspumată.

Două firave siluete căzură de pe platforma din pupa chioşcului, unde cele patru ţevi ale unui Vierling împungeau neputincioase cerul, şi dispărură în potopul ce se prăvălea pe punte. Unul dintre proiectile căzuse destul de aproape şi împroşcase cu schije toată puntea.

Stannard zise repezit :

— Submarinul schimbă de drum, domnule comandant !

Difuzorul comenzii anunţă :

— Ţinta schimbă de drum, mergînd spre dreapta. Tunul numărul trei, fiţi gata de tras !

— Cred că are avarie la cîrmă, fu de părere Lindsay.

Tunul submarinului mai fulgeră odată şi explozia proiectilului pătruns în navă făcu să tresalte puntea sub picioarele lui Lindsay.

Un tun Oerlikon deschise focul de pe puntea bărcilor, proiectilele sale trasoare zburînd ca nişte mingi roşii spre U-bot, înainte de a se pierde inutil în spinarea valurilor întunecate.

Se auzi vocea lui Maxwell furioasă :

— Oerlikonul numărul trei, încetează focul !

Lindsay îl înţelegea pe deplin pe tunarul Oerlikonului, ca şi motivul pentru care îşi pierduse cumpătul. Nici convingerea că tunul său este neputincios la distanţe mai mari de o mie de metri, nici instrucţia făcută şi nici disciplina impusă de Maxwell nu au fost de ajuns pentru a-l opri. Să vezi clar inamicul, să-l prinzi exact în vizor şi, totuşi, să nu faci nimic pentru a-l lovi, era ceva peste puterile oricărui om.

Tresări cînd cele două tunuri din prova şi-au dezlănţuit din nou flăcările. Nu mai avea nici o noţiune de timp şi de distanţă parcursă. Mintea şi auzul păreau pierdute în trăznetele tunurilor şi ale loviturilor trimise de submarin.

O coloană înaltă de apă ţîşni înspre cer, dincolo de carena submarinului german, în vreme ce un al doilea proiectil explodă direct în bordaj. Probabil că lovise un balast imediat sub suprafaţa apei şi, pentru cîteva secunde, Lindsay fu convins că inamicul fusese rupt în două. Spuma continua să cadă, cînd zări clar coca U-botului alunecînd înainte şi-l auzi pe Stannard ţipînd :

— Ticălosul pluteşte încă !

Lindsay îşi potrivi binoclul, aşteptînd să vadă care-i va fi direcţia. Se pomeni zicînd :

— Se duce la fund. Uite, navigatorule, marinarii sar în apă.

Oare de ce vocea îi suna atît de egală ? Atît de lipsită de emoţie ?

Îşi mută uşor binoclul pentru a observa cum alte forme întunecate se răsturnau de pe chioşcul care începuse să se încline înspre el. Părea că se rupe de corpul submarinului, în jurul căruia explodau la suprafaţă bule gigante de aer, ca nişte creaturi obscene, venite din adîncuri.

— Reduceţi viteza la jumătate. Cîrma dreapta zece !

Se răsuci în jurul său cînd cel de al doilea tun se smuci înapoi şi proiectilul îi explodă lîngă bordajul înclinat al submarinului, ca o minge de foc.

— Încetaţi focul ! strigă Lindsay, coborîndu-şi privirea spre girocompas. Cîrma zero ! Drept aşa ! Ţine cap compas zero-patru-cinci !

Ultima lovitură fusese mai mult decît de ajuns. Prova submarinului s-a ridicat încet deasupra capetelor celor din apă, iar oceanul lacom începu să înghită treptat puntea pupa, care tîra după ea, spre adînc, un cadavru.

Lindsay urmărea scena fără emoție. Atlanticul își savura încă o victorie. Era la fel de imparțial, pe cît era de nemilos.

— Echipa de luptă pentru vitalitate comunică : „Gaură de apă la magazia numărul trei", domnule comandant ! raportă Dancy. Mai este și un incendiu pe puntea B !

Lindsay își menținu privirea asupra submarinului. În lentilele puternice ale binoclului putea distinge algele și mîzga de pe coca ieșită din apă. Fusese, probabil, în misiune multă vreme, săptămîni sau chiar luni. Poate chiar astăzi s-ar fi aflat în drum spre casă, dacă n-ar fi fost ambiția comandantului său. Ambiția stîrnită de vederea a două obiective neajutorate și lipsite de importanță.

— Reușește secundul să se descurce ? întrebă el, aproape cu dezinteres.

— Da, domnule comandant. Vocea lui Dancy tremura de emoție, sugrumat de efortul de a și-o stăpîni. Doar un marinar a fost ucis, iar alți douăzeci sînt răniți de schije sau au arsuri.

— Bine. Dă semnal la *Demodocus* și cere să retrimită pe doctor cît pot de repede.

Se întoarse pentru a privi printr-un hublou spre pupa. Vasul negru, încărcat cu muniții, arăta acum și mai întunecat în umbrele înserării. Rămăsese de față la întreaga luptă, deși știa că ar fi fost aruncat de explozie pînă în fundul iadului, dacă tactica *Benbeculei* ar fi dat greș.

Cineva țipă :

— Se duce la fund!

De pe puntea de deasupra, Lindsay auzi alte strigăte, urmate de o serie de urale, cînd submarinul începu să alunece spre adînc. Cîteva secunde, acesta se mai menținu cu etrava ridicată spre cer, lucind în ultimele raze ale soarelui, ca și cum ar fi fost mistuită de un foc interior. Apoi dispăru cu totul.

Uralele descrescură și se stinseră, iar Lindsay observă cum unii marinari se aliniază lîngă balustradă să privească în tăcere pata de ulei care se lățea pe apă, mărind întunecimea ca o umbră de nor solitar.

— Amîndouă mașinile încet înainte!

Lăsă binoclul să-i cadă pe piept. Aproape că simțea fizic ceea ce gîndeau oamenii, tulburarea și nesiguranța care-i cuprinsese. Era prima lor victorie clară, probabil una din acele puține ocazii în care o navă construită în scopuri pașnice a distrus una creată pentru război. Acum, că imposibilul se împlinise, toate emoțiile le dispăruseră, lăsînd loc șocului psihic și îndoielii.

— Lumina zilei aproape că a dispărut, domnule comandant, zise Stannard. Urmări fața impasibilă a lui Lindsay, așteptînd să-i descifreze reacția.

— Se apropie șalupa de la vasul cu muniții, dom'le comandant, anunță Ritchie.

— Foarte bine. Comunică oamenilor secundului să-l ajute pe doctor să urce la bord.

Lindsay se îndreptă încet spre ușa deschisă a comenzii și privi îndelung repetitorul giro avariat. Pe placa suportului se distingea o cicatrice neagră. Atît de aproape trecuse proiectilul. Numai trei metri mai la dreapta și ar fi explodat în interiorul timoneriei. Se gîndi la Stannard și la Dancy, la Ritchie și la toți ceilalți care ar fi murit odată cu el.

Stannard i se alătură lîngă paravînt.

— Oprim mașinile, domnule comandant ?

Lindsay urmări cu privirea forma întunecată a șalupei care se apropia de ei.

— Da. Îl văzu pe Stannard că rămîne pe loc. Aștepta. Adăugă scurt : Pune o echipă din oameni de-ai noștri în șalupă și trimite-o să culeagă supraviețuitori. Dacă mai sînt cumva.

Strînse în mînă balustrada pînă ce durerea fizică reuși să-l cumpănească. Auzi telegraful sunînd din nou, ca și suspinul apei de-a lungul bordajului, cînd nava începu să-și încetinească mișcarea. Fuseseră obligați pînă acum să treacă nepăsători pe lîngă vase ce se scufundă. Oameni aidoma lor strigînd și murind, în timp ce ei și celelalte vase ale convoiului ascultau de ordinul primit prin semnale : „Nu priviți înapoi !“

De data asta, însă, exista răgazul necesar, pentru o bucată de vreme erau feriți cu totul de un al doilea atac. Așa încît vor respecta codul marinăresc. Cu deosebirea că acum supraviețuitorii erau nemți, nu oameni de-ai lor.

Goss se prezentă pe puntea de comandă și raportă :

— Incendiul a fost stins, domnule comandant. Părea incredibil de obosit. Învins. Pompele fac bine față găurii de apă din magazie, dar careul infanteriștilor a fost total distrus. Bordajul din tribord arată ca o sită !

— Vasul cu muniții ne-a transmis, prin radio, că ultimul proiectil pe care l-a tras submarinul în el i-a îndoit axul elicei. Șeful lor mecanic zice că nu crede să poată executa marșul, îl anunță Ritchie, din timonerie.

Lindsay își scoase chipiul și se întoarse cu fața spre briza răcoroasă a serii. „După toate cîte au tras, vor trebui să părăsească vasul. Să-l abandoneze !“ Zise cu voce tare :

— Dacă știam asta dinainte, aș fi...

Goss îl întrerupse :

— Ați fi lăsat nemții aceia să se înece ?

Lindsay îl privi, încercînd să-și stăpînească mintea îndurerată.

— Cred că da.

Goss urmări cu privirea șalupa care tocmai pornea înapoi, către coca înaltă a *Benbeculei*.

— Oricum, tot n-au rămas mulți... Se întoarse spre Lindsay : Ticăloșii !

Ritchie întrebă, liniștit :

— Dăm vreun răspuns vasului cu muniții, dom'le comandant ?

Goss i se adresă și el :

— Am putea oare rămîne lîngă vas pînă mîine dimineață ?

— Da. Lindsay își repuse chipiul. Este mai sigur decît să încercăm să-i transferăm echipajul la noi, pe întuneric.

— Nu la asta mă refeream. Goss părea straniu de calm. Am putea să-l luăm la remorcă.

Lindsay îl privi cu uimire.

— Vorbești serios ? !

— Știu că nu sîntem echipați pentru așa ceva. Bătrîna *Becky* a fost construită pentru lucruri mai alese. Vorbea foarte repezit, ca și cum hotărîrea sa fusese luată în ciuda unor îndoieli și reticențe interioare. Dar dacă mobilizez cîțiva marinari buni, am putea lucra toată noaptea și aranja un cablu de remorcare. Nu prea avem de ce să-l fixăm la pupa, dar cred că...

— Obuzierul de la pupă ?

— Da. E probabil că nu va mai apuca să tragă vreodată, dar poate ține foarte bine locul unei babale pentru remorcare.

Lindsay își întoarse gînditor fața de la secund.

— Din cîte știu eu, nici n-a tras vreodată.

Se iviseră multe probleme de rezolvat. Planuri privind acțiunile viitoare, cercetarea și remedierea avariilor. Apoi rănițiii și cei care muriseră.

Dar nu se putea concentra decît asupra tonului lui Goss și convingerii evidente cu care-și susținea cauza. Ba, chiar mai mult decît atît. Pentru prima oară, de cînd preluase comanda, secundul său, Goss, împărtășea în mod deschis responsabilitatea în conducerea navei.

Aprobă din cap.

— Așa vom face. În cel mai rău caz, vom avea mîngîierea că am încercat tot ce am putut. Apoi, către Stannard : Transmite lui *Demodocus* că vom rămîne în preajmă, pînă se luminează de ziuă. Explică-i ce am hotărît să încercăm mîine. Se corectă însă imediat. Nu, explică-i ceea ce vom face mîine !

Încotoșmănat în mantaua grea de veghe, Goss ridică din umeri.

— Probabil că mîine vor veni alte nave de escortă. Cred că vor fi trimise de la Freetown. Oricum, nu ne vor mai găsi pe aici. Își trase pe ochi cozorocul chipiului și privi lung la puntea promenadă. Acum mă duc să constat cîtă marinărie cunoaște amărîtul ăla de maistru principal Archer.

Lindsay rămase nemișcat pe puntea de comandă, urmărind cum șalupa saltă pe hulă, alături de bordajul navei.

— Comandant secund !

— Ordonați, domnule comandant. Goss se opri cu piciorul pe prima treaptă a scării.

— Dă ordin doctorului să improvizeze ceva pentru cazarea supraviețuitorilor nemți. Postul său sanitar a devenit neîncăpător, după cît se pare.

— Mă îngrijesc eu. Așteptă, știind că Lindsay mai are ceva de spus.

— Și încă ceva, secund. Vreau să-ți mulțumesc.

Goss se răsuci în capul scării și privi lung silueta întunecată a lui Lindsay, profilată pe cerul asfințitului. Apoi, fără a rosti vreun cuvînt, coborî zgomotos scara, pierzîndu-se în lumina palã a înserării.

Lindsay își scoase pipa și o ciocăni mecanic de oțelul umed al comenzii. Goss avea mîndria lui. De neclintit, ca și încrederea nestrămutată în vasul său. Aproape că reușise să și-o învingă acum, pentru cîteva secunde. Dar nu de tot.

Oftă și intră în timonerie.

— Amîndouă mașinile încet înainte ! Preia conducerea, navigatorule, pînă ce vom putea stabili deriva reală. N-aș vrea să ajung să-l pintenez pe *Demodocus*, tocmai acum cînd partea grea a trecut.

Stannard zîmbi grav și se apropie de compas. Auzise cea mai mare parte din conversația ce avusese loc pe aripa descoperită a punții de comandă, scorojită de proiectil. Își dădea seama ce mult îl costase pe Goss să se hotărască să facă propunerea cu remorcarea. „Ar fi putut foarte bine să tacă, iar Lindsay ar fi abandonat vasul celălalt. Căci, slavă Domnului, făcuse destule pentru noi toți pînă acum și fără asta“, își zise.

Dar Goss își iubea vasul mai presus decît însăși viața; iar Stannard nu se îndoia cîtuși de puțin că, dacă secundul ar fi fost pus în situația de a proba ce poate realiza bătrîna lui *Becky*, remorcînd fără nici o instalație, doar cu mîinile goale, nebunul ar fi încercat chiar şi aşa ceva.

Un telefon ţîrîi şi ajutorul şefului de echipaj raportă :

— Aici postul sanitar, dom'le comandant. Dom' doctor zice că printre supravieţuitorii nemţi e şi un locotenent. Şi ne mulţumeşte că i-am scos din saramură. Aşteptă un pic, apoi întrebă : Dăm vreun răspuns, dom'le comandant ?

Stannard se uită la Lindsay.

— Domnule comandant ?

— Spune doctorului doar atît : să facă tot ce poate pentru ei. Se îndreptă spre camera hărţilor. Dar să nu mi-l aduceţi pe ticălosul acela de locotenent pe puntea de comandă, aţi înţeles ?

În timp ce marinarul transmitea prin telefon cele ordonate, Lindsay adăugă, din pragul uşii :

— Ce-or fi aşteptînd de la mine ? Să le strîng mîna ? Să fim prieteni, acum că războiul s-a terminat pentru ei ? Vocea îi era calmă, dar, în linişte bruscă, răsuna ca un bici. Ei bine, eu nu sînt de acord, navigatorule. Dar dacă dumneata se întîmplă să dai cu ochii de acest pricăjit de locotenent politicos neamţ, să-i spui, din partea mea, că nu i-am cules decît cu un singur scop. Şi anume, să-i văd eu însumi cum arată la faţă.

— Şi acum ce facem, domnule comandant ?

— Acum ? Rîse amărît. Acum, nu-mi mai pasă. Nu mai dau nici doi bani pe tot ce se întîmplă. Păru că-şi dă seama de prezenţa tuturor celor de pe comandă, care-l priveau, şi adăugă scurt : Rămînem cu toţii la posturile de luptă, dar aveţi grijă ca oamenii de veghe să fie schimbaţi cît mai des posibil. Servanţii tunurilor pot dormi lîngă piese. Şi vezi să li se dea ceva hrană caldă tuturor. S-ar putea să mai fie vreun U-bot prin preajmă, deşi mă îndoiesc.

Stannard răspunse liniştit :

— Voi executa întocmai. Văzu cum Lindsay se clătină un pic în dreptul uşii deschise, îl privi cu compasiune şi înţelese cît de mult îl uzase starea de tensiune. Ezită puţin şi adăugă : Şi, domnule comandant, felicitări. Manevra asta a fost un adevărat exemplu de măiestrie !

Lindsay se opri în pragul uşii, cu faţa în umbră.

— Şi dumneata ai fost la înălţime, navigatorule. Privi în jur, prin comanda întunecată. Cu toţii aţi fost la înălţime. Apoi plecă.

Dancy se apropie de Stannard şi-i suflă :

— Am crezut că s-a zis cu noi.

Stannard se uită la mustăţile de spumă, alburii, aruncate de etravă.

— Şi eu la fel. Iar acum, că am rămas în viaţă, tot nu-mi dau seama cum stau, în fund sau pe coate.

Dancy încuviinţă din cap şi-şi trecu degetele pe balustrada lucioasă, de lîngă scaunul lui Lindsay. Nu putea să-şi explice, să se dumirească. Cînd erau în convoi, reuşise să-şi ascundă frica, ce-i drept cu foarte mare greutate. Fiece minut fusese pentru el o eternitate. Iar cînd, la un moment dat, s-a dat liber de la posturile de luptă, fusese incapabil să se tîrască pînă la cabină, deşi, cu cîteva momente mai devreme, acest lucru i se păruse tot ce poate fi mai important, însuşi ţelul suprem al vieţii sale. O forţă cruntă îl ţintuise pe loc. Se pomenise meditînd la scurtele radiograme ale Amiralităţii. Începuse să se gîndească la toţi marinarii din cele şase submarine inamice anunţate în preajma convoiului. Şase submarine ! Asta însemna un total de circa patru sute de oameni. Patru sute de nemţi, pitiţi acolo, undeva în adîncul nemilosului ocean, aşteptînd şi pregătindu-se să ucidă. Să-l omoare pe el. Chiar atunci cînd se ghemuise, asudat, dar complet treaz, lîngă peretele comenzii, își închipuise că o torpilă se și afla pe traiectorie spre ei. Tăcută și nevăzută, ca toți acei patru sute de marinari nemți.

Toate acestea au fost însă schimbate de lupta neașteptată cu submarinul aflat la suprafață, deși nu putea explica de ce sau în ce fel. Ca și cum fusese împins într-o altă lume, unde sta la adăpostul unui scut protector. Într-o țară a nimănui. Cum o numise comandantul ? „Terenul de ucidere." Nici bunul simț, nici speranța, nici rațiunea, nimic nu mai avea importanță aici. Numai oamenii dimprejurul tău. Și nava din jurul lor. Nimic altceva nu mai conta.

Stannard îi zise :

— Du-te și verifică toate careurile. Ai grijă să nu se vadă vreo lumină.

— Aș putea trimite pe altcineva, replică Dancy.

Stannard clătină negativ din cap.

— Dumneata trebuie să te duci. Să te mai miști puțin, e mai bine, decît să rămîi proțăpit aici și să rumegi tot felul de gînduri. Stai prea mult pe gînduri.

Jupp își făcu apariția în timonerie.

— Am adus niscaiva sandvișuri pentru dom'comandant, dom'le locotenent.

Stannard deschise ușa camerei hărților și-l privi pe Lindsay cum dormea prăvălit pe un cheson, cu o mînă încă întinsă după niște hîrtii, cu chipul căzut pe punte. Închise ușa ușurel.

— Lasă-le aici, Jupp. Am eu grijă să i le dau, mai tîrziu.

— Am înțeles, dom'le locotenent. Dar părea că nu se dă dus, ca și Dancy.

— Lasă-l să se odihnească cît are un pic de vreme. Merită și el măcar atît, îi zise Stannard.

Auzi scrijelitura oțelului frecat pe oțel, precum și vocea răsunătoare a lui Goss tunînd pe puntea promenadă. Se și pornise pe lucru, cu sîrme și ocheți, cabluri și întinzători, cu tot ceea ce constituise pînă atunci întreaga sa viață.

Stannard se plimbă nesigur, de-a lungul grătarelor punții de comandă, alungîndu-și amorțeala din membre. Probabil că stătuse tot timpul la fel de înțepenit și de rigid ca și infanteriștii lui deChair, îi trecu vag prin minte. „Ai fost la înălțime, navigatorule !" Cuvintele acestea îi stăruiau încă în gînd. Dar el nu-și prea amintea cum a acționat pe timpul luptei, dacă a dat vreun ordin sau a intervenit în vreun fel. Știa doar că la un moment dat, gîndurile i-au zburat către fata din Londra și că a încercat să-și reamintească chipul ei.

Oftă. Mai aveau de făcut cale lungă, lungă de tot, pînă la Trincomalee, în Ceylon. Iar de acolo, încotro ?

— Vasul cu muniții în prova tribord, dom'le locotenent, strigă un transmisionist.

Stannard se scutură de amorțeala care-l cuprinsese și se apropie de geamul timoneriei. Va avea destul timp să mediteze la ceea ce-i rezerva viitorul, atunci cînd toată tevatura prezentului va lua sfîrșit.

— Vino la stînga zece ! Se frecă la ochi. Cîrma zero !

Cartul a continuat să se desfășoare normal, în timp ce în camera hărților, învăluit în semi-obscuritatea ei, Lindsay dormea netulburat de vise sau amintiri, brațul său întins legănîndu-i-se ușor după mișcările navei.

În zorii zilei următoare s-a pornit o activitate frenetică pentru fixarea parîmei de remorcare. A ținut toată dimineața și mare parte a după-amiezii, în vreme ce șalupele nu mai conteneau cursele între nave, pentru transportul celor care supravegheau operaţia. Le-au trebuit ore întregi de muncă istovitoare şi de răbdare fără margini, în care timp Lindsay o menţinea pe *Benbecula* cît mai aproape de *Demodocus*, iar Goss se agita într-o parte şi alta a pupei, urlînd ordine şi directive, din care cauză vocea i se transformase într-un şuierat răguşit. De două ori cablul de remorcare s-a rupt chiar în momentul cînd maşinile *Benbeculei* începuseră să ia asupra lor întreg efortul şi, de fiecare dată, toată treaba a trebuit reluată de la capăt.

Duneta şi puntea bocaporţilor pupa erau în întregime presărate cu sîrme, parîme şi cabluri grele, iar postamentul obuzierului luă curînd înfăţişarea unui obiect prins într-o menghină uriaşă.

A treia oară însă treaba a mers bine.

— Un semnal, dom'le comandant, strigă Ritchie. „Cablul de remorcare a fost fixat".

— Amîndouă încet înainte !

Din nou se simţi vibraţia crescîndă a maşinilor, în timp ce cablul, ridicîndu-se încet pe toată lungimea, preluă treptat efortul.

Lindsay urmări cu binoclul silueta masivă a celuilalt vas, fixîndu-şi privirea pe un ofiţer aflat în prova, înarmat cu un pavilion de semnalizare, viu colorat, pe care-l ţinea deasupra capului. Trecură cîteva secunde, apoi minute întregi, cu *Demodocus* rămas aparent imobil între valurile scunde, ca şi cum ar fi pîndit momentul propice să se elibereze din legătură.

Dar, dintr-o dată, prova vasului începu să se mişte şi Lindsay observă cum pavilionul din mîna ofiţerului se agită deasupra capului acestuia, descriind cercuri mici. Încet şi greoi, vasul îşi roti prova, aducînd-o în micul aj făcut de *Benbecula*, în timp ce sirena lăsa să se audă un muget prelung, de parcă dădea o aprobare.

Cablul de remorcare nu s-a mai rupt, iar cînd cele două distrugătoare le-au întîlnit, a doua zi, ambele vase erau în plin marş.

Distrugătorul care comanda formaţia făcu întîi un cerc în jurul lor şi apoi se apropie ca să le vorbească prin megafon.

— Bucuroşi că v-am găsit ! Din cîte se vede, aţi cam avut de tras !

Lindsay îi răspunse, tot prin megafon :

— Aveţi şi un remorcher în drum spre noi ?

Comandantul distrugătorului îşi aduse nava şi mai aproape, încît Lindsay desluşi marinarii care se aliniaseră la balustradă, pentru a vedea mai bine găurile de schije din bordajul *Benbeculei*.

— Da. Aveţi mare noroc că mai sînteţi în stare de plutire ! Ni s-a semnalat că există un submarin la suprafaţă, care urmăreşte convoiul. O să-l luăm noi în primire de îndată ce se apropie.

Lindsay se mulţumi să spună cu voce joasă :

— Adu-i pe ăia pe punte, sublocotenent !

N-a mai scos nici o vorbă pînă ce marinarii nemţi şi locotenentul lor nu şi-au făcut apariţia pe teugă, aliniindu-se în bătaia soarelui. Mai aşteptă cîteva secunde şi zise către distrugător :

— După cum vedeţi, ne-am şi întîlnit cu submarinul ! Îi urmări din privire pe marinari cum îşi întorc capetele, să se uite la grupul de pe teugă. Vă mulţumim, totuşi, că v-aţi oferit.

A mai trecut o zi pînă ce a apărut şi remorcherul care l-a luat pe *Demódocus*. În acest timp, au transferat, pe unul dintre distrugătoare, zece marinari grav răniţi. În

Freetown vor putea beneficia de o îngrijire mai bună, cu toate că Lindsay avea impresia, pe cînd răniţii erau coborîţi în şalupă, că cei care nu-şi pierduseră cunoştinţa nu ardeau deloc de dorinţa de a părăsi vasul.

Iar cînd remorca a fost molată, acelaşi simţămînt îl cuprinse şi pe el. Tot nu reuşise să dea ochii cu comandantul vasului cu muniţii şi, probabil, nu-l va intîlni niciodată. Dar, pe cînd nava luneca încet la traversul său, fiind ţinută în frîu de cablul masiv al remorcherului, Lindsay îl văzu pe comandantul lui *Demodocus* în poziţie de drepţi pe comanda de navigaţie, salutînd cu mîna la chipiu. Pe puntea de sus, marinarii lui fluturau din mîini şi adresau urale vasului acela curios, înclinat în tribord şi cu pitura scrijelită şi găurită de schije, urmărindu-l cu privirea pînă cînd s-a pierdut în negura evaporaţiei oceanului.

Goss se prezentă pe puntea de comandă, cu mîinile încă murdare şi cu uniforma pătată de ulei şi rugină. Îşi umbri ochii, ca să poată urmări mica procesiune care schimba de drum spre est, şi apoi zise, morocănos :

— Ei, cu asta le-am arătat eu lor.

Stannard şi Dancy se aflau lîngă Lindsay, iar locotenentul Paget, noul venit, se ţinea, nervos, la cîţiva paşi depărtare. Dar cu toţii înţeleseseră ceea ce secundul voise să „arate". Mai ales Jolliffe, căci stătuse neîntrerupt la timonă şi simţise astfel întreaga tensiune la care fusese supusă nava, pentru a face faţă imensei greutăţi a remorcii.

Goss se întoarse către Lindsay şi-i zise :

— Recunosc, nu cred c-aţi fi putut manevra mai bine nici dacă eraţi ofiţer al companiei noastre. Îi întinse mîna : Dacă îmi permiteţi, domnule comandant !

Lindsay i-o strînse cu căldură. Vedea feţele celor din jur, estompate şi neclare, şi simţea strînsoarea puternică a mîinii lui Goss. Dar nu putea articula nimic. Oricît de mult s-a străduit, tot n-a putut scoate o vorbă.

Goss adăugă, cu voce joasă :

— Am avut şi diferenduri între noi, nu zic nu. De drept, nava ar fi trebuit să fie sub comanda mea. Se uită lung la flamura de la mărul catargului. Dreptul ăsta, însă, era în vreme de pace. Acum recunosc că bătrîna carcasă are nevoie de noi amîndoi.

Lindsay privi într-o parte :

— Îţi mulţumesc pentru cele ce-mi spui. Îşi drese vocea. Îţi mulţumesc foarte mult. Apoi intră în timonerie, iar sunetul paşilor săi pe scara metalică se pierdu cînd coborî în cabina de sub comanda de navigaţie.

Goss nu contenea să-şi examineze pumnul slinos, dar, la un moment dat, îl observă pe Paget că-l fixează, cu privirea plină de respect.

— La ce mama dracului te zgîieşti atîta, domnule Paget ? Se năpusti spre scară, mormăind : Ageamii ! N-ai ce dracu face cu ei, nici unul nu-i mai breaz !

Stannard se uită la Dancy şi zise liniştit :

— Totdeauna a mers vorba, în compania noastră de navigaţie, că se întîmplă ceva necurat cu vasul ăsta. Îşi roti privirea în jur, ca şi cum îl vedea pentru prima oară. Ei, bine, am ajuns azi s-o cred şi eu. Să fiu al dracului, de n-o cred ! Apoi privi înspre prova şi adăugă : Şi acum, bagă-n naibii pe friţii ăia sub punte, că am uitat de tot de ei !

Pe cînd Dancy alerga să execute ordinul, îl auzi pe Stannard mormăind :

— Că are o voinţă a lui, proprie, aşa se spunea. Şi, pe cinstea mea, am simţit cum şi-o manifesta !

DINEUL

De sus, de pe aripa tribord a punții de comandă, Lindsay urmărea cu privirea forfota ce se pornise pe chei. Docherii, toți de culoare măslinie, cam cîteva sute, mișunau care încotro, deși, de unde se afla, Lindsay vedea limpede nu numai haosul aparent, ci și scopul acelei agitații deosebite.

Saulele bandulelor s-au șerpuit prin aer pentru a fi prinse pe chei de o duzină de mîini tuciurii, ce păreau total indiferente față de comenzile răgușite, strigate de cartnicii de pe *Benbecula*, în vreme ce bordajul navei se sprijinea, încet, de trancheții de lemn masiv, care-l fereau de zidăria din piatră colțuroasă a cheiului.

După bandule, au urmat parîmele grele de sîrmă, ale căror gașe fuseseră petrecute, cu multă vociferare, peste babalele imense ale cheiului, spre marea ușurare a ofițerilor de pe teugă și dunetă, astfel că *Benbecula* n-a mai apucat să lunece decît cîțiva metri, înainte de a fi oprită definitiv de springurile date la mal.

Un timonier raportă :

— S-a luat volta la springul pupa, dom'le comandant !

Lindsay rămăsese cu receptorul la ureche, privind lung la clădirea albă și magaziile portuare de pe dană.

— S-a luat volta și la springul prova, dom'le comandant !

De pe teugă, Goss flutură din mîini către Lindsay, statura sa voinică apărînd foarte stîngace în pantaloni scurți și cămașă albă.

— S-a luat volta peste tot, dom'le comandant !

— Foarte bine.

Lindsay se apleca peste balustradă, sub soarele care-i înfierbînta ceafa, pentru a examina cum parîmele de acostare se slăbesc și se întind datorită hulei ușoare.

— Dați traversele și spuneți șefului de echipaj să dea schela la mal.

Pe țărm, printre docherii ocupați cu parîmele, deslușea mai mulți tipi în uniforme albe, care așteptau ca *Benbecula* să termine manevra și să devină din nou dependentă de uscat.

— Dați liber la mașini !

Ascultă clinchetul telegrafului, imaginîndu-și cum arătătoarele cadranelor de sub punte se sucesc în poziția „Liber la mașini", spre marea ușurare a lui Fraser și a oamenilor săi.

Acostarea se făcuse lent. Întreg portul Trincomalee era înțesat cu nave de toate soiurile, astfel că nici chiar cele două remorchere, care ajutaseră la manevră, nu se putuseră descurca decît cu greu pe distanța ultimelor cabluri pînă la chei. Nave de luptă și vase de aprovizionare. Vase pentru transport de trupe, cu arborada împodobită de rufe soldățești întinse la uscat, de parcă ar fi purtat pavoaze kaki, șalupe portuare și cargouri costiere, ca să nu mai vorbim de covîrșitoarea masă de ambarcații locale de toate tipurile. Dhowuri, sampane, schoonere, ca și unele bătrîne costiere ce păreau construite în primele zile ale existenței mașinii cu aburi.

Simți, sub tălpi, un ultim tremur al grătarului punții de comandă, rămas, după aceea, neclintit. Ritchie îi spuse :

— Unul dintre vasele cu trupe este *Cambrian*, dom'le comandant.

— Da.

Lindsay răspunse fără să se întoarcă. Probabil că Ritchie se gîndea, ca și el, la primele zile după plecarea din Liverpool, cînd vasul comodorului naviga în capul coloanei din tribord. La exploziile și flăcările ce pîlpîiau peste întunecimea apei. La toată strădania zadarnică și la prețul plătit.

Îl auzi pe Stannard vorbind într-o portavoce și încercă să-și închipuie cam ce gîndea acesta.

De la un moment dat, au ajuns, în sfîrșit, să simtă că totul se va sfîrși cu bine. Li se schimbase norocul, dacă se poate spune așa.

După ce s-au despărțit de vasul cu muniții, și-au continuat drumul într-o climă mai blîndă, învăluiți, pentru prima dată, de o atmosferă de liniște, ca aceea a unei sărbători. La optsprezece zile după plecarea din Liverpool au trecut ecuatorul, cu care ocazie s-a întrerupt orice activitate, în vederea sărbătoririi tradiționale și gălăgioase a evenimentului. Revedea în minte totul. Jolliffe îl întruchipase pe Neptun, cu coroană de carton pe cap și în mînă cu un trident impunător, fălcile-i masive fiind bine ascunse de o falnică barbă confecționată din cîlți. Soața zeului a fost personificată de unul din marinarii lui Boase, un tînăr imberb, al cărui sex fusese deseori pus la îndoială, în glumă, din pricina tenului său alb și neted, ca de fată.

Soarele și cerul senin, trupurile din ce în ce mai bronzate de soare și o rație suplimentară de rom au completat ceremonia. Totul fusese ca un adevărat preludiu al zilelor plăcute ce vor urma.

Au întrerupt marșul la Simonstown, pentru facerea plinului de combustibil, cu care ocazie echipajul a fost învoit să viziteze împrejurimile și să culeagă, drept amintiri, ca de obicei, tot felul de nimicuri, ce vor împodobi, pînă la urmă, numeroase rafturi și policioare de-a lungul și de-a latul Marii Britanii.

Barker aranjase ca învoiții să fie duși cu autobuzul la Cape Town. Încetase pentru o zi să mai fie ofițerul cu aprovizionarea al unui crucișător auxiliar. Devenise, din nou, agentul administrator al pasagerului companiei și acum nu precupețea nici o strădanie pentru organizarea unor excursii reușite, ca și cum fiecare marinar învoit ar fi fost un pasager de clasa întîi.

Apoi au ieșit din nou în mare și Lindsay își reamintea exact momentul în care Stannard venise la cabina sa. *Benbecula* dublase capul Bunei Speranțe și naviga în Oceanul Indian, în drum nord-est, pentru completarea ultimului traseu al voiajului.

Și, dintr-o dată, mica lor lume își schimbă înfățișarea. Evenimentele din afara ei, războiul și tot ce îi aparținea acestuia au dat năvadă și i-au încolțit din nou.

Japonezii nu putuseră fi opriți. Fîșia aceea de apă, dintre insula Singapore și continent, nu a constituit nici pe departe un Canal al Mînecii, așa cum pretinseseră unii. Inamicul a trecut-o și acum înainta în interiorul insulei. Părea ceva imposibil și, totuși, s-a întîmplat aievea.

Stannard, rămas în picioare în cabina luminată de soare, urmărea cum Lindsay citește radiograma.

— Ce părere aveți, domnule comandant ? Vor reuși s-o scoată la capăt băieții noștri de acolo ?

Retrăind acum momentul acela, era greu să-și amintească ce crezuse într-adevăr. În mod sigur, nu va exista o nouă retragere. Căci, de data asta, nu mai putea fi vorba de un nou Dunkerque, și nici de falezele albe din apropiere, la îndemîna celor suficient de viteji sau de îndrăzneți să încerce să ajungă la adăpostul lor. Nici un om întreg la minte nu va fi atît de nesăbuit încît să ordone distrugerea întregii garnizoane. A unei armate întregi. Era ceva de neconceput, dar acum, pe cînd sta în cabina luminată de razele soarelui, își dădea seama clar că fusese totuși ceva inevitabil.

A urmat o perioadă în care ruperea tăcerii radio a fost interzisă din motive de securitate, în care n-au mai aflat vești noi despre război. *Benbecula* și-a continuat drumul prin Oceanul Indian, ca și cum s-ar fi bucurat că se află din nou în ape bine cunoscute ei. S-a încrucișat, în acest timp, cu mai multe convoaie ce navigau în sens invers. Carne și cereale din Australia și Noua Zeelandă, petrol din Golful Persic. Provizii indispensabile pentru supraviețuirea oamenilor care așteptau ca aceste vase să sosească în Anglia.

Marinarii de pe *Benbecula* le-au urmărit cu privirea cum trec pe lîngă ei. Au fluturat din mîini și au rîs la auzul obișnuitelor schimburi de semnale fără perdea sau glumețe. Dar, în minte, le-a stăruit imaginea celuilalt ocean, care aștepta să prindă aceste convoaie. Cel prin care ei trecuseră luptînd și reușiseră să supraviețuiască.

Lindsay observase că Stannard își vede de treburi din ce în ce mai absorbit de gînduri. Și nu numai el era obsedat de soarta Singaporelui. Mulți dintre marinari aveau frați și prieteni acolo. Unii aveau pe insulă chiar tați și unchi, atît de mari ajunseseră cerințele războiului.

Apoi, exact cu o săptămînă în urmă, pe cînd *Benbecula* trecea, la distanță de vedere, de insulele Seychelle, veștile s-au dezlănțuit. Singapore căzuse. Gibraltarul Orientului Îndepărtat, cum fusese el numit deseori de presă, capitulase în fața inamicului. Și, odată cu el, toți cei care nu putuseră scăpa pe puţinele vase rămase neavariate de bombardierele japoneze.

Convoiul rapid al comodorului Kemp, mai bine zis rămăşiţele lui, se afla încă la Trincomlee, împreună cu celelalte vase care se pregătiseră să ducă ajutoare la Singapore. Cîţi soldaţi nu mulţumeau acum soartei că n-au ajuns la timp, pentru a fi sacrificaţi în zadar !

Stannard se prezentă pe aripa punţii de comandă şi salută. Purta ochelarii de soare şi era imposibil să-ţi dai seama de expresia privirii.

— S-a luat volta peste tot, domnule comandant. Pot avea permisiunea să dau liber de la posturile comenzii de navigaţie ?

— Bine. Ezită o clipă şi apoi zise, liniştit : Uite ce, navigatorule, nu înseamnă neapărat că fratele dumitale mai este încă acolo. Poate că se află printre cei norocoşi, care au scăpat.

Stannard privi în jos, la mogîldeţele care se munceau să dea o mînă de ajutor oamenilor lui Archer la întinsul schelei.

— Nici măcar nu ştiu cum ar fi mai bine să fie : prizonier sau mort ? ! Aţi auzit, cred, de ceea ce fac japonezii cu prizonierii. Adăugă, cu multă amărăciune : După cum văd eu, şansa de a mai recuceri Singapore vreodată, ca şi oricare alt obiectiv pierdut pînă acum, este al dracului de mică.

— Înţeleg toată neliniştea din sufletul dumitale.

Stannard se întoarse.

— Ştiu. Şi eu înţeleg la fel de bine ceea ce simt. Dar pe mine mă preocupă Jason, care n-a fost niciodată plecat din Australia. Nu e nici pe departe ca noi, e doar un copilandru. Salută. Deci, dau liber pe comanda de navigaţie, domnule comandant !

Făcu stînga împrejur și intră grăbit în timonerie.

Între timp, pe aripa punții de comandă apăruse Goss, plin de nădușeală pe fața-i înroșită.

— Ce i s-a întîmplat ?

— Fratele.

Goss dădu din cap a înțelegere

— Așa e. Uitasem. Oftă. Bănuiesc că tipii de la docuri or să vină curînd la bord să vadă cum stăm cu avariile, domnule comandant. Îi fulgeră cu o privire cruntă pe băștinașii de pe chei. O să trebuiască să bat în cuie toate chestiile ca să nu le șterpelească, dracului, prăpădiții ăștia !

— Ocupă-te dumneata de problema asta.

Lindsay îl privi obosit. Goss se retrăsese din nou în universul propriu. Dar numai în parte. Acum exista o diferență față de situația dinainte. O înțelegere tacită. Una care fusese pecetluită cu o strîngere de mînă. Lindsay știa bine că n-are nevoie să întrebe. Era o înțelegere de nezdruncinat. Ca și omul, de altfel.

— Am înțeles, domnule comandant. Goss făcu un gest cu mîna spre restul portului. Ce vor să facă cu toate vasele astea și cu trupeții de pe ele ?

Lindsay privi cîteva figuri în uniformă care se apropiau de schela navei. Primii vizitatori. Întrebări și rapoarte, aprobări și promisiuni.

— Cine știe ? Poate în India. Sau Australia, dacă japonezii amenință să ajungă atît de departe.

Goss se încruntă.

— Chestia asta s-a îngroșat atîta, că nici nu mai încerc s-o pricep. Privi și el figurile în alb care veneau pe schelă.

— Mă duc să-i primesc la bord, domnule comandant. Își arătă dinții, ceea ce constituia, pentru el, aproape un zîmbet. Apoi făcu un gest spre coșul navei, pe care fusese piturat un submarin, cu o svastică sub el. Cred că asta o să le mai ia din scrobeala de pe izmene, galonaților !

Maxwell sosi pe comandă și salută. În pantaloni scurți și cu cămașa sclipitor de albă, părea subțire ca un băț.

— Sînt ofițer de gardă, domnule comandant. Ambulanțele sosesc îndată să preia răniții. Aduc și o escortă pentru friții ăia.

— Bine.

Lindsay îl urmări cu privirea. Se schimbase și ăsta. Continua să fie foarte gălăgios, dar se ținea retras și părea că evită, pe cît îi era posibil, pe ceilalți ofițeri.

Se așteptase ca Maxwell să se laude cu precizia tragerii sale și cu scufundarea submarinului. Mai ales că, de data asta, infanteriștii lui deChair aflați la bord nu luaseră deloc parte.

Cînd l-a felicitat, Maxwell a răspuns scurt :

— Am făcut ceea ce am fost instruit să fac, domnule comandant. Cu timpul, pînă și un butuc poate fi învățat să tragă precis. Fusese tot ce avea de spus.

Lindsay își ridică privirea spre U-botul piturat pe coș și se întrebă la ce bun păstrase prizonierii la bord. Putea să-i debarce, foarte bine, la Simonstown, sau să-i paseze unuia din distrugătoarele care îi căutaseră pe el și pe *Demodocus*. Îi zărise o dată sau de două ori pînă atunci, în vreme ce se dezmorțeau pe puntea bocaporților pupa. Vreo duzină cu toții, inclusiv locotenentul, care se plimba întotdeauna singur, numai cu un om de escortă. Ce se așteptase să vadă ? Vreun semn caracteristic „rasei superioare"? Ființe extraordinare care-și afișau înfumurarea chiar și în captivitate ? Pînă acum se înfățișaseră ca niște oameni foarte obișnuiți.

Probabil că ajunsese și el un om de tipul lui Goss, care piturase submarinul pe coș. Dorea să-și arate nemții capturați în chip de trofee. Capete tăiate în bătălie. Scalpuri.

Își petrecu mîna după ceafă și se cutremură. Soarele era mai tare decît își închipuise.

Privi, în treacăt, spre timoneria goală și straniu de pașnică. Coborî vioi scara punții de comandă și apoi pe aceea spre puntea principală, unde se deschisese o ușă în parapet, pentru a primi schela grea de lemn ce făcea legătura cu malul. Trecu pe lîngă diferite grupuri de marinari lăsați liberi de la îndatoriri și plecați spre cazarma de sub punte, să se pregătească de ieșirea în învoire. Păreau veseli, chiar joviali, și el pricepu că oamenii retrăiesc încă clipele micii lor victorii. Cînd vor coborî pe uscat, gîndi el, se vor trezi că a fost într-adevăr foarte mică. Alte evenimente, mai cu greutate și mai însemnate, au depășit semnificația unui U-bot scufundat, fie chiar și în împrejurări deosebite.

Mai spre pupa, cîțiva dintre infanteriști își lustruiau cizmele, hotărîți, după cît se pare, să-și păstreze renumele de excepțională disciplină, în ciuda faptului că în luptă cazarma le fusese transformată într-o ruină incendiată.

Se opri să privească pereții cu pitura scorojită și afumată de incendiu. Cicatricile lucioase lăsate de schije l-au făcut, dintr-o dată, să se simtă mișcat. Socotise tot timpul că, la fel cu distrugătorul său, și nava pe care o comanda acum a ajuns la capătul carierei. La momentul de uitare de la care nu mai există întoarcere, în care nu se mai întrevede nici un viitor.

Mai tîrziu, însă, își schimbase părerea. Iar cînd ultimul proiectil al submarinului făcuse să-i tremure puntea de comandă sub picioare, în suflet simțise cu totul altceva decît îngrijorare. Afecțiune, dragoste, nici nu există un cuvînt care s-o definească exact. Cu toate acestea, nava se afla acolo și nu-l părăsise.

Se prea poate ca destui dintre ofițerii bordului să fi fost ambarcați pe navă fiindcă nu erau apți pentru altceva mai bun. Majoritatea marinarilor erau neobișnuiți cu rigorile războiului, așa că și ei fuseseră trimiși aci ca să conteze la număr. Înțelegea perfect chiar și motivul pentru care i se dăduse această comandă și îl accepta fără crîcnire.

Iată însă că, pe sutele de mile marine parcurse între cercul arctic și Ceylon, toți cei de la bord deveniseră un tot unit, ceea ce nu se întîmplă chiar pe oricare navă.

Ca și pentru Goss, *Benbecula* era acum pentru el totul pe lume. Avea nevoie de ea ca să poată continua să viețuiască.

Goss îl aștepta la schelă, lîngă un elegant locotenent în uniformă albă. Acesta salută respectuos și zise:

— Domnul comodor Kemp vă transmite complimente, domnule comandor, și vă roagă să-i faceți plăcerea de a accepta invitația la un dineu în reședința sa.

Lindsay aprobă din cap.

— Foarte bine.

— Desigur, și domnul amiral dorește să vă vadă. Vă transmite, prin mine, regretul că nu are posibilitatea să facă acest lucru decît mîine. Vi se va comunica ora, în timp util, domnule comandor.

— Mulțumesc.

Locotenentul se uită în jur, la găurile lăsate de schije.

— Firele de transmisii au bîzîit grozav despre U-botul dumneavoastră, domnule comandor. Oftă. Evident, acum sîntem cam înglodați în evenimentele nefericite de pe aici.

Bocănind pe punte cu cizmele, prizonierii germani au fost escortați spre schelă de cîțiva oameni ai poliției militare. În urma lor, locotenentul, care-și păstrase în chip miraculos chipiul, atunci cînd sărise de pe submarin în apă și cînd fusese cules de șalupă, se îndreptă singuratic spre malul însorit. Dînd cu ochii de Lindsay și de ceilalți ofițeri, salută cu rigiditate regulamentară și i se răspunse cu egală formalitate de către locotenentul lui Kemp.

Ofițerul german făcu un gest ca și cum ar fi vrut să-i vorbească, dar Lindsay se întoarse cu spatele, pînă ce auzi pașii neamțului îndepărtîndu-se pe schelă.

Locotenentul rupse tăcerea, iritat :

— Hei, dumneata de colo ! Nu știi că trebuie să iei poziție de drepți atunci cînd trece un ofițer, indiferent dacă este inamic sau nu ?

Din nefericire, „dumneata de colo" fusese Fraser. Fără șapcă, cu salopeta de serviciu aproape total înnegrită de recenta inspectare a santinei, se rezemase de carcasa unui ventilator, cu trupul ușor îndoit de oboseală. Își îndreptă, foarte încet, statura și privi lung la locotenentul înfuriat.

— Mai întîi, eu nu salut niciodată ticăloșii care au încercat, cu tot dinadinsul, să mă facă praf ! Și, în al doilea rînd, eu nu primesc ordine de la un mucos prăpădit ca tine !

Goss pronunță, cu gravitate :

— Acesta este șeful mecanic, locotenent-comandor Fraser.

Locotenentul se înroși ca focul.

— Vă-vă-îmi pare rău, domnule comandor ! N-am înțeles bine.

Fraser îl privi calm.

— Nici n-ai putea.

Locotenentul se întoarse disperat spre Lindsay.

— Domnule, comandor, voi raporta domnului comodor acceptul dumneavoastră. Aruncă o privire fricoasă spre Fraser. Acum, trebuie să plec.

Goss se uită la Fraser și-i zise :

— Formidabil ! Mă mir cum naiba n-a reușit ăsta să recunoască gentlemanul din tine, cînd te-a văzut în halul în care ești !

Cu egală gravitate, Fraser îi întoarse privirea.

— În cartea mea de maniere elegante, gentleman este unul care iese din cada de baie ca să se ducă să facă pipi !

Goss i se adresă lui Lindsay :

— Vedeți, acum, de ce, la compania de navigație am căutat să-i ținem pe mecanici departe de pasageri, domnule comandant ? Pentru că, prin rafinamentul lor înnăscut, ticlerii i-ar fi făcut pe clienții noștri să se simtă inferiori !

Se întoarse și plecă încet spre comandă.

— Măi, să fiu al dracului ! se minună Fraser, privind lung după secund. Uite că a făcut un banc ! Nu-i prea cine știe ce de el, dar vorba e că l-a făcut !

Lindsay îi zîmbi.

— Nu poți zice că n-ai căutat-o cu lumînarea. Dacă mai insulți vreodată pe vreunul dintre acești viitori amirali, s-ar putea să nu mai fiu în stare nici eu să te salvez.

— Cînd carieriștii ca cel de azi vor ajunge amirali, zise Fraser, ridicînd din umeri, eu mă voi afla în grădină, trebăluind la stratul cu flori, sau la doi metri sub strat. Chicoti. Dar nu-mi iese din minte minunea că John Goss a făcut un banc. Mai chicotea încă în vreme ce se îndrepta spre cabină.

Maxwell se apropie de comandant și-l salută.

— Am adunat specialiștii docului, în careu, unde vă așteaptă, domnule comandant.

— Bună idee. Nu strică să-i îndulcim cu cîteva păhărele, înainte de a le cere ajutorul. Se opri lîngă ușă. E ceva ce nu merge, artileristule ? Te pot ajuta cu ceva ?

Maxwel deveni bățos.

— Ce să nu meargă ? De ce să nu meargă, domnule comandant ? Fixă cu privirea un punct deasupra umărului lui Lindsay. Întreg bordul tribord și a doua jumătate a bordului babord sînt învoiţi astăzi, domnule comandant ?

— Da. Pune să se semnalizeze cu sifleia, zise Lindsay, privindu-l gînditor.

Va trebui să fie cu ochii pe Maxwell, în viitor. Era așa de încordat, tot timpul, încît putea ușor deveni un al doilea Aikman. Zîmbi cu amărăciune. Sau un al doilea Lindsay.

Își îndreptă statura și deschise ușa careului.

— Și, acum, domnilor, să discutăm despre reparaţii.

Reședinţa temporară a comodorului Kemp era situată la cîteva mile depărtare de baza navală. În contrast cu străzile înghesuite, aglomerate, tixite de un număr nesfîrșit de soldaţi, ea dădea o confortabilă impresie de izolare pașnică. Un automobil de comandament, avînd la volan un caporal bărbos, îl luase pe Lindsay de la chei, exact la ora stabilită, iar atunci cînd îl depuse la poartă, acesta se întrebă, cu mirare, cum de mai era viu și nevătămat. Caporalul condusese cu o totală indiferenţă, de parcă toate străzile ar fi fost complet pustii, iar singura formă de supravieţuire ar fi constituit-o claxonul.

Casa era foarte atrăgătoare, cu pereţi albi și înconjurată de palmieri. În jur se întindea o grădină viu colorată și bine îngrijită, și nu putu să nu se gîndească la numărul de servitori necesari pentru întreţinerea ei.

Un copil de casă, cu tunică albă și turban stacojiu, îi luă chipiul și-l conduse într-o încăpere mare și răcoroasă, în care se afla comodorul, stînd cu spatele la un portret de mari dimensiuni. Pictura reprezenta un bărbos din epoca victoriană, privind ţintă în depărtare, cu braţele încrucișate și cu piciorul pe capul unui tigru ucis.

Kemp așteptă pînă ce Lindsay ajunse la el și-i întinse mîna.

— Îmi pare bine că te văd sănătos și nevătămat. Pocni din degete către servitor. Îmi închipui că accepţi un păhărel înainte de cină ?

— Vă mulţumesc, domnule comodor. Aș bea un scotch.

Kemp fuma o ţigară de foi și-i făcu semn lui Lindsay să ia loc pe unul din scaunele înalte, cu incrustaţii aurite.

— E drăguţ aici, nu ? Aparţine unui plantator de ceai. În cea mai mare parte a vremii stă sus, la plantaţie. Vine jos numai cînd i se face lehamite de viaţa de acolo.

Lindsay încercă să se relaxeze. Whiskyul era bun. Foarte bun. Kemp părea că se complace în noul său rol. Îl savura chiar, ca și cum casa și tot ceea ce îi era aferent i se cuveneau de drept.

— Mi-a părut grozav de bine cînd am auzit despre U-botul dumitale. Kemp urmări fumul de ţigară pînă ce fu absorbit de un ventilator. Comandantul lui *Merlin* era absolut sigur că-l lichidase definitiv, altfel nu te-aș fi lăsat în urmă fără escortă, evident.

Lindsay își reaminti de convoiul care se depărta la orizont. De senzaţia de părăsire și de pericol.

— Dar navele dumneavoastră au reușit să treacă cu bine, domnule comodor ?

— Am pierdut și celălalt cargou, zise Kemp, ridicînd din umeri. A avut o avarie la mașini. Comandantul mi-a semnalizat că unele din grenadele noastre antisubmarine au explodat prea aproape de vas. Își turnă singur în pahar, fără a mai chema servitorul. Mîna îi cam tremura. Dar eu știam precis că nu mai există nici un risc de a fi atacaţi de submarine, așa că am dat bătaie. După cum ţi-ai dat seama convoiul era elementul vital al misiunii noastre. Și, oricum, de la Freetown porniseră mai multe nave de escortă, plus două distrugătoare de la escadrila pentru apele interioare.

Lindsay îl privi pe deasupra paharului.

— Aşa că l-aţi lăsat să se descurce singur.

Kemp nu părea a fi la largul său.

— Era absolut în siguranţă. Numai că distrugătoarele n-au mai găsit nici urmă de vas. Trebuie că a avut loc vreo explozie la bord. Oricum, nu exista altă soluţie. Cum s-ar zice, nu poţi face omletă fără să spargi ouă.

Lindsay îşi înghiţi băutura şi întinse paharul servitorului care aştepta impasibil. Kemp îşi abandonase şi cel de al doilea cargou. Întocmai ca şi pe *Benbecula* şi vasul cu muniţii.

— Şi n-a transmis nici un semnal de ajutor ?

— Nici unul. Răspunsul lui Kemp suna cam prea dezinvolt. Nimic.

— Curios lucru.

Kemp se ridică şi se îndreptă spre o fereastră.

— Ei, ce naiba să-i mai facem acum ! Se întoarse spre cameră, cu faţa toată numai zîmbet. Hai să vorbim despre dumneata. Sînt sigur că i-ai frecat ca pe naiba pe ăia de la docuri, în legătură cu reparaţiile. Le vor face fără îndoială, dar nu-ţi pot promite prea mult. Va trebui să ne mulţumim cu o treabă de peticire. Am fost informat că avariile sînt numai superficiale.

— Ne vom descurca, domnule comodor. Încercă să-şi ascundă amărăciunea din ton.

Kemp aprobă din cap.

— Îmi place cum priveşti lucrurile. Îmi pare rău, dar navele de luptă trec pe lista de urgenţa întîi. De altfel, nu e nevoie să-ţi spun dumitale aşa ceva.

— Mă întrebam care va fi misiunea noastră următoare, domnule comodor. Observă cum sticla de whisky se ridică deasupra paharului lui Kemp.

— În seara asta nu putem discuta chestii de serviciu, nu ? Mai ales că este un fel de sărbătorire a dumitale. Un „bine aţi venit !“ Redeveni serios. Desigur, acum că Singapore a fost înghiţit de inamic, n-avem ce face cu toate întăririle acestea pe care le-am adus din Regatul Unit. Am discutat cu amiralul şi cu şeful său de stat major şi, din cît am înţeles eu, vom avea de escortat un alt convoi. Nu dădu alte amănunte şi continuă : Bănuiesc că trupele acestea vor fi foarte bine-venite în altă parte. Din cîte ştiu, lucrurile au devenit cam dureroase şi în Africa de Nord.

Lindsay îl privi turnîndu-şi încă un pahar. Gîndi : „Nici măcar nu-ţi pasă. Nu dai doi bani pe nimic, în afară de tine ! Vase părăsite fără ajutor, oameni muribunzi, nimic nu contează. Toate sînt în afara ta, dincolo de viziunea comodorului Kemp şi de interesul lui.“

Kemp păru că-şi dă seama că este studiat de Lindsay şi zise, cu veselie forţată :

— Dumneata, însă, n-ai de ce să te plîngi. Îşi clătină paharul spre el. Să nu te surprindă dacă ai să capeţi o decoraţie pentru că ai salvat vasul cu muniţii şi ai scufundat submarinul neamţ. Nu m-aş mira să fii şi înaintat în grad. Acum, că problemele dumitale din trecut, ca să spun aşa, au fost ca şi anulate, nu văd nici un motiv care ar împiedica să ţi se dea o nouă comandă, mai acătării.

— Am cîţiva dintre oamenii mei pe care i-aş recomanda...

Kemp se încruntă.

— Trebuie să mai aşteptăm... şi să vedem. Nu este încă nimic definitiv stabilit, înţelegi ? Aici totul este ca o vîltoare şi se aude că întreg comandamentul naval va suferi o schimbare. Comandantul lui *Merlin* va fi înaintat în grad şi va primi comanda unuia din noile grupări de escortă. Grupări de distrugere li se spune acum.

Drăguţ băiat. O să ajungă departe. Privi vag la paharul lui Lindsay şi zise : Dacă n-ar fi fost cele din trecut, şi dumneata ai fi fost acum pe listă pentru o carieră similară.

Lindsay răspunse calm :

— Mi-am pierdut nava, domnule comodor. Şi am sărit în aer cu o a doua. Mulţi ofiţeri au avut aceeaşi soartă ca mine. Vocea i se înăspri. Dar mulţi alţii au fost mai puţin norocoşi.

Kemp părea că n-a prins poanta celor apuse. Aprobă greoi, din cap.

— Cunosc toate astea, Lindsay. Noi, cei care stăm cu moartea în faţă şi trăim ca să intrăm din nou în luptă, rareori ne dăm bine seama de cît de mică este şansa supravieţuirii !

Lindsay îşi fixă privirea pe portretul din faţa scaunului său. Supărarea lui, născută din cuvintele lui Kemp, făcea de pe acum loc unei noi stări de conştiinţă. Îşi dădea seama nu numai că Kemp este beat, dar şi de faptul că acesta avea nevoie să fie astfel. „Noi cei care stăm cu moartea în faţă". Kemp nu mai navigase niciodată în timp de război înainte de acest ultim covoi. Fusese, într-adevăr, nevoia acută şi vitală de oameni şi nave pentru Singapore motivul care-l împinsese să-şi mîne formaţia fără răgaz ? Sau fusese propria lui teamă, subita sa convingere că este complet depăşit de condiţiile acestui război, că nu-şi cunoaşte decît foarte vag rolul pe care trebuie să-l joace ?

În uşă îşi făcu apariţia un alt copil de casă :

— Dineul este servit, domnule comodor.

Îşi dezgoli dinţii, deschizînd gura pînă la urechi.

— Ce clică de impertinenţi, se văită Kemp, clătinîndu-se, în vreme ce se ridica greoi. Şi, totuşi, ne mai sînt încă de folos. Presupun chiar că ne vor binele.

Se opri lîngă masă şi adăugă brusc : Ţi-aş fi recunoscător dacă mîine, cînd vom fi primiţi de comandantul şef, nu mai pomeneşti nimic de ideile dumitale despre nave corsar şi altele asemănătoare. Are şi aşa destule pe cap. Nu văd cum ţi-ar putea fi recunoscător pentru că-l faci să-şi piardă vremea fără rost.

— Chiar dacă prin asta reuşim să salvăm nave şi oameni de la pieire, domnule comodor ?

Kemp părea că are dificultăţi cu claritatea vederii, atunci cînd încercă să-l privească ţintă.

— Cargoul ăla ultim s-a scufundat dintr-un accident, Lindsay, zbieră el. Asta-i tot şi nimic mai mult !

Lindsay rămase împietrit. Nici măcar nu-i trecuse prin minte ceva despre vasul acela nefericit, în afară doar de faptul că Kemp îl părăsise la voia întîmplării. Dar acum, adevărul ieşise la iveală şi nu mai putea fi ocolit. De fapt, Kemp era convins de realitatea celor raportate de Lindsay, însă era hotărît să ignore adevărul, pur şi simplu, pentru a-şi scăpa propria-i piele. Avea nevoie ca lucrurile să rămînă aşa cum sînt, ca şi cum timpul s-ar fi oprit în loc, exact atît cît îi trebuia să-şi facă rost de o poziţie mai convenabilă în altă parte.

Mintea lui Lindsay era preocupată de această înspăimîntătoare eventualitate, în vreme ce traversa pardoseala de marmură, spre sufragerie, în urma siluetei mătăhăloase a lui Kemp.

Vestea teribilă a căderii Singaporelui putea însemna exact ceea ce le trebuia nemţilor pentru a trage cît mai mare folos de pe urma victoriei aliaţilor lor. În următoarele cîteva luni, trupele britanice şi aprovizionările lor vor trebui desfăşurate într-un dispozitiv care să facă faţă noului pericol, iar forţele navale vor fi nevoite să se disperseze dincolo de orice limită de siguranţă. Japonezii ar putea invada India şi ar înainta în bogatele terenuri petroliere ale Orientului Mijlociu. Este chiar posibil ca acest lucru să fi fost plănuit de el şi de germani cu luni, ba chiar cu ani în urmă, astfel ca unirea dintre forţele lor armate să devină un fapt împlinit. Un imens cleşte de oţel care, străpungînd prin Rusia şi prin Orientul Mijlociu, să sfîşie omenirea în două jumătăţi.

Stînd în răcoroasa locuinţă a plantatorului de ceai, totul apărea cu claritate stranie, încît el se simţi aproape în panică. „Nu se poate ca situaţia să nu le apară la fel de clar şi celor care ne conduc. Doar dacă..." Se uită la umerii dolofani ai lui Kemp. „În războaiele din trecut au fost necesari cîţiva ani pînă ce conducerea să se debaraseze de tipi ca acesta. Se spune că pe vechile cîmpuri de bătălie din Flandra, plugurile continuă să dea la iveală oasele celor trimişi la moarte de generali convinşi de superioritatea cavaleriei faţă de mitraliere şi de sîrma ghimpată. Ca şi amiralii care pufneau dispreţuitori cînd era vorba de consecinţele atacurilor cu submarine".

Fu foarte surprins să constate că nu era singurul oaspete la dineu. Un medic, căpitan-comandor, din statul major al amiralului, adjutantul comodorului — cel care fusese ridiculizat de Fraser — şi un major mai vîrstnic, din artilerie, se aflau în jurul mesei, impecabil aranjată. Aspirantul Kemp era şi el de faţă, dar stătea mai retras de ceilalţi ; se afla şi o femeie micuţă şi uscăţivă, prezentată ca fiind soţia medicului şi îndeplinind acum rolul de gazdă.

Deşi toate ventilatoarele funcţionau, aerul era foarte încins, iar porţiile respectabile, servite din diferitele feluri de mîncăruri indiene, nu erau de natură să dea vreun ajutor în această privinţă. Dincolo de ferestrele cu jaluzele lăsate, Lindsay putea zări ultimele raze de bronz ale soarelui şi siluetele negre ale palmierilor, proiectaţi pe cerul asfinţitului.

S-a băut foarte mult. Prea mult. Lindsay se minuna de ce cantitate putea bea comodorul. Vocea i se făcea din ce în ce mai tare și limba i se împleticea, iar servitorii nu conteneau să aducă, cu pașii lor neauziți, feluri de vin, care dispăreau repede.

Lîngă Lindsay, aspirantul își vedea de mîncare în tăcere, rareori ridicînd ochii de pe masă, pînă ce tatăl său spuse, deodată :

— Ce naiba, Julian, termină cu ciugulitul ! Încearcă și mănîncă, ca un bărbat, dacă altceva nu faci bărbătește !

Lindsay își aminti de înfățișarea băiatului, imediat după terminarea luptei. Cu gura încleștată, dar straniu de hotărît. Stannard îi povestise cît de devotat lucrase în cadrul echipei de navigație și cum, deși i se făcuse rău, a reușit să se stăpînească și să-și vadă de îndatoriri. Probabil că în tot acest timp, băiatul și-l imagina pe tatăl său fugind cu escorta aceea puternică, pentru a se pune în siguranță. Părăsindu-l la voia întîmplării, așa cum făcuse toată viața.

Lindsay se lăsă pe spătarul scaunului. Simțea că este puțin amețit, dar acum nu-i mai păsa de nimic.

— De fapt, domnule comodor, aspirantul s-a comportat excelent în ultima misiune. Observă că băiatul îl privește atent și că soția medicului și-a întrerupt uimită zelul cu care își potolea foamea, aparent nesfîrșită, rămînînd cu furculița ridicată în aer.

Adjutantul interveni repede :

— Bravo lui ! Îmi amintesc că eu la Dartmouth...

— Ține-ți fleanca ! îl opri, categoric, comodorul. I se adresă apoi lui Lindsay : Nu-mi cunoști băiatul, că altfel n-ai mai vorbi așa. Făcu semn să i se mai toarne vin, indiferent față de tensiunea stîrnită printre comeseni. Fiul meu nu agrează marina. I-ar conveni să stea lungit, ascultînd muzică sofisticată, decît să facă ceva folositor. Cînd îmi aduc aminte de tatăl meu și de tot ce m-a învățat el, îmi vine să plîng.

Maiorul artilerist își șterse bărbia cu șervetul.

— Bătaia-i ruptă din rai, nu ? Rîse, dar rîsul său sună gol în liniștea camerei.

— Cred că e destul de matur să știe ce vrea. Lindsay simțea cum îi revine mînia. Cînd se va termina războiul își va putea alege singur drumul.

— Așa crezi dumneata ? Comodorul se aplecă înainte, arătîndu-și ochii înroșiți în lumina candelabrului. Ei, bine, află, domnule căpitan-comandor Lindsay, că eu sînt acela care voi hotărî ce să facă și ce nu ! Nu voi permite nici unui fiu al meu să-mi facă familia de rușine, înțelegi dumneata ?

— Perfect, domnule comodor. Își strînse cu putere paharul pentru a nu lăsa mîna să-i tremure. Dar, în prezent, este sub comanda mea și eu îi apreciez calitățile așa cum sînt.

Comodorul se foi pe scaun și, într-un tîrziu, se răsti :

— Vom servi un păhărel de Porto în camera de alături !

Lindsay se ridică :

— Vă rog să mă iertați, domnule comodor, că vă cer permisiunea să mă retrag.

Nevasta medicului interveni în grabă :

— Trebuie că ești grozav de obosit, domnule comandor. Dacă numai jumătate din cele ce se spun despre misiunea dumitale sînt adevărate, atunci cred că ai absolută nevoie de odihnă.

Comodorul nu reuși să se ridice din scaun decît cu ajutorul unui servitor.

— Ai permisiunea să te retragi. Îl privi pe Lindsay drept în față și adăugă, cu gura încleiată : Iar în ceea

ce mă privește, poți să... Se întoarse cu spatele și plecă, clătinîndu-se, spre ușă, fără a încheia fraza.

Lindsay părăsi încăperea și așteptă să-i fie adus chipiul, de către un copil de casă. Auzi zgomot de pași și îl văzu pe aspirant privindu-l în ochi.

— Îmi pare foarte rău, domnule comandant. N-aș fi vrut, pentru nimic în lume, să se întîmple așa ceva.

Lindsay se forță să zîmbească :

— Vezi-ți de treabă. Totul a fost numai din vina mea.

— Nu m-ați înțeles, domnule comandant. Vocea lui Kemp se înăsprise de îngrijorare : Eu îl cunosc bine. Nu se va lăsa pînă nu se va răzbuna pe dumneavoastră. Își plecă privirea : Nu e ca dumneavoastră. Dacă ar fi fost, n-aș fi avut nevoie să mi se spună să intru la Marină.

Sinceritatea băiatului, rușinea și umilința lui îl făcură să pară și mai lipsit de apărare decît de obicei.

— Mi-ai făcut un compliment foarte frumos, îi zise liniștit Lindsay. Unul pe care eu îl apreciez deosebit de mult.

Își luă chipiul și se depărtă în grădină.

În urma lui, băiatul rămase privind lung prin ușa deschisă, mult timp după ce Lindsay dispăruse în întuneric.

Un taxi hodorogit îl aduse, încet, pe Lindsay înapoi în port. Capul i se clătina fără să vrea la fiecare hurducătură a mașinii, iar gîtul îi era uscat, deși băuse atîta vin.

Cînd reuși să găsească dana, luna răsărise și, în lumina ei palidă, *Benbecula* se odihnea lîngă chei, pitura de camuflaj ieșind în mod straniu în relief. Santinela se plimba în sus și în jos la intrare, iar el distinse, în lucirea albastră a lămpii de camuflaj, pe șeful de cart aplecat peste un pupitru, probabil cufundat în lectura unei cărți sau a unei scrisori vechi, de acasă.

Totul era foarte liniștit și, după ce și-a aprins pipa, Lindsay parcurse agale pe chei toată lungimea navei, de la etrava dreaptă și înaltă pînă la duneta demodată, pe care tunul acela vechi țintea către lună, ca un deget de oțel. Oftă și urcă apoi pe schela abruptă, dînd din cap la salutul uimit al șefului de cart și îndepărtîndu-se spre prova către cabină.

Tocmai trecea prin dreptul unei uși cînd auzi zgomot de sticlă făcută țăndări. Era cabina lui Stannard și, cînd vru să pună mîna pe clanță, îl auzi pe Dancy spunîndu-i :

— E mai bine să-l lăsăm în pace, domnule comandant.

Dancy stătea sprijinit de balustradă, ascuns complet în umbră. Adăugă :

— Imediat după ce ați plecat, a sosit o radiogramă. Fratele ofițerului cu navigația se află la bordul unei nave spital.

— A reușit să iasă de acolo, deci ?

Lindsay îl urmări atent cu privirea, dar Dancy păru că nu auzise.

— S-a dus imediat să-l vadă. De cînd s-a întors și pînă acum stă închis acolo și bea. Dancy se rezemă cu coatele de balustradă și adăugă : A reușit să-l vadă. Dar băiatul nu mai avea mîini. Umerii lui Dancy se zguduiră fără putință de stăpînire, cînd adăugă : Și, în plus, este și orb, domnule comandant !

Lindsay privi țintă spre clădirile îndepărtate, albite de strălucirea lunii.

— Ai stat aici tot timpul ?

— Pentru orice eventualitate, răspunse Dancy, înclinînd capul.

Lindsay îi atinse brațul.

— Deocamdată, eu nu mă culc. Vino să bem un pahar în cabina mea, după ce adoarme Stannard. Așteptă un pic și apoi zise : Dacă simți că ți-ar face bine.

Dancy își îndreptă statura.

— Vă mulțumesc, domnule comandant.

Lindsay se îndepărtă, încet, spre scara punții de comandă. Într-o singură seară aflase o sumedenie de lucruri despre ofițerii săi. Ca și despre el însuși.

În următoarele trei zile nu s-a primit nici un ordin pentru *Benbecula* și nici vreo altfel de știre despre misiunea viitoare. Nici Lindsay nu fusese chemat să dea ochii cu amiralul, sau măcar cu șeful lui de stat major, dar, pentru început, această omisiune nu l-a tulburat cîtuși de puțin. Ba chiar, dacă se gîndea bine, se simțea ușurat. Statul major local avea destul de lucru și așa, iar el era ocupat cu reparațiile navei.

Tocmai în legătură cu reparațiile *Benbeculei* și cu completarea aprovizionărilor simți Lindsay primele semne că se petrece ceva nedefinit, de care el nu are cunoștință. Lucruri mărunte în cea mai mare parte, dar care, adunate, stabileau o conjunctură precisă.

Locotenentul Hunter se prezentase la el plîngîndu-se că nu reușește să înlocuiască muniția de 150 mm trasă, deși i se spusese că există destulă în depozit.

Cînd Lindsay l-a întrebat dacă a vorbit, în această privință, cu ofițerul cu artileria Hunter i-a răspuns cam reținut :

— Cum să vă spun, domnule comandant, a fost cam preocupat cu altele în ultima vreme. Oricum, pot rezolva singur problema, dacă mi se dă mînă liberă.

Maxwell se comporta și mai curios decît înainte, lucrul era sigur. Rămăsese în fiecare noapte la uscat, cu toate că nimeni nu văzuse unde anume.

Goss fusese și el necăjit de lipsa de atenție cu care era tratată lista sa de reparații de către conducerea docurilor. Lucrul era normal într-o oarecare măsură. Secundului i se părea că fiecare lucrător de la docuri este un hoț, un bun de nimic, unul care nu face decît să strice aspectul navei și eficiența ei. Dar era adevărat că unele lucrări fuseseră mai mult date peste cap, decît remediate. Și locotenentul Baker se izbea de aceeași poveste. Proviziile se obțineau cu greu și, în afara rațiilor normale de hrană și îmbrăcăminte, foarte puține lucruri erau disponibile pentru *Benbecula*.

Toate adunate reprezentau, în mintea lui Lindsay, mai mult decît o coincidență.

Echipajul, însă, accepta această situație cu evidentă satisfacție. Învoirile la uscat, priveliștile noi, femeile în costume orientale, îmblînzitorii de șerpi, elefanții și ricșele, toate contribuiau la transformarea fiecărei zi obișnuite într-un eveniment.

Stannard nu coborîse decît rareori pe uscat. De fapt, în afara îndatoririlor sale, aproape că nici nu mai părăsea cabina.

Lindsay stătuse de vorbă cu el, între patru ochi, după noaptea cu dineul comodorului, și-l întrebase dacă poate face ceva pentru a-l ajuta. Stannard îi replicase :

— L-au trimis pe Jason la un spital, domnule comandant. Mîine îl vor expedia la un altul, în orașul Karachi. Iar după asta, zic ei, totul este chestiune de timp. Îl privise pe Lindsay cu îngrijorare bruscă. Spuneți-mi, cum să fac să-i scriu bătrînului acasă astfel de lucruri ? ! Vă dați seama ce-o să-i producă o asemenea veste ?

După această scurtă întrevedere, Lindsay îl întîlnise numai de puține ori. Nici chiar Dancy nu părea că reușește să-l ajute în disperarea sa.

Poate că atunci cînd se vor afla din nou pe mare, lucrurile se vor mai schimba. Șederea aceasta cu vasul legat la chei, în căldură înăbușitoare, nu putea ajuta cu nimic cuiva torturat de gînduri cum era Stannard.

În dimineața celei-de-a patra zile, Lindsay a primit ordinul de a se prezenta la comandamentul naval și, ca urmare, a îmbrăcat o uniformă albă, pe care n-o mai purtase de la declararea războiului, în vreme ce Jupp îl dădăcea, ca o cloșcă îngrijorată de puiul ei. Jupp făcu remarca :

— E puțin cam prea largă în talie, dom'le comandant, dacă pot îndrăzni să v-o spun. Trebuia să mi-o dați mai devreme, s-o ajustez. I-a înmînat sabia de paradă și a adăugat : Nu v-ați hrănit ca lumea în ultima vreme, dom'le comandant. Prea multe griji nu vă fac bine.

Lindsay se privi în oglindă. Chiar și în timp de război, regulile etichetei trebuie respectate. Să se vadă bine că nu există nici un fel de fisură a fundațiilor. Își descreți fruntea.

— O să mănînc mai cu poftă cînd am să știu despre ce este vorba.

Așteptă, convins pe jumătate că Jupp îi va furniza vreun zvon sau măcar vreun motiv pentru această bruscă chemare la comandament. Dar Jupp părea preocupat numai de înfățișarea comandantului *Benbeculei*, de impresia pe care o va face cînd va ajunge la amiral.

La plecare, Goss a trebuit să zbiere, ca să se facă auzit peste bocănitul ciocanului pneumatic :

— Nu uitați să le spuneți despre pitură, domnule comandant. Mai avem numai foarte puțină. Și despre lanțul ancorei babord, care-mi dă bătăi de cap.

Lindsay zîmbi discret. Echipa pentru onor era aliniată la milimetru, șeful de cart udîndu-și mereu buzele gata să sune din sifleie semnalul pentru plecarea sa de la bord.

Locotenentul Paget, ofițer de gardă, stătea țeapăn în poziție de drepți, cu ochii țintă la Lindsay și părea cuprins

de spaimă, ca și cum se aștepta ca schela să se rupă tocmai acum, sau unul dintre timonieri să moară subit.

Lindsay răspunse :

— Voi face tot posibilul. Am și eu cîteva probleme de pus.

Apoi, cu o mînă la cozorocul cu frunze de stejar al șepcii și cu cealaltă ținînd forma puțin familiară a sabiei, coborî grăbit schela, spre mașina care licărea în arșiță, așteptînd să-l poarte pînă la sediul atotputernicilor zilei.

Dar a fost întîmpinat de un adjutant hărțuit, un locotenent, care s-a grăbit să-i explice că amiralul nu poate, totuși, să-l primească. Comandantul șef al teatrului de operații fusese solicitat la o conferință foarte importantă. Așa cum se întîmplă deseori. Inevitabil...

Lindsay a mai așteptat vreme de douăzeci de minute, într-o cămăruță, pînă ce locotenentul să reapară și să-l conducă în încăperea de alături. Șeful de stat major se ridică de la biroul său și-l întîmpină ca să-i strîngă mîna.

— Îmi pare foarte rău că s-a ivit încurcătura asta. Trăim timpuri grele. Sînt însă sigur că și dumneata ești destul de sătul de întîlniri cu amirali. Îi zîmbi : Ca și mine.

Lindsay se așeză pe scaunul oferit și-l urmări pe superiorul său cum privește lung pe fereastră, către port.

Celălalt zise, rar :

— Așadar, am așteptat să ne vină instrucțiuni noi de la Amiralitate. Ni s-au făcut unele recomandări și e de datoria mea să te informez în privința lor. Se întoarse și-l studie gînditor.

— Războiul devine mai crîncen. Intensa activitate submarină și aviația cu rază mare de acțiune au transformat ideile tactice în niște gîndiri perimate. De pe o zi pe alta, dacă pot spune așa.

Lindsay se încordă. Se așteptase să primească unele aluzii la ordinul pentru noua misiune, ba chiar și acceptarea propunerilor făcute de el în privința unora din membrii echipajului *Benbeculei*. Dar era ceva în atitudinea și în tonul șefului de stat major care semăna a avertizare. Părea tulburat. Ba nu, părea stingherit.

— Statul major lucrează în momentul de față la ordinele pentru dumneata, Lindsay. Cred însă că e mai bine pentru toți cei interesați să afli neîntîrziat conținutul lor. Se așeză la biroul său masiv și-și privi mîinile : *Benbecula* se va reîntoarce în Marea Britanie, de îndată ce docurile vor garanta că este capabilă să navige.

„Capabilă să navige." Nu „gata de luptă", sau „gata pentru patrulare". Ci doar să fie în stare să facă voiajul pînă acasă. Lindsay întrebă încordat :

— Și, după aceea, domnule comandor ?

— La Rosyth. Am dedus că vor să o folosească drept depozit și navă-cazarmă pentru recruți, personal în refacere și alții. Căută ceva printre hîrtii. Secundul dumitale va fi avansat la gradul de căpitan-comandor cînd va ajunge acolo. Tot atunci va prelua și comanda navei. Încercă să zîmbească. Un fel de diamant necizelat, din cîte îmi dau seama, dar pentru munca asta va fi exact ceea ce trebuie. Își plecă din nou ochii. Este foarte probabil că avansarea dumitale e pe drum. Îmi pare bine pentru dumneata. Ai meritat-o cu prisosință.

Lindsay se simțea de parcă pereții se prăbușeau peste el. I se părea că-i zdrobesc plămînii și-i scot tot aerul din ei.

— Dar încadrarea mea, domnule comandor ?

Șeful de stat major își menținu privirea plecată.

— Marina se mărește pe zi ce trece. Recruții curg spre baze, ca furnicile. Va trebui să scurtăm perioadele de instrucție, nu să le lungim, iar ei au nevoie de tot ajutorul pe care li-l putem oferi. Mai răsfoi puțin prin maldărul de hîrtii și continuă : Și eu detest slujba de acum. Am

intrat în marină ca să simt în jurul meu un vapor. Sînt convins că munca de acum este mai importantă și că sînt mult mai folositor aici, decît pe comanda unui crucișător, în baza de la Scapa Flow. Ridică din umeri. Îmi este totuși greu să mă resemnez. Privirea se ridică pînă pe fața lui Lindsay și adăugă liniștit : Tot așa cum îți va fi și dumitale la început.

— Cum ? O slujbă la uscat ?

— Tocmai sînt pe cale să finiseze o nouă bază de instrucție pe coasta răsăriteană. Nici nu i-au dat încă vreun nume, dar nu mă îndoiesc că pînă ajungi dumneata să preiei comanda, lorzii cei mari îi vor găsi un nume măreț.

Lindsay se ridică în picioare fără să-și dea seama că s-a mișcat din scaun. Coasta răsăriteană. Slujbă la uscat. Probabil, vreo tabără de vacanță, sau vreun hotel din timp de pace transformat pentru nevoi de instruire. Cu un pavilion național înălțat la un catarg. Cu un clopot de vapor, la intrarea principală. O iluzie temporară, pentru marinari temporari. Zise :

— Credeam că voi căpăta...

Șeful de stat major îl privi amărît.

— Știu. Evident, poți face întîmpinarea regulamentară împotriva acestei hotărîri, dar știi și dumneata, la fel de bine ca mine, cît de puțin va atîrna în cumpănă.

Lindsay trecu la fereastră și se uită în curtea de dedesubt, fără a privi ceva anume. Putea să-și imagineze, cu exactitate, cum va arăta baza de instrucție, ca și cum ar fi vizitat-o de curînd. Aproape că și auzea voci zicînd : „Noul comandant ? A, da, a venit aici fiindcă l-au cam sonat bombele..."

Cei mai mulți dintre ofițerii care comandau astfel de instituții erau bătrîni în retragere, aduși din nou în

Marină, ca să mai ușureze din sarcini. Oameni de tipul comodorului Kemp. Se auzi întrebînd :

— Înțeleg că ideea asta îi aparține lui Kemp, domnule comandor ?

— Știi bine că nu pot discuta rapoartele confidențiale. Șeful de stat major adăugă : Dar poți trage singur concluziile pe care le crezi de cuviință.

— Voi face acea întîmpinare. Se întoarse de la fereastră și-l văzu pe comandor dînd negativ din cap.

— Este dreptul dumitale. Totuși, dat fiind că sîntem în război și că tocmai ai fost avansat în grad, te sfătuiesc să nu întreprinzi o astfel de acțiune.

Un telefon zbîrnîi impacientat și șeful de stat major se răsti „Nu. Așteaptă !“ Trînti receptorul în furcă și adăugă, liniștit :

— Eu, personal, nu-l cunosc foarte bine pe comodorul Kemp. Merg chiar mai departe : nu vreau să-l cunosc prea bine. Dar, din cîte am auzit despre el, aș spune că nu este omul care să acționeze fără justificare, chiar și aparentă.

Lindsay se tîrî pînă lîngă birou și se rezemă de el, zicînd, cu voce aproape rugătoare :

— Nu se poate să nu fi fost radiograme de la cargou, domnule comandor ! Măcar cu aluzii la toată chestia asta.

— Încă odată, toate sînt confidențiale. Dar a existat un raport integral făcut către Amiralitate. Privi în altă parte. Inclusiv unul din partea ofițerului medic al statului major.

Lindsay își îndreptă statura, scîrbit. Își aminti de medicul bărbos și de soția sa, care nu se putea opri de la mîncare. Kemp trebuie că plănuise totul dinainte. Probabil chiar în urma antipatiei resimțită la prima lor întîlnire, la Scapa.

Își aminti și de vocea aspirantului care-l avertizase : „Nu se va lăsa pînă nu se va răzbuna pe dumneavoastră“.

Sau, poate, a stîrnit el toate acestea, în seara cînd a luat apărarea băiatului, în timpul dineului. Intrase singur în capcana pe care o deschisese lipsa lui de prevedere.

În aceste secunde interminabile, revedea în minte coca *Benbeculei* rezemată de tranchetții cheiului, în lumina soarelui. Pînă și ea îi fusese luată. Mai ales gîndul acesta era cel mai greu de îndurat.

— Ascultă, Lindsay, încearcă să nu iei toată chestiunea așa de tragic. Că doar războiul nu se termină săptămîna viitoare. Și, cine știe, se prea poate ca în Anglia să primești alte ordine, care vor face ca toate astea să ți se pară că au fost un vis urît.

„Un vis urît.“ Cuvintele îi stăruiau în minte. Poate că cineva, de la bordul navei, inițiase prima mișcare. Ascultase aiurelile sale pronunțate în somn, pe cînd retrăia coșmarul. Înregistrase pînă și cele mai mici acțiuni sau toane, în scopul de a-l distruge.

— E timpul să plec, domnule comandor. Întîlni privirea turburată a celuilalt. N-aș dori să fiu în locul dumneavoastră și să am sarcina de a transmite ordine atît de dureroase. Vă mulțumesc că ați încercat să-mi menajați sentimentele.

Șeful de stat major zîmbi.

— Este drept, am încercat. Și, totuși, nu mă pot împiedica să am senzația că sînt un călău. Sper numai că oamenii care vor trece prin mîinile dumitale vor ști să aprecieze ceea ce sînt sigur că le vei oferi.

— Ce anume, domnule comandor ?

— N-am de gînd să te plictisesc cu toată gargara obișnuită, despre exemplul personal și arta de a conduce. Știu că o să ai parte de ea din plin, mai tîrziu. Se așeză din nou pe scaun, privirea-i devenind, dintr-o dată, pierdută în depărtare. Dă-le acelaşi simţ al valorii, al contopirii, pe care îl ai dumneata faţă de bătrîna *Benbecula*. Iată ce ar fi mai folositor decît o cameră întreagă plină de amirali.

Lindsay îşi luă şapca şi se îndreptă încet spre uşă. Totul se terminase. Pentru el, ca şi pentru navă.

— Voi încerca să-mi amintesc mereu cele ce-mi spuneţi. De acum încolo voi avea timp berechet să meditez la ele.

În anticameră, locotenentul adjutant îi înmînă un plic şi-i zise :

— Aveţi aici o listă cu toate numirile la noile posturi, domnule comandor. Dacă doriţi, puteţi să le comunicaţi oamenilor dumneavoastră.

Lindsay străbătu toată clădirea, fără a mai scoate un cuvînt. Avea numai impresia că a trecut pe lîngă oameni la birouri, înregistrînd, nedefinit, zgomot de voci la telefoane şi clămpănit de maşini de scris. Un alt fel de război. Unul pe care-l va purta, în curînd, şi el, sau pe care îl va urmări de pe margine.

Răspunse la salutul celor două santinele şi se îndreptă spre automobilul comandamentului.

Trebuie să se stăpînească. Măcar pînă cînd ajunge în cabină. Să se ascundă, aşa cum făcuseră Stannard şi Maxwell. Deşi ştia că se minte singur. Nu există pe lume loc în care să te ascunzi de tine însuţi !

Goss se ţinea la cîţiva paşi în faţa biroului lui Lindsay, ascultînd, cu faţa ferită într-o parte, noile instrucţiuni de pe foaia scrisă la maşină.

— Aşa că, pînă la urmă, tot ţi-ai căpătat nava, secundule. În timp ce pronunţa cuvintele, Lindsay se gîndea că ele prezintă pentru el singura fărîmă de bucurie

adusă de noua situaţie. Iar avansarea în grad face ca, după război, să ai o poziţie avantajoasă cînd te vei angaja la o nouă companie de navigaţie şi vei concura cu oameni mai tineri.

Nu ştia nici el la ce fel de reacţie să se aştepte. Tăcerea lui Goss era aproape ceva fizic. Se foi pe scaun şi întrebă :

— Nu eşti bucuros ? Am crezut că este ceea ce-ţi doreşti ?

Goss îşi descleştă mîinile şi le împreună din nou.

— Am dorit-o dintotdeauna pe *Becky*. Nici nu mai ţin minte de cînd. Degetele i se încleştară, din nou, cu forţă, în pumnii strînşi. Dar nu în felul ăsta !

— Ca navă bază are să fie în siguranţă. Nu mai are de-a face cu convoaie. Nici nu mai e lăsată singură, fără altă apărare decît cîteva amărîte de tunuri, rămase din primul război mondial.

Goss răspunse, liniştit :

— O navă moare atunci cînd devine inactivă. Am văzut cu ochii mei cîteva nave bune prăpădindu-se în felul ăsta, în timpul crizei. Părea că se luptă să-şi găsească cuvintele. O navă trebuie să fie pe mare. De asta are nevoie. Asta e viaţa ei. Raţiunea ei de a fi. Se întoarse puţin şi Lindsay desluşi emoţie pe trăsăturile greoaie. Ca un om bătrîn care a devenit prizonierul scaunului. Începe să moară din acel moment. Nu mai poate face nimic ca să scape.

Lindsay îşi smulse cu greu privirea de la figura disperată a lui Goss.

— Îţi las dumitale sarcina să le comunici celorlalţi. Poţi folosi lista asta. Stannard este trimis la un curs de specializare pentru navigaţie modernă. Va fi, probabil, ambarcat după aceea pe unul din distrugătoarele noi. De Chair şi oamenii lui vor fi trimişi la cazarma Eastney, pentru a fi repartizați la alte posturi, iar Maxwell va primi o tresă în plus. Va fi trimis la Whale Island, pentru specializare ca instructor.

Se minuna singur cum de-și poate menține vocea atît de calmă, în vreme ce întreaga sa făptură scrișnea ca un instrument torturat. Calm, chiar indiferent. Trebuia să fie astfel. Era singura atitudine posibilă.

Își aminti de vremea cînd mama sa a luat hotărîrea să plece în Canada, pentru totdeauna. El s-a plimbat îndelung prin bătrîna casă, pentru a mai privi o dată toate lucrurile apropiate lui, pe care le considerase pînă atunci cuvenite de la sine și care acum se vor dispersa după bunul plac al ciocanului de lemn al celui care conduce licitația. Lucrurile pe care el le iubise.

Acum se întîmpla același lucru. Fețe cunoscute, despărțite și trimise care încotro.

— Tînărul Dancy se va duce la un curs de specializare în navigație. Practica lui ca ajutor al lui Stannard o să-i ajute mult. Ceilalți sublocotenenți vor fi transferați la nave de escortă, de îndată ce se întorc din permisie. Hunter este numit ofițer cu artileria pe o navă a Zonei maritime costiere vest.

Goss întrebă brusc :

— Și Fraser ce face ?

— Este transferat la o navă-atelier a flotei.

— Înțeleg. Goss se plimbă cîțiva pași și apoi se opri, ca și cînd nu știa încotro să se ducă. Nu rămîne chiar nimeni de la compania de navigație ?

— Dyke va prelua conducerea camerei mașinilor, deși îndatoririle sale vor fi limitate, căci nava rămîne o navă bază. Adăugă : Credeam că Fraser nu ți-e simpatic.

Goss răspunse evaziv :

— Dyke nu poate face față. Trebuie să existe un șef mecanic adevărat. Nava e bătrînă, are nevoie de îngrijire

ca lumea. Adăugă, cu o violență bruscă : Nu, nu mi-a fost deloc simpatic. Dar este un bun șef mecanic. Cel mai bun din întreaga companie și, indiferent de ce v-a spus pînă acum, să știți că și el a îndrăgit al dracului nava asta.

— Știu... Lindsay se uită lung la hîrtiile de pe birou. Le distingea cu greu, ca și pe cele de pe biroul șefului de stat major. Rămîne Barker la dumneata. Va primi și el o nouă tresă, ca și Maxwell.

Goss se apropie de birou și-l privi pe Lindsay cîteva secunde.

— Sînteți și dumneavoastră debarcat, domnule comandant. Știu că multă lume nu-i în stare să vadă decît tresa în plus pe care ați căpătat-o și să vă invidieze pentru ea. Însă eu îmi dau seama că treaba stă altfel. Nu sînt un tip isteț și n-am fost niciodată. A trebuit să scot din mine sudori de sînge, ca să ajung unde sînt, și o mulțime de netrebnici ticăloși au fost avansați înaintea mea, numai pentru că eu sînt greoi din fire. Sînt greoi și-mi trebuie timp să mă descurc la ceva. N-am putut niciodată să-mi ofer luxul unei greșeli. N-a existat în companie nici un comandant pe care să nu-l invidiez, cum n-a existat nici unul a cărui slujbă să n-o pot face eu mai bine decît el, dacă mi se dădea ocazia. Își sprijini mîinile pe birou. Dar pe dumneavoastră nu v-am invidiat, pentru că eu n-aș fi putut face niciodată ceea ce ați avut dumneavoastră de făcut. Indiferent de cît de mult m-am mințit pe mine însumi în această privință. Sînt convins de asta și nimeni nu mi-o poate scoate din cap.

Lindsay nu-și ridică privirea.

— Îți mulțumesc !

Îl auzi pe Goss că se foiește lîngă un hublou deschis și că exclamă :

— Uite că și ea simte de pe acum ! Săraca bătrînică simte ce se întîmplă !

Lindsay se ridică în picioare :

— Pentru numele lui Dumnezeu, secundule, trebuie să executăm niște ordine. Nimic altceva nu mai poate avea importanță. Vapoarele nu simt. Sînt făcute din oțel și lemn, din țevi și mașini și sînt bune sau rele, după cum sînt oamenii care le conduc.

Încă de pe cînd articula cuvintele, celălalt clătina din cap.

— N-are rost să-mi spuneți mie lucrurile astea, domnule comandant. Nici dumneavoastră nu le credeți. Bătrîna simte totul. Se răsuci către hublou, cu ochii pierduți în depărtarea însorită și strigă : Șmecherii ăștia cu nasul pe sus, care-și tocesc fundurile prin birouri, nu vor înțelege niciodată, chiar de-ar trăi și un milion de ani ! Eu nu cunosc prea multe, dar să fiu al dracului dacă nu cunosc vapoarele ! Și, mai ales, pe ăsta. Cînd vorbi din nou, rosti foarte calm : Iertați-mă pentru ieșirea mea. La vîrsta pe care o am ar trebui să mă fi învățat de mult să încasez lovituri în fundul nădragilor.

Undeva, un difuzor zbîrnîi : „Masa echipajului ! Bordul babord în învoire de la 14 la 23. Maiștrii și cartnicii pînă la opt jumătate mîine dimineață. Marinarul Jones să se prezinte la șeful de cart, pentru scrisori."

Goss se îndreptă spre ușă.

— V-o puteți imagina zăcînd legată de vreun chei împuțit, plină ochi cu ostași de la uscat, sau cu porcării inutile, domnule comandant ? Așteptă, privind capul plecat al lui Lindsay. Așa-i că nu ? Nici eu nu pot !

În timp ce ușa se închidea în urma lui, Jupp intră în cabină și întrebă :

— Nu vreți să serviți masa, dom'le comandant ?

Lindsay scutură din cap. Goss știa dinainte. Cu siguranță că știa mai demult. Un minut în plus și nici el n-ar mai fi rezistat.

— Adu-mi, te rog, niște whisky.

Jupp ridică sabia de paradă de pe scaunul pe care o trîntise Lindsay și răspunse :

— Iertați-mă că vă zic, dom'le comandant, da' nu e bine.

— N-ai auzit ? Numai whisky !

Jupp se grăbi să dispară. Era singura dată în viața lui cînd nu știuse ce să zică sau ce să facă, pentru a înțelege ce se petrece.

Înapoiat la bufetul careului, un steward mai tînăr îl întrebă :

— Ce s-a întîmplat, șefule ? Vine sfîrșitul lumii ?

Jupp îl fulgeră cu privirea, iar celălalt păli întîlnindu-i figura înfuriată.

— O singură dată, în toată viața ta ticăloasă, ai și tu dreptate.

Apucă un pahar curat și-l ridică în mod automat în lumină, înainte de a-l așeza pe tava de argint. Tînărul se bîlbîi :

— N-a fost decît o glumă, șefule !

Jupp puse cu grijă carafa pe tavă și se gîndi la figura abătută a lui Lindsay, stînd în cabină, cu privirea fixă pe birou. Zise cu glas tare :

— Să nu glumești, băiatule, cînd cineva este pe moarte.

Dar stewardul plecase.

Lindsay nu-și mai aducea aminte cum de a ajuns tocmai la restaurantul ăsta. I se părea că mersese ore întregi, picioarele purtîndu-l tot pe străzi înguste, departe de îmbulzeala de oameni și de vehicule cu claxon... Clădirea era mică, partea de sus fiind hotel al aceluiași proprietar.

Purta o firmă care înfățișa un elefant împodobit cu bijuterii. Sub acesta era scris : „Mîncăruri englezești și franțuzești. Numai cele mai bune“.

Se făcuse seară și soarele se ascunsese de pe acum în spatele unui templu alb și înalt, pe partea opusă a pieței prăfuite. Ghicea că hotelul ar fi arătat foarte prăpădit în lumina necruțătoare a soarelui.

Dar era liniștit și părea aproape părăsit. Nu existau uniforme și nici fețe familiare, ca cele pe care le văzuse la Clubul naval, unde se oprise să bea ceva. Recunoscuse pe cîțiva acolo. Cîțiva din trecutul lui. De pe alte nave și din locuri uitate.

Au fost binevoitori cu toții, dar lui i se părea mereu că vede în ochii lor aceleași întrebări. Curiozitate, simpatie ? Era greu de deslușit. Și-a terminat băutura și a plecat mai departe. Își dădea seama că este foarte obosit și că i se lipise cămașa de spate, ca un ștergar ud.

O scîndură scîrțîi sub picior, cînd pătrunse printr-o perdea de mărgele și se lăsă să cadă pe un scaun, la una din mesele de trestie împletită .Din fericire, nu mai erau acolo decît doi clienți, care i-au aruncat doar o privire în treacăt. Conversația lor părea a fi compusă, în întregime, din prețurile curente ale cauciucului și ale mîinii de lucru. Ca și de ineficiența transporturilor, în general. Înțelese că erau amîndoi plantatori, care se cunoșteau atît de bine, încît nici unul nu părea că ascultă ce zice celălalt.

Un chelner, numai zîmbet, se frînse de mijloc lîngă masă.

— Domnul ?

Lindsay privi lung la lista de bucate, dîndu-și seama, pentru prima oară, că de la amiază nu făcuse altceva decît să bea mereu. De cînd stătuse de vorbă cu Goss. Dar, se părea că toată băutura nu avusese alt efect asupra lui decît să-i facă insuportabil gîndul mîncării.

— Poate că domnul comandor dorește să fie servit ceva mai tîrziu ?

Își ridică privirea către figura nou apărută. Ori noul venit umbla ca pisica, ori Lindsay era mai beat decît își închipuise. I se părea imposibil să nu fi băgat de seamă că un astfel de om era prezent în cameră. Gras, cu trupul său uriaș bine îmbrăcat într-un costum alb, încins la brîu cu o eșarfă purpurie, asortată cu fesul minuscul din vîrful capului. Unul din scaune gemu groaznic cînd omul se lăsă în el.

— Poate ceva de băut, pentru început ? Pocni din degete. Am un gin special.

Lindsay îl privi întunecat. Ar fi vrut să plece de îndată. Nu dorea de fel să susțină o conversație. N-avea nimic de spus. Omul însă îl informă, calm.

— Eu sînt proprietarul. Flutură din mîna dolofană, făcînd să scapere mai multe inele, în lumina colorată a lanternelor de deasupra. Și vă urez bun venit.

Chelnerul turnă gin simplu, în două pahare. Lindsay reuși să descifreze pe eticheta sticlei cuvintele „Scutit de taxe. Numai pentru consum pe navele Maiestății sale.“

— Mulțumesc. Luă paharul, întrebîndu-se ce i se va întîmpla acum stomacului.

Patronul gustă din gin și zîmbi.

— Religia mea consideră ginul ca ceva rău. Și, totuși... Gustă din nou din pahar. E necesar să te adaptezi la obiceiurile locului, nu ? Îl privi pe Lindsay fără să clipească. Avea ochi foarte negri, umezi ca aceia ai unui tînăr silit să stea închis într-o mască grotescă. Continuă, pe același ton blînd. Eu sînt turc. Odinioară, deși e greu pentru cineva să mă creadă, am făcut parte din cavaleria imperială. Căpitan de cavalerie. Chicoti, cu un sunet care parcă venea din adîncuri. Știu ce gîndești, că acum mi-ar trebui mai mult de un cal ca să mă poarte.

Lindsay zîmbi :

— Iartă-mă. Nu cred că sînt un interlocutor prea plăcut.

— Numai singurătatea este rea, domnule comandor. Făcu apoi semn chelnerului. Am luptat împotriva compatrioților dumitale, la Dardanele, în celălalt război. Am învățat acolo să respect curajul lor, cu toate că nu pot spune același lucru și despre comandament. Așa că, atunci cînd a trebuit să fug din propria mea țară, am decis să vin aici. La jumătatea drumului dintre două moduri de viață. Est și vest. Voi fi fericit să-mi sfîrșesc zilele aici.

Lindsay simți că ginul îl usturà pe gît ca focul. Îi zise :

— Trebuie să plec. Încercă să zîmbească. Așa cum spuneam, nu sînt prea simpatic... acum.

Omul scutură din cap :

— Nu încă. Nu este încă timpul.

— Timpul ?

Omul zîmbi, blînd.

— Nu te juca cu soarta, domnule comandor. Mai bea încă un pahar și, atunci, poate va fi timpul.

Lindsay îl privi lung. Trebuie că n-a auzit bine sau că și-a pierdut mințile. Se uită repede, în jurul său, dar în cameră nu mai era absolut nimeni. Cei doi plantatori se evaporaseră.

Patronul zise, liniștit :

— Totul e în ordine, domnule comandor. Au fost amîndoi aci. Acum au urcat la ei în camere, căci au un aranjament cu niște femei. Își încreți nasul, disprețuitor. Mai întîi se îmbată bine și pe urmă femeile lor li se par din nou frumoase. Părea că ideea aceasta îl amuză grozav.

Lindsay oftă și duse paharul la gură. Ce-o fi făcînd acum echipajul navei ? Unii, probabil sărbătoresc avansarea și noile numiri. Alții sînt, pe semne, la uscat, să profite cît mai mult de ultimele zile petrecute în Ceylon. Acasă, în Anglia, totul va fi cenușiu și rece. În lunile sau anii care vin, multora dintre oamenii echipajului de pe *Benbecula* le vor deveni prețioase amintirile adunate pe aceste meleaguri.

Turcul masiv pocni din nou din degete și, ca prin farmec, sticla de gin dispăru de pe masă.

— Trebuie să plec acum, domnule comandor. Se ridică de pe scaun și răsuflă adînc. Mi-a făcut plăcere mica noastră conversație. Întinse o mînă grăsulie. Poate că veți mai veni pe aici. Dar eu cred că nu.

Lindsay își apucă șapca, întrebîndu-se dacă face sau nu să se ofere să plătească pentru băuturi, fiind convins, totodată, că omul se va supăra în acest caz. Îl auzi că adaugă, liniștit :

— Acum puteți pleca. Simt oarecum că puteți suporta mai ușor durerea dumneavoastră.

Lindsay îi mulțumi și ieși în penumbra purpurie, cu mintea încă amețită de această neașteptată întîlnire. Poate că omul era nebun... Din cauza asta hotelul era atît de pustiu...

Se clătină și se rezemă de ușa oblonită a unei prăvălii. Dar ginul oferit fusese real, adus de un om sănătos.

La capătul străzii, zări lumini lucitoare și mulțimea de pietoni ce se încrucișează grăbiți. Poate că va reuși să găsească și un taxi. N-avea curajul să ia în piept grupurile acelea vesele și să-și croiască drum pînă înapoi în port.

Dar n-a găsit nici un taxi liber, așa că-și mări pasul, cu hotărîre, izolîndu-se de zgomotul vocilor și al muzicii, al claxoanelor, al roților de ricșe, în timp ce încerca să-și concentreze atenția asupra turcului acela gras, care fusese, odinioară, căpitan de cavalerie la Dardanele.

— Hei, camarade, ai un foc ?

Se opri în fața celor doi australieni, agățați unul de celălalt, în căutarea unui sprijin. Își scoase cutia cu chibrituri, le-o oferi și așteptă, în timp ce unul dintre ei se căznea să aprindă țigările. Felul lor de a vorbi îi amintea de Stannard.

Unul dintre soldați își aruncă privirea spre gradele de pe umărul lui Lindsay.

— Marinar, hă ? Zîmbi larg. N-are a face, camarade, 'mneata m-ai scos pe mine și pe prietenul meu din Singapore din încurcătură. Rîse de parcă ar fi fost cea mai grozavă dintre glume. Cel puțin, unii dintre voi ne-a scos !

S-au îndepărtat, clătinîndu-și pălăriile cu bor larg, arătînd straniu de ne-la-locul-lor în lumina lanternelor colorate și a bazarelor.

Își scoase pipa, dar își dădu seama că soldații plecaseră fără a-i mai înapoia chibriturile. Se mai căuta încă prin buzunare, cînd un taxi prinse cu aripa una dintre tarabele alăturate și trimise un maldăr de fructe, cît un munte, să se reverse în cascadă sub roțile mașinii. Într-o clipă s-a adunat în jur o grămadă de gură-cască, dispusă să se distreze pe gratis, ascultînd aprigele replici schimbate între șofer și negustor. Lindsay încercă să se elibereze de strînsoarea din ce în ce mai mare a mulțimii, dar fu în zadar. Printre cei din jurul său deosebi și fețele a doi polițiști impasibili, care-și croiau drum prin mulțime, către taxiul înconjurat din toate părțile de spectatori.

Zări o ușă întunecată, undeva, și se hotărî să se îndrepte spre ea. Îi vor trebui cel puțin cîteva minute poliției să împrăștie gloata. Poate că va reuși să găsească și niște chibrituri. Două persoane în alb se aflau în pragul ușii cu pricina, conduse probabil de aceeași idee ca a lui. Un grup de oameni l-a înghesuit mai tare și se simți împins, încet, către vitrina unui magazin. Abandonă orice încercare de eliberare. Nu mai avea nici o șansă și, în plus, îi venise rău, voia să vomite.

Dar, peste zumzetul amețitor de strigăte și răcnete, i se păru, dintr-odată, că aude o voce. Parcă ar fi fost ceva de vis. Un nerv dezgolit în mijlocul memoriei.

— Domnule comandor ! Comandor Lindsay !

Chemarea l-a făcut, brusc, să-și reia lupta pentru a-și croi drum prin mulțime, să împingă, cu toată puterea ce-i mai rămăsese, deși știa că nu mai are rezerve.

Un polițist îl apucă de braț, urlîndu-i ceva, dar el îl îmbrînci într-o parte, surd la vacarmul mulțimii, cu ochii orbi față de orice altceva, decît ușa cu cele două figuri albe în cadrul ei.

Păreau că plutesc în întunericul nopții, ca niște stafii, iar el, zbătîndu-se în acele ultime momente disperate, avu convingerea că a înnebunit.

Gîfîind de oboseală și aproape suspinînd, se eliberă din strînsoarea mulțimii și se aruncă înainte, în spațiul liber. Apoi, se opri locului, înmărmurit. Îi era frică și să clipească sau să respire, deși totul nu putea fi decît doar un alt vis.

Ea îi zise :

— Știam că dumneata ești !

Încet de tot, el întinse mîinile și i le puse pe umeri.

— Eve. O simți cum se înfioară în strînsoarea mîinilor sale. Eve. Am crezut că.. Ea încă îl mai privea, cu fața ascunsă de umbră. Colega ei se dăduse deoparte și stătea lîngă vitrină, neștiind ce să facă. Atunci el o atrase la piept și o strînse puternic în brațe, murmurînd : Vai, Eve, atîta timp...

Îi răspunse liniștită :

— Văd că nu te simți bine. Se adresă apoi celeilalte fete ; Spune polițistului să ne aducă un taxi. Își apăsă fața pe pieptul lui și-i șopti : E un miracol. Tocmai încercam să ajungem înapoi în port, cînd s-a ivit gloata asta și te-am văzut. Nici idee n-aveam că ai putea fi aici. Se cutremură. Încă nu-mi vine să cred. Apoi își ridică din nou fața, ochii ei mari căutîndu-i pe ai lui. Deci, n-ai primit scrisoarea mea ?

El o privi cu teamă, ca și cum visul s-ar fi putut termina dintr-o dată.

— N-am mai primit nici o scrisoare, în afara celor locale.

— Şi, în acest timp, ai crezut că sînt în Canada ? Fata rîse, cu ochii înecați în lacrimi. În ultima clipă s-a făcut o încurcătură. Fișa mea medicală s-a încurcat cu aceea a unei alte Wren și, pînă să se clarifice greșeala, convoiul plecase fără mine. Așa că, în loc de Canada, m-au trimis aici. Probabil că cei în cauză se prăpădesc de rîs pe chestia asta. Fata ridică o mînă și-i atinse fața. Ești rece ca gheața. Ce s-a întîmplat ? Spune-mi !

— Convoiul... Simțea cum este apucat de tremur în tot corpul. A fost atacat. Vasul cu fetele din Wren a fost scufundat. Şi eu eram de față. Am văzut totul cu ochii mei. Îi mîngîie părul cu degetele. L-am văzut arzînd. Venisem acolo pentru a încerca să te găsesc. Nu mai avu putere să continue cu voce tare și șopti : Să te salvez.

Unul dintre polițiști strigă :

— Ce se întîmplă acolo ?

— Mai bine adu un taxi și nu face pe nebunul, îi replică cealaltă Wren, la fel de răstit.

Lindsay auzea totul, dar nimic nu-l interesa, în afară de fata pe care o ținea strîns la piept. Era nevoie s-o simtă aproape, să se sprijine de ea. Căci altfel...

— Vine taxiul acela, Marion, întrebă ea ? Trebuie să-l ducem repede la vapor, îi este rău. Îl mîngîie din nou pe față, cu un gest plin de blîndețe. De-acuma, totul e în regulă, băiatul meu drag. Îmi pare așa de rău de cele întîmplate !

— A venit taxiul !

Lindsay nu-și mai amintea decît foarte puțin de călătoria cu mașina... niște discuții la intrarea în docuri și o pauză, în care cealaltă Wren s-a dus grăbită să dea un telefon.

Între timp, fata îi spuse :

— Noi două nu putem merge mai departe. Din cauza regulamentului. Am avut o permisie de patru zile și ar fi trebuit să ne prezentăm înapoi încă de acum cîteva ore. Îi trase capul să se sprijine pe umărul ei și îi vorbi cu duioșie. Altfel aș fi știut că ești aici ; aș fi văzut nava intrînd în port.

Cealaltă fată reveni și li se adresă vehement, privindu-i prin geamul mașinii :

— Am vorbit cu ofițerul de serviciu pe docuri și i-am explicat situația. Dar n-am putut să mă înțeleg cu boul ăla !

Eve îi șopti lui Lindsay :

— După cum vorbește n-ai zice că tată-său e lord, nu-i așa ? Pe jumătate rîdea și pe jumătate plîngea.

Cealaltă adăugă :

— Atunci am pus sentinela să-mi facă legătura direct cu nava. Așa cum mi-ai spus, n-am vrut să vorbesc cu nimeni în afară de el.

În întuneric, se auzi scrîșnet de pași și fața lui Jupp își făcu apariția, peste umărul fetei.

— Bine că v-am găsit, dom'le comandant. Recunoscu fata și aprobă grav din cap. Mă bucur pentru dumneavoastră, dom'șoară. Pentru amîndoi, de fapt.

— Ai grijă de el, îi răspunse. Cînd Lindsay încercă să o țină din nou de braț, adăugă : Totul e în regulă, dragule. Ne vom revedea mîine, îți promit.

— 'aideți cu mine, dom' comandant.

Jupp îl ajută să coboare din taxiul al cărui șofer urmărea fascinat scena, pînă ce fiica de lord se răsti la el :

— Du-ne la cazarmă, pas alergător !

Lindsay își dădu seama că a ajuns la schelă. La capătul ei recunoscu figura aceluiași șef de cart. Ca și lumina albastră.

— Doar cîțiva pași, atît mai avem, zise, încet, Jupp și se retrase. Dumneavoastră, singur. Îl urmă pe Lindsay cu ochii țintă la umerii lui, dorindu-i din suflet, să poată urca nesfîrșita lungime a schelei.

Lîngă șeful de cart apăruse și Stannard. Acesta îi cuprinse dintr-o privire, pe Lindsay și Jupp, și comandă, cu voce hotărîtă :

— Comandant pe bord ! Apoi păși între șeful de cart și intrare și adăugă liniștit : Bine ați venit, domnule comandant.

Jupp zîmbi recunoscător, dar nu-și deslipi ochii de pe Lindsay.

— Niște supă fierbinte, dom'le comandant, aranjează toată treaba.

Stannard îi urmări cu privirea cum se depărtează în întuneric. De fapt, ofițer de gardă era Paget, dar, cînd Jupp venise la Stannard să-i ceară ajutor, acesta l-a trimis imediat pe locotenent undeva, nici nu-și mai amintea cu ce pretext. Se aflase pînă atunci în cabină, bînd cu Dancy. Nu stăteau de vorbă, ci doar beau, în tăcută tovărășie.

A fost, oarecum, mișcat, în mod curios, că Jupp l-a ales tocmai pe el să-l ajute în a face neobservată situația comandantului. Că a avut încredere să-i împărtășească secretul.

Paget se înapoie, gîfîind.

— N-am găsit, domnule locotenent.

— Ce să găsești ?

— Ce m-ați trimis să caut. Paget privi cu mirare registrul de schelă. Comandantul e la bord ? !

— Îhî.

— Și eu nu l-am văzut ! Părea dezamăgit.

— Păcat, nu ? Stannard se îndepărtă fluierînd încetișor, pentru sine însuși.

Jupp reuși să-l conducă pe Lindsay la cabină, fără a mai întîlni pe altcineva. Așteptă pînă ce ofițerul se prăvăli în cușetă și-i zise :

— Acu' aduc supă, dom'le comandant.

— Nu-ți bate capul. Ochii lui Lindsay erau închiși. Mă simt destul de bine.

— O am gata făcută. Nu-i nici o daravelă. Văzu că lumina de citit bate direct pe fața lui Lindsay. O sting eu, chiar acu'.

— Nu, las-o. Își deschise ochii. Ai văzut-o și tu, nu-i așa ?

— Sigur că da, dom'le comandant ! Surîse larg. N-aveți nici o grijă, lumină sau nelumină, mîine vă întîlnește sigur, de-ar fi s-o aduc cu forța la bord, și asta v-o garantez eu !

Ochii lui Lindsay se închiseră din nou.

— Turcul ăla... M-a făcut să mai rămîn. Zicea că nu e timpul. Și ceva despre soartă. Voiam să plec și, totuși, nu mă puteam mișca. Iar el îi da, întruna, despre timp și despre Dardanele.

Jupp așteptă cu răbdare, în vreme ce vorbele lui Lindsay deveniră mai liniștite, iar trăsăturile feței i se relaxară.

— Încercam să găsesc niște chibrituri. Și, atunci, am auzit-o că mă strigă pe nume. Vocea i se stinse treptat.

— Așa e, dom'le comandant. Jupp îl privea cu tristețe. Nu înțeleg nici o boabă, da' sînt sigur că așa e. Stinse lumina și ieși, încet, din cabină.

Înapoiat la bufetul său, se așeză pe un scaun și privi, îngîndurat, la supa care fierbea molcom, pe un reșou mic. N-o să aibă nevoie de ea acum. Își ciuli urechile să asculte atent, dar nu auzi nimic. Numai scîrțîitul oțelului de trancheți și zgomotul înăbușit al pașilor santinelei, în mersul ei regulat.

Atunci cotrobăi într-un dulap și scoase de acolo o sticlă de Drambuie. Era mica lui slăbiciune și numai pentru ocazii speciale. Șterse un pahar și-l ridică în lumină, înainte de a-și turna o porție generoasă.

Pentru Jupp, ocazia de azi era, într-adevăr, foarte specială.

CASA DE PE MALUL MĂRII

Cartnicul Ritchie așteptă să audă răspunsul lui Lindsay și apoi intră în cabină.

— Bună dimineața, dom'le comandant. Puse mapa cu radiograme pe birou și îi înmînă un plic sigilat. Chiar acum a venit de la comandament.

În timp ce Lindsay deschidea plicul, Ritchie furișă o privire spre Jupp. Auzise de întoarcerea la bord a comandantului, căci Jupp îl trezise înainte de zorii zilei și-i povestise. Observă că gustarea de dimineață sta neatinsă pe masă, spre marea îngrijorare a lui Jupp.

— Am primit, în sfîrșit, ordine, zise liniștit Lindsay. Spune-i secundului să vină la mine de îndată ce termină ceremonia ridicării pavilionului. Privi îndelung instrucțiunile redactate cu multă grijă. Termen, patru zile. Nu era mult deloc.

Telefonul din perete zbîrnîi. Se forță să rămînă foarte liniștit, pînă ce Jupp îl anunță :

— Era ofițerul de gardă. Despre cei scoși la raport sau cu cereri.

— Înțeleg.

Încercă să-și ascundă dezamăgirea și să-și concentreze atenția asupra ordinului primit. Lucrările de reparații trebuiau terminate înainte de ieșirea în mare, dar acordarea de permisii rămîne la latitudinea comandantului. Informații de detaliu urmează a fi transmise în timp util etc. etc. etc.

In spatele cabinei, o trompetă izbucni prelung, cu sunetele pătrunzătoare ale semnalului „Atenție la pavilion !", iar în difuzoare, o voce bubui : „Atenție la pavilion, cei de pe punte. Faceți front la pupa și salutați !".

Lindsay se ridică din scaun și merse, încet, la un hublou deschis, lăsîndu-și fața să se scalde în soarele dimineții. Ascultă onorul dat de unul din trompeții lui deChair și urmări, cu închipuirea, cum pavilionul se înalță, la semn, la bastonul pupa, odată cu geacul ridicat la prova. De îndată ce vor ieși în mare, pavilionul majestuos de astăzi va fi înlocuit cu unul vechi, rupt și mai puțin curat, pe care Ritchie îl păstra pentru momentele de uzură ale navigației îndelungate.

Cînd se deșteptase din somn, Jupp tocmai se apropia de cușetă, cu o ceașcă de cafea, gata pregătită, și-l scutura de umăr. Timp de cîteva secunde a rămas în prada unei senzații de teroare, pînă ce Jupp i-a zîmbit larg și i-a zis :

— E-n regulă, dom'le comandant. Așa s-a'ntîmplat, exact cum vă amintiți acum.

În vreme ce se rădea, încercă să-și adune gîndurile și să refacă șirul evenimentelor. În jurul său, nava se deștepta la rutina zilnică. Voia să retrăiască pînă și cel mai neînsemnat moment, astfel ca să i se întipărească în minte pentru totdeauna.

Cînd te gîndești că ceea ce l-a salvat a fost doar o chestiune de secunde. Era de ajuns ca o singură clipă să mai treacă și nu s-ar mai fi întîlnit. Scrisoarea ei, probabil, a fost pierdută sau s-a înfundat în cine știe ce oficiu poștal. Dacă n-ar fi rămas în restaurantul acela straniu... Dacă, dacă, dacă... Părea că nu se mai sfîrșește.

Goss apăru în prag :

— M-ați chemat, domnule comandant ?

— Am primit ordinul, secundule. Avem termen patru zile.

— Nu-i mult deloc. Mai avem o grămadă de făcut. Presupun că ălora nici nu le mai pasă de noi.

— Fă și dumneata ceea ce poți. N-ar fi exclus să ni se anuleze ordinul acesta.

Goss clătină din cap, a îndoială.

— Am fost în oraș, aseară, și m-am întîlnit cu un prieten de-al meu. Zicea că se formează aci un convoi mare de tot. Cu plecarea foarte pe curînd, după cît se pare.

Zvonul era plauzibil. Vor avea nevoie de toate navele de escortă disponibile, dacă e un convoi mare. Replică :

— Învoirile se vor da ca și înainte.

— Foarte bine, aprobă Goss. Îmi rămîne spațiu liber, să pot aranja unele lucruri, dacă cea mai mare parte a rățoilor ăstora ai noștri ies la uscat.

Telefonul zbîrnîi din nou. Fața lui Jupp nu arăta nimic deosebit, cînd raportă :

— Centrul de transmisii la aparat, dom'le comandant. Îi înmînă receptorul și zise voios : Și acum, dom'le Goss, că tot sînteți aci, ce-ați zice de o ceașcă cu cafea ?

Vocea fetei părea că-i vorbește chiar lîngă el.

— Iartă-mă că te-am decepționat, dar chiar vorbesc de la centrul de transmisii. Apoi, adăugă repede : Cum te simți, bine ?

— Da, sigur. Perfect. Goss, Jupp și cabina întreagă dispăruseră pentru el. Cînd te pot vedea ?

Auzi răspunsul ei pe un fundal de țăcănit al mașinilor de scris.

— Și acum, dacă vrei. La poartă. Trebuie să te văd cît mai curînd cu putință. Adăugă, foarte răspicat : Nu-i așa că n-avem prea mult timp la dispoziție ?

— Așa e. Se uită repede la ceas. Vin la poartă de îndată.

Cînd puse receptorul în furcă, observă că Goss îl urmărește cu privirea, ceașca de cafea părînd un degetar în mîna lui mare.

— Cobor la uscat, secundule. Nu întîrzii mult.

— Fac eu față și singur, domnule comandant. Îl studie pe Lindsay pe deasupra marginii ceștii. Va să zică asta era. Ei, să fie într-un ceas bun !

— E faină cafeaua, dom'le Goss ? întrebă Jupp.

— Foarte faină. Goss își compusese o față ca la jocul de poker. Dar și mai fain este pentru unii, nu ?

În mod cu totul surprinzător, făcu cu ochiul și ieși din cabină, pe urmele lui Lindsay. La capătul schelei se opri, lîngă comandant, și privi forfota de pe chei.

— Apropo, domnule comandant. Dacă — și zic dacă — v-ar surîde o mică permisie... Așteptă pînă ce Lindsay se întoarse cu fața la el. Să știți că ne putem descurca destul de bine. Ridică din umeri. La urma-urmei, cu cît mă obișnuiesc mai din vreme să port toată răspunderea, cu atît mai bine, ca să zic așa.

— Da. Îți mulțumesc. Se întoarse să privească o coloană de soldați, ale căror siluete erau grotesc deformate de ranițe și armament. Să știi că s-ar putea să-ți accept propunerea. Apoi salută și coborî schela în goană.

Eve îl aștepta la poartă, părînd și mai tînără, în uniforma ei albă. Dar exact așa cum și-o amintea.

— Există un restaurant micuț, chinezesc, puțin mai sus, pe șosea, propuse ea. Și e liniștit. Îi aruncă o privire pe furiș. Nici nu e prea luminat.

În vreme ce se îndepărtau grăbiți, pe lîngă vehiculele în drum spre docuri și printre marinarii care salutau, îi spuse, cu răsuflarea tăiată :

— Știi că azi dimineață a trebuit să mă ciupesc ca să fiu sigură că nu visez ? Ba și acum, încă mai mi-e frică să nu mă trezesc din somn.

Restaurantul se înfățișă exact așa cum îl descrisese. La ora asta era complet pustiu. Au fost conduși la o masă, unde el îi șopti :

— Dumnezeule, ești mai frumoasă decît îmi aminteam eu.

— Trebuie că aici e prea întuneric ! Vocea îi suna răgușită și, pentru cîteva momente, nici unul dintre ei nu rupse tăcerea. Ea își scoase boneta și-și scutură părul, să cadă liber. Și gestul acesta, plin de feminitate, îi dădu lui o strîngere de inimă. Lucrez, acum, la centrul de transmisii. Evita să-l privească în față. Așa că știu ce ordine ai primit. Patru zile. Tăcu pe timpul cît un chelner le-a pus pe masă ceștile de ceai. Și eu voi fi trimisă înapoi, în Anglia. Se întoarse cu fața la el și-i prinse mîna între ale ei. Poate că vom fi amîndoi în același convoi. Îi strînse blînd mîna. N-ai grijă, nu va păți ca celălalt. Nu se poate întîmpla așa ceva.

— Sigur că nu. Dar de ce te înapoiezi așa de repede ?

Ea își încreți năsucul.

— Am fost trimisă aici, împreună cu cîteva colege, pentru operația Singapore. Trebuia să lucrăm la transmisii. Acum, că totul s-a terminat, ne ducem din nou acasă. Poate chiar să urmez cursul acela de specialitate. Își coborî privirea. Iartă-mă că am uitat despre celelalte fete, care s-au prăpădit. Trebuie că a fost groaznic. Lindsay se pregăti să răspundă, dar Eve îi strînse din nou mîna cu afecțiune. Stai un pic. Trebuie să-ți mărturisesc ceva. Nu știu ce ai să crezi sau ce ai să spui, dar eu mă simt obligată să fiu sinceră.

Lindsay așteptă cu sufletul la gură.

— Îți amintești de prietena mea, Marion ?

— Cea al cărui tată e lord ?

— Exact, Marion. Tatăl ei este grozav de bogat, dar ea e o fată deosebit de drăguță. Eve deveni, brusc, încurcată.

El are o întreprindere aici. Tatăl ei, vreau să zic. Are o casă pe malul mării. Unde am stat noi două la ultima permisie. Mîna îi tremura peste a lui. Acum, că sînt pe lista de plecare, pot lua o altă permisie. Se întoarse brusc și-l privi drept în ochi. Dacă ție ți-ar face plăcere.

— Eve ! Știi bine că aș fi fericit. Dacă ești sigură că...

Ea privi gînditoare la mîinile lor înlănțuite pe masă.

— Sînt absolut sigură. Pentru că mi-e teribil de frică să nu te pierd din nou. În felul acesta ne vom convinge amîndoi. Rîse fără haz. Mi-a fost, de asemenea, grozav de teamă că tu ai să crezi că am obiceiul să invit, la vilă, pe malul mării, toți comandorii pe care îi cunosc.

— Cînd poți lua permisia ?

Ea își ridică din nou privirea, cu ochii luminați de bucurie.

— Chiar azi. Și tu ?

Își aminti cuvintele lui Goss. Vorbise de parcă ar fi știut. Te pomenești că toți de la navă erau în cunoștință de cauză.

— În după-amiaza asta. Cu ce mergem acolo ?

— Pot căpăta o mașină/De fapt, Marion o găsește. Fata asta e în stare să găsească orice.

— Știi că a început să-mi fie foarte simpatică și mie ?

— E mai bine să plecăm de aici, îi răspunse, liniștită. Mai am de făcut cîteva lucruri pînă la plecare. Își repuse boneta și adăugă : Cel puțin ești sigur că vei fi condus de un șofer excelent. Cel mai bun din Scapa, se spunea pe atunci.

— Și aveau dreptate.

La ieșirea din restaurant, lumina era de-a dreptul orbitoare.

— Am să-ți telefonez la cazarmă.

— Da. Iar eu am să vin să te iau. Zîmbi. Nu sună urît ?

— Mie nu. O mîngîie pe braț. Te iubesc, Eve.

O coloană de marinari mărșăluia pe șosea, spre o corvoadă oarecare și, cînd ajunse în dreptul lor, cartnicul urlă comanda : „Pentru onor, spre stîn... ga !“

Cînd se întoarse după primirea onorului, fata îl salută regulamentar, cu ochii numai zîmbet :

— Și eu pe dumneavoastră, domnule comandor !

O urmări cu privirea pînă ce dispăru în interiorul unei clădiri vecine și apoi se grăbi să intre pe poartă, în urma coloanei de marinari. Chiar și după ce a parcurs întreaga schelă, încă se mai temea să nu apară vreo piedică. Vreo modificare a ordinului. Sau o conferință la statul major. Cine știe ce moment de criză, care să-l imobilizeze la bord, întocmai ca o ultimă și crudă capcană.

Goss ascultă cu atenție toate instrucțiunile pe care i le dădu și apoi spuse :

— Unde o să stați, domnule comandant ? Pentru cazul cînd am nevoie să iau legătura cu dumneavoastră.

— Îți dau telefon, în momentul cînd aflu numărul la care mă poți găsi.

Se uită la Stripey, pisica bordului, care urca voioasă pe schelă, după o scurtă vizită la docuri.

— Păi, atunci propun să plecați chiar acum, domnule comandant, îi zise Goss, aprobînd grav din cap.

Intră în cabină să-și pună cîteva schimburi într-o valiză, dar nu se putu abține să nu stea cu urechea atentă la țîrîitul telefonului. Jupp îl ajuta la împachetat, iar cînd fu gata să plece, acesta îi zise :

— Poate că-i bine să luați și asta, dom'le comandant.

Îi întinse o mică machetă a *Benbeculei*, fin executată, din argint ; n-avea nici cinci centimetri în lungime, dar fiecare detaliu era perfect reprodus la scară. Adăugă, ceva cam încurcat : A fost făcută de nostromul lui

Becky, cu mulți ani în urmă. Știu că nu se cade să vă zic, taman dumneavoastră, da' nostromul a trebuit să topească v'o patru ceainice de argint din restaurantul de la clasa întîi, ca s-o facă.

Lindsay îl privi, mirat :

— Bine, dar știu că așa ceva ai dori din toată inima să păstrezi pentru dumneata.

— Ei, o păstram și eu, așa... dom'le comandant. Poate chiar pentru un caz ca ăsta. Da' oricum, sînt sigur c-o să-i placă dom'șoarei.

Lindsay puse macheta în valiză.

— În mod sigur da. La fel de mult ca și mie.

Jupp se schimba de pe un picior pe celălalt.

— Aoleo, eu stau la taclale și treaba nu vrea să se facă singură. Ezită un pic și apoi adăugă : Și, dom'le comandant, vă urez vînt de mare larg în vele !

— Cum am să-i mai duc dorul felului în care mă răsfeți, atunci cînd voi ajunge din nou la milităria Marinei !

Jupp zîmbea cu gura larg deschisă.

— Am de gînd să-mi iau o cîrciumioară, cînd s-o termina prăpădenia asta, dom'le comandant. Vă invit să veniți să mă vedeți, cîteodată.

— Îți promit solemn că voi veni.

Jupp îl conduse pînă la scară și-l privi cum se grăbește pe puntea promenadă. „Curios, cum am avut tăria să mă despart de miniatura asta de argint, după atîția ani de zile ?“ gîndi el, vag. Dar fata pentru care o pregătise nu l-a așteptat. Se strîmbă, dezgustat de micimea firii omenești. „S-a măritat cu un pîrlit de zidar și, așa-i trebuie, să se învețe minte !“

Auzi trilurile sifleei dînd onorul comandantului și oftă adînc, a ușurare. Lindsay reușise să plece fără nici o piedică. Se duse în cabină și ridică receptorul telefonului.

— E-n regulă, Bob. De-acu' poți să pui din nou telefonul în legătură. Toată treaba-i în ordine.

Apoi, fredonînd vesel, se duse spre bufetul său să-și caute sticla de Drambuie.

Era un automobil militar, deschis, de tip vechi, dar motorul suna normal și, cînd au depășit cartierele de margine ale orașului, kilometrii au început să se scurgă din ce în ce mai repede.

La un moment dat, cînd luau o curbă largă pe faleza ce se ridica binișor deasupra mării, ea îl întrebă :

— De ce mă privești așa de insistent ? Nu e drept. Eu sînt obligată să mă uit pe șosea și tu...

Lindsay își petrecu brațul pe după spătarul scaunului ei, atingîndu-i părul cu degetele ori de cîte ori i-l resfira vîntul. N-o mai văzuse pînă atunci fără uniformă. La poarta docului era cît pe-aci să treacă pe lîngă ea fără s-o recunoască. Rochia era foarte simplă, de culoare verde deschis. O luase — i-a explicat ea — chiar atunci, direct din galantar și, ca să-i dovedească, a rupt în fața lui eticheta cu prețul, prinsă de tiv.

— Fiindcă îmi face mare plăcere. Așa că, tu conduci și eu te privesc, e bine ?

Altă dată, în timp ce așteptau o cireadă de vaci să traverseze șoseaua, și-au înlănțuit mîinile, uitînd cu totul de zăpușeală și de praf, ca și de văcar, care se uita la ei cu gura căscată.

Colinele înverzite, cu arbori aproape împreunați deasupra șoselei, se succedau cu porțiunile de cîmpie cu drumuri lungi, deschise, lîngă care numai rareori apărea cîte o clădire sau vreun bungalou, formînd un singuratic semn de viață. Praful izvora necontenit de sub roți, formînd un neîntrerupt nor gălbui, iar mașina se hurduca violent peste rădăcini și pietroaie, de parcă nu-i păsa de nimic. Se cățăra în viteza a doua, pentru ca, apoi, să pornească din nou, sforăind, la vale, lăsînd să se întrevadă scurte luciri de albastru, printre palmierii înalți, ca să arate că marea nu se găsea niciodată prea departe.

Apoi au intrat pe o altă șosea, mai îngustă decît cea principală, în care fata a fost nevoită să reducă viteza pentru a putea efectua numărul mare de viraje. Îi zise :

— Ce spuneai despre navă ? S-a hotărît definitiv ?

— Da, i-a răspuns, aprobînd din cap.

Ea întinse o mînă și o apucă pe a lui, ținîndu-și privirea îndreptată spre șosea.

— Îți pare tare rău de asta, nu-i așa ? Ezită, dar continuă : Poate că voi reuși să mă transfer și eu în apropierea localității unde vei fi tu.

Probabil că i-a revenit în minte povestea cu plecarea în Canada, căci adăugă :

— Să știi că nu mai plec de lîngă tine, acum că abia te-am găsit. Am să fac tot ce pot să împiedic așa ceva.

— Ar fi bine să vorbești cu Marion în problema asta. E cea mai indicată să cunoască astfel de dedesubturi.

Ea rîse cu hohot, arătîndu-și dinții ca perlele, și-i strigă, ca să se facă auzită în ciuda zgomotului de motor :

— A mai făcut treaba asta pentru o altă fată. A sfătuit-o să rămînă însărcinată, ca să evite de a fi trimisă din țară.

— Și a rămas ?

— N-aș crede. Să-i fi văzut amorezul ! Parcă era un rinocer.

Într-un tîrziu, opri mașina pe creasta unei mici coline. Lindsay avu priveliștea unei semilune de nisip auriu, terminată cu un promontoriu, căruia oceanul îi făcea un colier

de valuri înspumate. Un soi de clădire, tupilată printre palmieri, părea că se află aici de la începutul începuturilor.

— Asta e ?

Ea îl privi grav :

— Cum o să fie ? Asta-i un templu, bătrîn de tot. Lăsă mașina să mai meargă un pic și apoi strigă : Uite, acolo, vezi ?

Casa era situată în interiorul unei îngrădituri joase, din zid văruit în alb și ascuns în parte de un șir de pomi. Arăta foarte răcoroasă și îmbietoare.

Lindsay nu putu discerne nici un semn de viață și, chiar după ce mașina se opri la poartă, nu se văzu nici o mișcare din casă.

— Un bătrînel și cu fiul său au grijă de ea în cea mai mare parte a timpului. Atunci cînd sosesc, însă, invitați de soi, aduc servitori de meserie, bineînțeles.

— E de-a dreptul minunată !

Ea sări din mașină și-l trase de braț.

— Stai frate-miu, că încă n-ai văzut nimic !

Rîdea din plin, copilărește, spionîndu-i fața, în timp ce-l trăgea de mînă spre casă.

Locuința nu avea decît parter și părea construită numai din piatră și marmură. Chiar și pe vremea cînd mîna de lucru era ieftină, tot trebuie să fi costat o mică avere.

— Uite-l, îi zise ea.

Îngrijitorul avea o bărbuță cenușie și fața plină de riduri adînci. „Probabil că are optzeci de ani", gîndi Lindsay.

— Bine ați venit înapoi, domnișoară, o întîmpină el. Am trimis băiatul să vă aducă bagajele în casă.

Fata se uită la Lindsay.

— Dacă ai nevoie de telefon, e acolo. Arătă către o ușă. Pentru o clipă, fața i se întunecă. Să nu te duci înapoi ! Indiferent de ce se întîmplă. Chiar dacă ia baza foc !

— Tu ce faci acum ?

— Of, praful ăsta ! răspunse, trecîndu-şi degetele prin păr. Mă duc să mă scald în mare şi, după aceea, vom mînca ceva. Făcu, în glumă, o plecăciune de curtoazie. Mai doreşte ceva domnul ?

Lindsay păşi într-o încăpere cu plafonul scund. Nu avea multă mobilă, dar cea care exista părea a fi foarte veche şi sculptată de mînă. Telefonul de alamă arăta neverosimil şi fusese instalat lîngă fereastră. Lindsay îşi imagină pe cineva aparţinînd trecutului că se află în cameră şi ascultă o voce venind din lumea de afară. Există oare cineva care să vrea să mai plece dintr-un astfel de loc ? se întrebă singur.

Legătura telefonică era surprinzător de clară şi, după un scurt timp, putu vorbi direct cu nava.

— Aici e comandantul. Dă-mi, te rog, pe ofiţerul de gardă.

Aşteptă, imaginîndu-şi ce zarvă a iscat pe puntea superioară a navei şi încercă să-şi alunge o presimţire ca o strîngere de inimă.

Dar nu ofiţerul de gardă s-a prezentat la telefon, ci Goss. Părea calm şi indiferent.

— Totul este în ordine de partea noastră, domnule comandant. Tocmai mi-au adus doi din trupeţii de uscat beţi turtă. Iar eu sînt pe cale să-i fac fundul praf unui hoţoman de hamal, un băieţandru, pe care l-am găsit în magazia de materiale a şefului de echipaj. Făcu o pauză. Cu alte cuvinte, o zi normală.

Lindsay citi numărul telefonului de alamă şi-l comunică lui Goss. Apoi adăugă :

— Cum să-ţi mulţumesc că stai la metereze şi aperi fortul ?

— Nu-i nici o bătaie de cap, domnule comandant. Urmă o pauză în care, pe fir, nu se auzi decît murmurul vocii cuiva, mai de departe, apoi Goss zise brusc : Tocmai am aflat unde aş putea pune mîna pe nişte pitură. Nu mai am timp de vorbă, domnule comandant, că mi-e frică să nu pierd aşa ocazie ! Şi legătura se întrerupse, cu un ţăcănit.

— După zîmbetul tău de motan şmecher, deduc că baza n-a luat încă foc.

Se întoarse şi o distinse profilată în uşa deschisă. Purta un costum de baie, negru, care scotea şi mai mult în evidenţă bronzul pieii.

— Iar te-am prins uitîndu-te lung la mine !

— Aşa cum îţi spuneam, eşti adorabilă. În special astăzi. Se îndreptă spre ea.

Îşi puse mîinile în şolduri şi încercă să se încrunte :

— Am gura prea mare, toată faţa mi-e numai pistrui şi silueta este exact ca a unui băieţoi. Tăcută, îl privi cum o prinde de umeri. Şi te iubesc, deşi eşti un mare mincinos.

— Mă şi mir că te-au primit în serviciu ca Wren. Ar trebui să porţi ochelari, îi zise el şi se minună cît de moale şi de catifelată e pielea fetei.

Ea îşi puse capul pe pieptul lui.

— Minţi, da' eşti drăguţ ! Apoi îl respinse : Puneţi chiloţii, sau cum se cheamă ceea ce poartă comandorii în ocaziile nesimandicoase, şi vino după mine pe plajă. Făcu o pauză, ca să-l poată privi în voie, şi se înroşi toată. Bătrînul Mohammed îţi va arăta unde-ţi sînt puse lucrurile.

— Asta-i numele lui adevărat ?

Dar ea era afară, alergînd scăldată în soare, picioarele svelte lucind ca aurul, în contrast cu verdele frunzelor de palmier unduite de briză.

Bătrînul îl aștepta la ușa unei camere, ținînd în mînă costumul de baie și-i zise cu seninătate :

— Domnișoara este foarte vioaie astăzi. Mă bucur s-o văd așa.

— Înainte era nefericită ? întrebă Lindsay, scoțîndu-și cămașa.

— Singuratică, cred eu. Dar acum a trecut. Luă cămașa și adăugă : Am eu grijă să pun femeia să o spele.

Lindsay îl urmări cu privirea cum se depărtează, încet, pe coridor. Bătrîn, dar plin de demnitate. Ai putea spune, un al doilea Jupp.

Privi în jurul său prin cameră. Rochia verde se odihnea pe un scaun lîngă pat. O mîngîie ușor. Mai păstra încă din căldura trupului ei. Atunci, el deschise valiza și scoase macheta de argint. Pe măsuța de lemn de tec fata își lăsase ceasul-brățară. Ezită un moment, apoi puse micuța navă lîngă acesta. Patru ceainice de argint, spusese Jupp. Ce echilibristică oratorică trebuie că făcuse atunci ca să explice asemenea lipsă din inventar.

Zîmbind, se întoarse și alergă prin holul a cărei pardoseală o simțea rece sub picioarele goale.

O regăsi pe Eve stînd pînă la brîu în apă, corpul ei svelt fiind clătinat într-o parte și alta de hula adîncă.

— Haide, vino ! Își mijea ochii în lumina soarelui, ceea ce l-a făcut să regrete că nu are la îndemînă un aparat de fotografiat. Na ! Iar te prind că mă mănînci din priviri ! Rîse voios, același sunet cristalin pe care-l auzise în noaptea aceea de la Scapa Flow, și se aruncă în valuri.

Cînd, într-un tîrziu, au ieșit din mare, șiroind și trăgîndu-și răsuflarea, lumina zilei începuse să se stingă. Linia înaltă de arbori avea coroanele aurite de ultimele raze de soare și-și trimitea umbrele lungi, ca niște bare negre, peste casă.

Ea îi aruncă un prosop și începu să-și frece viguros părul cu un altul. Apoi, brusc, îl chestionă :

— Nu mi-ai spus pînă acum.

— Ce ?

— Cît timp ?

— Două zile.

Observă cum umerii ei devin mai rigizi sub sclipirea picurilor de apă înspumată. Apoi, fata îi răspunse, cu ton liniștit :

— Vom profita la maximum de ele, nu-i așa ? Dar trupul îi tremura, ca sub biciuirea unui vînt rece, pînă ce el o cuprinse în brațe. Să știi că n-am să plîng, promise. Apoi se suci în brațele lui și-l privi în ochi. Sînt atît de fericită, încît nici n-am cuvinte să-ți spun.

— Apropo, bătrînul s-a enervat de-a binelea cînd i-am zis Mohammed.

Lindsay se aplecă și-și culese prosopul de pe nisip. Ea îl privi, deznădăjduită :

— Vai de mine, nu cumva... ? Dar îi zări fața și exclamă : Răule ! Să știi că nu mai vorbesc cu tine, niciodată ! Chicoti. Deși văd și eu că e bătrîn bine.

Au traversat plaja, alergînd împreună și au intrat în casă. Mai multe lumini erau aprinse, iar în camera cu tavanul scund, masa fusese aranjată și o sticlă de vin se răcea în frapiera de alături. Rămaseră unul lîngă celălalt în pragul ușii, încîntați de cina care-i aștepta și de camera atît de liniștită. Își petrecu brațul pe după umerii ei, simțind că pielea umedă este aproape rece. O auzi spunînd :

— E de-a dreptul miraculos. N-am crezut că astfel de lucruri se pot întîmpla aievea.

— Nici eu. Am impresia că tot Marion și-a băgat coada un pic.

— Da, da. Așa cred. Se depărtă cu o mișcare ușoară, înainte ca el s-o poată reține. Mă duc să mă schimb. Am să încerc să arăt ca o doamnă, în cinstea ta. Făcu o pauză. Apoi te poți îmbrăca și tu. Dar nu în uniformă. Măcar de data asta.

— Nici n-aveam de gînd. Zîmbi. De data asta.

— Servește-te cu o băutură. Dar nu prea multă. Vreau să împart cu tine toate cele. Fugi prin hol către dormitor. Vai, Doamne, ce nerușinată m-am făcut ! Zău că da.

Bătrînul servitor apăru, ținînd în mîini un halat de baie.

— Vă anunț eu cînd domnișoara e gata, domnule.

— E minunat ceea ce ai făcut aici pentru noi. Îți mulțumesc.

— Asta e un nimic, zise omul, ridicînd din umeri. Dar pe față i se citea umbra unui zîmbet, cînd se depărtă cu demnitatea lui dintotdeauna.

Lindsay se aplecase asupra tăvii cu băuturi, cînd fata dădu buzna în cameră. Era tot în costum de baie și ținea în mîini nava de argint.

— Ce dar minunat mi-ai adus, iubitule ! Alergă la el și-l sărută, apăsat, pe obraz. Fața îi era umedă toată, dar de data asta nu din pricina mării.

— E de la Jupp. Dorește s-o primești tu.

— Drăguțul de el. Făcu un pas înapoi și-l studie cîteva secunde. Și scumpul de tine. Apoi plecă din nou din cameră, ținînd strînsă la piept miniatura, ca pe un talisman.

Cina, ca toate celelalte de pînă acum, a fost perfectă. Pe cînd Lindsay se îmbrăca cu pantaloni și cămașă deschisă, pe masă și-au făcut apariția lumînări aprinse. Au fost serviți de bătrîn și de fiul său. Lindsay și fata au luat

masa unul în fața celuilalt, absenți de la toate cele din afara prezenței lor. În depărtarea întùnecată se auzi un răcnet de animal sălbatic, iar insectele nu conteneau bîzîitul în încercările lor orbești de a trece prin sitele ferestrelor. Dar nimic de dincolo de cercul luminos al lumînărilor nu mai era pentru ei real sau de importanță.

Fata purta o rochie de un galben diafan, croită astfel ca să-i lase umerii liberi. Fața arăta senină, în lumina pală, și-și schimba expresia de la un moment la altul, oglindind perfect starea lor sufletească. O singură dată Eve reveni la lumea din afara lor.

— Cînd se va sfîrși, oare, blestemul ăsta ? Ar mai putea dura ani de zile.

— Nu te mai gîndi la el. Mîinile li se uniră pe deasupra mesei. Gîndește-te la noi doi.

Și-au vorbit foarte puțin după aceea, iar cînd masa a fost strînsă și ceștile de cafea s-au golit, Lindsay desluși o nouă schimbare în starea ei de spirit.

Eve se depărtă, spre ușă, de unde-i zise :

— Să nu te uiți la mine. Nu. Nu vreau să mă fac de rușine. Își întoarse fața spre el și continuă cu voce foarte domoală : Dar avem prea puțin timp la dispoziție. Buza de jos îi tremura ușor. Și te doresc atît de mult ! Cînd el vru să-i spună ceva, adăugă : Dă-mi răgaz doar cîteva minute. Încercă din nou să rîdă. Mi se zbate un pic sufletul !

Lindsay a rămas în camera tăcută, ascultînd bîzîitul insectelor care se loveau de site. Nu se mai auzea răcnetul animalului, ceea ce făcea ca liniștea să fie și mai puternic resimțită.

Apoi suflă în lumînări și ieși din încăpere. În hol ardea o singură lumină și sub ușa dormitorului se zărea alta.

Eve, întinsă în pat, nu făcu nici o mișcare, dar îl urmări cu ochii cum trece prin lumina lămpii și se oprește lîngă ea, să o privească tăcut.

Un chimono negru se odihnea pe spătarul unui scaun și ea zise :

— E al lui Marion.

Andrew se așeză pe marginea patului și-i mîngîie părul.

— Dar nu vreau să port acum nimic care aparține altcuiva, adăugă, cu voce liniștită. Nu-i așa că sînt o caraghioasă ?

— Nu. Bineînțeles că nu. Se aplecă și o sărută pe frunte. Sînt de părere că tu ești aparte, ceva cu totul special.

— Nu doresc decît să fii fericit cu mine. Își îndreptă privirea asupra mîinii lui, în timp ce el îi trăgea, încet, velința de sub bărbie. Vreau să nu stric, să nu pîngăresc absolut nimic. Apoi închise ochii și nu reacționă cînd Lindsay îndepărtă cu totul velința și-și plimbă, mîngîietor, mîna pe corpul ei marmorean, privind-o cu dragoste. Nu s-a mișcat pînă ce nu s-a dezbrăcat și el și s-a lungit alături, trecîndu-i un braț pe sub cap... Atunci a deschis ochii și l-a privit, suflarea ei caldă mîngîindu-i fața.

— Două zile și trei nopți...

Cînd mîna lui a lunecat pe curba lină a taliei, întreg trupul fetei s-a încordat. Andrew și-a pus capul pe pieptul ei și a auzit cum inima î se zbate, ca un animal în capcană. Cum se silește să ajungă la unison cu a lui.

Brațele fetei se desfăcură și-l cuprinseră pe după gît, iar unghiile se prinseră de umerii lui, sub imperiul unei subite nerăbdări, în timp ce-i șoptea :

— Vai, Doamne, cît de mult te iubesc !

Degetele se înfipseseră mai adînc în carne cînd mîna bărbatului a coborît și a simțit cum trupul ei se înviorează sub mîngîiere, nevoia și dorința amîndurora sfîșiind orice reticență, ca pe un simplu cuvînt nerostit.

Cînd el s-a îndreptat, Eve și-a desfăcut larg brațele și l-a privit în ochi, gura-i întredeschisă lucind în lumina lămpii.

Atunci Andrew a coborît asupră-i, simțind-o cum se arcuiește să-l primească, cum îl prinde și-l trage după sine, în adînc, în vîrtejul acela ca un abis al simțurilor, pînă ce ardoarea feroce a dragostei lor i-a făcut să cadă înlănțuiți, în semiobscuritatea camerei, un grup statuar vlăguit.

Lindsay n-a mai știut de el pînă ce s-a trezit deodată, cu capul cuibărit pe șoldul fetei, care-și trecea, blînd, degetele prin părul lui. Lampa se stinsese, iar printre jaluzele puteau zări lumina ștearsă a zorilor. Ea îi șopti :

— Ai strigat tare, iubitule. Dar numai odată, și apoi ai fost liniștit.

El îi sărută șoldul. Simți cum un fior o străbate în tot corpul. Oare îl părăsise, în sfîrșit, coșmarul ? S-a izbit, oare, acesta de unica, invincibila tărie care l-a alungat definitiv și a readus pacea în suflet ? O sărută din nou și-i zise :

— Te doresc.

Eve îi cuprinse capul și-l trase spre fața ei, gemînd ușurel, pe măsură ce el o amăgea, amînînd cîte un pic momentul contopirii.

Mai tîrziu, cînd amîndoi s-au întins istoviți să privească printre jaluzele primele raze galbene de soare, i-a zis :

— Curios, mă simt cu totul altfel decît eram. Parcă n-aș mai fi eu.

— Oricine ai fi, pentru mine ești minunată.

I se păru că aude pași în hol. Și clinchet de veselă. Aproape că se aștepta să-l vadă pe Jupp apărînd pe după ușă.

Trase învelitoarea peste trupurile lor și-i zise :

— Acoperă-te, că e rușine ! O sărută apăsat pe gură. Ori vrei să ne dea afară ?

Ea s-a încadrat repede în joc ; aruncîndu-și picioarele peste toată lățimea așternutului, a sărit din pat și și-a luat chimonoul de pe scaun.

— Dacă îndrăznești să mă atingi, fie și doar cu un deget, știi ce-ai să pățești ? Aleargă și-l luă în brațe, strîngîndu-l bine la piept. Am să te las să faci ce vrei cu mine !

Au continuat așa următoarele două zile și nopți. Au fost momente de liniște și de tăcere intimă, altele de pasiune violentă, care-i lăsa cu respirația tăiată și fără vlagă, ca pe două animale tinere. Soarele și marea albastră, singurătatea lor netulburată și perfecțiunea găzduirii formau fundalul pe care li se profila fericirea.

Cînd a venit momentul de a se urca din nou în bătrînul automobil, Lindsay zise, liniștit :

— Nu voi uita raiul de aici cît voi trăi ! Îi strînse mîna cu putere. Într-o bună zi am să-ți aduc aminte de el. În ziua cînd vei începe să te plictisești de mine.

Ea se uită lung la căsuță. Bătrînul și fiul său își luaseră rămas bun mai dinainte, ca să permită o mai mare intimitate momentului plecării.

— Într-o zi vor pune o placă comemorativă aici. Își scutură părul care-i acoperea ochii. „Pentru Wren Eve Collins, care a căzut în acest loc".

Au zîmbit și el îi aminti :

— E timpul să pornim.

Mașina s-a opintit în susul colinei, pe lîngă ruinele pentru care nu au avut timp de vizită.

Aproape că nu și-au vorbit de loc pe tot drumul de întoarcere ; la un moment dat, el a observat o lacrimă pe obrazul ei și fata l-a prins de mînă, zicîndu-i :

— N-am nimic. Nu te îngrijora, iubitule. Îi așeză palma pe coapsa ei și continuă să șofeze pe drumul prăfuit, ce trecea acum pe faleza înaltă. Așa sînt eu : egoistă, încăpățînată și caraghioasă.

Îi strînse coapsa în mînă, știind că și fata trăiește aceleași emoții ca și el. O completă :

— Și perfectă.

Primele clădiri ale orașului își făcură apariția și Eve îi zise :

— Te las la poarta docurilor.

El încuviință din cap.

— Da. Îți telefonez de înadtă ce aflu ce se va întîmpla.

Mașina se opri, lucind sub soarele neîndurător. Eve își menținu mîinile pe volan.

— Nu regreți cele întîmplate ?

— Dimpotrivă, sînt recunoscător. Observă că-și întoarce capul să-l privească. Și fericit.

— Și eu la fel.

Mașina se depărtă, înghițită de trafic, și Lindsay se îndreptă spre poarta docurilor.

— Bună dimineața, răspunse el salutului sentinelei.

Soldatul, urmărindu-l cu coada ochiului, bombăni :

— Bună pentru unii.

DRUMUL SPRE PATRIE

Zvonul ajuns pe căi lăturalnice la urechea lui Goss se dovedi pe deplin întemeiat. La douăsprezece ore după ce și ultimul dintre cei cîțiva neîntorși din permisie și dați lipsă la apel a fost găsit și adus de patrulele garnizoanei, *Benbecula* se afla în marș spre ieșirea din port.

În ajunul plecării, Lindsay luase parte la o conferință ținută în clădirea comandamentului bazei, în urma căreia și-a dat seama de importanța vaselor ce intrau în compunerea convoiului. Transportul de trupe, muniții, petrol și alimente fusese organizat sub forma unei uriașe curse de ștafetă. Primul schimb, de-a curmezișul Oceanului Indian, urma un drum mai mult sau mai puțin drept, căci aci submarinele japoneze nu ajunseseră decît puțin sau chiar deloc. După ce vor dubla însă Capul Bunei Speranțe, noi nave de escortă vor lua în primire convoiul, ca niște gardieni care se perindă la paza unei comori deosebite. În tot acest timp, o puternică escadră de crucișătoare se va menține în larg, suficient de aproape pentru a interveni împotriva oricăror unități grele inamice.

La Gibraltar, convoiul urma să se reorganizeze. O parte din vase se va refugia la adăpostul instalațiilor de apărare ale bazei de pe stîncă, ducînd acolo aprovizionări pentru nave și pentru armata care lupta în deșert. Alte cîteva se vor integra într-un convoi cu destinația America. Iar cele rămase, reprezentînd majoritatea, își vor continua

marșul pe ultimul și cel mai periculos schimb, încercînd să se strecoare sub amenințarea submarinelor și a aviației germane cu rază mare de acțiune.

Deosebita grijă arătată pentru partea finală a voiajului dovedea marea importanță dată convoiului. Ba chiar se zvonea că un portavion, însoțit de escortă proprie, va asigura zi și noapte acoperirea aeriană, lucru nemaiauzit pînă acum.

Ajunsă în larg, *Benbecula* s-a alăturat celorlalte nave care erau ocupate să îndrume în formație, pe trei coloane, vasele ce trebuiau escortate și al căror număr se ridica la douăzeci și patru. Lindsay luase pînă atunci parte la convoaie mult mai numeroase, dar acesta de acum părea a fi mai impunător. Probabil că mărimea și ținuta marțială a fiecăruia dintre vase impresionau mai mult decît numărul lor. Cele patru încărcate cu trupe, de exemplu, fuseseră înainte de război pasagere de linie, de reputație mondială. Mari, cu mașini foarte puternice, de construcție modernă. Celelalte erau la fel de diferite ca și pavilioanele sub care navigau. Spre deosebire de majoritatea convoaielor la care participase Lindsay, acesta, de acum, era compus, în cea mai mare parte, din vase moderne, capabile să mențină viteza de croazieră în aproape orice împrejurare.

Încă de pe cînd se adunau în port, venind din Colombo și Bombay, din Kuweit și chiar din îndepărtatele Noua Zeelandă și Australia, se lămurise de marea lor varietate. Aproape fiecare pavilion reprezenta cîte o țară ocupată de inamic. Erau franceze și olandeze, daneze și norvegiene, o suită aproape nesfîrșită de pavilioane piturate pe bordaj sau fluturînd la pupa. Existau și cîteva britanice, precum și două americane, iar Lindsay ajunsese să se întrebe cam ce ar putea simți cineva care se află pe mare, la discreția resurselor proprii, dar liber, în timp ce patria sa geme sub călcîiul inamicului.

Zvonul prins de Goss omisese, totuși, un fapt. Întrucît convoiul urma să-și schimbe de mai multe ori formația și componența, era necesar să se numească un comandant, care să conducă întreaga operație, de la bordul unei nave care va rămîne în convoi pe toată durata traversării. *Benbecula* a fost această navă și comodorul Kemp — ofițerul comandant.

Kemp, probabil, nu era încă sigur de reacția lui Lindsay sau poate că și-a dat, în sfîrșit, seama de lipsa sa de popularitate în cercurile oficiale superioare. În orice caz, părea mulțumit să se mențină la distanță, luînd cît mai rareori cu putință contactul direct cu Lindsay.

Cînd venise la bord, îl avertizase pe acesta :

— Dumneata comanzi nava, eu voi supraveghea desfășurarea generală a evenimentelor.

Acum, după patru zile de mare, navigînd spre sud-vest prin orbitoarea lucire albastră a Oceanului Indian, Lindsay se întreba ce nou post i se va oferi comodorului la capătul călătoriei. Fără îndoială, foarte mult va depinde de succesul prezentei convoieri, deși era greu de întrevăzut ca operația să dea greș, cînd se dispunea de escorte atît de grijuliu planificate.

Păși pe puntea de comandă pînă la aripa din babord și privi spre pupa, la panorama vastă înfățișată de numărul acela mare de nave. *Benbecula* avea poziție în capul coloanei tribord, iar unul din vasele mari cu trupe conducea coloana din centru. Cea din babord avea în frunte un crucișător piturat în culori de camuflaj. Își lăsă privirea să alunece pe fiecare vas, întrebîndu-se care din ele vor supraviețui războiului. Tancuri petroliere și cargouri, cerealiere și mineraliere, avînd în mijloc cele

patru maiestuoase pasagere de linie, purtînd cea mai prețioasă încărcătură dintre toate. Chiar fără binoclu se putea distinge masa de oameni de pe punte, niște palide siluete kaki, ocupînd fiecare metru pătrat de la bord. Cel de al doilea transportor de trupe era ascuns de către primul, iar el se întrebă unde se afla, în acel moment. Eve. Se uita oare la *Benbecula* ? Sam se odihnea în cabină, sporovăind cu nelipsita Marion ? Nici nu se putea uita la vas fără ca Eve să nu-i apară în minte.

Din pricina ședințelor de instructaj, a planificării și a activității de organizare în detaliu a convoiului, nu putuse să se întîlnească cu fata decît de două ori, și atunci numai pentru scurt timp.

Pe cînd își încorda privirea, încercînd să zărească vasul, își reaminti de întreg acel joc de coincidențe care i-a făcut pe amîndoi să se reintîlnească. Chiar greșeala autorităților de la Liverpool, care au trimis la moarte o fată, dar au salvat-o pe Eve, părea că face parte dintr-o stranie planificare.

Prin ușa deschisă a timoneriei auzi vocea lui Stannard predîndu-și cartul.

— Capul compas este tot doi-doi-zero. Mergem cu una-una-zero rotații.

Distinse și răspunsul înăbușit al lui Hunter.

Stannard se prezentă pe aripa comenzii și admiră navele.

— Grozavă priveliște, domnule comandant.

Lindsay îl cercetă din ochi. Omul părea la fel de încordat ca mai înainte, iar tonul cu care vorbise îl trăda. Nu mai pomenise despre fratele său și a făcut tot timpul eforturi evidente de a părea neafectat. Dar semnele tulburării interioare erau foarte clare. Poate că după terminarea cursului de specializare în navigație și după prezentarea la nava pe care va fi apoi ambarcat, noile îndatoriri nu-i vor lăsa răgaz să se frămînte cu gînduri negre.

— Cum vi se pare, domnule comandant ?

Lindsay observă că australianul îi privea epoleţii. Cea de a patra tresă aurie lucea, nouă, în contrast cu cele vechi.

Avansarea în grad, la care nu se aştepta, fusese unul din primele noutăţi pe care i le raportase Goss, la înapoierea din cele două zile de permisie. Niciodată nu puteai fi cu adevărat sigur de ceea ce gîndeşte acest Goss. Dacă vorbeşte serios sau se amuză de vreo glumă ascunsă. Îi spusese :

— Două veşti noi, domnule comandant. Una bună şi una nu atît de bună.

Vestea bună fusese avansarea lui Lindsay la gradul de comandor. Cea rea — sosirea comodorului Kemp la bord. Acum, cînd răspunse lui Stannard, zîmbi :

— Nu mi se pare nimic deosebit.

Era adevărat. Odinioară, cu mulţi ani în urmă, îşi imaginase că obţinerea gradului atît de rîvnit era tot ce-şi poate dori un tînăr ofiţer. Dar, între timp, se schimbase. Totul părea acum diferit.

Stannard se arătă mirat :

— Zic aşa pentru că nu v-am mai văzut pînă acum arătînd atît de destins, domnule comandant. În ce mă priveşte, cred că n-o să apuc niciodată să fiu apăsat de tensiunea răspunderii de a comanda. Nici n-o doresc, de altfel.

Lindsay privi înspre nave.

— Mă însor cînd ajungem în Marea Britanie.

Stannard rămase uluit :

— Ei, asta-i... ! Vreau să spun, mă bucur foarte mult, domnule comandant. Cu adevărat o veste foarte bună !

— Eşti primul care o afli. Nici nu ştia ce-l determinase să i-o spună tocmai lui Stannard. Aşa dintr-o dată. Dar, văzîndu-l cît de sincer se bucură, nu regretă că a făcut-o.

— Total pe neaşteptate, domnule comandant.

Un transmisionist raportă :

— Semnal de la *John P. Ashton*, dom'le comandant. Cere permisiunea să reducă viteza. Are avarie la maşini.

Lindsay aprobă din cap :

— Răspunde afirmativ. Mai bine acum, decît atunci cînd vom fi la strîmtoare.

Semnalul venise de la un distrugător american, cea mai bătrînă navă din tot convoiul, cu excepţia *Benbeculei*. Amîndouă fuseseră lansate de pe cală în acelaşi an şi Lindsay înţelegea perfect greutăţile de care se izbea mereu comandantul distrugătorului. Nava era de tip vechi, cu patru coşuri, şi făcea parte din cele închiriate de americani marinei britanice pentru misiuni de luptă antisubmarină. Nu era prima de acest fel care-şi schimba pavilionul în urma convenţiei încheiate între cele două state, dar, spre deosebire de celelalte, se afla la Singapore în momentul cînd japonezii declanşaseră atacul. Acum se legăna într-un neobosit ruliu, odată cu imaginea reflectată de oglinda albastră a oceanului, rămînînd în urmă, pe flancul formaţiei ; probabil că în acest moment comandantul lui implora providenţa ca avaria să nu fie prea gravă, de neînlăturat.

În faţa convoiului, abia de se zăreau prin negura evaporaţiei, alte două distrugătoare, dar Lindsay ştia că unul din ele era *Merlin*. Şi comandantul acestuia sta, probabil, pe gînduri. La noua sa comandă, fără îndoială. Nu a unei nave, ci a unui grup de nave. O sarcină de încredere. Ceva care conta cu adevărat.

Pentru prima dată de cînd revenise la bord simți că resentimentul și amărăciunea pun din nou stăpînire pe el. Cît a stat pe uscat, a încercat să-și ascundă simțămintele față de Eve, presupunînd că fata este încîntată de postul pe care îl va primi. N-ai cum să te îneci sau să arzi de viu la comanda unei baze de instrucție. Decît dacă te-ai născut fără noroc.

Dar acum, pe cînd observa crucișătorul din escortă și clipirea lămpilor de semnalizare, vechile nemulțumiri îi reveneau.

Îl privi pe deChair, care supraveghea pe teugă exercițiile făcute de soldații săi, cu niște puști mitraliere Bren. În pantaloni scurți și cu cizme, cu trupurile bronzate de soarele Ceylonului, păreau a fi oameni din alte țări.

— De la *John P. Ashton*, dom'le comandant : „Am reluat marșul". Omul făcu o pauză și adăugă : Ăsta n-are zile multe, e ca o găină gata de pus în oală !

Stannard interveni :

— La naiba ! Ce nume o fi și ăsta pentru o navă ? Mă întreb cine o fi fost tipul ?

— Vechi sau nou, distrugătorul e binevenit. La ora actuală, orice poate pluti reprezintă un mijloc necesar. Lindsay zîmbi.

Stannard se uită la mărul catargului și completă, liniștit :

— Cu excepția lui *Becky*. Pe ea n-o mai vrea nimeni.

— Îți înțeleg sentimentele, îi zise Lindsay, privind într-o parte, repetînd cele ce-i mai spusese odată : dar nu putem face nimic.

— Cred că e timpul să pun și eu puțin capul pe pernă, domnule comandant, zise Stannard, oftînd. Prevăd că o să am multă treabă mai tîrziu.

Lindsay așteptă pînă ce ofițerul cu navigația părăsi puntea de comandă, după care ridică binoclul, să-l cerceteze pe cel de al doilea transportor din coloana de centru. S-ar putea întîmpla, totuși, s-o zărească, măcar în fugă.

După optsprezece zile de la plecarea din Ceylon, convoiul se afla în larg de Capul Bunei Speranțe și lua drum nord-vest, prin Oceanul Atlantic. Fiecare zi nu se deosebea cu nimic de cea precedentă. Instrucție și alte activități de rutină, vremea fiind caldă și prietenoasă. Cele două distrugătoare, din capul formației, fuseseră înlocuite de altele, venite de la Cape Town, iar canoniera indiană, care le întovărășise pînă aici, s-a reîntors în patria sa. Crucișătorul continua să fie cu ei, tot așa cum, spre surprinderea tuturor, rămăsese și *John P. Ashton*. Mai avusese două mici incidente la mașini, care-l ținuseră în urmă, dar, de fiecare dată, a reușit să-și reia locul în formație, în zorii zilei.

La ora cînd oamenii cartului de dimineață își luau posturile în primire, Lindsay urcă pe puntea de comandă și-l găsi pe comodorul Kemp înfundat în scaunul său și cu privirea pierdută peste prova, spre marea largă. Goss era de cart, dar nu-și părăsea deloc postul de observare din aripa tribord a comenzii, menținîndu-se, după cît se pare, cît mai departe de superiorul său. Acesta din urmă nu se prea arătase pe comandă pînă acum. I se pusese la dispoziție o cabină vastă, de la pupa, rezervată, odinioară, pentru pasagerii de foarte mare importanță și ținută liberă și în timpul războiului, cam în același scop, iar Lindsay bănuia că antipatia lui Goss cîntărise mult în repartizarea unui loc atît de retras comandantului de convoi.

Kemp își întoarse capul spre Lindsay, cînd acesta îl salută regulamentar.

— Tocmai voiam să trimit după dumneata. Se răsuci în scaun, să privească din nou zările oceanului. Am primit, acum, o radiogramă, strict secretă, de la Amiralitate. Glasul îi suna răgușit, făcîndu-l pe Lindsay să se întrebe dacă nu cumva comodorul își petrecea timpul bînd din greu în cabină. Se pare că a avut loc un mic necaz în largul insulelor Capului Verde. A fost scufundat un cargou. Se crede că a fost bombardat de o navă de suprafață. Își mișcă umerii sub tunica imaculată de doc. Nu ne privește pe noi, bineînțeles, dar e bine să cunoaștem aceste evenimente.

Lindsay îl urmărea cu atenție.

— Asta-i tot ce spune radiograma, domnule comodor ?

— Amiralitatea este de părere că ar exista oarecare legătură cu o altă informație. Un crucișător a fost grav avariat de o mină. Una aflată mult prea în largul Atlanticului pentru a proveni dintr-un cîmp minat. Probabil lansată în derivă, împreună cu altele, în ideea că ar putea, eventual, lovi vreun vapor ce trece prin zonă.

Lindsay își încleștă pumnii spre a se stăpîni.

— Trebuie că e tot corsarul acela. Nu se poate să nu fie el.

— Nu știm precis dacă e tot ăla. Nimeni nu știe acest lucru, răspunse evaziv Kemp. Oricum, dacă cele două atacuri au, într-adevăr, legătură între ele, pe hunul respectiv îl așteaptă o mare surpriză. Convoiul nostru face parte din cele înscrise în lista strict secretă, ca și formația de crucișătoare care ne face siguranța îndepărtată. Dacă inamicul încearcă să ne pună bețe în roate, pot asmuți pe el suficiente tunuri de calibru mare, pentru a-l face țăndări. Se roti iar în scaun și-l înfruntă cu privirea. Ești satisfăcut ?

Lindsay simți un iz de alcool.

— Nu pe deplin. Se îndreptă spre balustradă și-și plimbă mîna de-a lungul lemnului de tec. S-a mai primit vreo informație de la cargou, înainte de a fi redus la tăcere ?

— Era sub pavilion grec. Kemp înghiți în sec. A raportat, întîi, că se duce să dea ajutor unui vas spaniol, care se afla în dificultate.

Lindsay își mușcă buzele. Cît timp le trebuie, oare, pînă să-și dea seama de această simplă înșelătorie ? Revedea în minte, fără efort, flăcările sălbatice ale gurilor de foc, profilate pe albul sloiurilor de gheață, vasul cuprins de incendiu și fata care fusese orbită.

Kemp avea dreptate în privința unui singur lucru. Dacă nava corsar întîlnește convoiul, chiar și numai crucișătorul din escortă îi poate veni cu siguranță de hac. Dacă pui la socoteală și pe cele din siguranța îndepărtată, inamicul nu are nici o șansă, nici măcar de a se apropia la bătaia tunurilor sale.

Kemp interpretă tăcerea lui Lindsay ca fiind o acceptare a spuselor și adăugă, scurt :

— Peste o săptămînă, ne întîlnim cu o puternică escortă suplimentară, plecată din Freetown. Gîndul acesta reconfortant îi dădea din nou siguranța de sine. Așa îmi plac mie lucrurile, să meargă strună !

Ușa dinspre pupa se deschise și aspirantul Kemp păși în timonerie.

Comodorul îl privi cum își trece cîteva note în jurnalul de bord și apoi îi spuse :

— Aha, Jeremy. Iată-te, în sfîrșit. Începusem să mă întreb cu ce te ocupi. Schiță cu grijă un zîmbet. Te ascunzi de mine, nu ?

Băiatul îl privi :

— Ordonați.

Comodorul își desfăcu mîinile.

— Nu m-aș mira ca în Anglia să te aștepte o surpriză plăcută. Nu promit nimic, evident, dar dacă pun eu o vorbă bună, acolo unde trebuie, ai putea căpăta ceva care să te avantajeze. Își plimbă privirea, încîntată de sine, pe rînd, pe la fiecare dintre cei aflați în timonerie, devenită subit foarte tăcută : timonierul impasibil, omul de la semnale, un ajutor al șefului de echipaj care privea în toate părțile, în afară de direcția în care se afla comodorul.

Fără a fi impresionat, aspirantul îl întrebă :

— Mai doriți ceva, domnule comodor ?

— Nu. Vezi-ți de treabă ! se răsti Kemp, întorcîndu-i, smucit, spatele. Cînd ușa se închise în urma băiatului, bufni înfuriat : A dracului lighioană nerecunoscătoare !

Jupp își făcu apariția, prin ușa din babord, purtînd o tavă acoperită cu un șervet. Îl căută cu privirea pe Lindsay și-i zîmbi, dezgolindu-și dinții.

— Un sandviș și niște cafea, dom'le comandant.

— Dar pentru mine ? întrebă tăios Kemp.

— Ordonați ! Jupp plasă cu grijă tava pe un rastel de pavilioane, ce vibra în ritmul mașinilor. Îi zic eu ordonanței dumneavoastră că a-ți dori să vă aducă ceva de-ale gurii. Privi fața furioasă a ofițerului superior și adăugă : dom'le comodor.

Kemp își desprinse trupul gras din scaun și se îndreptă spre ușă. În vreme ce dispărea pe scară, Lindsay avu senzația că oamenii din jurul lui revin la viață, ba chiar îl surprinse pe timonier făcînd cu ochiul către semnalizator.

— Degeaba, nu merge așa, Jupp. Zîmbi cu gravitate. Mai ales că nu ajută la nimic.

Jupp era foarte atent să împăturească șervetul exact în patru.

— Nu înțeleg ce vreți să ziceți, dom'le comandant. Am făcut eu ceva ?

— Hai, du-te înapoi la bufetul tău, îi zîmbi Lindsay, cît mai ești încă în viață !

Goss reapăru în timonerie, căscînd zgomotos.

— Tii, ce bine miroase aici !

Lindsay își mută privirea spre mare. Se comportau cu toții la fel. Pînă și Goss. Pentru el și pentru navă. Era singura lor cale de a arăta ceea ce simt.

Jupp încă își mai făcea de lucru pe lîngă rastelul cu pavilioane.

— Iertați-mă, dom'le comandant, da aș vrea să raportez că au dispărut niște chestii de la careu.

Goss îl întrerupse, calm :

— Nu-ți face griji. Probabil că le-a șterpelit vreunul din dracii ăia de băiețandri de la docuri. Sau a fost aruncat din greșeală pe tromba de gunoi.

Lindsay nu știa cum să facă să nu-i privească direct.

— Nu cumva ceainice de argint ?

— Ba, ca să fiu sincer, se arătă foarte mirat Jupp, chiar așa e, dom'le comandant.

Goss oftă.

— Eh, se mai întîmplă.

Se îndepărtă, încet, spre aripa comenzii, fața fiindu-i lipsită de orice expresie.

În zilele care urmară, Lindsay începu să se vadă din ce în ce mai des cu comodorul. Acesta nu spunea multe, ci se mulțumea să citească radiogramele sosite, sau să stea, tăcut, în scaunul de pe comanda de navigație.

Era evident că devenea din ce în ce mai neliniştit, pe măsură ce primea alte informaţii de la Amiralitate, asupra noilor situaţii create de activitatea inamicului. Se părea că nu mai poate exista nici o îndoială asupra faptului că toate incidentele au o legătură între ele. Un corsar german se afla în marea largă, ba, mai mult, era acelaşi pe care-l văzuse Lindsay, ultima oară, în largul Groenlandei.

Comandantul german părea că nu se sinchiseşte deloc de propria sa siguranţă. De mai multe ori scăpase ca prin urechile acului de crucişătoarele care-l căutau, iar acum plasa se strîngea, din ce în ce mai mult, în jurul lui. Ultima victimă fusese scufundată la trei sute de mile nord-est de Trinidad şi, din această cauză, mai multe convoaie au fost amînate, pentru a nu risca să fie atacate. Pe malul vestic al Atlanticului se dispunea de prea puţine nave de escortă, iar ameninţarea submarinelor în apele de nord ale oceanului anula orice speranţă de a se putea face un transfer rapid de forţe. Convoaie cu încărcături de care era urgentă nevoie au trebuit ţinute la geamandură sau în porturi, în timp ce crucişătoarele îşi intensificau eforturile de a vîna şi nimici nava germană, odată pentru totdeauna.

Cu două zile înainte de întîlnirea planificată cu navele de escortă de la Freetown, Kemp îl chemă pe Lindsay în cabină. Stătea înfundat într-o canapea, în jurul său podeaua fiind acoperită cu radiograme şi instrucţiuni. Părea că îmbătrînise în ultima săptămînă şi avea cute adînci în jurul ochilor şi al gurii. Nu-l invită pe comandor să ia loc.

— Alt raport despre un vas scufundat.

Lindsay încuviinţă din cap. Citise şi el radiograma. Un tanc petrolier danez, navigînd cu balast şi fără escortă, fusese atacat cu tunurile şi scufundat, la mai puţin de o sută de mile depărtare de locul atacului precedent. De data aceasta, comandantul danez reuşise să emită şi cîteva informaţii, nu numai chemarea de ajutor. Nu mai încăpea nici o îndoială, corsarul era aceeaşi navă ca în celelalte cazuri. Răspunse comodorului :

— Neamţul îşi face treaba în apele de sud, domnule comodor. Caută să prindă cît poate mai mult din transporturile Americii. O să mai scufunde cîţiva de-ai noştri, pînă să fie încolţit şi distrus. Nici nu încercă să-şi ascundă amărăciunea din glas.

Kemp ridică o radiogramă şi apoi o lăsă să cadă.

— Ştiam şi singur că ticălosul nu poate să ajungă la noi. Se uită la el cu ochi furioşi. Dar şefii au dat ordin crucişătoarelor din siguranţa noastră să se deplaseze spre vest. Mi-au luat tot sprijinul pe care contam.

Lindsay îl privi cu răceală.

— Da, domnule comodor. Am auzit de asta.

— Nici măcar nu mi-au cerut părerea.

— N-aveau de ales. Dacă nava corsar continuă să înainteze spre sud sau sud-est, crucişătoarele îl vor prinde ca într-o plasă. N-are cum să fugă, aşa, o veşnicie.

— Da, dar convoiul ăsta este de mare valoare. Poate chiar vital. Părea că spune cu voce tare ceea ce gîndeşte. Nu e drept să mă lase, pe mine, numai cu răspunderea.

— Mai aveţi să-mi spuneţi altceva, domnule comodor ?

Kemp îl privi furios.

— Ştiu ce speri dumneata ! Să fac o greşeală, pentru ca, apoi, să poţi croncăni la toată lumea despre ea !

— Atunci înseamnă că nu mă cunoaşteţi deloc. Lindsay îşi forţă tonul să sune egal. Cînd sînteţi la comanda unui convoi, există riscul să apară schimbări şi modificări de planificare. Nu este neapărat obligatoriu ca lucrurile să meargă întotdeauna perfect !

Se auzi o bătaie în uşă şi Stannard păşi în cabină. Kemp îl fulgeră cu privirea.

— Ce este ?

— Altă radiogramă de la Amiralitate, domnule comodor. Cere să detaşaţi, de îndată, crucişătorul *Canopus* şi distrugătoarele din escortă. Îl privi pe Lindsay. Au ordin să lase convoiul imediat şi să pornească în căutare cu toată viteza. Ridică din umeri. Se pare că plasa se strînge în jurul neamţului.

Kemp dădu din cap a încuviinţare.

— Executarea ! Cînd uşa se închise în urma ofiţerului, mormăi : De acum nu mai avem decît nava noastră pînă ce sosesc cele de la Freetown. Ridică privirea din pămînt. Cînd are loc întîlnirea ?

— Peste patruzeci şi opt de ore, domnule comodor. Am trecut paralela douăzeci, astăzi la prînz.

Lindsay îl lăsă pradă gîndurilor şi se întoarse pe puntea de comandă. Crucişătorul începuse manevra de ieşire din coloană, iar departe, în faţa convoiului, cele două distrugătoare îşi măreau de acum viteza, pentru a-şi lua posturile în formaţia nouă.

— Transmite cargoului *Brittany* să ia poziţie în capul coloanei babord. Ridică binoclul la ochi şi urmări clipirile lămpii de semnalizare de la comanda cargoului. Zise : După cum se vede, am ajuns noi responsabili pe toată comedia.

Ritchie, care nu-l slăbea din ochi pe semnalizator, încuviinţă din cap.

— Afară doar de american, dom'le comandant. Arătă cu degetul mare peste umăr. Stă cu noi şi acum, mai mult sau mai puţin.

Lindsay zîmbi. Nu exista nici un pericol real, dar era straniu ca, în cîteva ore, toată forţa convoiului să se topească, lăsîndu-l sub protecţia a numai două nave bătrîne.

— Transmite lui *John P. Ashton* să ocupe poziţie în faţa convoiului.

— O să-i sară căldările în aer, dom'le comandant, îi zise Ritchie.

— Comandantul distrugătorului ştie că e singurul care dispune de aparate de detecţie submarină. Nu-i nevoie să-i spunem noi ce are de făcut.

Mai tîrziu, pe cînd bătrînul distrugător se grăbea pe lîngă vase, îi văzu lampa de semnalizare clipind cu repeziciune şi auzi pe Ritchie raportînd :

— Semnal, dom'le comandant. „Trebuie că azi e ziua veteranilor !“ Clătină din cap. Da' să ştiţi că nu glumeşte.

Cînd întunericul căzu peste cele trei coloane, americanul cu patru coşuri îşi ocupase poziţia, departe, în faţa convoiului. Lindsay spera să nu mai aibă vreo avarie pe timpul nopţii. Căci, altfel, era foarte posibil să fie pintenat de cîteva vase din convoi. Ştiind că s-ar putea întîmpla aşa ceva, mecanicii de la bordul lui vor fi foarte grijulii, fără îndoială.

Moţăia în scaun, pe jumătate dormind, pe jumătate ascultînd bătaia cadenţată a maşinilor. Într-un tîrziu, Stannard îl trezi.

Aţipise de-a binelea cînd s-a schimbat cartul şi nu auzise nimic. Visa o plajă scăldată în soare. Şi Eve, udă de la spuma valurilor şi caldă, în braţele sale. Rîzînd voioasă.

Se îndreptă în scaun.

— Da ?

Stannard era cu spatele la lumina camuflată a habitacului și Lindsay nu-i putea observa fața.

— Am descifrat o radiogramă foarte urgentă, domnule comandant. De la Amiralitate. Dacă veniți în camera hărților, o puteți citi.

— Zi-mi dumneata... Așteptă, știind aproape cu exactitate ce-i va spune ofițerul.

— Cercetarea aeriană raportează că o navă grea germană a ieșit în mare. De la Brest.

Lindsay îl privi lung.

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— Aici e buba. Nici ei nu știu. Vremea a fost foarte neprielnică pentru luat fotografii aeriene, iar antiaeriana din jurul Brestului este deosebit de dură. Friții întrebuințează acolo tot felul de șmecherii pentru camuflaj, plase și așa mai departe. Tot ce au putut afla cu siguranță e că o navă mare, care era acolo, nu mai este...

— Cînd s-a făcut ultima verificare ?

— Acum două săptămîni, domnule comandant. Stannard părea că se teme de ceva. Nu ne poate afecta pe noi, nu-i așa ? Vreau să spun, avînd în vedere că noi sîntem un convoi strict secret.

Lindsay se lăsă să alunece din scaun.

— Nimic pe lume nu poate fi atît de secret. Cum s-ar putea ascunde douăzeci și patru de vase și Dumnezeu știe cîți oameni de pe ele ? Adăugă aspru : Trimite pe cineva să-l scoale pe comodor. E o problemă care-l interesează.

În timp ce Stannard se grăbea să telefoneze, Lindsay se duse în aripa babord a comenzii. Putea distinge foarte clar, în lumina lunii, transportorul de trupe cel mai apropiat, puntea bărcilor și cele două coșuri cu siluetele lor, pe cerul înstelat, ca donjonurile unei fortărețe.

Să fie o greșeală ? E posibil. Germanii au căutat totdeauna să-și mute navele grele dintr-un loc în altul, pentru a le feri de raiduri aeriene. Erau obligați să le aibă mereu în bună stare și gata, oricînd, să iasă în mare. Numai prin simpla lor prezență, navele acestea constituiau o permanentă amenințare. Destul de însemnată pentru a obliga flota metropolitană engleză să-și țină navele grele nemișcate la baza de la Scapa, precum și altele ceva mai la sud. Fiind stăpîn pe întreg țărmul francez, și pe al său propriu, inamicul avea posibilitatea să-și extindă această amenințare.

Strînse în mîini balustrada și încercă să-și descurce gîndurile de îndoiala care-l sîcîia. Și dacă toate făceau parte dintr-un plan ticluit ? Acela ca atacurile corsarului asupra lui *Loch Glendhu* și a celuilalt convoi să constituie o pregătire pentru cele ce aveau să urmeze. În cel mai bun caz, însemna că germanii erau îndreptățiți să spere că un singur corsar poate fixa un număr de nave mult mai mare decît l-ar presupune valoarea lui. În cel mai rău caz... Strînse și mai tare în mîini lemnul balustradei. Înseamnă că toate crucișătoarele de care se dispunea în acest moment au fost retrase de la convoi, ca să fie trimise să vîneze potcoave de cai morți. Este drept că vor găsi și scufunda corsarul. Își fixă privirea pe vasul care transporta trupe. Dar, în schimbul acestui sacrificiu, germanii pot spera să obțină premiul cel mai prețios. Un convoi întreg. Oameni, aprovizionări, materiale esențiale și...

Făcu stînga împrejur cînd un om îi strigă :

— Domnul comodor sosește sus, pe comandă, domnule comandant.

Stannard i se alătură pe aripa babord.

— Ce facem, domnule comandant ?

— Așteptăm, navigatorule. Dar nu-l privi direct. Și sperăm.

Dimineața se ivi frumoasă și senină. Chiar din ultima parte a cartului patru-opt, soarele și-a anunțat arșița ce avea să vină, iar orizontul s-a învăluit într-o negură joasă, ca un abur.

Maxwell era ofițer de cart, iar locotenentul Hunter porni să execute verificarea zilnică a coloanelor din formație și a diferitelor relevmente în care se mențineau vasele din preajmă. Maxwell a rămas lîngă balustradă, cu ochii ațintiți pe forma abia vizibilă a distrugătorului american. Negura dată de evaporație producea distorsiuni jucăușe imaginii suprastructurilor și a coșurilor svelte și prezenta nava ca și cînd ar fi fost tăiată în două jumătăți, lipite apoi în unghi greșit.

Trase cu coada ochiului spre Lindsay, care însă continua să rămînă ațipit în scaun, un braț, atîrnîndu-i pe lîngă corp, ca fără viață. Își reluă firul gîndurilor, încleștîndu-și mîinile la spate, într-un gest reflex, ca la paradă.

Curînd își va primi și tresa îngustă de locotenent-comandor. Își imagina cum va fi la școala de artilerie Whale Island. Șirurile de marinari și ofițeri trudiți în marș. Comenzile lătrate la ei și clinchetul armelor. Pentru el va fi ca și cînd a reînnodat, în sfîrșit, firul. Cu puțin noroc, o nouă avansare va veni în mod automat și lumea va uita de acea singură greșeală, care, însă, îl costase atîta timp pierdut.

Fiind ofițer cu artileria, pe un distrugător, a trebuit să organizeze și să execute o tragere de instrucție, treabă absolut normală, un exercițiu de rutină. Ajutorul său era, pe atunci, un sublocotenent, un tînăr răsfățat și stupid, în care n-ar fi trebuit să aibă deloc încredere. Probabil că, în acel moment, se gîndea la proaspăta sa soție. La emoțiile și brusca îmbelșugare pe care i-a adus-o căsătoria. Era mîndru din fire și, la început, îi displăcuse ideea de a se însura cu o fată bogată, în timp ce el trăia dintr-o amărîtă soldă de locotenent.

În momentul acela, gîndurile îl duceau aiurea și nu putea să se concentreze asupra tragerii. Sublocotenentul făcuse o greșeală grosolană în calcularea derivei, astfel că, în loc să nimerească ținta remorcată, proiectilul a lovit remorcherul, omorînd șapte oameni.

Sublocotenentul a fost dat afară din armată, cu blam. Dar era un tînăr fără experiență și șocul nervos pe care l-a avut în urma accidentului a convins completul de judecată asupra acestui punct. Ca urmare, chiar dacă nu Maxwell apăsase pe trăgaci, a fost considerat ca fiind primul vinovat. Numai notațiile excelente din dosarul său personal l-au salvat de la soarta sublocotenentului. Din punctul de vedere al completului de judecată, obligația de a-și da demisia era o pedeapsă mai ușoară, dar, pentru Maxwell, aceasta însemnă un dezastru.

Reintrat în Marină datorită războiului, aproape că se aștepta ca trecutul să-i fie uitat. Spera că i se oferă o șansă. O nouă ocazie. Dar nu a fost așa. I s-au dat numai însărcinări lipsite de semnificație, una după alta, pînă ce, în final, a fost ambarcat pe *Benbecula*. Pe cea mai de jos treaptă a scării.

Se lăsă pe spate, apăsînd în călcîie. Dar cînd va ajunge din nou la Whale Island, nimeni nu va mai îndrăzni să-l ironizeze, sau să-l privească de sus. Va fi pentru ei cel care a scufundat un U-bot și care a făcut astfel istorie. Cu niște tunuri îmbătrînite și cîțiva rezerviști neinstruiți, care să le armeze, împotriva elitei Marinei germane. Ochiul și mintea sa realizaseră acest lucru.

Gîndul îi zbură apoi spre Decia. Spre acea viziune de coșmar a dormitorului ei, în care, un bărbat străin îngenunchiase și-i ceruse, lui, îndurare pentru că-l înșelase. Asta a făcut ca acum totul să fie prea tîrziu. Nu o mai poate avea. Nu mai poate savura admirația și invidia de pe fețele camarazilor ofițeri atunci cînd va intra cu ea la braț într-o cameră.

Telefonul de lîngă cot îl făcu să tresară.

— Ofițerul de cart ?

Își ridică ochii spre gabia catargului prova, revenindu-i în minte imaginea omului de veghe.

— Avion, dom'le locotenent. La verde patru-cinci.

Maxwell continuă să privească catargul prova.

— Mai zi o dată !

— Zău, dom'le locotenent, sînt sigur că a fost un avion.

Maxwell acoperi microfonul cu mîna și privi spre Lindsay.

— Nebunul ăsta zice c-a văzut un avion, în prova tribord, domnule comandant. Se încruntă. La o mie cinci sute de mile depărtare de cel mai apropiat mal și el vede avioane ! Trebuie că l-a năucit arșița asta blestemată !

Lindsay se sculă de pe scaun și luă receptorul.

— Aici comandantul. Exact ce vezi, băiatule ?

Marinarul păru tulburat.

— Acu' nu mai văd nimic, dom'le comandant. Continuă cu încăpățînare : Da' a fost unul. Ca o fărîmă de sticlă, așa lucea în soare. Jos de tot. Deasupra negurei.

— Continuă veghea ! Lui Maxwell îi adăugă : A dispărut.

— Evident, strîmbă din nas ofițerul.

Hunter veni de afară, împăturindu-și listele cu vase.

— Poate că a fost un avion mic, domnule comandant. Zîmbi stînjenit, cînd cei doi îl priviră. Am uitat că nu există nici un portavion pe aici.

Telefonul zbîrnîi din nou. Lindsay ridică repede receptorul.

— Aici comandantul.

— Tocma' l-am zărit din nou, cam în același relevment, dom'le comandant. Numa' o sclipire. Foarte mic, dar e, sigur, un avion.

Lindsay înmînă receptorul lui Maxwell.

— Raportează comodorului că i-aș fi recunoscător dacă ar veni pînă aici. Așteptă ca Maxwell să transmită mesajul. Foarte bine, tunarule. Își aruncă privirea spre vasul cu trupe cel mai apropiat. Acum poți da liber de la posturile de luptă.

Nimeni nu mai mișcă. Apoi Maxwell întrebă :

— De ce așa, domnule comandant ?

— Ca să ne dea... făcu o pauză, amintindu-și de restaurantul pustiu și de turcul de la masa sa, ca să ne dea „timp".

Maxwell ridică din umeri. Fără vreun cuvînt, apăsă tare pe butonul roșu.

Dancy își frecă fruntea cu o batistă. Cu toate conductele de aerisire ale punții de comandă, atmosfera era înăbușitoare. Întrebă, liniștit :

— Crezi că o să se întîmple ceva ?

Stannard trase cu coada ochiului spre făptura voluminoasă a comodorului aflat în scaun, apoi la Lindsay, care sta în afara ușii din tribord.

— Nu știu. Așteptarea asta mă fierbe de tot.

Nava se afla, de două ore, în alarmă de luptă, deși tuturor li se părea că dura de mult mai mult timp.

Fără veste, comodorul se ridică din scaun și se răsti :

— La camera hărților. Așteptă pînă ce Lindsay îl ajunse din urmă și adăugă : Și dumneata, navigatorule.

În camera hărților, aerul era și mai încins, căci toate hublourile și capacele lor fuseseră închise ermetic. Comodorul zise :

— Nimic.

Stannard se uită la Lindsay. Părea foarte echilibrat, chiar calm.

— Omul de veghe era foarte sigur de avion, domnule comodor. Lindsay îl privi pe deasupra mesei. E un marinar cu experiență.

— Înțeleg. Mîinile comodorului fluturară vag peste masă și apoi se așezară pe hartă. Ce propui ?

Lindsay se relaxă, un pic.

— Dacă nu greșesc, a transmite acum o radiogramă pentru a cere ajutor, înseamnă a căuta cu luminarea un dezastru. Întîi, pentru că știm că navele de la Freetown vor lua contact cu noi cel mai devreme mîine. Al doilea pentru că dacă există o navă inamică aci, în larg, s-ar putea ca ea să nu știe de prezența și poziția noastră.

— Ei și ?

— Propun să schimbați direcția spre est, domnule comodor. Sau să facem o întoarcere de o sută optzeci de grade și, după aceea, să cerem ajutor. Să mărim viteza de marș la maxim. Asta ne-ar da timp și spațiu de manevră.

— Îți dai seama ce ceri dumneata ? Vocea lui Kemp tremura. Ca eu să fug de frica unei umbre ! Trebuie că ți-ai pierdut mințile !

Lindsay zise răbdător :

— Acel avion a fost, după toate probabilitățile, catapultat de pe o navă de luptă. Dacă este așa, atunci trebuie să vă așteptați la tot ce poate fi mai rău. Adăugă, tonul său luînd o asprime bruscă : Și care e alternativa ? Să dăm ca berbecul, cu capul înainte, direct în distrugere ? Vorbi mai repede, ca și cum ar fi vrut să evite să fie întrerupt. Stannard îl văzu strîngînd pumnii, ceea ce vădea efortul pe care-l face ca să înfrîngă rezistența lui Kemp. Gîndiți-vă, domnule comodor, la urmări, dacă lăsăm acest convoi să fie decimat. Nu mai vorbesc de lovitura morală pe care o va da, acum, după dezastrul de la Singapore, iar pierderile pe care le vom înregistra vor fi teribile. Trupele acestea sînt vitale pentru următoarele luni și, din cîte știm, tot așa sînt aprovizionările și materialele.

Kemp făcu cîțiva pași spre peretele cabinei și rămase cu spatele la ei, un timp.

— N-o pot face. E prea mult. Adăugă ezitant : Sîntem obligați să riscăm.

— Domnule comodor, s-au luat pînă acum prea multe riscuri. Lindsay vorbise foarte liniștit. Cel pe care și l-a asumat amiralul Phillpis, cu *Repulse* și *Prince of Wales*, dar amîndouă au fost scufundate. Singapore a căzut, tot așa. Am riscat să trimitem o armată pentru a-i ajuta pe greci, cînd oricine, în afara unui nebun, putea vedea că este o imposibilitate să se oprească acolo lanțul eșecurilor. Rezultatul : am pierdut o groază de oameni și un număr de vapoare bune, încercînd să-i scoatem din Creta.

— Mă acuzi că risc convoiul ? Așa e ? Kemp tot nu se întorsese cu fața.

— Cred că nu aveți de ales, sînteți obligat să luați un drum de evitare, acum, domnule comodor. Cum Kemp nu răspunse, persistă : Dacă mai așteptați, încercarea de a dispersa convoiul va fi fără folos. Avem în față o zi întreagă de vizibilitate bună...

— Lasă-mă să mă gîndesc, îl întrerupse, brusc, Kemp.

— Ce fac cu echipa mea de calcule nautice, domnule comodor ?

— Lasă-i să aștepte pînă sînt eu gata ! țipă Kemp. Și, acum, pentru numele lui Dumnezeu, lăsați-mă singur !

Stannard îl urmă pe Lindsay pe coridor și se strecură pe lîngă aspirantul și semnalizatorul său, care așteptau. Își mormăi în barbă. „Ticălos nemernic !" Apoi trînti ușa în urma lui, de-l făcu pe unul dintre timonierii alergători să sară în sus, alarmat.

Deasupra punții de comandă, la postul său blindat de conducere a focului, Maxwell auzi bubuitul ușii. Era leoarcă de sudoare, iar cămășile observatorilor și a lui Hunter, care se afla imediat dedesubtul scaunului său de oțel, arătau de parcă ar fi fost scoase atunci din mare. În apele Groenlandei, reușiseră să facă față rigorilor vremii, cu îmbrăcămintea groasă și cu mici radiatoare electrice. Dar, în arșița de aici, nu exista nici un fel de posibilitate de apărare împotriva soarelui.

Hunter se suci în scaun și-l privi.

— Nici un avion. Nu e nici dracul pe aici. Atunci de ce nu se dă liber de la posturile de luptă ?

— Pentru că tîmpitul ăla de comodor nu-i în stare să se hotărască odată, de aia. Dar, cu voce tare, Maxwell răspunse aspru : — Pentru Dumnezeu, nu mai începe și tu acuma !

Hunter ridică din umeri și se întinse să deschidă o fantă de observare în peretele din babord. Nu aducea decît o foarte slabă briză, dar vederea vasului cu trupe din apropiere îi dădea încredere. Aceeași priveliște zi de zi, zi de zi. Îl simți pe Maxwell că se foiește în spatele lui și zîmbi. Whale Island. Lui Maxwell o să-i placă grozav acolo. Numai gura și nădragii de el, ca toți cei de felul lui.

Pentru o frîntură de secundă, i se păru că un avion a venit în picaj, peste ei, dar era ceva imposibil. Șuierul țipător părea că se grămădește asupra lui, pînă ce mintea i se întunecă cu totul. Atunci auzi și exploziile și, uitîndu-se mirat spre vasul cu trupe, văzu jerbele de apă înspumată cum se ridică dincolo de acesta, mai sus și mai sus, pînă ce ajunseră să strălucească ca mătasea albă în lumina soarelui.

Cînd coloanele înalte de apă începuseră să cadă, distinse și pala atotgrăitoare de fum negru, crescînd și învîrtoșindu-se pe cerul senin, ca o pată murdară. Un vas din coloana babord primise o lovitură. Dar, de la ce ? Nu fusese decît o chestiune de secunde. Secunde în care totul și fiecare om din jurul său păruseră suspendați în timp și spațiu.

Atunci Maxwell urlă :

— Nu căsca gura la mine ! Începe observarea obiectivului ! Dădu un pumn în umărul unui marinar apropiat. Mișcă-te odată, treci pe obiectiv !

Își îndesă ochii în puternica lunetă a aparatului director de tir, care începuse să se rotească încet pe soclul său. Clipi din pricina luminii orbitoare și-și șterse fruntea cu încheietura mîinii. Nimic. Orizontul era încă încețoșat, dar nu așa de tare ca să ascundă nave. Ar trebui să se vadă ceva. Simți că-l trece un fior rece prin șira spinării, cînd puse mîna pe telefon și raportă :

— Domnule comandant, proiectilele vin de dincolo de orizont.

Îl auzi și pe Hunter gîfîind.

— Nu e nici un obiectiv, domnule locotenent.

Lindsay auzi vocea tremurîndă a artileristului și alergă spre ușa timoneriei. Vasul ce fusese încadrat de trei sau patru proiectile grele ieșise din formație, cu puntea arzînd puternic sub o trîmbă imensă de fum. Strigă :

— Transmite o radiogramă ! Mai mîzgăli pe hîrtie cîteva cuvinte în plus, înainte ca Ritchie să apuce să se repeadă la postul de TFF. Cel puțin așa, va exista cineva care să știe ce se întîmplă.

Îl auzi pe comodor făcîndu-și loc printre oamenii de veghe de la comandă și întrebînd, cu voce tremurătoare :

— Ce-a fost asta ? Unde-i inamicul ?

Din nou se auzi șuieratul țipător, iar Lindsay se încordă gîndindu-se la proiectilele care se năpusteau spre ei, din arcul de foc al traiectoriei lor. Avusese dreptate. Trei coloane de apă izbucniră deasupra liniei de vase din cealaltă latură a formației. Strigă :

— Am raportat că sîntem atacați ! Nu-și dezlipea ochii de pe cargoul în flăcări.

— Da, da.

Kemp părea că nu mai poate gîndi cu claritate. Se uita și el la cargou, la fumul și flăcările care acum înghițiseră întreaga dunetă a vasului.

Lindsay îi zise :

— Trag cu observare din avion. Loviturile au căzut cam la întîmplare. Privi, cu coada ochiului, la fața înspăimîntată a celuilalt. Mi-e teamă, însă, că n-o să ne mai putem bizui pe noroc.

Îl lăsă pe comodor pe aripa comenzii și intră în timonerie. Era prea tîrziu, acum, pentru întoarcerea convoiului din drum. În orice moment, nava inamică își putea face apariția. Dar, dacă trăgea de la așa distanță și cu precizie atît de mare, însemna că e o navă grea. Mult prea grea.

Văzu fețele oamenilor din jur, pîndindu-l, așteptînd să-i audă hotărîrea. Zise, liniștit :

— Dă semnal convoiului să se disperseze.

Umbra lui Kemp umplu ușa.

— N-am dat un astfel de ordin ! Își trăgea nervos gulerul. Ordon să fiu imediat informat !

— Ei, bine, vă informez acum, domnule comodor ! Aveți vreo obiecție ?

Kemp își plecă privirea.

— Presupun că în felul acesta unele vase vor scăpa. N-avem ce face altceva.

Lindsay îl privi calm. Doamne, cum de putea să se simtă atît de detașat ? Zise :

— Așa după cum mi-ați spus cînd ați venit la bordul navei, domnule comodor. Nava asta este sub comanda mea. În momentul cînd convoiul se dispersează, comanda dumneavoastră a luat sfîrșit.

Kemp îl privi lung, cu ochii umezi de efortul concentrării.

— Dar distrugătorul american mai există !

De data asta, Lindsay nu se mai osteni să-și ascundă disprețul.

— Aţi fi în stare să-l trimiteţi la pieire, nu-i aşa ? Îi întoarse spatele. Oricum, vom avea nevoie de el, ca să menţină contactul cu inamicul, cînd totul se va fi isprăvit.

Parcă pentru a sublinia finalitatea cuvintelor sale, difuzorul transmiţătorului de ordine comunică :

— Directorul de tir către comandă : inamicul în vedere !

Cargoul cuprins de flăcări rămăsese cu o milă în urma convoiului, cînd coloana de vase din babordul formației a început întoarcerea ordonată prin semnale de Lindsay, valul din ce în ce mai înalt în prova vaselor vădind că acestea își măresc progresiv viteza.

— De la *John P. Ashton,* dom'le comandant. Ritchie își potrivi luneta să vadă semnalul. „Cer permisiunea să angajez inamicul !"

O nouă salvă de artilerie trecu vîjîind pe deasupra lor, făcînd să vibreze întreaga punte de comandă. Proiectilele au explodat la numai un cablu depărtare de vasul cu trupe aflat în capul coloanei de centru, făcînd să țîșnească în sus jerbe înalte de spumă și fum negru.

— Răspunde negativ. Chiar și o lovitură care nu l-ar nimeri în plin, dar ar cădea lîngă țintă, ar fi de ajuns să scufunde bătrînul distrugător. Dă semnal celei de a doua coloane să se disperseze imediat !

Stannard mormăi, furios :

— N-or să poată ajunge departe, ticăloșii ăștia trag prea bine.

Un nou muget înfricoșător învălui puntea de comandă și locotenentul văzu, uimit, cum proiectilele explodează exact în locul în care gigantul pasager de linie s-ar fi aflat dacă n-ar fi schimbat la timp direcția de deplasare.

Lindsay deschise o fantă de observare dinspre tribord și-și ridică binoclul la ochi. Nu distinse, la început, decît negura și apa albastră a mării, mai jos de orizont. Auzi, în spate, la interfon, vocea lui Hunter :

— Verde trei-zero ! Distanță unu-opt-zero !.

Și-apoi, brusc, dădu cu ochii de nava inamică. Forma o pată, mai închisă, pe negura orizontului, iar în momentul cînd o desluși, licăririle portocalii de la gura tunurilor dezvălui privirii silueta suprastructurilor. Căută să se abțină de a înghiți în sec, deși gîtlejul îi ardea ca un cuptor. Știa că toți cei din jur stau cu ochii pe el. Încercînd să-i interpreteze fiecare gest.

Cel puțin un crucișător, dacă nu cumva o navă mai mare. Auzi din nou geamătul asurzitor al proiectilelor sfîșiind tăriile cerului, pentru a se abate pe vasele care încercau să se disperseze și simți binecunoscuta zguduire a exploziilor în apă.

— Transmite același semnal și coloanei noastre. Spune-le să execute cît pot mai repede.

Inamicul mai trase odată și vasul din coada coloanei fu încadrat de trei proiectile. Continuă să înainteze cu încăpățînare prin torentele de spumă revărsate de explozii, dar cînd reuși să le străbată, Lindsay observă că este avariat. Puntea bărcilor arăta de parcă se prăvălise pe ea o avalanșă de stînci.

— Au confirmat toți primirea semnalului, dom'le comandant.

Ritchie scria înfrigurat în jurnalul său. Deși nu mai avea nici un rost. Nimeni nu va mai apuca să citească vreodată ceea ce scrisese.

Se făcu o tăcere apăsătoare în timonerie, cînd Lindsay zise :

— Dă-mi microfonul.

Îl luă din mîna lui Dancy și, pentru o clipă, revăzu în minte pe toți cei de sub comanda sa.

— Vă vorbește comandantul. Sîntem atacați de o navă grea de luptă a inamicului, aflată în momentul de față în prova tribord, la distanță de nouă mile. Este o navă mare și rapidă. Dacă ar fi fost întuneric sau timp cu vizibilitate redusă, convoiul ar fi putut scăpa prin dispersare.

Făcu o pauză, în timp ce marea izbucni departe, în pupa babord, cu alte jerbe ucigătoare, care încadrau unul din vase. Chiar la acea distanță se putea auzi scrîșnetul de metal ciocnit, asemănător loviturilor de topor ale pădurarului, într-o zi liniștită. Sunetul schijelor ascuțite mușcînd din oțelul bordajului.

Continuă să vorbească în microfon :

— Pentru a le lăsa măcar speranța de scăpare, trebuie să le dăm timp.

Închise întrerupătorul microfonului și-l privi pe Ritchie.

— Și cu asta, basta. Semnalizator, ridică pavilionul de luptă !

Comodorul, care pînă atunci privise pierdut cargoul cu puntea bărcilor răvășită, se roti în scaun și strigă :

— Stop ! Îți ordon să...

— Intenționez să dau convoiului cît mai mult răgaz posibil, ca să aibă o șansă de salvare, îl întrerupse, răstit, Lindsay. Cu sau fără încuviințarea dumneavoastră, domnule comodor !

Ritchie se împinse printre cei doi, apucă de mînă pe un timonier semnalizator și-i zise :

— Hai cu mine, băiatule ! O să ai ce povesti nepoților !

Lindsay se apleca pe girocompas.

— Vino la dreapta zece. Cîrma zero ! Drept așa !

— Drept așa ! Cap compas trei-patru-zero, domnule comandant !

— Amîndouă înainte !

Stannard ascultă clinchetul rapid al telegrafelor.

— Să-l chem aici pe șeful mecanic, domnule comandant ?

— Nu e nevoie. Știe ce se întîmplă. Lindsay simți sub picioare grătarul de pe puntea de comandă vibrînd și zăngănind. Iată dovada, știe perfect !

În timp ce nava se înclina ușor, făcînd curba pentru luarea noului drum, Lindsay deosebi o umbră întunecată, care trece scurt, prin fața geamului comenzii. Urmări cu privirea pavilionul mare de luptă înălțîndu-se de-a lungul catargului prova și pe cîțiva dintre marinarii armamentelor de la tunuri cum se întorc să-l privească. Îl auzi pe Ritchie făcînd remarca :

— Curios lucru. Îs de atîția ani cu semnalele și pavilioanele, da' n-am apucat pînă acum să-l văd pe ăsta ridicat !

Cînd își reîntoarse privirea, în pupa navei marea părea plină de vase, navigînd care încotro, în drumuri și relevmente diferite.

Din nou văzduhul fu sfîșiat de zgomotul proiectilelor pe traiectorie și din nou explodară în apropierea unei ținte, un tanc petrolier în plină viteză.

— Avion, drept în prova, domnule comandant !

Descoperi din ochi ciobul acela argintiu de deasupra orizontului, mișcîndu-se calm, în lumina soarelui. Ochiul

inamicului, ucigător și imposibil de ajuns. Raportînd cum cade fiecare dintre proiectile. Gata pregătit să urmeze și să ghideze crucișătorul, întocmai ca un pește pilot care-și îndrumă rechinul.

Prea rapid pentru tunurile greoaie ale lui Maxwell. Și prea depărtat pentru bătaia tunurilor automate.

Pînă acum nimeni de la bordul navei inamice nu părea că a observat provocarea de luptă a *Benbeculei*. Își imaginau, probabil, că și ea încearcă să scape cu fuga, în direcție greșită, sau că nu mai poate guverna. Stannard zise, încordat :

— Tunurile lui Maxwell nici măcar n-ajung pînă la ticălosul ăsta, la asemenea distanță !

Lindsay nici nu-l privi. Apucă receptorul, care-i vibra puternic în mînă, ca și structura întregii punți de comandă, sub zmuciturile mașinilor lui Fraser.

— Ofițer cu artileria ! Aici comandantul. Începe tragerea cu bateria din tribord. Așteptă un pic și apoi continuă, întrerupînd hotărît protestul lui Maxwell. Știu că tunurile armate de cei din trupele de uscat nu au acum cîmp liber de tragere. Dar trebuie să abatem focul inamicului de la vasele convoiului. Încerc să micșorez distanța cît pot mai repede.

Puse receptorul la loc și ascultă sunetul înăbușit al soneriei de deschidere a focului, urmat imediat de bubuitul tunurilor 1 și 3, care au reculat amîndouă odată.

— Scurte !

Își ridică binoclul la timp ca să vadă jerbele subțiri de spumă destrămîndu-se exact pe direcția siluetei înnegurate a inamicului, care se distingea bine acum : punțile diferitelor comenzi înalt etajate și turelele ce se roteau, ca și cum l-ar fi căutat pe impertinentul provocator.

Dancy se uită, transfigurat, la apa care se zvîrcolea ca o creastă de val izbită de stîncă, o clipă înainte de a izbucni într-o coloană înaltă, spre cer, la travers în tribord. I se păru că simte dogoarea exploziei și că are în nări mirosul grețos al proiectilelor grele.

Descoperi că Stannard îl apucase strîns de încheietura mîinii și îi șoptește, foarte apăsat :

— Ia scrisoarea asta. Păstrează-o pentru mine. Îl privi în ochi. Pentru orice eventualitate, înțelegi, prietene ?

Dancy n-apucă să răspundă, căci se prăvăli, cînd întreaga comandă s-a zvîrcolit din pricina unei teribile explozii. Simți, vag, cum picioarele i se încurcă cu cele ale lui Stannard și ale unui semnalizator și, chiar după ce explozia asurzitoare încetă, în urechi îi mai stărui zgomotul ei, ca vîjîitul presiunii în auzul celui cu capul sub apă.

Văzu în jur fețe înspăimîntate, guri dînd ordine pe care nu le auzea și ușa din tribord presărată de stele luminate de soare. Se zmuci ridicîndu-se în picioare, odată cu revenirea auzului, și constată că stelele din ușă erau găuri de schije, dar avu imediat o puternică senzație de vomă, cînd dădu cu ochii de forma însîngerată de sub ele.

Locotenentul Paget fusese trimis pe comanda de navigație să dea o mînă de ajutor și fusese aproape rupt în două de explozie. Mîinile încă i se mai mișcau, încercînd zadarnic să se încleșteze, ca niște ghiare, de ceva de-a lungul corpului și răcnetele se auzeau mai tare și mai tare, ca cele ale unei femei torturate.

— Cîrma dreapta douăzeci ! Lindsay își petrecu repede brațul pe după portavoce, cînd cîrma se roti repede spre tribord. Bateria babord, fiți gata de tragere ! Șterse cu

mîneca hainei praful și pitura scorojită căzută pe fața giroscopului. Cîrma zero ! Drept așa !

— Drept așa ! Cap compas zero-trei-zero !

Jolliffe a trebuit să-și încleșteze dinții, cînd un semnalizator i-a înfășurat un bandaj în jurul brațului. O schijă mică îl brăzdase după ce trecuse prin corpul locotenentului, care răcnea, părăvălit cîțiva pași mai încolo.

Tunurile din babord se zmuciră puternic în arcurile recuperatoare, cu gurile ridicate spre cer, în efortul lor de a lovi inamicul.

Lindsay se forță să nu audă strigătele și gemetele rănitului, pînă ce deveniră mai slabe și, deodată, încetară. Știa că o echipă cu targă intrase pe comandă, dar nu și-a întors capul, concentrîndu-și fiecare fibră a creierului asupra navei inamice.

— Distanța e acum unu-șase-zero !

Își privi cu grijă adversarul, prin binoclu. Opt mile separau crucișătorul, cu blindajul său puternic, de nava lui canarisită în tribord și apărată doar de pitura de camuflaj. Acum inamicul înțelesese foarte bine mesajul *Benbeculei*. Pusese prova pe ea și folosea alternativ cele două turele din față. Toate șase tunurile trăgeau cu regularitate matematică, făcînd suprastructurile crucișătorului să pară incediate de flăcările de la gura țevilor.

Cînd, într-un tîrziu, aruncă o privire peste umăr, constată că trupul lui Paget fusese luat de acolo. Nu se mai vedea decît o pată purpurie, ca o urmă de pensulă, care să amintească de locul unde omul își pierduse viața.

Pe măsură ce focul tunurilor creștea în intensitate, Lindsay schimba direcția la intervale neregulate, marcate de curbele formate în siajul înspumat. Bateriile trăgeau alternativ. Întîi cea din tribord, apoi cea din babord. De două ori cîte două tuburi, împotriva celor șase ale germanului.

Maxwell comunică prin interfon :

— Este crucișătorul *Minden*. Tunuri de 203 mm, douăsprezece tunuri lanstorpile. Oftă scurt. Viteza estimată treizeci și trei de noduri.

Lindsay își mușcă buza, ca să-și ascundă disperarea. În ceea ce o privește pe *Benbecula*, era ca și cînd s-ar fi luptat cu un crucișător de bătălie în toată regula.

Un telefon zbîrnîi, zgomotul lui fiind înăbușit de explozii și de larma ventilatoarelor.

— Postul de transmisii a primit o radiogramă despre celălalt corsar, domnule comandant.

Lindsay clipi, cînd marea de dincolo de prova dispăru din vedere, ascunsă de un zid uriaș de spumă și fum. Simți cum toată coca navei se zguduie sub unda de șoc, de parcă ar fi fost lovită de bombă.

— Citește-mi-o !

Marinarul își dezlipi privirea de la fanta de observare și se apleca pe telefon.

— „Corsarul scufundat. Toate navele disponibile sînt în drum să vă dea ajutor“. Cîteva secunde mai tîrziu : Crucișătorul *Canopus* ne cheamă, domnule comandant. Întreabă : „Care este poziția dvs ?“

Lindsay privi cum marea izbucnește din nou în jerbe înspumate. Mult mai aproape de data asta.

— Răspunde-le : poziția noastră este disperată !

Stannard puse mîna pe brațul marinarului.

— Lasă. O dau eu la postul de transmisii.

— Ce fac vasele convoiului, locotenent ? strigă Lindsay.

Dancy alergă la fereastra dinspre pupa și privi prin panașul de fum lăsat de coșul *Benbeculei*. În cîteva secunde văzu toată situația. Vasele, dispersate, apăreau mititele în depărtare, în comparație cu pavilionul care flutura la catargul lor mare. Siajul alb, ondulat de schimbările de drum, marea, totul.

— Transportoarele de trupe sînt dincolo de bătaia tunurilor, domnule comandant. Restul vaselor sînt dispersate.

— Foarte bine.

— Distanța e acum unu-cinci-zero.

Toate cele patru tunuri trăgeau și reîncărcau cît puteau de repede, iar servanții lui Maxwell, de pe comanda de artilerie, strigau gismentele și derivele după fiecare schimbare de drum a navei.

În camera mașinilor, Fraser se agățase de platforma care se tot zmucea și-și supraveghea oamenii furnicînd în jurul mașinilor. În compartimentul echipei de combatere a avariilor, Goss se ținea nemișcat în scaun, în fața panoului de semnalizare, cu mîinile împreunate pe burtă. Pretutindeni pe navă, deasupra și dedesubtul punților, în spatele ușilor etanșe sau pe platformele lipsite de apărare ale tunurilor, marinarii așteptau inevitabilul. Îi făcea față fiecare în felul său.

Departe, în pupa, răspîndit în evantai pe linia orizontului, convoiul, odinioară atît de falnic, își pierduse de mult formația. Vasul lovit cel dintîi se scufundase, dar celelalte care nu primiseră lovituri în plin, ci numai explozii apropiate, reușiseră să se mențină pe drumul spre salvare, unele din ele lăsînd în urmă dîre de fum, ca niște cicatrici uriașe pe cer.

La bordul celui de al doilea transportor de trupe, punțile și posturile vasului erau înțesate de siluete tăcute, deformate de centurile de salvare, strînse în rînduri dese, rămase locului de la începutul atacului.

Un ofițer, aflat la postul său pe punte, lîngă o barcă, zise, deodată :

— Ia priviți ce face nava aia bătrînă ! N-aș fi crezut în viața mea așa ceva ! Cu toate că soldații săi subordonați erau de față, își scoase chipiul și-l flutură deasupra capului. Dar vocea nu reuși să sune decît a șoaptă, cînd continuă : Noroc bun, bătrînico !

Micul grup de fete Wren, înghesuit la capătul dinspre pupa al punții bărcilor, se strînse și mai tare, cînd nava îndepărtată fu din nou încadrată de jerbele înspumate ridicate de proiectile.

Marion își petrecu brațul pe după umerii prietenei sale și-i zise :

— Nu mai plînge, Eve !

— Știu că plîng, răspunse aceasta, scuturînd capul. Își miji ochii, încercînd să nu piardă din vedere nava canarisită și cu pupa de formă demodată. Dar îmi vine să strig urale !

Ceva ca un suspin se propagă prin rîndurile de soldați privitori. O voce exclamă :

— A fost lovită !

Cînd sunetul exploziei a ajuns într-un tîrziu la vasele dispersate, semăna cu un tunet. Nici ofițerii cu binocluri nu reușeau să distingă vreo parte a *Benbeculei*, din pricina fumului gros. Marion își înteți strînsoarea brațului.

— Dar continuă să tragă. Cum de mai pot oare ?

Eve nu răspunse. Nu vedea decît mica vilă, cu masa luminată de lumînări. Apoi el, așezat pe pat. Privind-o. Strîngînd-o în brațe.

Încă un grup de explozii bubui pe fața mării. Mult mai înăbușit acum, căci distanța de navele angajate se mărea din ce în ce. Un om rosti :

— O lovitură în plin de data asta. Trebuie să fi fost în plin.

— N-ai vrea să te duci sub punte ? Marion privea dezolată la perdeaua de fum gros lăsată de coș în urma navei. Poți coborî, nu mai e nici un pericol. Ne-au scutit ei de pericol.

— Nu. Scutură din cap. El știe că sînt aici. Sînt sigură de asta.

— Ca și mine.

Amîndouă rămaseră tăcute lîngă balustradă.

— Foooc !

Maxwell răgușise de atîta strigat în microfon. Compartimentul părea înecat de fum, iar zgomotul era de nesuportat, din pricina deselor salve inamice care clătinau necontenit nava.

— De ce dracu' n-o putem lovi ? strigă Hunter prin trîmbele de fum, de pe locul său din spatele scaunului lui Maxwell. Doar am ajuns la numai șase mile distanță, pentru numele lui Dumnezeu !

Tunurile din tribord trosniră din nou și Maxwell trase o înjurătură cînd proiectilele lor explodară în negură.

— Lungește doi !

Nu terminase de pronunțat, cînd salva următoare încadră nava lor, ca într-o menghine de oțel. Îl văzu pe Hunter cum se clatină în scaun și-l privește cu ochii holbați și o expresie de groază pe față, sîngele gîlgîindu-i pe gură și privirea pierdută fiind lipsită de înțelegere, pentru totdeauna.

Doi dintre marinari erau și ei doborîți, iar cel de al treilea se tîra agățat de scaunul lui Maxwell, ținîndu-și șoldul cu o mînă și horcăind în agonie.

— Echipa de prim ajutor să vină la comanda de artilerie !

Maxwell oftă. Telefonul nu mai funcționa. Se ridică și atîrnă receptorul de scaun, apoi ieși, în bătaia soarelui, după ce-l mîngîie, o clipă, pe creștet, pe marinarul rănit.

Cîteva siluete trecură pe lîngă el, învăluite în fum, și un marinar strigă :

— Sus pe teugă ! În tribord !

Tunul 1 încă mai trăgea, cînd Maxwell sosi la el și-l găsi pe bătrînul Baldock, subofițerul rechemat, dînd ordine. Celălalt tun era făcut fărîme, azvîrlit într-un crater adînc, în jurul căruia zăceau, risipite, resturi de trupuri omenești și bălți macabre de sînge.

Baldock îi strigă :

— În bordul ăsta, ambii ofițeri de la tunuri au fost uciși.

Maxwell dădu din cap că a înțeles ; se simțea foarte detașat.

— Continuă să tragi dumneata, atunci !

Se deplasă în cealălalt bord, unde găsi pe tînărul sublocotenent care comanda tunul stînd pe un cheson și ținîndu-și un braț în dreptul feței, ca un om care se apără de soare.

— Ești teafăr, Cordeaux ?

Ofițerul îl privi lung.

— Da, domnule locotenent.

Apoi își îndreptă ochii spre cadavrul de lîngă celălalt tun : capul îi lipsea, dar mai purta încă haina. Era ca și a lui, tot cu o singură tresă ondulată.

Un proiectil vîjîi pe deasupra, dar Maxwell nici nu se clinti.

— Ce să-i faci, băiatule, fiecare cu norocul lui. Își aranjă chipiul. Mă duc la pupa să văd ce fac berbecii noștri. Dumneata ai să continui aici, nu ?

Tînărul îl urmări cu privirea un timp și apoi își ridică casca de jos. În față, ochitorul în înălțime și cel în direcție, ca și marinarul cu mînuși de asbest, care manevra închizătorul, îi așteptau ordinul. Vor muri în curînd. Cu toții. Ca și prietenul său care acum zăcea fără cap. Ochitorul în direcție îi zise, obosit :

— Începem din nou să întoarcem, dom'le sublocotenent !

Cordeaux se auzi singur rostind :

— Tunul 2, fiți gata !

Apoi, împreună cu ceilalți, urmări cu privirea cum prova începe să se rotească spre tribord.

— Cîrma zero !

Lindsay a trebuit să zbiere ca să se facă auzit. Tunarii nemți trăgeau foarte repede și el știa că *Benbecula* fusese lovită rău. Dar zgomotul era prea mare, prea vast pentru a mai putea recunoaște sau distinge exact. Timpul încetase să mai însemne ceva pentru el, iar în vreme ce continua să-și conducă nava, forțînd-o să se sucească ca un bețiv, într-o parte și în cealaltă, nu mai era conștient decît de distanța care mai separa pe cei doi combatanți atît de inegali.

— Cîrma este zero, dom'le comandant !

Jolliffe se cramponase de timonă, fața-i arătînd ca cenușa din pricina pierderii de sînge.

Ritchie veni lîngă el și-i zise :

— Lasă, bătrîne, că mergem împreună la fund.

Timonierul îl privi cu ochi de gheață.

— Du-te dracului de aici, cobe ticăloasă !

Ritchie își feri privirea. „Dumnezeule ! Bietul amărît încă mai crede că vom supraviețui !"

Lumina soarelui răzbi prin fum și Lindsay se întoarse la timp pentru a zări hidroavionul de observare sclipind la travers în tribord, la mai puțin de jumătate de milă depărtare. Micul aparat părea atît de aproape și de detașat de tot scrîșnetul și vîltoarea luptei. Parcă ar fi fost o jucărie, bîzîitul lui neputînd fi auzit din pricina zgomotului navei. Cînd mașinăria se înclină pe o aripă, distinse bine crucea neagră de pe ea și i se păru că vede chiar și capul cu cască al pilotului în carlingă. Făcîndu-și observarea cu indiferența răbdătoare a unui pescăruș însoțind o navă.

Undeva, spre pupa, un tun Oerlikon reveni la viață, trasoarele sale licărind prin fum și silind hidroavionul să vireze pentru a se îndepărta, surprins și temător. Fusese la distanță prea mare pentru ca tragerea tunulețului să fie eficace, dar Lindsay înțelegea deplin gestul servantului de la Oerlikon. Încătușat de arma pe care o deservea, vulnerabil și neajutorat, în vreme ce în jurul său întreaga navă se dezmembra.

Stannard îi strigă în ureche :

— Vasele sînt de acum în siguranță ? !

Era mai mult o întrebare decît o afirmație.

— Mai e încă prea mult pînă la căderea întunericului, îi răspunse Lindsay.

Urmări apoi cu privirea hidroavionul care se reîntorcea. Dacă n-ar fi fost el, inamicul n-ar mai fi avut șanse să găsească vasele. Dar așa, de îndată ce *Benbecula* va fi scufundată, comandantul german va porni neîntîrziat la urmărire. Cît spusese Maxwell ? Ce greu îi venea să facă eforturi de gîndire. Să-și amintească. Treizeci și două de noduri.

Puntea navei se înclină violent și un zid de flăcări izbucni de pe teugă spre cer.

Telefoanele se porniră să zbîrnîie și auzi oamenii țipînd în portavocile rămase în funcție.

— Incendiu puternic la prova, domnule comandant ! Tunul 1 a fost distrus. Baldock e mort și el.

Lindsay își tîrî cu greu pașii prin lucrurile în dezordine de pe grătarele comenzii.

— Cine a mai rămas acolo ?

— Tînărul Cordeaux, domnule comandant, i-a strigat Stannard.

Lindsay își șterse fața cu mîna. Un copilandru. Și Baldock fusese ucis. În loc să stea acasă și să-și vadă de nepoți.

O explozie sălbatică se auzi într-un bord și tot spațiul de jur împrejur fu cuprins de schije și bucăți sfărîmate. Cabinele și compartimentele, mașinile și pereții etanși, toate o resimțiră din plin, căci șocul se transmise ca o mișcare de cosire prin toată coca. Coșul ciuruit, cu nenumărate găuri de schije, lăsă să-i scape trîmbe de fum și de abur și Lindsay constată că fusese retezat și catargul mare.

De acum nu mai era mult. Ceva plescăi pe telegraful mașinilor, care mai indica încă „Toată viteza înainte“ și, cînd ridică privirea, văzu sînge curgînd printr-o spărtură din tavan. Probabil al lui Hunter, se gîndi el, istovit.

Cînd își coborî ochii, constată că scaunul este gol. O clipă își închipui că o schijă îl doborîse pe comodor.

— A fugit pe punte, domnule comandant, i-a strigat, cu dispreț, Stannard. Vomînd ca un prăpădit de copil !

Lindsay ridică din umeri. Acum nu mai avea nici o importanță.

Puse din nou binoclul la ochi. Era atîta fum, încît nu se putea vedea nimic dincolo de prova. Fum de la tunuri și de la explozia proiectilelor. Și de la incendiile de pe navă, care sfidau eforturile furtunurilor și ale apei din compartimentele inundate pentru a stăvili focul pornit să se întindă.

Distanța de inamic era acum mai mică de șase mile. Le era imposibil de precizat de cîte ori loviseră în plin nava germană. Dacă reușiseră măcar s-o lovească vreodată ! Crucișătorul continua să se apropie, într-un drum oblic, care-l bara pe al lor, turelele urmărind cu încăpățînare apropierea *Benbeculei*, cu acea rece eficiență de vînător așteptînd animalul rănit să iasă din nou din desiș.

Un creion se rostogoli pe un pupitru de sub fereastra comenzii și el îl privi timp de o secundă. Canarisirea care amărîse pînă atunci, ani de zile, pe proprietarii pasagerului, ca și pe cei de la șantierele navale, dispăruse acum, în sfîrșit. Probabil că Goss inundase unele compartimente amenințate de incendiu și greutatea apei a restabilit asieta navei, redîndu-i, oarecum, o demnitate tîrzie. Cum va fi

apărînd vasul în ochii inamicului, ai ofițerului german cu artileria ? Această navă răvășită, pe jumătate distrusă, tîrîndu-se spre nimicire sigură și refuzînd, totuși, să moară. Ce-or simți ei acum ? Admirație sau mînie, că sînt siliți să întîrzie ?

Strînse iar din fălci cînd alte explozii făcură din nou să zbîrnîie corpul navei. Era de ajuns să-i silească să întîrzie. „Neamțul trebuie ținut pe loc pînă ce vin ajutoarele.“

— Unde-i acum *Canopus* ?

Stannard îl privi amărît.

— Postul de transmisii a fost lovit rău, domnule comandant. Nu pot ști nimic despre ce s-a mai întîmplat.

Lindsay deschise gura să replice ceva, dar se pomeni lungit pe grătarele comenzii, cu fața în jos, cu cineva care lovea și se zbătea pe spinarea lui. În jur totul era fum și praf. Abia de mai putea respira și simțea că pierde tot aerul din piept.

Lîngă el, lucruri mărunte se conturau cu uimitoare claritate. Nituri lîngă piese din ceasul său de mînă, ce fusese sfărîmat în ciocnirea cu plăcile de oțel. Un pumn de om, iar cînd întoarse capul descoperi că era al lui Jolliffe. Timonierul fusese smuls de lîngă timonă și acum zăcea inert, cu țeasta sfărîmată în căderea pe habitaclu. Lindsay se ridică, clătinîndu-se pe picioare, scuipînd praf și pitură scorojită, căutînd din ochi să vadă cine mai rămăsese dintre oamenii de pe comandă. Îl văzu pe Stannard întins pe spate, cu sînge șiroindu-i pe sub picioare și Dancy aplecat asupră-i.

Ritchie începuse să se tîrască spre timonă și reuși să horcăie :

— O țin eu, dom'le comandant. Drept așa ! Se forță să zîmbească. Drept așa, pînă-n fundul iadului !

Stannard deschise ochii și-l fixă pe Dancy.

— Liniștește-te prietene. Mă simt bine. Nici nu mă mai doare ceva...

Două chipuri noi intrară în comanda plină de fum, alunecînd pe sîngele închegat și cioturile de grătare și bîjbîind să se apuce cu mîinile. Erau aspirantul Kemp și Squire, maistrul navigator. Lindsay le zise :

— Armați portavocile !

— Am trimis după echipa de prim ajutor, domnule comandant, îi răspunse Kemp, dînd din cap în semn că a înțeles.

Dancy se aplecă peste australian, susținîndu-l, cînd întreaga navă tresări sub impactul unui nou proiectil.

— Ai să te faci bine. Ai să vezi că da. Putem ajunge amîndoi în Anglia și...

Stannard privi dincolo de el, spre Lindsay și se strîmbă de durere.

— Scrisoarea. Ai grijă s-o primească ea, da ? Nu vreau să creadă că am uitat...

Capul îi alunecă moale într-o parte și Lindsay interveni :

— Lasă-l, sublocotenent. S-a sfîrșit cu el !

Dancy se ridică, tremurînd puternic. Apoi zise :

— Sînt teafăr, domnule comandant. Încercă să-și privească prietenul ce zăcea pe grătare. Mai tîrziu am să... Dar n-a mai încheiat...

Ușa dinspre pupa se deschise hîrșîind pe grătarele sfărîmate și Boase își făcu apariția cu doi brancardieri. Era palid, livid, casca de oțel îi stătea strîmb pe cap, iar el privea aiurea, la haosul și atmosfera de moarte din comandă. Un transmisionist fusese strivit de peretele din pupa al timoneriei, un timonier alergător zăcea mort la picioarele lui, fără urme de rană.

În cursul unei întreruperi inexplicabile a focului de artilerie, Kemp urlă sălbatic :

— Dă-i drumul, doctore, arată-ne ce știi să faci ! Smuci mîna lui Squire, care încerca să-l rețină, apucîndu-l de braț, și continuă, pe același ton sacadat : Ești al dracului de bun numai să dai sfaturi altora !

Boase rămăsese împietrit, cu brațele atîrnînd, cu casca clătinîndu-se în vibrațiile mașinilor. Lindsay se răsti :

— Țineți-vă firea !

Figura lui Kemp păru că e gata să se prăbușească.

— El îi cînta în strună lui taică-meu și doctorului ăluia, ca să vă ducă de rîpă. El a întocmit un raport defavorabil, care să vă închidă definitiv cariera. Îi reveni furia inițială și, din nou, urlă la doctorul împietrit : Putregai și ticălos, laș ce ești ! Ești de aceeași teapă cu taică-meu, așa că de ce nu alergi jos, să te ascunzi ca și el ?

Squire îl apucă pe Boase de mînă și-l împinse spre brancardierii care așteptau cu disperarea întipărită pe față.

— Luați-l de aici, fraților !

Se întoarse la postul său, în vreme ce Boase se lăsă tras de la ușă. Un fir lung de salivă îi atîrna de bărbie.

— Comandantul secund la telefon, domnule comandor, raportă un ajutor al boțmanului.

— Aici comandantul, spuse Lindsay, în microfon.

Goss părea că vorbește de la mare depărtare.

— Peretele etanș din prova s-a burdușit rău. Dacă nu-l proptim ca lumea se duce dracului toată șandramaua.

Tuși răgușit și adăugă : Mai e și un incendiu cumplit. Și nici n-am, fir-ar al dracului, vreun loc să bag ceva aici.

Lindsay se forță să reflecteze la raportul rezumativ al lui Goss. Lucrurile stau foarte prost dacă a trebuit să iasă comandantul secund în persoană la comanda echipei de combatere a avariilor.

— Vrei să reduc viteza ?

Goss așteptă cîteva secunde.

— Da. Dacă mai mergem cu maximum de rotații, bătrîna carcasă ne duce direct la fund, dac-o ceda peretele etanș. O altă pauză. Avem nevoie de vreo cincisprezece minute. Deocamdată nu mai mult de atît.

Cincisprezece minute. Putea la fel de bine să fi cerut și o săptămînă, că tot aia era.

Dancy îl privea, așteptînd cu un alt telefon în mînă.

— Șeful mecanic, domnule comandant. Două pompe au fost scoase din funcție. Compartimentul mașinilor ia apă.

Lindsay tresări cînd un nou proiectil explodă undeva, la pupa. Auzi cum niște echipamente grele se prăbușesc, între punți, și hîrșîitul schijelor ricoșate din tăblii.

— Zi-i șef mecanic !

Fraser părea a fi foarte calm.

— Încă mai am posibilitatea să vă dau viteză maximă, domnule comandant. Dar trebuie să vă avertizez că lucrurile pot deveni foarte serioase aici, jos.

— Bine. Chiar și acest unic cuvînt îi cerea un efort. Scoate toți oamenii care nu-ți sînt absolut necesari și adună-i în comanda de combatere a avariilor. S-ar putea să nu mai dureze mult de acuma.

— Am înțeles. Fraser strigă ceva ajutorului său și apoi adăugă : Să știți că bătrîna noastră nu merge chiar rău.

Linia telefonică se întrerupse și Lindsay zise, privind lung receptorul :

— Sunați la telegraf : jumătate viteză înainte !

Dancy manevră ambele telegrafe și rămase uitîndu-se la sîngele lui Hunter cu care se mînjise pe mîini.

— Acuma ne pot lua ca din oală, domnule comandant.

Un alt proiectil explodă pe teugă, schijele izbucnind departe, peste puntea bocaporților, iar catargul și bigile începură să se clatine dezordonat și căzură peste bord. Şcondri, echipamente și un vinci întreg dispărură prin spărtura tăbliilor, împroșcînd, în trecere, rămășițele lui Cordeaux și ale armamentului său de tun.

Lindsay simți că cineva îi înnoadă un bandaj în jurul brațului și-și dădu seama că fusese lovit de o schijă mică. Probabil că atunci cînd fusese ucis Stannard. Nu-și mai amintea. Nu simțea nici o durere. Numai un soi de amorțeală, ce părea că începe de la creier și se împrăștie prin membrele-i îndurerate, ca un șuvoi fierbinte.

— Inamicul a încetat tragerea, domnule comandant.

Ajutorul boțmanului se sprijini de geam, gata să se prăbușească.

Lindsay păși ca un automat spre ușa din babord și-i desfăcu zăvoarele. Cînd o smuci, constată că privea direct pe puntea de dedesubt, printr-o învălmășeală de lemne și bare de oțel, strîmbate și înnegrite. Aripa din babord primise o lovitură directă. Proiectilul care-i ucisese pe Stannard, Jolliffe și pe ceilalți de pe comanda de navigație smulsese întreaga aripă, ca pe o cutie de carton. Era o minune cum de scăpaseră el și Dancy.

Trase adînc în piept aerul sărat care-i alunga fumul din plămîni și ridică binoclul în căutarea inamicului. Nava se mișca acum așa de încet, încît el simțea sub picioare ruliul la fiecare val. Trebuie că ia apă multă, se gîndi. S-a îngreunat teribil. Aproape să se scufunde.

Îl auzi pe Goss cum pășește bocănind pe comandă, dar își menținu binoclul îndreptat spre inamic. Crucișătorul aproape că stopase și el, la mai puțin de patru mile distanță. Putea distinge pavilionul roșu care-i flutura la pic și fumul rămas de la tunuri deasupra turelelor.

În spate Goss mormăi :

— Ticălosul s-a oprit să-și ridice hidroavionul, domnule comandant.

Lindsay văzu, atunci, micul aparat săltînd pe valuri, în vreme ce se apropia cu grijă de coca masivă, cenușie, a crucișătorului. O gruie specială era pregătită în dreptul catargului mare și sta aplecată în afara bordului, gata pentru ridicare.

Probabil că tocmai priveliștea unor manevre atît de obișnuite și de calm executate a făcut să dezlănțuie rezervele lui Lindsay, mai mult decît orice act de violență la care s-ar fi așteptat. Crucișătorul era cu totul încrezător în victoria sa. Își putea permite să ignoreze nava aceea străpunsă de lovituri, în flăcări, fără catarge sau pavilion și să plece în urmărirea vaselor din convoi. Datorită sacrificiului făcut de *Benbecula*, multe din acele vase vor supraviețui. Altele nu ! Și cu o subită mînie, Lindsay ordonă :

— Stop mașina tribord !

Goss se feri într-o parte, cînd comandantul se repezi în timonerie.

— La posturile de abandonare a navei ! Aduceți răniții pe punte și desfaceți plutele din legături. Îl priveau cu gura căscată cu toții. Hai, imediat, mișcați-vă !

Telegraful răsună în camera mașinilor și, cu o scurtă svîcnire, elicea din tribord își opri rotirile. Dancy strigă :

— Inamicul își orientează tuburile lanstorpile spre noi !

Lindsay alergă spre fereastră. Chiar fără binoclu putea distinge acel gol din silueta crucișătorului în care un set de tuburi lanstorpile fusese rotit, gata de lansare.

Comandantul inamic intenționa să nu le lase timp nici măcar pentru evacuarea răniților. Poate știa că sînt ajutoare în drum spre ei, poate chiar imediat dincolo de orizont, astfel că timpul era mult mai prețios pentru el, decît mîna aceea de nebuni, care încercaseră să-i împiedice victoria. Sau, poate, dorește dinadins să-i lichideze. Ca să șteargă, pentru totdeauna, insulta acelei întîrzieri, pusă în calea unui întreg plan dinainte pregătit. Goss murmură :

— Nu mai avem timp să scoatem băieții afară, domnule comandant.

Privi cum prova se mișcă foarte încet spre tribord, împinsă de elicea din babord, care continua să se învîrtească. Ghicise intenția lui Lindsay de îndată ce-i putuse zări chipul. Știa ce avea să facă, chiar dacă se afla în fața morții. Era surprins să constate că poate înțelege și primi cu calm inevitabilul. Tot așa cum acceptase distrugerea cabinei sale. Alergase tot timpul cu echipa de combatere a avariilor, astupase găuri de apă, tîrîse răniți ce gemeau, pentru a-i scoate din strînsoarea oțelului răsucit, reparase pompe învechite și se căznise să rămînă în viață în acea închisoare plină de larma schijelor și ecourile exploziilor. Cabina îi fusese răvășită de schije, pozele și amintirile lui fuseseră transformate în gunoaie. Mînie, disperare, resentimente ; în acele cîteva momente le încercase pe toate. Era ca și cum întreaga lui viață zăcea acolo, printre dărimături, ca s-o poată privi. A desprins cu grijă flamura companiei de navigație de pe perete și a ieșit din cabină purtînd-o pe un braț. Călcase cu un picior fotografia lui și a președintelui companiei. Dar, cu voce tare, nu spusese decît :

— Șeful mecanic avea dreptate. Ai fost, într-adevăr, un ticălos, meschin și bătrîn. Apoi trecu să-și îndeplinească mai departe treburile, fără a mai privi înapoi.

Goss îl văzuse pe comodor ghemuit pe un cheson spart, rugîndu-se de un sanitar să-i panseze rana. Acesta nu-și mai vedea capul îngrijind alți răniți și-i răspunsese, cu răceală :

— Păi nu sînteți rănit. Pentru numele lui Dumnezeu, lăsați-mă în pace !

„Nu-i de mirare că aspirantul e așa cum e. Cu asemenea tată, putea fi nebun de-a binelea !“

Zgomotul și larma de pe navă aproape că se potoliseră. Cerul se zărea printre palele de fum purtate de vînt, iar marea, între cele două nave, încetase să mai fie răscolită de elicele grăbite. „De fapt, fu de părere Goss, arată chiar răcoroasă și atrăgătoare“. Se uită la micul hidroavion siluetat pe bordajul crucișătorului, închipuindu-și cum vreun ofițer conduce operația de ridicare și aducere la bord, probabil chiar sub ochii comandantului de navă. Unul ca Lindsay.

Goss scutură furios din cap. Nu, nu putea fi ca el.

Se auzi vorbind tare :

— Sînt gata și eu să facem încercarea, dacă și dumneavoastră sînteți gata.

Lindsay îi întîlni privirea și zise liniștit :

— N-avem decît o foarte slabă șansă de reușită.

— Da-i mai bine decît să așteptăm aici să ne ciopîrțească. Goss se duse spre pupa. Le zic eu lui deChair și Maxwell, dacă mai sînt întregi la ora asta.

Lindsay se sprijini cu mîna de fereastra comenzii. Era caldă. Dar nu putea spune dacă-i din cauza soarelui sau a incendiilor.

— Stop babordul !

Nici nu se stinsese clinchetul telegrafului, și Lindsay telefonă șefului mecanic, explicîndu-i, scurt, ce are de gînd să întreprindă.

Prin fanta de observare zări, din nou, hidroavionul german profilat pe bordajul cenușiu de oțel. Părea o jucărie.

Fiind pe aproape, Dancy asculta, cu mirare, vocea calmă a lui Lindsay. În mod normal, auzind cele spuse de comandant, ar fi trebuit să înțeleagă totul, așa cum făcuse Goss. Dar această liniștită și dureroasă îngreunare a navei, ca și înăbușitoarea atmosferă de moarte care domnea pe ea îi amorțiseră mintea, de parcă ar fi învăluit-o într-o imensă pătură udă.

Lindsay i se alătură lîngă portavoci și dibui cu mîna după pipă. Dar o găsi sfărîmată. Zise :

— Nu mai folosi telegrafele. Stai însă cu receptorul ăsta la ureche și, cînd îți spun eu, comunică-i șefului mecanic să-i dea bătaie cît poate.

Pînă să apuce Dancy să zică ceva, i se adresă lui Ritchie :

— Ține capul pe pupa inamicului. Vreau să mai dau tunurilor noastre de la pupa o ocazie... Știu că numai unul din ele poate avea cîmp de tragere, dar dacă nu reușim de prima dată, aș vrea să virăm de bord și să mai încercăm odată. Zîmbi trist, gîndind : „Numai că nu va mai exista o a doua încercare. Dacă prima dă greș, ne ducem direct la fund !“

Undeva, dedesubt, un marinar răcnea în agonie ; pașii celor care-l căutau se auzeau printre sfărîmături.

Pe puntea bocaporților pupa, Goss îl găsi pe Maxwell ghemuit lîngă postamentul unui tun, cu șapca trasă pe ochi, privind pierdut sclipirile apei. Așezați între cele două tunuri, în rînduri neregulate, răniții gemeau sau picoteau toropiți de droguri. Cîțiva fochiști și marinari de punte așteptau epuizați, formînd grupuri mici, iar cei de la unitățile de uscat îl priveau pe deChair, în umbra unui vinci sfărîmat. Fața acestuia era ascunsă de bandaje prin care sîngele începuse să pătrundă. Își mișcă încet mîna, cînd auzi pe Goss vorbind.

— Veți deschide focul cu tunul 6. Ordin de la comandant.

Doi marinari aduseră un cadavru și-l întinseră lîngă parapet. Era Jupp. Chiar așa, cu fața acoperită, Goss l-ar fi recunoscut oriunde. Oftă amărît.

Sergentul de la tun răspunse :

— Am înțeles, domnule comandant secund.

Dar cînd se apropie de piesă, Maxwell sări în sus și se repezi la tunul de 150 mm.

— Nu ! Îl împinse la o parte pe ochitorul în înălțime și se înghesui pe scaunul acestuia, zicîndu-i cu ton de comandă : Verifică elementele puse la tun !

Un tînăr trompet, de lîngă Goss, vorbi și el sfios :

— Eu pot să fac ceva, dom'le comandant secund ?

Goss își desprinse ochii de la Maxwell, de la frenetica agitare a mîinilor lui, care manevrau, nervoase, manivelele lunetei. „Și-a ieșit din minți !“

—Tu ? De ce nu. Despături, grijuliu, fanionul companiei și adăugă : Leagă ăsta pe antena de radio. Nu ne-a mai rămas nici un pavilion național, iar catargele s-au dus dracului. Se forță să zîmbească. Cred că bătrîna *Becky* preferă să fie sub pavilionul ei adevărat, în momentul cînd își sfîrșește zilele.

Un alt marinar din trupele de uscat a găsit un telefon care menținea legătura cu puntea de comandă și sta cu receptorul la ureche, profilat pe cerul luminos, ca un vechi monument al eroilor. Nu-și mișca decît ochii, urmărind cum micul gornist urcă bocănind spre puntea bărcilor și cum — cîteva secunde mai tîrziu — pavilionul companiei flutură în vînt, de pe antena care forma un baston improvizat. Sergentul își frecă gînditor bărbia.

— O să creadă friții că ne filează o lampă !

Goss se uită impasibil la el.

— Ba eu cred că asta-i ceea ce contează. Apoi plecă spre prova, către puntea de comandă. Îl găsi pe Lindsay exact așa cum îl lăsase.

— Gata, domnule comandant.

Lindsay dădu din cap în semn că a înțeles și-i zise :

— Șeful mecanic mi-a raportat că acum compartimentul mașinilor ia apă din ce în ce mai repede. Fără pompele alea două...

Se întrerupse și se încordă, cînd văzu hidroavionul ridicat mai sus de silueta umbrită a crucișătorului, pendulînd mult deasupra balustradei. Se întoarse și privi spre Squire.

— Cînd vă fac eu semn cu mîna...

Squire înghiți greu în sec și se uită repede la Kemp.

— E-n regulă, dom'le aspirant ?

Tînărul îl privi lung, cu fața ca o mască fără expresie. Apoi dădu violent din cap și replică :

— Mă simt perfect, mulțumesc. Perfect.

Lindsay își concentră atenția asupra navei inamice. Observă cîteva dintre plutele *Benbeculei* derivate la întîmplare de curenți. Probabil că vor contribui și ele la manevră. Comandantul neamț își va închipui că supraviețuitorii vasului englez caută să se salveze.

Ușor. Ușor. Cît de grijuliu era manevrat hidroavionul cu gruia specială.

Își reținu respirația și, cu un gest brusc, își coborî mîna într-o mișcare rapidă de retezare. Squire icni :

— Acum !

Semnalul zbîrnîi pe sîrma telefonului rămas în funcție și în urechea soldatului ce sta neclintit. Peste puntea acoperită de sfărîmături și de răniții aceia jalnici, peste trupul inert al lui Jupp și cel al locotenentului orbit, spre Maxwell care se plecase încordat pe luneta sa de ochire, ca un atlet care așteaptă pistolul starterului.

Încă o infimă, dar agonizantă frîntură de secundă, în vreme ce etrava crucișătorului pîlpîia în firele reticulare, ca ceva văzut printr-o fereastră bătută de ploaie. Maxwell a trebuit să-și smulgă gîndurile de la oamenii de lîngă tun, de la ochitorul în direcție, aflat de cealaltă parte a piesei, de la încărcătorii care așteptau cu proiectilul gata de introdus și cu cel următor în brațe. Acesta era momentul unic. Momentul său.

— Foooc !

Simți apărătoarea de cauciuc a lunetei înfundîndu-i-se în ochi, smucitura năprasnică dată de reculul tunului, și fu aproape asurzit de detunătură. Uitase să-și puie dopurile în urechi, dar nu mai luă în seamă durerea ascuțită, în înfrigurarea de a vedea cum proiectilul explodează direct în țintă.

O fulgerare orbitoare și, în locul în care hidroavionul atîrnase deasupra postamentului său, s-a ridicat un vîrtej de fum cafeniu. A fost urmată, îndată, de o nouă lucire, mai puțin luminoasă, a flăcărilor care se întindeau și jucau înalt, încă înainte ca servanții tunului să fi apucat să desfacă închizătorul și să încarce al doilea proiectil.

Pe comandă, Lindsay abia a izbutit să-și stăpînească valul de emoție. Hidroavionul fusese sfărîmat în bucățele și întreaga suprastructură de sub el incendiată de benzină octanică. Strigă :

— Acum, sublocotenent !

Tunul bubui din nou și înecă vocea lui Dancy, dar jos, sub punte, Fraser auzise și se aruncă cu toată greutatea trupului pe valvule, trezind din nou la viață elicele care s-au pornit să răvășească apa, într-o gîlgîire de spumă, împingînd înainte bătrîna navă și zguduind-o atît de puternic, încît părea că acum, acum, se dezmembrează.

Incendiul de pe puntea crucișătorului dădea semne că-și face datoria. Servanții tuburilor lanstorpile au fost siliți să se tragă înapoi de la posturi, iar camarazii lor s-au repezit spre flăcări, înarmați cu furtunuri și stingătoare.

Al doilea proiectil al lui Maxwell a avut traiectoria scurtă, explozia lui aruncînd spuma mării mult mai sus de silueta navei inamice, flăcările jucăușe sclipind prin cortina străvezie, ca niște pietre prețioase.

Lindsay lovi înciudat cu pumnul în balustradă. Rotațiile elicelor se întețeau cu repeziciune și crucișătorul inamic rămăsese în prova babord. Dar nu destul de repede, căci putea zări cum turela din prova se rotește violent, încercînd să prindă în vizoare nava care înviase.

De pe scaunul de oțel al singurului tun cu cîmp liber de tragere, Maxwell inspiră adînc. Nu luă în seamă nici fulgerele luminoase ale tunurilor inamice, nici locul în care au căzut proiectilele acestuia, ci își concentră toată atenția pe coloana de fum din fața catargului mare al crucișătorului. Un singur set de tuburi lanstorpile ar putea face toată treaba. Șase torpile, precis aliniate pe un rînd, reglate și pregătite să dea o lovitură de moarte Benbeculei.Cu diferența că acum erau lipsite de servanți, erau abandonate, din pricina primului său proiectil. În ciuda încordării, putea simți cum fața i se destinde într-un zîmbet de satisfacție. De l-ar vedea acum Decia. Dacă măcar...

— Foooc !

Cele două nave au tras aproape simultan, undele de șoc rostogolindu-se și interferîndu-se, pînă ce zgomotul atinse nivelul la care nu mai putea fi suportat.

Maxwell n-a mai apucat să vadă ce se întîmplă după aceea. Tunul lui, oamenii care-l armau și mare parte dintre soldații de uscat de la postamentul opus au fost azvîrliți în nimicnicie de explozie. În cîteva secunde, puntea bocaporților și duneta au fost cuprinse de flăcări de la un capăt la celălalt, arșița mistuitoare declanșînd și alte incendii sub punte și chiar pe puntea bărcilor.

Lindsay resimți șocul ca o lovitură directă în trup. Știu, în acea clipă, că *Benbecula* realizase tot ce a putut și că nu mai era capabilă să lupte. Avalanșa de metal care o acoperise fusese așa de mare, încît zidul imens de foc, țîșnit înspre ceruri, deasupra vîrtejului de fum

de pe nava inamică, l-a luat prin surprindere. Apoi, cînd uriașa trîmbă se potoli și se desfăcu în două, constată că etrava înclinată a crucișătorului iese la iveală în bătaia soarelui, bordajul cenușiu reflectînd spuma albă a valului din prova.

Primele strigăte de disperare făcură loc unui oftat de ușurare, cînd nava inamică ieși cu totul din norul negurос. Valul din prova era de acum în scădere și, cînd fumul de pe suprastructură se risipi, Lindsay observă că pupa era afundată în apă pînă la nivelul punții. Trebuie că torpilele, în explozia lor, cauzată de proiectilul lui Maxwell, i-au rupt coca cu efect mult mai mare decît dacă ele ar fi fost lansate la apă. Se întîmplase imposibilul.

Lindsay simți cum Dancy îl apucă de umeri, iar Ritchie izbucnește într-un horcăit de bucurie sau nebunie. Pretutindeni, pe vasul lor răvășit de luptă, oamenii strigau și se îmbrățișau între ei, ba chiar și unii dintre răniți răcneau către cer, înnebuniți de larma din jur, dar conștienți că, în ciuda tuturor celor îndurate de ei, erau acum încă în viață.

Crucișătorul se lăsase pe o parte, fundul santinei ieși din apă cînd acesta începu să se răstoarne, ascunzînd vederii haosul și învălmășeala de pe punți. Alte explozii se făcură simțite peste apă și, chiar de la distanță, Lindsay auzi zgomotul mașinilor grele și al armamentului care se rupeau din postamente, mărind oroarea născută sub punți.

Nu exista vreo speranță de a găsi supraviețuitori. *Benbecula* nu mai avea nici o barcă întreagă și cele mai multe dintre plute fuseseră distruse sau pierdute în luptă.

Un nor de abur se înălţă mult deasupra provei crucişătorului, cînd acesta se ridică încet din apă, ca o săgeată înnegrită, profilată pe orizont şi cerul limpede. Apoi plonjă în adîncuri, vîrtejul apei şi o pată de ulei marcînd locul ultimului moment de viaţă al giganticei nave.

Cu voce răguşită de emoţie, Dancy întrebă :

— Îmi permiteţi să evacuez oamenii noştri, domnule comandant ? Părea că e încă înmărmurit. Am putea construi nişte plute.

Fără a mai aştepta alte ordine, Fraser redusese viteza la foarte încet. Lindsay presupunea că mulţi dintre oamenii săi socotiseră că le-a venit sfîrşitul, atunci cînd tunul lui Maxwell a fost distrus, ca să nu mai vorbim de violenta dispariţie a navei germane.

— Da. Îi puse mîna pe braţ şi adăugă : Şi-ţi mulţumesc ! Dancy nici nu se clinti. Arăta de parcă nu-i venea să creadă propriei sale raţiuni.

— Domnule comandant ! Ascultaţi !

Abia sesizabil la început. Puţin mai tare decît un murmur, pe deasupra fîşîitului de flăcări şi al pocnetelor de muniţie arsă, iar Lindsay pricepu că aude sunetul pompelor lui Fraser. Puse receptorul la ureche.

— Şef mecanic ?

Fraser chicoti la telefon :

— Vaca asta bătrînă ! Nu v-am spus eu ? Dar glasul îi suna ca şi cum ar fi fost pe punctul de a izbucni în plîns. A dracului vacă bătrînă, îşi spune cuvîntul exact în ultima clipă !...

N-a mai putut continua, nu-şi mai putea controla vocea.

Lindsay îi răspunse, liniştit :

— Dacă am putea stinge incendiile şi controla apa care pătrunde, poate că am reuşi s-o ţinem pe linia de plutire pînă la capăt.

Puse la loc receptorul cu multă grijă.

Apoi ieşi pe aripa punţii de comandă rămasă încă întreagă, şi-şi încleştă mîinile pe balustradă. Îşi plimbă, încetişor, privirea pe punte şi de-a lungul întregii nave. Nici atmosfera de moarte şi de distrugere totală, nici chiar flăcările care continuau să se înalţe de pe puntea bocaporţilor nu puteau schimba chipul familiar al bătrînei nave. Furtunurile de pe puntea fumegîndă au revenit la viaţă, mînuite de oamenii ieşiţi de prin ascunzătorile în care se vîrîseră. Observă un fochist, cu capul bandajat, purtînd în braţe pisica bordului şi dîndu-i să bea apă dintr-o cană. Apoi omul se retrase un pas, să urmărească reacţia animalului, ca şi cum ar fi fost martorul celui mai mare miracol din lume.

Trei ore mai tîrziu, pe cînd nava, învăluită în fum şi în abur scăpat de la maşini, se lupta să se tîrască înainte cu viteză foarte mică, un om de veghe raportă :

— O navă la orizont.

Era *Canopus*, care se grăbea să ajungă, în speranţa zadarnică de a salva măcar o parte din convoi.

Priveliştea prezentată de bătrîna navă înnegrită de incendii şi găurită de proiectile, al cărui pavilion — necunoscut la prima vedere — flutura vioi deasupra unei mese de sfărîmături, l-a făcut pe comandantul crucişătorului englez să creadă, în primul moment, că dezastrul convoiului se produsese.

Ritchie luă luneta de la ochi şi raportă :

— Vrea să ştie, dom'le comandant : „Ce navă sînteţi ?“

Goss, cu capul descoperit, și înnegrit de funingine din creștet pînă-n tălpi, își sorbea, încetișor, ceaiul în spatele punții de comandă. Se uită la chipul obosit al lui Lindsay și-i făcu cu ochiul. După care i se adresă lui Ritchie :

— Transmite lui *Canopus* : „Sîntem *H.M.S. BENBECULA*“. Își întoarse spatele, ca nu cumva Lindsay să-i vadă ochii. „Cea mai grozavă navă a companiei !“

MIC GLOSAR MARINĂRESC

I

NOMENCLATURĂ

A

ABORDA (a) — A trage la țărm ; a acosta. A se alătura altei nave, bord la bord (pentru a o ataca etc.).

ABORDAJ — Luarea cu asalt, atacarea altei nave. Ciocnire între nave sau a unei nave cu un obstacol.

ARIPA COMENZII — Platformă neacoperită, care prelungește puntea de comandă într-un bord și în celălalt, asigurînd un cîmp cît mai larg de vedere pentru manevrarea navei și efectuarea observațiilor cerute de calculele de navigație.

ARMA (a) — A aduce un echipament în starea gata de funcționare, prin asigurarea lui cu toate materialele necesare și cu oamenii care îl deservesc (a arma o barcă, un tun, o navă etc.).

B

BABĂ — Corp, cu una sau două coloane scurte și rezistente, solid fixate în postament, servind pentru legarea parîmelor la chei sau la bordul navei.

BABORD — Partea din stînga a navei, privind de la pupa spre prora.

BALENIERĂ — Vas dotat special pentru pescuitul balenelor. Datorită bunelor calități nautice, anumite bărci de pe nave (de 5—7 rame, cu pupa de formă ascuțită ca și prova, cu cîte un singur marinar pe un banc) au fost denumite baleniere.

BANDA (a da) — Înclinare accentuată a navei într-un bord, sub efectul cîrmei, elicelor, valurilor sau al vîntului.

BERBECI — Coame albite de spumă, ale valurilor, pe o mare agitată. În argou marinăresc, ostaşii trupelor de uscat sînt desemnaţi şi ei cu termenul generic de berbeci.

BOCAPORŢI — Deschideri de dimensiuni mari, practicate în punte, pentru a permite introducerea (scoaterea) materialelor în (din) magaziile vasului. Navele de luptă, neavînd în mod normal misiunea de a transporta materiale, nu au magazii încăpătoare şi nici bocaporţi.

BORD — Fiecare din părţile laterale ale punţii unei nave.

BORDAJ — Fîşiile de lemn, sau metalice, care învelesc coastele şi traversele unei nave.

BORD DE SERVICIU (LIBER) — Echipajul navei este împărţit în două părţi, numite borduri, astfel ca una să poată asigura serviciul curent, în timp ce a doua parte se odihneşte.

C

CABESTAN — Maşină de forţă, cu abur sau motor (rar manuală), care, prin învîrtirea unui tambur cu ax vertical, trage parîme sau lanţuri.

CAMBUZĂ — Magazie de alimente şi provizii, la bordul unei nave.

CANARISIRE — Înclinarea într-un bord a navei, datorită unei incorecte poziţionări a echipamentelor grele (maşini, tunuri etc.), a încărcăturii, sau din cauza unui accident etc.

CAP COMPAS — Unghiul citit pe roza compasului, între direcţia nord-sud şi direcţia de marş a navei.

CARENĂ — Partea din corpul navei care se află sub apă (sub linia de plutire).

CAREU — Încăpere destinată consfătuirii ofiţerilor navei, servind şi ca sală de mese şi de lectură pentru aceştia.

CAVILĂ — Piesă din lemn sau metal, avînd un capăt strunjit într-o formă ce se pretează apucării cu mîna. Timona are cavile de jur împrejur.

CHILĂ — Grindă longitudinală, aşezată pe mijlocul fundului navei, de la prova la pupa, constituind întăritura de bază a osaturii (a elementelor de rezistenţă) ; înspre prova, chila se continuă cu o grindă verticală sau uşor înclinată numită etravă, iar spre pupa cu o altă grindă numită etambou.

COCĂ — Corpul navei, format din osatură, bordaj exterior şi bordaj interior (ambele din oţel).

COMANDĂ (prescurtare de la PUNTE DE COMANDĂ) — O punte,
relativ îngustă, dar extinsă pe toată lăţimea navei, plasată la înăl-
ţime suficient de mare pentru asigurarea posibilităţilor optime de
observare şi cît mai spre centrul de giraţie al navei. După desti-
naţia ei, poate fi : comandă de navigaţie, comandă de artilerie,
comandă de luptă etc.

COMPAS (BUSOLĂ) — Aparat de navigaţie, care indică, permanent, direcţia nord-sud şi unghiul format de această direcţie cu axul longitudinal al navei (drumul navei, cap compas). Se deosebesc compase magnetice şi giroscopice.

COMPAS (BUSOLĂ) ETALON — Compas magnetic, servind pentru verificarea prin comparaţie a indicaţiilor repetitoarelor giro.

COPASTIE — Piesă de lemn, grindă. Formează marginea superioară a bordajului unei bărci. În ea se încastrează capetele superioare ale coastelor (crevacelor).

CULATĂ — Piesă de la capătul dinapoi al unui tun, avînd rolul de a mări rezistenţa gurii de foc şi a forma lăcaşul închizătorului.

CUPLU MAESTRU — Secţiune transversală verticală la o navă, situată, de regulă, în partea ei cea mai lată.

D

DIRECTOR DE TIR — Ofiţer care conduce tragerea de artilerie
navală. De regulă, foloseşte un ansamblu de aparate optice, me-

canice și electrice, ansamblu numit aparat director de tir, care-i permite conducerea centralizată a tragerii tunurilor.

DUNETĂ — Punte suplimentară, deasupra punții principale, la pupa navei, formînd o suprastructură în care se amenajează diferite încăperi.

E

ETAMBOU — Grindă de rezistență, de formă mai mult sau mai puțin regulată, care închide corpul navei, în plan vertical, la extrema pupa (în continuarea chilei) și care susține cîrma.

ETRAVĂ — Grindă de rezistență, care închide corpul navei, în plan vertical, la extrema prova (în continuarea chilei). În marș, etrava este cea care despică apa.

G

GABIE — Platformă bine întărită, așezată în partea superioară a coloanei unui catarg, pentru a servi la prinderea legăturilor care fixează catargul unei nave cu vele. La navele moderne, este folosită, în special, ca post de observare, în care scop i se construiește și un adăpost individual.

GEAMANDURĂ — Corp plutitor, solid ancorat pe fundul apei, prevăzut cu un inel de care se poate lega parîma unei nave, astfel ca manevra de dezlegare și plecare să se poată face repede și fără ajutor din afară. Existența geamandurilor pentru legarea navelor mărește posibilitățile de adăpostire ale portului respectiv. Există și geamanduri cu alte scopuri.

GIRAȚIE — Mișcarea navei pe un arc de cerc, în timpul unei întoarceri, ca urmare a efectului cîrmei și al elicelor.

GIROCOMPAS (GIROBUSOLĂ) — Aparat de navigație, care indică direcția nord-sud, pe baza proprietăților giroscopului de viteze mari ; fiind un aparat foarte complicat și delicat este plasat cît mai la adăpost, în interiorul navei, iar pe comenzile de navigație, de artilerie, de luptă etc. se instalează cîte un repetitor giro, care nu face decît să afișeze indicațiile transmise electric de „busola-mamă".

GISMENT — Unghiul orizontal, între axul longitudinal al navei și direcția de tragere a unui tun.

GREEMENT — Totalitatea parîmelor (vegetale sau metalice) care servesc la fixarea catargelor și a vergilor, precum și la manevrarea velelor, a greutăților, a pavilioanelor de semnalizare.

GRUIE — Dispozitiv de ridicarea și lăsarea la apă a bărcilor, încărcăturilor etc.

H

HABITACLU — Cutie de lemn sau metal nemagnetic (alamă), care acoperă compasul navei, îi luminează roza, dar nu permite luminii să deterioreze obscuritatea necesară pe timpul nopții pe puntea de comandă.

HUBLOU — Deschidere circulară, în bordajul navei, sau în peretele unui compartiment ; este prevăzut cu ramă metalică, geam foarte gros și rezistent ; se poate deschide pentru aerisire și se închide etanș, cu capac pentru opacizare și etanșeizare suplimentară și cu zăvoare.

HULĂ — Mișcare ondulatorie a suprafeței mării, sub forma unor valuri care nu fac spumă. Apare după încetarea vîntului.

I

ÎNĂLȚĂTOR — Unghiul (calculat în funcție de distanța la obiectiv și condițiile atmosferice) cu care trebuie înclinată țeava puștii, tunului etc., pentru ca proiectilul să ajungă la țintă. Pentru a se înclina țeava în mod corespunzător, acest unghi calculat se înscrie la armă, tun etc., pe un dispozitiv gradat, care se numește tot înălțător.

L

LIDITĂ — Exploziv derivat al acidului picric.

LINIE DE ȘIR — Formație de marș, în care vasele navigă unul după altul, la intervale care să le asigure posibilitatea evitării abordajelor între ele.

M

MATISI (a) —Înădirea a două capete de parîmă, prin împletirea după anumite reguli a şuviţelor din care sînt formate.

MILĂ MARINĂ — Unitate de măsură a distanţelor pe mare, egală cu lungimea arcului de meridian de un minut, la latitudinea de 45° (1852 metri).

N

NOD — Unitate de măsură, egală cu viteza unei nave care se deplasează cu o milă marină pe oră.

P

PARÎMĂ — Frînghie, odgon.

PAVILION — Steag din pînză, folosit pentru a indica naţionalitatea navei sau compania căreia îi aparţine, ori pentru a efectua semnale între nave.

PICIOR — Unitate de măsură, aproximativ o treime dintr-un metru.

PITURĂ — Vopsea, conţinînd ingrediente speciale, folosită pentru nave şi echipamentele aferente.

PORTAVOCE — Tub metalic (alamă) pentru convorbire între compartimentele navei.

PROVA (PRORA) — Partea de dinainte a unei nave ; botul navei (se zice şi provă, proră).

PUNTE — Planşeu din table de oţel, fixate pe traverse, pentru împărţirea orizontală şi etajarea spaţiului navei, precum şi pentru mărirea rezistenţei corpului ei, sau susţinerea mecanismelor şi echipamentelor de la bord. Se poate întinde pe toată lungimea şi lăţimea navei, sau numai pe porţiuni din ele. La vasele de pasageri există : puntea (de) promenadă, plasată cît mai degajat, pentru a permite pasagerilor plimbări agreabile şi puntea bărcilor, pe care se află plasate bărcile de salvare.

PUPA — Partea de dinapoi a navei (se zice şi pupă).

R

RELEVMENT — Unghiul orizontal făcut de direcţia în care se vede un obiectiv (navă, far, stea etc.) cu o direcţie origină (axul navei, direcţia de marş a navei, sau direcţia nord-sud).

RULIU — Oscilarea navei, dintr-un bord în altul, pe axul ei longitudinal.

S

SANTINĂ — Spaţiu rămas între puntea cea mai de jos şi fundul navei ; colectează scurgerile de apă care au pătruns accidental în interiorul navei.

SART — Parîmă de sîrmă care fixează catargul navei în borduri.

SAULĂ — Parîmă pînă la 25 mm grosime, servind la susţinerea pavilioanelor, sondelor etc.

SIAJ — Dîră temporară lăsată în apă de trecerea unei nave (torpile, bărci), vizibilă în special datorită spumei şi bulelor de aer produse de elice, cîrmă şi curenţi de apă scurşi de-a lungul bordajului.

SIFLEIE — Fluier special, pentru darea semnalelor şi a unor comenzi la bordul navelor.

Ş

ŞCONDRU — Grindă cilindrică de lemn (bilă), cu folosiri diverse la bord, în special pentru întărirea (susţinerea, proptirea) pereţilor sau bordajului în caz de avarii.

T

TAMBUCHI — Deschidere pentru comunicare sub puntea principală, sau între punţi, dispunînd de o ramă cu prag şi capac etanş cu zăvor.

TELEGRAF — Dispozitiv mecanic pentru transmiterea rapidă şi sigură a comenzilor de la puntea de comandă la compartimentul maşinilor ; foloseşte sunete de clopot pentru a atrage atenţia şi permite confirmarea promptă a înţelegerii comenzii date.

TEUGĂ — Punte suplimentară, deasupra punții principale, la prova navei, formînd o suprastructură în care se amenajază diferite încăperi.

TIMONĂ — Roată de lemn (metal), cu ajutorul căreia se manevrează cîrma unei nave.

TRANCHET — Corp cilindric de lemn, de regulă de 1—2 metri lungime, legat la un capăt sau la ambele cu parîme sau lanțuri, destinat a fi așezat între bordajul navei și un corp dur (chei, bordajul altei nave etc.), în timpul manevrei de acostare, pentru a preveni deformarea sau spargerea tablilor bordajului.

TRIBORD — Partea din dreapta a navei, privind de la pupa spre prova.

TRUPE DE USCAT ALE MARINEI — Specializate în acțiuni specifice : debarcări, apărarea litoralului etc. În Marina britanică se folosesc subunități de trupe de uscat și la bordul navelor mai mari, pentru pază, menținerea ordinei etc.

U

U-BOT — Termen preluat din limba germană (U-BOOT) însemnînd „Navă U“ (inițiala provine de la Untersee — submarin). În cele două războaie mondiale, Marina germană și-a numit submarinele cu litera U, urmată de un număr, ceea ce a condus la adoptarea de către aliați, pentru desemnarea submarinelor germane, a termenului U-BOOT, dar în ortografia specifică limbii respective ; engleză = U-boat ; română = U-bot.

V

VERGĂ — Traversă cilindrică, subțiată la extremități, plasată de-a curmezișul catargului, pentru a susține vela și a permite manevrarea ei ; la navele moderne, rolul vergii se rezumă la susținerea antenelor și a pavilioanelor de semnalizare.

VINCI — Mașină de forță, cu abur sau motor (mai rar manuală), care, prin învîrtirea unuia sau mai multor tambure cu ax orizontal, trage parîme sau lanțuri.

II

GRADE MILITARE

COMMODORE — Comodor (colonel cu stea)

CAPTAIN — Comandor (colonel)

COMMANDER — Căpitan-comandor (locotenent-colonel)

LIEUTENANT — COMMANDER — Locotenent-comandor (maior)

MIDSHIPMAN — Aspirant (absolvent al școlii de ofițeri, neconfirmat încă sublocotenent).

CHIEF PETTY OFFICER — Maistru principal

PETTY OFFICER — Maistru

WARRANT OFFICER — Ofițer asimilat

NONCOMMISSIONED OFFICER — Subofițer

III

COMENZI UZUALE

(cîrmă, mașini, artilerie)

Cîrma zece dreapta (stînga) = Se rotește timona spre dreapta (stînga) pînă ce axiometrul acesteia arată zece diviziuni. Se menține timona (și deci, implicit, cîrma) în această poziție pînă la comanda următoare.

Cîrma zero = Se rotește timona astfel ca axiometrul să revină la zero (cîrma revine în axul navei).

Drept așa = Timonierul citește pe compas diviziunea (gradul de cerc) care se afla în dreptul reperului în momentul primirii comenzii și o raportează cu voce tare. Dacă nu i se dă altă comandă, manevrează timona astfel ca nava să navige în drumul citit.

Pe drum înainte = Comandă dată la mașini, prin intermediul telegrafelor, pentru a porni cu toată viteza înainte (corespunzătoare numărului maxim de rotații stabilit).

TEUGĂ — Punte suplimentară, deasupra punții principale, la prova navei, formînd o suprastructură în care se amenajază diferite încăperi.

TIMONĂ — Roată de lemn (metal), cu ajutorul căreia se manevrează cîrma unei nave.

TRANCHET — Corp cilindric de lemn, de regulă de 1—2 metri lungime, legat la un capăt sau la ambele cu parîme sau lanțuri, destinat a fi așezat între bordajul navei și un corp dur (chei, bordajul altei nave etc.), în timpul manevrei de acostare, pentru a preveni deformarea sau spargerea tăbliilor bordajului.

TRIBORD — Partea din dreapta a navei, privind de la pupa spre prova.

TRUPE DE USCAT ALE MARINEI — Specializate în acțiuni specifice : debarcări, apărarea litoralului etc. În Marina britanică se folosesc subunități de trupe de uscat și la bordul navelor mai mari, pentru pază, menținerea ordinei etc.

U

U-BOT — Termen preluat din limba germană (U-BOOT) însemnînd „Navă U" (inițiala provine de la Untersee — submarin). În cele două războaie mondiale, Marina germană și-a numit submarinele cu litera U, urmată de un număr, ceea ce a condus la adoptarea de către aliați, pentru desemnarea submarinelor germane, a termenului U-BOOT, dar în ortografia specifică limbii respective ; engleză = U-boat ; română = U-bot.

V

VERGĂ — Traversă cilindrică, subțiată la extremități, plasată de-a curmezișul catargului, pentru a susține vela și a permite manevrarea ei ; la navele moderne, rolul vergii se rezumă la susținerea antenelor și a pavilioanelor de semnalizare.

VINCI — Mașină de forță, cu abur sau motor (mai rar manuală), care, prin învîrtirea unuia sau mai multor tambure cu ax orizontal, trage parîme sau lanțuri.

II

GRADE MILITARE

COMMODORE — Comodor (colonel cu stea)

CAPTAIN — Comandor (colonel)

COMMANDER — Căpitan-comandor (locotenent-colonel)

LIEUTENANT — COMMANDER — Locotenent-comandor (maior)

MIDSHIPMAN — Aspirant (absolvent al școlii de ofițeri, neconfirmat încă sublocotenent).

CHIEF PETTY OFFICER — Maistru principal

PETTY OFFICER — Maistru

WARRANT OFFICER — Ofițer asimilat

NONCOMMISSIONED OFFICER — Subofițer

III

COMENZI UZUALE

(cîrmă, mașini, artilerie)

Cîrma zece dreapta (stînga) = Se rotește timona spre dreapta (stînga) pînă ce axiometrul acesteia arată zece diviziuni. Se menține timona (și deci, implicit, cîrma) în această poziție pînă la comanda următoare.

Cîrma zero = Se rotește timona astfel ca axiometrul să revină la zero (cîrma revine în axul navei).

Drept așa = Timonierul citește pe compas diviziunea (gradul de cerc) care se afla în dreptul reperului în momentul primirii comenzii și o raportează cu voce tare. Dacă nu i se dă altă comandă, manevrează timona astfel ca nava să navige în drumul citit.

Pe drum înainte = Comandă dată la mașini, prin intermediul telegrafelor, pentru a porni cu toată viteza înainte (corespunzătoare numărului maxim de rotații stabilit).

Puneţi cinci rotaţii în plus = Comandă pentru mărirea numărului de rotaţii pe minut ale axului elicei cu încă cinci, ceea ce corespunde cu o mică creştere de viteză a navei.

Scurtă (lungă). Lungeşte (scurtează) doi = Comandă în tragerea de artilerie prin care se arată că lovitura precedentă a căzut dincoace (dincolo) de ţintă şi că se măreşte (micşorează) înălţătorul astfel ca lovitura următoare să cadă cu doi hectometri mai departe (aproape) decît prima.

VALERIU IONESCU

CUPRINS

Scapa 5
Coşmarul 30
Corsarul 54
O navă în flăcări 77
Învăţăminte 100
Ofiţeri şi oameni 127
Eve Collins 149
O mică greşeală 172
Capcana 200
Permisia 227
Amintiri 239
Convoiul 257
Abandonaţi 289
Lovituri de răspuns 314
Dineul 334
Miracolul 358
Casa de pe malul mării 383
Drumul spre patrie 404
„Ne-au scutit ei de pericol" 433
Mic glosar marinăresc 467